

STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY

NO. 07014

# DER VEG TSU SHEYNKAYT

---

Anne Danish

•



NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER  
AMHERST, MASSACHUSETTS  
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG  
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG



MAJOR FUNDING FOR THE  
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY  
WAS PROVIDED BY:

*Lloyd E. Cotsen Trust*  
*Arie & Ida Crown Memorial*  
*The Seymour Grubman Family*  
*David and Barbara B. Hirschhorn Foundation*  
*Max Palevsky*  
*Robert Price*  
*Righteous Persons Foundation*  
*Leif D. Rosenblatt*  
*Sarah and Ben Torchinsky*  
*Harry and Jeanette Weinberg Foundation*  
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE  
*National Yiddish Book Center*



The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.

If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at [digitallibrary@bikher.org](mailto:digitallibrary@bikher.org)



דער וועג צו שיינקייט

---

THE ROAD TO BEAUTY - By ANNE DANISH  
NEW YORK - - - - - 1937



# דער וועג צו שיינקייט

• פון •

ען דעניש

א בוך וועגען די פראבלעמען  
פון שיינקייט פאר דער פרוי  
פון דער מאדערנער צייט



פאָרלאַג — „ניי־וועלט" — ניו יאָרק

1937

דאס דאזיגע בוך, דער נועג צו  
שינקיט, איז אַ זאַמלונג פון  
אויסגעקליבענע אַרטיקלען, וואָס זיינען  
געדרוקט געווען אין "מאָג" אין משך  
פון די יאָרען 1930 ביז 1937.

# אינהאלט

---

זייט  
11-16

אריינפיר

## קאפיטעל איינס:

17-85

וואָס הייסט זיין שיין

שוינקייט און פערזענליכקייט [17] שוינקייט און חן [20]  
שוינקייט און אינמעליגענץ [23] שוינע פרויען [26] אַ שוינע  
ראם פאר'ן בילד [29] די דיקטאטור פון שוינקייט [31] קלוי-  
דער און שוינקייט [35] שטראלענדיגע שוינקייט [38] מונ-  
טער זאָל מען זיין! [41] ווייבליכקייט און רעוואָלוציע [44]  
די מאָדערנע פרוי [46] שוינקייט פראָבלעמען און באשעפטי-  
גונג [50] ווען מען זוכט אַרבייט [53] שוינקייט „אויף איין  
פוס“ [55] בלוז צען מינוט א טאָג [58] דאָס יונגע מיידעל  
פון היינט [60] די „זעקס גראציעס“ [62] דער קוואל פון  
יוגענט [65] פון קונסט צו וויסענשאפט [68] „שוינקייט אָדער  
טויט“! [71] יוגענד און עלטער [73] דער שמויכעל פון  
פארצייטענס [76] נייגעכורען יעדען טאָג [79] „דאָס לעבען  
הויבט זיך אָן צו פערציג“ [82].

## קאפיטעל צוויי:

86-150

סקאלפ און האָר

סקאלפ-היגעניע [86] ווי צו באהאנדלען דעם סקאלפ [89] די  
האָר פון קאָפּ [91] לאַנגע אָדער קורצע האָר [95] וועגען פאַר-

## זייט

בען די האָר [97] ווי צו וואשען די האָר [101] דער קאָם און  
די באַרשט [104] דענדראָף [107] דער דענדראָף-מיקראָב [108]  
ווען די האָר ווערען גרוי [111] זאָל מען פאַרבען גרויע  
האָר? [112] ווי צו פאַרבען גרויע האָר [114] די האָר אין  
פּרילינג [116] די האָר אין זומער [119] די האָר און זונען-  
שטראַלען [122] די האָר נאָכ'ן וואַקיישאַן [127] „פּויר-  
מאנענעס ווייוו“ [129] ווען איז נויטיג אַ „פּוירמאנענעס  
ווייוו“? [133] נייע מאַדעס אין פּריזור [135] די אויס-  
שטעלונג פון האָר-דיקטאַטאָרס [138] „איבעריגע האָר“ [140]  
האָר אויפ'ן פנים [142] פליכעס ביי פרויען [145] דער  
שאַמפּו [147] אָפּרו און געמיט [148].

## קאָפיטעל דריי:

151-189

## דאָס געזיכט

אַ שיינע מאַסקע [151] דער אויסדרוק פון פנים [154] קאָליר  
אין פנים [157] שיינע ציינער — אַ צירונג פאר'ן פנים [160]  
די קונסט צו פאַרשענערען דאָס געזיכט [163] אַ געזיכט-מאַ-  
סאזש [167] דאָס פנים איז נישט נאָקעט [169] קאָמבינאַציע  
פון קאָלירען [171] קנייטשען אויפ'ן פנים [175] זומער-  
שפּרינקעלאך [178] אקראָבאַטישע קונצען מיט'ן פנים [181]  
פלאַסטישע כירורגיע [184] אייער האַלז, מאַדאם! [187].

## קאָפיטעל פיר:

190-210

## הויט

אַלץ מיט אַ מאַס [190] געבורט-צייכענס און הויט-פּלעקען [194]  
אַקני, אַ הויט-קראַנקהייט [197] די הויט אונטער דער זון [200]  
נאָכ'ן זומער [202] די הויט ווינטער-צייט [206] די נוצליכ-  
קייט פון אייז פאר דער הויט [209].

זייט

## קאפיטעל פינף :

211-216

### אויגען

אויגער שפיגעל [211] אויגען-גלעזער [214]

## קאפיטעל זעקס :

217-236

### הענט

אונזערע באשיצער [217] דער כאראקטער פון הענט [220]  
וואָס מאַכט שוין די הענט [222] די פינגער [227] די נע-  
געל [230] דער קאליר פון די געגעל [233] די הענט און הויז-  
אַרבייט [235].

## קאפיטעל זיבען :

237-252

### פֿיס

היט אייערע טריט [237] דער געבוי פון די פֿיס [240] ווי  
אַפּצוהיטען די פֿיס [243] עקסערסיוז פאר די פֿיס [245]  
שיך [246] ווי צוצופאסען שיך [248] שיך אויף דער פינף-  
טער עוועניו [250].

## קאפיטעל אַכט :

253-287

### דיעטע און פיזישע איבונגען

געזונט און היגעניע [253] די נאָרמאלע פאָזיציע פון קער-  
פער [254] איבעריגע וואָג [257] ווי צו רעדוצירען [260]  
וואָס צו עסען וואַקיישאַן-צייט [265] ווען איז נויטיג צו גע-  
ווינען וואָג [268] די פיגור [271] שווימען [280] מאַג-  
צען [282] דער געמיט-צושטאַנד [285].

זייט

## קאפיטעל ניין :

288-307

### קאסמעטיקס

די מעלות פון קאסמעטיקס [288] פאדער [290] ליפ-  
סטיק [291] פארפיום [292] די קונסט פון מעיק-אפ [295]  
פארפיום און פאדער לויט די שטימונגען [296] זייף און  
קרים [299] פארשענערען זיך — איז נישט אויסבריינגע-  
ריש [301] דער צויבער פון פארפיום [304].

## קאפיטעל צען :

308-317

### וועגען קינדער

ציכטיגקייט — איז שיינקייט [308] דערציהונג און שיינ-  
קייט [311] דאס געזיכט ביי דערוואקסענע קינדער [314] ווי  
אפצוהימען דעם קאפ און די האר פון שול-קינדער [315].

דער וועג צו שיינקייט





## ===== א ר י י נ פ י ר =====

אין דער גאנצער מענשליכער געשיכטע, פון די ערשטע צייטען אָן, ווען מענשען האָבען נאָך געלעבט אין היילען, האָט שיינקייט פארנומען א זייער וויכטיגען אָרט אין זייער לעבען. אין די וויל-דערנישען, צווישען אלערליי ביזע חיות, ארומגערינגעלט מיט טוי-זענטער געפארען, האָט דער פרימיטיווער מענש געפונען גענוג צייט און געהאט גענוג געדולד צו באמאָלען און אויספוצען זיין היים און צו באצירען און פארשענערען זיך אליין, לויט זיינע פרימי-טיווע באגריפען.

די פרייד פון לעבען איז געווען טיפער און שטארקער פון שרעק און געפארען, און דער פארהיסטאָרישער מענש האָט געפילט שיינקייט און האָט זי גענומען אליין שאפען, אויף זיך און אויף אלץ, וואס איז געווען ארום אים.

און וואס שטארקער און בעסער באוואָפענט דער מענש איז געוואָרען אין דעם קאמף פאר דער עקזיסטענץ, וואס מער ער האָט זיך באוואָרענט קעגען געפארען און צופאלען און וואס אומאָפ-הענגיגער ער איז געוואָרען פון די בלינדע נאטור-קרעפטען, אלץ זיכערער, אנטוויקעלטער און רייכער איז געוואָרען זיין לעבען, און אלץ א גרעסערען, אָנגעזעענעם אָרט אין אים האָט פארנומען שיינ-קייט. דער קולט פון שיינקייט איז געוואָקסען מיט דער אנטוויקלונג פון דער מענשליכער ציוויליזאציע.

אַבער וואָס איז אַזוינס שיינקייט?

די גרעסטע מענשען פון אלע צייטען האָבען זיך פארנומען מיט פראגען פון שיינקייט, און זייער פיל פיינע און טיפזיניגע ערקלע-רונגען זיינען געגעבען געוואָרען וועגען דעם, וואס שיינקייט איז אַזוינס. מיט שיינקייט אָבער איז ווי מיט'ן לעבען גופא: איר פילט דאָס, און וואס טיפער איר פילט, אלץ שווערער איז דאָס צו ערקלערען גענוי, צו באשרייבען און דעפינירען.

קיינער האָט אבער קיינמאָל ניט געצווייפעלט אין דער עקזיסטענץ-מענץ און אין דער וויכטיגקייט פון שיינקייט, ווי קיינער האָט קיינ-מאָל ניט געצווייפעלט אין דער עקזיסטענץ און אין דער וויכטיג-קייט פון לעבען. פאר אמת'ע ליבהאָבער פון שיינקייט איז זי, אין אלע אירע פארשידענע פאָרמען, דער סאמע ציל אָדער דער טעם און די בארעכטיגונג פון לעבען. דער ענגלישער פאָעט דזשאן קיטס האָט אין א ליד געזאָגט: „שיינקייט איז אמת, און אמת איז שיינקייט: דאָס איז אלץ, וואס איר וויסט אויף דער וועלט, און אַלץ, וואס איר דארפט וויסען“; און: „א שיינע זאך איז אן איי-ביגע פרייד“.

די פרייד פון לעבען זוכט און געפינט אין לעבען אומעטום שיינקייט, און די פרייד פון לעבען באשאפט אומעטום נייע שיינ-קייט. און עס איז די וויכטיגע אויפגאבע און דאָס פארגעניגען פון יעדען מענשען אין אונזער היינטיגער געזעלשאפט צו פארמערען שיינקייט אין לעבען, צו פארשענערען אלצדינג ארום זיך און צו פארשענערען זיך אליין.

עס איז די נאַטירליכסטע זאך, אז די פרוי זאל זיין מער פון דעם מאן באשעפטיגט מיט פארשענערען אלצדינג ארום זיך, די היים פון איהר מאן און קינדער און זיך אליין. אַזוי איז געווען נאָך אין די אוראלטע צייטען, און אַזוי איז דאָס אָנגעגאנגען אין פארלוף פון דער גאנצער געשיכטע פון דער מענשהייט. עס איז דער נאַטירליכער בארוף פון דער פרוי, פון „שיינעם געשלעכט“, צו זאָרגען וועגען דער קולטור פון שיינקייט בכלל און צו קולטי-ווירען די שיינקייט פון איר אייגענער פערזאן. אָבער שיינקייט, פונקט ווי דאָס לעבען אליין, איז ניט קיין

פֿאַרנליווערטע זאך, וואס איז באַשטימט געוואָרען איינמאָל פאר אלע-מאָל און פֿאַרענדערט זיך קיינמאָל נישט. פונקט ווי דאָס לעבען אליין, האלט שיינקייט אין איין בייטען אירע פֿאַרמען און אויס-דרוקען; די פֿאַרמען פון שיינקייט ווערען געשאפֿען, צעבליהען זיך און פֿאַרגייען, און נייע שיינקייט ווערט גלייך געבאָרען צו פֿאַרנע-מען דעם אָרט פון דער אלטער. עס בייטען זיך אונזערע באגריפען וועגען שיינקייט, נאָר אונזער אינערליך געפיל פאר שיינקייט בלייבט דאָסזעלביגע, פֿאַרגייעט קיינמאָל נישט, לעבט אין אונז אייביג. אַמאָליגע צייטען, ווען די מענשליכע ציוויליזאַציע איז שוין געווען רייך אנטוויקעלט, אבער דאָס געוויינליכע אלטעגליכע לעבען איז געווען אסך רוהיגער און שטילער און פעסטער איינגעשטעלט, האָט זיך מענשען אויסגעדרוכט, אז די אָרדענונג פון זייער לעבען און אלע זייערע פֿירונגען עקזיסטירען פון אייביג אָן און וועלען אַזוי אייביג בלייבען; דעמאָלט זיינען אויך וועגען שיינקייט געווען פעסטער איינגעשטעלט באגריפען און מיינונגען.

אמאָל האבען אויך אין דעם אלטעגליכען לעבען מער געהערשט די פֿרווילענירטע קלאסען אין דער געזעלשאפט, און צוזאמען מיט אנדערע, „גוטע זאכען פון לעבען“ האָבען זיי כמעט מאָנאָפאָליזירט פאר זיך אויך פֿאַרשיידענע „שיינע זאכען“ פון לעבען. אינאנצען פֿאַרכאפֿען פאר זיך נאָר די שיינקייט פון וועלט, לעבען און מענ-שען האבען די אמאָליגע הערשער-קלאסען, פֿאַרשטייט זיך, נישט גע-קאָנט: ווי אָרים און געדריקט און פֿאַרקנעכטעט עס זיינען נישט געווען דעמאָלט די מאסען פון פֿאָלק, איז אפילו אין זייער פינעם-טערען לעבען נאָך אלץ געווען אסך שיינקייט און ליכט.

אין אונזער צייט אנטוויקעלט זיך די מענשליכע ציוויליזאַציע מיט אן אומגעהויערער שנעלקייט, און דאס גאנצע לעבען ענדערט זיך ראַשיג; צוזאמען מיט דעם ענדערען זיך אויך נאָכאַנאַנד אונזערע באזונדערע באגריפען און מיינונגען וועגען שיינקייט.

פון דער אנדער זייט, ווידער, איז אונזער לעבען אַזוי דעמאָ-קראטיזירט געוואָרען, אז עס קאָן איצט נאָר קיין רייד נישט זיין וועגען דעם, אז די „העכערע קלאסען“ זאָלען פאר זיך מאָנאָפאָ-ליזירען די שיינקייט פון לעבען. זיי קאָנען די שיינקייט פון לעבען

ניט פארכאפען פאר זיך אליין, ווי זיי קאנען ניט פארכאפען פאר זיך די קונסט און די בילדונג און די גאנצע קולטור אונזערע. שיינ-  
קייט אין אונזער היינטיגען לעבען הויבט אָן געהערען אלץ מער  
און מער צו די מאסען פון פאלק.

די קולטור פון פערזענליכער שיינקייט איז אין אונזער צייט  
אויסגעוואקסען אין א ברייט-פארצווייגטע וויסענשאפט און קונסט.  
די ספעציעלע באהאנדלונג פון קערפער, הויט, האָר, נעגעל, ציין,  
געזיכט, הענט און פיס, און דער געברויך פאר אזעלכע צוועקען  
פון פארשיידענע קאסמעטישע מיטלען, — דאָס איז געווען באקאנט  
נאָך די אוראלטע ציוויליזירטע פעלקער, ווי, צום ביישפיל, די אמאָ-  
לינע עגיפּטער. אין אונזער צייט אבער איז דאָס אלץ וויסענ-  
שאפטליך אויסגעארבייט און פארפולקאמט. אין אונזער צייט האָ-  
בען מיר ספעציאליסטען אין פארשיידענע צווייגען פון דער „קונסט  
פון שיינקייט“, וואס פירען דורך זייער ארבייט דורך א ספעציעלע  
דיעטע, דורך זון אָדער וואַסער-קור, פיזישע איבונגען, היגיענע,  
מאַסאַזש, און וואס באנוצען עלעקטריציטעט, עקס-רעיס אָדער רא-  
דיום; כירורגען פירען דורך ספעציעלע שיינקייט-אָפּעראציעס, און  
פסיכאלאגען באנוצען זייערע מעטאָדען אויף צו העלפֿען אנטוויק-  
לען א צושטאנד פון שיינקייט און געזונט.

אָבער די אַרימסטע פרויען און ארבייטער-מיידלאך פון אונזער  
צייט האבען א לייכטען צוטריט צו שיינקייט; זיי קאנען זיך מאכען  
אויסזען שיין, נייען שיין געקליידט און נאָכפאלגען אלע מאָדעס אין  
קליידונג, פונקט ווי אלערליי רייכע יורש'טעס און פארשיידענע  
אריסטאָקראַטקעס. ווי נאָר עס ווערט געשאפען א נייע מאָדע אין  
קליידונג, אָדער עס קומט ארויס א נייער מיטעל פון פערזענליכער  
פאַרשענערונג, ווערט דאָס באלד מער-ווייניגער צוגענגליך פאר'ן  
גאנצען פאלק. אין אונזער עקאָנאָמישען סיסטעם, ביי אונזער  
קאפיטאַליסטישער מאסען-פראָדוקציע און אלגעמיינעם דעמאָקראַ-  
טישען לעבען קאָן דאָס אנדערש ניט זיין.

אן אלט-גריכישער פילאָסאָף האָט געזאָגט, אז אמת'ע שיינקייט  
איז דער מיטען צווישען צו-גרויסען און צו-קליינעם. אין דעם איז  
פארבאָרגען א טיפער אמת. ווארום אמת'ע שיינקייט איז טאקע א

מיטען-וועג אין אלץ, א באלאנסירטער, הארמאנישער צושטאנד. אמת'ע שיינקייט כאפט קיינמאל אין קיין זאך ניט אריבער די מאָס. אויך אין דער זאָרג וועגען שיינקייט מוז מען אָנהאלטען א געוויסע מאָס. אין דער זאָרג וועגען שיינקייט, פונקט ווי אין גוטער האלטונג און פיינע מאַנירען, איז פאראן א היפש ביסעל אויס-רעכענונג וועגען נוצליכקייט, צוועקמעסיגקייט, און אסך „קאמאן סענס“. עס איז ניטאָ און עס דארף ניט זיין קיין ווידערשפּרוך צווישען פאָדערונגען פון שיינקייט און פאָדערונגען פון געזונט. מיר ווייסען אלע פון אונזער אייגענער ערפארונג, אז דאָס אומ-געזונטע און דאָס איבערגעטריבענע איז כמעט אין אלע פאלען אויך ניט שוין.

די איבערגעטריבענע יאָגעניש נאָך די סאמע לעצטע מאָדעס מוז אלעמאל פירען צו רעזולטאַטען, וואס צעשטערען די שיינקייט פון דער פרוי. אזא פרוי דערגרייכט זייער אָפט פונקט דעם היפוך פון דעם, צו וואס זי שטרעבט, זי איז זיך אליין דער ערנסטער שונא. די אמת'ע קונסט פון פארשענערען זיך פאָדערט א גוטען געשמאק, א פאראנטוואָרטליכע באַציהונג צו זיך אליין און אויפ-מערקזאמקייט צו די ארומיגע מענשען. יעדע פרוי דארף וויסען, וואָס עס איז גוט, געזונט און פאסיג פאַר איר אליין, און זי טאָר זיך ניט אונטערוואַרפען נאָכאַנאַנד און בלינד דער דיקטאַטור פון דער מאָדע. ניט אלץ, וואס איז שוין פאַר איין פרוי, איז שוין פאַר א צווייטער.

אין דער היינטיגער צייט איז פאַר יעדער פרוי מעגליך און לייכט צו מאַכען זיך שענער, אנגענעמער און אין גלייכער צייט גע-זינטער. דאָס אלץ פאָדערט פון דער פרוי ניט קיין סך אָנשטרענג-נונג און ניט קיין גרויסע הוצאות און צייט-פאַרשווענדונג. די קונסט פון מאַכען זיך פערזענליך שענער און אנגענעמער קאָסט אין דער היינטיגער צייט זייער ווייניג געלט! זי פאָדערט נאָר אביסעל אויפמערקזאמקייט און פאַרשטענדעניש.

אמאָליגע צייטען זיינען געווען פעסט איינגעשטעלטע טיפּען, וועלכע מען האָט געהאלטען פאַר אידעאלען פון פרויען-שיינקייט. אין אונזער צייט איז דאָס כמעט אינגאנצען פאַרשוואונדען, עס זיי-

נען ניטאָ מער קיין איינגעשטעלטע, איינציגע „אייביגע“ שיינקייטס-טיפען. פארקערט, פארשיידענע טיפען פון אנערקענטער שיינקייט קומען אָפּט אויף, און זייער צאָל ווערט אלעמאָל גרעסער. מיר זעען אפילו אין אונזער צייט ניט זעלטען, אז פאר אַן אידעאל פון ווייבליכען חן און רייז ווערט אנערקענט גראד א פרוי, וועמעס געזיכט-צוגען און פיגור זיינען גאָר ניט רעגעלמעסיג און ניט שוין אין דעם געוויינליכען, אָנגענומענעם זין פון וואָרט; דאָס שטערט דורכאויס ניט אזא פרוי צו האבען א לאנגע צייט פאר אן אידעאל פון שיינקייט און האבען א ריזיגע נאָכפאָלגערשאפט, מאסען פאר-ערער און ווערען אפילו די דיקטאַטאָרין פון מאָדעס.

דאָס איז גאָר אן איבעריגער באווייז, אז יעדע פרוי קאן אנטוויקלען אין זיך חן, רייז און אן אנגענעמע, צוציהענדע פער-זענליכקייט. און דאס דארף זי ניט אוועקרייסען פון אלע אנדערע ערנסטע פליכטען און אויפגאבען אין איר לעבען. זי דארף נאָר אָפגעבען אויף דעם אַביסעל צייט און האבען אַביסעל געדולד.

יעדע פרוי וויל אויסזען וואס שענער און רייצענדיגער און איז אלעמאָל גרייט צו טאָן אלצדינג, וואס איז נויטיג דאָס צו דער-גרייכען. דאָס איז אין דער פרוי אַ נאַטירליך געפיל, און פאר דער גאנצער געזעלשאפט איז דאָס דאָזיגע געפיל ביי דער פרוי אויך זייער וויכטיג, ווארום פארשענענדיג איר אייגענעם אויסזען, פאר-מערט דאָך די פרוי מיט דעם שיינקייט אין אונזער אלעמענס לעבען.

אין דעם פאָרליגענדיגען בוך האָט זיך די שרייבערין געשטעלט די אויפגאבע איבערצוגעבען די לעזערניס אלע אויספירען פון דער מאָדערנער וויסענשאפט און קונסט פון פערזענליכער פארשענערונג. די לעזערניס וועלען דאָ געפינען ענטפערס אויף אלע וויכטיגע פרא-גען פון פערזענליכער היגיענע, שיינקייט, קליידונג און פירונג, וואס דאָס היינטיגע טאָג-טעגליכע לעבען שטעלט אוועק פאר יעדער פרוי. דאָס דארף זיין א האנט-בוך פאר אידישע פרויען אין פראגען פון ריינליכקייט, חן, שיינקייט, האלטונג און פערזענליכקייט, אין וועלכע יעדע פרוי איז פאראינטערעסירט.

## וואס הייסט זיין שיין

### שיינקייט און פערזענליכקייט

מאָדעס אין פרויען-קליידונג בייטען זיך זייער אָפּט אין אונזערע מאָדערנע צייטען, און מיט זיי בייט זיך אויך, אין א געוויסען זין, די פערזענליכקייט פון דער פרוי. דאָס איז דערפאר, וואָס קליידער שאַפּען ביי פרויען א געוויסע שטימונג. טוט אָן א קרוין אויף א פרוי און זי וועט אָנהויבען שפילען די ראָל פון א קייסערינע; טוט איר אָן א קורצע, שמאַלע קלייד, און זי וועט שוין אויסקוקן אינ-גאַנצען אַנדערש.

מיט א צענדליג יאָר צוריק איז דער סימבאָל פון אַמעריקאנער מיידעלטום געווען די פלעפערקע. די גאַנצע וועלט האָט זיך גע-טומעלט מיט איר, מיט איר לאנגער, ברייטער קלייד; אירע פלאַכע סאַנדאַלען, איר פאַרדרייטע היטעל. מען האָט דיסקוטירט איר האַל-טונג, אירע מאַניערען, איר אופן פון ריידן. די פלעפערקע האָט אָבער געהערשט בלויז א קורצע צייט, און נאָך איר איז געקומען א רעאַקציע אין מאָדעס. קליידער זיינען וואָס א יאָר געוואָרען קירצער, און צוזאַמען מיט די קליידער האָט מען אויך געשאַרען די האָר — פריער אַביסעל, און דערנאָך אלץ מער און מער, ביז עס איז אריין אין דער מאָדע דער מענערשער שניט, דער „באָאיש באב“.

אָבער אַט איז ווידער געקומען א רעאַקציע אין פרויען-מאָדעס, און מיר האָבען שוין אַלע אָנגעהויבען טראָגען לאנגע קליידער,

קליידער, וואָס זיינען קאָפּירט פון די מאָדעס, וואָס מען פלעגט טראָגען אין דער צייט פון דער קעניגין אודזשעני. די האָר האָט מען אויך געלאָזט וואַססען, ווייל די לאַנגע קליידער האָבען געפאָ- דערט אַזוי. און מיט דעם איבערבייט אין מאָדעס זיינען פרויען געוואָרען מער ווייבליך, ווייכער. זיי האָבען אויך געכניטען זייער גאָנג, זייער שטימע, זייערע מאָניערען, כדי זיך אַריינצופאַסען אין דער שטימונג, וואָס די נייע מאָדעס האָבען געשאַפּען.

עס איז אָבער פאַראַן איין זאך, וואס מאַכט אַ פיל וויכטי- גערען איינדרוק אויף אַ מענשען, ווי די קליידער, וואָס אַ פרוי טראָגט, און דאָס איז זייער ריינליכקייט. מיט דעם ערשטען בליק נעמט איינער אַרום ניט נאָר דעם שניט און דעם קאָליר פון דער פרויים קליידער, נאָר אויך זייער צושטאַנד. ער וויל זען צי דאָס קלייד איז ריין, צי די האָר זיינען אין אָרדענונג, צי דאָס געזיכט איז קלאָר און ריין און ניט צופיל אָנגעשמירט, ווייל היינטיגע ציי- טען איז ניטאָ קיין אורזאך צו זיין אומריין. דאָס איז ניט מער ווי אַ שלעכטע געוואוינהייט. די מערסטע מענשען וואוינען היינט-צו- טאָג אין הייזער, וואו עס איז פאַראַן הייסע וואַסער און אַ וואַנע, און אפילו אַ שפּריץ אויך. אומריינליכקייט האָט ניט נאָר שלעכטע ווירקונגען אויף דעם אויסזען, נאָר עס האָט אויך איין רעזולטאַט, וואָס איז אפשר מער ערנסט, און דאָס איז קערפּער-גערוד. אַ סך פרויען ליידען פון דעם און מאַנכעסמאָל פילען זיי דאָס ניט אַליין. זיי וואונדערען זיך, וואס זיי קאָנען ניט אָנהאַלטן קיין דזשאַב, וואָס זיי האָבען ניט קיין פריינט, וואָס קיינער וויל מיט זיי ניט אויסגיין אָדער טאַנצען. זייער מעגליך, אז איינע פון די אורזאָכען דערפון איז דאָס, וואָס עס הערט זיך פון זיי אַן אומאנגענעמער גערוד, וואָס שטויסט אָפּ מענשען.

אום צו זיין אבסאָלוט זיכער, אז מען איז פריי פון וועלכען עס איז קערפּער-גערוד, דאַרף מען נעמען אלע אָווענט אַ הייסע באָד. עס איז אויך ראטזאָם צו נעמען איינעם פון די פילע מיטלען, וואָס ווערען איצט פארקויפט אויף אַפּצושטעלען דעם גערוד פון שווייס. עס פאַרשטייט זיך, אז די אונטערוועש מוז מען אויך בייטען יעדען טאָג, אַזוי גוט ווי מען בייט די זאָקען אָדער דאָס



קלייד. היינטיגע צייטען טראָגען פרויען אזעלכע אונטערוועש, וואָס זיי קאָנען יעדען אָווענט אויסשווענקען, פאר'ן גיין שלאָפען, כדי עס זאָל זיין פריש פאר דעם נעקסטען טאָג. באַזונדערס דאָרף מען אויך שענקען אויפמערקזאמקייט צו די האָר, צו דעם געזיכט און צו די הענט, ווייל פון די אלע זאכען באקומט מען דעם איינ-דרוק פון גוטע באהאַנדלונג און ריינליכקייט.

אָבער פערזענליכקייט ווערט אויסגעדריקט ניט נאָר מיט זיך אליין, נאָר אויך מיט דער אומגעבונג אין וועלכער מען געפינט זיך, און מיט די פריינט מיט וועלכע מען רינגעלט זיך ארום. אין אייער היים, למשל, הערשט אַן אטמאָספערע וואָס שפיגעלט אָפּ אייער פערזענליכקייט, אָדער געשמאק. דאָרט פילט איר זיך אַם מערסטענס באקוועם, ווייל איר האָט אליין געשאַפען די אַטמאָספערע וואָס איז אייך ליב. אויב עס זיינען פאַראַן דערוואַקסענע קינדער אין הויז, וועלכע האָבען אייגענע צימערען, דאָרף מען זיי אויך דערלויבען צו מאכען זיך פילען באַקוועם. זאָלען זיי אליין איבערשטעלען די מעבעל, ווי זיי ווילען, אָדער אויסקלייבען איינ-גאנצען נייע מעבעל אויב נויטיג. ערלויבט זיי אויפצוהענגען וועלכע בילדער זיי ווילען נאָר, און באַפוצען דעם צימער מיט אלע צאָצקעס וואָס זיינען זיי ליב. די ביסעל פרייהייט וואָס א מוטער קאָן געבען אירע קינדער אויף דעם געביט, וועט זיי ניט נאָר פאַרשאַפּען אַ סך פאַרגעניגען, נאָר עס וועט זיי אויך צובינדען נענטער צו דער היים און מאכען זיי וועלען פאַרבריינגען דאָרט, ווען זיי האָבען פרייע צייט.

דאָס זעלבע קאָן אויך געזאָגט ווערען וועגען דעם פלאַץ, וואו מען אַרבייט. אויב מען אַרבייט אין אַ שאַפּ אָדער אין אַן אָפּיס דאָרף מען זען, אויף וויפיל עס איז נאָר מעגליך, איינצושטעלען זיך אזוי, אז אלץ זאָל זיין באַקוועם. אַ הויז-פּרוי דאָרף טאָן דאָס זעלבע, וואָס אמבאַלאַנט איר קיך. דאָרט האָט זי שוין אַ פרייע האַנט אויסקלייבען דעם קאָליר פון דעם „אויטלאָט“, פון דעם מישטוך, פון די כלים. אלץ דאָרף שטיין אויף אַן אָרט, וואו זי קאָן עס לייכט דערגרייכען, און עס פאַרשמעהט זיך, אז אלץ דאָרף זיין פאַלקאָם ריין.

ווען מען האָט פֿרייע צייט דאָרף מען זען דאָס אויסנוצן אויף אזא אופן, אז עס זאָל אייך ניט נאָר מאַכען פֿילען גליקליך, נאָר איר זאָלט פֿילען, אז עס טראָגט דערמיט עפעס אויך צו צו אייער פערזענליכקייט. יעדער מענש ווערט באַאיינפֿלוסט, צום גוטען אָדער צום שלעכטען, פון יעדען איינעם מיט וועלכען ער קומט אין קאָנטאַקט און פון יעדער ערפֿארונג, וועלכע ער לעבט דורך. די פֿאַרוויילונג אָדער די ארבייט, וואָס מען קלייבט אויס צו טאָן ווען מען האָט פֿרייע צייט ווירקט אויף דער פערזענליכקייט און באַ-שטימט, ביז א גרויסען מאָס, וואָס פֿאַר א מענש מען וועט שפּעטער זיין.

## שיינקייט און חן

חן און פערזענליכער רייז זיינען ניט גראָד אָפּהענגיג פון א שיינעם פנים אָדער א שיינע פיגור. גיכער שפּיגלען זיי אָפּ א שיינעם לע-בען, א געזונטען גייסטיגען און פיזישען צושטאַנד. מענשען קענען אבער ניט זיין חניעוודיג אויב זיי האָבען ניט קיין צוועק אין לעבען, קיין ציל צו וועלכען צו שטרעבען, אַניט איז זייער לעבען פֿוסט און אָן אינטערעס. יעדער נאָרמאַלער מענש דאָרף אויך פרובירען צו פֿאַרבעסערען זיך זעלבסט און מאַכען פון זיך אַ שטאַרקערע, אינטערעסאַנטע, מער-אנגענעמע פערזענליכ-קייט.

זייט אויפֿריכטיג מיט זיך אליין און ניט זיך אָפּ א חשבון פון אייערע מעלות און פעהיגקייטען. באַשליסט וואָס איר ווילט טאָן, וואָס אייער לעבענס-אויפֿגאַבע זאָל זיין, און דאָן הויבט אָן מיט אַלע אייערע כחות צו אַרבייטען אויף דעם דאָזיגען געביט, וואָס ער זאָל ניט זיין. שטעלט צונויף א צעטעל פון די חסרונות וואָס האָבען אייך ביז איצט צוריקגעהאַלטען פון דערגרייכען אייער ציל — צי דאָס איז געווען צו זיין א גוטע פֿרוי צו אייער מאַן, א גוטע מאַמע צו אייערע קינדער, אָדער צו זיין נאָר א קינסטלערין אָדער אן אַקטריסע — און לאַנגזאַם, איינציגווייז, זעט זיי צו באַזייטיגען.

אין דעם פלאץ פון יעדער שלעכטער געוואוינהייט פלאנצט איין א גוטע, מ'דארף דערצו האָבען א שטארקען ווילען, וואָרען איך אייך, ווייל עס איז נאָטירליך פאר מענשען צו אנטוויקלען שלעכטע גע-וואוינהייטען פיל שנעלער ווי גוטע. דאָס איז אָבער דער בעסטער אופן פון פארזיכערען זיך, אז איר וועט זיין ערפאלגרייך אין אייער ארבייט.

איך וויל דאָ אָנצייגען אויף אייניגע פון די מער-געוויינליכע חסרונות, וואָס האַלטען אָפּ מענשען, ספעציעל פרויען, פון מאַכען פאַרטשריט און וואָס מאַכען זיי בכלל פאר טעמפּע און ניט-אינטע-רעסאנטע פערזענליכקייטען, אָנשטאָט לעבעדיג, חנ'עוודיג און רייצענדיג.

צוערשט אויף מיין צעטעל קומט כעס, ווייל כעס, און זאָגאר אויפּרעגונג, האָט אַ באַשטימטע פיזישע ווירקונג. ניט נאָר פאַר-מיאוסט עס דעם אויסזען, נאָר עס באַאיינפלוסט אויך די האַלטונג פון דעם מענשען, ווייל ווען איינער איז אויפגערעגט, קען ער זיך ניט אויפפירען ווי עס באַדאַרף צו זיין. עס כאַפּען זיך ביי אים אַרויס ווערטער, וואָס ער וואָלט קיינמאָל ניט גענוצט און וואָס ער מיינט אפּשר אינגאנצען ניט. עס ווילט זיך איהם אפילו וואַרפען עפּעס יענעם אין קאָפּ אריין. און געוויינליך ווערט דער כעס אַרויס-גערופּען פון אַ קלייניגקייט, אַזאַ קלייניגקייט, דאָס ווען מען זאָל זיך אויף אַ מאַמענט אָפּשטעלען און אַ טראכט טאָן, וועט מען גלייך אליין איינזען, ווי נאָריש עס איז צו שרייען און טומלען און מאַכען אַזאַ גערודער וועגען אַזאַ ניט-וויכטיגע זאַך. און נאָך אלעמען, וואָס געוויינט מען פון דעם כעס'ן זיך? מען ווערט מיד, אויסגע-מאַטערט, די אויגען ווערען אָנגעצויגען און רויט, און צו דעם אלע-מען באווייזט מען נאָך, אז מען האַלט זיך נידעריגער פון דעם מענשען אויף וועמען מען איז אין כעס, ווייל מען האָט ניט קיין אַנדער וועג ווי צו באַרעכטיגען די טענה אחוץ צו ווערען אויפגע-רעגט. עס איז כדאי צו געדענקען דעם אלטען שפּריכוואָרט: „דער-שטיקט אין זיך אַ בייזען געפיל און עס וועט אָפּשטאַרבן“.

אנדערע שלעכטע מידות וואָס האָבען אַ דירעקטע ווירקונג אויף דעם אויסזען און אויך אויף דער שטימונג פון אַ מענשען זיינען

מעלאנכאָליע, איבער-עמפּינדליכקייט און צופיל זעלבסט-בא-וואוסטזיין. די דאָזיגע זאכען האָבען אייגענטליך איין שורש, אן „אינפיריאָריטי קאָמפּלעקס“ — א מין שטימונג וואס וואקסט אַרויס דערפון, וואָס מ'באַטראַכט זיך נידעריגער פון אלע אַנדערע מענ-שען. אמאָל קומט דאָס אויך דערפון, וואָס מען האָט מורא, אז מען-שען וועלען אייך ניט גוט פארשטעהן. וואָס די אורזאך דערפון זאָל ניט זיין, איז עס אָבער זיכער, אז אַט אַזעלכע מענשען זיינען העכסט אומגליקליך און ליידען זייער פיל. עס פארשטייט זיך אויך, אז זיי קענען ניט זיין צוציהענד אָדער חנוורדיג כל זמן זיי ליידען פון דעם דאָזיגען „קאָמפּלעקס“.

די ערשטע זאך וואָס אַזעלכע מענשען דארפען טאָן איז אויפ-הערען צו טראכטען וועגען זיך אליין, וועגען זייערע פעלערען און חסרונות, און אנשטאָט דעם קאָנצענטרירען זייער געדאנק אויף אַנדערע זאכען. אַזא מענש דארף זיך צווינגען צו קומען אָפּט צווישען מענשען, גיין צו לעקציעס, קאָנצערטען, טעאטערס, און שליסען באקאנטשאפטען ווען נאָר מעגליך. ווען ער בלייבט אַליין אין הויז, קען ער נעמען א בוך און לעזען אויפ'ן קול, אָדער גאָר אָנהויבען זינגען עפעס א פרייליכס. אין א גרופע דארף ער זיך צוהערען צו די מיינונגען פון אַנדערע און אַריינטראכטען זיך אין זיי. טאָמער האָט ער געמיינט, אז אין א געזעלשאפט וועט מען ניט האָבען וועגען וואָס צו ריידען, נאָר מען וועט זיך אַנכאַפּען אָן אים אַלס א טעמע און דיסקוטירען אים אליין, וועט ער זיך גלייך דעם ערשטען מאָל איבערצייגען, אז דאָס איז ניט דער פאַל. ער וועט אויסגעפינען, אז מענשען קימערען זיך גאָרניט וועגען אים. זאָל ער פונקט ווי זיי, פארגעסען אינגאנצען וועגען זיך און אַריינשוואַרפען זיך אין אן אלגעמיינע דיסקוסיע וועגען מוזיק, טעאטער, קליידער, קינדער אָדער אפילו רעצעפטען פאר נייע מאכליים. אויב ער פילט, אז ער ווייסט ניט גענוג וועגען די זאכען, מעג ער פרעגען פראגעס און זיך צוגרייטען פאר דער צווייטער באַגעגעניש דורך לייענען דערווייל פארשידענע ביכער און ארטיקלען וועגען די ענינים. צופיל גלויבען אין זיך טויג אויך ניט. דאָס פירט צו וואָס מען רופט „סופיריאָריטי קאָמפּלעקס“, צו א געפיל פון זיין העכער

פון אלע אנדערע, דער היפוך פון אן „אינפיריאריטי קאמפלעקס“. אזא מענש ווערט פארהאסט פון יעדען, אויסער זיך. ער קוועלט אן פון זיך אליין און יעדעס מאָל וואָס ער טוט עפעס אָפּ אַן אַרבייט, לויפט ער גלייך ארום צו זיינע באַקאַנטע און הויבט אָן די זעלבע לידעל: „איך האָב געטאָן אזוי“... מיר קענען אלע אַזעלכע מענ-שען און מיר האבען זיי ניט ליב. זיכער דאַרף מען האָבען שטאַלץ און גלויבען אין זיך, אָבער מען דאַרף אויך ניט אריבערכאַפּען די מאַס.

דער וואָס איז פיזיש און גייסטיג געזונט, דער וואָס האָט שטענדיג א שמייעל אויף די ליפּען, און איז צופרידען פון לעבען — דער מענש האָט א רעכט צו האלטען הויך זיין קאָפּ. ער באַגעגענט אלעמען מיט א ליכטיגען פנים און א פריינדליכען האנט-דרוק. ער איז פול מיט חן און עס איז א פאַרגעניגען צו טרעפּען זיך מיט אים אָדער מיט איר, פאַרשטייט זיך.

## שיינקייט און אינטעליגענץ

די פראגע: וואָס איז בעסער פאַר א פרוי — צו זיין שיין אָדער אינטעליגענט און ראַפינירט?

דער ענטפער גייט אונז דאָ ניט אָן. ס'איז אָבער א וויכטיגער פראַבלעם, ווייל עס האָט צו טאָן מיט די ווירקליכקייטען פון אונזער היינטיגען לעבען.

געווען אמאָל א צייט, ווען מען וואָלט דעם גאנצען ענין גע-מאַכט צו קליינגעלט. פרויען און שיינקייט זיינען געווען איין בא-גריף ניט נאָר אין דער פאָעזיע, נאָר אויך אין דער טאָג-טעגליכער שפראך: וואָסערע אייגענשאפטען האָט א פרוי דעמאָלט געדאַרפט פאַרמאָגען? בילדונג, אינטעלעקט, וויסען? ס'איז ניט נאָר בא-טראַכט געוואָרען פאַר אן איבעריגער צושעפעניש, נאָר אויך א חסרון פאַר איר ווייבליכקייט. מאָלער, דער בארימטער פראנצויז-זישער קאָמעדיען-שרייבער, האָט אין זיינער א פיעסע אָפּגעלאַכט

פון אזוינע פרויען, און די ענגלישע שריפטשטעלער האָבען נאָך מער חוזק געמאכט פון אינטעלעקטועלע פרויען. זיי האָבען אפילו אויסגעטראכט פאר זייער טוועגען גאָר ניט קיין קאָואָליערישע צו-נעמענישען.

פון זייער שטאַנדפונקט זיינען זיי ביז אַ געוויסען גראד געווען גערעכט, ווייל די איינציגע אויפגאבע פון א פרוי אין יענע צייטען איז געווען צו זיין קודם-כל אַ פרוי — א ווייב, א מוטער און א באַגלייטער צו איר מאן. אלע אנדערע וועגען זיינען פאַר איר געווען פאַרמאכט.

צייטען האָבען זיך אָבער געענדערט. די פאָדערונג פון אונזער צייט פאַר דער עקזיסטענץ אין אונזער אינדוסטריעלען לעבען האָ-בען אריינגעצויגען די פרוי אין דעם ווירוואָר פון געזעלשאַפטלי-כען און עקאָנאָמישען לעבען, די פרוי האָט פאַרברייטערט איר האָ-רזאָנט. זי איז באלד גלייך צום מאן. זי טראַגט צוזאמען מיט אים דעם יאָך. זי דאַרף אַרבייטען, יאָגען זיך. זי איז געפלאַנט מיט כלי־עראַליי דאגות פן דער היים און געשעפט. און ווען מען קומט פנים אל פנים מיט דער ווירקליכקייט איז ניט גענוג צו זיין שוין און אידעל. היינט דאַרף די פרוי האָבען אַ מח; זי דאַרף קאָנען אָנווענדען איר וויסען אויף אלע געביטען פון איר פיל-זייטיגען לעבען. די נייע פאַרמען פון אונזער געזעלשאַפטליכער סביבה האָבען אויסגעאיבט אן איינפלוס אויף אלע פאזען פון אונ-זער לעבען. מיר טראכטען און פירען זיך-אויף אַנדערש, און דער-פאַר הויבען מיר אויך אָן אויסצוזען אַנדערש. איר האָט געווים גע-הערט פון די אַמאָזאָן פרויען, וועלכע האָבען, לויט דער באַרימטער לעגענדע, געפירט מלחמה און זיך געהאלטען ווי מענער. האָבען זיי טאַקע אויסגעזען ווי מענער. נו, אונזערע היינטיגע פרויען האָבען זיך דערנענטערט צו די מענער מיט זייער קענטניש און פאַרשטאַנד, און דערפאַר האָט דער אויסדרוק אויף זייערע געזיכטער גאָר אַן אנדער כאַראַקטער.

וואָס איז געווען דער אידעאַל פון פרויען-שיינקייט אין די פאַר-גאַנגענע יאָרען? בלאַסע פּנימער ווי ליליען, דעליקאַטע געזיכט-שטריכען, פאַרטרוימטע אויגען — דער פנים פון „שלאָפּענדיגער

שיינקייט" וואָס וואָרט אויף איר פרינץ, ער זאָל איר צוריקברענגען צום לעבען. אזוי דערציילט די כבא-מעשה. ס'איז טאקע אַ שיינע פאנטאזיע, אָבער פוסט, פלאַך און טעמפּ. יענע צייט מיט יענע באַגריפען וועט זיך שוין נישט אומקערען. אונזערע היינטיגע פרויען זיינען וואָך און פלינק, זיי וואָרטען נישט, אז אַ מאַן זאָל קומען רייטענדיג און זיי אויפֿוועקען פֿון אַ טיפּען שלאָף. זיי זוכען אַן אייגענעם פלאַץ פאר זיך, זיי קאָנען זיך באַשטיין זייער שטעמעל. די געזעלשאפט האָט זיך שוין געמוזט צוגעוואוינען צום גע-דאַנק פֿון דער זעלבסטשטענדיגקייט פֿון דער פרוי און האָט גלייב-צייטיג געמוזט ענדערען אירע באַגריפען וועגען וויבליכער שיינ-קייט. וואָס דער שטאַנדפונקט זאָל אָבער נישט זיין, בלייבט אַלץ דער אייביגער באַגער נאָך שיינקייט. יעדע עפאָכע האָט זיך טאקע אירע אייגענאַרטיגע אידעאַלען פֿון שיינקייט, אבער שיינקייט מוז פאַרבלייבען. עס איז נישטאָ קיין כלל, עס ווענדט זיך אָן דעם יחיד. דער פרינציפֿ איז אָבער אַן אבסאָלוטער — עס מוז זיין האַרמאָניע נישט נאָר פֿון געזיכט-צוגען, נאָר אויך פֿון פערזענליכקייט. איך האַלט אויך, אז אַ מיידעל אָדער אַ פרוי דאַרף זיין שוין, אָבער זייער אָפט שטים איך נישט איין מיט אנדערע מענשען וועגען דעם — אין וואָס עס באַשטייט די שיינקייט פֿון אַ פרוי. עס מאַכט נישט אויס, צי איר זייט אַ בלאַנדינקע אָדער אַ ברוינעטקע, צי איר האָט בלויע אויגען צי ברוינע, צי איר זייט אַביסעל צו-הויך אָדער אַביסעל צו-קורץ. עס דאַרף אייך נישט אַרען וואָס פאַר אַ קאַליר אייערע האָר האָבען; עס דאַרף אייך נישט קימערען, צי זיי זיינען געקרייזעלט אָדער גלייך. אַ פונט אַרויף, אַ פונט אַראָפּ — דאָס איז אַ קלייניגקייט. איך מאַך אויך נישט קיין וועזען פֿון אַ גרויסער אָדער אַ לאַנגער נאָז. מיין פיל-יאָריגע ערפֿאַרונג האָט מיר איבער-צייגט, אז אַ שיינער אויסזען איז גיכער אַ פראַגע פֿון מעטאָדע, ווי פֿון מאַטעריאַל. וויכטיג איז דער פארזוך וואָס ווערט געמאַכט און די אינטעליגענץ וואָס ווערט אָנגעווענדט אויף צו פאַרבעסערען דאָס אויסזען.

די היינטיגע פרוי פֿון אמעריקע איז נייסטיג מער אנטוויקעלט ווי די פרוי פֿון פריערדיגע דורות. זי איז געבילדעט אזוי גוט דער-

צויגען און זי פארשטייט, ווי וויכטיג דאָס איז, כדי צו געפינען פאַר זיך אַ פּלאַץ אין עקאָנאָמישען לעבען. אומעטום פאָדערט מען היינט בילדונג אין דער געשעפט-וועלט, און כדי זיך דורכצושטופען אין דעם געראנגעל נאָך שטעלעס, קאָן מען ניט בלייבען הינטער-שטעליג.

און צום סוף, קוקט ניט אויף שיינקייט בלויז ווי אויף אַ מי-טעל צוצוציהען די מענער. עס איז אַ ציל פאַר זיך אליין. קודם-כל דאַרפט איר אליין זיין צופרידען מיט אייער אויסזען. אייער קערפער דאַרף זיין צוגעפאסט צו אייער נייסט.

## „שיינע פרויען“

אין אַ שיינעם זומערדיגען טאָג בין איך איין מאָל געלעגען און געזוכט רו אין אַ זומער-פּלאַץ. די רייכקייט פון דער נאַטור האָט זיך פאַנאַנדערגעשפּילט פאַר מינע אויגען — זון-שטראַלען האָבען געלאַסטשעט די צווייגען, אַ בלענדענדיגע ליכט אַרום און אַרום, און אומעטום פאַרבענדיקע אוואָרען. די פאַרשיידענע ליכט-עפעק-טען האָבען דערמאָנט אָן אַ פּערזישען טעפּיך. און פון אלע זייטען הערען זיך די לאַכעדיגע, שטיפענדיגע שטימען פון יונגע מענער און פרויען, דער קלאנג פון לויפענדיגע פיס און דאָס שמילע זיפ-צען און מורמלען פון פאַרליכטע פּאַרלעך.

דער אייביגער שפּיל פון אָדום און חוה לעבט ווידער אויף, אַזוי ווי עס שפּילט זיך אָפּ אין אלע צייטען, וואו ס'איז נאָר דאָ זון און ביימער און שאַטענס, וואו נאָר מענער און פרויען קומען פנים אל פנים מיט זייער שיקזאַל. אַ קליין ביכעלע איז געלעגען אויף מיין שוים. אין דעם הו-האַ פון שטאַטישען לעבען האָב איך אַי ניט געהאַט די צייט, אַי איך בין ניט געווען געשטימט צו לייענען אַזאַ פּאָעטיש ווערק. אָבער דאָ, אין דער סביבה פון ליכט און ראָ-מאַנס האָב איך זיך איבערגעגעבען צו דער שיינער שפּראַך און סטיל פון דעם ענגלישען שרייבער, וויליאם שאַרפּ. אין זיין ביכעל „פּעיר



ווימען" (שיינע פרויען) רעדט דער שרייבער וועגען דער שיינער  
חוה פון זיינע חלומות, ער שפינט דעם טרוים-פאָדעם פון דעם  
אייביג יונגען אדם.

איך האָלט, אז מענער און פרויען וואָלטען געדארפט פון צייט  
צו צייט לייענען אזוינע ביכער. ס'וואָלט באנייט זייערע חלומות  
און ווידער אויפגעלעבט פאר זיי דעם גייסט פון שיינקייט. עס  
ווייזט דעם לעבען ווי עס וואָלט געדארפט זיין — איין אומאויפ-  
הערליכער יום-טוב. איך קאָן זיך דאָ ניט אָפהאלטען פון ציטירען  
אייניגע שטעלען פון שאַרפ'ס דערציילונג:

„אין אָנהויב, האָט געזאָגט דער פערזישער דיכטער, האָט אַלאַה  
גענומען אַ רויז, אַ ליילע, אַ טויב, אַ שלאַנג, אַביסעל האַניג, אַ  
טויטען ים-עפעל און אַביסעל ליים. ווען ער האָט אַ קוק געטאָן אויף  
דעם געמיש איז עס געווען די פרוי. דאן האָט ער געקלערט אז  
ער וועט אויפלייזען די טיילען, אבער ס'איז שוין געווען צו-שפעט.  
אָדעם האָט זי שוין געהאט גענומען פאר זיין פרוי. און עס איז  
אנטשטאַנען די מענשהייט. אבער דער שטן האָט אָנגעהויבען  
זיין כיטערען שפיל. ער האָט אָנגעוויזען אדמ'ען אויף אלע חסרונות  
פון דער פרוי און אדם איז געוואָרען אומרוהיג און פול מיט חרטה.  
דערנאָך האָט אַלאַה געקראָגען רחמנות אויף דער מענשהייט. ער  
האָט גענומען דעם מאַנס באַגריף פון שיינקייט און האָט עס מיט  
אין אַטעם צעשפרייט אין אַ הונדערט שיינע אידעאַלען. ער האָט פון  
דער רעשט געשאַפּען אַ פילפאַרביגע שטרעקע אין די הימלען און  
האָט זיי אַראָפּגעשיקט אויף דער ערד, כדי זיי זאָלען אויף אימער  
באַשפּיגלען די ערד מיט דער הערליכקייט פון יענעם ערשטען רע-  
גען-בויגען. אזוי דערציילט דער דיכטער. און ער גיט צו, אז יעדער  
מאָן האָט ליב דריי פרויענצימערן: די פרוי ווי ער שטעלט זיך זי  
פאַר אין זיין פאַנטאַזיע; די פרוי ווי ער געפינט זי אין דער ווירק-  
ליכקייט, און די פרוי פאַרזיכטיג רעווידירט פאַר אַן אוממעגליכער  
נייער אויסגאבע“.

איך האָב אויפגעהויבען מיין קאָפּ פון די בלעטער פון זיסקייט  
און טרויער און זיך אומגעקוקט. אויף אַ באַנק לעבען מיר איז גע-  
זעסען אַ יונג פאַרעל און איך האָב געהערט ווי אַ יונגע שטימע

חזר'ט איבער די אלטע, פארציטיגע ווערטער פון ליבע. זיי האָבען נאָרניט געוואוסט, אז זיי זינגען אן אלטען, צויבערליכען ניגון, בא-נייענדיג דעם ליד פון דער בליהענדיגער מענשהייט.

און דאן זיינען מיינע אויגען געפאלען אויף די ווערטער פון ראָבערט בראונינג, יענער וואונדערליכער פאָעט, וועלכער האָט גע-שריבען שורות פון עקסטאז און באַדויערונג וועגען דער טרוימענ-דיגער יוגענט און וועגען דעם אָפגעקילטען לעבען, וואָס קוקט אויף צוריק: „ליבע טויטע פרוי, מיט אַזוינע האָר — וואָס איז געוואָ-רען פון די גאָלדענע לאַקען, וואָס פלעגען אַרונטערפאלען און בא-רירען איר בוזים? א קעלט נעמט מיך אַרום און איך פיל זיך פאַר-עלטערט.“

נאָך א פאָרעל גייט פארביי, אן עלטערע פאָר-פאָלק, וואָס איז שוין אַריבערגעטראָטען דעם שוועל פון די מיטעלע יאָרען. די יאָ-רען האָבען זיי ניט געשווינט. זי — פעט און ווייך, יעדע שפור פון שיינקייט פארשוואונדען, אויגען אָן א גלאַנץ, א שווערער גאנג; ער — אויך אָפגעקילט און פארעלטערט. נאָר דער צויבער פון דער זון, די ביימער, די שיינע לאַנקעס האָבען געווירקט אויך אויף זיי. און איך האָב געזען ווי ער האָט גענומען די האַנט פון זיין לע-בענסלענגליכער באַגלייטערין און זי געצערטעלט מיט וואַרימקייט, און איך האָב געזען ווי איר קערפער האָט א ציטער געמאָן פאַר גליק.

אָדס און חוה האָבען זיך ווידער אויף א וויילע באַגעגענט. און ס'איז צוגעפאלען דער אַווענט און א פולע לבנה האָט זיך בא-וווּזען, קיל און רוהיג. ערגעץ האָט אן אינסטרומענט געצימבעלט די טענער פון א ליבעס-ליד. אדם און חוה האָבען געמאָנצט אויף דער לאַנקע אונטער דער זילבערנער לבנה. און אין מיינע אויערען האָבען אָפגעקלונגען די ווערטער פון יענעם גרויסען דיכטער, וויליאם שעקספיר: „און דאָך איז זי נאָך די לבנה, און איך — דער מאַן.“

יא, עס זיינען נאָך דאָ מאַמענטען אין לעבען, ווען יעדער מאן איז א מלך און יעדע פרוי א לבנה. און די מוזיק שפילט און די ליבע טאַנצט צום ריטם.

## א שינע ראם פאר'ן בילד

אויב א פרוי איז היינטיגע צייטען ניט אָנציהענר, האָט זי צו פאַרדאנקען דערפאַר בלויז איר אומוויסענקייט און גלייכגילטיגקייט. עס פארשטייט זיך, אז עס וועלען זיך צו יעדער צייט געפינען מען-שען מיט פיזישע שטריכען, וואס זיינען ניט גאָר גלייך און ניט פראָפּאָרציאָנעל צו די איבעריגע טיילען פון געזיכט אָדער פיגור. אָבער דאָך קאָן יעדע פרוי באַזיצען א געוויסע מאָס חן.

היינט-צו-טאָג איז ניטאָ קיין תירוץ פאר דער פרוי, וואָס וויל באַמט זיין אָנציהענר. אויף יעדען שריט און טריט וועט זי געפינען גוטע עצות, וואָס קענען איר העלפּען דערגרייכען איר ציל. זי קאָן לייענען וועגען פאַרשיידענע מיטלען אין ביכער, צייטונגען, זשורנאַלען; הערען עפענטליכע לעקציעס, ראַדיאָ געשפרעכען און נאָך און נאָך.

אזוי פיל פרויען ווילען זיין אנדערש ווי זיי זיינען. זיי שטעלען פאַר זיך אַלס אידעאל א גרעטא גארבאָ, א דזשאָן קראָפּאָרד אָדער אַן אנדער באַליבטע אַקטריסע. איר קאָנט אַמאָל הערען ווי א פרוי באַקלאָגט זיך: „אַך, וואָס טויג מיר די רייד, אז איך בין פעט!“ אָדער: „איך בין אזוי קליין, אז קיין זאך וועט מיר שוין ניט העלפּען.“

דאָס איז אינגאנצען א פאַלשער בליק. יעדע פאַרמע אָדער פּיטור קאָן זיין א קונסט-ווערק. נעמט, צום ביישפּיל, די מאַלערייען אָדער סקולפּטור פון אונזערע באַרימטע קינסטלער. איז די באַרימטע „ווענוס דע מילאַ“ געווען א מאָגערע? און וואָס איז מכה ראַפּאַעל, טיציאן אָדער מאָדערנע קינסטלער ווי רענואַר און פיער מאַטיס? זייערע פרויען זיינען ניט קיין דאַרע, נאָר פאַרקערט, זיי האָבען פּוילבליכע אויסגערונדעטע פיגורען. ניין, ס'איז די קונסט פון אויסדרוק, פון פאַרמירען דעם קערפּער, וואָס מאַכט די פרוי שיין און רייצענר.

אויב די מאָדע פאָדערט א שמאַלע טאַליע און די דורכשניט-ליכע פרוי וויל אויסזען מאָדיש, האָט זי בלויז איין אויסוועג —

צו אַרבייטען אויף זיך אזוי לאנג, ביז זי דערגרייכט איר ציל. זי דאַרף עסען לויט אַ דיעטע, שפּאַצירען אסך און מאכען אַלערליי פיזישע איבונגען.

מיר זיינען ניט אלע געבענשט מיט א גלאטער, אומבאַפֿלעק-טער הויט, און ניט יעדע פון אונז האָט א שיינעם קאָפּ האָר. מיר דאַרפען אָבער ניט דערלאָזען, אז דאָס זאָל ווערען אן ערנסטע שטערונג. מיר דאַרפען זיך ניט אַפּלאָזען אין אונזער קליידונג.

אזוינע פרויען, וואָס ווערען אנטמוטיגט צוליב זייערע אייגענע-באַרענע דעפעקטען, וואָלטען געקאָנט אויפּטאָן וואונדער, ווען זיי קלייבען פאר זיך אויס נאָר אזוינע מאָדעס, וואָס פאָסען זיך פאר זייער פיגור און אזוינע קאַלירען, וואָס זיינען גוט פאר זייער הויט. דאָס מיינט ניט דוקא, אז זיי מוזען קויפען טייערע קליידער, נאָר בלויז אָפּגעבען אַביסעל מי און צייט צו זייער אויסזען. עס וועט לאָנג ניט נעמען און זיי וועלען זיך איבערצייגען, אז די אַרבייט איז ניט קיין אַרויסגעוואָרפענע.

די היינטיגע מאָדעס זיינען אזוי פאַרשיידענאַרטיג, אז ס'איז גרינג צוצוקלייבען זיך אזוינע קליידער, וואָס אונטערשטרייכען די שיינע שטריכען און ציהען אָפּ די אויפּמערקזאַמקייט פון יענע שטריכען, וועלכע מיר ווילען באהאַלטען.

אידישע פרויען האָבען ענטוויקעלט א בעסערען געשמאַק פאר קאַלירען, און זיי טראָגען ניט אזוי פיל שוואַרץ ווי אמאָל. דורך אויספֿרובירען פאַרשיידענע קאַלירען, וועט יעדע פרוי קאָנען אויס-נעפינען, צי פאר איר פאסט בעסער א העל-בלוי אָדער טונקעל-בלוי, אַ פרייליכע רויט פאר איר העלער הויט און טונקעלע אויגען, אָדער א טיפער רויט פאר איר טונקעלער הויט.

היטעלאַך שפילען אויך א גרויסע ראָלע אין דער קליידונג פון דער פרוי. זי דאַרף אין זינען האָבען ביים איינקויפען צי פאר איר איז בעסער א גרויסע הוט, וואָס באַהאַלט אירע האָר, אָדער א קליין היטעלע, וואָס ווייזט ארויס אירע שיינע האָר. די מערסטע פרויען קאָנען טאקע טראָגען אזוינע קליינע היטעלאַך, וועלכע זיינען אי שוין, אי געזונט פאר די האָר. טאָמער אָבער איז די פרוי אַ קליינע מיט גרויסע געזיכט-שטריכען און א גרויסע פנים און דערצו האָט

זי נאך אביסעל איבעריגע וואָג, דאָרף זי זיין באזונדערס פאָרזיכ-  
טיג ביים אויסקלייבען א היטעלע. געוויינליך איז פאר אזא פרוי  
מער צונעפאסט א הוט מיט א ברעג.

איידער מען טראכט אָבער פון קליידער, מוז מען זיך באַזאָרגען  
מיט די ריכטיגע אונטער-קליידער. אמת, געזינטער וואָלט געווען,  
ווען פרויען טראָגען ניט קיין קאָרסעטען און לאָזען זייערע מוס-  
קולען ארבייטען אויף א נאָטירליכען אופן. אבער אזוי ווי פרויען  
וועלען דאָך סיי-ווי נאָכלויפֿען די מאָדע, דארפֿען זיי כאָטש אויס-  
קלייבען אזוינע קאָרסעטען, וואס פאָסען זיך פאר זייער סאָרט  
פיגור. היינט קאָן יעדע פרוי געפינען פאר זיך דעם פאָסיגען קאָר-  
סעט. זי דארף עס ניט באשטעלען, ווי אַמאָל איר באָבע.

קודם-כל דארף דער קאָרסעט נאָכגיין די נאָטירליכע ליניעס פון  
דעם קערפער און לאָזען די פארשיידענע מוסקולען זיך באַוועגען  
אזוי פריי ווי מעגליך, אזוי דאָס די פרוי קאָן זיך האַלטען גראַציעז  
און ניט שטייף ווי אַ ברעט. אזוי, למשל, דארף די פרוי מיט אַ  
הויכען ביוסט טראָגען א נידעריגען קאָרסעט מיט א גוטען „בראַ-  
זיר“ פאר איר ביוסט.

איך האָב זיך אזוי פיל אָפגעשטעלט אויף די אַלע איינצעל-  
הייטען, וואָס זיינען ניט קיין נייעס פאַר פילע פון אייך, דערפאַר,  
וואָס איך וויל אונטערשטרייכען נאָכאַמאָל די וויכטיגקייט פון צו-  
פאָסען קליידער צו יעדער איינציגער פיגור. מיט אַנדערע ווערטער,  
יעדע פרוי דארף מאַכען א „שיינעם ראָם פאר'ן בילד“ און שאַפֿען  
פון זיך א קונסטווערק.

## די דיקטאַטור פון שיינקייט

רופט זיך אָן דאָראַ צו סיידין :

- האָסט שוין געזען די לעצטע נייעס ?
- וואָס פאר א נייעס ? אַ מאָד צי א גט, צי וואָס ?
- וואָס מיר א גט, ס'איז פיל וויכטיגער. עס רירט אָן מיך און

דיך און אלע פרויען. דאָראַ האָט אַרויסגעצויגען פון איר האַנט  
טאָש אַן אויסשניט פון א צייטונג, אין א קעסטעל אויף דער ערש-  
טער זייט פון צייטונג האָט אַרויסגעשריען אַן אויפפאָדערונג צו דעם  
פרויענטום: — „די פרוי פון 1936 וועט זיין בלאַנד, דיין און וועט  
וועגען נאָר הונדערט פונט.“

דאָראַ האָט אָנגעקוקט סידי'ן און סידי האָט אָפּגעענטפערט  
מיט אַ שפּילעוודיגען שמייכל אין די אויגען, און בידע האָבען  
שווער אָפּגעזיפצט.

נו, ס'איז שוין ווידער בלאַנד און שלאַנק, און אַט מיט א יאָר  
צוריק האָט מען אונז צוגעזאָגט אַרונטערצולאָזען די גרעניצען און  
דערלויבען אונז ברוינע האָר און 130 פונט וואָג. און איצט, נאָט  
אייד א נייע משוגעת!

דאָס האָבען די „אינטערנעשאַנאַל ביוטי שאַפּ אָנערס“ ביי  
זייער יערליכער קאָנווענשאָן איבעראיינעם פעסטגעשטעלט וואָס  
עס איז שיינקייט.

איך פרעג אייד: מוזען מיר טאָקע נאָכקומען דעם נור-דיין?  
אַבער דאָראַ און סידי האָבען ניט געפרעגט קיין קשיות. זיי  
זיינען גלייך געלאָפּען זיך באַראַמען מיט די עקספּערטען אין זייער  
ביוטי-פאַרלאָר. בידנע נפשות! אזוי לויפען זיי נאָך אלע מאָדעס,  
ווי נאָך'ן רעגענבויגען. יונגערהייט זוכען זיי דעם מאָרגען און אז  
זיי ווערען עלטער, זוכען זיי מיט ליכט דעם פאַרפאַלענעם נעכטען.  
איך האָב געהערט אין א קרייז פון פריינט, ווי אן אַלטער מאַן  
האָט מיט באַדויערען גערעדט וועגען די שיינהייטען פון זיין יוגענט.  
ער האָט טיף אָפּגעזיפצט און זיינע אויגען זיינען פאַרלאָפּען געוואָרען  
מיט טרערען. „אך, איז זי געווען שייין! מ'זעט שוין ניט מער אזוינע  
שיינהייטען“. „זי“ איז געווען די באַרימטע שיינהייט פון פריהער-  
דיגען דור, לייליען ראָסעל, מיט וועלכער ס'האָט געקלונגען אַ וועלט.  
„יא, לייליען ראָסעל האָט געקענט באַלייכטען אַלע פינסטערע וויי-  
קעלעך פון א צימער מיט איר שטראַלענדיגער שיינקייט און לע-  
בענס-פרייד. מענער זיינען געבליבען אָן אַן אָטעם, זיי זיינען בא-  
צויבערט געוואָרען. יא, זיי האָבען פאַרכאפט אן אויג, אַט יענע  
פרויען פון אמאָל.“

די יונגעלייט וואָס האָבען זיך צוגעהערט צו די באַניסטערטע רייד, האָבען באַטראַכט דעם אלטען מיט רחמנות און מיטלייד. נון, מ'ווייסט שוין, אז אלטע לייט קענען זיך פאַרגיין איבער זייערע טרויערע פון דער פאַרגאַנגענהייט. דער אמת איז אָבער, אז דער זקן איז געווען גערעכט. אַ באַשרייבונג פון יענע שיינהייטען וואָלט היינט געקלונגען ווי אַ שיינע ליד: „איר הויט איז ווי מילך און רויזען; איר קליין, גלייך געזעל איז ווי געשניצט אין אַ גריכישער סטאַטוע; איר מויל איז ווי דער בויגען פון קיפּיד (גאָט פון ליבע); אירע ברעמען זיינען גלייך; איר שטערן איז וויס און פיר-עקי; און זי טראַגט אַ קרוין פון גאָלדענע לאַקען.“ דאָס איז געווען דער מוסטער פון דער קלאַסישער, קעניגליכער שיינהייט, וועגען וועלכער ס'האָט ניט געקענט זיין קיין מיינונגס פאַרשיידענהייט.

דער אידעאל פון שיינהייט האָט זיך אבער געענדערט. אונזער צייט איז אַן אָנגעשטרענגטע, אַ גערוועזע, און פונקט ווי די עפאָכע האָט זיך געביטען, איז אויך אונזער געשמאַק אָפגעטראַטען פון דעם קלאַסישען אידעאל פון פולקאָמענהייט און רוחיגקייט. היינטיגע מענער פילען זיך אומרוהיג ווען זיי זעען אַ שיינע פרוי וואָס איז צו-פערפעקט. זיי געפעלט בעסער אַ גערוועזער טיפּ, אַ פרוי וואָס איז מענשליך און ניט אַ געמליכע סטאַטוע. מיר זיינען שוין מער ניט צופרידען מיט דעם אויבערפלאַך, מיר ווילען בעסער די ווירק-ליכקייט וואָס איז אָנגעצויגען ווי אַ סטרונע, אָבער וואָס זידט מיט אַלע מעלות און חסרונות פונעם לעבען. אַ פרוי וואָס איז באַשאַנקען מיט אַן אינטערעסאַנטער פערזענליכקייט איז מער צוציהענד ווי אַ פערפעקטע מאַסקע. נעמט, למשל, דעם טיפּ פון אַ גרעטאַ גאַרבאָ. לויט אַלע כּללים פון קלאַסישער שיינקייט, איז זי אַ דורכפאַל — לאַנגע אַרעמס, לאַנגע, גרויסע פיס, אַ פיגור וואָס איז ניט באַזונדער דערס אָנציהענד, אַ שטימע וואָס איז הייזעריגלעך — און דאָך ווער וועט לייקענען אז זי באַזיצט אַן אומגעהויערען חן? עס ליגט ניט אין אירע געזיכט-שטריכען, ניט אין איר געברויך פון קאָסמע-טיקס אָדער אינעם קאָליר פון די האָר. ניין, ס'איז איר פערזענ-ליכקייט, וואָס שאַפט דעם איינדרוק.

אָבער די דאָראַס און די סיידײַם באַטראַכטען זיך ניט. זיי טוען אייך זאך: זיי פאָלגען וואָס נאָר אימיצער א דיקטאַטאָר פון שיינקייט באַפעלט. זיי גיבען זיך גלייך אונטער, ווי עס וואָלט נע-ווען לויטער חכמה. נעכטען איז נעווען דער באַפעל „פלאַטינום בלאַנד“, האָבען זיי אָפּגעפאַרבט די ברוינע האָר אויף „פלאַטינום“. אן אנדערש מאָל איז „טיטיאן“ אָדער „אָבוירן“ אָדער „גאָלדען בלאַנד“, און די גאנצע ווייבליכקייט פון אמעריקע נעמט אָן איין פנים. דערווייַל פארלירען די האָר דעם נאטירליכען קאָליר און מען דערקענט עס שוין ניט.

— וואָס מאַכט אייער פרוי? — פרעגט איין מאַן דעם צווייטען.

— פון וואַנען זאָל איך וויסען, אז איך זע זי ניט.

— וואָס איז? איר האָט זיך דען צעשיידט?

— אַד, ניין, אָבער זי האָט זיך אזוי איבערגעמאַכט, אז איך

קען זי מער ניט זען.

ס'איז טאקע א ווייץ, אבער אין דעם ליגט אסך אמת. פרויען באהאַלטען זיך הינטער א מאַסקע, אז מען זעט זיי קוים אַרויס. זיי באהאַנדלען דעם קערפער אזוי ווי עס וואָלט נעווען אַביסעל ליים, וואָס מען קען קלעפּען ווי עס ווילט זיך נאָר, און ניט קיין לעבעדיגער אָרגאַניזם מיט אייגענע געזעצען פון מאַס און פּראָ-פּאַרציע. נעמט, צום ביישפּיל, די פראנע פון וואָג. איך גיב צו, אז עס איז אי אומגעזונט, אי מיאוס צו זיין צו-פעט און עס איז זייער נוצליך צו עסען לויט א דיעטע און פארלירען וואָג אין אַזאַ פאַל. אבער ס'מוז דאָך אַלץ ויין מיט אַ מאַס. אַ פרוי וואָס איז געבויט לויט גרעסערע פּראָפּאָרציעס קען ניט און דאָרף ניט ווענען אַ הונדערט פונט. דאָס איז שעדליך פאַר איר געזונט און זינלאַז פאַר איר פיזיאלאָגישען געבוי. עס מוז דאָך זיין אַ מיטעלזונען צוויי-שען הונדערט מיט אכציג פונט, וואָס איז פאַר איר צופיל, און הונ-דערט פונט, וואָס איז געוויס צו-ווייניג. מען דאָרף אויך נעמען אין אַנבאַטראַכט דעם עלטער, די הויך, דעם געזונט-צושטאַנד, א. א. וו.

דאָס זעלבע איז אויך גילטיג פאַר די האָר. פארוואָס איז עפעס בלאַנד שענער ווי ברוין? דערפאַר וואָס די „נאָרדישע“



משוגעת האט זיך צעשפילט אין דער פאליטיק? פארוואס זאלען מיר בעסער ניט נאכמאכען די נאטור? זיינען אלע בלומען רויט? מיר פרויען דארפען זיך אויסלערנען די שווערע לעקציע, ווי אזוי צו באפרייען זיך פון דער דיקטאטור פון מאַדע-משוגעת'ן וואָס ווערען ארויסגעגעבען פון מענשען וועלכע נוצען אויס די שוואַכקייטען פון פרויען און צווינגען זיי צו ווערען זייערע שקלא-פען פון איין סעזאן צום צווייטען.

## קליידער און שיינקייט

פרויען האָבען אסך צו לערנען פון מואווי-אקטריסעס וועגען שיינקייט. די ליבלינג סטארס פון האַליוואוד קאָנען זיי צייגען ניט נאָר ווי צו האַלטען ריכטיג דעם קערפער, ניט נאָר ווי צו אויפפירען זיך אין געזעלשאפט, נאָר וואָס איז וויכטיגער: ווי אזוי אַרויס-צואווייזען זייער אמת'ע, אייגענארטיגע פערזענליכקייט דורך דעם ריכטיגען אופן פון קליידען זיך.

יעדע נייע מואווי אקטריסע וואָס קומט-אָן אין האַליוואוד, שטעלט מיט זיך פאָר א באזונדער טיפ פון פרויען-שיינקייט. עס איז דעריבער קיין וואונדער ניט, וואס פיל פרויען, הויפטזעכליך יונגע, דערזעען אין דער נייער סטאר די פארקערפערונג פון זייער אייגענעם אידעאל פון שיינקייט — דעם אידעאל צו וועלכען זיי אַליין שטרעבען. כאָטש די מערסטע פון זיי ווייסען, אז זיי וועלען קיינמאל ניט קאָנען אויסזען פונקט אזוי ווי זייער באַליבטע אקט-ריסע, זיינען זיי אָבער צופרידען צו זיין „כמעט“ אזוי ווי זי. הויבען זיי אָן נאָכצומאכען זייער אידעאל אין יעדען פרט, און זיי לאָזען ניט דורך קיין איין פילם אין וועלכער זי טרעט-אויף. זיי הויבען-אָן טראָגען דעם זעלבען סאָרט קליידער, זיי שטודירען אירע אלע זשעסטען, זיי מאכען נאָך אירע אלע באוועגונגען. אזוי האָט פאַסירט ווען גרעטא נארבאָ, די שוועדישע שוישפילערין, איז פלוצלינג גע-וואָרען שטארק פאָפולער אין די מואוויס.

זי האָט א היפשע צייט „געהערשט“ איבער טויזענטער פרויען אין לאנד און עס זיינען נאך איצט אויך פאראן גענוג מיידלעך, וואָס וואָלטען עס באַטראַכט פאר דעם גרעסטען קאָמפּלימענט ווען אימיצער זאָל זיי זאָגען: „דו זעסט איצט אויס פונקט ווי גרעטא גארבאָ!“

ניט לאנג צוריק האָט זיך באוויזען אין האַליוואוד א יונגע אמעריקאנער מיידעל מיט דעם נאָמען דזשין האַרלאָו, די אַריגינעלע פּלאַטינום-בלאָנד, און גלייך נאָך איר ערשטען אַרויסטריט אין די מואוויס האָבען זיך אסך פרויען געלאָזט אָפּפאַרבען זייערע האָר אויף ווייס-בלאָנד.

ווען מען זעט אויף דעם לייווענט די וואונדערליך-שיינע פרויען פון האַליוואוד, מיינט מען באמת, אז זיי זיינען עפעס אויסערגע-וויינליכע באַשעפּענישען צו וועלכע די געוויינליכע פרוי קאן זיך, חס וחלילה, ניט פאַרגלייכען. אין דער ווירטליכקייט אָבער קאן כמעט יעדע פרוי ווערען אזוי רייצענד ווי די מערסטע מואווי-שטערען, רען, אויב זי זאָל זיך אָפּגעבען מיט זיך אליין אזוי פיל, וויפיל די אַקטריסעס טוען דאָס. עס האָט אונזערע מואווי-שווישפילערס אָפּגעקאָסט אסך מי איידער זיי האָבען זיך אויסגעלערנט אַקוראַט וועלכע קליידער פאַסען זיי אַמבעסטען, און אַקוראַט וועלכע מאַדעס עס ווייזען אַרויס זייער פערזענליכקייט און ציהען-צו די אויפ-מערקזאמקייט פון דעם פובליקום צו די בעסטע מעלות פון זייער קערפער.

ניט אַלע מואווי-אַקטריסעס זיינען פערפעקט. כמעט אַלע האָ-בען זיי באשטימטע פיזישע חסרונות. איינע האָט צו ברייטע היפ-טען, איינע האָט א מיאוס'ן רוקען, א דריטע איז צו הויך און א פערטע איז צו קליין. דאָס פובליקום קאן אָבער קיינמאל ניט זען די דאָזיגע חסרונות זייערע, ווייל די אַקטריסעס שטודירען זיך אליין און פאַרבעסערען זייערע חסרונות איידער זיי שטעלען זיך אַוועק אין פּראָגנאָס פון א קאַמערע. עס פאַרשטייט זיך, אז זיי היטען-אָפּ אַ שטריינגע דיעטע די גאנצע צייט און גיבען זיך אָפּ גאָר אסך מיט פיזישע איבונגען, כדי זייער פיגור זאָל תמיד זיין פעסט און שלאַנט. אָבער הויפטזעכליך פאַרלאָזען זיי זיך אויף זייערע קליידער צו

פארדעקען זייערע חסרונות. אויב אן אקטריסע איז קורץ, טראָגט זי אלעמאָל אזעלכע קליידער וואָס מאַכען איר אויסזען העכער. אויב זי האָט ברייטע היפטען, ווערען אירע קליידער געשניטען אזוי, אז זיי מאַכען אירע היפטען אויסזען פיל שמעלער. צוויי ביישפילען פון באַרימטע אקטריסעס וואָס האָבען אויסגעזען אומגעלומפערט ווען זיי זיינען אָנגעקומען אין האָליוואָד, אָבער זיינען דערנאָך גע-וואָרען באַוואוסט איבער דער גאנצער וועלט אלס שיינהייטען, זיי-נען גלאָריא סוואַנסאָן און גרעטאַ גאַרבאַ.

אַ פרוי דארף זיך קליידען ניט גאָר לויט די ליניעס פון איר קערפער, גאָר וואָס איז פיל וויכטיגער: לויט די ליניעס פון איר פערזענליכקייט. ניט אלע זיינען מיר געבענשט מיט שיינע, שלאַג-קע פיגורען, ניט אלע האָבען א שיינע הויט אָדער א קאָפּ געדיכטע, געזונטע האָר. דאָס הייסט אָבער ניט, אז מיר דארפֿען אַרונטער-לאָזען די הענט און אויפהערען צו זיין פאָרזיכטיג וועגען די קאָ-לירען וואָס מען טראָגט, וועגען די מאָדעס, וועגען די מאַטעריאַלען. די מערסטע אידישע פרויען האָבען זיך שוין באַפרייט פון זייער ביז איצטיגער געוואוינהייט פון זיין פראַקטיש און קויפֿען גאָר טונ-קעלע קליידער אפילו אין זומער-צייט. מען געפינט שוין מער ניט אזוי פיל שוואַרצע קליידער אין דער גאָרדעראַב פון א אידישער פרוי. אָנשטאָט דעם געפינט מען איצט א העל-גריין קליידעל, אום צו מאַכען די אויגען אויסזען ליכטיג, אויב זיי זיינען העל אין קאָ-ליר, און א שייין רויט קליידעל, אויב די פרוי איז אַ ברונעטקע און האָט שוואַרצע אויגען.

כדי דאָס קלייד זאָל קאָנען ליגען גוט, איז היינטיגע צייטען גויטיג צו טראָגען א קאָרסעט, וואָס זאָל האַלטען שטייף דעם קער-פער. מאַנכע מענשען זאָגען, אז עס איז געזינטער פאַר פרויען ניט צו טראָגען קיין קאָרסעטען און לאָזען די מוסקלען זיין פריי, ווי די גאטור האָט געוואָלט. היינט-צו-טאָג ווערען אָבער קאָרסעטען אזוי גוט צוגעפאַסט און זיינען אזוי באַקוועם, אז עס איז בשום אופן ניט שעדליך צו טראָגען זיי. מען זאָגט אפילו, אז עס איז געזינטער, אז די מוסקלען זאָלען זיין איינגעהאַלטען. דער קאָרסעט דארף אָבער נאָכפאָלגען די גאטירליכע ליניעס פון קערפער אום צו

זיין פאלקאם באוועם. א פרוי מיט א הויכען בוזעם וועט זיך פיל-  
לען מער באוועם צו טראגען א נידעריגען קארעט ווי א הויכען.  
דערנאך קאן זי צוקויפען א גוטען בראזיר, וואס וועט איינ-  
נעמען איר בוזעם ווי עס באדארף זיין. די יונגע מיידעל אדער די  
פרוי וואס האט א מיידלשע פיגור, וועט זיך פילען זייער באוועם  
צו טראגען א לייכטען „גוירדעל“ אדער גאר אן „אָל-אין-וואָן“, וואס  
איז א קאמבינאציע פון בראזיר און גוירדעל. א קארעט העלפט,  
אז מען זאל האלטען ריכטיג דעם קערפער, און אין דעם אליין ווע-  
לען אסך פרויען געפינען א רפואה צו אסך פון זייערע ווייטאגען.

## שטראלענדיגע שיינקייט

א יונגע מיידעל, וועלכע קומט צו מיר פון צייט צו צייט זיך אראפ-  
ריידען פון הארצען, האט זיך איינמאל באקלאגט פאר מיר אויף  
א מאדנע זאך :

„קאנט איר מיר פיליכט ערקלערען,“ האט זי געזאגט, „די  
מאדנע אויפפירונג פון מיינעם א פריינט ? ער איז גראד א פינער  
יונגערמאן און ער געפעלט מיר. ער מאכט דעם איינדרוק, אז ער  
האט מיך ליב, אבער ער ווייזט ארויס זיין ליבע נאר ביי געוויסע  
געלעגענהייטען.

„עס ווייזט אויס, אז איך געפין חן אין זיינע אויגען, ווען איך  
בין אונטער א שטארקער אילומינאציע, אדער ווען איך גיי אָנגע-  
טאן אין פרייליכע קאלירען. דעמאלט פירט ער זיך אויך ווי א מאן,  
וואס איז פארליבט איבער די אויערן. ער קוקט אויף מיר מיט  
אזוינע פארערענדיגע אויגען און באשיט מיך קאמפלימענטען :  
דו ביזט אזוי שוין, אזוי שטראלענדיג, און אז. וו.

„ווי גאר ער דערזעט מיך אבער אין א טונקעלער קלייד אדער  
אין א פלאץ, וואו דאס ליכט איז ניט אזוי העל (ווי ביי אונז אין  
הויז, וואו עס זיינען ניט פאראן קיין סך לאמפען און די עלעקטרישע  
לעמפלעך זיינען פון א נידעריגער קראפט), ענדערט ער זיך גאר

אינגאנצען. ער קוקט אויף מיר, אזוי ווי ער וואָלט מיך קיינמאָל פריהער נישט געזען. ער מאכט א פארוואַנדלונג צו זיין אנגעזעהענער, אָבער איך קאָן קלאָר ארויסלייענען פון זיינע אויגען, אז ער איז אנטוישט. נו, ווי קאָנט איר ערקלערען אזא ערשיינונג?

איך האָב אָנגעקוקט דאָס מיידעל. זי איז יונג, נישט קיין פול-קאָמענע שיינהייט, אפילו נישט זייער חניוודיג, אבער פריש און לע-בעדיג מיט בלישטשענדיגע אויגען. זי איז געשטאַנען אין דער שיין פון דער איילאמינאַציע און איר פנים איז געווען באַלויכטען, אזוי, אז עס האָט אפילו אָנגענומען א געוויסע גראד שיינקייט.

„צוערשט,“ האָב איך זיך צו איר געווענדט, „טוט א קוק אויף זיך אין שפיגל.“ זי האָט זיך א קער געטאַן צום גרויסען שפיגל אויף דער וואַנט און האָט געגאָפּט:

„אָך, איך זע דאָך גאָר אויס שיין, אפילו אויב איך גיב עס אַליין צו.“

„יא, מיין טייערע, אמת. איך וויל אייך נישט שמייכלען, אָבער איר האָט טאקע א פיינעם אויסזען, כאַטש איר קאָנט זיך נישט בא-רימען מיט אויסערגעוויינליכער שיינקייט. דאָס ליכט האָט אייך אינגאנצען איבערגעאנדערשט. די בלישטשענדיגע אומגעבונג האָט אייך געמאכט פאר אן אַנדער מענשען. וויסנט איר דען נישט, אז שיינקייט איז בלויז א שפיל פון ליכט און שאַטען? א לעבעדיג מענשליך פנים איז פונקט אזוי אויסגעשטעלט צו די באדינגונגען פון דער סביבה, ווי א מענשליך פנים, וואָס ווערט געמאָלען פון א קינסטלער. קוקט זיך צו צו די בילדער, וועלכע הענגען אין א מוזעאָם, און איהר וועט שטוינען פון דער ווירקונג, וואָס ליכט האָט אויף די בילדער. דאָסוועלכע בילד, ווען עס הענגט אין דער פּאַסי-נער ליכט, שטראַלט מיט שיינקייט, מיט רייכע פאַרבען און אויס-דרוק. ווען עס ווערט אבער געהאַנגען צו הויך אָדער צו נידעריג אָדער אין אן אומגייסטיגע ליכט, ווערט עס פלאַך און מאַגאַמאָן, עס פארלירט די נאנצע באדייטונג.

„פון אייער אייגענער באשרייבונג איז צו זען, אז די ליכט-עפעקטען אין אייער וואוינונג זיינען נישט גינסטיג אויף אונטערצו-שטרייכען דעם קאָליר פון אייערע האָר, אייערע אויגען און הויט.

און ווען איר טראגט נאך דערצו טונקעלע קליידער, מאכט עס נאך ערגער.

„מערסטע מענשען באגרייפן ניט דעם ווערט פון דער פאסיג-נער באלייכטונג אין זייערע היימען. ביי זיי קומט אויס, אז ס'איז ניט כדאי אפצוגעבען פיל אויפמערקזאמקייט דערצו. זיי זיינען ניט פארזיכטיג אויסצוקלייבען פאסיגע פארבען פאר די ווענט פון דער דירה, וועלכע זעען מערסטענס אויס גרוי און ניט אָנציהענר, בא-זונדערס דאָרט, וואו עס קומט אריין ווייניג זונענשיין.

„איר אליין זייט, אין די אויגען פון דעם, וואָס קוקט אויף אייך, איינער פון די גענענשמאנדען אין אייער סביבה. איר זייט אויך א ליכט-עפעקט. אָט נעמט אזא ביישפיל: איר האָט באשמירט אייערע ליפּען מיט ליפּפארב. אין דער זונענשיין וואָלטען אייערע ליפּען אויסגעזען ווי רויטע קארשען, אבער אין א טונקעלער בא-לייכטונג ווערט דער רויטער קאָליר טעמפּ און אומעמיג. דער רע-זולטאַט איז א טרויעריגער.

„אזא מין הויט און אזוינע אויגען ווי אייערע פאָדערען העלע ליכט. ווען דאָס ליכט ווערט טונקעלער, נעמט אָן אייער קאָליר א געלליכען טאָן. דאָס איז אויך גילטיג אויף אמת'ע שיינהייטען. איר קאָנט עס באמערקען אויף דער בינע. דער ערפאָלג פון אן אַקטריסע איז זייער פיל אָפּהענגיג אָן די ליכט-עפעקטען, וואָס שיי-נען אַרויף אויף איר פנים. דערפאר זיינען אַקטיאָרען זייער עמפינדליך צו באלייכטונג. פון לאנג-יאָריגער ערפארונג האָבען זיי זיך אויסגעלערענט צו וויסען די באדייטונג דערפון.

„געוויס איז א הויט ניט קיין בינע און איר קאָנט ניט האָבען קיין שטאַב מיט עלעקטרישענס אַכטונג צו געבען אויף דער באלייכטונג, אָבער איינס קאָנט איר יאָ טאָן — איר דארפט זיך אימער אזוי אוועקשטעלען אָדער זעצען, אז איר זאָלט זיך געפינען אין דער פאסיגער ליכט און זאָלט קיינמאָל ניט זיין אין שאַטען. איר דארפט באזונדערס שענקען אויפמערקזאמקייט צו דעם שפיל פון קאָנט-ראסטען. אויב איר זייט אָנגעטאָן אין ווייסען, פרובט צו זיין אין א טונקעלערען הינטערגרונט (די זאכען אַרום אייך זאָלען זיין טונ-

קעל), אויב איר זייט געקליידט אין טונקעלע קאלירען, זוכט א הע-  
לען הינטערנרונט.

„א העל-הויטיגע פרוי ווערט העלער און שענער, ווען די ליכט-  
שטראלען פאלען אויף איר און אונטערשטרייכען אירע בלאנדע  
אדער רויטע האָר. אַ ברונעמקע דאָרף זוכען די מער-קאָמפּליצירטע  
ליכט-עפעקטען, אָדער מאַטע, זילבערנע טענער, אָדער שטאַרקע,  
רויטע פארבען.

„איך ווייס, אז דאָס וועט אפשר פאַלען אויף אייך ווי אַ שווע-  
רער באַרג. איר מיינט אפשר, אז ס'איז זייער שווער דאָס צו דער-  
גרייכען. ס'איז אבער ניט אמת. שולדיג איז נאָר אונזער פויל-  
קייט און קנאַפּער אינטערעס אין שיינע זאכען. דערפאר זיינען מיר  
נלייכגילטיג צו די קאַלירען אין אונזער אומגעבונג און צו דער אויס-  
שטראָלונג פון ליכט.

„יא, מײן טייערע, די קונסט צו זיין שוין איז ניט אזוי ליכט.  
מען דארף זיך דאָס אויסלערנען, פונקט אזוי ווי יעדע אנדערע  
קונסט.“

## מונטער זאָל מען זיין !

ווען איך זאָל האָבען א דעה אין דער אָנפירונג פון אונזערע נרויסע  
דערצייהונג דעפארטמענטען, וואָלט איך באשטאַנען אויף דעם מען  
זאָל איינפירען א נייעם קורס — די קונסט פון פאַרגעניגען און  
מונטערקייט.

פון אלע קונסטען איז עס געוויס דער שווערסטער אויסצו-  
לערנען, אָבער צו דער זעלבער צייט איז עס איינער פון די ניצ-  
ליכסטע און נויטיגסטע. עס קלינגט אפשר מאָדנע — ווער ווייס  
עס ניט ווי הנאה צו האבען פון לעבען, אויב ער האָט נאָר די גע-  
לעגענהייט? אפילו א סינד אין וויינ קען די „מלאכה“. אמת, א סינד  
קען יא, אבער א דערוואקסענער, דוקא ניט.  
אָט די קונסט פון פאַרגעניגען און מונטערקייט פארלירען מען-

שען געוויינליך ווען זיי גייען איבער פון קינדהייט צום דערוואק-  
סענעם לעבען. די טעמע איז געוויס א ברייטע, אבער איך וועל זיך  
נאָר אָפּשטעלען אויף איין מאָזע דערפון — דער אויסדרוק פון  
אונזערע געפילען. איך באציה זיך דאָ באַזונדערס אויף דעם אויס-  
דרוק פון פנים.

ווען איר קוקט זיך גוט צו צו מענשען, וועט איר באַמערקען,  
אַז גיינציג פּראָצענט פון מענער און פרויען — אויף די גאסען,  
אין רעסטאָראַנען, אין טעאטערס, אָדער אפילו אין די היימען —  
האַבען א צושטרייטען, פארזאָרגטען, אומעטיגען אויסזען. איר  
זעט פאר זיך צעקנייטשטע שטערענס, צוזאַמענגעפרעסטע ליפּען,  
אַ פארכמורעטען בליק, א געוויסע אָנגעצויגענקייט און צערייצט-  
קייט.

געוויס האָבען זיי גענוג אורזאכען דערפאר — כלי'ערליי דאגות,  
אומזיכערקייט בנוגע צו פרנסה און ארבייט, אלגעמינע אנטווישונג  
און אומצופרידענקייט, און אלס צוגאב דער טאראראם פון גרויס-  
שטאטישען לעבען.

ניט קוקענדיג אויף די אלע סיבות, איז דאָך ניטאָ קיין אורזאך  
פארוואס אַ מענש זאָל זיך לייכט אונטערגעבען. אפילו אין די  
אומשטענדען אונטער וועלכע מיר לעבען היינטיגע צייטען, זיינען  
פאראן גענוג פארגיטיגענדע מאַמענטען פון שיינקייט, פרייד,  
אמת'ען גליק. זיי קענען אפילו זיין שנעל-פליהענדיגע מאַמענטען,  
אַבער פרייד דארף זיין אזוי ווי דער עסענץ פון רויזען — איין  
טראָפּען אויסגעדריקט פון פילע בלומען, וואָס קומט אָן דעם מען-  
שען מיט פיין, אָבער דערפאר איז דער טראָפּען א וואונדערליכער  
פארפיום. עס ווענדעט זיך נאָר, ווי אזוי מיר פאסען זיך צו צום  
לעבען.

האָט איר ווען עס איז באַמערקט, ווי אַן אקטיאָר אויף דער בינע  
גייט אריבער פון איין געפיל צום צווייטען? די געפילען וואָלטען  
פאר אייך קיינמאָל ניט קלאָר געווען, ווען ניט די באַוועגונגען, דער  
שפיל פון מוסקולען. כדי אויסצודריקען טרויער, דארף מען דורכ-  
מאכען פארשיידענע באַוועגונגען — אַרונטערלאָזען דעם קאָפּ,  
קנייטשען דעם שטערן, א. א. וו., און דער געפיל קומט שוין פון



זיך אליין. דאָס זעלבע איז אמת בנוגע א קאָמישען אויסדרוק. פּראַוואַט זיך נאָר נאָכלאָזען, שמיכלען און איר וועט באַמערקען, אַז אין א וויילע אַרום וועט אייער האַנדלונג באַווירקען די אינער-ליכע געפילען. צוערשט איז אייער שמיכעל א געקניצעלטער, דער-נאָך הויבט עס אָן צו ווערען נאַטירליך, איר פילט זיך פרייליכער, לעבעדיגער, מונטערער.

איך זאָג דאָס אלץ צוליב דעם, וואָס איך האָב באַמערקט צווי-שען פרויען א נייגונג צו „שפילען“ אין ערנסטקייט. עפעס קענען זיי ניט געפינען קיין מיטעלאָועג פאר זייער געזיכטליכען אויסדרוק. אָדער זיי כי-כי-כייקען, באַזונדערס אין דער פריהער יוגענט, און מאַכען זיך לעכערליך, אָדער זיי ציהען אויף זיך אַרויף אַזאַ ערנסטע מינע, אַז זיי זעען אויס ווי מאַסקעס פון טרויער. זיי מיינען אוראיי, אַז זייער סביבה פאָדערט זיי זאָלען זיך פאָרוואַנדלען אין איינעם פון די צוויי עקסטרעמען. און אזוי ווי מיר זיינען כמעט אלע גע-בוירענע אַסטיאָרען, לערנען מיר אונזערע געזיכטער אָנצונעמען איינעם פון די צוויי אָנגענעבענע אויסדריקען, און ביידע זיינען אָפט געקניצעלט און פארקרימען דעם נאַטירליכען אויסזען. נו, אויב מיר מוזען זיך שוין אָנטאָן א מאַסקע, זאָל עס כאַטש זיין א פרייליכע, א מונטערע, די מאַסקע פון געלעכטער.

איך דערמאָן זיך אָן אַן אַרטיקעל, וואָס איך האָב געלייענט ערגעץ אין א צייטונג. דער תמצית דערפון איז געווען, אַז געלעכ-טער האָט א היילונגסווערט. איר קענט, זאָגט דער שרייבער, היילען קראַנקע דורך דעם וואָס איר וועט זיי מאַכען צום לאַכען. געוויס איז דאָס ניט קיין נייע אַנטדעקונג. דער מוסר-השכל איז שוין אַרויסגעבראַכט געוואָרען אין כלי־עלוי מעשיות און לעגענדעס. אָבער עס איז אלעמאָל כדאי צו דערמאָנען מענשען אין דעם. איך ווויס ניט, אויף וויפיל מען קען זיך פארלאָזען אויפ'ן מעדיצינישען ווערט פון געלעכטער, אבער אין דעם בין איך איבערצייגט — אַ ליכטער געמיט, געזונטער פאָרגעניגען פון יעדען מעגליכען מאָ-מענט, זיינען וואַנדערליכע מיטלען צוריקצוגעווינען די שיינקייט. אפילו דער מענש וואס איז ניט קיין גרויסער יפה תואר, ווערט אנגענעם, אנציהענער און חנעוודיג, ווען זיינע אויגען פינקלען און

ווען דאָס געלעכטער טאַנצט ארום זיינע ליפּען. און פונקט פאַר-  
קערט — די שענסטע, צויבערליכסטע פרוי פארלירט איר חן, ווען  
איר פנים ווערט פארוואַלקענט מיט טרויער און זי הויבט אָן יא-  
מערען און קרעכצען. זייער ווייניג שוישפילערינס אפילו באַזיצען  
די זעלמענע פעהיגקייט צו גיסען מיט טרערען און דאָך אָנהאלטען  
זייער שיינעם אויסזען. מיר דוכט, אז דאָס איז געווען די גרעסטע  
מתנה פון סאַראַ בערנאַרד — זי האָט געוואוסט ווי אזוי צו וויינען  
אויף א קינסטלערישען אופן.

אַבער, נאָך אלעמען גייט אונז דאָך דאָ ניט אָן ווענען שוי-  
שפילעריי. מיך פאַראינטערעסירט גיכער די דורכשניטליכע פרוי,  
די פרוי, וועלכע שפילט ניט צו דער נאַליאַרקע, אָבער לעבט זיך  
איר אייגענעם לעבען אזוי גוט ווי זי קען און דאַרף שלום מאַכען  
מיט'ן לעבען און אלע זיינע שוועריגקייטען און שטימונגען. און  
דוקא די פרויען דארפן עס לערנען די גרויסע און וואונדערליכע  
קונסט צו שעפען פאַרגעניגען פון לעבען, צו זיין מוטיג און צו לאַ-  
כען, אפילו ווען דער אומעט נאָנט ביים הארצען... זיי וועלען געוויס  
געווינען דערפון און זיי וועלען אויך העלפען אריינצוברענגען מער  
זונענשיין און פרייליכקייט אויף דער וועלט. און איר וועט דאָך צו-  
געבען, אז אונזער היינטיגע וועלט גוטיגט זיך אין אַביסעל פרייד,  
אין ווארימקייט, אין א שמיכעל, אין דעם פינטעלע שיינקייט.

## ווייבליכקייט און רעוואָלוציע

ענדליך האָט די רוסישע פרוי זיך ארומגעזען, אז זי קאָן זיין א  
גוטע רעוואָלוציאָנערקע און צו דערזעלבער צייט אויך א פרוי. צו  
דעם האַמער און סערפ, דעם אלוועלטליכען סימבאָל פון ברידער-  
ליכקייט, האָט זי צוגעגעבען דעם פוידער-קעסטעל, דעם אייביגען  
סימבאָל פון שוועסטערשאפט. געווען אמאָל א צייט, ווען זי וואָלט  
עס באטראכט פאַר א נארישער דערפינדונג פון דעם קאָנטר-רעוואָ-  
לוציאָנער. יעדענפאלס, אזוי האָט דער אמעריקאנער עולם געזען

די היינטיגע רוסען דורך די אויגען פון האַליוואוד. אומגעלום-  
פערטע, פאלשע בערד פארשטייט זיך, שווארצע, לויט דעם באַגריף  
פון דעם רשע אויף דער כינע — און א קאָפּ צעפורעלטע האָר. אזוי  
האָבען אויסגעזען די מענער. און די פרויען האָבען ניט אָפּגעשני-  
טען פיל בעסער. זיי האָט מען פאַרגעשטעלט אלס מיאוס'ע, אָפּגע-  
לאָזענע, געשמאקלאָז-געקליידטע, וועלכע האָבען נאָר געקאָנט אַרויס-  
רופען עקעל.

געוויס ווייסען מיר וויפיל מען קאָן זיך פארלאָזען אויף האַלי-  
וואוד אין אזוינע זאכען. אבער אפילו ווען מען זאָל אראַפּרעכענען  
99 פראָצענט, איז דער איין פראָצענט געווען גענוג צו שאפען אן  
אומעמיג בילד פון דעם נייעם רוסישען לעבען. און פון די גרוסען,  
וואָס מיר האָבען געהערט פון די, וואָס האָבען באזוכט דעם סאָ-  
וועטען-פאַרבאָנד, פון דעם, וואָס מיר האָבען געלייענט און דערפון,  
וואָס מיר האָבען געדענקט פון אמאָליגען רוסלאַנד, — דאָס לעבען  
פון די פויערים, די קליינע מענשעלעך, — האָבען מיר געפילט,  
אז שיינקייט איז נאָך ניט אויסגעוואקסען אויפ'ן רוסישען באָדען.  
עס האָט געמוזט הערשען די זעלביגע שמוץ און אומאָרדנונג, דער  
זעלביגער מאַנגעל אין חן און גראַציע. און אפשר איז עס געוואָרען  
נאָך ערנער, ווייל דער געוועזענער מיטעלקלאַס האָט פאַרלוירען די  
סענליכקייט אויפצופאסען ווי געהעריג אויפ'ן אויסזען.

ס'ווייזט אויס, אָבער, אז דאָס „אייביג ווייבליכע“ האָט גע-  
וואונען דעם קאמף אפילו אין דעם קאָמוניסטישען לאַנד. מיט  
דער פאַרבעסערונג פון דער אלגעמיינער לאַגע האָט אויפגעוואַכט  
א נייער דראַנג, דער דראַנג נאָך שיינקייט. אזוי לייענען מיר, אַז  
שיינקייט-קולטור איז געוואָרען א שטאַט-ענין אין סאָוועט-רוסלאַנד,  
און דער ערשטער „ביוטי פארלאָר“ אין מאַסקווע ווערט אָנגעפירט  
פון אַזא וויכטיגער פערזענליכקייט ווי די פרוי פון דעם רוסישען  
פרעמיער וו. מאַלאַטאָוו. פרויען קאָנקורירען אויפ'ן געביט פון  
פאַרשענערען דעם אויסזען, די צייטונגען דיסקוטירען אזוינע פרא-  
גען ווי: „ליפ-רוזש“, „מארסעלינג“ און „פינגער-וועיווינג“ פון די  
האָר און אַז. וו. דאָ ניט לאַנג האָט מיינע א פריינד'ין, א פראַ-  
מינענטע שיינהייט-עקספערט, האַלב-ערנסט, האַלב וויצלערדיג בא-

מערקט, אז זי קלייבט זיך אריבערפעקלען קיין סאָוועט-רוסלאַנד.  
„זיי דארפֿען אונז דארטען האָבען מער ווי דאָ,“ האָט זי געזאָגט,  
און זי האָט עס טיילווייז געמיינט.

און אפילו אויב די פאקטען זיינען ניט אינגאנצען ווי די ציי-  
טונגען מעלדען, וואָלט עס באַדארפט אזוי זיין. עס וואָלט געווען  
אן אמת'ער סימן פון דער רוסישער אויפלעבונג, ווייל מיר דארפֿען  
קיין בעסערען באווייז ניט האבען, אז עס וואקסט א ציוויליזירט,  
אויסגעמענשעלט לעבען, ווי די ערוואַכונג פון ווייבליכקייט אין אלע  
הינזיכטען. עס מיינט, אז עס עקזיסטירט שוין א נייער וואונש  
פאר דער פרייד פון לעבען, פאר שיינע זאכען — א נייער אָנהויב  
פון ראַפינירטקייט.

נאָך אלעמען קאָנען פרויען ניט לעבען אויף ברויט אליין און  
נאָך ווייניגער אויף פאָליטיק. זיי פאָדערען א געוויסע געמיטליכ-  
קייט, באַסוועמליכקייט. זיי בענקען נאָך פאַרב און שיינקייט. גלויבט  
מיר, אפילו א שמעק פאַרפיום איז נויטיג פאר א ציוויליזירטער אומ-  
געבונג. מענשען זיינען ווייניגער באַרבאַריש און גרויזאם, וואו  
עס איז דאָ א סביבה פון שיינקייט. זעלבסטפאַרשטענדליך, דאָס  
דאַרף ניט זיין באַגרענעצט אויף איין קלאַס, אזוי ווי אין אמאָליגען  
רוסלאַנד אָדער היינט אין פילע לענדער. יעדע פרוי האָט א נאָ-  
טירליכע רעכט און א פריווילעגיע אויף שיינקייט.

## די מאָדערנע פרוי

די מאָדערנע פרוי איז אלעמאָל פריי צו קליידען זיך לויט איר  
אייגענעם געשמאק און אָנמאַן בלויז אזעלכע זאכען, וואס פאַסען  
איר און צייגען ארויס אמבעסטען אירע פיזישע מעלות. כאַטש  
קליידער אליין זיינען ניט די הויפט-זאך וואס מאכען אן איינדרוק,  
זיינען זיי אבער איינע פון די וויכטיגסטע פאקטאָרען, וואָס שטעלען  
צונויף דעם אויסזען און העלפען דער פרוי שאַפֿען דעם געווינשטען  
איינדרוק. אין דעם זין זיינען קליידער פונקט אזוי נויטיג ווי א  
שיינע פיגור, א קלאָרע הויט, א געזונטען אויסזען, א. א. וו.

שיין-גענייטע, קאסטבארע קליידער זיינען זיכער א גוטע זאך. פיל וויכטיגער ווי זייער נומסקייט און רייכקייט אבער איז זייער צוגעפאסטקייט צו דער פרוי, וואס טראגט זי. דערפאר קאן אמאל אן ארימע פרוי אנטאן א ביליגע קלייד, וואס זאל איר אזוי פאסען אין קאליר און אין שניט, אז זי זאל אין דעם אויסזען פיל שענער ווי ווען זי וואלט אָנגעמאָן א בעסערע קלייד, וואס וואלט ניט אזוי גוט געלעגען אויף איר. אזא קלייד מוז זי אָבער אויסקלייבען זייער פאָרזיכטיג. עס מוז זיין פאסיג פאר איר פערזענליכקייט און זי מוז אויך האָבען אין זינען די געלעגענהייט, ביי וועלכער זי רעכענט צו טראָגען דאָס קלייד. תמיד דארף מען אויסקלייבען די פא-סענדסטע קלייד, וואס זאָל זיך אויך אריינפאסען צו דער צייט און דעם פלאץ.

דער פאסט, אז קליידער האָבען א נאָענטע שייכות מיט געזונט, איז שוין פון לאנג אָנערקענט געוואָרען. מעגליך אז דאָסטוירים האָבען דאָס צוערשט אָנגעהויבען צו באגרייפן צוליב די קאָר-סעטען, וואָס פרויען פלעגען טראָגען מיט יאָרען צוריק. זיי פלעגען זיך דאן אזוי איינשטייפן, אז ניט נאָר האָבען זיי ניט געקאָנט עסען געהעריג, נאָר זיי האבען אפילו ניט געקאָנט פריי אָטעמען, און זיי פלעגען טאקע דערפאר אָפט אינגאנצען אוועקפאלען אין חלשות. ביסלאכווייז האָבען אבער פרויען אָנגעהויבען צו פראָ-טעסטירען געגען טראָגען אזעלכע קאָרסעטען און דער רעזולטאט איז געווען, אז אָנשטאָט איבערצואַנדערשען זיי און מאכען זיי בא-קוועמער, האבען זיי זיי אינגאנצען אראָפגעוואָרפען.

איצט זיינען אבער אין דער מאָדע די לאנגע, שלאַנקע קליי-דער, וואָס זיינען פאסענד פאר אַסך פרויען. אום אבער צו קאָנען טראָגען די דאָזיגע קליידער ווי עס דארף צו זיין איז נויטיג, אז מען זאָל ווידעראמאל אָנטאן א קאָרסעט איינצושייפן אביסעל די פיגור. דער קאָרסעט דארף אבער אויסגעקליבען ווערען מיט פיל פאָרזיכטיגקייט, ווייל א גוטער קאָרסעט, איינער וואָס איז ריכטיג צוגעפאסט צו דער פיגור, וועט בייטראָגען אַסך צו דעם געזונט. היינט-צו-טאָג זיינען פאַראַן פיל פלעצער, וואו מען פאסט צו א

קאָרסעט צו יעדער פרוי, א קאָרסעט וואָס איז אָנגעמאָסטען אויף איר און צוגעפאסט צו די ליניעס פון איר קערפער אזוי, אז עס זאָל בשום אופן נישט שטערען אירע נאטירליכע באַוועגונגען. דער בעס-טער קאָרסעט איז א קליינער, א נידעריגער. אזא קאָרסעט האַלט גלייך דעם קערפער און אַמאָל איז דאָס די איינציגע רפואה, וואָס מען דארף האָבען צו פיל אזוי גערופענע „פרויען-טראָבעלס“. פאר איינהאלטען דעם אויבערשטען טייל פון קערפער קאָן מען קריגען אַ גוטע „בראַזיר“, וואס מען קאָן איצט קריגען אָן שוועריגקייטען אין יעדען געשעפט, וואו מען פארקויפט אזעלכע זאכען. עס איז מער נישט נויטיג צו מאכען די זאכען צו אָרדער.

עס איז זייער לייכט צו באשטימען צי א קאָרסעט איז גוט אָדער נישט. אויב מען פילט זיך אין אים אומבאַקוועם און עס טוט וויי, איז דאָס נישט דער ריכטיגער סאַרט קאָרסעט פאר דער פיגור. אין דעם ריכטיגען קאָרסעט פילט מען זיך זייער באַקוועם, און עס ווערען איצט פארקויפט אזוי פיל סטיילס און אזוי ביליג אויך, אז עס איז בלוז א פראגע פון צייט און אַביסעל געדולד אויסצו-קליבען דעם בעסטען סאַרט קאָרסעט פאר דער פיגור. די באַלוי-נונג פאר אויסגעבען אזויפיל מי איז אַ שיינע פיגור, אויף וועל-כער מען קאָן דערנאָך אַנטאָן די שיינע מאַדישע קליידער.

פרויען מיט שלאַנקע, מיידעלשע פיגורען דארפען אויך טראָגען עפעס איינצושטייפען זייערע היפטען. אין אזעלכע פאלען איז אָבער גענוג נאָר א קלייניגקער „גוירדעל“. א סאָמבינאַציע פון „גוירדעל“ און „בראַזיר“ אין איין שטיק איז אויך אויסגעצייכענט, און באַזונ-דערס איז דאָס גוט פאר יונגע מיידלאך, וועלכע האָבען ליב צו זיין אַקטיוו און נעמען אן אַנטייל אין פארשידענע ספּאָרטס. אזא „סאָם-בינישאַן“ וועט זיי נישט זיין אין וועג.

אין קאָרסעטען איז איינפאכקייט די בעסטע זאך, פונקט אזוי ווי אין קליידער. וואס פשוטער דער בנר איז, אלץ בעסער. די לי-ניעס פון יעדער קלייד מוזען נאָכפאלגען די ליניעס פון דעם קער-פער, און ווען נאָר מעגליך מוז דאס קלייד אראָפהענגען פון די פליי-צעס און זיין באַקוועם, נישט צו שטייף, ארום דער טאַליע. א פרוי וואָס איז קורץ געוואקסען דארף אויסקלייבען אן אַנצוג, וואס האָט

לאנגע ליניעס און איז ניט אונטערבראָכען פון וועלכע עס איז „ראָ-פעלס“. גרויסע פרינטס טויגען ניט פאר איר; פיל בעסער זיינען פשוט'ע קאלירען און אמאָל געוויסע קליינע פרינטס. גראַבע, וואָ-לענע וואַרעס זיינען פאַר איר ניט גוט און זיינען בכלל ניט ראט-זאם אפילו פאר דער גרעסערער, העכערער פרוי. טונקעלע קאלירען ווי שוואַרץ און בריוו מאכען דער קליינער פרוי אויסזען נאָך קלע-נער, ווערענד אויף דער גרעסערער פרוי זיינען זיי אויסגעצייכענט. עס מאכט איר אויסזען שלאנקער ווי זי איז.

ביים קויפּען קליידער אָדער אויסקלייבען וואַרע זיי אליין צו נייען דארף מען אויך מיט דער גרעסטער פאָרויכטיגקייט אויסקליי-בען די קאלירען. וואָרים פאסיגע קאלירען קענען פיל פאַרשענערען דעם אויסזען און צוגעבען אסך חן. פרויען, וואס האָבען בלויע אויגען קענען געוויינליך טראָגען אלערליי שאַטירונגען פון בלוי. פרויען מיט ברוינע אויגען קענען טראָגען בלויז געוויסע שאַטירונגען פון ברוין; אנדערע מאכען זיי אויסזען חושך. בלאַנדינקעס קע-נען זייער שיין טראָגען גרויע זאכען, וואס אנטהאלטען אַביסעלע בלוי, און פאר ברונעטען איז גוט א גרוי, וואס האָט אַביסעלע רויט אין זיך. יעדע פרוי מוז אָבער שטודירען זיך אליין, נעמענדיג אין באַטראַכט אירע האָר, אירע אויגען און איר גאנצע פערזענליכקייט און דאן באשליסען וועלכע קאלירען עס זיינען די בעסטע פאר איר. אויסער דעם וואָס קליידער דארפּען זיין פאסיג אין שניט און קאַליר, דארפּען זיי אויך זיין פאסיג פאר דער געלעגענהייט. דאָס קאַלעדזש מיידעל אָדער די פרוי וואס ארבייט, מוזען האָבען בא-זונדערע קליידער, וואס זיי קענען טראָגען אלע טאָג. אזעלכע קליי-דער זיינען געוויינליך טונקעלע ספּאָרט קליידער, געשניטען זייער איינפאַך, אבער מיט קנעפלאך אָדער ליים אָדער וועלכע עס איז אנדער „טרימינג“, וואָס זאָל זיי מאכען אויסזען מאָדיש און שיין. פיל-פיל אנדערש זיינען די היינטיגע ביזנעס-קליידער פון די אַמאָ-ליגע קאָסטימומען, וואס ביזנעס מיידלעך פלעגען טראָגען מיט יאָרען צוריק. היינט זיינען די קליידער פון טאָג-טעגליכען נוצען זייער שיין, אויב זיי פאסען נאָר צו דער פיגור. עס איז ניט ראַטזאם צו טראָגען אין סקול אָדער צו דער ארבייט „פענסי“ קליידער, וואס

זיינען שוין אביסעלע אָפגעטראָגען און מען קען זיי מער ניט אָן-טאָן ווען מען וויל אויסגיין. דאָס מאכט נאָר אַ שלעכטען איין-דרוק אויף די מענשען מיט וועלכע מען ארבייט צוזאמען און עס גראַבט אויך אונטער די אייגענע באציהונג צו דער ארבייט. מען פילט זיך עפעס ניט באַסוועם און מען קען ניט אַרבייטען ווי נע-העריג, ווען מען איז אָנגעטאָן אין אַזא קלייד.

קלייניגקייטען קענען זייער פיל בייטראָגען צו דעם גאנצען קאָסמיום. אַ שיינע שנירעל קאַרעלען, דעם ריכטיגען קאַליר זאָ-קען, שיד און הענטשקעס. די אלע זאכען טראָגען צו זייער פיל צו דעם אַנסאַמבל און מען דארף זיי אלעמאָל אויסקלייבען פאַרזיכ-טיג, מיט אַן אויג אויף דעם גאנצען גאַנג. צו די שיד און די הענטשקעס דארף מען שענקען באַזונדערע אויפמערקזאמקייט צו-ליב געזונט אזוי גוט ווי צוליב שיינקייט. ערפאַלגרייכע פרויען פאַרשטייען שוין זייער גוט, אז אום צו שאַפֿען אַ גוטען איינדרוק מוזען זיי אכטונג געבען אויף אָט די אלע זאכען — קלייניגקייטען אפּשר, אָבער דאָך זייער וויכטיגע קלייניגקייטען.

## שיינקייט פראָבלעמען און באשעפטיגונג

עס ווייזט אויס, אז אַסך פרויען, וועלכע האָבען פאר פילע יאָרען ניט געהאט קיין מעגליכקייט אָדער אַ זעלטענע מעגליכקייט צו אַר-בייטען, האָבען איצט באקומען אַ געלעגענהייט דערויף. און אז זיי האָבען שוין אויסזיכטען אויף ארבייט, הויבען זיי זיך אָן צו דאנה-נען וועגען דער ווירסונג פון דער ארבייט אויף זייער אויסזען.

איינע אָט אַזא פרוי האָט מיך געפרעגט: צי איר ארבייט אין פאַבריק קאָן זיין די סיבה פאר איר שלעכטען סקאַלפּ-און הויט-צושטאַנד? עס פאַרשטייט זיך, אז איך האָב איר ניט געקאָנט ענטפערען אָן אַ גענויע אונטערזוכונג און אָן אַ קלאָרען באַגריף וועגען דעם כאראקטער פון איר באשעפטיגונג.

איך גלויב טאקע, אז אַסך שיינקייט-פראגען וואקסען אַרויס



פון דער באשטימטער באשעפטיגונג, אָדער לעבענס-שטאַנד פון מענשען. אזוי, למשל, האָבען אַפּים-אַרבייטער, באַזונדערס אין די וואָל- און באַוועל-פאַבריקען — אַן אַנדער פּראָבלעם; לערער, דע-פּאַרטמענט-סטאַר-קלירקס און באַלעבאַסטעס — ווידער אַן אַנדער פּראָבלעם. פאַרשטייט זיך, אז פאַרשיידענע סאַרטען אַרבייטער קאָנען אַמאָל האָבען ענליכע פּראָבלעמען, אָבער בכלל האָט יעדער קלאַס אַרבייטער זיינע אייגענאַרטיגע פּראָבלעמען.

צום ביישפּיל: די הויז-באַלעבאַסטע האָט שוועריגקייטען צו האַלטען אירע הענט און נעגל ריין און גלאַט. די געוויינליכע הויז-פרוי דאַרף וואַשען געשיר, רייניגען גרינס, ווישען מעבעל, סקראַ-בען דילען און נאָך אזוינע האַרעפּאַשנע אַרבייט. היינטיגע צייטען, ווען אפילו די דורכשניטליכע באַלעבאַסטע האָט פרייע צייט אויף צו שפּילען קאָרטען און אויפנעמען געסט, איז דער אויסזען פון אירע הענט און נעגל זייער וויכטיג. ווי איר זאָלט זיך ניט פּוצען און צוואַנגען, אויב איר האָט פאַרגרעכטע הענט, וועט איר אויס-זען ניט שיין. מיט דער הילף פון דער היינטיגער וויסענ-שאַפט, וואס האָט אונז באַזאָרגט מיט ביליגע מאַניקיוויר-„סעטס“ און פאַרשיידענע האַנט-„לאָשאַנס“, קאָנט איר גאנץ לייכט קאָנקו-רירען מיט אייער פּוילער שכנ'טע, וועלכע איז פאַרמעגליך און האָט ניט קיין אַנדער נוצען פאַר אירע וויסע הענט, ווי צו פּודערען איר נאָז, פאַרבען די ליפּען, אָדער זיך צאָצקענען מיט די קרייזלאַך אויפ'ן קאָפּ.

איר דאַרפט אַרבייטען און דאָך קאָנט איר אויף זיך אַכטונג געבען. איידער וואָס-ווען, וואַרפט אַרויס אלע שאַרפע קיך-זייפּען און פּאָדער. אז איר האַלט אין איין טונקען אייערע הענט אין שטאַרקע, „אַלקאָהאָל“-זייפּען, ווערט אייער הויט רויט, גראַב און טרוקען; אייערע נעגל ברעכען זיך גלייך איבער און פאַרלירען זייער נאַטירליכען קאָליר און אייערע „קיטיקלס“ ווערען האַרט און פאַרמלאָז. מיכדע זייפּען, אָדער צעברעקעלטע זייף (פלעיקס) פאַר דער געשיר אָדער אַנדערע הויז-אַרבייט זיינען פונקט אזוי ווירקזאם, ווי די שטאַרקע זייפּען, וועלכע באַלעבאַסטעס געברוי-כען געוויינליך.

אז איר פארטיגט זיך אפ מיט די נעפעס און איר ראמט אויף דאָס הויז, וואָשט די הענט אין וואַרם-זיפּיג וואָסער, דערנאָך מיט קאַלטע וואָסער. רייבט איין אַביסל לעמאָן-זאַפט אין די הענט און אַרום די נענעל, כדי אָפּצובלייכען די הויט. דערנאָך שמירט איין אַ האַנט-„לאָושאָן“ אָדער גליצערין מיט ראָז-וואָסער, וואָס איז אַ גוט-טער מיטעל פאַר פאַרטריקענטע הענט.

די פרויען, וועלכע זיינען פארשפארט א נאנצען טאָג צוליב זייער אַרבייט, דאַרפֿען זיך נעמען די מי צו שפּאַצירען לבל-הפחות צוואַנציג מינוט יעדען טאָג. אַ שנעלער גאַנג אינדערפרי, איידער איר הויכט נאָך אָן די אַרבייט, איז זייער גוט פאַר דער צירקולאַציע און ברענגט פאַרב אין די באַסען, אויסער דעם, דאַרף מען זומער-צייט נעמען אַ שפּאַציר פון צוויי מייל אין די פרייע טעג, ווי:

שבת און זונטאָג.

אַפּים-אַרבייטער און גאָדעל-טרייד-אַרבייטער, וועלכע זיצען אַ נאנצען טאָג אויף איין אָרט, פילען זיך זייער נעקערענט, ווען זיי באַמערקען, אז נאָך אַ יאָר, צוויי, צעוואַקסען זיך ביי זיי די היפּטען אויף אַן אינטש אָדער צוויי. אָנשטאָט צו זאָרגען וועגען דעם, דאַרפֿען זיי זיך בעסער איינגעוויינען צו גיין וואָס מער. שפּאַצירען איז אָבער גיט נענוג. אזוינע אַרבייטער דאַרפֿען עסען ווייניגער שווערע שפייזען און טראָגען אַ פעסטען „גורדעל“, כדי זיי זאָלען זיך גיט צופיל פאַנגאָדערשפּרייטען. אַחוץ דעם, זאָלען זיי יעדען פרימאָרגען און יעדען אָווענט ווידמענען צען מינוטען אויף פיזישע איבונגען, וואָס זיינען געציילט צו פאַרקלענערען די היפּטען.

עס איז טאקע אמת, אז יעדע באַשעפטיגונג לאָזט איבער אַ באַשטימטען צייכען אויפ'ן אַרבייטער, אָבער דער גליק איז, וואָס עס איז אימער פאַראַן אַן אויסוועג צו פאַרבסערען די חסרונות. שיינקייט איז גיט דער אויטשליסליכער גורל פון די רייכע. אפילו די אַרימע אַרבייטער-פּרוי קאָן אָפהיטען איר אויסזען, אויב זי וועט זיך גאָר אָפּגעבען צו דעם אויף אַ פאַרזיכטיגען און אינטעליגענטען אופן.

## ווען מען זוכט ארבייט

כדי צו קריגען א שטעלע דארף מען, פארשטייט זיך, פאר אלעמען זיין קוואליפיקאציע פאר דער ארבייט. מיר ווייסען נאנץ גוט, אז מיט א שיינעם פנים אליין קריגט מען ניט קיין דזשאב. נאָר אזוי ווי די קאָנקורענץ איז אזא שטארקע, וועלען אפילו טרוקענע ביז-נעסלייט אויסאיבען זייערע פאָרצוגען בנוגע דער פערזענליכקייט פון דעם אפליקאנט. מיט אנדערע ווערטער, ס'איז וויכטיג צו מאַכען א גוטען איינדרוק אויפ'ן באַלעבאָס.

איך האָב געהאט א געלעגנהייט צו ריידען מיט אַרבייטסגע-בער וועגען דעם פראָבלעם: „ווי אזוי א מידעל דארף אויסזען כדי צו מאַכען א גוטען איינדרוק און קריגען א שטעלע“. דער אַלגעמינער ענטפער איז געווען: „מיר ווילען בעסער מיידלאך מיט אן אנגענעמען אויסזען, באַזונדערס היינטיגע צייטען, ווען עס זיינען פאראן מער מיידלאך ווי דזשאבס און ווען די שולען האָלטען אין איין ארויסוואַרפען נייע אפליקאנטען. מיר ווילען טאקע, אז דער אָפּיס זאָל האָבען א פיינעם אויסזען, און דערצו זיינען א שיינער אויסזען, א גוטע האַלטונג און א געזונטער קערפער זייער וויכטיג פאר ביזנעס. אויסער דעם גלויבען מיר, אז א מידעל, וועלכע נעמט זיך די מי צו בריינגען אין אַרדענונג יעדע קליינטיגקייט פון איר טואַלעט, וועט במילא זיין פאָרזיכטיג און אַרענטליך אין איר ארבייט“.

ס'מיינט, נאטירליך, ניט, אז א מידעל, וועלכע קאָן גוט שמי-רען די ליפּען, איז אויך א שנעלע און פעהיגע אַרבייטערין. ס'איז אָבער געוויינליך אויסגעהאלטען, אז א מידעל, וועלכע איז נאכ-לעסיג וועגען איר אויסזען, איז אויך ניט קיין גוטער אָפּיס-אַרביי-טער, ווייל אירע פאפירען וועלען שטענדיג זיין צעוואָרפען. עס וועט אייך אפשר איבערראשען צו הערען, אז מענער זיינען בכלל שע-מעוודיג, זייער אָפט פילען זיי זיך אין א פאַרלעגנהייט און זיי קאָנען ניט ארויסבריינגען אויף די ליפּען פארוואָס זיי אַנטזאָגען אייך פון א שטעלע. זיי וועלען גיכער זאָגען: „איך וועל אייך האָ-

בען אין זינען". און איר וועט קיינמאל נישט וויסען, אז אייערע שיד, אייער פארשמירטע קלייד אדער אייערע נעגעל, דער ריח פון שווייס, אדער אייערע צופאטעלטע האָר האָבען אַ תל געמאכט פון אייערע שאַנסען. אויב איר וועט זיך פאַנאנדערריידען מיט ביזנעס-לויט, אייגענטימער פון דעפארטמענט סטאָרס, פאבריקען, א. א. וו., וועט איר זיין דערשטוינט צו הערען וויפיל באַסעס זאָגען אַפּ אַפּים-אַרבייטער אדער אפליקאנטען דערפאר, וואָס זיי זיינען נישט איבעריג ריין.

לאָמיר אייך געבען אַ פאָר כללים נאָכצופאָלגען, ווען איר זוכט אַרבייט: ערשטענס, זייט אזוי זויכער ווי אויף אייך וואָלט קיין שפּרינקעלע נישט געפאלען. נעמט אַ ווארימע, זיפּיגע באָד איידער איר גייט ארויס. רייכט איין דעם קערפער מיט אַן „אָ-דע-קאַלאָן“ אדער „טאַילעט וואַטער“. דאָס וועט צוגעבען אַ קילע פרישקייט צו אייער הויט וואָס וועט פון אייך ארויסשטראַלען. ווענדט אָן אַ מיטעל געגען שווייס-ריחות, אפילו אויב איר שוויצט נישט פיל. איר וועט אפשר נישט באַמערקען דאָס וואָס איז פאַר אַנדערע קענטיג. שווענקט נישט אַויס דעם מויל מיט אַ „מאָט-וואַש“, וואָס פאַרטרייבט אַלע אומאנגענעמע ריחות. דאָס איז איינער פון די פעלערען, וואָס וויר-קען שטענדיג שלעכט אויף אַ באַלעבאָס.

זעט, אז אייערע קליידער זאָלען אַזש פינקלען פון ריינקייט — קיינע פלעקען, קיינע ריחות פון פאַרלעגענער סחורה, קיינע סימנים פון שמוץ אַרום דעם האַלז, איבער דער פלייצע אדער אַרום די מאַנ-זשעטען, טראָגט איינפאַכע קליידער. ביזנעסלייט האָבען נישט ליב צו זען פרויען אָנגעטאָן אין מענערשע קליידער ביי דער אַרבייט. זיי האָבען אויך פיינט, אז די מיידלאך זאָלען אַויסזען צופיל אַויסגעפּוצט. איר דאַרפט אַויסזען ווייבליך, אָבער גלייכצייטיג נישט שרייאַיג. איר דאַרפט פאַראינטערעסירען די מענשען, וואָס וועלען אייך אויפנעמען, אָבער נישט פאַרבלענדען זיי. יעדע פרוי, יונג אדער אַלט, זעט אַויס שייַן און האָט אַן איידעלען, יוגענטלי-כען אָנבליק, ווען זי טראָגט אַ ווייסען קאַלנער מיט מאַנזשעטען צו אַ טונקעלען קלייד אדער אָנצוג. זיי מוזען אָבער זיין ריין, אמתדיג ווייס, כדי צו מאַכען דעם געווינשטען איינדרוק אויפ'ן באָס.

ווענדט ניט אן קיין סך קאסמעטיקס אין פארלויף פון די אר-  
 בייטס-שטונדען, באזונדערס ווען איר זוכט א דושאב. געוויס דארפט  
 איר אויסזען אמבעסטען, אבער איר טאָרט ניט זיין שטארק בא-  
 פודערט, מיט א שמינקע און פארב, וואָס וואַרפֿען זיך צו שטארק  
 אין די אויגען. איר טאָרט ניט מאַכען דעם איינדרוק ווי עס וואָלט  
 אייך גענומען אַסך צייט אויסצופוצען דעם פנים, אָדער ווי איר  
 וואָלט געטראָגען א מאַסקע אויפ'ן געזיכט, וואָס מען דאַרף כסדר  
 צורעכטמאַכען.

איר דארפט באַגרייפֿען, אַז אין א געוויסען זין איז יעדער  
 ביזנעס-פֿאַם אן אויסגעשטאַטע בינע און איר דארפט דאָרט שפּי-  
 לען אַ ראָלע, מוזט איר זיך קליידען און אינגאַנצען האָבען דעם  
 אויסזען, וואָס זאָל זיין צוגעפאַסט צו אייער ראָלע אין דער  
 אויפֿפירונג.

## שיינקייט „אויף איין פוס“

„זייט אַזוי גוט, מאַכט עס שנעל, איך מוז פאַרטיג ווערן אין אַ  
 האַלבער שעה. איך האָב אן אַפּווינטמענט מיט אַ פּריינט, וואָס איז  
 ערשט געקומען קיין ניו יאָרק און איך דאַרף זיך באַלד טרעפֿען  
 מיט אים.“

„אַבער מיין ליבע פרוי, ווי אַזוי קאָן איך עס מאַכען שנעלער  
 ווי עס דאַרף גערויערן. גיכער ווי די אַרבייט פּאָדערט?“  
 „וואָס אַרט עס מיר? מאַכט עס שנעל!“ און „מיין ליבע דא-  
 מע“ פאַרלירט איר געדולד, ווערט גערוועז, און אין איר שטימע  
 פילען זיך שוין די זייער באַקאַנטע אויפגעגעבטע טענער.

אַזעלכע געשפּרעכען קאָנט איר הערען גאַנץ אָפט, ווען איר  
 גייט אריין אין אַ „ביוטי פאַרלאָר“. אין אַ סאַלאָן אויף פינפטער  
 עוועניו זיינען די טענער פון „מיין ליבער דאַמע“ גידעריגער און  
 מער ליבליך. אין פֿלעצער, וואו מען רעכענט ווייניגער געלט, ווערען  
 אָפט אַזעלכע געשפּרעכען זייער אומאַנגענעם. די פרוי וואָס נעמט

דעם „טריטמענט“ איז געוועזן און אין כעס, און די פרוי וואָס גיט  
דעם טריטמענט, דאָרף אָנשטרענגען אַלע אירע כחות גיט אַרויס-  
צוגיין פון געדולד און האלטען איר צונג.

גוט איינמאָל האָב איך געפרעגט אַזעלכע „וויכטיגע“ פרויען,  
וואָס זיינען אַלע מאָל אין אַזאַ איילעניש: „מיין ליבע דאָממע, פאָר-  
וואָס פאָדערט איר עס גיט, ווען עס קומט צו אַ ביזטי סאַלאָן?  
שטעלט זיך פאָר אויף איין מינוט, אַז איר זיט געקומען אין אָפּים  
פון אַ דענטיסט אָדער אַ דאָקטאָר. איר זיט געקומען צו שפּעט  
און איר מוזט וואַרטען, און גאנץ אָפּט מוזט איר וואַרטען זייער  
לאַנג. איר ווייסט, אַז עס וועט אייך גאָרניט העלפען, אַז איהר וועט  
אין כעס ווערען, זיצט איר און וואַרט אויף אייער נעקסט. איר פרו-  
בירט זיך פאַראינטערעסירען אין אַ זשורנאַל ביז דער דאָקטאָר  
רופט אייך אַריין. וואָלט אייך ווען עס איז איינגעפאלען צו זאָגען  
דעם דאָקטאָר „מאכט עס שנעל, פאַרפלאַמברט מיין צאָן אויף  
שנעל“, אָדער: „באַטראַכט מיינע לונגען אויף שנעל“? איר וועט  
עס זיכער גיט זאָגען, ווייל איר ווייסט ווי קאָמיש דאָס וועט קלינגען.  
„פאַרוואָס זשע זיט איר אַזוי אומגעדולדיג, ווען עס קומט צו  
אַ טריטמענט אויף אייער הויט אָדער האָר? ווייל עס איז אַ פאַר-  
שענערונגס-פּראָצעס, דענקט איר, אַז עס איז גיט אַזוי וויכטיג  
אָדער נאָטירליך ווי אַ טריטמענט אויף אַ צאָן אָדער וועלכען עס  
איז אַנדער טייל פון קערפער? גאנץ געוויס איז עס אַ פיל-ווייניג-  
גער קאָמפליצירטער פּראָצעס און אפילו גיט אַזוי נויטיג. נאָך אַלע-  
מען איז נאָך קיינער גיט געשטאַרבן פון צופיל דענדראָף אין די  
האַר, און קנייטשען אויפ'ן פנים טוען גיט וועה ביינאכט — אָבער  
אויב איר ווילט שיינקייט און ריינקייט, אויב איר ווילט האָבען אַ  
געזונטען סקאַפּ און שיינע האָר, דאָרף מען אויף דעם אַסך אַרביי-  
טען, און עס פאָדערט זייער אַסך צייט.“

און נאָך אַ זאך קאָן איך אייך זאָגען, אַז אפילו די פשוט'ע  
צוגרייטונג, וואָס איר מאכט יעדען טאָג אין דער היים, וואָס אַמ-  
באַלאַנגט שיינקייט, פאָדערט אויך אַסך מער צייט ווי די מערסטע  
פרויען גיבען אַוועק אויף דעם. זייער אָפּט הערט מען ווי אַ קינד  
דערקלערט, אַז עס האָט זיך שוין אינגאנצען גוט אַרומגעוואשען,

אָבער די מאמע ווייסט, אז כאָטש דאָס קינד זאָגט ניט קיין ליגען, פונדעסטוועגען האָט ער זיך ניט גענוג אָפגעגעבען צום „דזשאַב“ און דאָרף עס טאָן ווידער אַמאָל. אין אַסך הינזיכטען זיינען מיר אַזוי ווי קינדער. מיר ווילען זיך אַליין אָפנאַרען, מיר ווילען זיך איינריידען, אז מיר טוען אַלץ וואָס איז גוט און נויטיג, אין אַלע הינזיכטען, און עס איז אויך אמת בנוגע אונזער באַגער צו זיין שייין.

עס איז באמת זונדערבאר, ווי עקסטערעם מיר פרויען זיינען — אָדער מיר פאַרשווענדען צופיל צייט ביים שפּיגל, אַזוי ווי קיין אַנדער אַרבייט וואָלט אין דער וועלט ניט געווען, אָדער מיר פאַר-נאַכלעסיגען אינגאַנצען אונזער אויסזען און האַלטען עס פאַר אַן אַנשיקעניש. מיר גייען אַריין אין אַ ביוטי-פאַרלאָר, פונקט ווי מיר גייען אַריין אין אַ קאַפּעטעריע נעמען אַ ביים און האָבען ניט אין זיינען באַקוועמליכקייט און גוט עסען, און דער רעזולטאַט איז זייער אָפט אַ טרויעריגער — אַ שלעכטער מאָגען.

קאָנט איר דען ניט פאַרשטיין, אז ווען איר ווילט אויף שנעל פאַרשענערען אייער געזיכט, אָדער פאַרריכטען דעם צושטאַנד פון אייערע האָר, וועט איר צעשטערען גראַד דאָס, וואָס איר ווילט בע-סער מאַכען? „קאָלד-קריים“, וואָס ווערט אָנגעווענדט אויפ'ן פנים אין איילעניש, קאָן צעציהען די הויט. האָר, וואָס ווערען געבערש-טעלט צו שנעל אָדער צו שטאַרק, קאָן עס בלוז זיי צערייסען. אַט די אַלע זאַכען וועלען אייך טאָן אַסך מער שאַדען ווי גוטס. יעדער ערענ-האַפּטער „ביוטישען“ וועט דאָס באַשטעטיגען. די מערסטע פון זיי זיינען טאַקע קינסטלער און עס טוט זיי באמת וויי, ווען זיי זעען ווי זייער אַרבייט ווערט צעשטערט דורך פאַרנאַכלעסיגונג, איילע-ניש און אומפאַרזיכטיגקייט.

נעמט זיך צייט, מיינע ליבע דאַמען, שיינקייט פאָדערט צייט.

## בלויז צען מינוט א טאג

10 מינוט א טאג — דאס איז דער וועג צו שיינקייט, ווען מען פאָלגט נאָך געוויסע איינפאכע פרינציפן פון שיינקייט און מ'ווענדט אָן די ריכטיגע מיטלען, איז צען מינוט א טאג נאנץ גענוג אויף אָנצוהאלטען א געזונטען און שיינעם צושטאנד פון דער הויט פון געזיכט און פון די האַר.

די צען מינוט וועלען מיר צעטיילען אויף צווייען — פינף מינוט פאר'ן געזיכט און פינף מינוט פאר די האַר.

וואָס מ'איז דאָס געזיכט מיט א מילדער זיף און וואָרעמע וואַסער. נוצט א באַוועגונג, וואָס גייט ארויף און ארויף, ווייל א באַוועגונג, וואָס ציט די הויט אַראָפּ, פאַראַרזאכט קנייטשען אין געזיכט. שווענקט אַראָפּ די זיף מיט וואַרימער וואַסער און דאָן מיט קאַלטער, אַזוי קאַלט ווי נאָר מעגליך. די קאַלטע וואַסער פאַר-מאַכט די פאַרעם פון דער הויט און ציט זיי צוזאַמען אַזוי, אז די הויט קוקט אויס גלאַט און צאַרט. ווישט אָפּ דאָס פנים מיט א ווייכען האַנט, א לייווענטענעם אָדער אן אַלמען „טוירקיש טאַ-וועל“. א נייער האַנטוך קאָן אַמאָל צעציהען די דעליקאַטע צעלען, וואָס געפינען זיך אין דער הויט פון געזיכט. אין א פאַל ווי די הויט איז זייער טרוקען, איז ראַטזאַם מ'זאָל איינרייבען דאָס גע-זיכט מיט א מילדען „רייניגונגס-קרים“ אין אָווענט. ווען די הויט איז אויליג, דאַרף מען נוצען אַסך זיף און וואַסער. די הויפט-זאך צו האַבען אין זינען איז, אז די הויט זאָל געהאַלטען ווערן ריי, ווייל ריינקייט, אַזוי ווי געזונט, איז איינע פון די יסודות פון שיינ-קייט.

די באַהאַנדלונג פון די האַר איז אויך א פשוט'ע און איז גע-בויט אויף איינפאכע פרינציפן. האַר מוז מען באַרשטען אַלע טאָג. דאָס סטימולירט דאָס בלוט און בריינגט אַרויס דעם פולען קאָליר און דעם פולען גלאַנץ פון די האַר. באַרשטען רייניגט אויך די האַר און באַפרייט זיי פון דעם שמויב און שמוץ, וואָס זיי נעמען אַריין אין זיך דורכ'ן טאָג. אפילו ווען די האַר זיינען אויליג מוז מען



אויך נוצען א בארשט, טראץ דער אלגעמיינער מיינונג, אז דאָס בריינגט אַרויס נאָך מער אויל. די מיינונג איז ניט קיין ריכ-טיגע, ווייל מיט דער צייט וועט דאָס באַרשטען רעגולירען די פעט-צעלען דורך אַ בעסערער בלוט-צירקולאציע און דאָס איבעריגע אויל וועט פאַרשווינדען. עס פאַרשטייט זיך, אז טרוקענע האָר מוז מען אויך באַרשטען רעגעלמעסיג. אין אזא פאַל סטימולירט עס די פעט-צעלען אַרויסצוגעבען מער אויל און מאכט די האָר אויס-קוקען ריין און גלאַנציג. אויב איר וועט עס מאַכען פאַר אייער טעגליכער אויפגאבע צו באַרשטען די האָר, וועט איר אויך ניט דארפן נוצען די אלע פעטענט-מעדיצינען, וואָס געפינען זיך איצט אויפ'ן מאַרק און וואָס פאַרשפּרעכען צו געבען אַ הויכען גלאַנץ צו די האָר און האַלטען זיי אין אָרדענונג. די מעדיצינען פאַרשפּאַרען אייך אפשר אַביסעל צייט און ענערגיע, אָבער זיי זיי-נען אומגעזונט פאַר די האָר, און אַלע ווייסען, אז די שענסטע האָר זיינען די געזונטסטע האָר.

מ'דאַרף וויסען ווי אזוי צו באַרשטען די האָר, פונקט אזוי ווי מ'דאַרף וויסען ווי אזוי צו טאָן אַלע אַנדערע זאַכען. בויגט אַביסעל איין דעם קאָפּ, און אָנהויבענדיג פון הינטען, בריינגט די באַרשט צום פאַרענט. נוצט א קורצע שאַרפע באוועגונג און זעט צו דער-גרייכען דעם סקאַלפּ און ניט צו רייבען די האָר. אויב איר האָט אַסך דענדראָף, קעמט דורך אייערע האָר מיט אַ געדיכט קעמעל, אַרויסצוציען די אַלע אויבערשטע שטיקלאַך פון דעם סקאַלפּ און דערנאָך באַרשט זיי אַרויס. אויב איר קענט שפּאַרען נאָך א פאַר מינוט, וואָלט געווען אַ גוטע זאַך, ווען איר מאַסאַזשירט אַביסעל דעם סקאַלפּ מיט די שפיץ פינגער. מיידט אָבער אויס צו רייבען דעם סקאַלפּ, מאַסאַזשירט נאָך לאַנגזאַם. דער סקאַלפּ וועט פון דעם ווערען אַסך ווייכער.

ווען איר וועט רעגעלמעסיג נאָכפאלגען די פאַר איינפאַכע רע-געלען פון געזונט, וועט איר זעען, אז אין נאָך אַ קורצער צייט וועט איר האָבען אַ פיין קלאָר געזיכט, וואָס גלייט מיט פרישער, געזונטער שיינקייט, און האָר וואָס שאַפען באמת אַ שיינע ראם פאַר אייער פנים.

## דאס יונגע מיידעל פון היינט

איינע פון די ערנסטע פראבלעמען פון אונזער צייט, אזוי ווי פון אלע פריהערדיגע דורות, איז די פראבלעם פון דער יונגענט. יעדער דור שטעלט זיך די פראגע: וואס וועט ברענגען דער מארגען? ווי אזוי וועלען מיר בויען מיט אונזער היינטיגער יונגענט די צוקונפט? קינפטע וועלט?

דא איז ניט דער פלאץ צו דיסקוטירען וועגען אונזער יונגענט, מיר וועלען זיך דא בלויז אפשטעלען אויף דער יונגער מיידעל, וועלכע איז נאך מער קאמפליצירט ווי א אינגעל אין זעלבען עלטער. א מיידעל פון 11 יאָר איז ווייניגער ענליך אויף אירע „שוועסטער“ ווי א יונגערהאנד אין זעלבען עלטער.

אזוי ווי איך קאן זיך דא ניט אפשטעלען אויף די פארשידענע טיפּען מיידלעך, וועל איך זיך נאָר באשרענקען אויף עטליכע ביי-שפּילען פון מיין אייגענער דערפארונג. לאָמיר צוערשט נעמען אלס מוסטער א פרייליך, וועלכע האָט געענדיגט א קאלעדזש און איז דערצו א מוזיקערין. זי איז געקומען צו מיר און מיך געבעטען צו ראטען איר, ווי אזוי צו פארבעסערען איר פערזענליכען אויס-זען, כדי צו איבערצייגען מענשען, „אז איך בין ווייבליך“. זי האָט טאָקע געמאכט א מענליכען איינדרוק, — אירע קליידער, אירע בא-וועגונגען און איר גאנצער אלגעמיינער אויסזען איז געווען מער מענליך ווי ווייבליך. זי האָט ניט געקאָנט פארשטיין, פארוואס איר אייגענע פאמיליע האָט ביז לעצטענס גאָרניט באמערקט, ווי זי קליידט זיך, ווי אזוי זי פארקעמט די האָר, אירע געדיכטע ברע-מען, אפילו אירע שייך מיט די נידריגע קנאָפּעל. הפנים, אז די יונגע פרייליך ווייסט נאָך ניט, אז מיר לעבען שוין ווידער אין אן עפאָכע פון ווייבליכקייט. שוין אוועק יענע צייטען, ווען מיידלעך האָבען ניט געקוקט אויף דעם, וואָס זיי פאסט גאָרניט די מענערשע בגדים, און האָבען זיך געקוויקט דערמיט, וואס זיי זעען אויס כמעט ווי מענער. אונזערע היינטיגע מיידלעך זיינען געקומען צום שכל, —

אז מען קאן זיין ביזעסמעסיג, אָדער עלענאנט, און דאָך אויסזען  
ווייבליך, איידעל און דעליקאט.

פון דער אנדערער זייט איז דאָ דער טיפ, וואָס איז פונקט דער  
היפוך. איך מײן די יונגע מיידעל, וועלכע לױפט נאָך אלע עצות  
ווי צו זיין שיין, און טרייבט איבער די מאָס מיט פארשיידענערליי  
קאָסמעטיקס. היינט-צו-טאָג איז מער ווי אלץ באַליבט דער פנים,  
וואָס מאכט דעם איינדרוק פון געשניצטען מאַרמאָר. די געזיכט-  
צוגען דאַרפֿען ניט זיין דוקא גלייכע, דער שטערן מעג זיין צו הויך,  
די נאָז — צו לאַנג, די מאַרדע — צו שפּיציק, און די אויגען —  
געזעצט צו נאָהענט, אָדער צו ווייט איינער פון אנדערען. די אלע  
שטריכען זיינען ניט וויכטיג. אָבער דער גרעסטער פאַרברעכען אַנט-  
קענען דעם מאַדערנעם אידעאל פון שיינקייט איז א פוסטער, פלאַ-  
כער, געקינצלטער אויסדרוק פון געזיכט.

איינע פון די גרעסטע שטערונגען אויפ'ן וועג צו דערגרייכען  
די געוואונשענע שיינקייט איז די אַמעריקאַנער מאָדע צו קויפֿען  
אָן א שיעור שיינקייט-פּראָדוקטען און אָנווענדען זיי מיט ווייניג  
פּאַרזיכטיקייט און מיט נאָך ווייניגער אינטעליגענץ. קאָסמעטיקס  
זיינען א הילף צו דערגרייכען דעם ציל, ווען מען געברויכט זיי  
אויפ'ן ריכטיגען אופן, אבער זיי קענען קיינמאָל ניט ענדערען די  
געזיכט-צוגען.

לאָמיר זאָגען, אז די נאַטור האָט אייך ניט באהאַנדעלט מיט  
זיידענע הענטשקעס. קוים זיינען אבער אייערע אויגען אינטעלי-  
גענט און שיינענדיג, קוים איז אייער מויל אן אויפריכטיגע, ניט  
קיין גערוועזע, ניט קיין גייענע, קוים איז אייער הויט ריין און  
קלאָר, קוים בייט זיך אייער אויסדרוק מיט יעדער שטימונג, דע-  
מאָלט קענט איר זיין שיין. און אויב איר וועט נאָר נאָכפּאָלגען א  
פאָר איינפאַכע כללים פון ריינליכקייט, קענט איר אויף קיינעם ניט  
וואַרפען די שולד, אויב איר זייט ניט דערפאַלגרייך. כמעט יעדעס  
מיידעל האָט עפעס א געוואוינהייט, וואָס איז פאַר איר א שטערונג.  
פאַראַן מיידלאַך, וואס באַדען זיך אָפט, אָבער זיי כאַפֿען דאָס אָפּ  
אויף שנעל. אנדערע מאכען צופיל וועזען דערפון וואָס זיי דאַרפען  
אַרונטערנעמען יעדעס ברעקעל קאָסמעטיק, איידער זיי לייענען זיך

שלאָפּען. אנדערע, ווידער, טוען אָן אונטערוועש, וואָס ווייזט אויס צו זיין ריין, נאָר ס'איז נישט אזוי פילן אויסגעוואָשען און אויסגע-פרעסט ווי ס'וואָלט געקענט זיין. נאָך אנדערע ווארטען צו לאנג, ביז זיי וואָשען אויס די האָר, און עס זיינען דאָ אזוינע מיידלאַך, וואָס זעען נישט איין, אז זיי נויטיגען זיך אין א מיטעל קענען אומ-אָנגענעמע ריחות אָדער שווייס.

א לויטערע, לויכטענדיגע ריינליכקייט שליסט איין אַט די אַלע קלייניגקייטען וואָס איך האָב אויבען דערמאָנט. מיינט אויס גלייכע ליניעס און שטרענגע, מענערשע מאָדעס אין קליידער. קלייבט אויס גראציעזע היטעלאך און קליידער, וואָס גיבען צו חן צו אייער ווייבליכער פיגור. זייט פאָרזיכטיג ביים אויסקלייבען קאָלירען.

שענקט באזונדערע אויפמערקזאמקייט אויף אייער הויט און אייערע הענט, כדי זיי זאָלען אלעמאָל זיין אין דער בעסטער אָר-דענונג. נוצט נישט קיין רויטען קאָליר פאר אייערע נעגעל, באַזונ-דערס ווען איהר גייט צו דער ארבייט אָדער אין סקול. די שמינסע און פודער אויף אייער פנים דארף זיין איידעל און די ברעמען דאָר-פען נישט אויסזען ווי ביי א געפליקטער הון. דאָס גיט דעם פנים א שטרענגען, אומנאָטירליכען אויסדרוק. געדענקט, אז עס איז נישט גענוג צו בענקען און ווינשען. נעמט זיך אריין אין די הענט און טוט. אזוי ווי אויף אַלע געביטן, איז דער סוד פון ערפאָלג אין דער זוכעניש נאָך שיינקייט — אומערמידליכע ארבייט.

## די „זעקס גראציעס“

איך האָלט פאר זיך צוויי בילדער. איינע איז א בילד פון דער בא-רימטער גריכישער סקולפטור פון די „דריי גראציעס“, און דאָס אַנד-דערע איז א פאָטאָגראפיע פון די זעקס שיינחייטען פון ניו יאָרק, וואָס זיינען אויסגעקליבען געוואָרען פון אן אילוסטרירטען אַמערי-קאנער זשורנאל, „וואָג“. דאָס גריכיש בילד אנטהאלט א שטרענג-

נע שיינקייט, אן אומפארנעסליכען, דויערהאפטען חן. די דריי יונגע פרויען, שטייענדיג פאר פאריז, אָט דער ריכטער פון דעם אור-אלטען שיינקייט קאָנטעסט, זיינען הויך, שלאַנק, און זייערע גע-שטאַלטען זיינען אן אמת'ע סימפאָניע פון ליניעס, דער אופן פון טראָגען און האַלטען דעם קערפער איז די הויפט זאך. די פנימ'ער זיינען געווען מער אָדער ווייניגער ענליכע, אָבער נאָבעלע, גלייכע, כמעט אויסגעמאָסטע. עס איז פשוט שווער צו פארשטיין ווי אזוי דער יונגער פאריז האָט געקאָנט באשליסען וועמען צו נעבען דעם פרייז, סיידען ער איז געווען אויסערגעוויינליך סענסיטיוו צו דער האַרמאָניע פון שיינקייט.

און איצט כאפ איך צוריק א קוק אויף די זעקס ניו יאָרקער מיידלאך. אלע זיינען זיי אמעריקאנער אבער יעדע פון זיי פון אן אַנ-דער שטאַם, פון אן אַנדער וועג אין לעבען. איינע איז א קלויסק אין א קראָם, א צווייטע איז א בוירלעסע מיידעל, א. א. וו. — פשוט'ע אמעריקאנער מיידלאך, וועלכע זיינען אויסגעקליבען גע-וואָרען צו רעפרעזענטירען וויבליכע שיינקייטען אין די פאראיי-ניגטע שטאַטען. און אינטערעסאנט איז די פאַררעדע מיט וועלכער די בילדער ווערען געוויזען אין דעם דאָזיגען זשורנאַל.

„ווי עס איז אלעמען באקאנט, זיינען מענשען ניט מער ווי שאָף. אַחוץ געציילטע עטליכע מוטיגע און שטארקע מענשען, טוען אלע דאָס, וואס אנדערע טוען, האָבען ליב דאָס, וואָס אנדערע געפעלט, און גייען וואו אנדערע גייען. זיי האָבען ניט דעם מוט צו דערקלערען, אז א בוך איז גוט אָדער ניט גוט ביז וואנען זיי הערען ניט די מיינונג פון אן אויטאָריטעט, און מען דערקלערט ניט קיין פרוי אלס א שיינהייט ביז א טעאטער אָדער מאווי די-רעקטאָר קרוינט זיי ניט אלס אַזאַ.

„האָבען מיר באשלאָסען צו נעמען א געוואנטען שריט און אויסגעפינען אונזערע אייגענע שיינהייטען. אין אַזאַ גרויסער שטאַט ווי ניו יאָרק, האָבען מיר צו זיך אליין געזאָגט, מוזען זיין אַסך שיינע מיידלעך, וועלכע זיינען נאָך ניט אָנערקענט געוואָרען. זיי-נען מיר ארויס אויף א געיעג נאָך אומבאַקאנטע שיינהייטען. מיר האָבען זיי געזוכט אין קראָמען, און אין רעסטאָראַנען, אין קאַבאַ-

רייען און אין אָפּיסעס. ווען מיר האָבען זיי געפונען, האָבען מיר זיי פאָטאָגראפירט. פון די פופצען וואָס מיר האָבען פאָטאָגראפירט, האָבען מיר אויסגעקליבען די זעקס, וואָס זיינען די שענסטע צוויי-שען זיי.

„און אַט זיינען זיי, די אומבאקאנטע שיינהייטען פון ניו יאָרק. עס קאָן זיין אז איר וועט ניט זיין איינפארשטאנען מיט אונזער אויסוואַל. אָבער שיינקייט איז אַזאַ מין פארבליענדטע אייגענשאַפט, אז עס איז כמעט אוממעגליך צו געפינען איין באַשטימטע פארטייטשונג פון דעם באגריף. און ווען מיר וועלען באַהויפטען דעם באַזיס פאר דעם אויסוואַל פון גראַד די פּנימ'ער, וועט זיך אַרויסווייזען, אז די סימעטרישקייט פון די געזיכטסצוגען האָט זייער ווייניג געהאט צו טאָן מיט דעם. מיר האָבען געזוכט אַט דעם אומבאַשטימטען חן וואָס הויבט אַ פרוי אַרויס פון איר אומגעבונג, פון די אַנדערע אַרום איר, און שאַפט אַרום איר אַן אילוזיע פון שיינקייט, כאָטש אירע אמת'ע שטריכען זיינען ניט געשליפען אויף דעם גריכישען אָדער רוימישען מוסטער.“

און עס איז גאנץ אמת, אז צווישען אונז זיינען פאַראַן אַסך „ניט באַוואוסטע שיינהייטען“, מען דאַרף בלויז האָבען אַ געשיקט און אַרטיסטיש אויג זיי צו דערקענען. ניו יאָרק, מער ווי וועלכע עס איז אַנדערע שטאָט אין דער וועלט, האָט די בעסטע געלעגענ-הייטען צו ווערען דער צענטער פון אַ נייעם טיפ שיינהייט, ווייל אין ניו יאָרק געפינט זיך אַזאַ געמיש פון ראַסען און נאַציאָנאַל-לימעטען. דאָ געפינט איר די שלאַנקע אַנגלאַ-סאַקסישע פרוי, מיט איר הייך און גלייכער ליניע, און די חנ'עוודיגע אירלענדערין, די פאַרשיידענע טיפּען פון איטאַליענישע פרויען, און שפּאַנישע, און שוין אָפּגערעדט פון דעם באַזונדערע חן פון דער אידישער פרוי, און די וואַריאַנטען אין דעם טיפ אידישע פרוי — די רוסיש-אידישע, וואס איז אַ געמיש פון סלאַווישע און אַריענטאַלישע שטרי-כען, די דייטש-אידישע פרוי מיט איר ווייסער הויט און שוואַרצע האָר, און דער נייער דור פון דער אַמעריקאַנער אידישער פרוי, וואָס איז אַ געמיש פון די אַלע איינפלוסען. דאָ אין ניו יאָרק וועט די „נייע פרוי“ געפינען איר פלאַץ אונ-

טער דער זון, און א נייער מין שיינהייט וועט אנערקענט ווערען און נייע סטאנדארדען וועלען באשאפען ווערען. און ווען מען קוקט זיך צו די פרויען, וואָס זיינען אויסגעקליבען אין דעם זשורנאל פאַר זייער שיינקייט, זעט מען, אז עס איז ניט זייער אויסערנע-וויינליכע געשטאַלט אָדער געזיכטס-שטריכען, וואָס טיילען זיי אויס פון אנדערע, נאָר דער אייגענארטיגער חן פון פנים, דער פונקט אין די אויגען און דער שמייכל אַרום די ליפען, וואָס ווייזט אָן אויף א געוויסער שטימונג פון לעבען. עס ווייזט די ערנסטקייט פון דער פרוי, וואָס איז פארדעקט פון א גוטמוטיגקייט און א געוויסער „חכמה אין לעבען“.

איך באַטאָן אָט די אלע פונקטען, כדי צו ווייזען יעדער פרוי אז אויך זי קאָן זיין שוין, עס מאַכט ניט אויס וואָס אירע שטריכען פון געזיכט זיינען. זי מוז דאָס בלוז האַלטען אין זינען און פראווען צו דערגרייכען איר ציל. און דאָס מיינט ניט צו פארברענגען טאָג און נאכט אין ביוטי פארלאָר. עס מיינט צו דערגרייכען א גייסטיגע שיינקייט, וואָס זאל דורכלויכטען און בא-לויכטען דאָס גאנצע וועזען פון דער פרוי. היינטיגע „גראַציעס“ דאַרפֿען זיין „גראַציעס“ פון גייסט ניט ווייניגער ווי פון קערפער.

## דער קוואַל פון יוגענט

געדענקט איר פיליכט יענע ווייטע טעג פון אייער קינדהייט, ווען די מאמע אָדער אַם האָט אייך דערציילט יענע וואונדערליכע בבא-מעשיות, מעשיות פון פאר'כשוף'טע פאַלאַצען, פון קארעטען, וואָס האָבען זיך אַרויפגעהויבען אין די הימלען אריין און מענשען, וואָס זיינען פארבליבען אויף אייביג יונג ? דאָס איז אלץ געווען מעגליך אין די קינדערשע יאָרען, ווען די פאַנטאַזיע איז געווען פריש און נייגעריג און די וועלט האָט זיך פאר אייך אנטפלעקט ווי אַ צויבער-ליכער גאָרטען.

די לעגענדע פון אמאָל לעבט פאר אונז ווידער אויף, ווען

ערנסטע פראפעסאָרען פירען אונז פאר דער האנט און שענקען אונז א בליק אין יענער פאר'חלומ'טער וועלט, וואָס מיר וואָלטען גע- וואָלט פארוואנדלען אין א ווירקליכקייט. אָט די וויסענשאפטסלייט דערציילען אונז א מעשה פון אומענדליכער יוגענט, פון וועלכער עס האָבען געטרוימט דור-דורות, נאָך פון די צייטען פון דעם מיטעל- אלטער, ווען מיסטעריעזע מענער מיט לאנגע בערד, האלב-וויסענ- שאפטסלייט, האלב-מאגיקער — אלכעמיקער — האָבען אין גע- היים געמישט כל-ערליי שטאָפען אין א פארוואַך צו געפינען דעם סוד פון לעבען.

אָט דער חלום ווערט פארווירקליכט, לויט דער ערסלערונג פון פראפעסאָר מאָרסטאָן ס. באָגארט פון קאָלאַמביא יוניווערסיטי. פראפעסאָר באָגארט האָט געפונען א כעמישען שטאָף מיט'ן נאָמען „פענאטרין“, וואס אנטהאלט „דעם סוד פון יוגענט“. פון אָט דעם מעכטיגען לעבענס-שטאָף ווערט געשאפען די פער-זאפט פון די אימער-גרינע בוימער. עס האָט אַזוינע אייגענשאפטען, וואָס זיינען אויך נויטיג פאר'ן חיה'שען און מענשליכען לעבען. די שטאָף, „ערנאסטעראָל“, שאפט דעם באזיס פון וויטאַמין „די“, וואָס פאר- מיידט ראַכטיגען. עס באַזאָרגט דעם קערפער מיט געוויסע לעבענס- נויטיגע כעמישע שטאָפען, אזוי, אז מען דארף שוין מער ניט אָנ- קומען צו דעם „קוואַל פון יוגענט“, וואָס פאנס דע לעאָן האָט אמאָל געזוכט אין סעינט אונוסטין, פלאָרידא, אין אָנהויב פון 16טען יאָרהונדערט. מען דארף שוין אויך ניט האָבען די בארימטע דרי- זען-אַפּעראציע פון פראפעסאָר ס. וואָראַנאָוו. אלץ וואס איז נויטיג איז אריינצולאָזען אביסעל „פענאטרין“ אין קערפער, און אלע סימנים פון עלטער וועלען פארשווינדען. די, וואס זיינען אויף דער שוועל פון קבר, וועלען מיט אמאָל אויסגלייכען דעם רוקען און טאַנצען מיט די יונגע אינאיינעם. א וואונדערליכע פערספעקטיווע, א חלום, וואס פארכאפט דעם אָטעם!

מענשען זיינען אבער מאָדנע באשעפענישען. פונקט ווען די אייביגע יוגענט איז מיט דער האנט צו דערלאנגען, שווימט ביי אונז אויף א געדאנק: צי דארפען מיר עס נאָר האָבען? צי ווילען מיר עס בכלל? איך דערמאָן זיך אָן דעם באַוואוסטען ראָמאן פון דער



אמעריקאנער ראָמאנען-שרייבערין גערטרוד אַטערטאָן, מיט'ן נאָ-  
מען „דהי בלעס אָקסען“. דאָרט ווערט דערציילט די געשיכטע פון  
א פרוי, וואס האָט צוריקגעוואונען איר יוגענט דורך א דריזען-  
אָפּעראציע. צו זעכציג יאָר האָט זי אויסגעזען ווי א פרוי אין רעכ-  
טען כלי פון לעבען. פון איר האָט געשטראַלט א יוגענטליכע שיינ-  
קייט, אבער איר הארץ איז געווען אלט, איר גייסט איז ניט געווען  
האַרמאָניש מיט איר קערפער און זי האָט טיף געליטען.

דיזעלעכע טעמע איז באהאַנדעלט געוואָרען אין א פיעסע, וואס  
איז אויפגעפירט געוואָרען מיט א פאָר יאָר צוריק. די העלדין פון  
„מאדאם מונלאַיט“ (מאדאם לבנה-שיין) האָט געהאט א ליידענ-  
שאפטליכען באגער אויסצוזען יונג ביז צום טויט. דורך א פיל,  
וואָס זי האָט איינגעשלאנגען, איז איר וואונש מקוים געוואָרען. די  
מתנה איז אבער געקומען צוזאמען מיט א שטראָף. כאַטש זי האָט  
אויסגעזען יונג, האָט זי זיך געפילט אַלט צווישען יונגע און יונג  
צווישען אַלטע. ביידע דורות זיינען איר געווען פרעמד און זי איז  
געווען אומגלייך.

דאָס איז טאקע אלץ פאַנטאַזיע, נאָר אזוי ווי מיר האָבען ניט  
קיין לעבעדיגע באווייזען, קאָנען מיר אויפנעמען דעם פראָבלעם,  
וואָס די דאָזיגע שרייבער האָבען אזוי בולט געשטעלט: צי לוינט  
זיך אונז נאָר צו פאַרבלייבען אייביג יונג?

באמת'ן גלויב איך, אז מענשען איבערטרייבען די מורא פאר  
די עלטערע יאָרען. יעדע עלטער האָט זיך זיינע מעלות, און דער  
איבערגאנג בריינגט מיט זיך די רייפֿקייט, פון וועלכער קיינער דארף  
זיך ניט אָפּזאָגען. געוויס איז וויכטיג צו זיין געזונט, און פארוואס  
ניט אויך שיין? אָבער מען קאָן דאָך אָנהאַלטען דעם געזונט דורך  
דער פאסיגער אויפזיכט. היגיעניע, דיעטע, פיזישע איבונגען און א  
ריינעם לעבען. און שיינקייט איז דאָך ניט געבונדען און באַגרע-  
נעצט צו א באשטימטען עלטער, אפילו ניט צו דער יוגענט. טוט  
נאָר א קוק אויף די בוימער אין וואַלד. דאָס יונגע, צאַרטע ביימעלע  
איז געוויס ליבליך, אבער דער עלטערער בוימ, מיט זיינע ברייטע,  
צעוואקסענע, שאַטענדיגע צווייגען, איז דאָך מאַיעסטעמיש.  
כדי צו זיין שיין, פאָדערט זיך מער ווי א גלאטער, פרישער

פנים. דאָס אינעוועניגסטע לעבען בא'חניט דעם פנים און באשיינט די פיגור. אוראי האָבען מיר דאָס רעכט צו קעמפּען פאר אונזער שיינקייט, אזוי ווי מיר קעמפּען פאר אונזער עקזיסטענץ טאָג-טעג-ליך. מיר דארפּען אָבער באגעגענען די נאָטור אויף אירע אייגענע באדינגונגען. אזוי ווי מען רייסט אויס די ווילדע גראָזען און דערנער פון די פלאנצען, אזוי דארף מען באזייטיגען אלע אומגינסטיגע עלע-מענטען פון דעם מענשליכען קערפּער. דאָס וואס דער פרישער רעגען און די לאָפעטע טוען פאר'ן גאָרטען, דאָס טוט דער מאַ-סאזש, די באַד און איכונגען פאר'ן קערפּער און געזיכט. און מען קאָן מיט רעכט פארגלייכען די פאָרויכטיגע, וויסענשאפטליכע מע-טאָדען פון ערנסטע שיינהייט-עקספּערטען מיט דער ארבייט פון דעם גערטנער און וויסענשאפטליכען אַגראָנאָם.

דאָס, וואָס דער באַרימטער אַגראָנאָם פון קאליפאָרניע, לוטער בורבאָנק, האָט געמאָן מיט בלומען — שאַפּענדיג נייע סאָרטען בלומען, דורך פארשידענע קאָמבינאַציעס — קאָנען מיר אויך טאָן מיט מענשען. שיינהייט-קולטור איז א וויסענשאַפּט, די וויסענשאַפּט פון יוגענט. איך מיינ ניט די קינסטליכע יוגענט, וואָס קומט פון פילען און כעמישע איינשפּריצונגען — א טרויעריגע יוגענט, וואָס בלייבט אפילו ווען די האָר ווערט פארוואַנדעלט אין זילבערנע פערדס. לאָמיר זיין יונג צוזאמען מיט אונזער אייגענעם דור און אלט ווערען צוזאמען מיט די, וואָס זיינען אונז נאָענט און טייער. אָט דאָס מיינט גליק, אויף וויפיל ס'איז מעגליך גליק אין לעבען — האַרמאָניש מיט דער נאָטור און ניט אקעגען דער נאָטור.

## פון קונסט צו וויסענשאַפּט

עס איז זייער דערמוטיגענד צו זען ווי דאָס אויפפאסען אויף שיינקייט ווערט אלץ מער און מער סיסטעמאטיש.

שיינקייט איז אלעמאָל געווען און איז נאָך איצט אויך ביז אַ געוויסען גראַד — קונסט, אבער ביסלעכווייז ווערט עס פארוואַנדעלט

אין א וויסענשאפט. אלס ביישפיל פון דעם קען אונז דינען דר. סטאטערס בוך, וועלכער איז גאנץ אנדערש פון אסך פריהערדיגע ביכער, וואס זיינען געשריבען געוואָרען אויף דער טעמע. דאָס בוך פרובירט צו פאָפּולאַריזירען די נייע וויסענשאפט פון שיינקייט.

פאַרשטייט זיך, אז אפילו אזא ערנסטער מענש ווי דר. דזשעיס סטאטער, דער מחבר פון דעם בוך, האָט זיך ניט געקענט באַפרייען פון דעם באגריף, אז א בוך וועגן שיינקייט מוז זיין סענסאַציאָנעל, אויב כאַטש אין נאָמען. עס איז גאנץ איבעריג געווען אָנצורופען אזא מין שכל'דיג און ערנסט בוך, „אַראָפּגע-נומען די מאַסקע פון שיינקייט“. צוליב וואָס אזא מין נאָמען? וואָס פאר א מאַסקע דארף מען עס אַרונטערנעמען? וואָס פאר אַ מיטטעריע ליגט פאַרבאָרגען אונטער דער זאך וואָס רופט זיך אָן שיינקייט? ווייל נאָך אלעמען איז עס בלויז פיזיאָלאָגיע און היגיענע. דער לעצטער און אמת'ער סעקרעט פון שיינקייט — דער פערזענ-ליכער און אינדיווידועלער חן, אָט די אייגענאַרטיגקייט פון א מענ-שען איז דאָך עפעס, וואס קיינער קען ניט פאַרטייטשען. אָט די זייט פון שיינקייט איז מער ניט קיין פראַבלעם פאר וויסענשאפט, נאָר באַלאַנגט שוין אין דעם לאַגער פון קונסט.

ניט קוקענדיג אויף דעם ניט פאַסיגען נאָמען פון בוך, ניט אָבער דר. סטאטער אסך גוטע עצות און פאַרשלאגען. איך וויל דאָ אויך דערמאָנען, אז דר. סטאטער האלט זייער שטארק פון „פּלעס-טיס סוירדזשערי“. ער פאלט אַריין ממש אין התפעלות וועגן די מעגליכקייטען פון איבעראַנדערשען געזער, ליפּען, אויערען, א.א.וו. עס קען זיין, אז אזעלכע אָפּעראציעס זיינען זייער דערפאַלגרייך און ברענגען אַסך נוצען, אבער עס איז ניט ריכטיג צו באַהאַנדלען די פראגע אין א בוך פון שיינקייט, ווייל דאָס באַלאַנגט צו כי-רוגניע. איך בין מער פאַראינטערעסירט אין דער אלגעמיינער בא-האַנדלונג פון שיינקייט פראַבלעמען. איך בין מער פאַרנומען מיט היגיענע אין אלגעמיין, און ספּעציעל ווי עס ווערט אָנגעווענדט צו האָר און הויט. דערפאַר זיינען פאר מיר די קאפיטלעך וואָס בא-האַנדלען „עסען פאַר'ן געזונט און פאר שיינקייט“ די וויכטיגסטע אין בוך.

דר. סטאטער ברענגט ארויס דעם געדאנק, און אסך דייעטי-  
שענס וועלען זיין איינפארשטאנען מיט אים, אז „אסך מער מענשען  
שטארבען פון דעם וואָס זיי עסען זיך איבער, ווי פון הונגער“, און  
אז אסך מענשען, ספעציעל די מער פארמעגליכע, פארקריפלען זייער  
געזונט און זייער שיינקייט דורך דעם, וואס זיי עסען צופיל, און  
עסען ניט די ריכטיגע שפייזען.

און וואָס זיינען די ריכטיגע שפייזען? „אלע די, וואָס זיינען  
ניט גערויכערט, געזויערט, געזאלצען, צו ראפינירט. די אלע פראָ-  
צעסען צעשטערען די וויכטיגע מינעראלען אין די שפייזען, און  
מאכען זיי זייער שווער צום פארדייען“. די שפייזען, וואָס מיר  
עסען, מוזען אנטהאלטען ווייניגער זויער-שטאָף און וואָס מער אל-  
קאלי (וואָס נייטראליזירט דעם זויער-שטאָף). זויער-שטאָף ברענגט  
אסך קראנקהייטען, און די פאָלגענדע עסענס אנטהאלטען זייער אסך  
פון דעם. דאָס געלכעל פון איי, אַיסטערס, טשיקען, העדאק, קאלב-  
פלייש, אַוטמיל, רייז, ווייסער ברויט, נים, קעז, קארטאָפּעל, און  
ענליכע שפייזען. שפייזען, וואס פארמאָגען אסך אלקאלי, וואס זאל  
נייטראליזירען דעם זויער-שטאָף, זיינען די פאָלגענדע: ליימא בינס,  
נייווי בינס, מאנדלען, בורעקעס, מערען, גרינע ארבעס, קאליפלאווער,  
רעטאך, טוירניפס, מילך, קאטעדזש קעז, קארטאָפּעל מיט דער שאַ-  
לאכץ, אלערליי גרינסען, סאלאדס, פרוכטען, א. א. א. וו. עס מיינט  
ניט, אז איר מוזט אינגאנצען אויסלאָזען פון אייער דיטעט די שפיי-  
זען, וואס אנטהאלטען זויער-שטאָף, עס מיינט בלויז, אז איר דארפט  
זיי באַלאַנסירען מיט די אנדערע שפייזען.

די פראגע וועגען עסען איז א ריין היגיענישער פראָבלעם.  
איין טראָט ווייטער, און מיר קומען שוין צו דעם פראָבלעם פון  
שיינקייט. צוערשט צופיל וואָג. א צודעק פון פעטס אויפ'ן קער-  
פער איז די בעסטע מאַסקע פאר א פרוי'ס חן. א פרוי קאָן האָבען  
דעם שענסטען און איידעלסטען פנים, אבער ווען דער קערפער  
איז צו גראָב, פארגעסט מען אָן דעם פנים. דעריבער קומען מיר  
צוריק צו דעם זעלבען געדאנק, אז דער ערשטער שריט פאר שיי-  
קייט איז היגיענע און די ריכטיגע שפייז. גייט ארום אסך אויף דער

פרישער לופט, וואו איר אָטעמט מער נאָרמאל, און דאָס וועט אויס-  
ברענגען אַסך פון דעם אָנגעזאמעלטען פעטס.

פאַרשטייט זיך, די אלע עצות וועגען שלאָפֿען אין צייט, האָבען  
גענוג פרישע לופט, און עסען געזונטע שפייז, זיינען ניט קיין נייעס.  
אָבער ווי עס ווייזט אויס, דאַרף מען די עלעמענטאַרע פאַסטען אי-  
בער'חורן אַסך מאָל איידער זיי ווערען אַ טייל פון אונזער טעגלי-  
כען לעבען.

## „שיינקייט אָדער טויט“!

„ניט מיר שיינקייט, אָדער ניט מיר דעם טויט!“ — עס קלינגט  
ווי אַ פאַראַדיע אויף דער באַרימטער פראַזע פון פעטריק הענרי  
אויף דער היסטאָרישער פאַרזאמלונג אין ווירדזשיניע מיט 165 יאָר  
צוריק. ס'איז אָבער ניט קיין פאַראַדיע, נאָר אַן אויסגעשריי פון  
אַן אַמעריקאַנער פרוי אין פילאדעלפיע.

אָט וואָס הענריעטאַ מערי העקמאַן, 37 יאָר אַלט, אַ געוועזענע  
ביוטי-שאַפּ אַרבייטערין, האָט געשריבען אין אַ פילאדעלפיער  
צייטונג:

„איך בין פולשטענדיג גרייט צו שטארבען. איך האָב ניט קיין  
געלט. נאָר איך וועל זיך אונטערוואַרפען צו יעדען עקספּערימענט,  
וואָס דאָקטוירים וועלען אויף מיר מאַכען. איך האָב ניט אין זינען  
קיין אַנדער זאַך, ווי נאָר צו מאַכען אַ סוף צו אַ קערפּער און פנים,  
וואָס האָבען פאַראומערט מיין לעבען. איך וויל בעסער דעם טויט,  
איידער אַזאַ לעבען“.

טשיקאוו, ניין ? — דער גליק איז נאָר, וואָס דאָס איז ניט  
מער ווי אַן אדווערטייזמענט פאַר פּלאַסטישער כירורגיע פון דאָס-  
טוירים, וואס ספּעציאַליזירען זיך צו מאַכען פרויען שיין; נאָר  
אפילו אלס אַן אדווערטייזמענט איז עס אַן אינטערעסאַנטער מענש-  
ליכער דאָקומענט. אויב מען איז ניט שיין, איז דאָס לעבען ניט

ווערט קיין אויסגעבלאזענע איי. דאָס איז די לאָזונג פון דער ווייב-ליכער וועלט.

די פראגע איז א ברייטע, און איך נעם זיך ניט אונטער צו דיסקוטירען אלע פאזען פון דעם פראָבלעם. וואס איז אייגענטליך שיינקייט? ווען קאָן זיך אַ פרוי האלטען פאר שיינ און ווען האָט זי א רעכט צו ווערען אנטמוטיגט אָדער פארצווייפעלט? — שיינ-קייט איז, נאָך אלעמען, א רעלאטיווע זאך: וואָס עס איז שיינ אין איין עפאָכע, איז איין לאַנד, איז ניט שיינ אין אַן אַנדער צייט און אין אַן אַנדער מדינה. די באגריפען וועגען שיינקייט זיינען אַנ-דערש אפילו אין פארשיידענע געזעלשאַפטיכע קרייזען.

אין רוסלאַנד, למשל, פלעגט מען חוזה מאכען פון דער שלאָנ-קער, פלאכער פיגור פון די ענגלישע פרויען. די גרעסערע פראָ-פאָרציעס פון דער רוסישער שיינקייט האָבען מער אַפּעלירט צום רוסישען געשמאק. דער ענגלענדער, ווי אויך דער אמעריקאנער, ציט אָבער פאָר דעם טיפ פון דער אַמאָזאָן-פּרוי, — לאַנגע ליניעס, אַ געוויסע ביינערדיגקייט און אפילו מעגליכקייט, — צו דעם רונ-דען, פולען טיפ פון דער סלאווישער פרוי. דאָס, וואָס מען האָט באַמראַכט פאר שיינ מיט 20 אָדער 50 יאָר צוריק, איז שוין מער ניט מאָדיש היינט-צו-טאָג.

אָבער וויכטיגער פון דעם אַלעם איז די באציהונג פון דער פרוי צו דער פראגע. לעצטענס איז דערשינען אין די צייטונגען אַ באַריכט פון א רעדע, וואָס פראָפּעסאָר פאָול שילווער, קלינישער דירעקטאָר פון בעלוויי פסיכיאטרישען שפיטאָל, האָט געהאלטען אויף א קאָנפערענץ אין וואשינגטאָן. רעדענדיג וועגען נאָרמאל-קייט און אַבנאָרמאלקייט פון מענשליכען גייסט, האָט ער אויסגע-רעכענט זיבען פראגען, וואס יעדער איינער דאַרף זיך פרעגען, כדי פעסטצושטעלען, צי ער איז נאָרמאל. די ערשטע פראגע אויפ'ן צעטעל איז: „צי דענקט איר, אז איר זענט שיינ?“ — און דר. שילווער דערקלערט: „א מאַן מעג זיין אפילו מיאוס, קוים זאָרגט ער זיך ניט וועגען דעם, ליידיט ניט זיין גייסטיגער וואוילזיין. אויב מען נעמט זיך אָבער צום הארצען, קאָן עס האָבען אַ שעדליכע ווירקונג אויפ'ן נאָרמאלען גאנג פון מח.“

אויב דער פראָפּעסאָר האָט געהאט אין זיינען מענער, איז ער געוויס גערעכט. וואס איז אָבער שייך פרויען, איז די פראגע א פיל ערנסטערע. פאר דער פרוי איז די פראגע, — „בין איך שיין?“ — א לעבענס-פראגע, און מען קאָן עס ניט אוועקמאכען מיט דער האנט. עס איז זייער זעלטען צו געפינען א מיאוס'ע פרוי, וועלכע זאָל שלום מאכען מיט'ן געדאנק, אז אזוי מוז עס שוין זיין. פאר דער פרוי איז עס וויכטיג ניט בלויז צוליב געזעלשאפטליכע סיבות, — ווייל א שיינע פרוי האָט בעסערע געלעגנהייטען, — נאָר אויך ווייל זי איז מער עמפינדליך צו עסטעטישע ווערטען, ווי דער מאַן. א פרוי פילט זיך באמת אומגליקליך, ווען זי דערזעט אין שפיגעל א פאָר קנייטשען אויף איר פנים, אָדער א פלעק אויף איר הויט. און עס איז גאנץ נאטירליך, אז א פרוי זאל אזוי פילען, ווייל עס איז געזונט פאר'ן מענשען אכטונג צו געבען אויף זיין אויסזען און זוכען צו פארבעסערען יעדען פעלער, און זיין אזוי שיין ווי נאָר מעגליך.

## יוגער און עלטער

פילע פרויען, וועלכע זיינען געווען באוואוסט אין געשיכטע און אין ליטעראטור, פרויען, וואָס זיינען געווען בארימט פאר זייער שיינקייט אזוי גוט ווי פאר זייער קלוגשאפט און שאַרפזין, האָבען דערגרייכט זייער העכסטע שטופע פון דערפאָלג, ווען זיי זיינען גע-ווען אין די מיטעלע יאָרען פון זייער לעבען. דאָס איז פון אוי-סערגעוויינליכער וויכטיגקייט, ווייל עס זיינען ליידער דאָ זייער אסך פרויען, אויב ניט טאקע די מערסטע פון זיי, וועלכע מיינען, ווען זיי דערגרייכען דאָס מיטעל-עלטער פון זייער לעבען, אז זיי גיען שוין אינגאנצען בארג אראָפּ, אז זיי זיינען שוין כמעט פארלאָרענע. דער דאָזיגער געפיל ביי פרויען איז זייער א געפערליכער. זיי ווערען נאכלעסיג ביי זיך. זיי הויבען אָן צו קוקען אויף זיך ווי אויף מענשען, וואס האָבען שוין פארלאָרען די בעסטע צייט פון

זייער לעבען. זיי מיינען: „א, וואָס טויג דער נאנצער כלאפאָמ, וואָס טויג זיך קימערען און דאנהין וועגען שיין אויסזען — עס וועט סיי-ווי-סיי נישט העלפען. מיר זיינען שוין צו אַלט, — אויס-געשפּילט.“

דאָס איז אָבער אַ שלעכטער חשבון. דער אמת איז נאָר אַן אנדערער. אפילו מיטעל-עלטער און אפילו אלטקייט אליין קאָן זיין שיין און אינטערעסאנט. די הויפט זאך איז דער יונגעמליכער גייסט וואָס פרויען קאָנען אין זיך האָבען. עס איז דאָ אַ גלייכווערטעל, אז מענשען, וואס זיינען יונג אין יאָרען, קאָנען זיין אַלט, און מענשען, וואס זיינען אַלט אין יאָרען, קאָנען זיין יונג. מאָדערנע פרויען האָבען שוין דאָס לאנג אנערקענט, און דער פאקט איז, אז עס זיינען דאָ פרויען, וואָס זיינען ניט נאָר פערציג יאָר אַלט, נאָר פופציג יאָר אַלט, און צוליב זייער יונגעמליכען גייסט, צוליב זייער גלוסטונג צום לעבען, זיינען זיי אפילו ניט נאָר אינטערעסאנט, נאָר טאקע רייצענד.

דער אמת איז, אז פרויען אין די פערציגער יאָרען אפילו, קאָ-נען, אויב זיי ווילען נאָר, אויסזען נעט, אנגענעם, צירליך און אפילו זייער אָנציהענד. איך ווייס פערזענליך פון פרויען, וועלכע האָבען נושא-חן געווען, וועלכע האָבען געקראָגען וויכטיגע שטעלעס אין געשעפטען, ווייל זיי האבען אכטונג געגעבען אויף זייער קליידונג, אויף זייער הויט, אויף זייערע האָר און אויף זייער נאנצער מואלעט און אויך באנעמונג. קיינער קאָן ניט צווייפלען, אז ווי אינטעלי-גענט א פרוי זאָל ניט זיין, ווי געבילדעט זי זאל ניט זיין, וועט זי אלץ מוזען פארלירען, ווען איר קאָנקורענט וועט זיין איינע, וואָס ווייס זיך ווי צו קליידען און וואָס ווייס ווי אויפצוהאלטען איר קערפערליכע שיינקייט.

געזונטהייט און שיינקייט זיינען אפשר ניט דאָס זעלבע, אבער זיי האבען, אַן שום צווייפעל, א נאָענטע שייכות איינע מיט די אנ-דערע. א פרוי, וואס איז געזונט, האָט א פרישען און א שיינעם קערפער. וועגען דעם קאָנען קיין צוויי מיינונגען ניט זיין. כאַטש די געזיכטס-צוגען פון א פרוי קאָנען דורך געזונטהייט ניט געענ-דערט ווערען, קאָן געזונטהייט פונדעסטוועגען אפילו פארשענערען



דאָס געזיכט פון א פרוי. עס איז דאָך א פאקט, אז מענער זוכען שיינקייט און געזונטקייט אין א פרוי. עס איז דאריבער אַפּטמאַל זייער ניט שיינ, ווען מען הערט מענער קריטיקירען פרויען, וועלכע פרובירען קולטיווירען זייער קערפער און אָנווענדען פאַרשידענע מיטלען, כדי אויסצוזען שענער און געזינטער אין די אויגען פון זיי-ערע מענער.

פרויען דארפֿען וויסען, אז מענער באטראכטען די פרוי ניט נאָר אלס א שיינ וועזען, נאָר אויך צוליב איר געשלעכטליכקייט, צו-ליב איר ליידענשאפט, זיי מאכען גאָר קיין סוד ניט דערפון. עס איז ביי זיי א מין נאַטירליכע זאך אזוי צו טראכטען וועגען דער פרוי. פארקערט, די פרויען, אָבער, האבען מורא צו אנערקענען דאָס, וואָס די מענער זאָגען ארויס קלאָר און דייטליך. וואָלטען די פרויען דאָס אויך אנערקענט אָפּענהערציג, דאן וואָלטען זיי אלעמאָל פרו-בירט אויסגען אזוי שיינ ווי עס איז נאָר מעגליך, ווען זייערע מענער קומען אהיים פון דער ארבייט, אָדער, ווען זיי פארבלייבען זונטאג אין דערהיים מיט זיי. די צרה איז אָבער, וואס אזוי שנעל ווי די אמת'ע יוגענט פארגייט פון דער פרוי, ווען זי האָט א פאָר קינדער און דורך דער שוועריגקייט פון לעבען הויבט זי אָן אויסצוזען אבי-סעל פארעלטערט, ווערט די פרוי מוטלאָז און פאַרנאַכלעסיגט זיך אליין. זי פארשטייט אַפּטמאַל גאָרניט וואס פאר א צרה זי פאר-שאפט פאר זיך אליין אין איר פאמיליען-לעבען. זי וויל גאָרניט בא-נעמען, אז דער מאן אירער האָט איר ניט ליב סתם אזוי אין דער וועלט אריין, נאָר צוליב דעם, ווייל זי איז טאקע פיזיש שיינ און אנגענעם. עס זיינען דאָ פרויען, וואס צוליב זייער נאכלעסיגקייט און צוליב דעם וואס זיי פארלירען אינגאנצען דעם לוסט אויסצוזען שענער, ווי זיי זיינען, יוגענטליכער, ווי זיי זיינען, פארטרייבען זיי אַפּטמאַל אליין זייערע מענער צו אנדערע פרויען, צו אזעלכע פרויען, וואָס פארשטייען דאָס לעבען בעסער און וויסען ווי אזוי צו פאנ-גען און אויך אָנצוהאלטען דעם אינטערעס פון מענער.

עס זיינען דאָ פרויען וואס ווערען זייער דיק און עס איז ניטאָ קיין אורזאך פארוואס דאָס זאל אזוי זיין. זייער פלייש היינגט פון זיי אראָפּ; זייערע מוסקולען ווערען שוואַך און אָפּגעלאָזען, און

אָפּטמאָל איז ווירקליך גאָר ניטאָ קיין שום אורזאך פאראיבעל צו האָבען אויף די מענער זייערע, ווען זיי פארקוקען זיך אויף אַנ-דערע. מען דארף דאָך האָבען אין זינען, אז היינטיגע צייט איז ניט ווי די אמאָליגע. מענער זיינען אנדערש און פרויען זיינען אנדערש. פרויען קאָנען דורך אביסעל נימנאסטישע איבונגען יעדען טאָג, פאַרשיידענע איינפאכע טואלעט-מיטלען ווירקען, אז זיי זאָלען אויס-זען אנגענעם פאר'ן אויג, אפילו ווען זיי זיינען אריבער די מיטעלע יאָרען. יעדע פרוי דארף וויסען וויפיל זי דארף עסען, כדי זי זאָל זיין אין א געזונטען קערפערליכען צושטאַנד, און דאָך ניט וועגען צוויי מאָל אזויפיל ווי זי דארף אין דער ווירקליכקייט וועגען. עס שאדט אָפּטמאָל צום געזונט. דאָס הארץ דארף שווער ארבייטען, כדי צו באזאָרגען מיט געניגענדע בלוט-צירקולאַציע אזויפיל פעט-קייט אין קערפער. עס שאדט אָפּט צו די נירען און צו דעם לעבער. מען זעט זייער אָפּט אסך דיקע פרויען וואס זעען אויס געל און אפילו פארשוואַרצט, ווייל זייער פעטקייט האָט זיי געבראכט צו פארשיידענע קראנקהייטען. ניט אלץ וואָס מען וויל עסען און מען האָט אַ חשק צו עסען איז געזונט צו עסען.

## דער שמייכעל פון פארצייטענס

איך בין אמאָל אריין אין א גרויסען דעפארטמענט סטאָר, זוכען אַ היטעל פאר זיך. ס'איז געווען ערב יום-טוב און ס'איז מיר אָנגעקומען מיט צרות, איידער איך בין ענדליך צוגעקומען גענטער צום קאנטער, וואו א פארהאָוועטע סילסליידי האָט דערלאנגט היטעלאך, געגעבען עצות די קונדען. יונגע און מיטעלעריגע פרויען האָבען געקערט א וועלט — ניט מיר שוין אַ היטעל! וואַרטענדיג אַזוי אויף מיין ריי, האָב איך באַמערקט אַן עלטערע פרוי, וואס איז געשטאַנען לעבען מיר. זי האָט אָנגעהויבען ריידען אין א שטילען און טרויעריגען טאָן:

— האָב איך עס באדארפט? ווי מיינט איר? אַט האָב איך

זיך געשלעפט אזש פון ברענזוויל, אזוי פיל צייט פארשווענדט. נאך וואָס קאָן מען טאָן? זיי זאָגען מיר: „באָבע, ס'פאַסט ניט, איר דארפט א ניי היטעל אויף יום-טוב. פרעגט דעם זיידען.“ און ווי געפעלט אייך, דער אלטער וויל אויך, אז איך זאָל זיך אויספוצען נאָך דער לעצטער מאָדע. ער זאָגט: „ס'איז ניט די אלטע היים, וואו דו האָסט געקאָנט גיין אין שול אין א נייער זיידענער טיכעל און האָסט אויסגעזען אין מיינע אויגען ווי אסתר-המלכה. דאָ אין אַמעריקע מוזטו יעדען סעזאָן אָנטאָן א ניי היטעל, ווען ניט, וועט מען זיך אויסלאָכען פון דיר.“ און איך מוז זיך אהער שלעפען! נו, וואָס קאָן מען טאָן? — און די אלטע פרוי האָט געשמיכעלט אזוי אומעטיג, דעם ווייטען, שיער פארגעסענעם שמיכעל פון פארציי-טענס.

איך האָב איר אָנגעקוקט, און זכרונות פון אמאָל זיינען אויפ-געשוואומען פאר מיינע אויגען.

איך האָב זיך ווידער געפונען אין דעם גרויסען קלייט אין מיין היימישען שטעטעל. ס'איז געווען ערב יום-טוב, און איך בין גע-נאנגען מיט דער מאמען איינקויפען די נויטיגע זאכען. זי האָט מיך ניט געוואָלט מיטנעמען. וואָס האָט א קליין מיידעלע צו טאָן אין א היטעל-קראָם? אָבער איך האָב זיך איינגעשפּאַרט און זי האָט מיר נאָכגעגעבען.

בנאמנות, א דעפארטמענט-סטאָר. אַלץ איז דאָרט געווען — זעקלאך צוקער, קאנען אויף, ליכט און לייכטערס, ביליגע רויטע קליידלאך פאר פויערטעס, און אויבען אויף די פאָליצעס קאסטענס מיט היטלאך, שאַליקלאך, טיכלאך, און אז. וו.

„ר' יאנקעל, נו, ווי לאנג קאָן איך ווארטען?“ „איין מינוט. מירעלע, ווייז איר די נייע היטעלאך, וואס זיינען ערשט אָנגעקומען. דאָרטען אין די בלויע קאסטענס צו דער לינקער זייט.“ און מירעלע קריכט ארויף אויפ'ן צאָל-טיש, נעמט אראָפּ די קאסטענס, און פאר די פארגאפּטע פרויען באווייזען זיך היטעלאך פון מערקווירדיגע פאסאָנען — מיט ברייטע ברעגען, מיט שמרויס-פערדערען, כל-ערליי לענטעס, גרויסע בלומען און אז. וו. די אויגען הויבען אָן צו פינק-לען ביי די פרויען. ס'אַראַ שיינע היטעלאך! „אָבער ווי זאָל איך

דאָס טראָגנען? אַ פרוי רופט זיך אָן צו איר טאָכטער: „טייבעלע, קאָן איך עס אָנטאָן איבער מיין פארוק?“ און טייבעלע פארזיכערט איר, אז מיט א גרויסער שפילקע וועט זיך עס האלטען. זי זעט דאָך אויס ווי א פירשטין און ניט ווי א אירישע טאָכטער. די פרוי קייכט פון געלעכטער און קוקט אַריין אין דעם קליינעם שפיגעל. זי איז צופרידען מיט איר אויסזען און קויפט טאָקע איינעם פון די וואונדער פון דער גרויסער, פרעמדער וועלט.

אַ פאַר אלטע, אייגענטיקענטע אידענעם שטייען אָן א זיט און שמיכלען אביסעל ברוגז/לעך, אביסעל אמוזירט: „יונג בלוט, אַ נייע וועלט! צו-וואָס באַדאַרפען זיי עס? מיר זיינען ניט אָנגעקומען צו אזוינע נאָרשיקייטען, מיר זיינען געווען שיין אין אונזערע זיידענע טיכלאך. ר' יאנקעל, גיט אונז שוין די טיכלאך, מיר איילען זיך אויך.“

אַלט און יונג זיינען געווען גליקליך. איינקויפּען קליידער איז געווען אן עסק פאר יום-טוב, א טייל פון דעם אָנגענומענעם סדר פון דער וועלט, כמעט א הייליגע צערעמאָניע. אין יענעם שטייגער לעבען האָבען זיך אויסגעארבייט פערזענליכע געשמאקען, פאַרמען און אפילו קאפּריזען. מ'האָט זיך אזוי לייכט ניט געלאָזט פארפירען פון דער דיסטאטור פון דער מאָדע-וועלט.

מיך וואונדערט אָפּט, פארוואס די היינטיגע פרוי האָט אזוי מורא פאר אייגענארטיגקייט אין איר אויסזען. פארוואָס פעלט איר דער מוט צו זיין געטריי צו איר אייגענעם איך. אונזערע היינטיגע פרויען זיינען געוואָרען די שקלאַפּען פון דער מאָדע. אָפּט קויפּען זיי נייע היטעלאך, קליידער, שייך, גיט ווייל זיי נויטיגען זיך אזוי שטאַרק אין דעם, נאָר ווייל זיי זיינען באַצוואונגען. יעדער סעזאָן שטעלט ארויס זיינע פאָדערונגען. די פאבריקען באַפּוילען און זיי פאַלגען. אנדערע פרויען פאַלען ביי זיך אַראָפּ, ווען זיי זעען די נייע מאָדעס. זיי ווייסען גאנץ גוט, אז דער לעצטער פאַסאָן איז גיט צוגעפאַסט צו זייער טיפּ. נאָר וואָס קאָנען זיי זיך העלפען? יעדער איינער טראָגט אזא קליידעל אָדער היטעל, און זיי מוזען זיך צופאַסען. די „דעזיינערס“, דער דרוק פון אדווערטייזינג און די

פארקויפער, די גרויסע דעפארטמענט סטאָרס — די מאַשין-עפּאָכע אין אלגעמיין — האָבען באַרײַכט די פרוי פון א פרייען אויסוואַל און זי געצוואונגען צו ווערען א „מערכען אין יוניפאָרם.“ פרויען הויבען עס שוין אָן צו דערפילען און זיי רעוואָלטירען געגען דעם. צווישען דעם רייכערען קלאַס איז דאָ א טענדענץ צו באַזוכען די קלענערע קראַמען, וואו מען שענקט זיי באַזונדערע אויפמערקזאמקייט. אין אזוינע סטאָרס מאַכט מען א פאַרזוך צו-צופאַסען די מאָדע צום יחיד. אבער די פרויען זיינען דאָרט אַזוי הויך, אז ס'איז אוממעגליך פאר דער דורכשניטליכער פרוי אריין-צוטריטען אַהין.

ס'איז געקומען מיין ריי אין דעם דעפארטמענט סטאָר, אבער איך האָב געגעבען דעם פאַרצוג צו דער מידער, אלטער פרוי פון בראַנזוויל. זי האָט געקוקט אויף אַן עקסטרעמער „בערעי“, וואָס איז די פאַפּולערסטע פון די נייע מאָדעס, און זי האָט געשאַקעלט מיט'ן קאָפּ: „קאָן איך טראָגען אַזאַ מאָדנע זאַך?“ און זי האָט זיך צו מיר געווענדט: „ווי דענקסט איר, איך וועל ניט אויסזען לעכער-ליך, א פרוי אין מיינע יאָרען, און נאָך די זעלבע היטעל ווי מיין אייניקעל... ס'אַראַ מאָדנע וועלט!“ און זי האָט ווידער געשמיכעלט דעם ווייטען שמיכעל פון פארציטענס.

## ניי-געבוירען יעדען טאָג

מיך וואונדערט אָפּט, פארוואס די מאָדישסטע פרויען — יענע, ווע-מעס הויפט-אינטערעס איז צו פארשענערען זיך שטענדיג — פארלאָזען זיך אויף אזוינע שלעכטע ראַטגעבער אין פראַגען, וואָס זיינען זיי אזוי נאָענט צום האַרצען, אין ענינים פון שיינקייט. אָט לייען איך מערסטע פון די „מאָדישע“ זשורנאלען, וועלכע דערשיינען אויף ענגליש אין אמעריקע, און איך בין איבערראַשט צו זען, אז דאָס, וואָס איך באַטראַכט פאַר אַן ערנסטען שטודיום —

דעם שטודיום פון „מענשליכער באפוצונג“ — ווערט באהאנדעלט אין יענע זשורנאלען אויף אזא אַמאַטאָרישען אופן, הויפטזעכליך אלס א תירוץ צו אדווערטיווען קאָסמעטישע מיטלען. און עס ווערט נאָך ערגער, ווען די דאָזיגע עקספערטען הויבען אָן צו מאכען אַלגעמיינע באַהויפטונגען און צו פילאָזאָפירען וועגען פרויען און שיינקייט. א פרוי, וועלכע לייענט אזא ארטיקעל, קאָן געוויס אנט-מוטיגט ווערען.

לעצטענס איז מיר אויסגעקומען צו לייענען אן ארטיקעל מיט'ן אינטריגירענדיגען נאָמען „שיינע פרויען שטארבען צוויי מאָל.“ דאָס קעפעל האָט זיך באַצויגען אויף אַן אַלטען שפּריכוואָרט, אז „שיינע פרויען שטארבען צוויי מאָל — דאָס ערשטע מאָל, ווען זייער שיינקייט פאַרשווינדט, און צום צווייטען מאָל, ווען זיי שטאַר-בען אויף אן אמת.“ דער ארטיקעל האָט אבער ניט געהאט קיין שייכות מיט'ן קעפעל. די שרייבערין דערציילט דאָרט וועגען אַ פרוי אין די פערציגער, וועלכע איז אמאָל געווען אַ שיינדיקייט, און איצט מאַטערט זי זיך און איר פאמיליע, דערפאר וואָס זי האָט זיך איינגערעדט, אז איר שיינקייט פאַרשווינדט. אויף אַזוי ווייט שטי-מען מיר איין מיט דער שרייבערין פון ארטיקעל. אבער ווייטער הויבט אָן די שרייבערין צו דרש'ענען כל'ערליי מוסר, און דער סך הכל איז: שענקט ניט אַזויפיל אויפּמערקזאמקייט אויף אייער שיינקייט, ווייל איר וועט אויף אַזא אופן פארלירען אייער גלייכ-געוויכט אין לעבען.

ווי ווייניג פאַרשטאַנד פאַר פרויען און זייער נייסטיגען לעבען. עס ליגט אין דעם דאָזיגען ארטיקעל, וויפיל אנטמוטיגונג אַזא באַ-ציהונג קאָן בריינגען דער פרוי!

ערשטענס, איז ניט אמת, אז „אַ שיינע פרוי שטארבט צוויי מאָל!“ דער פאקט איז, אז אמת'ע שיינקייט שטארבט קיינמאָל ניט אָפּ. אַ פרוי וועלכע איז ווירקליך געווען שיינ, וועט שוין שטארבען שוין. אמת'ע שיינקייט מיינט ניט דוקא רענעלמעסיגע געזיכט-שטריכען, אן אויסגעשניצטע נאָז, שיינע האָר, הויט, א. א. וו. געוויס זיינען די אַלע זאכען א ברכה פאַר דעם, וואָס באַזיצט זיי. דאָס איז אבער נאָך ניט אַלץ. א ליאַלעקע האָט אויך פולקאָמענע

שטריכען, און דאך איז זי ניט בעצם שוין. שיינקייט הויבט זיך אָן דאָרט, וואו זי נעמט אָן א לעבעדיגע פאָרם. די איינציגע איי-גענשאפט אין שיינקייט, וואס האָט באמת א ווערט, איז חן. אן אויפגעדרייט נעזעל, אומרעגעלמעסיגע געזיכטצוגען קאָנען אמאָל זיין מער אָנזייערנד ווי דער אידעאלער פנים פון א געטין. גיכער איז עס די נשמה, וואָס שטראַלט אַרויס פון די אויגען, דאָס שפילען פון ליכט און שאַטען אַרום די ליפּען, — די אינערליכע שיינקייט — וואָס גיט א מענשען זיין אמת'ען ווערט. און אזא סאַרט שיינקייט שטאַרבט קינמאָל ניט אָפּ. אדרבא, עס ווערט ניי-געבוירען יעדען טאָג.

איך ווייס, אז איך נעם אלעמאָל אן אַפטימיסטישען בליק אויפ'ן לעבען, און אן אנדער לעזער וועט אפשר מיינען, אז איך גיי שוין אביסעל צו ווייט אין דער ריכטונג.

אָבער דאָך, האָב איך הויפטזעכליך אין זינען, אז איך רייר ניט צו די לידיג-גייערינס וועלכע לייענען מיט אייפערזוכט וועגען די „בעסט געקליידטע פרויען פון אמעריקע“, די, וועלכע האָבען ליב צו פרעטענדירען. מיך אינטערעסירט הויפטזעכליך די איינפאכע פרוי, וועלכע ארבייט און האָט אנדערע דאגות אויסער שיינקייט — די פרוי, וועלכע דארף קעמפען א שווערען קאמף א גאנץ לעבען. און וואָס באדארף אָט אַ די פרוי מער פאר אלץ? מוט און א גלויבען אין זיך אליין און די פארויכערונג, אז מיט ווייניג געלט און אביסעל פרייע צייט קאָן מען אָנהאלטען א יוגענטליכען אויס-זען און בלייבען שוין און חנעוודיג.

שוין קאָן מען זיין, ווען מען ווייסט ווי זיך צוצופאסען צו דער סביבה, ניט מער און ניט ווייניגער. א מיידעל, וועלכע אַרבייט אין אַ פאבריק אָדער אין אַן אָפּיס און זוכט נאָכצומאכען דער דאָמע פון „סאָשעל רעדזשיסטער“ וועט ניט נאָר ליידען פון דערנידערונג-גען, ווייל זי קאָן קינמאָל ניט דערגרייכען איר מוסטער, נאָר זי וועט זיך מאכען לעכערליך, ערשטענס, אין די אויגען פון אנדערע, און צום סוף אויך אין אירע אייגענע אויגען. א פרוי אין די פערציגער, וואָס וויל זיך אויספוצען ווי א יונגע מיידעל פון אַכצען וועט שיער ניט ארויסרופען רחמנות ביי אנדערע.

אמת, מיר דארפן אָפּט פאַרבעסערען די נאַטור, אָבער דע-  
מאָלט מוז עס זיין אונזער אייגענע נאַטור, און דאָס הייסט, אז מיר  
מוזען אויסזען אמבעסטען אין דער ראם און אין די גרעניצען פון  
אונזער אייגענער פערזענליכקייט.

נאָר אזוינע פרויען, וועלכע פירען א פוסטען לעבען, אָן אינ-  
טערעסען, און קאָנען ניט טראכטען וועגען קיין אַנדער זאך אויסער  
זייערע קליינליכע פאַרגעניגענס — נאָר אזוינע פרויען האָבען מורא,  
אז זייער שיינקייט וועט זיי פאַרלאָזען; נאָר פאר זיי איז יעדער  
קנייטש אויפ'ן פנים א גאנצע טראַגעדיע.

א געזונטע, נאָרמאלע פרוי, וועלכע האָט אן אויפגאבע אין  
לעבען, שרעקט זיך ניט פאר די פאסטען פון לעבען. זי נעמט זאכען  
ווי זיי זיינען — מיט א בראַווען שמייכל. כל-זמן עס איז דאָ  
מוט און א לעבעדיגע, פולסירענדיגע נשמה, איז דאָ א האָפענונג  
אויף אויסצובעסערען כמעט יעדען פעלער.

די אמת'ע שיינקייט פון פרויען ווערט ניי-געבוירען יעדען  
מאָג, פונקט אזוי ווי „יעדער באַגינען איז דער אָנזאָג פון א נייער  
וועלט“. מיר דארפן בלויז פאָלגען דעם ביישפּיל פון דער נאַטור.

## „דאָס לעבען הויבט זיך אָן צו פערציג“

אייענע פון די מערקווירדיגע שטריכען פון אונזער מאָדערנעם  
אַמעריקאנעם לעבען, אין פארגלייך מיט'ן לעבען אין אַנדערע לענ-  
דער, איז די פאַרלענגערונג פון דער יונגענט. עס קומט אונז אָפּט  
אויס צו הערען פון אייראָפּעאישע געסט, באַזונדערס די וואָס קו-  
מען פון די פאַרדרייטע, אונטערדריקטע לענדער: „אָ, ער איז  
שוין אַלט“. מיר פרעגען: וואָס הייסט אַלט? און דער ענטפער  
איז: „אן ערך פערציג!“ און דאָס איז ניט בלויז א פראַזע, נאָר  
אן אמת'ער פאקט. ניט נאָר די שלעכטע אויסערליכע באַדינגונגען,  
נאָר אויך די באַציהונג פון די מענשען צום לעבען וואָס זיי האָבען  
איבערגענומען פונ'ם עלטערען דור מאכט, אז זיי זאָלען ווערען אַלט



פאר דער צייט. אונזערע באַבעס און אפילו אונזערע מוטערס האָ-  
בען געפילט אלט צו פערציג.

דער פראַגערס פון היגיענע, די אלגעמיינע פארבעסערטע לע-  
בענס באַדינגונגען, בעסערע וואוינונגען, מער ליכט און לופט האָ-  
בען געבראכט דערצו, אז אין אמעריקע זאָל ניט נאָר דאָס גאנצע  
לעבען פארבעסערט ווערען, נאָר אז דער עלטער זאָל זיך אָנהויבען  
פיל שפעטער. ס'איז שוין געוואָרען א נאציאָנאל ווערטעל, אז „דאָס  
לעבען הויבט זיך אָן צו פערציג יאָר“. אפילו ווען עס זאָל ניט  
זיין אמת, איז עס אַ גרויסע טרייסט און עס מאַכט דאָס לעבען  
זיסער. מיר ווערען פון אלע זייטען אזוי אַרומגערינגעלט מיט דעם  
דאָזיגען פאקט — פיעסען, ביכער און קלובען וואָס פאַרנעמען זיך  
מיט מענשען וואָס זיינען שוין אַריבער דעם גרעניץ פון פערציג —  
אז מיר קענען זיך ניט העלפּען און מיר גלויבען שוין אין דעם.

אמת, דער יונגער מיידעל דוכט, אז פערציג יאָר איז א צו וויי-  
טער מהלך, זי מעג זיך אזוי טראַכטען, זי דאַרף אָבער פאַרשטיין, אז  
עס איז קיינמאָל ניט צו פרי אַנצוהויבען צו פארהימען דעם געזונט  
און די שיינקייט. ווען יונגע מיידלאך וואָלטען באַגריפען, אז די צייט  
וועט קומען ווען זיי וועלען אויך קעמפּען געגען קנייטשען, גרויע  
האָר און א מיטעל-יאָריגער פיגור, וואָלטען זיי זיך פאַרשפּאַרט אַסך  
האַרצווייטאָג אין די שפּעטערדיגע יאָרען.

אמת, ס'איז שווער פאר דער מיידעל אונטער צוואנציג זיך  
פאַרצושטעלען, אז דאָס לעבען קען זיין אינטערעסאנטער און ריי-  
כער אין די פערציגער ווי אין דער פריהער יוגענט. דער איינצי-  
גער באַווייז איז אָבער, אז די מיטעליעריגע פרוי, וועלכע האָט  
כסדר אנטוויקעלט גוטע גייסטיגע און פיזישע שטריכען אין איר  
יוגענט, געפינט טאקע, אז אירע בעסטע יאָרען האָבען זיך ערשט  
אָנגעהויבען נאָך פערציג. דאָס מיידעל וועלכע מיינט, אז לאַנגע,  
געקרייזעלטע וויעס און גענוג קאָסמעטיקע זיינען די איינציגע וויכ-  
טיגע זאכען אין לעבען, האָט גרויסע שוועריגקייטען זיך צוצופאַסען  
צו די אומפאַרמיידליכע פערציגער יאָרען.

פילע פון די פראַבלעמען פון געזונט און שיינקייט וואָס וואָס-  
סען אַרויס אין די פערציגער יאָרען זיינען צו פאַרדאַנקען נאכאלע-

סינקייט אין די פריהערדיגע יארען. די אינגערע יארען זיינען גע-  
ווען פארנומען און פארהאוועט, און די הויט, הענט, האָר און  
פיגור זיינען עדות אויף דער פארנאכלעסיגונג.

צוזאמען מיט דער פארשווינדונג פון דער יוגענט, פארגרעסערט  
זיך די טענדענץ צו געוויסע אָרגאנישע קראנקהייטען. כדי צו פאר-  
מידען די אנטוויקלונג פון אַזוינע צרות, דאַרף מען איינשטעלען  
געוויסע געוואוינהייטען דורך וועלכע מיר זאָלען אויפפאַסען אויפ'ן  
געזונט און שיינקייט. פונקט אַזוי ווי די ערפאָלגרייכע בינע און  
מואָווי סטאַרס און ביזנעס פרויען פארלאָזען זיך ניט אויפ'ן מזל,  
אַזוי דארפֿען אויך אלע פרויען טאָן.

איער פראָגראַם פאר שיינקייט דאַרף זיך ענדערען לויט ווי עס  
ענדערען זיך איערע פאָדערונגען. צום ביישפּיל, די הויט פון א  
צוואַנציג-יאָריגער פרוי נויטיגט זיך אין אַן אנדערען סאָרט בא-  
האנדלונג ווי די הויט פון א פערציג-יעריגער פרוי. ביי פילע  
פרויען הויבען די האָר אָן צו ווערען צו טרוקען און איידעל אין די  
שפּעטערדיגע יארען. זיי קענען ניט פארטראָגען די שטאַרקע ווינ-  
טען פון ווינטער אָדער די ברענענדיגע זון פון זומער; זיי קענען  
ניט פארליידען געוויינליכע זיפּען. גערוועזיקייט, שלעכטער געזונט  
און אן אומפאסיגע דיעטע ווירקען אויך אויף דער הויט. „לעבער  
פלעקען“ אויפ'ן פנים, הענט און האַלז באווייזען זיך צו דער צייט.  
אַפט איז די באהאנדלונג פון אָפּבלייכען די הויט ניט ערפאָלגרייך,  
ווייל די פרוי דאַרף פאר אַלעמען פארבעסערען איר געזונט.

פעלערען אין דער „פאָסטור“ ווערען פארערגערט מיט'ן גאַנג  
פון די יארען. א גוטע האַלטונג פון דעם קערפּער איז אלעמאָל  
וויכטיג, אבער ס'איז פון דרינגענדער וויכטיגקייט פאר דער פרוי  
פון פערציג, וועלכע וויל אָנהאַלטען איר יוגענטליכען אויסזען. א  
גראַציעזע האַלטונג איז א פאָרויכערונג געגען א טאָפּעלטער מאָרדע,  
רונדע אַקסעלען און א בויך וואָס זעט זיך צופיל אָן.

פאר א גוטער „פאָסטור“ איז נויטיג צו האָבען בויגזאמע  
מוסקולען, וועמעס קראפט ווערט אָנגעהאַלטען דורך רעגעלמעסיגע  
איבונגען. עס פארשטייט זיך, די שווערערע „עקסערסאיזעס“ פא-

סען זיך בעסער פאר די אינגערע יאָרען. אָבער שפּאַצירען איז אַ  
נוטע געוואוינהייט פאר מענשען פון יעדען עלטער.

עס איז ניט מיין אויפנאכע דאָ אריינצולאָזען זיך אין די פילע  
איינצעלהייטען ווי צו פארמיידען, אז צו פערציג זאָל זיך ניט אָנ-  
הויבען די פּעריאָדע פון וועלכען, נאָר פארקערט, א פּעריאָדע  
פון אמת'ער הנאה פון לעבען. מיר דארפען באַגרייפּען, אז דאָס  
לעבען איז אַן אוצר וואָס איז אונז אָנפארטרויט געוואָרען און עס  
איז אונזער פליכט ניט נאָכצונעמען כל'ערליי קאפּריזען, שטימונגען  
און די מורא פאַר'ן עלטער.

דער בארימטער פראנצויזישער דאָקטאָר קוע, האָט געהיילט  
מענשען דורך דעם, וואָס ער האָט זיי געהייסען איבער'חזר'ען  
כסדר : „טאָג נאָך טאָג, אויף יעדען אופן, ווער איך בעסער און  
בעסער.“ מיר דארפען אָנווענדען דעם זעלבען פרינציפ וואָס אַמבאַ-  
לאַנט יונגענט. מיר דארפען איבער'חזר'ען און גלויבען, אז „מיר  
ווערען אינגער מיט יעדען יאָר.“ ס'וועט אפשר ניט זיין דורכ-  
אויס אן אמת, אָבער עס האָט געוויס אַ בעסערע ווירקונג ווי צו  
קרעכצען און קלאָגען אויף די פארלאָרענע יאָרען און דער יונגענט  
וואָס קערט זיך ניט אום. ווי זאָגט מען : „אז דו וועסט רופען  
דעם וואַלד, וועט דיר דער וואַלד אָפּענטפערען.“ אזוי ווי מיר רופען  
צום לעבען, אזוי היילט אָפּ דער ענטפער.

## סקאלפ און האר

### סקאלפ-היגעניע

יעדע פרוי וויל האָבען שיינע האָר. א שיינער קאָפּ האָר קאָן אַמאָל פאַרגיטיגען א מענשען פאַר זיינע אַנדערע שטריכען, וואָס זיינען ניט אזוי צוציהענד, און אים דערהויבען כמעט צו דער מדרגה פון שיינקייט. די פרוי קאָן זיך דערדינען דערצו, אויב זי וועט גוט אויפפאסען אויף אירע האָר, אפילו אויב זי איז ניט געבענשט פון דער נאטור מיט אַזוינע האָר, ווי זי וואָלט אויסגעקליבען, ווען זי האָט אין דעם אַ דעה.

„דענדראָף“ איז אפשר די פּאָפּולערסטע קראנקהייט פון די האָר, און עס איז לייכטער פאַר א זייטיגען מענשען דאָס צו דער-קענען ווי וועלכע עס איז אַנדערע האָר-קראנקהייט.

אַ פרוי האָט זיך פאַר מיר באקלאָגט, אז זינט זי האָט אָנגע-הויבען אכטונג צו געבען אויף אירע האָר, ליידיט זי פון „דענדראָף“ נאָך מער ווי פריהער. זי באזוכט א „כיוטי פארלאָר“ יעדע וואָך, וואו מען וואַשט אירע האָר און מ'לייגט איין די לאָסען.

די צרה איז אָבער, וואָס צוליב די היינטיגע נידעריגע פרייזען און דער שטארקער קאָנקורענץ, וואָס גייט-אָן אין דער „כיוטי-פארלאָר“ געשעפט, איז אוממעגליך אָפּצוגעבען די נויטיגע צייט און מאכען דעם ריכטיגען „שעמפו“, ווי עס פאָדערט זיך פאַר דעם

סקאלפ און די האָר. זיי קאָנען זיך אויך ניט ערלויבען צו טריקענען די האָר אָן מעכאנישע מיטלען.

עס פארשטייט זיך, אז אסך פרויען וואָלטען ניט געקאָנט זיך לאָזען באַדינען מיט אַ „שעמפּו“ אָדער אנדערע ענליכע זאכען, ווען זיי וואָלטען געדארפט דערפאר באַצאָלען מער געלט. נו, קומען זיי אָפּ דעריבער מיט אַ שטראָף. נאָך אַ געאיילטען „שעמפּו“ און „לאָו-שאַן“ פאר די קרייזלעך ווערט די האָר געטריקענט מיט הייסער לופט. און אז מען באַגייט זיך אויף אזא האַרבען אופן מיט די האָר, קאָן אנדערש ניט זיין, אז נאָך אַ געוויסער צייט זאָלען די נאָ-טירליכע אוילען פון סקאלפ אויסגעטריקענט ווערען — און דאָס מיינט „דענדראָף“, און אין פילע פאַלען נאָך ערגער. ווען די שיכט פון „דענדראָף“ ווערט געדיכט און עס פאַרמירט זיך אַ קאָרע, פאַר-שטאַפט עס די פאַרעם, און דער אויספלוס פון אויל ווערט פאַרקלע-נערט. דאָס פאַראורזאכט אַן אומגעזונטען צושטאנד, צוליב דעם, וואָס די שווייס-דריזען קאָנען ניט אַרויסלאָזען דעם אַפּפּאל. די האָר ווערט טעמפּ און עס ווערט באַשאַטען מיט אַ דינער, ווייסער שטאַף, וואָס פאַלט אַראָפּ אויף די בנדים, און דאָס איז זייער אומאנגע-נעם. זייער אָפט הויבט אָן די האָר אַרויסצופאַלען און עס פירט צו אַ בייסעניש.

פארשטייט זיך, אז איך מיינ ניט צו זאָגען, אז יעדע פרוי, וואָס וואַשט אירע האָר אין אַ „ביוטי פאַרלאָר“, וואו מען טריקענט עס מיט אַ מאַשין, מוז ליידען פון אַן עקסטערעמער פאַרם פון „דענדראָף“. עס איז אָבער אומפאַרמיידלאך, אז אַ מילדע פאַרם פון שופען זאָל זיך אנטוויקלען, אויב מען זאָל דאָס ניט באַהאַנדלען ווי געהעריג.

אויב איר קאָנט זיך ניט אַרויסדרייען פון דעם געוויינליכען שניט „ביוטי פאַרלאָר“, דאָן מוזט איר מאַסאַזשירען אייער סקאלפ יעדען טאָג און עס גוט אויסבאַרשטען. אויב אייערע האָר זיינען טרוקען, רייכט איין אַ זאַלב אין סקאלפ. באַשמירט די שפיץ פֿינ-גער מיט דעם זאַלב און מאַסאַזשירט דעם סקאלפ דורך און דורך מיט אַ באַוועגונג, וואָס גייט אין אַ קרייז, פון דעם פאַדערשטען ביז דעם הינטערשטען טייל פון סקאלפ. זעט, אז די האָר זאָלען ניט

ווערען פעט דערפון, ניט ווייל עס קאן שאַדען, נאָר ווייל עס זעט  
 ניט אויס שיין. מאכט דעם מאַסאַזש צוויי-דריי מאל אַ וואָך. איר  
 וועט האָבען גינסטיגע רעזולטאַטען, ווען איר וועט איינשמירען די  
 זאַלץ מיט אַ נאַכט פריהער איידער איר גייט וואַשען די האַר. אַ  
 גוטע היימישע זאַלץ פאר „דענדראַף“ קאָן מען מאַכען פון צוויי  
 עס-לעפעל ווייסע וואַזעלין. וויקעלט איין דעם קאַפּ אין אַ האַנטוך,  
 כּדי צו באַשיצען דעם קישען. דאָס וועט אויך קאָנצענטרירען די  
 זאַלץ, אַז עס זאָל האָבען די געוויינטלעכע ווירקונג.

שוועבעל איז אויך אַ שנעלער און ערפּאָלגרייכער מיטעל פּטור  
 צו ווערען פון אַן איינגע/עקשנ/מען „דענדראַף“ צושטאַנד. מען קאָן  
 עס אָנווענדען אין דער פּאַרם פון אַ זאַלץ אָדער שוועבעל-קרייז.  
 געדענקט, אַז ס'איז ניט גענוג אַכטונג צו געבען אויף די האַר.  
 איר דארפט פאר אלעמען אויפפאַסען אויפ'ן סקאַלפּ. די הויפט  
 צרה מיט די מערסטע פרויען איז דאָס, וואָס זיי אונטערשיידען ניט  
 צווישען פּוצען די האַר און אָפהייטען דעם סקאַלפּ, וואָס מיינט, נאָ-  
 טירליך, אויך אויפפאַסען אויף די האַר. מערסטע פרויען באַנוגע-  
 נען זיך מיט גיין אין „ביוטי פאַרלאָר“ אזוי אָפט ווי זיי קאָנען זיך  
 פאַרגינען, און אויב זייערע האַר זיינען שיין פאַרקעמט און געקריי-  
 זעלט, מיינען זיי, אַז זיי האָבען שוין געטאָן זייער פליכט. געוויס  
 איז דאָס זייער וויכטיג, און ס'איז טאקע אַ טרייסט צו וויסען, אַז  
 אַסך פרויען מיט אַ קנאפען איינקונפט קאָנען זיך דערלויבען צו  
 האָבען אַ שיין-פאַרפּוצטען קאַפּ האַר פאר אַ קליינע סומע, אָבער  
 אזוי ווי דער דורכשניטליכער „ביוטי-פאַרלאָר“ קאָן, צוליב עקאָנאָ-  
 מישע באדינגונגען, ניט קאָמבינירען האַר-פּוץ מיט געניטער באַ-  
 האַנדלונג, ווענדט זיך עס אָן דער פרוי אליין גוטצומאַכען דאָס,  
 וואָס איר פעלט אין „ביוטי פאַרלאָר“. ס'איז אַ לייכטע אַרבייט, עס  
 קאָסט אַ קלייניגקייט און עס פאַרנעמט בלויז אַ פּאַר מינוט צייט.  
 דאָס איז דער גרונט-פּרינציפּ פון דער אַלגעמיינער היינעניע,  
 ווי אויך פון דער היינעניע פון די האַר.

## די האָר פון קאַפּ

ס'וועט אייך אפשר קלינגען מאָדנע, אבער עס איז א פאקט, אז די מערסטע פרויען וועלכע זיינען אזוי פאָרזיכטיג מיט זייער אויס-זען, און איבערהויפט ווען עס קומט צו זייער פריזור, זיינען זיי דוקא זייער נאכלעסיג וועגען זייערע האָר. זיי דערמאָנען מיר אין די טי-פען וואָס ווערען פאָרגעשטעלט אין דער פיעסע „טאבעקאָ ראָוד“. די מענשען דאָרט שרעקען זיך אזוי פאר אַביסל וואַסער, אז זיי וואָ-נען אפילו ניט צו דערוואַשען דאָס גאַנצע פנים. מען הערט אויך מעשיות וועגען די עלעגאַנטע פראַנצויזישע דאַמען אין דער צייט פון די לואיס, וועלכע פלעגען געברויכען די טייערסטע פארפומען, נוצען פוידער און שמינקע אויף זייערע פנים/ער, אָבער אין דער זעלבער צייט האָבען זיי אינגאנצען פארנאַכלעסיגט צו וואַשען זייער געזיכט. איך מיין דאָ ניט צו פארגלייכען אונזערע דאַמען מיט די אַמאָליגע פראַנצויזישע, אָבער איין רעגל פון היגיענע פארנאכ-לעסיגען די פרויען פון אונזער צייט נאָך אלץ, און דאָס איז ווי צו האַלטען דעם סקאַלפּ ריין.

קיין פריזור, ווי עלעגאַנט און שיין עס זאָל ניט זיין, וועט ניט אַרויסרופען באַוואונדערונג אויב די האָר און דער סקאַלפּ זיינען ניט אבסאָלוט ריין. אפשר ווייסען דאָס אַסך פרויען, אָבער זיי וויי-סען ניט אייגענטליך וואָס אן אבסאָלוטער ריינער סקאַלפּ הייסט. עס טרעפט גאנץ אָפט, אז אפילו גלייך נאָך אַ שעמפּו איז דער סקאַלפּ ניט אזוי ריין ווי ער קאָן זיין. איך וועל אייך דאָ ערקלערען וואָס איר דארפט טאָן כדי צו האָבען א פולקאָם ריינעם סקאַלפּ. עס איז אומגעהויער וויכטיג, אז די האָר און סקאַלפּ זאָלען זיין פולקאָם פריי פון שופען (דענדראָף) און פעטען שטויב, און אז דער סקאַלפּ זאָל זיין גוט סטימולירט, כדי דאָס בלוט זאָל זיין פריי צו פליסען צו די האָר-וואָרצלען. אַט טאקע אין די וואָרצלען ליגט דער כח פון דער האָר צו וואקסען. און אויב איר ווילט אז אייערע האָר זאָלען גלאַנצען ווי געהעריג, דארפט איר אויפפאסען אז די וואָרצל-לען פון די האָר זאָלען זיין ריין, און אז יעדע האָר זאָל זיין פריי

פון שטויב. איר וועט זיך מסתמא איבערשרעקען און מיינען, אז דאָס איז א געפערליך-שווערע ארבייט, און אז דאָס איז איבער אייערע כחות. דאָס איז אָבער ניט אמת. עס איז די גרינסטע זאך אין דער וועלט אויפצופאַסען אויף אייערע האָר, נאָכדעם ווי דאָס איז געוואָרען די געוואוינהייט. לאָזט מיך אייך אָנווייזען ווי לייכט דאָס איז.

ערשטענס, דארפט איר צעטיילען די האָר איבער'ן גאנצען קאָפּ און איינשמירען, אָדער מיט אן אויל (אוינטמענט) אויב אייער סקאַלפּ איז טרוקען, אָדער מיט א „לאָושען“, אויב די האָר זיינען אויליג. דאָס ווירקט דירעקט אויפ'ן סקאַלפּ און אויף די קליינע לעכעלאַך (פּאָרס) פונ'ם סקאַלפּ, און רייניגט אַראָפּ דעם דענדראָא. צו דער זעלבער צייט גערט עס דעם סקאַלפּ מיט דער נויטיגער פעטקייט אָדער טרוקענקייט. דאן קומט דער שאַמפּו. די זייה טאָר ניט זיין צו שאַרף, און איר מוזט וואשען דעם קאָפּ מיט זייה א דריי אָדער פיר מאל כדי די האָר זאָלען זיין ווירקליך ריין. דאן מוזט איר אויסשווענקען די האָר עטליכע מאל, ביז איר זיט זיכער, אז איר האָט אויסגעוואשען אַלע שופּען און איבריגע אויל. עס איז גוט פאַר'ן לעצטען מאל אויסצושווענקען די האָר מיט קעמאמיל טיי. דאָס ניט די האָר צו זייער אן אנגענעמען גלאַנץ און פרישקייט. נאָכדעם ווי די האָר זיינען טרוקען, רייכט איר ווידער איין אָדער אַביסעל פון דעם אויל, אָדער דעם „לאָושען“, דאָס ווענדט זיך אָן דעם צושטאַנד פון די האָר, און מאַסאַזשירט דעם סקאַלפּ מיט די קישעלאַך פון די פינגער. דאן דארפט איר נוצען א באַרשט אויף די האָר. און דאָ מוז איך ווידער אויפמערקזאם מאכען, אז ניט אַלע ווייסען ווי אזוי צו באנוצען א באַרשט. דער איינציגער ריכ-מינער וועג איז צו באַרשטען די האָר ארויף, אָנפאנגענדיג פון סקאַלפּ און ארויף דורך די האָר. די באַרשט דארף זיין שטייף, כדי צו טאָן די ארבייט ווי געהעריג. אויב איר זיינט פון יענע פרויען וואָס זיינען באשעפטיגט א גאנצען טאָג און האָט ניט צופיל צייט צו פארברענגען פאַר א שפּיגעל, זעט כאַטש, אז איר זאָלט אויס-בערשטען די האָר איידער איר גייט שלאָפּען.

ווען איר באהאַנדעלט אייער סקאַלפּ ווי עס באַדאַרף צו זיין,



וועט איר ניט נאָר האָבען דעם אנגענעמען געפיל פון פולקאָמענער ריינקייט, נאָר עס וועט אייך אויך זיין לייכטער צו פארקעמען די האָר אויף וועלכען סטיל איר ווילט, ווייל ווען די האָר זיינען ריין זיינען זיי אויך בויגזאמער און זיי פאלען ווי אזוי מען וויל. אַחוץ דעם איז דאָ נאָך א וויכטיגער רעזולטאַט. איר וועט באַמערקען, אז נאָכדעם ווי איר וואַשט, מאַסאַזשירט און בערשטעלט די האָר ווי געהעריג, וועט איר דערפילען א רוחיגקייט, א געמיטליכקייט, און דאָס קומט דערפון וואָס די בלוט-צירקולאַציע אין דעם סקאַלפּ באַזוי-טיגט די אָנגעשטרענגטקייט פון די נערווען. עס איז אויך וויכטיג, אז איר זאָלט וויסען, אז די סענסיטיווסטע פון אונזערע נערווען ליגען טאקע ביים קאָרק, און דאָס סטימולירען פונ'ם סקאַלפּ ברענגט אַריין פריש בלוט אין די נערווען און דאָס נעמט פאַנאַנדער די צו-זאמענגעקנוילטע נערווען. מערסטע פון אונז פירען אַזא געיאָגט און אָנגעשטרענגט לעבען, אז מיר מוזען וויסען ווי אזוי צו באַרוהיגען אונזערע אָנגעשטרענגטע נערווען. דאָס בערשטלען די האָר האָט טאקע אַט די ווירקונג. נאַטירליך וועט א פראָפעסיאָנאַלער טריט-מענט פון צייט-צו-צייט האָבען זייער א גוטע ווירקונג. אַ מאַסאַזש אויף די נערווען איז פונקט אזוי וויכטיג ווי אַ מאַסאַזש אויפ'ן קערפער.

## ווי צו באַהאַנדלען דעם סקאַלפּ

פאַרוואָס האָבען געוויסע מענשען בלאַנדע האָר, וואָס פאלען אין שיינע לאַקען, און אנדערע פּעך-שוואַרצע האָר, וואָס זיינען גלאַט און שטאַרק און זעען אויס ניט שיין? פאַרוואָס האָבען אינדיאַנער און יאַפּאַנעזער גלייכע האָר, און נענערס „קינקי“ (גע-קרייזעלטע) האָר? און ווי אזוי פאַסירט עס, אז אין איין פאַמיליע קאָן יעדעס קינד האָבען אַן אנדער קאָליר האָר און אַן אנדער סאָרט האָר? איינער קאָן האָבען געדיכטע האָר און א צווייטער קאָן האָבען שיטערע האָר מיט אסך דענדראָף. איינער קאָן האָבען גלייכע האָר

און א צווייטער קאָן האָבען געקרייזעלטע האָר. האָט איר ווען א טראַכט געטאָן וועגען דעם?

דער ענטפער אויף די פראגעס ליגט אין דעם געבוי פון די האָר נופא. די האָר, פונקט אזוי ווי די ציין און די נעגעל, האָבען זיך לאנגזאם אנטוויקעלט אין דעם מענשען, כדי צו באשיצען טיילען פון זיין קערפער און ברענגען אים געוויסע נוצען. ציינער האָבען זיך אנטוויקעלט אין זיין מויל צו העלפען אים קייען זיין עסען. נעגעל זיינען אויסגעוואקסען אויף זיינע הענט און פיס כדי צו בא-שיצען די דאָזיגע אברים און אזוי ארום מאכען זיי מער נוצליך. און אזוי זיינען ביי אים אויך אויסגעוואקסען האָר צו באשיצען זיין סקאַלפ און צו פארשענערען זיין אויסזען. דער מענש איז דורכ-געגאנגען דעמוזעלכען פראָצעס וואָס די פויגעלע, וואָס האָט אין משך פון טויזנטער יאָרען אנטוויקעלט פערדערען צו האַלטען איר ווארים, און פליגלען צו העלפען איר פליהען.

נעמט אָן א האָר פון אייער קאָפּ און באַטראַכט איר. דאכט זיך, אז זי באַשטייט פון איין גלאַמען שטיק, ניין? קוקט איר אבער אָן דורך א גרויסער פארנערעסערונגס-גלאַז, און איר וועט זען, אז אין דער אמת'ען האָט יעדע האָר 3 באזונדערע שיכטען — א דרויסענ-דיגע, א מיטעלע און אן אינווייניגסטע, צוזאמענגעשטעלט פון פאר-שידענע צעלען. דורך די דאָזיגע צעלען באקומט די האָר גארונג. דער סאָרט צעלען ווערט באשטימט פון ראסע-שטריכען. אויב זיי ליגען אין אָרדנונג איינער אויף דעם צווייטען, וועלען די האָר זיין גלאט. אויב אבער די דאָזיגע צעלען זיינען נישט גלייך, נאָר צו-נויפגעדרייט, דאן וועלען די האָר זיין געקרייזעלט. אינדיאנער, כי-נעזער און יאפאנעזער האָבען גלייכע צעלען און דאריבער האָבען זיי גלייכע האָר. נענערס האָבען צונויפגעדרייטע צעלען, און דאריבער האָבען זיי אזעלכע געקרייזעלטע האָר. אנדערע פעלקער, דאָס אי-דישע פאָלק אריינגערעכענט, האָבען אלערליי סאָרטען האָר — אי גלייכע, אי געקרייזעלטע. אויך די געדיכטקייט און אפילו די לענג פון די האָר ווערען ביז א געוויסער מאָס באשטימט פון ראסע כא-ראַקטערען.

די קאָליר פון די האָר איז אָפּהענגיג פון אייניגע פאקטאָרען:

וויפיל פארב-שטאף עס געפינט זיך אין די האָר-צעלען, וויפיל קע-  
רענדיגע פארב-שטאף, און וויפיל לופט עס געפינט זיך אין זיי.  
די פארב-שטאף באשטימט דעם הויפט קאליר פון די האָר — צי  
זיי זיינען שווארץ, אָדער ברוין, אָדער בלאַנד, אָדער רויט. די טון-  
קעלקייט פון דעם קאליר ווערט באשטימט פון דער מאָס קערענדיגע  
פארב-שטאף, וואס די האָר אנטהאלטען. זייער העל בלאַנדע האָר  
באוויזען, אז עס איז פאראן ווייניג פארב-שטאף, און ווייסע האָר  
באוויזען, אז עס איז אינגאנצען קיין פארב-שטאף ניטאָ.

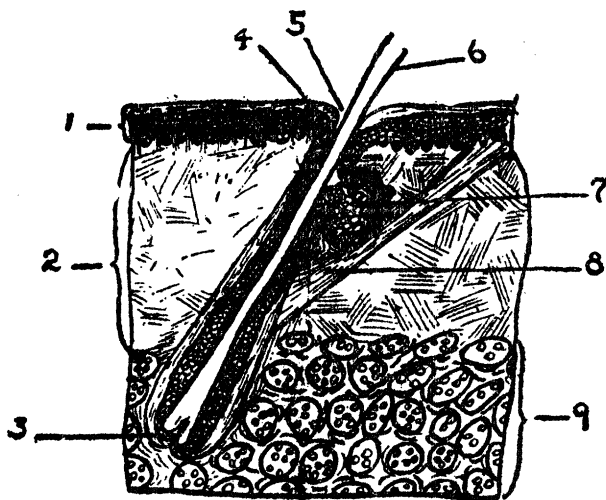
ניט אלע האָר זיינען גלייך אין פאָרם. עס זיינען פאראן רונדע  
האָר, פלאַכע האָר, און אַוואַל האָר. וואָס מער אַוואַל און פלאַך האָר  
זיינען, אלץ מער געקרייזעלט זיינען זיי. זיכער איז שווער צו דער-  
קענען מיט'ן נאקעטען אויג אַקוראַט וואָס פאר א פארב די האָר  
האָבען. א האָר-ספעציאליסט קאָן דאָס אָבער גלייך זען.

די קראפט פון די האָר ווערט אָפט פיל איבערטריבען. עס איז  
אמת, אז געזונטע האָר זיינען זייער בויגזאם און שטארק. עלעק-  
טריק גיט אויך צו לעבען און כח צו געזונטע האָר. אבער אן איינ-  
צעלנע האָר, גוט איינגעפלאנצט אין דעם סקאלפ, קאָן ניט אויפ-  
האלטען א וואָג פון מער ווי פון צוויי ביז פיר אונצעס. אין צירק  
קאָן מען אמאל זען א מענשען, וואָס האָט אזא מערקווירדיגע קראַפט  
אין זיינע האָר, אז ער קאָן מיט זיי אויפהויבען שווערע אייזענס.

דערפאר איז ער אָבער אין צירק.  
גאָרמאלע געזונטע האָר וואקסען פון דריי-אַכטעל ביז דריי-פער-  
טעל פון אן אינטש יעדען חודש ביז זיי דערגרייכען א לענג פון צען  
אָדער פופצען אינטשעס. דערנאָך הויבען זיי אָן וואקסען לאַנגזא-  
מער, העכסטענס א האלב-אינטש א יאָר. וואָס עלטער מען ווערט,  
אַלץ ווייניגער וואקסען די האָר, און אין די עלטערע יאָרען הערען  
זיי שוין אויף אינגאנצען צו וואקסען. דאָס איז וויכטיג צו געדענקען  
פאר מיטעל-יעריגע פרויען, וועלכע האָבען געהאט קורצע האָר און  
וויילען זיי איצט לאָזען וואקסען.

ווי לאנג האָר קאָנען לעבען ווענדט זיך אינגאנצען אָן דעם  
אלגעמיינעם צושטאנד פון דעם סקאלפ, פון דער בלוט-צירקולאַציע,  
און פון דער באַהאַנדלונג וואס מען גיט זיי. געוויינליך אָבער לעבט

א האָר פון צוויי ביז זעקס יאָר. ווען עס שטארבט אָפּ פאלט עס אַרויס פון קאָפּ. די האָר האַלטען אין איין אַרויספאלען פון קאָפּ און יעדער נאָרמאלער קאָפּ האָר שיט אַויס א קליינע צאָל האָר יעדען טאָג. אין דעם איז אָבער נישט פאראן קיין שום געפאָר. אין א געזונטען קאָפּ קומען אלעמאָל צו נייע האָר צו פארנעמען די פלעצער פון די אַרויסגעפאלענע, און די פראָפּאַרציע בלייבט תמיד די זעלבע. דאָס אַרויספאלען פון האָר ווערט געפערליך בלויז דאן, ווען זיי פאלען אַרויס אין א גרויסער צאָל. דאן דארף מען גלייך זען עפעס טאָן דערצו, אויב מען וויל נישט האָבען אין אייניגע יאָר אַרום א פליך. די סטרוקטור פון די האָר איז נישט איינפאך. די האָר-וואַרצלען געפינען זיך אַרום צוויי אינטשעס טיף אין סקאַלפּ, און ביז וואנען זיי קומען אַרויס פון סקאַלפּ גייען זיי פאַרביי געוויסע צעלען, וואס שפייזען זיי און גיבען זיי צו אויל.



די סטרוקטור פון סקאַלפּ און האָר.

אום צו פארשטיין אקוראט ווי א האָר וואקסט, דרוקען מיר  
דאָ א צייכנונג, און מיר גיבען אייך דאָ די דערקלערונג.

1. די הויט, וואָס באשטייט פון דריי באזונדערע שיכטען.
2. די פעטע שיכט אין סקאלפ, וואס אנטהאלט די בלוט-  
צעלען.
3. האָר-וואָרצל.
4. האַלז פון האָר, וואָס געפינט זיך גלייך אונטער'ן סקאלפ.
5. מויל פון האָר, וואו עס וואקסט ארויס פון סקאלפ.
6. האָר.
7. פעט-דריז, וואָס שפייזט די האָר מיט פעטס.
8. האָר מוסקול.
9. אונטערשטע הויט.

ווען איר וועט בעסער פארשטיין ווי אייערע האָר וואקסען און  
פארוואָס זיי זיינען גלאט און פארוואָס זיי האבען א באשטימטען  
קאליר, וועט איר אפשר קאָנען בעסער אויפפאסען אויף זיי.

11. קורצע האָר

## לאנגע אָדער קורצע האָר

עס גייט ניט פארביי קיין טאָג, אז עס זאָל צו מיר ניט אַריינקומען  
א פרוי און פרעגען: „זאָל איך לאָזען וואקסען מיינע האָר? דענקט  
איר, אז עס וועט מיר פאסען?“

איך פערזענליך האָב ליב לאנגע האָר. מיין מיינונג איז, אז די  
מערסטע פרויען קוקען אויס אסך שענער מיט לאנגע האָר. עס  
מאכט זיי מער ווייבליך און רייצענד. איך גלויב אויך, אז לאנגע  
האָר פאָדערט ווייניגער ארבייט, טראָץ דעם וואס עס איז אלגעמיין  
אָנגענומען, אז די לייכטסטע זאך איז צו האָבען קורצע האָר. א גלעט  
אַהין, א גלעט אהער, און די האָר איז פאַרקאָמט. איך האָב אָבער  
געפונען פון דערפארונג, אז עס איז אסך גרינגער צו האַלטען לאנגע  
האָר אין אָרדענונג. מען פאַרקאָמט די האָר איין מאָל אָדער צוויי

מאָל אין טאָג — און פארטיג. מען דארף ניט אַרויסציהען די קעמלע אלע צען מינוט צורעכטמאכען די קורצע האָר.

די פרוי, וואס האָט אָפגעשוירענע האָר, זעט אויס אנדערש נאָך יערען הערקאָט. ווען נאָר זי גייט אין א „ביוטי פארלאָר“ אָדער אין א באַרכער-שאפ פאר א הערקאָט, שטעלט זי איין איר אויסזען אין די הענט פון דעם באַרכער. אפילו ווען זי האָט א באַשטימטען באַר-בער, וועלכער שערט איר אלעמאָל די האָר, איז זי אַלץ ניט זיכער, אז ער וועט דאָסמאָל ניט אראָפנעמען צופיל האָר דאָ און איבער-לאָזען אביסעל צופיל האָר דאָרט. אויב איר האָט אַליין געשוירענע האָר, ווייסט איר דאָך, אז ווען-ניט-ווען קריגט איר א צופרידענע שטעלענדיגען הערקאָט. די מערסטע מאָל קומט איר ארויס פון באַרבער-שאפ, פילענדיג, אז אייערע האָר זיינען אביסעל צו-קורץ גע-שוירען אָדער דער גאנצער הערקאָט איז ניט קיין פאסענדיגער.

מיך פארדריסט זייער ווען איך זע א דיקע פרוי מיט קורץ-געשוירענע האָר, אָדער ווען איך זע א זייער הויכע און דינע מיידעל מיט א „באָאיש באַב“. ווען עס איז אריין די מאָדע פון קורצע האָר, האָבען זיי אויך נאָכגעטאָנצט אַלעמען, ניט אכטענדיג וואָסער איינ-דרוק זיי האָבען געמאכט. עס האָט זיי ווייניג געאַרט, צי די גע-שוירענע האָר פאסט זיי צי ניט. אַבי זיי זיינען געווען אין סטאַיל.

ווען מען לאָזט וואקסען די האָר, דארף מען פאר אייניגע חדשים צייט זיין אויסערגעוויינליך געדולדיג, אָבער נאָך די עטליכע חדשים וועט מען האָבען אַסך פארגעניגען פון די לאנגע האָר. די צרה איז, וואָס די מערסטע פרויען, נאָכדעם ווי זיי האָבען באשלאָ-סען צו לאָזען וואקסען די האָר, קאָנען ניט ביישטיין דעם נסיון און ווען די ליינג פון די האָר הויבט אָן צו זיין אביסעל אומבאקוועם, קאָנען זיי עס ניט פארטראָגען און לויפען ווידער צום באַרכער צו נעמען א הערקאָט. עס איז אבער בלויז א פראגע פון עטליכע מאָ-נאַטען, און איך האלט, אז עס איז כדאי צו האָבען אביסעל געדולד. לאנגע האָר איז, נאָך אַלעמען, איינע פון די שענסטע צירונגען פון א פרוי, און איצט, ווען מען טראָגט לענגערע קליידער, איז דאָס באַזונדערס פאסענדיג.

## וועגען פארבען די האָר

פארבען די האָר האָט מען אָנגעהויבען נאָך אין די גאָר גאָר אלטע צייטען, און העכסט ווארשיינליך וועט מען עס אויך טאָן אייביג, אזוי לאנג ווי פרויען וועלען מורא האָבען פאר דער עלטער.

אם מערסטענס פארבען זייערע האָר די מיטעל-יעריגע פרויען, וועלכע זוכען דערמיט אַפּצושטויסען די עלטערע יאָרען. אזוי שנעל ווי עס באווייזען זיך גאָר עטליכע גרויע האָר אויף זייער קאָפּ, נעמען זיי זיך גלייך צו דער ארבייט און פארבען זיי אָפּ.

עס זיינען אבער פאראן אסך אינגערע פרויען און אַמאָל אויך מיידלאך, וועלכע טוען דאָס צוליב דער מאָדע. אָפט באנוצען זיי אזא קאָליר, וואָס איז גאָר ניט פאסענד פאר זיי. אַמאָל פארבען זיי די האָר שוואַרץ, ווען זייערע אויגען זיינען העל און זייער הויט איז ווייס ווי מילך. אויב דאָס מיידעל איז ניט קיין שיינקייט, וועט דער רעזולטאַט זיכער ניט זיין קיין גינסטיגער. אַמאָל פארווילט זיך גאָר אן עכטער ברונעטקע צו האָבען בלאַנדע האָר און זי שטעלט זיך ניט אָפּ צוליב דעם, וואָס אירע אויגען זיינען שוואַרץ און איר געזיכט איז טונקעל. רויטע האָר קומען אויך אָפט אַריין אין דער מאָדע און דאן ווערט א גאנצער „ראַש“ אין די ביזטי-פאַרלאָרס. אלע ווילען האָבען רויטע האָר. די מיידלאך מיינען זיכער צו פאַר-שנערען אזוי זייער אויסזען, אבער שפעטער געפינען זיי אויס ווי-פיל שאַדען זיי האָבען זיך אליין געטאָן. צו אזעלכע קאָמבינאַציעס דאַרף מען צוגיין מיט גרויס פאָרזיכטיגקייט. עס איז ניט קיין קליינגיקייט צו שפילען זיך מיט דעם אויסזען.

פיל וויכטיגער ווי דער קאָליר פון די האָר איז זייער נאַטירלי-כער גלאַנץ. געזונטע האָר האָבען א נאַטירליכען גלאַנץ, וואָס מען קאָן קיינמאָל ניט קריגען דורך פאַרב. פאַרב, אין די מערסטע פאַלען, שאַפט גאָר אָפּ דעם דאָזיגען גלאַנץ. נאָך דעם, ווי מען פאַרבט די האָר, קאָן מען דעם גלאַנץ אָנהאַלטען בלויז דורך באַ-זוכען אַשט די ביזטי-פאַרלאָר און דאַרטען קריגען רעגעלמעסיגע

סקאלפ טריטמענטס צו סטימולירען די נאטירליכע אויל-דריזען אין דעם קאפ.

א געפארבטער קאליר דויערט ניט לאנג. אזוי גיך, ווי עס וואקס-סען ארויס די האָר פונ'ם סקאלפ, באווייזט זיך גלייך דער אָריגינעלער קאליר און מען דארף ווידער אמאָל פארבען די האָר. דאָס, פארשטייט זיך, איז פארבונדען מיט נאנץ גרויסע הוצאות, ווייל פארבען די האָר קאָן מען נישט אליין, נאָר מען מוז גיין אין א ביוטי פארלאָר אָדער צו א האָר-ספעציאליסט.

אָבער אפילו ווען מען איז פארמעגליך און מען באזוכט אָפט אזא ספעציאליסט און מען פארבט אָפּ די האָר אזוי שנעל, ווי עס באַמערקט זיך דער אַלטער קאליר, איז מען נאָך אלץ ניט זיכער, אז אלץ וועט זיין גוט. אלע פארבען זיינען מער אָדער ווייניגער שעדליך פאר די האָר און האָבען א שלעכטע ווירקונג אויך אויף דעם גאנצען קערפער. נאָך אייניגע מאָל אָפּפארבען גרויע האָר, ווע-רען די האָר אזוי טרוקען, אז זיי פארלירען אינגאנצען זייער גלאַנץ. חוץ דעם, הויבען זיי אָן אויסצוקריכען און איידער מען קוקט זיך אַרום, איז שוין אוממעגליך צוריקצוברענגען די האָר צו זייער פריהערדיגען געזונטען צושטאַנד. פארבען ענטהאלטען לינאָלן, דער כעמישער שטאָף, וואָס גיט צו דעם קאליר צו דער פאַרב, און דאָס איז גיפט פאר דעם סקאלפ. עס טריקענט אין א קורצער צייט אויס דעם נאטירליכען אויל. דאָס פאראורזאכט צוערשט דענדראָף און שפעטער א גרויסען פארלוסט פון האָר. אמאָל דערגרייכט די לינאָלן ביז צו די סאמע וואָרצלען פון די האָר, וואָס געפינען זיך טיף אין סקאלפ, און טויטען זיי אינגאנצען.

„בליטשינג“ אָדער מאכען העלער די האָר איז ניט אזוי גע-פערליך ווי פארבען זיי, אבער אפילו דאָס ברענגט אמאָל אויך שעד-ליכע רעזולטאַטען. די האָר, דער סקאלפ און אמאָל אפילו די אויגען ווערען אָנגערייט פון דעם בליטש. דער בעסטער און זיכערסטער פון אלע „בליטשעס“ איז פשוט'ער פעראַקסאיד. פעראַקסאיד גיט אָבער צו אן אומנאטירליכען קאליר צו די האָר ווען מען נוצט עס עטליכע יאָר. די בעסטע זאך איז דאריבער אָפצוהיטען דעם נא-טירליכען קאליר און ניט פארזוכען צו בליטשען די האָר.



אויב די האָר זיינען בלאַנד אָדער אפילו העל ברוין, קאָן מען זייער לייכט זיי אָפהיטען פון ווערען טונקעל. ערשטענס מוז מען זיי תמיד האלטען ריין און אין א געזונטען צושטאַנד. דערנאָך קאָן מען טאָן דאָס פאָלגענדע :

ווען מען נעמט א שאַמפּו, דאַרף מען אריינקוועטשען אין דעם לעצטען אָפּשוויינקונג-וואַסער די זאַפט פון אַ האַלבע לימענע. מען קאָן אויך נוצען „קאמאמיל טיי“, וואס מען קויפט אין אפטייק. מען וויקעלט די טיי איין אין א ריין טיכעלע און מען גיסט אַרויף קאָכעדיגע וואַסער. ווען די וואַסער איז אָפּגעקילט, גיסט מען דאָס אַרויף גלייך אויף די האָר. עס פאַרשטייט זיך, אז די טיי דאַרף אָנציהען נאָך איידער מען נעמט דעם שאַמפּו אום עס זאָל זיין גענוג קיל, ווען מען איז פאַרטיג מיט'ן רייניגען די האָר.

דער זיכערסטער מיטעל צו פאַרבען די האָר איז הענאַ. דאָס איז א שטאָף, וואָס קומט פון גרינצייג און וואָס דאַרף אָנגעווענדט ווערען עטליכע שעה איידער מען נעמט אַ שאַמפּו. הענאַ טוט ניט קיין שאַדען די האָר, אבער עס מוז אָנגעווענדט ווערען פון א ספּע-ציאַליסט. ווען ניט, וועלען די האָר ניט ארויסקומען פון איין קאָ-ליר. די הענאַ פאַרטונקעלט, אָדער בעסער געזאָגט, פאַררויטעלט די גרויע האָר אויפ'ן קאָפּ אזוי, אז מען קאָן זיי דערנאָך ניט באַ-מערקען. אויסער דעם גיט עס צו א שיינעם רויט-ברוינעם גלאַנץ צו די האָר. די צרה איז אבער, וואָס פונקט, ווי מיט יעדער אַנ-דער פאַרב, דאַרף מען דאָס נוצען זייער אָפּט. אלע עטליכע וואָכען דאַרף מען אָנקומען צו א ביוטי פאַרלאָר נאָך א הענאַ שאַמפּו.

אין אלגעמיין בין איך קעגען דעם, אז מען זאָל נוצען פאַרב. עס איז בעסער, מיין איך, צו האָבען א געזונטען שיינעם קאָפּ גרויע האָר, ווי א קאָפּ טרוקענע, אָפּגעבליאַקירטע טונקעלע האָר, וואָס זעט אויס ניט נאַטירליך.

אלע האָר-פאַרבען זיינען מער אָדער ווייניגער שעדליך פאַר די האָר און האָבען א שלעכטע ווירקונג אויף דעם גאַנצען קערפער. נאָך אייניגע פאַרווכען צו פאַרבען גרויע האָר, ווערט געוויינליך דער סקאַלפּ טרוקען און די האָר פאַרלירט דעם גלאַנץ. חוץ דעם הויבען-אָן אויסצוקריכען די האָר, און איידער מען קוקט זיך אַרום

בלייבט מען מיט א קאפ שיטערע, לעבענסלאזע האָר, וואָס דאָס צייגט אויף אומפאָרויכטיגקייט און ניט-געהעריגער אויפפאַסונג. דאָס שטענדיגע נוצען פון האָר-פאַרבען פאַראורזאכט אויס-ברוכען און אומאַרדנונגען אין אלע טיילען פון קערפער. אַ נאנץ געוויינליכער רעזולטאַט פון פאַרבען די האָר איז די ענטוויקלונג פון „קישעלעך“ אונטער די אויגען. אין געוויסע פאלען ברעכען-אויס אויפ'ן קערפער אלערליי פרישטשיקעס און געשווירען, און אין נאָך אנדערע פאלען ליידט מען אויפ'ן מאָנען. דאָס אלץ קומט פון דער פאַרב, ווייל אלע פאַרבען ענטהאלטען לינאַלין, די כעמיע וואָס גיט-צו דעם קאליר צו דער פאַרב, און דאָס איז אמת'ער גיפט פאר'ן סקאַלפּ.

צוליב די דאָזיגע געפאַרען פירען זיך די גרויסע ביוטי-פאַר-לאָרס, איידער זיי פאַרבען-אָפּ א קאָפּ האָר, פרובירען זיי אויס-צו-ערשט צי די פאַרב איז ניט שעדליך. דאָס טוט מען אויף דעם פאָל-גענדען אופן: מען לייגט ארויף אביסעל פון דער פאַרב אויף דער האַנט. אין 24 שעה ארום, אויב עס באַווייזט זיך אַ רויטער צייכען אַרום דער פאַרב, איז אַ סימן, אז די פרוי קאָן עס ניט פאַרטראָגען. אין אנדערע ביוטי-פאַרלאָרס איז מען נאָך מער פאָרויכטיג. מ'ווענדט אָן אַביסעל פון דער פאַרב אויף די האָר הינטער דעם אויער, וואו עס וועט זיך קוים אָנזען, און מען פרובירט אויסנע-פינען צי די פאַרב וועט האַבען אַ שעלכטע ווירקונג. פון די אלע פראָבען וואָס ווערען געמאַכט צו פאַרהיטען אַ מעגליכע פאַרגיפ-טונג אָדער קראַנקהייט, קאָנט איר שוין אליין פאַרשטיין ווי געפער-ליך עס איז צו פאַרבען די האָר.

דער זיכערסטער מיטעל צו פאַרבען גרויע האָר איז, ווי שוין געזאָגט, אַ ווערזשעטייבל-פאַרב, אַזאַ למשל, ווי עדזשיפּשען הענאַ. אַזאַ פאַרב גיט די האָר אַ רויטליכען קאליר צוליב דעם וואָס עס פאַרטונקעלט די גרויע האָר. אויף ווי ווייט עס איז באַוואוסט, האָט דער דאָזיגער מיטעל קיין שום שלעכטע ווירקונג ניט אויף דעם אַלגעמיינעם געזונט-צושטאַנד. ווען מען איז בלוז פאָרויכטיג מיט'ן אָנווענדען די פאַרב, קאָן מען באַקומען זייער צופרידענשטעלענדע רעזולטאַטען.

א פשוט'ע הענא פאס אָדער הענא אָפּשווענקונג, איז אויך א נומער מיטעל צו פארטונקלען די גרויע האָר, כאָטש ניט אזוי פער-מאנענט ווי די ווערזשעטייבל-פאַרב. אויך דער דאָזיגער איינפאַכער מיטעל קאָן אמאָל פארטריקענען דעם סקאַלפּ, אָבער קיין ערנסטע שעדליכע ווירקונג וועט עס ניט האָבען אויפ'ן סקאַלפּ און דעם קערפער.

עס זיינען פאַראַן פרויען וואָס וועלען זיך באַרימען, אַז זינט זיי האָבען אָנגעהויבען צו פאַרבען זייערע האָר איז עס נאָר גע-וואָרען געדיכטער און שענער ווי פריהער. ווען איר וועט זיך אָבער נאָכפּרענען, וועט איר אויסגעפינען, אַז אין אַזאַ פאַל באַזוכט די פרוי זייער אָפט אַ ביזטי-פאַרלאָר וואו זי באַקומט רעגעלמעסיגע סקאַלפּ-טריטמענטס צו סטימולירען דעם סקאַלפּ און האַלטען אים אין דעם בעסטען צושטאַנד. אַזאַ באַהאַנדלונג איז דורכאויס נויטיג ווען מען נוצט מיטלען צו פאַרבען די האָר.

## ווי צו וואַשען די האָר

אויף שיינע האָר איז יעדער אַ בעלן. אַ שיין פאַרמירטער קאָפּ, אַ שיינער קאָליר האָר וועט אלע מאָל מאַכען דעם איינדרוק פון שיינ-קייט. און יעדע פרוי האָט טאַקע אַ רעכט אויף שיינע האָר. נאָך מער, עס איז איר פליכט, ווייל עס ליגט ביי איר אין די העגט צו האָבען שיינע האָר. דעם פנים אָדער די געזיכט-שטריכען קאָן זי דאָך ניט ענדערען, אבער מיט די האָר קאָן זי אויפטאָן וואונדער, אויב נאָר זי איז גרייט אָפּצוגעבען די נויטיגע צייט און אויפ-מערקזאַמקייט.

עס מאַכט זיך ביי יעדער פרוי אַ צייט, ווען עס פאַלט אויף איר אָן אַ מורא, אַז די האָר ווערט ביי איר שיטער. דאָס טרעפט אָפט נאָך אַ קראַנקהייט, אָן אָפּעראַציע אָדער אַ געוועזענער אויפטרייס-לונג. אין אַזאַ צייט פאַלט אויס אַ היפּש ביסעל האָר, עס פאַרלירט דעם קאָליר און דעם לעבענס-גלאַנץ. ניט אימער איז אבער די האָר

אליין שולדיג, און ס'איז אפילו ניט דער רעזולטאט פון אן אָרגא-  
נישער צרה. ניין, פון מיין אייגענער דערפארונג קאָן איך זיך דער-  
לויבען צו זאָגען, אז געוויינליך איז פאראנטוואָרטליך דער מענש  
נופא.

די האָר רופען זיך גלייך אָפּ אויף אַ פריינטליכער באהאַנדלונג.  
ווען מען וואשט אָבער אויס די האָר אויף שנעל, כדי אָפּצופטרען  
דעם עסק, וועט קיין גוטס ניט ארויס דערפון. ס'איז שוין גלייכער  
אינגאנצען ניט צו וואשען די האָר, ווי צו נעמען אַ „שעמפּו“ כאפּ-  
לאפּ. פון אזא וואשען ווערען ניט ריין די האָר און ניט דער סקאלפּ;  
עס בלייבט איבער זייה אין די האָר, פון וועלכער עס אנטוויקעלט  
זיך „דענדראָף“, און די האָר זעען אויס ווי טויטע פערדס. דערפאר  
איז שוין בעסער גוט אויסצובאַרשטען און ווארטען אויף א געלע-  
גענהייט אויסצואוואשען די האָר פאָרויכטיג.

נאָרמאלע האָר איז גענוג צו וואשען צוויי מאל אין חודש;  
זייער טרוקענע האָר דארף מען וואשען בלויז איין מאל אין דריי  
וואָכען. אויב איר וואשט טרוקענע האָר צו אָפט, וועט איר פאר-  
ניכטען די נאטירליכע בוימעל, די האָר וועלען זיך צעשפאלטען און  
דער סקאלפּ וועט ווערען טרוקען.

מידט אויס די ביליג-צוגעגרייטע „שאַמפּו“ און באנוצט זיך  
ניט מיט וועלכער עס איז זייה וואָס מאכט זיך צו דער האַנט. פון  
געוויסע זייפען בלייבען די האָר קלעפּיג און דער סקאלפּ ווערט בא-  
דעקט מיט א שיכט פון זייה. ס'איז ניטאָ אויף דעם מאַרק קיין  
זייה, וואס זאָל באשענקען דער פרוי מיט אלע זיבען חניען. דער  
אמת איז, אז קיין זייה האָט ניט קיין באזונדערע אייגענשאפטען,  
אויסער צו רייניגען ווי עס באדאַרף צו זיין. עס זיינען אָבער פאָראַן  
מילדערע און שטארקערע זייפען. די מילדקייט באַשטייט אין דעם,  
וואָס די זייה איז פריי פון „אַלקאַלאַי. קאַסטיל איז א גוטער ביי-  
שפּיל פון אזא זייה. קויפט א שטיקעל גוטען קאַסטיל זייה, צע-  
שניידט אויף קליינע שטיקלאך, ווארפט אריין אין א מילך-פלאַש און  
באַגיסט מיט קאָכיגען וואַסער. ווען די זייה וועט צעגיין, וועט איר  
האָבען גענוג „שאַמפּו“ אויף 3 מאל.

אידער איר וואשט דעם קאָפּ, באַרשט די האָר גרינטליך, ביז

איר זייט זיכער, אז יעדער ברעקעל „דענדראָף“ איז באַזייטיגט. עס איז אויך גוט איינצורייבען א זאלב אין סקאַלפּ א נאכט פאַר'ן וואַ-שען, אויב די האָר זיינען טרוקען. ווען איר וואַשט די האָר, זייפט אָן און שווענקט אויס דריי מאָל, און אויב די האָר זיינען באַזונדערס דיק, טוט עס א פערטען מאָל, וועט איר וויסען אז אייערע האָר זיי-נען באמת ריין. אין לעצטען שווענק-וואַסער גיסט אַריין אביסעל קאַמפּאַמיל טיי („קאַמפּאַמיל“ קאָנט איר קויפען אין אפטייק. לייגט אַריין די בלימעלאך אין א ריין טיכעל און בינדט צונויף, דערנאָך ברייט עס אָפּ אין זודיגע וואַסער). ווען איר זייט פאַרטיג מיט'ן וואַשען, רייבט גוט אויס די האָר און סקאַלפּ מיט א האנטוך, טיילט פאַנאַנדער די האָר און דריקט אַריין די שפיץ-פינגער אין דער הויט פון קאָפּ. דער פראָצעס סטימולירט דעם סקאַלפּ, אַזוי דאָס נייע האָר קאָנען אויסוואַקסען. רייבט גוט צו שטארק די האָר אויפ'ן סקאַלפּ, ווייל דאָס קאָן אויסרייסען אביסעל האָר. אויב איר האָט אַ גוטען זאַלב אָדער א האָר-„טאַניק“, איז עס גוט איינצושמירען נאָכדעם ווי די האָר טריקענען זיך אויס. די מעלה דערפון איז, וואָס ביים איינרייבען מאַסאַזשירט מען גלייכצייטיג דעם סקאַלפּ.

---

זומער-צייט קאָנט איהר טריקענען די האָר אויף דער פרייער לופט, לעבען א זוניגען פענסטער. די פרישע לופט איז אויך א גוט-טער האָר-„טאַניק“. טוט עס אָבער מיט א מאָס, גיט שטונדען-לאַנג. אויב איר האָט לאַנגע האָר, נוצט אויס יעדע געלעגענהייט צו זיצען מיט צעפלאָסענע האָר, ווייל דאָס שטארקט די האָר און עס גיט אַן אַפּרו פון די האָר-גאָדלען.

איר דאַרפט אומבאדינגט אויסבאַרשטען די האָר נאָך דעם „שאַמפּו“. זעט, אז אייער באַרשט זאָל זיין צוגעפאַסט צו די האָר. פאַר האַרטע, שטאַרקע האָר, איז גוט א האַרטע באַרשט; פאַר ווייכע האָר, וואָס ברעכען זיך לייכט איבער, איז בעסער אַ ווייכע באַרשט. אויב די האָר פלאָנטערען זיך, קעמט זיי אויס. ס'איז ניטאָ קיין כלל וויפיל מען דאַרף באַרשטען. עס ווענדט זיך אָן דעם סאָרט האָר וואָס מען האָט. עס איז אָבער יא אַ כלל, אז ס'איז נויטיג צו באַרשטען די האָר יעדע נאכט איידער מען לייגט זיך שלאָפען, כדי

צו באזייטיגען דעם שטויב, וואָס קלייבט זיך אָן פאַר אַ גאַנצען  
טאָג. פון אייער באַרשט וועט איר אויך דערקענען, ווען ס'איז צייט  
צו וואַשען די האַר.

## דער קאַם און די באַרשט

ווען עפעס גייט נישט גלאַט מיט אונזער געזונט אָדער אויסזען,  
זוכען מיר געוויינליך פאַרבאָרגענע סיבות. דער אמת איז אָבער, אז  
מערסטענטײלס — באַזונדערס אין היגיענע — זיינען נאָר פאַר-  
אנמוואָרטליך קליינגקייטען.

וואָס קאָן שוין זיין איינפאַכער ווי אַ קאַם און אַ באַרשט? ווי  
ווייניג מענשען עס פאַרשטייען אָבער די וויכטיגקייט פון אַט די  
פשוט'ע חפצים פון טאָג-טעגליכען געברויך. מיר גיבען ווייניג אַכ-  
טונג אויף דעם, סיי ביים איינקויפֿען און סיי כדי צו האַלטען זיי אין  
אַ גוטען צושטאַנד.

נאָך אַלעמען, ווייסען מיר דאָך, אז אַ קאַם האָט איין וויכ-  
טיגען צוועק, פאַנאָדערצומײלען און אויספּוצען די האַר. עס גרייט  
אויך צו די האַר פאַר דער באַרשט. ווידער באזייטיגט עס די שטויב,  
„דענדראָף“ און אלע איבעריגע זאכען פון דעם סקאַלפּ, און אויף  
אַזאַ אופן בריינגט עס צוריק דעם גלאַנץ צו די האַר.

ווען איר קלייבט אויס אַ קאַם, דאַרפט איר זיין זיכער, אז עס גע-  
פינען זיך נישט קיין אומרעגעלמעסיגקייטען און קיין האַרטע שפּיצען  
אין די ציין. אַ קאַם פאַרשטעפֿט זיך און צערייסט די האַר. מען  
דאַרף קיינמאָל נישט נוצען קיין מעטאַלענע קאַם, ווייל עס צעקראַצט  
דעם סקאַלפּ און טוט אָן גרויס שאַדען.

די מערסטע קעמלאַך ענטהאַלטען אַ ריי שיטערע און אַ ריי גע-  
דיכטע ציין, האַלב אויף האַלב. די געדיכטע ציין דאַרף מען נוצען  
נאָר דעמאָלט, ווען מען וויל מאַכען קרייזלעך אָדער לאָסען. פאַר  
לאנגע אָדער געדיכטע האַר טויג נישט קיין קליינער קאַם, נאָר אַ לאַנג-  
גער, שווערער קאַם. אויב איר האָט אַ בייבי, לייגט נישט צו קיין קאַם

צו זיין סקאלפ, נאָר א פיינע באַרשט. א קאם קאָנט איר אָנווענדען  
 נאָר צום סוף, כדי עס זאָל האָבען א פאָרמע.  
 געדריכטע קעמלאך נוצט מען היינטיגע צייטען וואָס ווייניגער.  
 ס'איז נאָר גוט אָנצואווענדען איידער מען וואַשט אויס די האָר,  
 כדי פטור צו ווערען פון דער אויבערפלעכליכער שמוץ און „דענ-  
 דראָף“.

אין יעדען הוינגעווינד דארף זיך געפינען א באזונדער קאם און  
 באַרשט פאר יעדען מיטגליד פון דער פאמיליע. עס איז אומבא-  
 דינגט נויטיג צו האלטען זיי שטענדיג ריי, און דער בעסטער אופן  
 איז צו סטעריליזירען אין הייסע וואסער און אַמאָניא פאר ניט וויי-  
 ניגער ווי צוואנציג מינוט. גיסט אריין א קאך-לעפעל אַמאָניא אין  
 א היפש ביסעל הייסע וואסער און זיף, גענוג אויף צו דעקען אלע  
 קעמלאך און באַרשטען. דערנאָך שווענקט אָפּ מיט קאלטע וואַסער.  
 אויב מעגליך, טריקענט זיי אויס אויף א זוניגען פענסטער. דעם  
 פראָצעס דארף מען איבער/חזרען דריי מאל א וואָך.

די באַרשט איז דער וויכטיגסטער טייל פונ'ם האָר-טואַלעט. און  
 דאָך פארמאָגען עס אזוי ווייניג פרויען. און אפילו ווען זיי האָבען  
 עס יא, באנוצען זיי עס זעלטען. בכלל ווייסען זיי ניט וואָס פאר  
 אן אייגענשאפטען זיי דארפען זוכען אין א באַרשט, ווען זיי גייען  
 עס איינקויפען. די בעסטע בערשטלעך האָבען לאנגע, האַרטע האָר,  
 איינגעזעצט אין גרופעס, אַביסעל אָפגעזונדערט איינע פון דער אַנ-  
 דערער. דער אונטערשטער טייל פון דער באַרשט דארף זיין אזוי  
 געבויט, אז קיין שמוץ זאָל זיך ניט קאָנען אַנקלייבען אונטער די  
 האָר און עס זאָל זיין לייכט צו רייניגען.

די באַרשט פאר אן עופ'עלע דארף האָבען לאנגע, ווייכע האָר,  
 כדי ניט צו דערלאָזען, אז דער סקאלפ זאָל צערייצט ווערען. אז דאָס  
 קינד וואקסט אונטער, קאָן מען כסדר האַלטען אין ענדערען די  
 באַרשט וואָס אַמאָל אלץ א שטייפערע.

ווי איך האָב פריהער געזאָגט, איז דער הויפט צוועק פון  
 באַרשט אויסצוראָטען שטויב און אלע איבעריגע עלעמענטען פון  
 סקאלפ, סטימולירען די צירקולאַציע פון בלוט אין סקאלפ, אזוי  
 דאָס די האָר הויבען אָן אויפצולעבען אויף דאָס-ניי.

אויב איר ווילט באמת געניסען פון אייער בארשט, זעט, אז זי זאל אימער זיין ריין, דאָס איז פיל וויכטיגער, ווי אז ס'זאל קאָסטען אַסך געלט. א האָר-בארשט, וואָס איז שמוציג, איז פונקט אזוי שער-ליך, ווי אַן אומריינע צאָן-בערשטעל. עס קאָן פאראורזאכען „דענדראָף“ און אנדערע צרות. ס'איז בלויז א פראגע פון א פאָר מינוט רייניגען, און איר וועט פארשפאָרען זיך דערנאָך צו היילען. איך האלט פאר וויכטיג צו באטאָנען נאָך אמאָל: טיילט זיך ניט מיט אייער קאם אָדער בארשט. זאל עס זיין אייער פערזענ-ליכער אייגענטום. דאָס זעלבע וועגען אייער קעשענע-קעמעל. דאָס לעצטע דארפט איר וואשען מעגליך, ווייל איר נוצט עס נאָך מער ווי אייער הויז-קעמעל. געדענקט, אייער קאם און בארשט זיינען די געציג, מיט וועלכע איר אַרבייט אויף אַן עמפינדליכען טייל פון אייער קערפער — האלט זיי דערפאר אין דער בעסטער אָרדנונג. א קעמעל טאָר קיינמאָל ניט געליהען ווערען ניט נאָר צו א פרעמדער פרוי, נאָר אפילו ניט צו א נאָענטער פריינדין אָדער צו א שוועסטער. אפילו ווען איר זייט זיכער אז אייער פריינט'ס אָדער שוועסטער'ס קאָפ איז ריין, טאָרט איר נאָך אלץ ניט לייהען אייער קאם. א קאם איז אזוי ווי א צאָן-בארשט אין דער הינזיכט. פונקט ווי עס וועט קיינעם ניט איינפאלען צו נוצען א צווייטענס צאָן-בארשט, אזוי דארף מען ניט נוצען א צווייטענס קאם אָדער האָר-בארשט.

איין מאָל אין וואָך, איידער איר גייט שלאָפּען, ווארפט אַריין אייער קעמעל אין אַביסעל זייפיג וואָרעם וואסער און לאָזט עס ווייקען איבער נאכט. אינדערפרי וועט די שמוץ אויף אייער קאם זיין ווייך און איר וועט עס קאָנען לייכט אראָפּנעמען מיט א בער-שטעל — א נאָגעל-בערשטעל אָדער צאָן-בערשטעל. איר מוזט זיין באזונדערס פאָרזיכטיג אראָפּצואוואשען די שמוץ, וואָס געפינט זיך צווישען די ציין פון אייער קעמעל. אין א מינוט, אָדער העכסטענס צוויי, וועט איר האָבען א פולשטענדיג ריינעם קאם.



## דענדראָף

אין די מערסטע פאלען, ווען מענשען ווערען פליכעוואטע, איז די אורזאך דערפון — דענדראָף. די דענדראָף מיקראָבען דרינגען אַרײַן טיף אין דעם סקאַלפּ, און פאַרמערען זיך אזוי שנעל, אז זיי פאַרמירען א באזונדערען שיכט פון הויט, וואָס טיילט פאַנאַדער די האָר פון דעם אויבערשטען סקאַלפּ. די הויט, וואָס ווערט דורך דעם אָפּגעזונדערט פון די פעט צעלען, ווערט אויסגעטריקענט און די הויט שײַלט זיך. די קליינע מיקראָבען טויטען דאן ביסלאַכ-ווייז אלע האָר-וואַרצלען, וואָס געפניען זיך אין דער אונטערשטער הויט.

עס פאַרשטייט זיך, אז דאָס איז א לאַנגזאַמער פּראָצעס. די ערשטע סימנים דערפון זיינען, וואָס די האָר פאַלען אויס און מען האָט דענדראָף. די סימנים באצייכענען דעם אָנפאַנג פון א פליך, און אזוי שנעל ווי זיי ווערען באמערקט, מוז מען זיך גלייך נעמען צו דער ארבייט און אָנווענדען אלע מיטלען צו פאַרהיטען דעם וויי-טערדיגען ארויספאל פון האָר.

צו ווירקען אויף אזא צושטאַנד פון דעם סקאַלפּ מוז מען אמ-ווייניגסטענס פינף מינוט אלע טאָג מאסאזשירען דעם סקאַלפּ. דאָס איז אומבאַדינגט נויטיג. אויסער דעם, איז ניט ראטזאם צו „שאַם-פוען“ די האָר זייער אָפט — ניט מער ווי איין מאל אין צוויי וואָכען. די האָר קען מען האלטען ריין דורך בארשטען זיי אלע טאָג. מענער, וועלכע נוצען געוויינליך וואַסער ביים פאַרקאממען זייערע האָר זאָלען זיך אָפּגעוואוינען פון דער שעדליכער געוואוינ-הייט. אויב זיי מוזען נוצען עפעס דארפן זיי געפינען א טאָניק, וואָס איז צוגעפאַסט פאַר זייער סקאַלפּ. די קאמען און בארשטען פון מענשען, וואָס האָבען דענדראָף, מוזען, פאַרשטייט זיך, תמיד געהאַלטען ווערען ריין.

אזוי לאַנג ווי עס איז דאָ האָר אויפ'ן קאָפּ איז דאָ א האָפנונג, אז דורך דער נויטיגער אויפפאַסונג וועט מען זיי קענען אָנהאַלטען. ווען עס הויבט זיך אן ארויסצואווייזען דער סקאַלפּ, איז שוין צו-

שפעט. קיין מיטעל וועט ניט העלפען צוריק צו מאכען וואקסען די ארויסגעפאלענע האָר. פונקט אזוי ווי מען קען ניט אויפלעבען אַ טויטען, אזוי קען מען אויך די טויטע האָר-צעלען ווידער ניט אויפלעבען.

דערפון קענט איר דרינגען ווי וויכטיג עס איז צו מאכען אומ-שעדליך דעם דענדראָף מיקראָב איידער ער טוט אָן צופיל היזק. ווען די קראנקהייט איז נאָך אין די ערשטע שטופע פון ענטוויקלונג, מוז מען טאָן אלעס מעגליכעס פטור צו ווערען פון די שעדליכע מיקראָבען. אויב איר האָט דענדראָף זעט עפעס צו טאָן גלייך, אויב איר ווילט ניט ווערען פריצייטיג פליכעוואטע, פארנאָכלעסיגט ניט אייערע האָר.

## דער דענדראָף-מיקראָב

עס זיינען פאַרען פאַרשיידענע טעאָריעס וועגען דענדראָף. געוויסע דאָקטוירים דיינקען, אז דענדראָף איז דער טויטער „קוטיקל“ פון סקאַלפּ; אנדערע האלטען, אז עס איז דער רעזולטאַט פון אומ-ריינליכקייט; איך שטים אָבער איין מיט דער טעאָריע פון דר. מאָ-ריס מור און ראי ל. קייל, פון דעם אוניווערזיטעט פון סעינט-לוואי, אז דענדראָף איז אן אנשטעקענדיגע מיקראָב-קראנקהייט. דער מי-קראָב איז ענליך אויף הייווען און ער נויטיגט זיך אין א ספּעציע-לען סאָרט באָדען אויף צו פרוכפערען זיך.

איצט לאָמיר אַנאַליזירען דעם דענדראָף זעלבסט. עס איז א ווייט-פאַרשפּרייטע קראנקהייט פון די האָר, אן אנטצינדונג. דער סקאַלפּ ווארפט אָפּ א שיכט, און ווען די שיכט ווערט געדיכט, פאָר-מירען זיך האַרטע שטיקער קארע, וואס פאַרשטאַפּען די פאָרעס. אויף אזא אופן קאָן די אויל ניט צוקומען צום סקאַלפּ און עס שאפט זיך אן אומגעזונטער צושטאַנד. דערפאר, ווייל די אויל-דריווען קאָנען ניט פונקציאָנירען נאָרמאַל, ווערען אויך די האָר טעמפ און זיי פאַרלירען דעם גלאַנץ, און זיי ווערען באשאַטען מיט א דינעם,

ווייסען שטאָף. ווען דער דענדראָף פארמערט זיך, הויבען אָן די ווייסע שטויבעלאך אראָפּצופאלען אויף די בנדים, און דעמאָלט איז עס זייער אומאנגענעם. אין געוויסע פאלען הויבען אָן די האָר אויס-צוקריכען און עס פילט זיך אין סקאלפ א בייסעניש. אויב מען קראצט עס, ווערט די הויט פון סקאלפ צעריסען און עס שאפט זיך א בלוט-קאָרע. דער נאנצער סקאלפ האָט א קרענקליכען, טעמפ-ווייסען אויסזען. עס פארשטייט זיך, אז דאָס איז שוין אן עקסטערע-מע פאָרם פון דענדראָף. ווען מ'זאָל עס אָבער פארנאכלעסיגען אין אָנהויב, קאָן עס ווערען אלץ ערגער און ערגער און בלייבען אויף א נאנצען לעבען.

יעדע קראנקהייט, וואס שוואכט אָפּ דעם אלגעמיינעם גע-זונט, קאן פירען צו דענדראָף, און ווען דער פארדייאונגס-אָפּאראט ווערט אביסעל קאליע, פארערגערט עס דעם דענדראָף-צושטאנד. אזוי ווי דענדראָף איז אן אנשטעקענדיגע מיקראָבען-קראנקהייט, דארף מען געדיינסען, אז מען קאָן זיך אָנשטעקען אין בארבער-שעפער, ביזטי פארלאָרס, אז מען זיצט אָנגעלענט אָן א ווייכען שטול, אָדער סאָפּע, אז מען באנוצט זיך מיט אן אַנדערענס קאס, אָדער באַרשט, און אז עס קאָן אויך קומען דערפון, וואָס מען רעגט אויף דעם סקאלפ מיט דראָט-בערשטלאך, שארפע קעמעלאך, האָר-פארבען און שעמפוס, וואס אנטהאלטען צופיל אלקאלי.

די ערשטע שריט, כדי פטור צו ווערען פון דענדראָף, איז צו פארבעסערען דעם אלגעמיינעם געזונט. צו דער זעלבער צייט דארף מען באזונדערס אכטונג געבען אויף דער ריינליכקייט פון סקאלפ. זייער אָפט קאָן מען אויסקומען אָן א באזונדערער באהאנדלונג, ווען מען דערקענט דעם צושטאנד אין די ערשטע שטופעס און מען מאַ-סאזשירט פאָרויכטיג דעם סקאלפ און מ'בארשט אים גוט אויס. מיט א נאכט פריהער, איידער איר וואַשט די האָר, מאַסאזשירט דעם סקאלפ מיט א זאָל, צוגעגרייט פון קאסטאָר אויל און ווייסע וואַזעלין : 2 עס-לעפעל קאסטאָר-אוייל און איין עס-לעפעל וואַזעלין. מישט עס גוט אויס. נאָך אייער שעמפּו, ווען דער סקאלפ איז אינ-נאנצען טרוקען, קאָנט איר ווידער אָנווענדען אַביסעלע פון דעם זאָל, דאן בארשט גוט אויס די האָר. דער זאָל איז אבער בלויז

גוט פאר א טרוקענעם סקאלפ. שוועבעל (סאלפאר) איז אויך זייער ווירקזאם אויף פטור צו ווערען פון דעם מיקראב.

געוויינליך גייט דענדראף האנט אין האנט מיט א טרוקענעם סקאלפ. עס זיינען אבער פארזאן פאלען פון אויליגען דענדראף. דעמאלט דארף מען וואשען די האַר מיט „טינקטור אָוו גרין סאָפּ“, „טאַר סאָפּ שעמפּו“, אָדער „פּאַין טאַר סאָפּ“.

אויליגע דענדראף איז שוין פיל שווערער צו באזייטיגען ווי טרוקענע, ווייל דאָס קאָן ניט אזוי לייכט פארבעסערט ווערען מיט גוטער באהאנדלונג. אויליגע דענדראף קומט דערפון, וואָס די אויל-דריזען גיבען ארויס צופיל אויל. אין אזא פאל דארף מען זיין בא-זונדערס אָפּגעהיט מיט דעם שאמפּו. יעדע ביסעל זיף מוז אויסגע-רייניגט ווערען פון די האַר, און אום צו זיין אבסאָלוט זיכער, אז עס איז ניט געבליבען קיין זיף, דארף מען עטליכע מאל אָפּשווענקען די האַר מיט קלאָרע וואסער. דער פאלגענדער זאלב וועט אויך העל-פען זייער פיל צו פארבעסערען דעם צושטאַנד: קוויינין סאלפייט, 20 גרענס; בעי ראָם, 2 אונצעס; טינקטשור אָוו נוסם וואמיקע, 2 דרעמס; רעזארסין, 1 דרעם; וואסער, 16 אונצעס.

דער גרעסטער שונא פון געזונטע האַר איז אבער די צעשטע-רענדע דענדראף. די דאָזיגע דענדראף באווייזט זיך אין דער פאָרם פון גרויסע, געלע שטיקער, וואס זיינען גאנצע טיילען פון דעם ניט-געזונטען סקאלפ. אזעלכע האַר נויטיגען זיך אין אָפטע שאמפּוס. אויך דארף מען רעגעלמעסיג איינרייבען דעם סקאלפ מיט דעם פאלגענדען אַנטיסעפטיק, וואס פארהיט די ווייטערדיגע פארשפריי-טונג פון דער קראנקהייט: רעזארסין, 1 דרעם; בעי ראָם, 8 אונצעס; עקסטראקט אָוו וויטש הייזעל, 6 אונצעס.

דענדראף ווערט געשאמפּען פון צופיל זייערשטאַף אין אָרגא-ניזם. דער פאציענט דארף דערפאר נאָכפאלגען די פאסיגע דיעטע. ער דארף זיך נאָכעבען וואס ווייניגער בנוגע פלייש, קאווע, צו-קערקעס, צוקער, ווייס-ברויט און ראפינירטע קערנדלאך, ווייל די אלע זאכען פארשטארקען מאָגען-זייערקייט.

## ווען די האָר ווערען גרוי

עס איז מער ניט קיין נייעס צו זען א יונגען מאן אָדער פרוי מיט אַ קאָפּ גרויע האָר. אין וועלכע געזעלשאפטען מען זאָל ניט קומען, געפינען זיך עטליכע גרויע קעפּ און גראָד ניט ביי אַלטע לייט, נאָר ביי פארהעלטניסמעסיג יונגע מענשען. אין א געוויסער מאָס איז שולדיג אין דעם די צייט אין וועלכער מיר לעבען. די שטענדיגע יאָגעניש, דער הו-הא, דער שנעלער טעמפּא פון אונזער לעבען, ספעציעל אין די גרויסע שטעט, שטרענגט אָן אלע נערווען און ווירקט שלעכט אויף אונזערע דריזען — צווישען זיי די דריזען, וואס רעגולירען דעם קאָליר פון די האָר.

גרויע האָר קומען אויך זייער אָפט בירושה. אָפטמאָל ווערט עס ניט באמערקט גלייך אין דעם ערשטען דור און אמאָל אויך ניט אין דעם צווייטען, אבער אויב ערגעץ וואו אין דער פאמיליע איז דאָ א טענדענץ צו גרויע האָר, קען מען קיינמאָל ניט וויסען ווען עס וועט זיך ארויסווייזען. דערפאר פאסירט עס טאקע, אז אין אַסך פאמיליעס ווערען די מיטגלידער גרוי ווען זיי זיינען נאָך גאנץ יונג. צרות, ערגערניש, קראנקהייט, נערוועזיטעט — דאָס זיינען אויך וויכטיגע אורזאכען, וואס פירען צו גרויע האָר. מענשען, וואָס טראָג-גען אויף זיך שטענדיג א גרויסען יאָך און וואָס זיינען אלעמאָל פארזאָרגט צוליב געשעפט אָדער פערזענליכע ענינים, ווערען שנעל גרוי. עס איז א באשטימטער פאקט, אז זאָרג ווירקט אויף די קאָליר-צעלען פון די האָר.

דער קאָליר פון די האָר האָט אבער גאָרנישט צו טאן מיט דעם צושטאנד פון דעם סקאלפ. די האָר מענען זיין גרוי, אבער דער סקאלפ קען זיין פולשטענדיג געזונט און ארבייטען ווי עס באדאַרף צו זיין. אין אזעלכע פאלען זיינען די האָר געזונט און לעבעדיג אפילו ווען זיי זיינען גרוי. בלויז ווען דער סקאלפ ווערט פארנאכ-לעסיגט אָדער ליידט פון וועלכער עס איז הויט-קראנקהייט, ווערען די האָר מאַט און לעבענסלאָז און האָבען ניט דעם גלאַנץ פון גע-זונטע גוט-אויפגעפאסטע האָר.

מיט גרויע האָר איז זיך ניטאָ וואָס צו שעמען. אין די מערסטע פאלען איז עס אפילו פאסענד, ספעציעל טאקע, ווען דער פנים איז יונג און די האָר זיינען געדיכט און אין א געזונטען צושטאַנד. מיר קוקען אויף גרויע האָר נאנץ גלייכגילטיג, פונקט ווי מיר קוקען אויף בלאַנדע האָר אָדער אויף רויטע האָר. מיר נעמען עס ניט אָן אַלס א צייכען פון עלטער.

עס זיינען אבער פאַראַן אסך פרויען און אויך מענער, וועמעס האָר עס זיינען געוואָרען גרוי, און וועלכע פילען זיך דערפאר ניט באַקוועם. זיי מיינען אז אויף זייערע האָר קען מען זען וויפיל צרות זיי האָבען דורכגעמאַכט אין לעבען, און ווי דאָס האָט זיי פאַרעל-טערט. זיי זוכען דעריבער אַנצואווענדען אלערליי מיטלען צו פאַרבען די האָר.

## זאָל מען פאַרבען גרויע האָר ?

איידער א פרוי באַשליסט אָפּצופאַרבען אירע האָר, זאָל זי זיך גוט אַרייַנטראַכטען, צי עס לוינט זיך איר דער עסק. וואָרים ס'איז פיל וויכטיגער, אז די האָר זאָלען האָבען דעם נאַטירליכען גלאַנץ, וואָס שאַפט די פאַרשיידענע שאַטירונגען, וואָס זיינען דער אויסדרוק פון לעבען און געזונט פון די לאָקען. און דאָס אלץ מוזט איר מקריב זיין, ווען איר פאַרבט אָפּ די האָר. נאָכדעם ווי מען פאַרבט אָפּ די האָר עטליכע מאָל, פאַרלירען זיי דעם גלאַנץ און זיינען גע-נייגט איבערצוברעכען זיך. אויסער דעם, איז זייער אומבאַקוועם, ווען די האָר וואַקסען אַזוי שנעל, אז עס פאלט שווער אויף דער קעשענע, און וויפיל איר זאָלט זיך ניט באַמיהען צו פאַרהוילען דעם סוד, וועלען אייערע פריינט און אפילו פרעמדע דערקענען, אז די האָר זיינען ביי אייך אָפּגעפאַרבט.

ווען מען זאָל גוט אכטונג געבען אויף די האָר און סקאַלפּ, קאָן מען באַוואָרענען, אז זיי זאָלען ניט גרוי ווערען פאר דער צייט, סיידען דער צושטאַנד קומט פון א נערוועזער דערשיטערונג אָדער

שלעכטען געזונט. די פרויען, ביי וועמען עס איז דא א טענדענץ, אז די האָר זאָלען גרוי ווערען, דארפֿען זיין באזונדערס פאָרזיכטיג, אז די נאטירליכע אוילען פון סקאלפ זאָלען ניט אויסגעטרוקענט ווערען דורך קרייזלען און דורך עלעקטרישע מאשינען, וואס טריי-קענען די האָר. אויב זיי ווילען דורכאויס פארבען די האָר, מוזען זיי אָנווענדען אן „אויל טאָניק“ צו פארבעסערען דעם טרוקענעם סקאלפ, וואָס גייט האַנט אין האַנט מיט געפארבטע האָר. די מערסטע פרויען, וואס קומען צו מיר מיט גרויע האָר, ליידען געוויינליך פון א טרוקענעם סקאלפ. עס ווייזט אויס, אז מענשען, וועלכע האָבען צופיל אויל אין סקאלפ, זיינען ניט גענויגט צו האָ-בען גרויע האָר.

דער איינציגער זיכערער מיטעל, וואָס בריינגט צוריק דעם נאטירליכען פארב פון די האָר, וואָס איז מיר באַקאנט, איז אפשר אביסעל קאָסטבאר און פאָדערט געדולד, אָבער ס'איז ווערט, ווייל עס איז צו דערזעלבער צייט אן אויסגעצייכנטער האָר-טאָניק. אויב איר פאָלגט נאָך די אינסטרוקציעס, מוז דער זאָל בריינגען גוטע רעזולטאטען.

צווישען די גוט-באַקאנטע מיטלען גענען גרויע האָר איז די „הענא שאַמפו“ די אומשעדליכסטע. עס גיט די האָר א רויטליכען קאָליר; אבער די צרה איז, וואָס מען דארף עס אָנווענדען יעדע וואָך. „סעידוז טי“ איז אן אלטמאָדישער מיטעל, וואָס איז אָפט ווירקזאם פאר פילע יאָרען. לאָזט א טיי-לעפעל „סעידוז“ בלעט-לאך זיך איינצוויקען אין א גלאַז הייסע וואסער. ווענדט עס אָן ווי א טאָניק: טונקט איין די שפיץ פינגער אין דעם טיי און רייכט גוט איין דעם טיי אין די האָר; אָדער שווענקט אויס די האָר דערמיט נאָך דעם שאַמפו.

גרויע האָר פאָדערט, אז מען זאָל וואשען אָפט און כסדר אָפ-היטען דעם סקאלפ. אויב איר באַמערקט, אז די האָר באקומט א מיאוסן, געבלליכען קאָליר, פּראווט אויס אזא מיטעל: נאָכדעם ווי איר וואשט אויס דעם קאָפּ, שווענקט די האָר אין אן אויפלייז פון „פּוירפּל-טינט אָדער „בלואינג“. גרייט עס צו אזוי ווי פאר ווייסע וועש — א פאָר טראָפען „בלואינג“ אין א קריגעל וואסער.

אָפבלייכען די האָר איז אויך שעדליך פאר'ן סקאַלפּ, צוליב די שאַרפע כעמישע שטאַמען, וואָס געפינען זיך אין דעם „בליטש". ווייסע „הענא" איז ניט-מער און ניט-ווייניגער ווי א קאָמבינאַציע פון „היידראָדזשען פיראַקסייד אמאָניא" און „מאנגעזיום קאַרבאָ-נייט". עס איז ניט אזוי שעדליך ווי פאַרב, אָבער די „אַמאָניאַ" און די „היידראָדזשען פיראַקסייד" מאכען די האָר טרוקען, האַרט און זיי קריגען דערנאָך א נייגונג אויסצופאַלען. אויסער דעם ניט עס די האָר א מאָדנעם טאָן און זיי זעען זעלטען אויס נאַטירליך. אויב אייערע האָר זיינען נאַטירליך העל, ווענדט אָן לעמאַן-זאַפט אָדער קאָמאָמיל-טיי אויף צו שווענקען די האָר, נאָכדעם ווי איר וואַשט זיי אויס און טריקענט די האָר אויף דער זון. דאָס וועט געבען די האָר א העלערען, לעבעדיגערען קאָליר.

צום שלום, איז כדאי צו זאָגען, אז גרויע האָר טאָר ניט זיין א קוואַל פון זאָרג און ערגערניש. וואָס מער איר וועט זיך איינקוקען אין שפיגל און זוכען די גרויע פאַסען, אַלץ מער וועט איר גע-פינען, ווייל דאנות און גערוועזע אַנשטרענגונג פאַרשנעלערט תמיד דעם פראָצעס. נאָך אלעמען, ווערען שוין ניט מער גרויע האָר פאַררעכענט פאַר א סימן פון עלטער.

## ווי צו פאַרבען גרויע האָר

לעצטענס באַמערקען מיר א נייע ערשיינונג — אינגערע מענשען ווערען גרוי פאַר דער צייט, און עס איז שווער אָנצומאַפען מיט'ן פינגער פונקט פון וואָנען דאָס נעמט זיך. איך צווייפעל אפילו, צי דאָסוירים און האָר-ספעציאַליסטען וועלען אייך קאָנען אָנגעבען די ריכטיגע אורזאך דערפאַר.

עס איז אָבער מעגליך, אז האָר ווערט פריציטיג גרוי, אויב מען גיט ניט גוט אַכטונג אויפ'ן סקאַלפּ און האָר. טאָמער זיינען זיי אָבער ניט פאַרנאָכלעסיגט, און דער סקאַלפּ איז גראַד א געזונט-טער, איז א סימן, אז עס שפּרינגט פון א טיפּערער סיבה — אַן



איינגעבוירענע אייגענשאפט, דאנות, שלעכטער געזונט, כראָנישער קאָפּווייטאָג, אַ נייגונג צו גערוועזקייט, אָדער נאָר פון אַ שווערער קראַנקהייט. מען קאָן אבער נאָך ניט דערגיין אין יעדען באַזונדערען פאַל, וואָס עס האָט געפירט צו פריציטיגער גרויקייט. יעדער איינער איז באַקאנט מיט געוויסע אויסערגעוויינליכע פאַלען, אין וועלכע ביי אַ מענשען זיינען ווייס געוואָרען די האָר איבער נאָכט פון אַ פּלוצלינגדיגער אויפטרייסלונג.

פון וואָנען נעמט די האָר דעם פאַרב און אַן וואָס איז אָפּ-הענגיג דער קאָליר? די דריי פאַקטאָרען זיינען: (1) וויפיל פיגמענט עס איז פאַרשפּרייט אין די האָר-וואָרצלען. (2) דער קערנדיגער פיגמענט, וואָס איז גרופּירט אין בינטלעך. (3) די מאָס און די פאַנאָדערמיילונג פון לופט אין די צעלען. דער קאָליר ווערט באַשטימט דורך דעם וואָס עס ווערט גרופּירט און פאַנאָדערגע-שפּרייט די פאַרב-מאַטעריע אין די צעלען. וואָס געדיכטער עס איז פאַרשפּרייט דער פיגמענט, אַלץ טונקעלער איז די האָר. ביי אַ גע-נער זיינען פאַראַן אַן אויסערגעוויינליכע צאָל פיגמענט קערנדלעך און אַ גלייכע מאָס לופט-בלאָזען, און דערפון שאַפט זיך דער בלו-שוואַרצער קאָליר. די האָר וועט קיינמאָל ניט זיין אין גאַנצען ווייס, אויב עס איז דאָ וועלכער עס איז פיגמענט. אפילו ווען עס זיינען דאָ לופט-בלעזלעך.

ווען מען פאַרבט די האָר, איז זייער שווער צו האַלטען דאָס גראַד, ווייל די האָר האַלט דוקא אין וואַקסען, און די הוצאות פון פאַרבען פאַלען שווער אויף דער קעשענע. אויסער דעם איז עס פאַרבונדען מיט געוויסע געפאַרען, ווי פאַרגיפטונג פון געוויסע מאַטעריאלען אין דעם פאַרב, דאָס אויסטריקענען פון נאַטירליכע אוילען, וואָס מאַכט דעם סקאַלפּ טרוקען און שאַפט שופּענדיגע „דענדראַף“; אויך איז דאָ אַ מעגליכקייט, אז די וואָרצלען פון די האָר זאָלען אויף אייביג רואינירט ווערען. אויב איר ווילט דוקא אָפּפאַרבען די האָר, מוזט איר אומבאדינגט אָנקומען צו אַן עקס-פערט, וועלכער פאַרשטייט די געוועבען פון די האָר און דעם צו-שטאַנד פון סקאַלפּ. (ווען איר טוט עס אין דער היים, וועט איר ניט האָבען קיין ערפּאָלג און איר קאָנט נאָך אָנמאַכען אַ נישקשה-)

דינע צרה). איר דארפט פאָדערען, אז ער זאָל מאַכען אַן עקספּערדי-  
מענט פון אַ מעת-לעת, דורך דעם וואָס ער וועט אויספראַווען די  
פאַרב אויף אַביסעל האָר הינטער די אויערען, אַ פּלאַץ וואָס פאַר-  
נעמט ניט מער ווי די גרויס פון אַ האַלבען דאָלער. נאָך די 24 שעה,  
אויב עס פיהלט זיך ניט קיין ריח אָדער רייצונג דערפון, דעמאָלט  
וועט ווארשיינליך ניט זיין קיין געפאַר, און מען קאָן אָפּפאַרבען  
דעם גאנצען קאָפּ האָר.

עס איז ניט ראַטזאָס אָנצואווענדען פאַרב נאָך אַ „פערמאַנענט  
וועיוו“, אָדער נאָכדעם ווי מען איז אַסך אויף דער זון אָדער נאָכ-  
דעם ווי די האָר איז אָפּגעבלייבט געוואָרען מיט שטאַרקע מיטלען.  
אַזוינע האָר שוויינקונגען, וואָס גיבען בלוז אַ לייכטען  
אויבערפלאַך פון ווערזשעטיבל קאָליר, זיינען גאַנץ אומשולדיג,  
ווייל זיי וואַשען זיך אויס לייכט און זיי האַלטען זיך בלוז פון  
אין „שאַמפּו“ ביזן צווייטען.

## די האָר אין פּרילינג

עס מאַכט ניט אויס וואָס די מאָדע זאָל ניט זיין און וועלכער סע-  
זאָן, — אייערע האָר דאַרפען שטענדיג זיין אָפּגעהיט. אָבער פרי-  
לינג און זומער צייט מוזט איר באַזונדערס אַכטונג געבען אויפ'ן  
סקאַלפּ, אויב איר ווילט אַז אייערע האָר זאָלען אויסזען ווייך און  
שיין. און איר קענט בשום אופן ניט פאַרקעמען אייערע האָר ווי  
עס באַדאַרף צו זיין אויב זיי זיינען ניט אין גוטען צושטאַנד.

ספּעציעל איז דאָס נויטיג פאַר פרויען, וואָס האָבען גענומען  
„פערמאַנענט וועיווס“, ווייל אפילו דער בעסטער פערמאַנענט וועיוו  
טריקענט אַביסעל אויס די האָר און שטרענגט זיי אָן. פאַר אַזעלכע  
פרויען איז נויטיג יעדען טאָג דורכצוגיין אַ געוויסע רומינע מיט די  
האָר, און דערמיט מאַכען גרעסער דעם ווידערשטאַנד פון די האָר  
פאַר דער זומערדיגער זון.

ווען די האָר זיינען אין אַ גאָרמאַלען צושטאַנד, און דער

סקאלפ איז געזונט, זיינען די האָר נלאָט און האָבען אַ נאַטירליכען  
גלאַנץ. אויב די האָר זיינען טרוקען קענט איר אָנטאָפּען מיט די  
פינגער ווי שאַרסטקע און האַרט זיי זיינען. אַזעלכע האָר זעען אויס  
אָן לעבען און אָן קאָליר, און דאָס באַווייזט אויך, אַז דער נאָ-  
טירליכער אויל פון סקאלפ דערנרייכט ניט ביז דעם עק פון יעדער  
האַר.

אויב אייערע האָר זיינען זייער טרוקען, מוזט איר זיך באַנו-  
צען מיט אַ סקאלפ טריטמענט, און אַחוץ דעם פרובירען נאָכפאָל-  
נען די פראָצעדור וואָס איך וועל אייך דאָ געבען.

בערשטעלט די האָר מיט ענערגיע פיר, פינף מינוט צוויי מאל  
אַ טאָג מיט אַ שטייפער בערשטעל. טוט עס אין דער פרי און ביי-  
נאַכט. נאָך דעם, מאַסאַזשירט דעם סקאלפ עטליכע מינוט מיט די  
פינגער. האַלט דעם גראָבען פינגער (טהאָם) ביי די שלייפּען פון  
קאָפּ און מיט די איבעריגע פינגער פירט שטייף אַרום דעם סקאלפ  
מיט אַ דרייענדיגער באַוועגונג. איר וועט פילען ווי דער סקאלפ  
באַוועגט זיך אונטער די פינגער. איצט באַנוצט זיך מיט'ן אַינט-  
מענט. טיילט פאַנאַנדער די האָר אין פאַסען יעדע צוויי אינטשעס  
און שמירט אָן דעם אַינטמענט אויפ'ן סקאלפ. בערשטעלט נאָך  
אַמאל די האָר. ווידערהאַלט דעם טריטמענט צוויי אָדער דריי מאל  
אַ וואָך, לויט דעם ווי טרוקען אייערע האָר זיינען. וועגט אָן דעם  
טריטמענט אַזוי לאַנג ביז די האָר וועלען צוריק אָננעמען נאַטירלי-  
כען קאָליר און גלאַנץ.

איידער איר ניט דעם קאָפּ דעם געוויינליכען שאַמפּו, רייבט  
גוט איין מיט'ן אַינטמענט איבער'ן נאנצען סקאלפ, און דאָן האַלט  
איינגעוואקסעלט דעם קאָפּ אין אַ הייסען האַנטוך אַרום פינף מינוט.  
די פאַרע פון דעם הייסען האַנטוך העלפט אריינלאָזען דעם אויל  
פון סקאלפ אין יעדער האָר באַזונדער. אויב איר האָט אַסך דענר-  
ראָף, בערשטעלט נאָך אַמאל די האָר מיט אַ „דושיין קאַם“, כדי  
צו באַזייטיגען די דענדראָף. דאָן קענט איר נעמען דעם געוויינלי-  
כען שאַמפּו. באַנוצט זיך מיט אַסך זייער, און זייפט אָן און שווענקט  
אויס די זייער דריי אָדער פיר מאל. דאָס וועט העלפען אויסוואַשען  
דעם אויל פון די האָר. נאָך דעם, שווענקט די האָר גוט אויס, און

אין דעם לעצטען וואסער באנוצט זיך מיט קאמאמיל טיי, כדי ארויסצובריינגען די ליכטיגקייט אין די האָר. אויב מעגליך, טרי-קענט די האָר אויף דער זון. נאָך דעם קענט איר נאָכאַמאָל באַשמי-רען דעם סקאַלפּ מיט אַביסעל אַינטמענט, און נאָך אַמאָל בערשטלען די האָר. דאָס וועט מאַכען אייערע האָר גלאַט און ווייך, און וועט אייך אויך באַפרייען פון דענדראַף. לאַזט ניט אויפגעדעקט אייערע האָר ווען איר זיצט אויף דער זון, סידען איר האָט דעם סקאַלפּ אָנגעשמירט מיט אַינטמענט.

אויב אייערע האָר זיינען אין אַ נאָרמאַלען צושטאַנד, וועלען די וואַרימע וועטערס מאַכען זיי ווייך, און אויב די האָר זיינען גע-קרייזעלט, וועלען זיי ווערען נאָך מער געקרייזעלט.

אויב אָבער אייערע האָר זיינען אויליגע, און איר וועט זיי לאָ-זען פריי אויף דער זון, וועט די זון סטימולירען נאָך מער די אויל-דריזען פון סקאַלפּ, און די האָר וועלען ווערען נאָך פעטער. עס איז אויך ניט ראַטזאָם צו וואַשען די האָר צו-אָפט. אַ צו-אָפטער שאַם-פו וועט אויך סטימולירען די אויל-דריזען. פאַר אַן אויליגען סקאַלפּ דאַרפט איר זיך באַנוצען מיט אַ האָר-טאַניק אָדער „לאָושען“ דריי-פיר מאָל אַ וואָך. איידער איר נעמט זיך אַ שאַמפּו, ווענדט אַן דעם לאָושען אויפ'ן סקאַלפּ. טיילט פאַנאָנדער די האָר אין פאַסמעס, און רייבט פאַמעלאַך איין דעם לאָושען אין סקאַלפּ אַריין. דאָס וועט העלפען אַביסעל אַרויסנעמען דעם אויל פון סקאַלפּ. מיין דערפאַ-רונג האָט מיר באַוויזען, אַז אַן אויליגער צושטאַנד ווערט נישט גע-האָלפּען פון רעגעלמעסיגען בערשטלען ווי פון אָפטע שאַמפּוס.

איהר קענט זיך אליין צוגרייטען אַ גוטען שאַמפּו פון אַ קאָם-בינאַציע פון טאַר און קאַסטיל זייף. קויפט אַ 10 אָדער 15 סענטים-גען שטיקעל טאַר זייף און צעשניידט עס אויף קליינע שטיקלעך. לייגט עס אַריין אין אַ קוואַרט מילך-פלאַש און גיסט אַרויף הייסע וואַסער. מאַכט דעם קאַסטיל שאַמפּו דעם זעלבען וועג. ווען איר וואַשט די האָר, מייסט צונויף האַלב פון יעדען שאַמפּו און נוצט עס צוזאַמען. באַנוצט זיך מיט קאמאמיל טיי אָדער דעם זאָפט פון אַ לעמאָן, אָדער אַביסעל עסיג, אין דעם לעצטען וואַסער. ווען די האָר

זיינען אינגאנצען טרוקען, נעמט אביסעל לאָזשען אויף א שטיקעל וואַסע און רייכט אָן דערמיט דעם סקאַלפּ.

איך וויל נאָך אַמאָל באַטאָנען די וויכטיגקייט פון בערשטלען די האָר סיסטעמאַטיש יעדען פרימאַרנען און אָווענט, אפילו פאר אן אויליגען סקאַלפּ. א געזונטער, ריינער סקאַלפּ אָן דענדראָף, מיינט אויך א ריינע הויט, און דאָס איז זיכער ווערט אביסעל מי און צייט.

## די האָר אין זומער

ווען די זון הויכט אָן צו באַסען, גיבען זיך נאָך די פרויען, בא-זונדערס די אינגערע, און ציען אראָפּ די היטעלאך, טאָמער וועט זיך דערבארימען דאָס ווינטעל און וועען אויף דעם צעוואַרעמטען קאָפּ. ס'איז דערפאַר די העכסטע צייט צו טראַכטען וועגען די נייע מאָדעס פאַר די האָר. די פריזור, אַזוי ווי אַלע אַנדערע מאָדעס, ביים זיך יעדען סעזאָן. די נאַטירליכע האָר-ליניע איז ווידער אַנגענומען געוואָרען — ס'מעג זיין אַ פיקאַנטער, איבערגעקערטער שפיץ, אָדער נאָר אַ שיינע רונדליכע בויגונג.

אויב איר האָט אַ קופּקע האָר אין פאַרענט, וואָס מען רופט אַ „ווידאַו'ס פיק“ (אן אלמנה'ס שפיץ), נוצט עס אויס. דאָס ניט צו באַראַקטער צום פנים, מאַכט די אויגען אויסזען ווייטער איינגע-זעצט איינער פון אַנדערען און שאַפט אן אַנגענעמע ראם פאַר'ן שטערן.

קרייזלעך האָבען זיך, לויט דער נייער מאָדע, אַראָפּגערוקט צום פאַדערשטען טייל פון קאָפּ. זיי דאַרפען ניט זיין שווער אָדער געדריכט, בלויז אַ פאַר לייכטע קרייזלעך אויף איין זייט פון שטערן. בכלל איז דער שוואונג פון די האָר אַרױפּצוצו היינטיגען יאָר. די האָר אויף דער האַלז, אין פאַרם פון אַ קישקע, איז שוין ניט פאַ-פולער, און קיינער דאַרף עס ניט באַדויערן, באַזונדערס די קורצע, דיקע פרויען. דער הינטערשטער טייל פון קאָפּ איז דערפאַר ריין

געשניצט, לויט די נאטירליכע ליניעס, אזוי, אז די גאנצע האלז שיינט ארויס. געדענקט, אז די האָר, כאָטש ס'איז אַ שיינע זאַך, זיינען בלויז אַ טייל פון אייער קאָפּ. צעשטערט ניט דערפאַר די שיינע בויגונג פון אייער האלז מיט צאצקעדיגע קרייזלעך, אָדער רייען פון קרייזלעך, וואָס מאַכען דעם איינדרוק פון אַ לייטער.

ווי טיילט איר די האָר פאַנאָדער? אויף דער זייט? הויך? נידעריג? היינטיגע צייטען בייט מען די מאָדע פון שרונטען פון איין סעזאָן צום צווייטען. איצט מאַכט מען אַ שרונט צו איין זייט פון הינטערשטען טייל קאָפּ. יאָרען-לאַנג האָבען פרויען געמילט די האָר אויף דער לינקער זייט; אָבער אַז די היטעלאַך בויגען זיך אַראָפּ איבער דעם רעכטען ברעם, מוזען די האָר זיין פאַרקעמט צום פאַרענט-צו אויף דער לינקער זייט. טראָץ די נייע מאָדעס, איז עס אָבער אַלע מאָל שוין צו זען אַ שרונט אין צענטער, אָדער די קלאַסישע פריזור אָן קיין שרונט אינגאנצען.

זייט פאָרזיכטיג, ווען איר בייט איבער אייער שרונט, ווען ניט, וועלען די קליינע הערעלאַך זיך אַנטקעגענשטעלען און ס'וועט ווערן אַ מישמאַש. איידער איר מאַכט די ענדערונג, פאַסט נוט אויף אויף די האָר. מאַסאַזשירט דעם סקאַלפּ און באַרשט גוט אויס די האָר. אויב ס'איז פאַר אייך מעגליך, גייט אַרײַן צו אַ ספּעציאַ-ליסט, ער זאל באהאנדלען אייער סקאַלפּ. אויב מען וויל אַז דער סקאַלפּ זאָל זיין געזונט, דאַרף מען עס סטימולירען. אין יעדען פאַל, צי איר טוט עס אַלײַן, צי אימיער טוט עס פאַר אייך, פאַרנאָכלעסיגט ניט דאָס באַרשטען פון די האָר. ניט נאָר איז דאָס בערשטעל „די מוטער“ פון שיינע האָר, נאָר עס האָט אַ גוטע וויר-קונג אויף די נערווען, עס פאַרטרייבט קאָפּווייטאַג און עס באַזײ-טיגט די אָנגעשטרענגנטקייט פון קערפּער. האַלט אַלע מאָל אין זי-נען, אַז דאָס באַרשטען פאַלירט די האָר, צעשפּרייט גלייך די נא-טירליכע אוילען איבער'ן גאנצען סקאַלפּ און שאַפט-אָפּ די איבע-ריגע פעטקייט פון די האָר, און צו דעם אַלעמען נעמט עס אַרויס די שמוץ און שטויב פון אַ גאַנצען טאָג. דאָרט וואו עס איז דאָ באַוועגונג, קאָן שטויב ניט געפינען קיין רו.

אויב אייערע האָר זיינען קרייזעלדיג, קעמט זיי עטליכע מאָל

פאראוים און צוריק, ביז איר קעמט אויס די שפיצען איבער די פינגער. דאן טיילט אָפּ מיט די פינגער דעם גלאטען קרייזעל, וואָס איר האָט געמאכט און שפּילעט עס צו מיט א האָר-גאָדעל און בינדט איין די האָר אין א נעץ. אין דער פרי וועט אייער קאָפּ זיין באדעקט מיט שיינע קרייזלעך. דערווארט אָבער ניט קיין ניסים. איר דארפט צוערשט בארשטען, קעמען און צושפּילען די קרייזלעך.

בארשט ניט די האָר, סיידען זיי זיינען אינגאנצען טרוקען. אז איר וועט אריינגיין אין א פארשוויצטען באָד-צימער און בארשטען די האָר, קאָנט איר ניט דערווארטען אָנצוהאלטען די לאָקען (וועיווס) פון די האָר, ווייל די פייכקייט וועט אינגאנצען אָפּווישען די קרייזלעך.

די האָר זיינען דער שענסטער צודעם פונ'ם קאָפּ, און אויב מיר ווילען ניט קאָלע מאַכען אָט די פיינע ראם פון פנים, דארפען מיר גוט אכטונג געבען אויף דעם. ווענדט אָן נאָר דעם בעסטען שאַמפּו און דעם בעסטען האָר-מאָניק. קאמאמיל טיי איז גוט פאר אַלערליי קאָלירען האָר, עס בריינגט אַרויס דעם נאַטירליכען גלאַנץ. דאָס לעצטע מאָל, וואָס איר שווענקט אויס די האָר, דארפט איר אָנוועגן-דען די קאמאמיל (ליינט אריין די בלעטלעך אין אַ קליינעם זעקע-לע און לאָזט דאָס זעקעל ווייטען זיך אין זורדיגע וואַסער. איר קאָנט קויפען די קאמאמיל טיי אין אַן אפטיק).

נאָך וויכטיגער פאר אַלץ איז די האָר-ליניע. דאָרטען הויבט זיך אָן די קונסט פון דער פריזור. קונסט איז די האַרמאָניע פון ליניעס. דער עצם פון אַ ליניע ליגט אין איר איינפאַכקייט. און פונקט ווי מיט יעדער קונסט, איז שווער צו דערגרייכען אָט די קונסט, צו וועלכער מיר שטרעבען אין דער אויספּוצונג פון די האָר, סיידען מיר שטעלען זיך אַ ציל און אַרבייטען אויף דעם אומערמידליך.

## די האָר און זונען-שטראַלען

יולי און אויגוסט זיינען די צוויי חדשים פון יאָר, ווען מען דאַרף זיך אָפּגעבען מיט די האָר מער ווי געוויינליך, ווייל דאמאָלט איז די צייט ווען די האָר באַקומען מער לופט און זונשיין ווי אין ווינטער. עס איז קיין צווייפֿעל ניט, אז לופט און זונשיין זיינען געזונט פאר די האָר. יעדע פרוי ווייסט אָבער, אז דער שטויב אין דער לופט מאַכט שנעל שמוציג די האָר, און אז די שטראַלען פון דער זון טרי-קענען אויס דעם סקאַלפּ און פאראורזאכען דענדראָפּ. דעריבער איז נויטיג צו שענקען באַזונדער אויפּמערקזאַמקייט צו די האָר דורך די הייסע חדשים, ווייל אויב איר וועט דאָס ניט טאָן, וועלען אייערע האָר ניט נאָר ניט אויסזען שיין דורכ'ן זומער, נאָר עס וועט אייך נאָך נעמען אַ היבשע צייט, ביז איר וועט זיי דערנאָך קאָנען צוריק-ברענגען צו אַ נאָרמאַלען צושטאַנד.

דאָס איז אויך גילטיג פאר פרויען, וואָס האָבען נאָר וואָס גע-האַט אַ „פערמאַנענט-וועיוו“. דער „וועיוו“ מאַכט שענער די האָר-פריזור און מאַכט גרינגער צו-האַלטען די האָר אין אָרדנונג, אָבער עס האָט נאָרנישט ניט צו טאָן מיט דעם צושטאַנד פון דעם סקאַלפּ. אויב מען איז ניט פאָרזיכטיג גענוג צו האַלטען דעם סקאַלפּ ריין און עלאָסטיש אפילו נאָך דעם, ווי מען האָט שוין אַ „פערמאַנענט וועיוו“, וועט מען שנעל אויסגעפינען, אז די לאָקען וועלען זיך ניט האַלטען.

אַ פרוי וואָס האָט נאַטירליך-געקרייזעלטע האָר קאָן דאָס בע-סער פאַרשטיין. זי ווייסט שוין פון דערפאַרונג, אז אירע האָר קרייזלען זיך אזוי לאַנג ווי זי ניט אַכטונג אויף זיי און היט אָפּ דעם סקאַלפּ. ווען אַזאַ פרוי ווערט קראַנק אָדער געפינט זיך אין אַ גערוועזען צושטאַנד, וועט זי באַמערקען, אז אירע האָר וועלען זיך ניט קרייזלען ווי געוויינליך. אַזאַ פרוי ווייסט אויך אז יעדעס מאָל, ווען זי וויל פאַרקעמען גוט אירע האָר, דאַרף זי זיי אַביסעל נאָס-מאַכען און גוט איינלייגען די „וועיווס“.

דערפאַר איז מען נאָך ניט פאַרטיג מיט די האָר גלייך ווי מען



שטעלט איין א „פערמאנענט-וועיוו“ — דער פאקט איז, אז מען דארף זיך ערשט דאן אנהויבען לערנען, ווי אזוי אויפצופירען זיך מיט געקרייזעלטע האָר, אויב מען וויל, אז זיי זאָלען זיין שיין. עס פאסירט אָפט, אז בעת מען נעמט א „פערמאנענט וועיוו“, וואו מען באַנוצט עלעקטריציטעט אָדער אן אנדער פאָרם פון היץ, ווערט דער סקאַלפּ אויסגעטריקענט אזוי, אז פאר חדשים לאַנג ליידט מען דערנאָך פון דענדראָף.

עס פאסירט אויך ניט זעלטען, אז געוויסע סאָרטען האָר פאַר-לירען אַביסעל פון זייער קאָליר בשעת דעם „פערמאנענט וועיוו“. עס פארשטייט זיך, אז אזעלכע רעזולטאַטען קאָנען בשום אופן ניט געזען ווערען אין פאָראַוויס. און דער איינציגער וועג, ווי אזוי מען קאָן אין אזעלכע פאַלען פארבעסערען דעם צושטאַנד, איז צו אַר-בייטען אויף די האָר און ביסלעכווייז זיי ברענגען צוריק צו נאָרמאַל. דורך די חדשים יולי און אויגוסט, וועלען די מערסטע פרויען אויסגעפינען, אז עס איז נויטיג צו רייניגען די האָר אָפטער ווי אין ווינטער. אויב די האָר זיינען אויליג, קאָן זיין נויטיג צו געבען זיי א „שאַמפּו“ יעדע וואָך. אויב זיי זיינען טרוקען, דארף מען זיי וואַ-שען ווייניגסטענס איין מאל אין צוויי וואָכען. דאָס איז פשוט נויטיג, כדי צו האַלטען זיי ריין.

בלאָנדע האָר דארף מען אַמאָל רייניגען מער ווי איינמאָל אַ וואָך, אויב דער סקאַלפּ איז אויליג. די אויל אויף די האָר כאַפט גיך אויף שטויב און מאַכט טונקעלער דעם קאָליר פון די האָר. כדי אזעלכע האָר זאָלען שטענדיג אויסזען העל און גלאַנציג דארף מען זיי אָפּשווענקען מיט לימענע אָדער „קאמאמיל טיי“.

פרויען וואָס האָבען א „פערמאנענט וועיוו“ דארפען ניט מורא האָבען צו וואַשען זייערע האָר. דער „וועיוו“ וועט ניט ארויסקומען, אויב עס איז איינגעלייגט געוואָרען גוט. זיי דארפען אויך ניט פאַר-נאַכלעסיגען צו, באַרשטען זייערע האָר ווי געוויינליך, ווייל דאָס וועט אויך ניט שעדיגען זייערע לאָקען. אויב די האָר זיינען טרוקען וועלען זיי אויסגעפינען, אז באַרשטען זיי צוויי מאל אַ טאָג, אינ-דערפרי און בינאַכט, וועט אזוי סטימולירען די אויל-דריזען, אז די האָר וועלען האָבען אַ פיינעם גלאַנץ, דאָס באַרשטען וועט העלפּען

אפילו צו רייניגען דעם קאפ פון דענדראף, אויב אזעלכעס איז  
פאראן.

איידער מען גייט וואשען די האָר דארף מען זען, אז מען זאָל  
האַבען ביי דער האנט ריכטיגען זיף. דער זיף דארף זיין אין דער  
פאָרם פון א פליסינקייט, אויב ניט וועט מען זיי ניט קאָנען אויס-  
שווענקען ווי עס באדארף צו זיין. פשוט'ער זיף קאָן אויך פאר-  
לייגען די פאָרם פון דעם סקאַלפ בעת מען רייבט אים איין. מ'קאָן  
אַליין צוגרייטען די פליסינקייט דורך צעשניידען דעם זיף אויף  
שטיקעלאך און לאָזען עס צעניין אין א קוואַרט קאָכעדיג וואַסער.  
פאר נאָמאלע האָר איז ניטאָ קיין בעסערער זיף ווי קאסטיל-זיף.  
פאר אויליגע האָר איז בעסער צו נוצען „טינקטשור אָו גרין סאָופ“,  
א זיף-פליסינקייט וואָס מען קאָן באקומען גאנץ ביליג אין יעדען  
אפטייק.

ווייניגסטענס דריי מאָל דארף מען איינזיפּען די האָר ביי יעדען  
„שאַמפּו“. דעם ערשטען מאָל נעמט די זיף אַרויס די אויל פון  
קאָפּ. די איבעריגע צוויי מאָל רייניגט עס די האָר און דעם סקאַלפּ.  
שווענקען די האָר דארף מען אזוי לאַנג, ביז וואָנען דאָס וואַ-  
סער בלייבט ריין. ערשט דאָן קאָן מען זיין זיכער, אז די האָר זיינען  
אבסאָלוט פריי פון שמוץ און אויל.

נעקרייזעלטע האָר טאָר מען ניט אָפּשווענקען מיט קאַלטע  
וואַסער, ווייל דאָס קאָן שעדיגען דעם „ווייוו“. פרויען זאָנען, אז  
זיי האָבען ליב צו נוצען קאַלטע וואַסער אויף זייערע האָר, ווייל  
דאָס מאַכט בעסער אַרבייטען די בלוטען אין סקאַלפּ און באַשיצט  
זיי נעגען אַ פאַרקילונג, אָבער פאַר די זאכען איז פיל בעסער צו  
נעבען דעם סקאַלפּ א גוטען מאַסאַזש. אַ מאַסאַזש סטימולירט די  
בלוט-צירקולאַציע, און מאַכט ווייך דעם סקאַלפּ.

פרויען וואָס פאַרברענגען ביים ים-ברעג און האָבען ליב צו  
שווימען דארפֿען זען דערצו, אז זייערע האָר זאָלען ניט ווערען איי-  
גענעצט. זיי דארפֿען טראָגען אזא באַד-הוט, וואָס זאָל ניט אַריי-  
לאָזען קיין וואַסער. אויב זיי ווילען זיין אבסאָלוט זיכער, קאָנען זיי  
אַרומבינדען זייערע האָר מיט אַ גרויסע שטיק „שאַמי“ (די זעלבע

„שאמי“ וואָס מען נוצט אין הויז פאר פאָלירען מעבעל און פענ-  
סטער) און ערשט אויף דעם אָנטאָן די באָד-הוט.

דאָס וויכטיגסטע וואָס מען דאַרף געדענקען זומער-צייט איז צו  
האַלטען ווייך דעם סקאַלפּ און ניט דערלויבען אים צו ווערען טרו-  
קען. אזוי שנעל ווי מען פילט, אז די האָר ווערען טרוקען, דאַרף  
מען איינרייבען א זאַלץ. דאָס וועט אייך אויסהיטען פון קריגען  
דענדראָף.

עס איז אַן אַלטער כלל, אַז ס'איז בעסער צו פאַרשווענדען  
אַביסעל מי כּדי צו פאַרמיינען א צרה, איידער צו פאַרנאַכלעסיגען  
ביז עס ווערט אן ערנסטער ענין וואָס פאָדערט פּראָפעסיאָנעלע באַ-  
האַנדלונג. עס איז נויטיג צו פאַרהיטען זיך זומער-צייט פון דער  
שעדליכער ווירקונג פון דער זון, באַזונדערס ווען מ'באָרט זיך נאָך  
אין געזאַלצענער וואַסער. געזאַלצענע וואַסער און געזאַלצענע לופט  
טריקענט די האָר און מאכט זיי גראָב און האַרט, אזוי אז זיי שפּאַל-  
טען זיך לייכט. עס איז ניט אזוי לייכט צו פאַרבעסערען און פאַר-  
שענערען די האָר און סקאַלפּ ווען זיי ווערען פאַרנאַכלעסיגט דורכ'ן  
זומער.

דערפאַר איז וויכטיג איר זאָלט שענקען באַזונדערע אויפ-  
מערקזאַמקייט צו די האָר, איידער איר פאָרט אויף אייער וואַקסשאַן,  
ווי אויך אין פאַרלויף פון דער צייט וואָס איר פאַרברענגט אויף דער  
זון אָדער ביים באָדען זיך.

געוויס איז עס א מחיה אַרויסצוגיין זומער אָן אַ היטעל. איר  
קענט זיך עס טאקע פאַרגינען אין אָווענט, אָבער בייטאָג, באַזונ-  
דערס ווען איר געפינט זיך ביים ים-ברעג אָדער אין די בערג, וועט  
אייערע האָר זיין אויסגעשטאַנען צו די שטאַרקע שטראַלען פון דער  
זון, און איר וועט שפּעטער האָבען צו זינגען און צו זאָגען וועגען  
אייערע האָר און סקאַלפּ.

אויב אייערע האָר און סקאַלפּ געפינען זיך אין א געזונטען צו-  
שטאַנד, וועט איר קיין שוועריגקייטען ניט האָבען. וואַשט די האָר  
איין מאַל אין צוויי וואָכען און באַרשט זיי צוויי מאַל אין טאָג.  
לייגט זיך ניט שלאָפען מיט קעמעלאך אָדער מעטאַלענע קרייזלעך  
אָדער מיט א שווערער היטעלע אויפ'ן קאָפּ. די האָר דאַרפען זיין

פריי, אזוי אז ס'זאל צו זיי צוקומען גענוג לופט בעת מען רומט.  
מעגליך, אז פאר אייך איז זייער וויכטיג צו האלטען די כווא-  
ליעס פון די האָר אין דער בעסטער אָרדענונג. איר קענט עס אָבער  
פונקט אזוי גוט אויספירען אין דער פריי. אויב איר וועט אויפשטיין  
אביסעל פריהער, וועט איר האָבען גענוג צייט אויף צו מאַכען א  
געלונגענע פריזור.

אויב אָבער אייער סקאַלפּ איז ניט קיין געזונטער, דאַרפט איר  
אים אויסהיילען בעת איר געפינט זיך אויף אורלויב. אויב איר  
האַט „דענדראַף“ און די האָר איז טרוקען, דאַרפט איר נעמען א  
זאַלב און גוט איינרייבען אין סקאַלפּ מיט די שפיץ פינגער ניט  
ווייניגער ווי דריי מאל אַ וואָך. איר דאַרפט ניט אָפּגעבען קיין באַ-  
זונדערע צייט דערצו, נאָר ווען פאַר אייך איז באַשוועמער — אין  
דער פרי אָדער ביינאַכט, איידער איר לייגט זיך שלאָפּען. נאָך דעם  
זאַלב, באַרשט גוט אויס די האָר. די באַוועגונג דאַרף זיין אַן  
ענרגישע — א באַרשט אַרויף-צו און אַוועק פון זיך, ציהענדיג די  
באַרשט איבער דער גאנצער לענג פון די האָר.

נאָר וויכטיגער פונקט באַרשטען איז איינצורייבען א פעטס  
אין סקאַלפּ, איידער איר גייט ארויס אויף דער זון. אויף אַזאַן  
אופן וועלען אייערע האָר און סקאַלפּ געווינען אַם בעסטען פון די  
זונען-שטראַלען און צו דער זעלבער צייט וועט דער סקאַלפּ ניט  
ווערען צו טרוקען און די האָר וועלען ניט אָפּגעבליאָקעוועט ווערען.  
אויב אייער סקאַלפּ און האָר זיינען פעט, האָט איר ווייניגער  
וואָס מורא צו האָבען, אז די זון-שטראַלען וועלען האָבען א שער-  
ליכע ווירקונג אויף זיי. פארקערט, די זון סטימולירט די אויל-  
דריזען און שיקט אַרויס מער בוימעל צו דעם סקאַלפּ און די האָר.  
אַ מיטעל פאַר צו פעטע האָר איז אַנצואווענדען א מאָניק צוויי,  
דריי מאל אַ וואָך. אויך איז גוט צו באַרשטען די האָר. אָבער  
אַנשטאָט צו באַנוצען „קאָסטיל“ זייער, וואָשט די האָר מיט „טאַר“  
אָדער „טינקטור אָו גרין“ זייער.

ווי מעגליך, פרוכירט ניט צו נעצען די האָר ווען איר באַדט  
זיך. שאַפט זיך איין א גוט און שטייף שוויים-היטעל פון א שווערער  
גומי, און אונטער דעם גומענעם היטעלע טוט אַריין אַ פאַס פון

„שעמי“ (זעמס-לעדער) וואָס זאָל אַרומנעמען דעם ראַנד פון קאָפּ, אַז די האָר וועלען ניט ווערען נאָס, וועט איר זיך דערנאָך פאַר-שפּאַרען אַסך מי און ערנערניש.

## די האָר נאָכ'ן וואַקיישאַן

עס איז פאַרהעלטניסמעסיג גרינג צוריקצוברענגען די הויט צו דער נאַטירליכער פאַרב און געוועב נאָך דעם, ווי מען קערט זיך אום פון וואַקיישאַן, פאַרברענט פון דער זון. די צייט אַליין העלפט צו פאַרגלעטען די חסרונות, אויב מ'קימערט זיך ניט וועגען אן איי-לינגער פאַרבעסערונג. אבער עס איז א פיל שווערערע אויפגאבע צו ברענגען די האָר צו א „תכלית“. עס איז אן איידעלער ענין און פאָדערט גענויע אויפמערקזאמקייט און אויפפאַסונג. מען קאָן זיך ניט פאַרלאָזען אינגאנצען אויף די קילערע וועטערען און וויי-נינגער זונשיין.

די זון מאכט טרוקענע האָר נאָך מער טרוקען. ביי בלאַנ-דינקעס ענדערען זיך די האָר אויף צוויי, דריי פאַרשידענע שאַט-רונגען פון בלאַנד, אויב זיי באַשיצען ניט דעם קאָפּ פון דער זון. צופיל זונשטראַלען האָט דיזעלכע ווירקונג, ווי די „ווייסע הענא“, וואָס ווערט באנוצט אין ביוטי פאַרלאָרס, — עס מאַכט די האָר בלייכער.

דער בעסטער מיטעל קענען פאַרטריקענטע און אָפּגעבלייכטע האָר איז ווי פּאָלנט : באַרשט די האָר פאַר דריי, פיר מינוט מיט אַ שטייפער באַרשט ; מאַסאַזשירט דעם סקאַלפּ פאַר נאָך 3-4 מינוט, האַלטענדיג די גראַבע פינגער ביי די שלייפּען, מאכט קליינע, פעסטע קרייזען מיט די איבריגע פינגער, אזוי דאָס איר זאָלט פילען די באַ-ווענונג פון דעם סקאַלפּ. טיילט פאַנאַנדער די האָר יעדע צוויי אינטשעס און שמירט איין א זאָלב אינ'ם סקאַלפּ, דאן באַרשט ווידער אויס די האָר. חזר'ט איבער דעם פּראָצעס צוויי-דריי מאל א וואָך.

איידער איר וואשט אויס די האָר שמירט איין גענוג זאלב אי-  
בער'ן גאנצען סקאלפ, וויקעלט איין דעם קאָפּ אין זודיג-הייסע  
האַנטיכער, און זאָל עס אזוי בלייבען פינף מינוט צייט. די פּאָרע  
וועט אַרויפּשפּאַרען דעם בוימעל פון די דריזען, און דער אויל וועט  
אַריינפליסען אין יעדער פאַרהונגערטער האָר. ווען איר נעמט אַרונ-  
טער די האַנטיכער, מאַסאַזשירט די האָר גאנץ ענערגיש און דערנאָך  
שווענקט אויס מיט לעבליכע וואַסער. דאן קאָנט איר אָנהויבען  
איינער געוויינליכע „שעמפּו“. זייפט אָן און שווענקט אויס דריי,  
פיר מאָל, כדי פטור צו ווערען פון דעם זאלב. צום לעצטען מאָל  
שווענקט גוט אויס, טריקענט אויס די האָר מיט א האַנטוך און  
ווענדט אָן נאָך אביסעל זאלב צום סקאלפ. איצט באַרשט ווידער  
אויס די האָר. די האָר וועלען ווערען ווייך, און אויב איר האָט  
דענדראָף דערצו, וועט אַזא באַהאַנדלונג אויך אויסראמען דעם  
דענדראָף.

און וואָס איז מכה אויליגע האָר? זיי ליידען נאָך מער פון  
דער זון. אויב די האָר זיינען נאָטירליכערהייט פעט, וועט די זון,  
ווי אויך צו אָפטע „שעמפּו“, סטימולירען די אויל-דריזען צו אַר-  
בייטען נאָך פליסיגער, אזוי דאָס דער איבערפלוס פון בוימעל וועט  
זיך באווייזען אויף די האָר.

אַט ווי אזוי איר דאַרפט באַהאַנדלען פעטע האָר: איר דאַרפט  
אַנווענדען א „לאָשאַן“ דריי, פיר מאָל א וואָך. איידער איר וואשט  
אויס די האָר, ווענדט אָן דעם „לאָשאַן“ צום סקאלפ, פאַנאַנדער-  
טיילענדיג די האָר. רייכט עס איין זייער לייכט. א גוטער „שעמ-  
פו“ פאר אויליגע האָר איז „קעסטיל“-זייע געמישט מיט „טאַר“  
זייע. איר קאָנט אליין צוגרייטען דעם „שעמפּו“. קויפט א שטיקעל  
„טאַר“-זייע פאר 15 סענט און צעשניידט עס אויף פיצלעך. לייגט  
עס אַריין אין א קוואַרט מילך-פלאַש און גיסט ארויף הייסע וואַסער.  
מאַכט דעם „קעסטיל שעמפּו“ אויפ'ן זעלבען אופן. איר וועט האָבען  
גענוג אויף 3, 4 שעמפּוס.

ווען איר וואשט די האָר, מישט צונויף ביידע שעמפּוס האַלב  
אויף האַלב. ווען אייערע האָר זיינען גוט אויסגעשווענקט, שווענקט  
אויס נאָכאמאָל מיט לעמאָן-זאַפט, אָדער קאַמפּאָמיל-טיי. אויב איר

וועט קויפען די טיי פאר 20 סענט אין אפטייק, וועט איר האָבען גענוג אויף דריי „שעמפוס“. וויקעלט איין אַביסעל פון די טיי אין אַ ווייכען טיכעל און ברייט עס אָפּ מיט צוויי, דריי גלעזער הייסע וואַסער. גיסט עס איבער די האָר און דערנאָך טריקענט אויס מיט אַ טערקישען האַנטוך.

ווען אייערע האָר און סקאַלפּ זיינען אינגאנצען טרוקען, ווענדט אָן אַ פּאָר טראָפּענס פון דעם „טאַניק“ מיט אַ שטיקעל וואַטע. רייכט איין אין סקאַלפּ און דערנאָך באַרשט די האָר. איר וועט אפשר מיינען, אז באַרשטען איז פאַר אייך שעדליך, ווייל ס'ברענגט אַרויס מער בוימלעל צום סקאַלפּ, — זענט איר טאַקע גערעכט, אָבער איך ווייס פון דערפאַרונג, אז ווען מ'האַלט אין איין באַרשטען אוי-ליגע האָר, ווערט דער סקאַלפּ געזונט, און במילא פאַרשווינדט די איבריגע בוימלעל. אויב איר האָט קרייזעלדיגע האָר, אָדער א „פּער-מאַנענט וועיוו“, האָט ניט קיין מורא צו באַרשטען די האָר. דאָס באַרשטען וועט ניט אַרויסנעמען די קרייזלעך, נאָר עס וועט מאַכען די האָר ווייך און נאָכגעביג. עס גיט די האָר לעבענסקראַפט און קאָן דערפאַר פאַר קיין פאַל ניט אָנטאָן קיין שאַדען. דאָס וואָס אַ מאַסאַזש טוט פאַר דער הויט און דעם סקאַלפּ, טוט דאָס באַרשטען פאַר די האָר.

די פאַרשיידענע פּראָצעדורעס, וואָס איך האָב אויבען באַשרי-בען, נעמען טאַקע צו אַסך צייט, אָבער וואָס קאָן מען זיך העלפען? — דער וועג צו שיינקייט איז פול מיט זייער, בוימלעל און די האַרטע הערלעך פון אַ באַרשט.

## „פּירמאַנענט ווייוו“

די האָר האָבען מורא פאַר'ן ים, און פאַר הויכע, טרוקענע באַרג-לופט. זיי שרעקען זיך פאַר צופיל זון. זיי ווייסען, אז אויף דעם געזיכט זיינען פרויען שוין מער-ווייניגער צוגעוואוינט צו געבען אַכטונג, ווייל ווען אַ פרוי פלאַנעוועט אוועקצופאַרען אויף אַ וויק-

ענר, אָדער נעמען א לענגערע וואקאציע, גרייט זי צו אירע אַלע שיינ-  
הייטס-מיטלען פאר'ן געזיכט. זי רייניגט איר הויט, רייכט איין  
פאַרשיידענע קרימס, און האלט עס בכלל נאָרמאַל די נאַנצע צייט  
וואָס זי איז אוועק פון דער היים. זי איז אויך זייער פאָרויכטיג  
מיט איר פיגור. זי האלט זיך אָפּ פון עסען צופיל. אויב איר אַפּע-  
טיט איז א גרויסער אין דער קאָנטרי און זי עסט זיך אָן מיט די אַלע  
גוטע מאכלים וואס מען גרייט פאר איר צו, טוט זי דערפאר מער  
עקסערסייז ווי געוויינליך. זי שווימט, זי שפאצירט אַסך, זי מאכט  
אַלערליי איבונגען, און דאָס דערלאָזט שוין ניט אז זי זאָל צונעמען  
איבעריגע וואָג.

אָבער וואָס טוט זי פאר אירע האָר? ווי אזוי גיט זי אַכטונג  
אויף זיי? ווייסט זי, אז מען דאַרף צודעקען דעם קאָפּ ווען מען  
נעמט א זון-באַד, אָדער מען שפילט „טעניס“, אָדער מען נעמט א  
לאנגען שפאציר אויף דער זון, כדי די האָר זאָלען ניט ווערען צו  
טרוקען? אמאָל איז אפילו גייטונג איינצורייכען אויל אין סקאַלפ  
צו האַלטען עס בויגזאַם. די הויפט שוועריגקייט, אָבער, איז צו  
האַלטען שוין די האָר ווען מען איז ביים ים, אָדער ווען מען באַדט  
זיך אַסך אין דער קאָנטרי. וואסער טריקענט די האָר, אָבער עס  
מאַכט אויך שווער צו פאַרקאָמען זיי געהעריג און ספּעציעל איינ-  
צולייגען זיי אין לאָקען און „וויווס“. עס איז א שווערער ענין צו  
האַלטען שוין דעם קאָפּ, ווען מען איז אויף וואַקאציען.

דערפאר טאקע איז דער „פערמאַנענט ווייוו“ אזא גליק. עס  
פאַרשפאַרט א פרוי אַסך ערגערניש וועגען איר אויסזען, אַסך מי  
און ארבייט. איידער זי פאַרט אוועק אויף איר וואַקאציען גייט זי  
אַריין אין א ביוטי פאַרלאָר, לאָזט זיך מאכען א „פערמאַנענט  
ווייוו“ און — זי איז גרייט! זי איז שוין זיכער, אז וויפיל זי זאָל  
זיך ניט באַדען און איינגעצען אירע האָר, וועלען זיי נאָך אַלץ זיין  
שוין איינגעלייגט און געהעריג פאַרפּוצט.

אין די אמאָליגע צייטען האָבען פרויען אויך פאַרשטאַנען וואָס  
פאַר א באַקוועמליכקייט עס איז צו האָבען פערמאַנענט געקריי-  
זעלטע האָר, וועגען וועלכע מען דאַרף זיך ניט זאָרגען. פלעגען די  
רייכע פרויען באַשטעלען שייטלעך, וואס מען האָט געקרייזעלט אויף



דעם פאלגענדען אופן : מען האָט גענומען ביסלאַך האָר, זיי אַרומ-  
געוויקעלט אַרום קליינע שטעקעלאַך, צוגעבונדען. זיי פעסט, און  
דערנאָך אַריינגעוואָרפען די שטעקעלאַך מיט די האָר אין אַ גרויסען  
טאָפּ קאָכעדיגע וואַסער. נאָך עטליכע שעה האָט מען אַרויסגענומען  
די שטעקעלאַך און זיי געטריקענט אויף דער זון. ווען מען האָט  
אַראָפּגענומען די האָר זיינען זיי געפאלען אין לאַקען, און פון די  
דאָזיגע האָר האָט מען געמאכט די שייטלען.

יאָרען לאַנג האָט מען געזוכט אויסצוגעפינען אַ וועג ווי אזוי  
צו קרייזלען די האָר אויפ'ן קאָפּ גופא. און ענדליך האָט מען אַזא  
וועג געפונען. מען האָט ערפונדען ספעציעלע מאַשינערי, און מיט  
אַמאָל איז עס געוואָרען מעגליך פאַר יעדער פרוי צו האָבען שיינע,  
געקרייזעלטע האָר.

די דאָזיגע מעטאָדע איז אבער ניט געווען קיין אנגענעמע. עס  
האָט פשוט אָנגעכאַפט אַ מורא ווען מען האָט אַ קוק געטאָן אויף די  
קאָמפליצירטע מאַשינען וואָס זיינען נויטיג געווען איינצולייגען דעם  
„פערמאַנענט ווייוו“. דערצו האָט דאָס געדויערט אַ לאַנגע צייט,  
און עס איז געווען נויטיג צו זיצען שטיל און ניט געבען זיך קיין  
ריר, טאָמער ווערט עפעס קאַליע מיט דעם מאַשין און עס פאַסירט  
אַן אומגליק. אזעלכע אומגליקען זיינען ניט געווען קיין זעלטענ-  
הייט אין די ערשטע צייטען. אַחוץ דעם איז מען קיינמאָל ניט  
געווען זיכער אַקוראַט ווי די האָר וועלען אויסזען ווען מען וועט  
פאַרטיג ווערען מיט דער באַהאַנדלונג. ניט אלעמאָל האָט זיך דער  
„ווייוו“ איינגעגעבען, און ניט אלעמאָל זיינען די האָר אַרויסגעקו-  
מען אומבאַשעדיגט. אויסער די אלע זאַכען איז דער „פערמאַנענט  
ווייוו“ געווען פאַרבונדען מיט גאַנץ גרויסע הוצאות.

עקספערטען זיינען דאָריבער ניט געווען צופרידען, כאָטש דער  
„פערמאַנענט ווייוו“ האָט באלד אויסגענומען ביי פרויען. זיי האָ-  
בען ניט אויפגעהערט צו אויסזוכען נייע מעטאָדען וואָס זאָלען זיין  
מער באַקוועם, ווייניגער שעדליך, און ביליגער. און ענדליך האָבען  
זיי געהאַט ערפאָלג. זיי האָבען ענטדעקט אַ נייעם פראָצעס פון איי-  
לייגען לאַקען אין די האָר, ביי וועלכער עס ווערט ניט גענוצט קיין  
שום מאַשינעריע, אפילו ניט קיין עלעקטריציטעט. עס גלויבט זיך

קוים, אז אזא זאך איז מעגליך, אָבער עס איז א פאקט. כמעט אין יעדען גרעסערען ביוטי פארלאך באנוצט מען די דאָזיגע נייע מע-טאָדע, וואס פאָדערט ווייניג צייט, און מאכט ניט דעם פאָציענט געוועזן און אָנגעשטרענגט, ווייל ער קאָן דרייען דעם קאָפּ ווי ער וויל און פילען זיך פולקאם באַטוועם.

דער סוד פון דעם נייעם פראָצעס ליגט אין ספּעציעלע כעמישע „פּעדס“ וואס גיבען ארויס אסך היץ אזוי שנעל ווי מען נעצט זיי איין מיט וואַסער אָדער אַן אנדער פליסיגקייט. די „פּעדס“ באַסען איין די לאָקען אין די האָר, אבער זיי קאָנטראָלירען ניט דעם סאָרט „ווייוו“. די מאָדע פון דער פריזור ווערט באַשטימט אין פאָראוים און מען וויקעלט אויף די האָר אויף א געוויסען אופן כדי צו בא-קומען דעם באַשטימטען סאָרט „ווייוו“.

צוערשט וואַשט מען אויס דעם קאָפּ און מען טריקענט די האָר ווי געוויינליך. דערנאָך טיילט מען זיי איין אין קליינע זשמוטען און אויף יעדען זשמוט באַזונדער טוט מען אַן א גומענע רימעל, וואָס זאָל באַשיצען דעם סקאַלפּ פון דער היץ. איצט וויקעלט מען אויף יעדע בינמל האָר באַזונדער אויף ספּעציעלע היץצערנע שטעקע-לאַך. געוויסע סאָרטען האָר פאָדערען, אז מען זאָל זיי אייננעצען איידער מען וויקעלט זיי אַן אויף די שטעקעלאַך; אנדערע האָר וויקעלט מען אַן ווען זיי זיינען טרוקען, און דערנאָך נעצט מען זיי איין מיט א ספּעציעלער פליסיגקייט.

די כעמישע „פּעדס“ קומען איינגעוויקעלט אין זילבער-פּאַפּיר, כדי זיי זאָלען ניט ווערען נאָס, איידער מען איז גרייט זיי אָנצו-ווענדען. נאָכדעם ווי די האָר זיינען גרייט, נעצט מען אבער איין די „פּעדס“ און אין צוויי מינוט ארום ווערען זיי גוט הייס. אין משך פון די צוויי מינוטען ווערט דער „פּעד“ אַרומגעוויקעלט אַרום די האָר און עס הויבט גלייך אַן איינבאָקען די „ווייווס“. ווען מען ווערט פארטיג מיט אַרומבינדען דאָס לעצטע שטעקעלע מיט א „פּעד“ איז עס שוין געוויינליך צייט אָנצוהויבען אַראָפּנעמען די ערשטע, אזוי, אז מען פארלירט ניט קיין צייט דערביי. עס איז אויך ניט פארבונדען מיט קיין שמערצען אָדער אומאנגענעמליכקייטען צוליב היץ אָדער פאַרע.

אזוי לאנג ווי דער סקאלפ איז אין א גוטען צושטאנד, זע איך  
 ניט איין ווי אזוי דער נייער „פערמאנענט ווייוו“ קאן זיין שעדליך.  
 אין יעדען פאל איז עס זיכער ניט מער שעדליך ווי אלע מעטאדען,  
 וואס מען האט גענוצט ביז אהער. ווען די האר זיינען אפגעפארבט  
 קאן מען זיי אויך איינלייגען אין לאקען דורך דעם דאזיגען פרא-  
 צעס, כאטש עס איז נויטיג צו זיין באזונדערס פארזיכטיג אין אזא  
 פאל.

## ווען איז נויטיג א „פערמאנענט ווייוו“ ?

פאר דער פרוי, וואס האט גלייכע האר, איז דער „פערמאנענט  
 ווייוו“ א געשאנק פון גאט.

מען האט ביי מיר עטליכע מאל געפרעגט, צי דער „פערמא-  
 נענט ווייוו“ איז שעדליך פאר די האר.

דער „פערמאנענט ווייוו“ איז מער א פראגע פון וויסענשאפט  
 ווי קונסט. ווייל דער פרינציפ פון דעם פראצעס באשטייט אין דער  
 פארשיידענארטיגקייט און דעם כאראקטער און וואוקס פון די האר.  
 אין אלגעמיין גענומען זיינען דא צווייערליי טיפען האר ביי  
 ווייסע מענשען, גלייכע און געקרייזעלטע. זייער אפט פאסירט אבער,  
 אז איין טיפ גרעניצט זיך ביים צווייטען, אזוי אז עס איז שווער  
 באשטימט צו זאגען, צי די האר זיינען גלייכע אדער נאטירליך גע-  
 קרייזעלטע.

זייער אפט באקלאגען זיך פרויען אויף דעם, וואס דער פראצעס  
 פון „פערמאנענט ווייוונג“ האט געשאדט זייערע האר. אין מער-  
 סטע פאלען זיינען זיי זייער גערעכט, ווייל דער דאזיגער פראצעס  
 דארף דורכאויס האבען א געניטע און געשיקטע האנט און אסך  
 פראקטישען און טעאָרעטישען וויסען וועגען האר, און דאס געפינט  
 מען זייער זעלטען אין די געוויינליכע ביוטי פארלאָרס. און וואס  
 איז נאך מער צום באדויערען, איז וואס אסך פרויען שאצען

אָפּ דעם „פּוירמאנענט“ לױט דער צאָל קארבען („וויווס“), וואָס זיי באקומען און ניט לױט דער קוואַליטעט פון דעם פּראָצעס. עס זיינען דאָ צוויי אופנים ווי אזוי צו באהאַנדלען האָר אין דעם פּראָצעס פון „פּוירמאנענט ווויווינג“. איינער צילט צו קוואַנט-מיטעט פון קארבען, און דער צווייטער — צו קוואַליטעט פון „טריט-מענט“. ווען די האָר ווערען געוויקעלט און באהאַנדעלט אין דער פלאַך, ווי עס איז זייער נאַטירליכער וואקס, וועט דער קארב זיין ברייטער, אבער דערפאר וועט ער אויסזען אסך נאַטירליכער. אָבער ווען מען דרייט די האָר ווי א שטריק וועלען זיי פארלירען זייער נא-טירליכע קאָליר און גלאַנץ און ווערען האַרט. דאָס איז דערפאר, וואָס זיי ווערען באהאַנדעלט אויף אן אומנאַטירליכע אופן. די ביליגערע ביוטי פארלאָרס באנוצען זיך מיט דער לעצטער מעטאָדע און דרייען די האָר ווי א שטריק, ווייל עס איז פיל לייכטער און דער רעזולטאַט איז אסך מער קארבען, וועלכע האלטען זיך לענגער. אבער אזא „וויוו“ זעט אויס זייער אומנאַטירליך. די האָר זעען אויס געקרייזעלט כמעט ווי ביי נעגערס. אין די בעסטע ביוטי פארלאָרס ווערען שוין אבער ניט געגעבען אַזעלכע „וויווס“. זיי גיבען בלויז דעם ברייטען, מער נאַטירליכען „וויוו“, וואָס שטרענגט ניט אָן אזוי די האָר.

אָבער פונקט ווי אין אנדערע געביטען, איז אסך פּראָגרעס געמאכט געוואָרען אין ביוטי פארלאָרס. און איצט איז שוין דאָ אַ מאַשין פאר „פּוירמאנענט ווויווס“, וואס דארף ניט האָבען קיין עלעקטריציטעט, נאָר ארבייט דורך א כעמישען פּראָצעס. די מאַשין הייסט „זאטא מאַשין“. פון מיין אייגענער דערפארונג וויס איך, אז געוויסע מינים האָר קאָנען גאנץ דערפאַלגרייך באהאַנדעלט ווערען דורכ'ן נייעם פּראָצעס. אָבער דאָס איז אַלץ געווענדט אין דער געניטקייט פון דעם „אפּערייטאָר“ פון דער מאַשין. איין קאָפּ האָר דארף האָבען אביסעל מער היץ און אן אנדערער ווייניגער. א סקאַלפּ, וואס איז נאַטירליך אויליג, קאָן בעסער פאַרטראָגען א „פּוירמאנענטען ווויוו“ ווי א טרוקענער סקאַלפּ און טרוקענע האָר. אויב דער אפּערייטאָר פון דער מאַשין פאַרשטייט די סטרוקטור פון אייערע האָר און דעם צושטאַנד פון אייער סקאַלפּ האָט איר

פיל מער שאנסען צו באקומען א נוטען „ווייוו“ און צו דער זעל-  
בער צייט זאל עס ניט שאַדען די האָר.

כדי צו זיין זיכער מיט דעם רעזולטאַט הייסט דער אָפּערייטאָר  
צו מאכען א פראָבע אויף איין לאָס פון אייערע האָר איידער זי  
הויבט אָן אַרבייטען אויפ'ן גאנצען קאָפּ. אזוי ארום וועט זי קאָ-  
נען אויסגעפינען וויפיל הייז זי קאָן אייך געבען, און אויב אייערע  
האָר וועלען אָננעמען דעם „ווייוו“. אָבער איר דארפט האָבען אין  
זינען, אז אייערע האָר וועלען ניט קאָנען אריבערטראָגען די אָנ-  
שטרענגונג פון דעם „פּוירמאַנענט ווייוו“ פראָצעס און פארבלייבען  
געזונט, אויב איר וועט ניט בריינגען אייער סקאַלפּ אין א געזונטען  
צושטאַנד איידער איר נעמט דעם „פּוירמאַנענט“.

פאַרשטייט זיך, אז דער אזוי גערופענער „פּוירמאַנענט ווייוו“  
איז נאָר שפראַכליך און רעלאַטיוו פערמאַנענט. אין דער אמת'ן  
איז ער נאָר ניט פערמאַנענט, ווייל מען דארף אים באַנייען פון צייט  
צו צייט. אבער אזוי איז עס שוין מיט אלע פערמאַנענטע פראָב-  
לעמען, וואס זיי זאָלען ניט זיין. מען דארף זיי כסדר היטען און  
אָפּפרישען.

## נייע מאָדעס אין פּריזור

די גאנצע מאָדע-וועלט איז איצט שטאַרק פאַרטיפט אין  
דער פאַרגאנגענהייט. זיי זוכען אינספּיראציע פון די אַלטע  
פאָטאָגראַפיעס און פאַרטרעטען, כדי צו באַארבייטען די אַלטע  
מאָדעס אויף אַזאַ אופן, אז עס זאָל זיך שאַפען עפעס נאָר  
נייעס און אינטערעסאַנטעס. און אז קליידער און היטעלאך מאַכען  
דורך כל-ערליי גלגולים, קאָנען שוין במילא די פּריזורער ניט בליי-  
בען הינטערשטעליג. אז די היט-פאַבריקאַנטען האָבען זיך א געם  
געמאָן צו רוסישע היטעלאך, זיינען די פּריזורער גלייך צוגעטראָטען  
צו שאַפען א נייעס סאַרט פּריזור, וואס זאָל זיך צופאַסען צו דער  
מאָדערנער קוטשמע.

איר געדענקט אודאי דאָס אלטע רוסיש ווערטעל: „א פרוי האָט לאנגע האָר און א קורצען שכל.“ דאָס איז דערפאר, ווייל זיי האָבען זיך אנדערש גיט פאַרגעשטעלט א פרוי, ווי מיט לאנגע צעפ. נאָר איצט, אז דער פרוי'ס שכל האָט זיך א היפש ביסעל אויס-געצויגען, האָט זי געוואגט זיך צו דערנענטערען צום מאן אויך אין פריזור, נאָר, פארשטייט זיך, צוגעפאסט אויף פאַרשידענע אופנים צו איר אייגענארטיגען ווייבליכען אויסזען.

צי זי האָט לאנגע האָר, צי קורצע האָר, איז די פרוי שטענדיג גרייט צו מאכען עקספערימענטען מיט איר אויסזען. זי האָט הנאה צו שפילען אן אנדער ראָלע ביי יעדער שמחה אָדער אָווענט, ווען זי וויל זיך באזונדערס אויסצייכענען. עס זיינען אבער פאַראן איי-ניגע איינפאכע כללים פאר דער פריזור פון יעדער פרוי.

ערשטענס, דארפן די האָר זיין צוגעפאסט צו דעם טיפ פרוי. שטודירט די פאָרמע פון אייער קאָפּ, דעם פראָפּיל און די ליניעס פון אייער געזיכט. די האָר מעגען זיין לאנג אָדער קורץ, גלייך אָדער קרייזעלדיג, אבער זיי מוזען האַרמאָנירען מיט'ן גאנצען אויסזען. באַמערקט ווי אנדערש פארשיידענע מואווי-סטאַרס פאַרקאָמען זיי-ערע האָר. ען האַרדינג, צום ביישפּיל, האלט זיך אָן דער קלאַ-סישער פריזור. זי צעטיילט אירע גלייכע האָר אין מיטען און קעמט זיי גלאַט אראָפּ איבער די זייטען פון שטערען און איבער די אויערען און דערנאָך דרייט זי זיי איין אין א לויזען קנויל אויף דעם הינט-טערשטען טייל פון קאָפּ. ס'איז גיט מאָדיש, אבער עס פאַסט זיך זייער פאר איר. דעם אנדערען עקסטרעם פון אָט דער איינפאכער, כמעט שטרענגער, פריזור האָט אָנגענומען קעטהרין העפבוירן. אירע ווייכע, פאַנאָנדערגעפּלויגענע האָר ווערט אַרויפגעכאַרשט אַרויפצו אין א צעפלאָסענער מאסע און לייכטע הערעלאך באַדעקען דעם שטערען. נאָכדעם ווי מיר האָבען זיך איינגעוואוינט צו די קליינע, גלאַטע קעפּ פאר די לעצטע יאָרען, מאכט איר קניילעכעל אויבען אויפ'ן קאָפּ אן איבערראשענדען, אַריגינעלען איינדרוק. די מערסטע פון די סטאַרס טראָגען אבער די האָר אזוי ווי די מערסטע פרויען: קורצע האָר, פאַנאָנדערגעטיילט אויף איין זייט, גלאַט און גלייך פון

אויבען, צוריקגעבארשט הינטער די אויערען און געשרייזעלט פון הינטען.

די לעצטע מאָדעס איז הויכע קרייזלאך, לאָסען, וואָס גייען אַרױפֿצו און שרונטען פון אונטען. די צוריקגעצויגענע פרויען ווע-רען איינגעוואוינט צו דער נייער מאָדע ביסלעכווייז, מאכען זיי זיך קרייזלאך אונטען אויפ'ן האַלז און א שרונט אויף דעם הינטערשטען טײל פון די האָר, וואָס ציט אויפֿמערקזאמקייט צום קרוין פון קאָפּ. אויב איר זייט איינע פון די, וועמען עס ציט צו די נייע מאָדעס, זאָלט איר ניט אָפּשערען די האָר צו קורצן ביים האַלז. נאָך א סימן פון דער ענדערונג אין נעשמאק איז די אויפלעבונג פון גלייכע האָר. עס זיינען פאַראַן פרויען, וועלכע זעען אויס אייגענאַרטיג אינטערעסאַנט צוליב זייערע גלייכע האָר, און איצט האָבען זיי א געלעגעהייט צו שיינען אויף אן אמת. אויב זיי האָבען זיך גע-האַלטען ביי זייערע לאנגע האָר, קאָנען זיי עס ארומוויקלען ווי א שטריק ארום קאָפּ אָדער פֿלעכטען אין צעפּ, ווי א קרוין ארום דעם קאָפּ. אויב אייערע האָר זיינען ניט גענוג לאנג דערויף, קאָנט איר זיך איינקויפֿען א צאָפּ פאר א גאָר קליינער סומע.

א נייער סאָרט שרונט שאפט שוין אן ענדערונג אין דער פריזור און צו דערזעלבער צייט איז עס ניט קיין צו שטארקער אָפּנויג אין דער מאָדע. שרונטען אין צענטער און אויף דער זייט פון הינטערשטען טײל פון די האָר זיינען אין דער לעצטער מאָדע. שרונטען אין צענטער פון פאַרענט זיינען אויך צוריק אַריין אין דער מאָדע, נאָר זיי זיינען פאַרט אנדערש ווי אמאָל. איצט קאָמט מען די האָר אין אַזאַ פריזור ארום דעם שטערן. אויב איר האָט גלייכע געזיכטס-צוגען און ניט קיין צו גרויסען נאָז, פּרואווט אויס די מאָדע. עס האָט אלע חניען.

אויב אייך איז נמאס געוואָרען אייער פריזור, פארלאָזט זיך ניט אויף א פריזירער. זעצט זיך אוועק פאר א שפּיגעל, מאכט פאַר-שיידענע עקספּערימענטען, געוואוינט איין אייער אויג צו די נייע ליניעס, פּרואווט אויס נייע שרונטען : אויף איין זייט, אויף דער אנדערער זייט, אין מיטען, אין פאַרענט, פון הינטען, און קוקט זיך גוט איין צו די פארשיידענע עפעקטען. זייט אויך פאַרזיכטיג צו-

צופאסען אייער פריזור צו אייער קאסטיום. מאכט קינמאל ניט  
קין אויסגעפוצטע, אויפגעבלאזענע פריזור אין מיטען טאג.

אויב אייערע האָר וואקסען אויף א נאטירליך-שיינעם אופן,  
צום ביישפּיל, עס פאלט אין שיינע ליניעס ארום שטערן, נוצט עס  
אויס. אויב די נאטירליכע וואקס פון אייערע האָר איז ניט מאָדיש,  
קלייבט אויס אן איינפאכע מאָדע. האָט אלע מאָל אין זינען, אז  
דאָס, וואס איז צוגעפאסט צו דער פערזאָן, איז אלע מאָל שענער  
ווי די לעצטע מאָדע, וואס האָט א פנים פון חוזק.

## די אויסשטעלונג פון האָר דיקטאטאָרס

דאָכט זיך, אז פון אלע פלעצער אין דער וועלט, וואָלט מען געקענט  
ערווארטען צו זיין באשיצט פון דעם הילכיגען יאָריר פון דער דרוי-  
סענדיגער וועלט ביי דער קאָנווענשאָן פון „העיררעסערס“. וואָס  
פאר א שייכות האָט טאקע דער פארשענערונגס פאך מיט פאָליטיק  
און מלחמה? האָר איז האָר אונטער יעדען רעגירונג-סיסטעם, און  
אפילו דער בעסטער עקאָנאָמישער סיסטעם וואָלט ניט געקענט פאר-  
מידען, אז האָר זאָל ארויספאלען אָדער פארלירען דעם גלאַנץ.

מיר איז דערפאר געווען טשיקאווע צו באַמערקען אויף מיינ  
באזוך אויף דער אויסשטעלונג פון פריזירער און קאָסמעטיקער  
אין האָמעל פענסילווייניע, אין ניו יאָרק, אז אפילו די קינסטלער  
פון „מארסעל“ און „פערמאנענט וועיווס“ זיינען אויך באַאיינפלוסט  
פון וועלט-געשעענישען. אז איטאליע פירט א מלחמה אין אפריקע,  
לאָזט זיך עס אויס צו אונזערע אלעמענס קעפּ, — היינטיגע האָר-  
מאָדעס זיינען איטאליענישע.

עס גייט שוין אזוי די סדרה : די הויפט מאָדע-דיקטאטאָרס זיי-  
נען די, וואס גיבען אַרויס די דעקרעמען וועגען קליידער ; דערנאָך  
קומען די קלענערע נביאים, וועלכע גיבען אַרויס די באַפעלען ווע-  
נען היטלאַך, און צולעצט קומען די פריזירער, וועלכע מוזען שוין



נאכפאלגען זייערע אויבערהערשער, די פריהער-דערמאנטע דיקטאט-טאָרס.

די נייע מיליטערישע פריזור איז א קופע האָר הויך אויף איין זייט, אזוי, אז עס זעט אויס אויסגעבויגען, אזוי ווי דאָס אלפּען-היטעלע פון די „בערסאַלעריי“ (די איטאַליענישע סאָלדאטען). אזא היטעלע ווערט געוויינליך אויסגעפּוצט מיט עלעגאנטע פּעדערען. פאַר יעדער געלעגנהייט האָט מען צוגעטראכט א נייעם סאָרט פריזור — פאַר דעם טאַג, דער אָפּערא, ספּאָרטס, א. א. וו.

אויב איר האָט לאנגע האָר און איר ווילט שאפּען א נאַטירלי-כען עפּעקט, מאכט צעפּ און דרייט זיי ארום קאָפּ. דאָס פאַסט זיך באזונדערס פאַר דער פרוי פון עקזאָטישען טיפּ. די פרוי, וועמעס קורצע האָר זיינען לענגליך, דאַרף ארויפקויסלען דעם אונטערשטען טייל פון די האָר נידעריג אויף דעם האַלז.

יעדען קאָפּ האָר קען מען קאמען און אויספּוצען, אז ער זאל זיין אָנציהענד. מיינט ניט, אז נאָר א שיינקייט עקספּערט קען אויסלייגען אייערע האָר מיט ערפּאָלג. איר דאַרפט געדענקען, אז אפילו נאַטירליך געקרייזעלטע האָר פאַדערט אויפּמערקזאמקייט.

קויפט צען, צוועלף קליינע „קוירלערס“ אין דער פינה-און-צען סענט סטאָר. צוערשט מאכט די האָר פייכט מיט ווארימע וואַסער. קעמט גוט אויס די האָר, טוט אַרויף יעדען „קוירלער“ אויף אַ לאָס האָר. דער אויבערשטער ריי קרייזלאך זאָל זיך אָנהויבען אין מי-טען פון הינטערשטען טייל קאָפּ. קרייזעלט די האָר פון די עקלאך אין רונדע, פּעסטע קרייזלאך, צעטיילט גלייך איבער דער גאַנצער ברייט פון קאָפּ, ביז'ן אונטערשטען טייל פון די האָר, אַזש ביז צו דעם האַלז. איר קענט אויך אַראָנזשירען די קרייזלאך קאָסע, אָדער אויף די זייטען פון קאָפּ.

איר זעט, אלזאָ, אז ס'איז זייער איינפאַך פאַר יעדען איינעם צו מאכען די האָר שיין. די מאָדע-האַרען האָבען ליב צו שרעקען אונז מיט הויכע ווערטער. לאָזט זיך ניט דערשרעקען. מיט אַביסעל טרחה קענט איר אליין מאכען א שיינע פריזור, וואָס טראַגט איינע פון די צאָצקעדיגע נעמען.

## „איבעריגע האָר“

אלע זיינען איינשטימיג, אז האָר אויפ'ן ריכטיגען פלאץ גי-  
בען צו חן דעם מענשען, בעת האָר, ווען ס'איז אויסער'ן פלאץ, איז  
א קוואַל פון זאָרג און פיין פאר יעדען איינעם, וואָס איז געשטראָפּט  
דערמיט.

פאר פילע פרויען, וועלכע זוכען דעם וועג צו שיינקייט, איז  
איבעריגע האָר איינע פון די גרעסטע שטערונגען.

ס'איז גאנץ נאטירליך, אז פרויען זאָלען האָבען האָר אויף די  
פיס און אָרעמס. אבער ווען האָר הויבען אָן חוצפה'דיג ארויסצו-  
שפראַצען אויפ'ן פנים, דעמאָלט ברענגט עס דער פרוי אין א פאר-  
לענענהייט.

פון וואנען קומט די ערשיינונג און וואס קען מען טאן, כדי  
אָפצושטעלען אָדער אויסראַטען דעם וואוקס? היינטיגע צייטען זעט  
מען מער פרויען מיט איבעריגע האָר, ווי ווען עס איז פריהער, כא-  
זונדערס אויף דער מאָרדע, אויפ'ן אויבערשטען ליפ, און אמאָל  
אויך אויף די זייטען פון די באַסען.

פון די פרויען וואָס קומען אָן נאָך הילף פאר דעם חסרון,  
זיינען ארום פינף און זעכציג פראָצענט אין עלטער פון פינף און  
צוואַנציג ביז פערציג יאָר.

אָנדערע האַלטען, אז עס קומט פון א שטערונג אין די דריזען.  
זייער מעגליך, אז דאָס איז א מין צוריקסער צו אונזערע פרימיטיווע  
אור-עלטערען, און עס קען אויך אַרונטערגיין בירושה פון עלטערען  
צו קינדער, אזוי אז אין אזא פאל איז עס אוממעגליך צו פאַרמיידען.  
„דעפילאטאָריס“ האָבען ניט קיין פערמאָנענטען עפעקט, כאָטש  
אָנדערע פון די מיטלען, וואס אנטמוטיגען דעם וואוקס פון איבעריגע  
האָר, מאַכען זיי ענדליך שיטערער, און אין דער זעלבער צייט לידט  
ניט די הויט דערפון. די מערסטע פון די „דעפילאטאָריס“ וואס ענט-  
האַלטען די נויטיגע שטאַרקע כעמישע שטאָפען אויף צו פאַרניכטען  
די האָר, שעדיגען יאָ די הויט. אין די מערסטע פאלען ווירקט עס  
אָבער ווי א טיפער „שעיוו“, און דער רעזולטאַט איז, אז די האָר

וואקסט צוריק נאך הארטער און טונקעלער. דערפאר דארף מען זיין זיכער מיט דעם אויסראטונגס מיטעל, איידער מען מאכט עקספערי- מענטען. מען דארף עס אָנווענדען אויף די אָרעמס, אויף די פֿיס, איידער מען פרואווט עס אויס אויפ'ן פנים.

עקסרעי-באהאנדלונג טויטעט די וואָרצלען פון די האָר, און דאָס איז באמת דער איינציגער וועג צו פארניכטען די האָר זעלבסט. איידער מען נעמט אבער אזא „טריטמענט“, דארף מען זיך באראמען מיט א דאָקטאָר, ווייל אין אנדערע פאלען קען עס שטארק שעדיגען די דריזען פון דער הויט.

דער איינציגער מיטעל, וואס איז דורכאויס גוט איז „עלעקטרא- ליסיס“. מען דארף עס אבער אָנווענדען בלויז אויף א געוויסער צאָל גרעכערע הערלאך, ניט אויף א גרויסער צאָל דינערע האָר. „עלעס- טראליסיס“ האָט א פערמאנענטע ווירקונג. די איבעריגע האָר ווערען אבער נישט שטענדיג אויסגעראָטעט דעם ערשטען מאָל ווען מען ווענדט עס אָן, און עס קען צוריקוואקסען אן ערך פינף און צוואנציג ביז פופציג פראָצענט פון די האָר. כדי צו זיין זיכער, אז די האָר פון פנים איז אינגאנצען ארויס מיט די וואָרצלען, דארף מען אויפ'ן זעל- בען פלאץ ארבייטען אייניגע מאָל. דער פראָצעס איז א לאנגזאמער און עס קאָסט אסך געלט, ווייל דאָס דארף געטאָן ווערען פון אן עקספערט. אויב מען קען ניט אָנקומען צו אן עקספערט, איז בעסער אינגאנצען ניט אָנווענדען דעם מיטעל, ווייל אין די הענט פון אן אומערפארענעם מענשען אָדער איינעם וואס איז ניט זייער געניט, איז עס גיכער א געפאר ווי א ישועה. דעמאָלט קענען בלייבען איי- ביגע פלעקען אויפ'ן פנים, און אנשטאָט צו דערגרייכען אייער ציל, וועט איר בלויז האבען עגמת נפש.

א זיכערע „דעפילאטארי“ איז וואקס, וואס מען ווארימט אָן איידער מען ווענדט עס אָן. מען דארף איבער'חזרען דעם פראָצעס, ווען די האָר וואקסט צוריק, ווייל עס וועט דאָך מוזען צוריקוואקסען. אונטער די פאכוועס איז בעסער פאר אלץ צו ראַזירען די האָר. זומער-צייט וויל קיין מיידעל ניט, אז עס זאָל זיך אָנזען האָר אויף אירע פיס און אָרעמס, ווען זי באַרט זיך אָדער ליגט אויפ'ן ברעג ים אין איר באַד-קאָסטיום. פאַראַן מענשען, וועלכע קוקען מיט

פאַראכטונג אויף א מיידעל, וואָס ראַזירט די האָר פון די פיס און אונטער די פאכוועס. זיי האבען אבער ניט קיין גרונט צו קוקען פון אויבען אראָפּ אויף איר, מער ווי אויפ'ן מאן וואָס ראַזירט זיין פנים. איבעריגע האָר פארמינערט די איידעלקייט פון א פרוי'ס אויסזען, און ווען זי טראָגט נאָך דערצו לייכטע זיידענע זאָקען און דינע קלייד-לאך אָדער אַווענט-קליידער אָן ארבעל, זעט זיך נאָך מער אָן די העסליכע האָר. בלויז דערפאר וואס כאַריסמקעס זיינען געווען די ערשטע אַנצואווענדען „דעפילאטאָריס“ און ראַזירען זיך אונטער די פאכוועס, מיינט עס נאָך ניט, אז ס'איז אונטער דער ווירדע פון פרויען וואָס שטייען העכער אין דער געזעלשאפט.

ווען עס קומט אָבער צו האָר אויפ'ן פנים, היט זיך פון באַבסקע רפואות און אויב איר קענט זיך ניט ערלויבען דעם לוקסוס פון „עלעקטראליסיס“, בלייבט זיי אָפּ מיט „פּעראקסאיד“.

## האַר אויפ'ן פנים

מיט יאָרען צוריק, ווען פרויען פלעגען טראָגען גרויסע היט מיט לענגערע שליערס, וואס האָבען פארדעקט דאָס גאנצע פנים, איז עס ניט געווען אזוי נויטיג אָפּצוהיטען דעם אויסזען ווי עס איז היינט-צו-טאָג. די קלייניקע היטעלאך, וואָס פרויען טראָגען איצט, דעקען-אויף דאָס גאנצע פנים, מיט אלע זיינע חסרונות, און דער-פאַר איז עס וויכטיג היינטיגע צייטען אכטונג צו געבען אויף דער הויט, די אויגען, די האָר און דעם האָר-פריזור.

עס איז אָבער פאַראן איין זאך, וואָס פאָדערט די ספעציעלע אויפמערקזאמקייט פון אידישע פרויען, אויב זיי ווילען זיין שיין און דאָס איז איבעריגע האָר אויפ'ן געזיכט. מיר, אידען, האָבען געוויינליך, געדיכטע, אויליגע הויטען, מיט גרויסע פאָרעס, און ביי נאָר אַסך פון אונז וואקסען קליינע הערעלאך אויף דער אויבערשטער ליפ און אונטער דער מאָרדע. האָר פאַרשענערען דעם אויסזען נאָר, ווען זיי וואקסען אויפ'ן קאָפּ. ווען זיי שפּראַצען ארויס אויפ'ן גע-

זיכט, פארשאפען זיי אסך אומאנגעמליכקייט צו די וואס ליידען פון דעם.

אקוראט וואס עס מאכט וואקסען דידאָזיגע הערעלאך ווייסט קיינער ניט. אייניגע דאָקטוירים האלטען, אז דאָס האָט צו טאָן מיט דעם צושטאַנד פון געוויסע וויכטיגע דריזען, אבער עד היום ווייסט מען ניט עפעס באשטימטעס. עס איז מעגליך, אז מיט דער צייט וועט מען דערגיין די אמת'ע אורזאך, פארוואס עס וואקסען איבעריגע האָר אויפ'ן געזיכט, און ערשט דאן וועט מען געפינען א מיטעל וואס וועט פארהיטען אזא וואוס.

עס זיינען פאראן אסך מיטלען אויף אראפצונעמען די האָר. „דעפיליטאָריס“ ווערען זיי גערופען אין ענגליש. אבער זיי ווערען אדווערטייזט אויף אזא אופן, דאָס עס ווערט געשאפען דער איינ-דרוק, אז די איבעריגע האָר וועלען פארשווינדען אינגאנצען נאָך איי-ניגע באהאנדלונגען. דאָס איז ניט ריכטיג. קיין „דעפיליטאָרי“ האָט ניט קיין פערמאנענטע ווירקונג. די בעסטע מיטלען שוואכען בלויז אָפ די וואָרצלען פון די איבעריגע האָר און אין משך פון יאָרען ווע-רען זיי שימערער. זיי טוימען אבער ניט די וואָרצלען, ווי די אר-ווערטייזמענטס ווילען אונז מאכען גלויבען. דער ווירקזאמסטער פון דידאָזיגע מיטלען איז א געוויסער וואַקס, וואס איז מיט עטליכע יאָר צוריק געווען זייער טייער און האָט געקאָנט אָנגעווענדט ווערען בלויז פון אן עקספערט. איצט פארקויפט מען אבער דעם וואַקס פיל ביי-ליגער און מען האָט עס אזוי פארבעסערט, אז יעדער איינער קאָן עס אָנווענדען אין דער היים און דאָרף ניט אָנקומען צו קיין ביוטי-פארלאָר. דאָס איז אסך א זיכערער מיטעל ווי די מערסטע „דעפילי-טאָריס“. אייניגע פון זיי ענטהאלטען שטארקע כעמישע שטאָפען, אז זיי נעמען אראָפ ניט נאָר די איבעריגע האָר, נאָר די הויט אויך. אום צו זיין זיכער, אז מען וועט ניט שעדיגען דאָס פנים, איז וויי-שענסווערט פריהער אויסצופרובירען דעם מיטעל אויף די אָרעמס אָדער די פיס און זען ווי עס ווירקט דאָרט, איידער מען לייגט עס אַרויף אויפ'ן געזיכט.

„עלעקטראָליסיס“ איז דער איינציגער מיטעל, וואס איז אלעמאָל ערפאָלגרייך אין אראפנעמען איבעריגע האָר און וואָס בריינגט באמת

פערמאנענטע רעזולטאטען. די עלעקטרישע נאָדעל, וואס ווערט גענוצט אין דעם פראָצעס, דרינגט טיף אַריין אין יעדער פאָרע און טויט דעם וואָרצל פון יעדען איבעריגען האָר באַזונדער. ניט אלע-מאָל גיט זיך דאָס איין אינגאנצען ביי דעם ערשטען טריטמענט. אָפט וואַקסען צוריק פון 25 ביז 50 פראָצענט פון די האָר, וואָס מען וויל אראָפּנעמען. דאן איז נויטיג צו נעמען עטליכע אַזעלכע „טריט-מענטס“, איידער מען קאָן אויף אייביג זיין פריי פון די אומגע-ווינשטע הערעלאך. די הויפט-זאך איז אָבער צו ווענדען זיך צו אַן עקספערט אין „עלעקטראָליסיס“, ווייל אן אומדערפארענער מענטש קאָן פארגרעסערען די פאָרעם דורך דעם פראָצעס און איבערלאָזען מיאוסע צייכענס אויפ'ן געזיכט.

די איבעריגע האָר אויף אנדערע טיילען פון קערפער איז פיל גרינגער צו באַזייטיגען. יעדע גוטע „דעפיליטאָרי“ וועט אראָפּנעמען די האָר, און ווען זיי וואַקסען צוריק, מעג מען דאָס מיט א לייכט האַרץ אָנווענדען א צווייטען מאָל. פאר די האָר פון אונטער די אַרעמס איז דער ראָזיר-מעסערעל דער בעסטער מיטעל. אויב די האָר אויף די אַרעמס און פיס זיינען ניט זייער געדיכט, קאָן מען זיי מאַ-כען העל. מען דאַרף דאָס אָנווענדען אלע נאכט און מאכען פריש יעדעס מאָל. צו יעדען גרויסען לעפעל „פּעראַקסייד“ נוצט צוויי טראָפּענס „אַמאָניע“. טונקט אין דעם איין א שטיק וואַטע און באַ-נעצט דערמיט די האָר אויף די אַרעמס און פיס.

אָנהויב זומער, ווען מיר פאנגען אַן אַנצוטאָן לייכטע קליידער און באַד-קאָסטיומען, איז די ריכטיגע צייט זיך צוצוגריימען כדי צו קאָנען שפעטער אויסזען שיין אין דיראָזיגע אַנצוגען. קיין מיידעל אָדער פרוי וויל זיך ניט פילען אומאנגענעם, ווייל זי האָט איבעריגע האָר אויפ'ן קערפער. איך ווייס, אז אסך פרויען קוקען מיט פאראכ-טונג אויף די יעניגע, וואס ראָזירען די פיס און אַרעמס. אזא בא-ציהונג איז אָבער פאר קיין פאל ניט באַרעכטיגט. זיי האָבען ניט קיין רעכט אויסצוריידיען אזא פרוי, פונקט ווי זיי האבען ניט קיין רעכט אויסצורייסען א מאן דערפאר, וואס ער וויל זיין שיין און ראָזירט זיין פנים יעדען טאָג. איבעריגע האָר מאכט א פרוי אויסזען אומ-ריין. די הערעלאך זעען זיך ארויס דורך די דינע זיידענע זאָקען,

וואָס יעדע פרוי האָט ליב צו טראָגען. זיי פירען איבער דעם אייגן-  
 דרוק פון א שיינער זומער-קליידעל, וואָס זי וויל, אז יעדער זאָל בא-  
 מערסען. אודאי איז גליקליך יענע פרוי, וואס האָט ניט קיין איבע-  
 ריגע האָר, ספעציעל אויף איר געזיכט. דאָס מיינט אָבער ניט, אז  
 זי דארף שטערען א פרוי, וואס האָט יאָ איבעריגע האָר, אין איר פאר-  
 זוך צו באפרייען זיך פון דעם אויף דעם בעסטען אופן וואָס זי קאָן  
 נאָר.

וואָס אמבאלאנגט קרים, דארף א פרוי, וואס האָט איבעריגע  
 האָר אויפ'ן געזיכט זיין באזונדערס פאָרזיכטיג. אסך קרים וועלען  
 מאכען וואקסען איבעריגע הערעלאך. מען דארף זען צו קריגען א  
 זייער פיינעם קרים, נעמאכט פון וועדזשעטיבעל-אויל און לימענעס,  
 וואָס מען קאָן נוצען אויף אזא הויט. עס איז אפילו פאָראן אן „אס-  
 טרינדזשענט“ רייניגונגס-קרים, וואס איז זייער גוט פאר פרויען, וואס  
 האָבען איבעריגע האָר אויפ'ן געזיכט, ווייל דאס פארקלענערט די  
 פאָרעם אין דערזעלבער צייט, וואָס עס רייניגט זיי. דעם קרים קאָן  
 מען אפילו לאָזען אויף דער הויט איבער נאכט, ווייל עס וועט ניט  
 מאכען וואקסען נאך האָר. אזעלכע פרויען, וואָס האָבען אסך אי-  
 בעריגע האָר אויפ'ן געזיכט, קאָנען זיך גאנץ פיינ באגיין אָן קיין שום  
 קרים. ביז וואנען זיי ווערען ניט באפרייט פון די האָר קאָנען זיי ריי-  
 ניגען דאָס פנים מיט פשוט'ע זייה און וואסער און נוצען אסך אייז.  
 דאָס איז דער בעסטער מיטעל אין אזעלכע פאלען.

## פליכעס ביי פרויען

די צאָל פון פרויען וואָס פארלירען זייערע האָר איז זיכער ניט  
 אזוי גרויס ווי די צאָל פון מענער, וואס ווערען פליכעוואטע. די  
 צאָל פון אזעלכע פרויען איז אבער א גאנצע היפשע, און עס איז איי-  
 טערעסאנט צו באמערקען, אז זי האלט אין שטייגען. מיר הערען  
 זייער אָפט פון פאלען, וואו פרויען פארלירען זייערע האָר אין א  
 גרויסער מאָס אָדער האבען פליכען.

אם מערסטען פארלירען פרויען זייערע האָר אין פלעקען. די פלעקען זיינען גלאט און ווייך און ווייס, און האָבען אויף זיך ניט קיין סימן פון האָר. זיי באווייזען זיך אויף אלע טיילען פון סקאַלפּ, און זיי זיינען רונד און פארשיידען אין גרויס.

די קליינע פליכעוואטע פלעקען קומען אָפט פלוצלונג, אמאָל אפילו איבער נאכט. געוויינליך איז אבער דער פראָצעס א מער לאנגזאמער און ציט זיך איבער וואָכען און חדשים.

אין פאל וואו די האָר פאלען אויס פלוצלונג, קומט דאָס אלס א רעזולטאַט פון אן אומנאָרמאלען געזונטס-צושטאַנד. נאָך א לאנגער קראנקהייט, אָדער נאָך אַן אָפּעראציע ביי וועלכער מען האָט גענוצט „איטער“, פאסירט זייער אָפט אז די האָר פאלען ארויס. אַזוי שנעל, אבער, ווי עס פארבעסערט זיך דער פיזישער צושטאַנד פון דער פרוי, וואקסען די האָר צוריק. עס איז נויטיג אַביסעל מי און אסך פלעגע כרי וואָס שנעלער צו מאכען וואקסען די האָר.

עס טרעפט אמאָל, אז זייער יונגע מיידלאך, אין דעם עלטער צווישען 15 און 20 יאָר, הויבען אַן פלוצלונג צו פארלירען זייערע האָר, און אין מאנכע פאלען באווייזען זיך די דאָזיגע פליכעוואטע פלעקען. אין זייער פאל, איז דאָס אבער א צייטווייליגער צושטאַנד, און אַזוי שנעל ווי זיי וועלען ווערען קערפערליך אנטוויקעלט, וועלען די האָר וואקסען צוריק און זיין נאָך געדיכטער און גלאַנציגער ווי פריהער.

די לאנגע פון דער מיטעל-יעריגער אָדער עלטערער פרוי וואָס פארלירט אירע האָר, איז ניט קיין זייער האָפענונגספולע. אפילו ווען אירע האָר פאלען אויס פלוצלונג, פון גערוועזיטעט, פון שרעק, אָדער אפילו פון א קלאפּ אין קאָפּ, וואקסען זיי נאָר זעלטען ווען צוריק. מען דארף, פאַרשטייט זיך, סיי ווי אָנווענדען אלע מיטלען צו פרובירען מאכען די האָר וואקסען, אבער קיין צופיל האָפענונג צו ליגען אויף דעם איז ניט ראטזאם.

אַ פליך איז אומאנגענעם פאר מענער, און אסך מער אומ-אנגענעם פאר פרויען, ווי עס וועט אייך דערציילען יעדער קרבן.



## דער שאמפּו

ווי אָפּט צו וואַשען די האָר ווענדט זיך אָן דעם צי די האָר זיינען אויליג אָדער טרוקען. האָר, וואס זיינען אויליג, מוז מען וואשען זייער אָפּט — איין מאל א וואָך. ווען די האָר זיינען אבער טרוקען, דארף מען נעמען אין באטראכט דער פרויים אומגעבונג. אויב זי ארבייט אין א געגענט פון שטאָט, וואו עס פאָרען פארכיי אסך אויטאָמאָבילען, אויב זי איז אין אן אָפּים אָדער א שאפּ, וואו עס געפינען זיך כסדר אסך מענשען, אויב זי גייט אָפּט אין דעפארטמענט סטאָרס אָדער אין טעאטער, אָדער אין אנדערע גע-זעלשאפטען, וואו עס איז דא אסך שטויב, מוז זי אויך וואשען אירע האָר אלע וואָך. די פרוי וואָס ארבייט אין דער היים אָדער אין א קליינעם אָפּים און איז ניט אויסגעשטעלט צו שמוץ און רויך, דארף זי ניט וואשען אירע האָר מער ווי איינמאל אין צוויי אָדער דריי וואכען, אויב נאָר זי בארשט זיי רעגעלמעסיג אלע טאָג. עס ווערען איצט אדווערטייזט אסך „שאמפּו“ פאר רייניגען די האָר. עס איז טאקע אמת, אז די האָר זעען אויס זייער שיין גלייך נאָכדעם ווי מען וואשט זיי אויס. די „שאמפּו“ זיינען אָבער ניט געזונט פאר די האָר, ווייל די מערסטע פון זיי האָבען אין זיך אסך אלקאהאָל, און דאס איז אָן צווייפעל זייער שעדליך פאר דעם סקאלפּ. יעדע פרוי מוז דאריבער פאר זיך אליין אויס-געפינען אקוראט וועלכער „שאמפּו“ איז דאָס בעסטע פאר אירע האָר, און ווען זי ווייסט ניט ווי אזוי דאָס אויסצוגעפינען, און צוויי-פעלט וועגען וועלכען „שאמפּו“ צו נוצען, דאן איז די בעסטע זאך — קאסטיל זייה. נוצט עס אבער ניט אין דער פאָרם פון זייה, ווייל דאָס שאדט דעם וואוקס פון די האָר. יעדער האָר פון קאָפּ איז צוזאמענגעשטעלט פון איינצעלנע צעלס, וועלכע מען קאָן זען מיט א שטארקען מיקראָסקאָפּ. ווען מען נוצט זייה פאר די האָר, גייט אריין אביסעל דערפון אין די גריבעלעך צווישען די צעלס און מען קען דאָס ניט ארויסשווינקען. עס איז דאריבער נויטיג צו נוצען בלוין א „שאמפּו“ א פליסיגע זייה, און יעדע פרוי קען עס אליין

צוגרייטען פאר זיך. נעמט א שטיקעל קעסטל זיף, צעהאקט דאָס אויף קליינע שטיקעלאך, און גיסט אויף דעם ארויף א האלבען נאלאָן הייסע וואסער. די זיף וועט גלייך צעגיין און איר וועט האָבען אן אויסגעצייכענטע שאמפו צו וואשען די האָר, וואס קען שטיין אויף א לאנגער צייט.

וואשט אויס די האָר מיט דעם „שאמפו“ דריי מאל, און יעדעס מאל שווינקט גוט אויס די האָר מיט ווארעמע וואסער. ווען די האָר זיינען ריין, וועט איר הערען א שאַרשקען ווען איר וועט דאָס אַנרייען מיט די הענט.

טריקענט די האָר מיט א ווייכען האנטוך און מיט אייערע פינגער, אבער ניט מיט קיין עלעקטרישען לאַמפּ אָדער מיט א „דריי-ער“, ווייל דאָס מאכט די האָר צו טרוקען און קען זיי שפאַלטען. נעמט די האָר אין אייערע הענט און רייכט זיי ביז וואנען זיי ווערען טרוקען. דאָס בריינגט אויך ארויס דעם גלאנץ און מאכט די האָר בויגזאם. מען דארף אויך מאַסאַזשירען דעם סקאַלפּ בעת די האָר טריקענט זיך. נוצט פאר דעם די שפיץ פינגער און ניט אכטונג ניט צו רייבען דעם סקאַלפּ, נאָר צו באוועגען אים, צו מאכען אים ווייך און נאָכגעביג.

ווען די האָר זיינען פולקאָם טרוקען, קען מען ארויסבריינגען דעם פולען קאָליר און גלאנץ מיט דער בארשט. בויגט אַביסעל איין דעם קאָפּ און בארשט די האָר פון הינטען אויף פאָרענט אין קורצע, שאַרפע באוועגונגען.

## אַפרו און געמיט

אונזערע אידישע פרויען און מיידלאך ליידען מער ווי וועלכע עס איז אנדערע פון דעם, וואס זייערע האָר קריכען אויס. איינע פון די הויפט אורזאכען דערפון איז דער שנעלער טעמפּאָ, אין וועלכען זיי לעבען. די אידישע מיידעל, ספּעציעל די, וואָס אַרבייט אין אן אַפּים אָדער א שאפּ, האָט זייער ווייניג צייט פאר זיך. שמעג-

דיג איילט זי זיך און יאָגט זיך, אָדער זי ארבייט אַסך און האָט ווייניג צייט אויף אָפצורוהען זיך און פארבריינגען, אָדער זי האָט שוין צופיל „פאָן“ און האָט ניט גענוג רו. יעדענפאלס, איז זי תמיד אָנגעשטריינגט, נערוועז. זייער אָפט איז איר לעבען אין דער היים אן אומגלייכער. עס קומען פאָר קאָנפליקטען צווישען ברו-דער און שוועסטער, מוטער און טאָכטער. די מיידעל, מיד פון אַ טאָג ארבייט, נעמט זיך די אלע זאכען צום הארצען. זי ווערט אַלט פאר דער צייט. אָפט איז זי נאָך ניט גלייכליך ביי איר אַרבייט. זי פאסט זיך עפעס אין ערגעץ ניט אריין, און איר אַרבעט פאַלט זייער שווער אויף איר. און אזוי זיינען דאָ נאָך און נאָך אור-זאכען, וואס רעגען זי אויף און מאכען זי אָנגעצויגען און ביטער. עס איז דעריבער זייער נויטיג, אז אזא פרוי זאל זיך אלע טאָג אייניגע מינוט אַפרוהען, און זיך באפרייען פון אלע אָנשטריינג-גונגען. זי דארף זיך אוועקזעצן אויף א ווייכען שטול, צומאכען די אויגען, און זיצען אבסאָלוט שטיל און באַשטרייט. ס'פאר-שטייט זיך, אז דאָס קען זי טאָן אמבעסטען ווען זי איז אליין. אויב זי ארבייט, קאָן זי אריין אין דער רעסט-רום פון איר שאפ און זיך דאָרט אַפרוהען אָנשטאָט זיך צוהערען צו דער מעשה פון איר פריינד-דין וועגען דעם, ווי אזוי זי האָט פארבראכט דעם נעכטיגען אָווענט, און וואָס זי גייט טאָן היינט. די פאָר מינוט פון אַפרו וועלען איר אַסך העלפען צו ווערען א פרייליכערער מענש, א מער אָנגענומענע פער-זענליכקייט. זי וועט אויפהערען צו זיין נערוועז און אָנגעשטריינגט. דאָס ביסעל אַפרו אליין, נאָטירליך, איז ניט גענוג. די פרוי דארף אויך שלאָפען גענוג, עסען רעגעלמעסיג, און בכלל פירען א נאָר-מאלען לעבען און זיך אויסהיטען פון זאכען, וואָס רעגען זי אויף. לאכען העלפט אויך צו אנטוויקלען שיינקייט. עס זיינען פאָראן מענשען, און איר קענט זיי זיכער, וואָס האלטען אין איין לאַכען. ווען נאָר איר קוסט אויף זיי, האָבען זיי א ברייטען שמייכעל אויף די ליפען און א גלאַנץ אין די אויגען. זיי זיינען עס די מענשען, וועלכע זעען אלעמאָל אויס לוסטיג און גלייכליך. זייער גאנצער אויסזען איז א דערפרייענדער. די מערסטע פון אונז האָבען אבער ניט אזא נאָטור. ס'איז ניט קיין שפאס, לאכען איז א געוואוינט-

הייט, וואָס יעדער איינער קען ענטוויקלען. מיר מוזען זיך אויס-  
לערנען לאכען! לאכען סטימולירט די בלוט-צירקולאציע. לאכען  
מאַכט די הויט גלאט, די אויגען גלאנצען, און די האָר וואַקסען.  
איר וועט באמערקען, אז מענשען וועלכע לאכען ניט, זעען אויס  
ביטער און אומצופרידען. זייערע באקען האבען ניט קיין קאָליר,  
זייערע האָר קוקען אויס טעמפ און קריינקלאך, און זיי זעען אויס  
בכלל ניט זייער אנגענעם.

אויב איר ווילט דעריבער אויסזען שיין און פילען פריש, מוזט  
איר זיך אַפּרוהען ווייניגסטענס עטליכע מינוט אלע טאָג. ווען  
די אידישע פרוי וואָלט פאַרשטאַנען דעם פולען ווערט פון דעם  
ביסעל אַפּרו, וואָס זי קען ארויסקריגען פון צען מינוט א טאָג, און  
ווי נויטווענדיג עס איז פאר איר געזונט און פאר איר אויסזען,  
וואָלט זי מער געטריי אַפּגעהיט דעם איינפאכען געזעץ פון לעכען.

## דאס געזיכט

### א שיינע מאסקע

צווישען די קוריאזען, וואָס ווערען פאָרגעשטעלט אין די „קאר-טונס“ און אויפ'ן לייווענט אין די מואוויס אונטער'ן קעפּעל „שווער צו גלויבען, אָבער ס'איז פאָרט אמת“, האָב איך איינמאָל געזען אַ מאָדנע בילד. עס איז געווען דער פאָרטערט פון א פרוי, אַן אי-טאַליענישע דאמע פון 17טען יאָרהונדערט, וועלכע איז געליבט און פאָרגעטערט געוואָרען פון פרינצען און מלכים און הויכע גייסטליכע פירער. יענע פרוי האָט געהאַט אַ וואונדער-שיינעם פנים, אָבער וואָס פאר אַ פיס — זי האָט געקאָנט קאָנקורירען מיט אַ יונגען העלפאָנט.

אָבער דאָס פנים — דאָס פנים האָט געראַטעוועט די שיינקייט פון דער דאמע. דאָס איז כאַראַקטעריסטיש פאַר דער אַלטער שטע-לונג צו פרויען. טעאָרעטיש זיינען זיי באַטראַכט געוואָרען פאַר ריינע גייסטער מיט מלאכים-געזיכטער. צו ריידען אפילו פון דעם קערפער איז באַטראַכט געוואָרען פאַר שאָקירענדיג און קעגען אלע באַגריפען פון אַנשטענדיגקייט. דערפאַר האָבען זיי טאַקע אָנגענו-מען אַזוינע מאָדעס פון קליידונג, וואָס האָבען פאַרדעקט דעם קער-פער פון קאָפּ ביז די קנעכעל, אַזוי, אַז מען האָט אַפילו ניט געקאָנט דערקענען, צי זיי זיינען דאָר אָדער פעט.

עס איז אַ באַקאַנטער פאַקט, אַז פרויען פון יענע צייטען האָ-

בען ווייניג-וואָס זיך אָפּגעגעבען מיט היגעניע פון קערפּער, עס איז גענוג געווען אויסצופוצען דעם פנים, צו האָבען אַ פיינע „מאַסקע“.

מיר, מאָדערנע מענשען, האָבען נאָר אַן אנדער שטעלונג צו דער פראַגע. דער גרונטשטיין פון מאָדערנער היגעניע איז אַכטונג צו געבען אויפ'ן קערפּער. אין דעם באַשטייט דאָס געזונט און שיינקייט פון דעם קערפּער.

ס'איז אָבער זייער שווער אָפּצומעקען די אַלטע באַגריפען, אפילו היינט גלויבען פרויען, אַז עס איז גענוג צו פאַרשענערען דאָס בילד און אַז די ראַם איז פון קליינער באַדייטונג. מאַכען זיי אַ טעות. לעצטענס האָב איך באַמערקט זייער אַן אינטערעסאַנטען פאַל. איך בין געווען אין איינער פון די בעסערע דעפאַרטמענט סטאָרס. די סילסליידי איז געווען פאַרנומען מיט אַן אנדער קונד, האָב איך געהאַט גענוג צייט צו באַטראַכטען די דאַמע. אויפ'ן פנים האָט זי געמאַכט דעם איינדרוק פון אַ גאַנץ יונגער פרוי, אין די דרייסיגער, אָבער די שטימע האָט מיך איבערראַשט. די שטימע איז געקומען פון דעם האַלז פון אַן עלטערע פרוי. די פרוי האָט זיך אומגעקערט מיט דער פלייצע צו מיר, און איך האָב באלד דערזען די פיגור פון אַן עלטערער פרוי אין די טיפע פופ-ציגער. איר האַלז, איר גאַנג, אירע איינגעבויענע פלייצעס האָבען אַרויסגעלאָזט די קאץ פון זאַק. איך האָב דערזען פאַר זיך אַ טראַגיש בילד — אַן אַלטען קערפּער מיט אַ יונגען פנים; שיינ-קייט קעמפּענדיג קעגען מיאוס'קייט.

איך ווייס ניט פאַרוואָס, נאָר עס האָט מיר דערמאָנט אַן אַ דערצעלונג פון דוד פינסקי. ס'איז געווען די מעשה פון אַ מיאוס-ער מידעל. זי האָט געהאַט אַן עקעלאָפּטען פנים און קיינער האָט זיך ניט אומגעקוקט אויף איר. אזוי איז זי באַרובט געוואָרען פון גליק, פון ליבע און פריינטשאַפט. און קיינער האָט זיך ניט פאַרגע-שטעלט, אַז די מיאוס'ע מידעל איז געווען געבענשט מיט אַ וואונ-דער-שיינעם קערפּער. איינמאָל האָט איר פאַרצווייפלונג אויסגע-פלאַצט און זי האָט אין אַן ענגער סאָבוויי-קאַר גענומען רייסען

פון זיך די קליידער און שרייען היסטעריש: „זעט נאָר ווי שיין איך בין, וואָס פאַר אַ צויבערליכען קערפּער איך האָב.“ פאַרשטייט זיך, אז עס איז ניט נויטיג אָנצונעמען אזוינע מיטלען. די מאָדערנע קליידער — באַזונדערס די אַווענט-קליידער אָדער די זומערדיגע קאָסטיומען ביים ברעג ים — שאַפּען גענוג מעגליכקייטען, אז אַ שיינע פיגור זאָל ניט זיין אומבאַמערקט. אַ גוטע אויג קאָן גלייך דערקענען די ליניעס פון אַ פיגור דורך די פאַלדען פון די ווייבליכע קליידער. און איצט באַגרייפּען פילע פרויען, וואָס דאָס מיינט. זיי הויבען אָן צו פילען, אז פונקט ווען זיי האָבען געזיגט, ווען זיי האָבען זיך אויסגעלערענט ארויסבריינגען די בעסטע שטריכען פון געזיכט, הויבען זיי שוין אָן צו פאַרלירען די בעסטע געלעגנהייטען. אַ מאַן קאָן אַנטציקט ווערען פאַר אַ זייער שיינעם פנים, אָבער ווען ער געפינט אויס, אז ס'איז בלויז אַ צירונג פאַר אַן אומגעלומפערטען קערפּער, קילט זיך גלייך אָפּ זיין נייגער.

געוויס איז גרויזאם צו דערציילען אַ פרוי, אז איר גאנצע אַרבייט איז אַרויסגעוואָרפּען, ווייל זי קאָן ניט איבערמאַכען איר קערפּער און זי מוז זיך צופאַסען צו איר שיקזאַל. ס'איז אָבער נויטיג צו ציען די אויפמערקזאַמקייט פון דער פרוי צו דעם, אז שיינקייט איז ניט באַגרענעצט צום פנים אַליין, און זי מוז מאַכען אַ פאַרזוך צו פאַרשענערען איר קערפּער גלייכצייטיג מיט'ן געזיכט; זי מוז מאַכען פיזישע איבונגען, מאַסאַזשירען, אַכטונג געבען אויף אַלע איינצעלהייטען, כדי אָנצוהאַלטען די בויגזאַמקייט, קראַפט און שיינקייט פון קערפּער.

אָבער מער פאַר אַלץ איז וויכטיג, אז דער פנים זאָל זיין צו-געפאַסט צום קערפּער. אַ סינדערשער פנים מיט אַ צעקנייטשטען האַלז און איינגעבויגענע פלייצעס איז ניט נאָר אַן אַכסורד, נאָר ס'איז אויך טראַגיש. יעדע עלטער מוז האָבען איר אויסדרוק — דער פנים אזוי גוט ווי דער קערפּער. אַ פנים מוז אויסדריקען די נאַנצע אָנגעקליבענע ערפאַרונג פון לעבען, און דער קערפּער ווייזט אויך די ערפאַרונג פון מענשען. פונקט אזוי ווי מיר קאָנען זיך ניט נאָרען, אפילו ווען דער פנים ווערט אַ מאַסע, דערציילט דער

קערפער אויס פון חדר. און דער אמת'ער סוד פון שיינקייט איז ערליכקייט צו זיך אליין.  
 איך מין דאָ ניט צו פריידיגען, אָבער איך וויל אונטערשטריי-  
 כען, אז ס'איז ניטאָ קיין איין זיכערער וועג צו שיינקייט און אז  
 די מעטאָדען פון קינסטליכער באַפּוצונג זיינען ניט גענוג.

## דער אויסדרוק פון פנים

איר האָט אורדאי געהערט די אַלטע מעשה פון דעם חתן, וועלכער  
 האָט אַהיים געבראכט זיין יונגע כלה צו דער מוטער. די שוויגער  
 האָט אַ קוס געטאָן אויף דער כלה און האָט אויסגעבראַכען אין אַ  
 געוויין: „זון מיינער, וואָס האָסטו אָפּגעטאָן! זי איז דאָך אי  
 בלינד, אי טויב, אי מיאוס און זי הינקט נאָך אונטער!“  
 „כיוויים, מאַמעשי, נו, איז וואָס? עס איז נאָר ניט קיין  
 חסרון. אַדרבה, דאָס זיינען נאָר מעלות. אז זי איז בלינד, וועט זי  
 קיין שלעכטס ניט זען; אז זי איז טויב, וועט זי קיין לשון-הרע  
 ניט הערען“ און אז. וו.

נו, ס'איז שווער צו זיין אזוי אָפּטימיסטיש ווי דער יונגער  
 חתן פון דער מעשה. עס זיינען דאָ חסרונות, און טאָקע שווערע  
 חסרונות, וואָס מען קאָן ניט אוועקמאַכען מיט דער האַנט. און  
 אפילו מיט די קלענערע חסרונות ווילט זיך אויך ניט באַרימען.  
 אָבער ווער איז עס אינגאנצען אָן אַ פּנימהלע? אפשר איין פרוי  
 אין אַ מיליאָן קאָן אריינקוקען אין שפיגעל און זאָגען צופרידענער-  
 הייט: איך בין פולקאָם. אַחוץ דעם איז שווער פּעסעצושטעלען,  
 וואָס עס איז באמת פולקאָם, ווייל דאָס, וואס מיר רופען אָן פול-  
 קאָם איז בלויז אַ שאַטירונג פון אַ געוויסען מוסטער, וועלכער  
 עקזיסטירט באמת נאָר אין דער פאַנטאַזיע.

אָן אידעאַל פון שיינקייט איז אָבער פאָרט אויפגעבויט געוואָ-  
 רען. פארשטייט זיך, אז אַט דער אידעאַל ענדערט זיך פון דור צו  
 דור, פון לאַנד צו לאַנד. צום ביישפּיל: דער אידישער אידעאַל



פון וויבליכער שיינקייט איז די שווארץ-הנעוודיגע, מיט גלאנצ-  
נע, שווארצע האָר, שווארצע אויגען, אַ ווייסע, קלאַרע הויט און  
אַ געוויסע פוילקייט פון פיגור. אידען, איטאַליענער און אפילו  
פראַנצויזען זיינען גיכער גענייגט צו דעם ווייכען, רונדען טיפ פון  
וויבליכקייט, בעת די ענגלענדער זעען די פאַרווירקליכונג פון  
זייער אידעאַל אין דעם שלאַנקען, אינגעלשען טיפ פרוי מיט בלאַנ-  
דע האָר און בלויע אָדער גראַע אויגען. אין יאַפּאַן און כינע קוקט  
מען קרום אויף אונזערע שיינקייט-מאָדעלען. פון דעם אַלעס זעט  
מען דאָך באַשיינפערליך, אַז ס'איז ניטאָ קיין איין פאַרמולע פאַר  
שיינקייט. עס זיינען בלויז דאָ פאַרשידענע טיפּען און אָפּנייגונ-  
גען, און יעדע פרוי קאָן זיין שיין אויף איר אייגענאַרטיגען אופן,  
וואָס פאַר אַ געזיכטס-ציגען זי זאָל ניט האָבען.

אַ פנים איז ניט קיין וואַקסענע פיגורקע אָדער אַ טויטע מאַס-  
קע. ס'איז גיכער אַ לעבעדיגע, פולסירענדיגע ווענטעל, הינטער וועל-  
כען עס ליגט באַהאַלטען אַ מענשליכע נשמה. און וויפיל מיר זאָ-  
לען זיך ניט נארען, אַז מען קאָן אונטערדריקען די אמת'ע געפילען  
אין דעם אויסדרוק פון געזיכט, — צום ביישפּיל, ווי מען באַרימט  
זיך מיט אַ „פאָוקער-פנים“ — וועט דער שליער באלד אַראָפּפאַלען  
ביים ערשטען סימן פון אמת'ע געפילען.

פון דעם, וואָס איך האָב אויבען געזאָגט, דאַרף זיין קלאַר,  
אַז עס ליגט זיך לחלוטין ניט צו מאַכען אַ פאַרווירקליכען אויסצוגלייכען  
אַלע געזיכטער, אפילו ווען דאָס וואָלט מעגליך געווען. לאָמיר דאָ  
באַטראַכטען דעם פאַל פון אַ פרוי, וועמעס פנים איז זייער ניט  
רעגעלמעסיג — זי האָט, למשל, הויכע באַקען-ביינער, אַ גרויסע  
מאָרדע, אַ שווערע קין און אַז. וו. מיינט איר אודאי, אַז אַזאַ גע-  
זיכט קאָן בשום אופן ניט זיין שיין, מאַכט איר אַ טעות. אַזאַ סאָרט  
פנים איז געוויינליך כאַראַקטעריסטיש פאַר אַ פערזאָן מיט אַ  
שטאַרקער כאַראַקטער, אַ פעסטען ווילען און אנטשלאָסענקייט. אַזוי  
שנעל ווי די פרוי באַגרייפט די באַדייטונג פון איר געזיכט, דאַרף  
זי בלויז אויספוצען איר פנים און אים אריינשטעלען אין דער פאַ-  
סיגער ראַם. עס הייסט, אַז זי דאַרף זיך ניט מאַכען פאַר קיין ליאַל-  
קע, ניט שפילען די ראָלע פון אַן איידעלער פרייליין. פראַקטיש גע-

רעדט, טאָר זי ניט אָנווענדען צופיל קאָסמעטישע מיטלען, ווייל דאָס שטרייכט בלוז אונטער די שווערע געזיכטס-שטריכען. די האָר דאָרף ביי איר ניט זיין צופיל געשרייזעלט. הכלל, זי דאָרף זיך אויסלערנען ווי אזוי צו באַמאָנען אירע אמת'ע אייגענשאַפטען : שטאַרקער כאַראַקטער און אינטעלעקט.

אָדער נעמט אזא ביישפּיל : די פרוי מיט אַ רונדען, קליינעם, קינדערשען געזיכט. אזא פנים ווערט געוויינליך באַגלייט פון אַ ווייכען, נאָכגעביגען כאַראַקטער און אַנדערע איידעלע ווייבליכע שטריכען. עס וואָלט געווען לעכערליך, ווען אזא פרוי זאָל זיך פאַרגלויבטען שפּילען די ראָלע פון אַ געוואַנטען, ענערנישען טיפּ. ניין, ס'וואָלט ניט געטויגט. די פרוי דאָרף זיך אויסלעבען לויט איר אייגענער נאטור, זיך קליידען אין ווייכע פאַרבען און ליניעס, די האָר פאַרפלאַכטען אין צעפּ אַרום קאָפּ, אָדער אויב זי האָט קורצע האָר, פאַרשטעמט אין קליינע, ווייכע קרייזעלאַך.

איר זעט, אַלזאָ, אז דאָס, וואָס עס קלעפט זיך ווי אַן אַרבעט צו דער וואַנט פאַר איין פרוי איז ווי אַנגעמאַסטען פאַר אַ צווייטער. די הויפטזאך איז, אז פרויען זאָלען פאַרשטיין זייער אייגענעם כאַראַקטער, אָפּשאַצען ווי געהעריג זייער אייגענעם פנים און אויס-נוצען זיינע מעגליכקייטען ביז צום סוף.

אָבער דאָס איז נאָך ניט גענוג — זיי דאַרפען אויך וויסען ווי אזוי זיך צו קאָנטראָלירען. נעמט די זעלבע ביישפּילען, וועלכע איך האָב אויבען איבערגעגעבען — די ענערנישע פרוי, מיט דער פירקאָנטיגער מאָרדע און די רונד-פּנימ'דיגע ליאלקע פרוי. עס איז זייער גרינג איבערצוטראָגען די אייגענשאַפטען און זיי בריינגען צום אַבסורד. מענשען האָבען פיינט צופיל האַרטקייט און איינגעשפּאַרטקייט, באַזונדערס אין אַ פרוי, אָבער זיי קאָנען אויך ניט פאַרנעמען די לאַקרויז-זיסקייט פון „מלאכים-פּנימ'לעך". זיי ווילען בעסער זען אַן אַנגענעמע, האַרמאָניש-מענשליכע פערזענ-ליכקייט, און דאָס קאָן מען דערגרייכען נאָר דורך אונטערריכט, דורך זעלבסט-קאָנטראָל. באַזונדערס דאָרף דערצו שטרעבען די אידישע פרוי, ווייל בשעת די אנגלאַ-זאָקסישע פרויען האָבען שוין

גע'ירש'ענע אָדער דערוואָרבען די קונסט פון באהערשען די גע-  
פילען, זיינען די אידישע פרויען גענייגט נאָכצוגעבען יעדען גע-  
פיל. זעלטען ווען זיי מאַכען אפילו אַ פאַרווך צו באהאַלטען זייערע  
געפילען הינטער דער וואַנט פון זייער געזיכט. זיי באווייזען באלד  
אויפ'ן געזיכט יעדען מינדסטען סוד פון דער נשמה, און דער דע-  
זולטאַט איז נישט אַזאַ גינסטיגער. טרויעריגע פנימ'ער מיט קניי-  
טשען, שאַרפע ליניעס און אַז. וו.

פאַרשטייט זיך, אַז ס'איז בעסער צו האָבען קנייטשען אויף  
דער הויט פון געזיכט, ווי אויף דער נשמה, אָבער אַ פנים מאָד-  
ניט ווערען אזוי ווי פייכטע ערד, אויף וועלכער עס בלייבען איבער  
די סימנים פון יעדען טראָט. מיר דאַרפען אויפשטעלען אַ צאָם  
אפילו אַנטקעגען דעם לעבען אַליין, כדי כאַטש ביז אַ געוויסען  
גראַד צו ווערען די הערשער איבער אונזערע באַוועגונגען און אונ-  
זערע געפילען, ווייל סוף-כל-סוף איז די קונסט פון געזיכטליכען  
אויסדרוק נישט מער ווי די קונסט פון זעלבסט-קאָנטראָל און אַנט-  
וויקלונג פון דער נשמה. אויב דער פנים איז דער שפיגעל פון דער  
נשמה, דאַרפען מיר פאַרשענערען די נשמה, און עס וועט זיך  
במילא אָפלוכטען אין דעם שפיגעל.

## קאָליר אין פנים

אַז אַביסעלע קאָליר אין די באַקען העלפט אַסך אויפצולעבען דאָס  
געזיכט און פאַרשענערען דאָס אויסזען — דאָס ווייסט יעדע פרוי.  
זי ווייס אויך, אַז זומער איז די צייט צוצוקריגען אַביסעלע נאַטיר-  
ליכען פאַרב פון דער זון, און דערפאַר איז זי טאקע אזוי נייגעריג  
אַרויסצובאַפען זיך ערגעץ אין דער קאָנטרי אָדער ביים ים-ברעג  
און קריגען אַ גוטען „סאָנבוירן“. אַביסעל קאָליר אויפ'ן פנים  
מאַכט יעדען אויסקוקען אינגער, פרייליכער, צופרידענער — ווער  
רעדט נאָר ווען דער קאָליר איז אַ נאַטירליכער און זעט נישט אויס  
ווי אַ פֿלעק אויף די באַקען.

זומער-צייט קאָן יעדע פרוי אויסזען שיין און געזונט אָן דער הילף פון קאָסמעטיקס. זי דארף זיך בלויז פאַרלאָזען אויף דער זון און זען צו קריגען וויפיל זונשיין זי קאָן נאָך, אַסך זונ-שיין מאַכט שטאַרקער און געזינטער דעם קערפער. וואָס איז אָבער שייך דער הויט און האָר, מוז מען זיין פאַרויכטיג און ניט אַריבער-כאַפּען די מאַס.

צופיל זונשיין קאָן שעדיגען דער הויט און בריינגען שלעכטע רעזולטאַטען אויך צו די האָר. ווען די האָר זיינען אויליג, קאָנען די ברענענדיגע שטראַלען פון דער זון מאַכען זיי נאָך מער אויליג, און ווען די האָר זיינען טרוקען, וועט די זון זיי נאָך מער אויסטרוי-קענען. די האָר ווערען דאָן ווי שמרוי, וואָס ברעכען זיך איבער ביים קלענסטען ריר און אויליגע האָר ווערען אַזוי פעט און שווער, אַז מען קאָן זיי אפילו ניט פאַרקאַמען ווי געהעריג, ענליכעס פאַ-סירט אויך מיט דער הויט ווען מען איז צו-לאַנג אויסגעשטעלט צו דער זון.

עס איז דעריבער נויטיג צו וויסען ווי אזוי אָפּצוהיטען די דאָזיגע צוויי וויכטיגע פאַקטאָרען אין דער שיינקייט פון א פרוי פון באַשעדיגט צו ווערען פון דער זון. איך וועל אייך דאָ אָנוויי-זען אויף עטליכע פונקטען, וואס זיינען כדאי צו געדענקען.

ערשטענס, אויב די הויט איז אויליג, דארף מען וואַשען דאָס געזיכט עטליכע מאל א טאָג מיט זיף און וואַסער.

צווייטענס, אויב די האָר האָבען אַסך אויל — און געוויינליך גייט אויליגע האָר צוזאַמען מיט אן אויליגער הויט — איז ראט-זאם צו רייניגען זיי מער ווי איינמאל א וואָך. די „טינקטשור אָו גרין „סאָפּ“ איז בעסער פאַר אַזעלכע האָר ווי וועלכע עס איז אַנדער שאַמפּו. א קליין פלעשעלע פאַר פינף-און-צוואַנציג סענט וועט קלעקען פאַר אייניגע רייניגונגען.

דריטענס, אויב די האָר זיינען טרוקען, איז ניט גוט צו וואַ-שען זיי אָפטער ווי איינמאל אין צוויי וואָכען. אין דעם פאַל איז דאָס בעסטע צו נוצען דעם צעגאַנגענעם קאַסטיל זיף. די האָר מוז מען אָבער האַלטען ריין דורך באַרשטען זיי צוויי מאל אַ טאָג. אוי-

סער רייניגען די האָר, וועט באַרשטען אויך סטימולירען די אויל-  
דרייען און די האָר וועלען ניט זיין צו-טרוקען.

און פערטענס, פאר א טרוקענער הויט דאָרף מען נוצען אַ  
רייניגונגס-קרים, וואס איז געמאכט פון א גוטען אויל, וואָס זאָל  
קאָנען געבען נאָרונג דער הויט. מען וועט דאן אויך ניט דאַרפֿען  
מורא האָבען צו לאָזען די קרים אויפ'ן געזיכט עטליכע שעה צייט.  
שמירט עס אָן, און זעצט זיך אוועק אין דער זון. וואָשט דערנאָך  
אַפּ די קרים מיט זייער און וואסער. אין אָווענט, אויב די הויט  
איז נאָך אלץ טרוקען, רייכט איין א קליין ביסעלע קרים פאר'ן  
ניין שלאָפֿען. מיידט אויס צו קויפֿען די ביליגערע פעטע קריםס,  
ווייל זיי קאָנען אמאָל פירען דערצו, אז האָר זאָלען אָנהויבען  
וואַקסען אויפ'ן געזיכט.

רו, א ריכטיגע דיעטע, גוטע עקסערסיז און גענוג זונשיין  
וועלען צוגעבען דעם קאָליר אין די באַקען, וואס יעדע פרוי וויל  
האָבען. אין די מערסטע פאלען וועט דאן ניט זיין נויטיג צו נוצען  
וועלכע עס איז קאָסמעטיקס. פוידער ווערט אָבער היינט גענוצט  
פון כמעט אלע פרויען, און א קליין ביסעלע פוידער, ריכטיג אָנגע-  
ווענדט, קאָן צוגעבען פיל שיינקייט צו דעם אויסזען.

פוידער דאָרף אויסגעקליבען ווערען מיט גרויס פאָרזיכטיג-  
קייט, לויט די אינדיווידועלע פאָדערונגען פון הויט און קאָליר.  
עס האָט ניט קיין טעם אָנצואווענדען א פוידער, וואָס איז צו-שווער  
אָדער צו-העל פאר דער הויט אזוי, אז מען זאל עס קאָנען באַ-  
מערקען פון דערווייטענס. מען דאָרף אָנווענדען פוידער אזוי, אז  
עס זאָל אויסזען נאטירליך, ווי א טייל פון דער הויט גופא. עס  
דאָרף בלויז צוגעבען א גלייכע, גלאטען אויסזען צום געזיכט,  
אפילו פון דער נאָענט.

ווען פוידער ווערט ניט ריכטיג אָנגעווענדעט, קאָן עס פאַר-  
שאַרען דעם געזיכט. ווען מען וואָשט עס מיט אַפּ ווייניגסטענס איין  
מאָל אין טאָג, קאָן עס אויך פירען צו שלעכטע רעזולטאַטען. די  
פוידער פארשטאַפט די פאָרעס פון דער הויט און עס איז נויטיג  
זיי אויפצופענען פאר'ן ניין שלאָפֿען, ווייל דער קערפער אָטעמט

דורך דער הויט און גיט אויך ארויס דורך די פאָרעם איבעריגע אוילען.

ווען מען נוצט אָבער ניט צופיל פוידער, קאָן עס פיל ביי-טראָגען צו דעם געזונט פון דער הויט אזוי גוט ווי צום אויסזען. פוידער באַשיצט די הויט פון די צו-הייסע שטראלען פון דער זון. אויסער דעם זאפט עס אויך אין זיך איין די איבעריגע אויל, וואָס געפינט זיך אין דער הויט. פוידער קילט אויך אָפּ דעם געזיכט. דער באַזיס פון אלע גוטע קאָסמעטיק פוידערס איז טאלקום פוידער. אלע פוידערס וואס אנטהאלטען „לעד“ אָדער „ביזמוט“ פארשטאָפּען ביז טיף די פאָרעם און עס הויבען זיך גלייך אָן צו באווייזען „בלעקהעדס“. זיי פארגרעסערען אויך די פאָרעם. איידער מען ווענדט אָן פוידער מוז די הויט זיין ריין. ווען די הויט איז זייער טרוקען, איז ראטזאם צו נוצען פריהער א דינעם רייניגונגס-קרים און דערנאָך אַפּוואשען דאָס געזיכט מיט זייה און וואַסער פאר'ן אָנווענדען פוידער.

## שיינע ציינער — א צירונג פאר'ן פנים

קיינער צווייפעלט ניט אין דעם, אז שיינע ווייסע ציין זיינען א גרויסער בייטראג צו דעם אלגעמיינעם אויסזען. מען וואָלט פיל מענשען געקאָנט באטראכטען אלס שיין, ווען זייערע ציין וואָלטען נאָר ניט געווען געל און אויסגעזען אזוי מיאום. אויסער דעם האָ-בען דאָקטוירים פעסטגעשטעלט, אז אסך קראנקהייטען ווערען פאר-אורזאכט פון שלעכטע, פארנאָכלעסיגטע ציין. דעריבער איז עס אזוי וויכטיג אויפצופאסען אויף די ציין און אויף דעם מויל, און אויך די דאָזיגע אויפפאסונג דאָרף מען אָנהויבען פון געבורט אָן און שטריינג אָנהאלטען דורכ'ן גאנצען לעבען. איידער א בייבי הויכט אָן שניידען ציינדלעך און אויך נאָך-דעם ווי עס באקומט שוין אלע ציין, דאָרף מען וואשען דאָס מויל ווייניגסטענס צוויי מאל אין טאָג. מען דאָרף ארומוויקלען א פינגער

מיט א שטיקעל וואטע, איינטונקען עס אין א פרישער צעלָזונג פון באָריק עסיר אין א גלאָז וואַסער און מיט דעם גוט אויסוואַשען דעם קינדס מויל, שענקענדיג באזונדער אויפּמערקזאמקייט צו די יאָסלעס און דעם צונג. אזא באהאנדלונג העלפט, אז די ציינדלאך זאָלען דערנאָך אויסוואַקסען געזונטע, און ווען די ערשטע ציין זיי-נען שטארק, איז פאַראַן א מעגליכקייט, אז אויך די פערמאַנענטע ציין וועלען זיין אזוי. פון צייט צו צייט איז גוט אויסצוואַשען דעם קינדס מויל מיט אביסעל „מילך אָו מאַגניזיע“, ווייל דאָס מאכט אומשעדליך די זויערקייט אין מויל, דער גרעסטער שונא פון ציין.

ווען א קינד ווערט דריי יאָר אלט, דאַרף מען אים אָנהויבען לערנען אליין צו באַרשטען זיינע ציין. קויפט אים א ווייך בערשטעל און פירט ביי אים איין א געוואוינהייט צו רייניגען זיינע ציין נאָך יעדען מאָל עסען און אויך פאַר'ן גיין שלאָפען. אמאָל ווערען קינד-דערשע ציין באַפֿלעקט פון מעדיצינען מיט וואָס מען דאַרף זיי קאָר-מענען, און אין אזעלכע פאלען איז גוט צו געבען די מעדיצין דורך א רער, כדי עס זאל ניט קאָנען קומען אין באַרירונג מיט די ציין און פאַרפֿלעקען זיי.

די פאָרם פון מויל איז אָפהענגיג פון דער פאָרם פון די ציינער. קרומע ציינער, וואָס וואַקסען צו נאָענט איינער צום צווייטען, קאָ-נען פאַרמיאוס'ן דעם גאנצען אויסזען, אויב דאָס ווערט גיט פאַר-ריכט אין דער קינדשהייט. קינדער וואָס האָבען א געוואוינהייט צו זויגען דעם גראָבען פינגער, פירען אויך איבער די פאָרם פון מויל. דערפאַר איז וויכטיג, אז מאַמעס זאָלען ניט ערלויבען זייערע קינד-דער צו ענטוויקלען אזא געוואוינהייט. אמאָל, ווען מען האָט מאַנדלען, קאָנען מיר ניט אַטעמען ריכטיג, און דאָס שטופט אויך אַרויס די ציינער און פירט איבער דעם גאנצען אויסזען. די מאַנדל-לען דאַרפען דעריבער אויסגעשניטען ווערען און דעם קינדס אופן פון אַטעמען פאַרריכט ווערען אין צייט.

ביי געוויסע מענשען הערט זיך א שלעכטער גערוך פון מויל. אין די מערסטע פאלען איז פאַראַנטוואָרטליך פאַר דעם — מאָגען פאַרשטאַפונג. אמאָל קומט דאָס אָבער, ווייל עס איז פאַראַן א שלעכ-

טער צאָן אין מויל, און אמאָל, ווידער, ווייסט מען נאָר אינגאנצען  
 ניט צוליב וואָס דאָס קומט. ביז וואָנען מען געפינט אבער אויס,  
 קאָן מען זיך פיל העלפֿען דורך וואַשען דאָס מויל מיט אַביסעלע  
 פעפערמינט וואסער און שווענקען אָפּט מיט אן אַנטיסעפטיק.

עס קאָן דאָ אויך באַטאָנט ווערען די וויכטיגקייט פון האַלטען  
 גלייך דאָס מויל און ניט בייסען די ליפֿען אָדער קרימען דאָס מויל  
 אויף א זייט. אזעלכע געוואוינהייטען מאכען דיק די ליפֿען, פירען  
 איבער די פאָרם פון מויל און זיינען בכלל א גרויסע שטערונג  
 אויפ'ן וועג פון שיינקייט. א נאטירליכער, צופרידענער אויסדרוק  
 אויפ'ן פנים און ריינע, גוט-אַפּנעהיטע ציין, זיינען אלץ וואָס איז  
 נויטיג צו געבען אן איינדרוק פון שיינקייט.

אום צו פאָלירען די ציין און אראָפּנעמען פון זיי דעם דינעם  
 פילם, וואָס פאָרמירט זיך געוויינליך דורך דער נאכט, דאָרף מען  
 זיי באַרשטען רעגעלמעסיג און נוצען דערביי דעם ריכטיגען סאָרט  
 באַרשט. א באַרשט מיט קורצע באַרשט-האָר, אריינגעזעצט אין אָפּ-  
 געזונדערטע ביטלען, וואָס זיינען אביסעל העכער אין מיטען ווי ביי  
 די זייטען, איז דער בעסטער סאָרט. עס איז אויך בעסער ווען די  
 באַרשט איז שמאָל און די הענטעל איז אַביסעלע איינגעבויגען אין  
 דער ריכטונג פון די באַרשט-האָר. מיט אזא באַרשט קאָן מען דער-  
 גרייכען אלע זייטען פון די ציין, און ווען זי הויבט אָן ווערען אַבי-  
 סעל ווייך, דאָרף מען זי גלייך אוועקוואַרפען און קויפען א נייע,  
 אויב ניט, קאָן מען ניט געהעריג פאָלירען די ציין און באַפרייען  
 זיי פון ברעקלאך שפייז וואס בלייבען אמאָל ליגען צווישען די ציין.  
 די ציין דאָרף מען באַרשטען פון אויבען ארונטער, אָנהוי-  
 בענדיג ביי די יאָסלעס און אראָפּנייענדיג איבער די ציין. זייער  
 אינווייניגסטע זייט איז פונקט אזוי וויכטיג ווי זייער אויסענוויי-  
 ניגסטע זייט. דאָס בעסטע איז, ווען מען באַרשט זיי נאָך יעדען  
 מאַלצייט אזוי גוט ווי ביים אויפשטיין און פאר'ן גיין שלאָפֿען.  
 אויב דאָס איז ניט מעגליך, מוז מען זיי אבער באַרשטען ווייניגס-  
 טענס אין דערפרי און ביינאכט. מען קאָן נוצען אָדער פוידער  
 אָדער פעיסט, ווי מען וויל און ווי דער דענטיסט רעקאָמענדירט,  
 צוויי מאָל א וואָך איז גוט צו רייניגען די ציין מיט אן אַרענדזש



סטיק איינגעטונקט אין צאָן-פּוידער, ווייל דאס מאכט גלאט די ציין און ערלויבט ניט, אז עס זאל זיך אָנקלייבען אויף זיי צופיל טאַרטער. ווען קינדערשע ציין ווערען אזוי באהאַנדעלט, ווערען זיי פארהיט פון שפעטערדיגע צרות. פון צייט צו צייט איז גוט צו נוצען דענטאל פלאַם אום אויסצורייניגען די ברעקלאך שפיין פון צווישען די ציין. מיט דעם דאַרף מען אבער זיין פאַרויכטיג און ניט איינשניידען די יאסלעס, ווייל ווען מען באהאַנדעלט ניט ריכטיג דעם דענטאל פלאַם, קאָן מען מאכען לויז די יאסלעס און פירען דערצו, אז די ציין זאָלען אָנהויבען ארויספאלען.

אויסשווענקען אָפט דאָס מויל מיט א מילדען אנטיסעפט, איז אויך זייער וויכטיג. אויב עס איז פאַראַן אסך זויערקייט אין מויל, איז גוט צו נוצען אלס אן אויסשווענקונג פשוט'ע זאַלץ צע-לאָזען אין ווארימע וואסער. מילק אָו מאַגניזיע איז אויך אויסגע-צייכענט אין אזא פאַל.

רעגעלמעסיגע אויפפאַסונג אויף די ציין קאָן ביז א גרויסער מאָס אָפהיטען זיי פון צעפּוילט ווערען. פאַראַן אבער מענשען וועמעס ציין זיינען אזוי ווייך, אז זיי ווערען פארפּוילט אפילו ווען מען פאסט גוט אויף אויף זיי. דאָס איז אַמאָל א ירושה און אַמאָל איז דאָס א רעזולטאַט פון ניט עסען די ריכטיגע שפיין. יעדענ-פאַלס דאַרף יעדער איינער באזוכען דעם דענטיסט אַלע זעקס חדשים פאר אן אונטערזוכונג און א פולקאָמענער קלינינג (רייני-גונג). אויב די ציין זיינען פון דעם ווייכען מין, דאַרף מען זיין אן אָפטער גאסט ביים דענטיסט.

## די קונסט צו פארשענערען דאָס געזיכט

די פאבריקען פון קאָסמעטיקס זיינען פארנומען — יעדען טאָג זוכען זיי צו געפינען כל-ערליי נייאיקייטען אויף צו מאכען די פרויען שענער. ערשט דאָ ניט לאנג האָב איך געלייענט וועגען אַ מין „ריפּלעקאַגראַף“. דאָס איז אזא מין גרויסער קאסטען אין וועל-

כען עס שפיגלען זיך אָפּ די פּנימ'ער פון געוויסע מואווי סטאַרס, ווי קאנסטאַנס בענעט, נאָרמאַ שירער, דזשין האַרלאָו, דזשין פאַר-קער און אנדערע.

די געשטאַלטען ערשיינען פאַר אייך אויף אַ דורכזיכטיגען לייווענט. דורך אַ מין עלעקטרישען קונץ לייכט אויך אויף אויפ'ן זעלבען לייווענט אייער אייגען געזיכט. דער מענש, וואָס אָפּע-רייט די מאשינקע האַלט אין איין דרייען, עס שווימען אויף פאַר אייך איינער נאָכ'ן אנדערען די פּנימ'ער פון די אקטריסעס, ביז איר געפֿינט אַט יענע, וועמעס געזיכט-צוגען זיינען ענליך אויף אייערע, און דעמאָלט דערציילט מען אייך, אז איר קענט צופּוצען אייער פנים, אז עס זאל זיין כמעט דאָס אייגענע ווי די סטאַר וועמען איר האָט אויסגעקליבען.

איך צווייפעל אבער זייער, צי פילע פון אייך וואָלטען געקענט געווינען פון אַזאַ מין קונציגען מיטעל צו פאַרשענערען אייער אויסזען. איך האַלט נאָך אלץ, אז אויב איר וועט נאָכפּאָלען אלע רעקאַמענדאַציעס, וואס איך האָב געמאַכט בנוגע צו אַ היגייענישען אַרט לעבען, אויב איר וועט נוט אכטונג געבען אויף אייער הויט און האָר און אויפפאַסען אויף אייער דיעטע, וועט איר זיך ווייניג-וואָס דארפֿען זאָרגען וועגען דער קונסט פון קאָסמעטיקס. אַזוי אָבער ווי מערסטע פרויען מיינען, אז זיי נויטיגען זיך דוקא אין קינסטליכע מיטלען, איז כדאי זיך אויסצולערנען ווי דאָס אָנצו-ווענדען עס זאל האָבען די געוואונשענע ווירקונג.

ס'איז אַ באקאנטער פאַקט, אז אמעריקאנער פרויען באַנוצען זיך מיט מער קאָסמעטישע פּראָדוקטען, ווי די פרויען פון יעדען אַנדערען לאַנד. אין פריהערדיגע דורות האָבען נאָר אַקטיאָרען און אדעל־לייט אָנגעווענדט קינסטליכע מיטלען כדי צו שאַפען די איילוזיע פון אַ שענערען פנים. זיי האָבען אבער פאַרשטאַנען ווי אַזוי דאָס צו טאָן. דער צוועק פון „מעיק-אַפּ" איז נאָכצומאַכען די נאַטור. מען טאָר זיך קיינמאָל ניט אָנשמירען, אז יעדער איי-נער זאָל דערקענען, אז עס איז ניט נאַטירליך. אויב עס איז יאָ קענטיג, קענט איר זיכער זיין, אז ניט נאָר וועט עס ניט צוגעבען קיין חן צו דער פרוי, נאָר עס וועט גלייכצייטיג שעדיגען איר הויט.

לערענט זיך אויס די סודות פון דער קונסט פון אָנווענדען שמינקע, ליפ-פארב און פאָדער, און דעם ריכטיגען אופן ווי אזוי אָפּצו-ווישען די אלע זאכען. קויפט דאָס בעסטע, וואָס ס'איז דאָ אויפ'ן מאַרק, און דאָס מיינט ניט דוקא די טייערסטע פראָדוקטען. דער-ווייל ניט גוט אכטונג אויף אייער הויט אזוי, אז איר זאָלט עס אינגאנצען דארפֿען אויף כּפרות.

אסך פרויען, באַזונדערס די, וועלכע וואוינען אין גרויסע שטעט, האָבען געלליכע הויט, צוליב דעם רויך און געזאָלין וואָס זיי אָטעמען איין פון דער לופט. נאָך א סיבה איז דאָס, וואָס זיי כאַפען איבער די מאַס מיט קרים און שמינקע און זיי פארנאָכלעסי-גען דעם אלטען מיטעל פון זייער און וואסער. פאַרנעסט ניט אָן דעם אלטען ווערטעל: „שיינקייט שאפט ליבע; ריינליכקייט האלט עס אָן.“ און אויסטייטשען דעם צווייטען טייל פון ווערטעל קאָן מען אויף צוויי אופנים: ריינליכקייט האלט אָן די ליבע, אָדער עס פּרעזערווירט די שיינקייט. לויט מיין מיינונג, זיינען ביידע אויסטייטשונגען ריכטיגע. און קיין זאך קען ניט פאַרנעמען דעם פלאץ פון זייער און וואסער, ווען עס האַנדעלט זיך וועגען ריינ-ליכקייט.

באזע-קרעם איז גאָרנישט אזוי וויכטיג, ווי מערסטע מענשען גלויבען. קאָסמעטיק-קינסטלער באַנוצען זיך גאָרניט מיט קיין באזע-קרעם. צופיל שמינקע איז געפערליך פאר דער הויט, ווייל עס שטאָפט אָן די פאָרעם. אויב איר האָט א טרוקענע הויט, איז ראַטזאם צו באַנוצען א נוטע קלעפּשמינקע אָנשטאָט א טרוקענע. ווענדט די שמינקע אָן אויף אזא אופן: רייבט קוים אָן די שפיץ פינגער אָן דער שמינקע. ווישט אָפּ פון די פינגער דעם גרעסטען טייל פון דער שמינקע און דערנאָך לייגט עס צו צום פנים זייער לייכט דאָרטען, וואו ס'איז נאָטירליך פאר אייך צו האָבען פאָרב אין די באַסען. די צרה מיט די מערסטע פרויען איז, וואָס זיי נעמען ניט אין אמבאטראכט זייער נאָטירליכען קאָליר אָדער די פאָרמע פון געזיכט. דערצו מאכט זיך, אז נאָכדעם ווי זיי זיינען פאַרטיג מיט דער אָפּעראציע צעשפילט זיך ביי זיי די נאָטירליכע פאָרב און מען באַמערקט, אז די שמינקע איז אויף איין פלאץ און די אמת'ע

פארב גאר אויף אן אנדער פלאץ. בכלל דארף מען אָנווענדען די שמינקע גאנץ הויך אויף די באקען, אזוי, אז עס זאל ביס-לעכווייז ווערען העלער ביז עס פארשווינדט אינגאנצען. עס טאָר בשום אופן נישט זיין א פלעק, וואָס טיילט זיך דייטליך אָפּ פון דעם איבעריגען טייל באַס. קלעפּשמינקע האלט זיך אויפ'ן געזיכט א גאנצען טאָג, און אויב עס איז א גוטער סאָרט, וועט עס נישט אָפּ-קריכען אפילו ווען די הויט ווערט פייכט.

אז איר זייט שוין פארטיג מיט דער שמינקע, באַשטויבט לייכט דעם פנים מיט א פאָדער, וואָס פאסט זיך פאר אייער הויט. עס זיינען פאראן כל-ערליי פאָדערס. זעלטען ווער עס קען זיך ער-לויבען צו נוצען ווייסע פאָדער. פאר דער דורכשניטליכער הויט איז אמבעסטען קרעם אָדער הויט-קאָליר („פלעש-קאָליר“). פאר א טונקעלער הויט איז גוט „ראשעל“. אויב איר ערוואַרט צו נע-פינען זיך אין אַווענט אונטער דער שיין פון שטארקע עלעקטרישע לאַמפּען, למשל, ביי א באָל, איז גוט א לאווענדער קאָליר. דער קאָ-ליר פון דער פאָדער איז זייער וויכטיג. צום ביישפּיל, אויב איר האָט א גרויסע אָדער א לאנגע נאָז און איר באַשמירט זי מיט א פאָדער וואָס איז צו-העל, וועט זי אויסזען נאָך גרעסער. פון דער אנדער זייט, אויב איר באנוצט א „פלעש“ אָדער קרעם קאָליר, וועט עס נישט זיין אזוי קענטיג.

מערסטע פרויען שמירען אָן דעם פאָדער מיט „פאָפּס“. מיר שיינט, אז וואַטע איז בעסער, ווייל ס'איז אי ריינער, אי ביליגער. איר קענט אלעמאָל האָבען אָנגעגרייט אין אייער האנט-טאַש אָדער אין אייער פאָדער-קעסטל אין דער הויט א ריינע שטיק וואַטע. ווענדט אָן איין שטיקעל אויף אַפּצואווישען די פאָדער און אן אנדער שטיקעל אויף אַנצושמירען עס.

ליפּ-שמינקע דארף שטענדיג זיין דער זעלבער קאָליר ווי די באַס-שמינקע. טאָמער איז עס פון אן אנדער קאָליר, זעט זיך עס צופיל אָן ביים שיין פון טאָג, כאַטש ביי זיך אין צימער וועט איר עס אפשר נישט באַמערקען. מאכט נישט קיין פארזוך צו בייטען די פאַרמע פון אייער מויל, ווען איר ווענדט-אָן „ליפּ-סטיק“. נוצט עס גיכער אויף צו מאכען די ליפּען אַביסעל רויטער. נאָכדעם ווי איר

זייט פארטיג, ווישט אָפּ דעם גרעסטען טייל דערפון, ווייל עס איז שווער צוצוטערעפּען מיט דער ריכטיגער מאָס, און געוויינליך שמירט מען אָן פון אָנהויב צופיל. מערסטע פרויען דארפּען גאָרניט קיין פאַרב אויף די ליפּען, נאָר, אז זיי מאכען שוין אן אָנהויב, דוכט זיך זיי אויס, אז אָן דעם זיינען די ליפּען בלאַס. בלאַסע ליפּען קו-מען מערסטענס פון בלוט-אַרימקייט, און דאָס קען מען נאָר פאַר-ריכטען דורך פאַרבעסערען דעם געזונט און ניט דורך אויסער-ליכע מיטלען.

שווערער פון אלץ איז צוצופּוצען די אויגען, און בכלל איז עס אן איבעריגע זאך. אריינגעגראָבענע אויגען דארף מען גאָרניט טשעפּען, ווייל עס מאכט זיי אויסזען נאָך טיפּער. אויב די אויגען זיינען אבער זייער קענטיג אָדער גרויס, קען מען זיי פאַרשענערען מיט אביסעל אויגען-„טאָטען“. אויב די וויעס און ברעמען זיינען זייער בלאַס, מאכט עס דעם פנים אויסזען טעמפּ און אומאינטע-רעסאנט, און דעמאָלט איז כדאי זיי צו מאכען טונקעלער. אויב איר זייט א בלאָנדינקע, געדענקט, אז אייערע ברעמען און וויעס דארפּען זיין ברוין און ניט שוואַרץ. טאָ שאפט זיך איין דעם ריכטיגען פינזעל. אויב איר באנוצט עפעס פאר די וויעס, זייט באזונדערס פאָרזיכטיג דערמיט, און זעט צו קריגען א פינעם באַרשט, מיט וועלכער איר זאָלט קענען צולייגען די „מאסקארא“ זייער גלאַט. אויב איר ווענדט-אָן אביסעל צופיל, קען עס נאָך אַרונטעררינען אויף די באקען ווען איר לאַכט. איז היט זיך, ווייל ווער וועט לייקענען, אז א הארציגער געלעכטער איז בעסער אין אַלע הינזיכטען ווי דער בעסטער געזיכט-פּוץ?

## א געזיכט-מאָסאָזש

די הויט פון געזיכט איז זייער דעליקאט און צאַרט, און אזוי ווי יעדע אנדערע סענסיטיווע זאך, רעאגירט זי גלייך אויף וועל-כער עס איז באהאנדלונג. אויב מען האָט, למשל, א געוואוינהייט

פון קנייטשען דעם שטערען בשעת מען טראכט אָדער מען איז פארזאָרגט, וועט זיך מיט דער צייט ענטוויקלען א שטענדיגער קנייטש. אזוי אויך אויב מ'האָט א טבע צו זיצען אָנגעשפארט מיט דער האנט אויף דער באַק, וועט עס ניט געדויערען לאַנג און מען וועט באַמערקען טיפּע קנייטשען אין פנים.

עס איז דעריבער וויכטיג צו וויסען, וועלכע באַוועגונגען צו נוצען ביים וואשען דאָס געזיכט מיט וויל, און הויפטזעכליך ביים אָנווענדען קרים, וויל די ניט-ריכטיגע באהאנדלונג וועט זיכער ענטוויקלען קנייטשען, און דאָס איז א זאך, וואָס יעדע פרוי וויל פארמיידען.

נעמט אָן אַביסעל קרים אויף די שפיץ פינגער און לייגט עס אַרויף אויפ'ן געזיכט מיט אַ באַוועגונג פון דער מאָרדע ביז צו די אויגען און דערנאָך פון דער נאָז ביז צו די אויערען. רייכט אזוי איין די קרים פאר א פינף-זעקס מינוט, סטימולירענדיג דערביי די בלוט-צירקולאציע. נעמט דאן אַראָפּ די קרים מיט א ווארימען, ווייסען טוך אָדער מיט די ספּעציעלע בויגענעם פאַפּיר, וואס ווערען איצט פארקויפט פאר דעם צוועק, און זעט, אז עס זאל ניט בלייבען קיין צייכען פון קרים אויפ'ן געזיכט. איצט נעמט א שטיקעל וואַטע, נעצט עס גוט איין אין קאַלטע וואַסער, און ווישט דערמיט אַרום דאָס פנים. די קאַלטע וואַסער וועט העלפּען צומאכען די פאַרעם פון דער הויט, וואָס די קרים האָט געעפּענט און אויסגע-רייניגט. פּאָלנט דאָס נאָך מיט אַביסעל „וויטש הייזעל“, אויך אָנגעווענדעט מיט א שטיקעל וואַטע, און צום לעצטען מיט א שטיקעל אייז, איינגעוויקעלט אין א וויכען האנטוך.

דאָס איז, אומגעפער, די באהאנדלונג, וואס איר וועט בא-קומען אין ביזטי פאַרלאָך, און איר דאַרפט עס מאַכען פאר א טייל פון אייער טעגליכער געוואוינהייט יעדען אָווענט, פאר'ן גיין שלאָ-פע. דאָס איז דער בעסטער וועג אויסצורייניגען די הויט פון דעם שמוץ, און יעדע פרוי ווייסט, אז זי מוז האָבען א פולשטענדיגע ריינע הויט אויב זי וויל זיין שיין און אנגענעם.

עס איז זייער גוט אַרויפצולייגען די קרים אויף אייער פנים איידער איר נעמט א ווארימע באָד. די דאמף פון דער וואַסער

עפענט ברייטער די פאָרעם פון דער הויט און מאכט עס גרינגער ארויסצונעמען פון זיי די שמוץ און שטויב. נאָך דער באָד קאָנט איר אראָפּנעמען די קרים לויט די אויבען אָנגעגעבענע אינסטרוקציעס.

געדרינקט, אז די הויט, וואָס איז אויליג פאָדערט א לייכטע קרים, א קרים, וואס ענטהאלט ניט קיין סך אויל, און פארטערט, די טרוקענע הויט נויטיגט זיך אין א שווערער, אויליגער קרים.

## דאָס פנים איז ניט נאָקעט

יעדע פרוי טראכט, ווי צו קליידען דעם קערפער, אבער זייער ווייניג פרויען ווייסען, אז מען דארף זיך אויך פארטראכטען ווי צו „קליידען דעם פנים“. איך האָב דעם אויסדרוק געהערט פון אן איינפאכער פרוי, וועלכע האָט זיך צו מיר געווענדט מיט פארזאָרגטע אויגען, איך זאָל איר ראטען וועגען איר „מעיק-אפ“. זי איז גראַד געווען אן אָנציהענדע יונגע פרוי מיט א פרישען, קלאָרען געזיכט.

האָב איך איר געפרעגט, צו וואָס זי דארף עס האָבען. „איי-ערע באקען האָבען דאָך אזא נאטירליך פיינעם קאָליר. צו וואָס באַדאַרפט איר די אלע איבעריגע זאכען?“ איך האָב זיך פאַנגאַנ-דערגעלאָזט וועגען די פאקטען פון היגיענע, ווי אויפצופאַסען אויפ'ן פנים, אזוי אז מען זאָל קענען אויסקומען מיט זייער ווייניג קאָסמעטיקע.

די פרוי האָט זיך גוט איינגעהערט, און ווען איך האָב גע-מיינט, אז איך האָב איר שוין איבערצייגט, האָט זי מיך איבער-ראשט מיט אזא ענטפער: „יא, דאָס איז אלץ אמת און איך וועל פרואווען נאָכפאָלגען אייערע עצות. אבער ווי אזוי קען איך פאָרט ארויסגיין אָן „מעיק-אפ, באזונדערס אין אָווענט? איך פיל, אזוי ווי מין פנים וואָלט געווען נאָקעט, און איך מוז פשוט קליידען מין פנים“.

נאך אלעמען, איז פוצען דעם פנים א פראגע פון געוואוינ-  
הייט. די מאָדערנע פרוי איז אזוי דערצויגען, אז זי מוז צורעקען  
איר געזיכט, פונקט אזוי ווי די אמאָליגע פרוי פלעגט פארהוילען  
איר פנים מיט א שלייער.

דער ערשטער און וויכטיגסטער כלל איז אָנצואווענדען קאָס-  
מעטיקע מיט א מאָס. וואָס ווייניגער, אלץ בעסער. געזונט איז  
וויכטיגער אפילו פון שיינקייט. טאָר מען דערפאר ניט באַנוצען  
קיין זאך, וואָס קען זיין שעדליך פאר דער הויט.

צווייטענס, דארף מען האבען אין זינען די מאָדע. ניט נאָר  
זיינען פאַראַן מאָדעס אין קליידונג און פריזור, נאָר עס זיינען  
אויך פאַראַן מאָדעס אין פוצען דעם פנים.

א געוויסער שטריך פון א געזיכט קאָן באַהאַלטען ווערען  
דערמיט, וואס מען שאפט שאַטענס, אזוי ווי אין צייכנען אָדער  
מאַלעריי. צום ביישפּיל, אז די נאָז וואַרפט זיך צופיל אין די  
אויגען, דארף מען אָנווענדען טונקעלע קאָסמעטיקע פון ביידע  
זייטען נאָז און אין צענטער א העלערע קאָסמעטיקע. אויב מען האָט  
א טאָפּעלעטע מאָרדע, אָדער עס זעט זיך בכלל צופיל אָן, קען מען  
שאַפען א שלאַנקערען עפעקט דערמיט, וואָס מען מאכט די האַלז  
צוזאמען מיט דעם אונטערשטען טייל טונקעל פון ביידע זייטען,  
און מען מאכט עס האַרמאָניש מיט די באַקען און ליפּען.

מאַסקאַראַ ווערט אָנגעווענדעט אויף די וויעס מיט קליינע  
באָוועגונגען פון בערשטעל אנשטאָט מיט א גלייכער, שטרענגער  
ליניע. שאַטענס פאר די אויגען קען מען מאכען אויפ'ן ראַנד פון  
די אויבערשטע אויגען-דעקלאַך און איינאַרבייטען ביז'ן אויסער-  
ליכען ברעג. ליפּ-פאַרב שמירט מען אָן מיט א פאָרויכטיגער  
ליניע, כדי צו אונטערשטרייכען די רונדע, פולע ליניעס. ווען דער  
אינערליכער טייל איז פארטיג, לייגט אריין א שטיקעל „קלינעקס“  
צווישען די ליפּען און פרעסט זיי צוזאמען כדי צו באַזייטיגען דעם  
איבערפלוס.

דער פרינציפ איז צו באַנוצען די טונקעלע קאָסמעטיקע, כדי  
אָפּצואווענדען די אויפּמערקזאמקייט און די העלערע אָדער ווייסע—  
אויסצומעקען גריבעלאך און צוצודעקען ליניעס און אויגען-גע-



שווילאכץ. מען קאן אָנווענדען אביסעל שמינסע אויף די אויגען-  
דעקלאך אין אָווענט, כדי צו באהאלטען ליניעס פון מידקייט.  
דער דריטער כלל איז, אלעמאָל צוצופאסען די קאָלירען פון  
דער געזיכטליכער באפּוצונג מיט דער פאַרב פון די האָר, הויט און  
אויגען.

די אלע פראַקטישע רעקאָמענדאַציעס באווייזען איין זאך —  
דער הויפט צוועק פון פּוצען דעם פנים איז צו האַרמאָנירען און  
איינאַרבייטען די קאָלירען פון פנים אויף אַזאַ אופן, אז מען זאָל  
אונטערשטרייכען איין געזיכטצוג און טיילווייז פאַרדעקען אַ  
צווייטען. דאָס איז א גרויסע קונסט, מיט וועלכער עס גיבען זיך  
אַפּ ספּעציעלע מענשען אין דער טעאָטער-וועלט. ס'איז ניט קיין  
איינפאכע ארבייט, ווייל מען דארף דערצו האָבען אן אויג פאַר  
קאָלירען און ליניעס, א חוש פאַר פראָפּאָרציע און א פיינעם קינ-  
סטלערישען געשמאַק.

דער הויפט געדאַנק איז, אז די קאָסמעטיקע זאָל זיך כמעט  
ניט אָנזען. מיט אַנדערע ווערטער, מען דארף קליידען דעם פנים  
אַזוי, אז דער צושויער זאָל נאָר באמערקען די עפעקטען, אבער ניט  
די ארבייט גופא.

ס'איז זייער לייכט איבערצוטרייבען, ווען מען פּוצט דעם  
פנים — א צו טיפער קאָליר, א צו שטאַרקע שאַטירונג פון רויט  
אָדער ווייס, און עס ענדערט זיך דער גאַנצער פנים צוזאַמען מיט'ן  
אויסדרוק. א גאַנץ שיינע פרוי קען ווערען וואלגאַר און אפילו  
מיאוס, ווען זי שמירט אָן צופיל פאַרב, שמינסע אָדער פאָדער.

## קאָמבינאַציע פון קאָלירען

אַ טונקעלער, זון-פאַרברענטער פנים איז פראַכטפול אין זומער-  
צייט, ווען מען טראָגט שיינע קליידער פון אלערליי פאַסטעל קאָ-  
לירען. ווען עס קומט אָבער אָן דער ליבער אָסיען און מען הויבט-  
אָן צו טראָגען טונקעלע קאָלירען, ווי גרין און בלו, און ברוין און

שווארץ, דאן איז שוין צייט, אז דאס פנים זאל זיין ווייס. ווייג-  
טערדיגע קליידער פאדערען א ווייסען געזיכט אלס קאנטראסט צו  
זייערע טונקעלע קאלירען.

עס נעמט אביסעל צייט ביז וואנען אן אפגעברענטער פנים  
קריגט צוריק דעם נאטירליכען קאליר, און דורך דער צייט באקומט  
מען געוויינליך א מאדנעם געלען קאליר, וואס גיט איינעם כמעט א  
קרענקליכען אויסזען. כדי אויסצומיידען אזא גיט-שיינעם צו-  
שטאנד פון דער הויט, איז ראטזאם אָנצואווענדען עפעס, וואס זאל  
שנעל ווייס מאכען דעם פנים. עס זיינען פאראן גאר אסך אזעלכע  
מיטלען, אָבער דער בעסטער פון זיי אלע, האלט איך, איז פשוט'ע  
פוטערמילך. דאס איז גוט גיט גאר פאר דעם קאליר פון געזיכט,  
גאר אויך פאר דעם אלגעמיינעם צושטאנד פון דער הויט. מען  
לייגט צו די פוטערמילך מיט א שטיקעל וואסער און אין א וויילע  
ארום ווישט מען אָפּ די הויט מיט א ווייכע טיכעל. דערנאך וואשט  
מען גוט אָפּ דעם פנים מיט זיף און וואסער. עס פארשטייט זיך,  
אז דאס איז גוט גיט גאר פאר'ן פנים, גאר פאר'ן האַלז און די  
אָרעמס אויך.

אָנהויב ווינטער געפינען מערסטע פרויען, אז זייער הויט איז  
דורכ'ן זומער געוואָרען פיל אנדערש. ביי אסך איז עס טריקענער  
ווי געוויינליך. ביי אנדערע האָבען די גרויסע היצען ארויסגעבראכט  
מער אויף אויפ'ן געזיכט.

פאר אלע אזעלכע פרויען האָב איך איין גוטע עצה — זשא-  
לעוועט גיט קיין זיף און וואסער. וואשט דאס געזיכט אזוי אָפט  
ווי עס איז גאר מעגליך, עס מאכט גיט אויס צי די הויט איז טרוקען  
אָדער אויליג. דערווייל איז גאָר גיט געפונען געוואָרען קיין מיטעל,  
וואס זאל רייניגען אזוי גוט די הויט ווי פשוט'ע זיף און וואסער.  
נוצט א גוטע זיף און שווינקט אלעמאָל אָפּ דעם פנים מיט קאלטע  
וואסער.

אויב די הויט איז טרוקען געוואָרען, קאָן מען אָבער גיט אָפּ-  
קומען מיט אזא פשוט'ע באהאנדלונג. א פרוי וואס האָט א טרו-  
קענע הויט, דארף נוצען אָפט קרים — א גוטע געזיכט-קרים, וואס

זאל ניט זיין פעט, נאָר זאָל צעגנין גלייך, ווי מען לייגט עס צו צום פנים. די דאָזיגע קרים דארף מען איינרייכען אין דער הויט דריי-פיר מאָל א וואָך. אויב מען פילט, אז די קרים מאכט וואַססען האָר אויפ'ן געזיכט, דארף מען אלעמאָל אראָפּשווענקען די קרים פון פנים מיט קאלטע וואַסער. דאָס וועט איבערלאָזען נאָר א קליין ביסעל אויל אין די פאָרעם פון דער הויט, און עס וועט זיין ווייך. אין דער פרי קאָן מען וואַשען דאָס געזיכט מיט זיף און וואַסער, כדי אראָפּצונעמען אינגאנצען יעדען טראָפען פעטס. אויב מען קאָן צולייגען א שטיקעל אייז נאָך דעם, איז אורדאי גוט. זעט אָבער, אז די אייז זאל זיין איינגעוויקעלט אין א טיכעל. אין אזא פאל איז עס פיל געזינטער פאר דער הויט צו נוצען אייז, ווי צו נוצען וועלכע עס איז „אסטרינדזשענט“.

א נאנץ אנדערע מעטאָדע דארף אָנווענדען די פרוי, וועמענס פנים איז געוואָרען אויליג דורכ'ן זומער. זי טאָר זיך ניט ער-לויבען צו נוצען קרים אָפט, ווייל יעדע קרים, ווי גוט עס זאָל ניט זיין איז פאָרט געמאכט פון אויל און פעטס. דארף מען זיך דאָרי-בער פארלאָזען אין אזא פאל מייסטענס אויף זיף און וואַסער. אלס אן „אסטרינדזשענט“, וואָס זאָל צומאכען די פאָרעם און זיי אויך פארקלענערען, דארף מען נוצען „וויטש-העזעל“. די „וויטש-העזעל“ איז באזונדערס ווירקזאם ווען מען נעצט איין מיט דעם א טיכעל, און מען וויקעלט דערנאָך איין אין דער טיכעל א שטיקעל אייז.

מען טאָר קיינמאָל ניט לאָזען קרים אויף אן אויליגער הויט פאר א לאנגער צייט, זיכער ניט איבער נאכט. יעדעס מאָל ווען מען ווענדט אן קרים, דארף מען עס גלייך אָפּווישען און אָפּשווענ-קען דעם פנים, אויב ניט וועלען די פאָרעם ווערען גרעסער און עס וועט אויך אָנהויבען וואַססען האָר אויפ'ן געזיכט. די קרים דארף אויך ניט זיין אזוי פעט, אז עס זאָל פארלייגען די פאָרעם און שו-פען „בלעקהעדס“. אלזאָ, פאר אן אויליגער הויט דארף מען האָ-בען א לייכטע קרים און עס איז גענוג צו נוצען עס איין מאָל א וואָך.

אויב איר ווילט לכבוד יום-טוב מאכען זיך א גוטען געזיכט-

מאסאזש, וואס זאל סטימולירען אייער הויט און מאכען אייך אויס-  
זען פריש און שיין, קאנט איר עס טאן אויף פאלגענדען אופן :

קלייבט אויס א צייט ווען איר זייט פריי און קאנט זיך אָפּ-  
געבען אינגאנצען מיט פארשענערען אייער אויסזען. עס מאכט  
ניט אויס, צי דאָס איז אין דער פרי, נאָכמיטאג אָדער אין אַווענט.  
זעט נאָר צו האבען גענוג צייט, כדי איר זאלט זיך ניט דארפען  
איילען, נאָר איר זאלט זיך בשעת-מעשה קאנען פאלשטענדיג אָפּ-  
רוהען.

נעמט אייער רייניגונגס-קרים און רייבט עס איין אין דער  
הויט. לייגט זיך אַוועק אין בעט, כדי פאלקאם אָפּצורוהען אייער  
קערפער, און מאסאזשירט לאנגזאם אייער געזיכט פאר צען אָדער  
פופצען מינוטען.

איצט גרייט צו א הייסע וואנע. איידער איר טרעט אַריין אין  
דער וואנע, ווישט גוט אָפּ די רייניגונגס-קרים און ווענדט אָן אַבי-  
סעל „נאַרישינג“ (נאַרהאפטס) קרים. מאסאזשירט אייער פנים  
מיט דער קרים די גאנצע צייט וואָס איר זיצט אין דער וואנע. אויב  
איר האָט קנייטשען, גלעט זיי אויס מיט די פינגער און ציט די  
הויט לאנגזאם ביז וואנען אייער געזיכט ווערט גלאט. זייט דערביי  
פאַרזיכטיג, ניט אויסצוציהען די הויט.

ווען איר טרעט ארויס פון דער וואנע, ווישט אָפּ די קרים  
פון געזיכט. איצט טונקט איין א שטיקעל וואטע אין ווארימע  
וואסער און ווישט ארום אייער פנים, כדי אראָפּצונעמען די אי-  
בערגעבליבענע פעטס. נעצט איין די וואטע אין קאלטע וואסער  
און ווישט נאָכאמאל איבער אייער פנים. איצט ווענדט אָן די אייז.  
לייגט עס צו פאר ווייניגסטענס פינף מינוט. רייבט ניט די הויט  
מיט דער אייז, נאָר לייגט עס צו צו אלע טיילען פון געזיכט פאר  
אַ פאָר מינוט. פאר אויליגע הויט נוצט די אייז צוזאמען מיט די  
„וויטש-העיוזעל“, ווי מיר האָבען אייך אויבען אָנגעוויזען.

איצט רוט זיך אָפּ אויף א וויילע. אויב איר קאנט, כאַפט א  
דרעמעל, איר וועט שפעטער פילען אסך פרישער און מונטערער.  
זאָג געזיכט-באהאנדלונג איז גוט פאר יעדען איינעם, אפילו

פאר דער פרוי וואס האָט א נאָרמאלע הויט. און עס איז נויט ווען מען טוט עס יעדע וואָך, ווייל עס וועט האלטען די הויט אין א ריינעם, ווייכע און שיינעם צושטאַנד.

## קנייטשען אויפ'ן פנים

יעדע פרוי האָט פיינט קנייטשען אויפ'ן געזיכט. זי שרעקט זיך פאר דעם אפילו מער ווי פאר גרויע האָר. א סימן האָט איר, אז אזוי שנעל ווי א פרוי באַמערקט קנייטשען אויף איר פנים, הויבט זי גלייך אָן צו זאָרגען זיך וועגען דעם און אויסזוכען אלער-ליי מיטלען, כדי פטור צו ווערען דערפון.

קנייטשען זיינען פאַראַן צווייערליי: אזעלכע, וואס מען קאָן אויסגלעטען, און אזעלכע, וואָס מען קאָן בשום-אופן ניט אויס-גלעטען. עס זיינען פאַראַן פערמאנענטע געזיכט-שטריכען, וואָס זיינען א ירושה-זאך אין געוויסע פאַמיליעס, און זיינען פונקט אזוי באַראַקטעריסטיש פאר דער פאַמיליע, ווי א געוויסער קאָליר אויגען און האָר. אמאָל קאָן א לאנגע פּעריאָדע פון צער אָדער קראַנק-הייט איינקריצען אזעלכע טיפּע קנייטשען אין געזיכט, אז עס איז דערנאָך אוממעגליך זיי אראָפּצונעמען. אין געוויינליכע פאלען זיי-נען אָבער קנייטשען א רעזולטאַט פון אן אינערליכער צעשטע-רונג. גלייכער ווייז איז מעגליך אזעלכע קנייטשען אינגאנצען אָפּ-צומעקען, אזוי, אז עס זאָל קיין שום צייכען פון זיי ניט בלייבען.

פרויען וואס האָבען קנייטשען פון דעם פערמאנענטען סאָרט מאכען אָפט א טעות פון אָנווענדען פאַרשיידענע מיטלען, כדי זיי אויסצוגלעטען. ליידער איז דאָס אן אוממעגליכע זאך, פונקט אזוי ווי עס איז אוממעגליך פאר איינעם צו בייטען דעם קאָליר פון זיינע אויגען אָדער די פאַרם פון זיין נאָז. ווען א פרוי באַמערקט, אז עס איז נאָטירליך פאר איר פאַמיליע צו האבען קנייטשען אַרום די אויגען אָדער טיפּע ליניעס אַרום מויל, דאָרף זי דאָס אנערקענען אַלס א געוויינליכע דערשיינונג און גלייך פאַרגעסען וועגען דעם.

וואָס ווייניגער אויפּמערקזאמקייט זי וועט שענקען דערצו, אַלץ גע-  
זינטער וועט דאָס זיין פאר איר. ווען זי זאָל זיך אָנשטאָט דעם  
אָפּגעבען מיט דעם צושטאַנד פון איר הויט און זען, אז עס זאָל זיין  
קלאָר און ריין און גלאַט, וועט מען די זאַכען באַמערקען פיל שנע-  
לער ווי די קנייטשען. אזעלכע קנייטשען האָבען סיי-ווי די מעלה,  
וואָס זיי גיבען צו כאַראַקטער צו דער פרוי און מאַכען איר ניט  
אויסזען אַלט.

די קנייטשען וואס די דורכשניטליכע פרוי באקומט אין די  
מיטעלע יאָרען קומען צוליב א רייע סיבות. עס באווייזען זיך אמאָל  
נאנץ טיפע ליניעס אויפ'ן געזיכט אפילו צוליב דעם, ווייל די שיד,  
וואָס מען טראָגט זיינען ניט ריכטיג צוגעפאַסט. אמאָל קומט דאָס  
דערפון, וואס מען האָט ניט גענוג רו, ווייל מען שטרענגט אָן צופיל  
די אויגען, ווייל מען האָט א געוואוינהייט צו קרימען דאָס פנים,  
ווייל מען רייכט אפשר צו שטארק די הויט בעת מען מאכט א גע-  
זיכט-מאַסאַזש, ווייל מען איז שטענדיג באַזאָרגט און אומצופרי-  
דען, אָדער אפשר גאָר, ווייל מען עסט ניט די ריכטיגע שפייזען  
און מען ליידט פון מאָגען. אמאָל ווערט דאָס פנים פאַרקנייטשט,  
ווייל מען האָט פון דער נאטור א טרוקענע דינע הויט, וועלכע  
קריגט ניט גענוג דרויסענדיגע נארהאפט פון גוטע קרימס. די הויט  
פאַלט אויך איין, ווען מען פאַלגט נאָך א שטרענגע רעדוצירונגס-  
דיעטע. אין דעם פּראָצעס פון פארלירען שנעל וואָג, זינקט אמאָל  
אַראָפּ דאָס פנים און עס פאַרמירען זיך טיפע קנייטשען אין דער  
הויט, וואָס מען קאָן שפעטער גוט באַמערקען.

אַבער פרויען זיינען דאָך ניט פאראינטערעסירט אין סיבות.  
וואָס זיי ווילען וויסען איז, וואָס מען קאָן טאָן, כדי פטור צו ווערען  
פון די קנייטשען.

ווייל איך צוערשט זאָגען, אז עס זיינען דאָ פאַרשיידענערליי  
קנייטשען, און יעדער סאָרט פאָדערט א באזונדערע סאָרט באַ-  
האַנדלונג. אויפ'ן שטערען קאָנען, למשל, זיין קנייטשען אין דער  
לענג און אין דער ברייט, און עס פאַרשטייט זיך, אז אין יעדען  
פאַל וועט נויטיג זיין אן אנדער אופן פון אָפּמעקען זיי. אסך פרויען  
האָבען קלייניקע קנייטשען ארום די אויגען און אויף די אויגען-

דעקלאך, און מאנכע האָבען אפילו קישעלאך אָדער שוואַרצע ציי-  
כענס אונטער די אויגען. אין יעדען פאל איז די באהאנדלונג אַנ-  
דערש.

פאר די קנייטשען ארום די אויגען און אויף די אויגען-דעק-  
לאך קאָן מען אסך ווירקען מיט דעם פאָלגענדען אופן פון מא-  
סאָזש: לייגט צו די גראָבע פינגער פון ביידע הענט אין פראָנט  
פון די אויערען, און די דריטע פינגער פון יעדען האנט לייגט  
אָוועק איבער'ן נאָז, אין מיטען פון שטערען. איצט, באַוועגט  
ביידע מיטעלע פינגער צוזאמען און ציט די הויט אויף אַרויף-צו  
ביז צו די האָר. טוט דאָס עטליכע מאָל, גאנץ לאנגזאם, רוקט  
איצט אָפּ די פינגער אַביסעלע ווייטער, לייגט זיי צו צו די אויגען-  
ברעמען, און הויבט ווייטער אָן צו ציהען די הויט אויף אַרויף.  
איר וועט גלייך דערפילען ווי די קנייטשען אויף די אויגען-דעקלאך  
גלייכען זיך אויס. עס איז נויטיג איבערצורוקען די מיטעלע פינ-  
גער פון פיר ביז פינף מאָל איידער מען דעקט דעם גאנצען שטערען.  
די גראָבע פינגער מוזען אָבער די גאנצע צייט זיין פעסט ביי די  
זייטען פון קאָפּ, לעבען די אויערען.

פאר קישעלאך און צייכענס אונטער די אויגען איז גוט צו טאָן  
ווי פאָלגט:

גרייט אָן צוויי שטיקער וואַטע, אַזוי גרויס ווי קליינע עפעלאַך,  
און א פענדעל מיט געקאָכטע וואַסער, וואָס איז קיל גענוג, אַז איר  
זאָלט דאָס באַקוועם צולייגען צום האַנט. האַלט די וואַסער אויפ'ן  
אוינען, ווייל עס איז נויטיג, אַז די טעמפּעראַטור זאָל די גאנצע  
צייט זיין די זעלבע.

איצט שמירט איין די אויגען-דעקלאך און די גאנצע הויט  
ארום און ארום די אויגען מיט אייער „נאָרישינג“ קרים. טונקט  
איין די וואַטע אין די הייסע וואַסער און לייגט עס צו צו די אויגען.  
ווען די וואַטע ווערט קיל, טונקט עס איין א צווייטען מאָל, אבער  
איידער איר לייגט עס צו, שמירט ווידער איין אַביסעל קרים ארום  
די אויגען. די קרים איז וויכטיג, ווייל עס באַשיצט די דעליקאַטע  
טישום פון די אויגען. די הייסע וואַסער רוט אָפּ די אויגען און  
העלפט די הויט שנעל איינזאָפּען די גוטסקייט פון דער קרים. עס

איז בכלל א גוטע געוואוינהייט איינצורייבען די אויגען מיט א קליין ביסעלע קרים יעדען אָווענט, ווייל דאָס האַלט ווייך די הויט און פאַרהיט די אויגען פון קנייטשען. דער „טריטמענט“ דאַרף נעמען פון צען מינוט ביז א האַלבע שעה — וואָס לענגער אַלץ בעסער. נאָך דעם לעצטען מאָל צולייגען די וואַטע, לייגט צו קאל-טע וואַסער צו די אויגען, כדי די הויט זאָל ווערען שטייף. איצט רייניגט אויס די אויגען מיט „באָריק עסיד סאַלושאַן“ (פשוט'ע אויגען-וואַסער געמאַכט פון א לעפעל באָריק עסיד צעלאָזען אין א גלאַז קאָכעדיג וואַסער), נוצענדיג דערביי א קליינע אויג-גלעזעלע. פאַר די ליניעס פון די באַקען, וואָס גייען פון דער נאָז צו ביידע זייטען פון מויל, איז זייער ווירקזאם די פאַלגענדע בא-האַנדלונג: בלאָזט אָן די באַקען, ניט אָנגעשטרענגט, און מאַסאַ-זשירט שנעל די הויט איבער די קנייטשען מיט דעם דריטען און פערטען פינגער פון יעדער האַנט. די באַוועגונג וואָס מען נוצט פאַר דעם איז די זעלבע וואָס מען נוצט פאַר אויפקלאַפּען אַן איי — שנעל און אויף אַרויף-צו. טוט דאָס פון דריי ביז פינף מינוט, און אזוי אָפט ווי עס איז אייך באַקוועם. באַזונדערס גוט איז דורכצופירען דעם דאָזיגען פראָצעס, ווען מען מאַכט זיך דעם געוויינליכען געזיכט-מאַסאַזש מיט קרים.

## זומער-שפּרינקעלאַך

מענשען, וועמעס הויט איז דין און דעליקאַט באַקומען געוויינליך זומער-שפּרינקעלאַך. די דאָזיגע ברוינע פינטעלאַך באַווייזען זיך אויפ'ן געזיכט נאָכדעם ווי מען איז געווען אויף דער זון. די זון וואַרימט דורך דעם קערפּער און העלפט די בלוטען צו צירקולירען בעסער, אבער פאַר'ן געזיכט, און פאַר דער הויט בכלל, איז די זון גיט אזוי גוט. מענשען האָבען א פאַלשען באַגריף ווען זיי מיינען, אַז וואָס מער זונשיין זיי קענען אַרייננעמען, אַלץ בעסער איז דאָס פאַר זיי. די זון איז צו שטאַרק פאַר דער הויט. זי טריקענט עס



אויס. ווען מען נעמט למשל א טריטמענט פון א זון-לאַמפּ, די אמת'ע זון-לאַמפּ, די „אַלפּיין“, ערלויבט דער דאָקטאָר קיינמאָל ניט צו זיין אונטער דעם לאַמפּ פאר מער ווי א פאָר מינוטען. און אפילו דאן איז עס א פאקט, אז נאָך א נעוויסער צאָל טריטמענטס הויבען זיך אָן צו באווייזען קנייטשען אויפ'ן געזיכט, כאַטש זיי זיינען בלויז צייטווייליגע, און פאַרשווינדען אזוי שנעל ווי מען הערט אויף צו באקען זיך אונטער'ן לאַמפּ. די הויט קען איינזא-פען א באגרעניצטע מאָס זון-שיין. ווען עס ווערט בריוו פון זון-אָפברענגונג איז דאָס א סימן, אז מער זון קען שוין די הויט ניט פאַרטראָגען. די אורזאך דערפון איז, דאָס די זון-שטראַלען דער-גרייכען ניט די טיפערע טיילען פון דער הויט. זיי רירען אָן בלויז די אויסערליכע שיכטען און ענדערען דעם קאָליר פון דער הויט. ווען מען קריגט אריין צופיל זונשיין ווערט די הויט ענטצונדען, און דאָס איז א זאך וואָס יעדער איינער דארף אויסמיידען, ניט נאָר צוליב דעם ווייל עס איז שמערצליך און אומבאַקוועם, נאָר אויך צוליב דעם ווייל עס איז ניט שיין און פירט איבער דעם אויסזען פאר א פאָר טעג צייט.

איין ווירקונג וואס אסך זונשיין האָט אויף געוויסע סאָרטען הויט איז דאָס, וואס עס פאָרמירען זיך זומער-שפּרינקלאַך. אָבער עס איז ניט נויטיג, אז דאָס פנים זאָל ווערען אויסגעשאַטען מיט די דאָזיגע פינטעלאַך. מען קאָן אויסקומען א גאנצען זומער כמעט אינגאנצען אָן זיי, אפילו ווען די הויט איז דין און באַקומט זומער-שפּרינקלאַך אזוי שנעל ווי עס זעט די זון. די ערשטע זאך וואָס מען דארף טאָן איז טראָגען א גרויסע הוט, וואָס וועט וואַרפען א שאַטען אויפ'ן פנים און ניט צולאָזען די זון-שטראַלען. די הויט פון די אָרעמס קען מען אויך באַשיצען דורך טראָגען קליידער מיט אַרבעט, אָדער קליידער וואס האָבען דזשאַקעטען. איך גלויב, אז עס איז פיל בעסער צו פילען זיך אַביסעלע הייסער ווי צו האָבען צו טאָן מיט זומער-שפּרינקלאַך, וואס וועלען ניט פאַרגיין ביז שפּעט אין ווינטער. אויסער דעם ווייס יעדע פרוי, אז זומער-שפּרינקלאַך גיבען ניט צו קיין איבעריגען חן צו איר אויסזען.

די דאָזיגע מיטלען וואָלטען ניט געווען נויטיג ווען עס וואָלט

נאָר געווען צו באקומען א קרים אָדער א וואסער, וואָס זאָל אָפּ-  
מעקען די דאָזיגע זומער-שפּרינקלאַך אזוי שנעל ווי זיי באַווייזען  
זיך און ניט שעדיגען צו דערזעלבער צייט די הויט. דערווייל איז  
נאָך אזא קרים ניט ערפונדען געוואָרען. די אלע מיטלען וואָס מען  
פאַרקויפט איצט אויף אַראָפּצונעמען זומער-שפּרינקלאַך טריקענען  
די הויט און שייַלען פשוט אָפּ די אויבערשטע שיכטען. אזוי ווי  
די מערסטע פרויען, וואָס ליידען פון זומער-שפּרינקלאַך, האָבען  
זייער דינע הויטען, איז עס גרינג צו פאַרשטיין פארוואס אזא מי-  
טעל איז ניט ווינשענסווערט. פאר זיי זיינען די דאָזיגע מיטלען  
באמת געפערליך.

דער איינציגער וועג ווי אזוי מען קען אביסעל בלאַסער מאַכען  
זומער-שפּרינקלאַך איז צו נוצען א מילדען „בליטש“ געמאכט פון  
רייכע פרוכט-זאַפטען. מען קוועטשט אויס די זאַפט פון א לימענע,  
אָדער פון אן אונערקע, אָדער פון צוויי גרויסע לעפּעל „סטראָבע-  
ריס“, מען טונקט אין דעם איין א שטיקעל וואַטע, און מען  
„ספּאַנדזשט“ דערמיט אָפּ דאָס געזיכט. פאַר פרויען מיט אן אוי-  
ליגער הויט איז דאָס א וואונדערבאַרער מיטעל נאָך א זון-באַד,  
ווייל כאַטש דאָס איז בעסער ווי א קרים, וועט עס אויך מיט דער  
צייט אביסעל טריקענען די הויט. און זי, די פרוי מיט דער געדיכ-  
טער, אויליגער הויט, קען דאָס גרינג פאַרטראָגען. פוטער-מילך  
איז אויך גוט פאר דעם צוועק.

אַסך פרויען האָבען אויסגעפונען, אז זיי קענען באַשיצען זייער  
הויט דורך אַנשמירען פריהער אביסעל קרים און אָנווענדען אויף  
דעם א געדיכטען שיכט פאַרדער. זיי זאָגען, אז ווען זיי טוען דאָס  
באקומען זיי ניט קיין זומער שפּרינקעלאַך. דאָס איז א גוטער מי-  
טעל פאר פרויען וואָס האָבען א נאָרמאלע הויט מיט קליינע פאַרעס.  
אויב מען האָט אָבער אן אויליגע הויט מיט גרויסע פאַרעס, וועט  
די קרים מאַכען די פאַרעס נאָך גרעסער און וועט זיי נאָך פאַר-  
לייגען און שאַפען „בלעקהעדס“.

צופיל זון איז שלעכט אויך פאר די האָר. עס האָט א שלעכטע  
ווירקונג אויף אויליגע האָר אזוי גוט ווי אויף טרוקענע, אויף שי-  
טערע אזוי גוט ווי אויף געדיכטע. וואָס עס איז יאָ גוט פאר די האָר

איז די פרייע, פרישע לופט, און ניט די היץ פון דער זון. עס איז דאריבער ראטזאם צו האלטען פארדעקט דעם קאפ ווען די זון איז הייס. אויב מען וויל בשום אופן ניט טראגען א היטעל, דארף מען לכל הפחות אומגיין מיט א שירעם. אבער אפילו די ריינע לופט טריקענט דעם סקאלפ. און דערפאר איז וויכטיג איינצורייבען עפעס אין סקאלפ צו האלטען אים ווייך און בויגזאם אפילו זומער-צייט. דער פאלגענדער זאלב וועט העלפען צו האלטען דעם סקאלפ אין אזא צושטאנד: צוויי גרויסע לעפעל קאסטאך אויל, איין גרויסע לעפעל ווייסע וואזעלין. קאכט אויף די צוויי זאכען אין א פענדעל, קילט עס אָפּ, און טוט עס אריין אין א פלעשעל. עטליכע מאָל אין וואָך, ספּעציעל איידער מען גייט נעמען א זון-באָד, דארף מען איינ-רייבען דעם זאלב אין סקאלפ, ניט אין די האָר.

פאר אויליגע האָר וואָס ווערט נאָך מער אויליג פון דער זון, ווייל די זון סטימולירט די אויל-דריזען אין סקאלפ אַרויסצוגעבען מער פעטס, איז גוט דער פאלגענדער טאָניק: איין גרויסע לעפעל קאסטאך אויל, איין טיי-לעפעלע עסיג, און א האלבע טיי-לעפעלע יאָד (אייאָדין). די עסיג טריקענט דעם סקאלפ, די יאָד פאַרהיט עס נענען דענדראָף, און די קאסטאך אויל האַלט אים ווייך און בויגזאם.

## אַקראַבאַטישע קונצען מיט'ן פנים

האָט איר אַמאָל באַמערקט, ווי א קליין קינד קומט צו לויפֿען צו דער מוטער, אָן אַן אָטעם, אין איין שרעק פאר א מענשען, וואָס האָט אים אויפגעציטערט מיט זיינע אומנאַטירליכע גרימאסען? קינדער האָבען א נעזונטען אינסטינקט — זיי דערשפירען שיינקייט און זיי האבען מורא פאר מיאוס'קייט.

מיר, דערוואַקסענע, שענקען ווייניגער אויפמערקזאמקייט צו אָט די קליינע זאכען. אונז אַרט ניט, ווען אונזערע פריינד אָדער שכנים מאכען גרימאסען, צעדרייען די מילער אָדער מאכען פאַר-

שיידענערליי שטיק מיט די מוסקולען פון פנים; און מיר באמער-  
קען נאך ווייניגער, ווען מיר טוען עס אליין. נאך מער: מיר  
באטראכטען דאס אלס אן אויסדרוק פון טעמפערעאמענט און לע-  
בעדיגקייט. ווען א מענש האלט אין איין באוועגען און צונויפ-  
דרייען זיין פנים, גיבען מיר אים נאך א קאמפלימענט, אז ער  
האט א לעבעדיג, אויסדרוקספול פנים.

די אלע קלייניגקייטען, וואס מיר מאכען אוועק מיט דער האנט,  
ברענגען אבער אומגינסטיגע רעזולטאטען. אז מען קנייטשט דעם  
שטערען, מ'הויבט די ברעמען און מ'דרייט מיט די אנדערע טיילען  
פון פנים, ווערט מען נאך א געוויסער צייט באלוינט מיט קניי-  
טשען ארום די אויסערליכע ווינקלען פון די אויגען און איבער'ן  
גאנצען שטערן. ווען אן אלטינקער מיט א פארמעטענעם פנים  
האט קנייטשען אין שטערן, קאן מען דאס אָננעמען ווי א סימן  
פון חכמה, פון טיפע געדאנקען. עס פאסט זיך פאר זיין פליך און  
פאר זיין גאנצען אויסגעלעבטען אָנבליק. אבער מען קאן זיכער  
ניט צושרייבען קיין חן צו אזא דערשיינונג ביי א יונגער אָדער  
אפילו ביי א מיטל-יעריגער פרוי, וועלכע קימערט זיך נאך וועגען  
שיינקייט און וויל נאך ניט אויסגעשלאסען ווערען פון דער ווייב-  
ליכער וועלט.

די ערשטע שיינקייט ביי א פרוי איז א גלאט, פעסט פנים.  
דאָס מיינט, אז די מוסקולען פון פנים מוזען זיין שטייף, ניט לויז  
און אָפגעלאָזען. עס טאָרען ניט זיין קיין קישעלאך אונטער די אוי-  
גען, קיין קנייטשען אויפ'ן שטערן אָדער ארום מויל.

דער אמאָליגער אידעאל פון א מאַרמאָרענעם פנים שטימט  
אפשר ניט מיט אונזער מאָדערנעם געשמאק. מיר שטעלען דעם  
טראָפּ מער אויף אויסדרוק, ווי אויף א פאָרמעלער פולקאמענט-  
הייט. מיר ווילען ניט נאָכמאכען די פרויען פון פריהערדיגע דורות,  
וועלכע פלעגען באדעקען דאָס געזיכט מיט א מאסקע פון קרעם  
אָדער ליים, כדי צו באַשיצען עס פון קנייטשען. מיר ווילען געבען  
דעם פנים די פרייהייט אויסצודריקען אונזער פערזענליכקייט אויף  
א נאטירליכען אופן. אבער דאָס מיינט ווידער ניט, אז מיר דאַר-  
פּען פארוואנדלען דאָס פנים אין א געצייג פון א קונצענמאכער.

עם וואונדערט מיך אָפּט, פארוואָס יונגע מענשען מאַכען כל-ערליי העויות מיט'ן פנים. איך האָב אין זינען ניט בלויז באַ-וואוסטזיניגע סטודענטען, וועלכע מאַטערען זיך איבער פּראָבלע-מען פון העכערע מאַטעמאַטיק, נאָר אפילו יונגע פרויען, וועלכע זיינען באשעפטיגט ביי געוויינליכער אַרבייט, וואָס פאָרערט ניט צופיל באַנק-קוועטשען. אפילו ווען זיי שפילען טענים, קנייטשען זיי דעם שטערען; ווען זיי באַקען זיך אויף דער זון, פאַרזשמורען זיי די אויגען. אפילו אין די טאָג-טעגליכע געשפּרעכען מאַכען זיי אַקראָבאַטישע קונצען מיט'ן פנים. ביסלעכווייז ווערט דערפון אַ געוואוינהייט, און אן אומגעזונטע געוואוינהייט דערצו. ווען אַ יונגע פרוי האַלט אין איין אָנכמורען דאָס פנים, איז אידער זי קוקט זיך אַרום, וועלען זיך די טיפּע ליניעס און גריבלעך אַרום די אויגען און שטערען זיך איינזעצען, אזוי, אז עס וועט שוין זיין אַ נאנצע אונטערנעמונג זיי צו באַזייטיגען, אויב דאָס וועט בכלל מעגליך זיין.

פרויען פרעגען ביי מיר אָפּט עצות ווי אזוי פטור צו ווערען פון קנייטשען. ס'איז ניט אלעמאָל אזוי לייכט צו געבען אַזאַ ראַט. קרעמען און מאַסאַזשען זיינען בלויז טיילווייז ווירקזאם. אַן אנדערשמאָל דארף מען אָנקומען צו פלאַסטישער כירורגיע, און יעדער וועט צוגעבען, אז ס'איז אי ניט אנגענעם, אי ניט ביליג דורכצומאכען אַזאַ אָפּעראַציע. אַחוץ דעם, וואָס קומט אַרויס דערפון וואָס מען ווערט פטור פון די קנייטשען, ווען זיי קומען צוריק אין אַ קורצער צייט, דערפאַר וואָס די אַמט'ע סיבה איז ניט באַזייטיגט געוואָרען? און די סיבה, ווי איך האָב אויבען באַמערקט, איז די געוואוינהייט פון קנייטשען דעם שטערן, דרייען מיט'ן פנים און בכלל עקספּלאַטירען די מוסקולען פון געזיכט. איר וועט אפשר פרעגען: ווי אזוי קאָן מען קאָנטראָלירען די באַוועגונג פון פנים? ווייסט איר דאָך, אז איינער פון די פונק-טען אין אַ גוטער דערצייהונג איז צו לערנען זיך ווי צו קאָנטראָל-לירען די באַוועגונגען פון די הענט. מענשען לאַכען פון איינעם, וועלכער רעדט כסדר מיט די הענט. און מיר ווייסען שוין איצט, אז מען קען רעדען מיט איבערצייהונג און אפילו מיט ליידענשאפט

אן איבעריגע קונצען מיט די הענט. איז פארוואס זאל מען ניט קענען אויספירען די זעלבע זאך מיט'ן געזיכט? ס'איז גארניט נוי-טיג, אז יעדער געפיל אייערער זאל אויסגעקריצט ווערען אויפ'ן פנים אויף אייביג. איין שלעכטע געוואוינהייט פירט צו א צוויי-טער. אויב איר וועט זיך ניט איבען צו קאנטראלירען אייער גע-זיכטליכען אויסדרוק, וועט איר בכלל האבען ווייניג שליטה אויף אייערע געפילען, און אייער פנים וועט ווערען אזוי ווי א מאסע.

## פלאסטישע כירורגיע

אין אונזער צייט ווערט יעדע קונסט אויסגענוצט פאר'ן וואויל-זיין פון מענשען. אזוי האט די וויסענשאפט אויסגענוצט דעם פארטשריט פון סקולפטור און עס האט זיך אנטוויקעלט א נייע קונסט — לעבעדיגע סקולפטור — אין וועלכער מענשליכע פלייש און ביינער ווערען געקלעפט און געהאקט אזוי ווי ליים און שטיין. דאס אלץ ווערט געטאן פאר דעם געזונט און דער שיינקייט פון דעם אומגליקליכען מענשען.

געוויינליך ווערט עס אָנגערופען „פלאסטישע כירורגיע“, נאָר דר. זשאק מאלניאק האט אויסגעקליבען א מער קינסטלערישען נאָמען פאר זיין בוך\*).

אין דעם פאָרוואָרט זאָגט דר. ווענדעל האַלמס, געוועזענער פרעזידענט פון דער אמעריקאנער מעדיצינישער געזעלשאפט: „דר. מאלניאק'ס בוך וועט באַפרידיגען אן אמת'ע נויט אין דער מע-דיצינישער וועלט. עס באהאנדעלט ניט נאָר קאָסמעטישע פראגען, ווי פארריכטען די נאָז, פארבעסערען שלעכטע פאָרמאציעס פון גע-זיכט, נאָר עס נעמט ארום כל-ערליי פארקריפלונגען, סיי אין די פונקציאָנעלע, סיי אין די עסטעטישע פאָזען.“ דאָס בוך איז באמת

\*) *Sculpture in the Living*. By Dr. J. W. Maliniak. Published by Romaine Pierson, N. Y.

וויכטיג דערמיט, וואָס עס דעקט-אויף אויף א סיסטעמאַטישען אופן אלע פאקטען און טעאָריעס וועגען פלאַסטישער כירורגיע.

פלאַסטישע כירורגיע איז ניט קיין נייע דערפינדונג. דר. מא-ליניאק גיט א היסטאָרישען איבערבליק, אָנהויבענדיג פון אינדיע, גריכענלאַנד ביז צום היינטיגען טאָג. אין אינדיע איז מיט צוויי טויזענט יאָר צוריק געווען א יוניאָן פון „נאָז פאַרריכטער“, בא-קאנט אונטער דעם נאָמען פון די ציגעלמאַכער, ווייל זיי האָבען דאָך געמאַכט נייע ציגעל פאַר דעם צעשעדיגטען מענשליכען קערפער. פלאַסטישע כירורגיע האָט געקראָגען דעם ריכטיגען שטויס פאַראויס אין איטאַליע אין דעם 16טען יאָרהונדערט דורך דער נייער מעטאָדע פון דר. טאגליאַקאַצי, וועלכע איז ביז צום היינ-טיגען טאָג באקאנט אלס די „איטאַליענישע מעטאָדע“.

אזוי לאנג אָבער ווי פלאַסטישע כירורגיע איז געווען א לוק-סוס, האָט עס זיך ניט געקענט אנטוויקלען ווי געהעריג. נאָך דער וועלט-מלחמה איז עס אָבער געוואָרען א נויטווענדיגקייט. די אומ-צייליגע פאלען פון צעקאַליעטשעטע מענער האָט געצוואונגען די מעדיצינישע וויסענשאפט צוצוטערעטען צו דער פראגע פון ווידער-אויפבויען געוויסע טיילען פון דעם מענשליכען קערפער אויפדאָס-ניי, און דערפון איז אויסגעוואקסען א וויכטיגער צווייג אין כי-רורגיע, וואס איז באמת לעבעדיגע סקולפּטור.

איינע פון די וויכטיגסטע פראָבלעמען פון פלאַסטישער כי-רורגיע איז די נאָז: ניט נאָר ארויפצוטאָן א נאָז, וואס פעלט אינ-גאנצען דורך אן אומגליק, נאָר אויך איבערצומאַכען א נאָז, וואָס געפעלט ניט דעם „אייגענטימער“. איך ווייס, למשל, פון אייניגע פאלען, וואו אידישע מיידלאך האָבען דורכגעמאַכט אזא אָפּעראציע כדי פטור צו ווערען פון זייערע „אידישע נעזער“.

איך וועל זיך דאָ באגרעניצען בלויז אויף דער סקולפּטור פון שראַמען און דעם קין. עס זיינען פאַראַן פאַרשיידערליי שראַמען. שראַמען אויף די פינגער, צום ביישפּיל, מאכען זיי שטייף און שטערען אין דער ארבייט. אויפ'ן פנים גייט שיינקייט און פונקציע אָפט האַנט אין האַנט. אויב א נאָז-לעכעל איז צוגעמאַכט אָדער עס פעלט אינגאנצען, אָדער אן אויגען-דעקעל פעלט צוליב א

שראם, איז עס שערליך סיי צום געזונט, סיי צו דער שיינקייט פון געזיכט. פילע מענשען גייען ארום מיט מיאוסע שראמען, וועלכע וואלטען געקענט פארמידען ווערען דורך פארויכטיגקייט. דער-וואקסענע מענשען זיינען אפט שולדיג צוליב זייער נאכלעסיגקייט מיט זורדיגע טשייניקעס, בעת קינדער שפילען זיך אין קיך.

דאס קין איז די מאס פאר דער „אידעאלער ליניע“. לויט דעם בארימטען סקולפטור שאדעל, ווערט דער פנים צעטיילט אויף זעקס גלייכע חלקים. דער נאָז פארנעמט דריי חלקים, די אויבערשטע ליפ — איין, און דער קין — צוויי. אויב דאס קין האלט ניט אויס די פראפארציע, שטערט עס דער הארמאנישקייט פון פנים.

וואס קען מען טאן וועגען דעם? אין מערסטע פאלען איז גע-נוג אכטונג צו געבען אויפ'ן געוויינליכען אופן, עסען לויט א דיעטע און מאכען פיזישע איבונגען. אָבער ווען די מאָרדע צעוואקסט זיך אומגעהויער, אָדער די הויט פון האַלז הויבט אָן שטארק אַרונ-טערצוהענגען, מוז מען אָנקומען צו כירורגיע, פאַרשטייט זיך, נאָך דעם ווי מען האָט אויסגעפרוואוּט אַלע אַנדערע מיטלען, סיידען מען האָט פראָפעסיאָנעלע אורזאכען באלד אָנצואווענדען דראַס-טישע מעטאָדען, למשל, אין פאל פון פרויען, וועלכע זוכען א קאָריערע אויף דער בינע.

בכלל האלט איך, אז ווען א מענש האָט ניט אַזוינע ערנסטע חסרונות ווי א צעשפאַלטענע ליפ, א קרומע נאָז, וואָס שטערט אים צו אַטעמען נאָרמאַל, דאַרף ער גוט איבערקלערען, אידער ער גייט אויף אזא אָפּעראציע. ווי אינטריגירענד עס זאל ניט זיין צו בייטען דעם אויסזען, איז פאר אונז שווער צו שידען זיך מיט א געזיכט-אויסדרוק און היימישע שטריכען. עס שטעלט זיך די פראגע, צי לוינט זיך מקריב צו זיין א טייל פון „איך" אויפ'ן מזבח פון א שיינעם אויסזען.



## אייער האלז, מאדאם!

ערגעץ האָב איך געלייענט א גרויזאמע באשרייבונג ווי א שיניע גרעפֿין אין דעם קעניגליכען הויף פון מאַרי אַנטוואַנעט, — איר נאָמען איז, דאָכט זיך, געווען מאַדאם לומבאל, — איז געקומען שטארבען אויף דער גילאָטין. זי איז אַרויף אויף דער פֿלאַטפֿאָרם אָנגעטאָן אין די שענסטע בגדים, ווי זי וואָלט געגאנגען צו אַ באַל אָנשטאַט צום טויט, זי האָט געהאַלטען דעם קאָפּ הויך אין דער לופטען און געקוקט מיט שפּאַט אויף דעם עולם אַרום איר. ווען זי האָט זיך אויפגעשטעלט אויף דער פֿלאַטפֿאָרם, האָט דער תליון זיך זייער העפֿליך פאַרניינט פאַר איר, און געזאָגט: „אייער האַלז, מאַדאם!“

איך וויל דאָ ניט נאָכפֿאַלגען דעם שרעקליכען ביישפּיל פון דעם באַוואוסטען תליון פון דער פראנצויזישער רעוואָלוציע, מוסיע סעמפּסאן, און ווען איך זאָג „אייער האַלז, מאַדאם!“ מיין איך בלויז, אז איר זאָלט זיך צוגעוואוינען אכטונג צו געבען אַביסעל מער אויפֿ'ן האַלז. עס זיינען ניט בלויז די פרויען פון דער צייט פון נאַפֿאָלעאָן, וואס האָבען געהאַט די פֿריווילעגיע צו האָבען שיניע ווייסע העלזער. איך שטעל זיך פֿאַר, אז די געוויינליכע פרוי פון יענער צייט האָט ניט געהאַט קיין בעסערען אָדער שענערען האַלז ווי מיר היינטיגע צייטען. איך בין זיכער, אז דעמאָלט זיינען אויך געווען אסך יונגע פֿנימ'ער מיט פאַרלאָזענע, צעקנייטשטע העלזער פונקט ווי היינט. אבער עס איז זעלבסטפאַרשטענדליך, אז די קליידער וואָס מען האָט דעמאָלט געטראָגען מיט די גרויסע דע-קאַלטייען האָבען געפֿאָדערט, אז די פרויען וואָס טראָגען אַזעלכע קליידער זאָלען האָבען שוואַנען-העלזער. און אזוי ווי מיר טראָגען דעמזעלביגען סאַרט קליידער אויך איצטער, דאַרפֿען מיר מער אַכטונג געבען אויף אונזערע העלזער.

וואַסער און זיף, און אַביסעל פוידער איז כמעט אלץ, וואס אַ געוויינליכער האַלז דאַרף האָבען. זייער אָפט זעען מיר שיניע פֿנימ'ער, פיין געפֿוידערט, און — אונמען, גרויע אָדער געלע

העלזער, מיט קנייטשען. די הויט אויפ'ן האלז דארף אלעמאל זיין גוט מאסאזשירט כדי זי זאל ניט אויסזען פארלאָזען, און די מוס-קולען פון האלז דארפן האַבען איבונג, אז די הויט זאָל זיך האַל-טען שטייף און ניט פאלען אין פאלדען און קנייטשען. יעדעס מאָל וואָס איר באנוצט זיך מיט א קאָלד-קרים אויפ'ן פנים, פארגעסט ניט, אז איר האָט אויך א האלז. די לובריקאציע פון קאָלד-קרים העלפט צו האלטען די הויט אין א ווייכען צושטאַנד, און די מא-סאזשירונג שטארקט די מוסקולען. ווען איר טוט ארויף פוידער אויפ'ן פנים, האָט אויך אין זינען, אז א היבש ביסעל פון האלז וועט זיך ארויסזען, און דער האלז דארף זיין פון זעלביגען קאָליר ווי דער פנים. וואָשט דעם האלז גוט אָפּ כאַטש איין מאָל א טאָג. א גוטע פראָצעדור איז צוערשט צו רייניגען דעם האלז מיט וואַסער און זייה און א קאָמפלעקשאַן-בערשטעל. דאָס בערשטעל וועט פאָרגרעסערען די צירקולאציע פון בלוט און דאָס וועט אַסך דער-פרישען די הויט. אויב איר באנוצט א וועלכען עס איז קאָלד קרים אויפ'ן פנים, באנוצט עס אויך אויפ'ן האלז, און לאָזט עס ליגען אויפ'ן האלז ארום צען מינוט איידער איר נעמט עס אראָפּ מיט ווייכען פאפיר (טישו). פאָלגט דאָס נאָך מיט די פאָלגענדע אי-בונגען :

(1) שטייט אויסגעצויגען אין פאָרענט פון שפיגעל. קוקט גלייך אריין אין שפיגעל. שטרעקט אויס דעם קאָפּ אויף צוריק אויף אזוי ווייט ווי איר קאָנט און דאן בויגט דעם קאָפּ לאנגזאם אַראָפּ אויף דער ברוסט. דאָס שטארקט די מוסקולען אונטער'ן קין (מאָרדע).

(2) האַלט דאָס פנים גלייך פאר זיך. בויגט איין די שול-טערען, אזוי אז די מאָרדע זאָל זיין פאָראַלעל מיט'ן פנים, לאָזט אַראָפּ דעם קין אויף דער ברוסט, און הויבט אויף צוריק. דאָס פאָרשטארקט די מוסקולען פון האלז.

(3) הויבט אָן מיט'ן קאָפּ גלייך, דאן דרייט אויס דעם קאָפּ אויף רעכטס, אויף צוריק, און אויף לינקס, מאַכענדיג א נאנצען קרייז. דאָס איז זייער א גוטע איבונג פאר'ן האלז און קאָפּ, ווייל

דאָס באַזיימיגט שטייפקייט, און וועט אייך מאכען גרינגער צו  
טרעגן דעם קאָפּ גראַציעז.

4) האַלט דעם קאָפּ הויך, און לייגט די הענט פאַרזאַלעל  
אונטער'ן קין. בייטענדיג די הענט יעדער מאָל, קלאַפט זיך אונט-  
טער'ן קין אויף אהין און צוריק. דאָס ברענגט צוריק פאַרשלאָ-  
פענע מוסקולען צו דער אַרבייט.

ווען איר זייט פאַרטיג מיט די אַלע איבונגען, וואַשט דעם  
האַלז מיט זייער קאַלטען וואַסער. עס איז אַ וואונדערבאַרער טאָ-  
ניק פאַר דער הויט.

נאָכאמאָל, האָט אין זינען דעם האַלז, און איך מיינ נאָנץ  
טיף אויף דער ברוסט, צוליב די קליידער, וואס זיינען איצט אין  
דער מאָדע, אזוי אז עס זאל אויסזען ווי דער האַלז וואָלט עפעס  
געהאַט אַ שייכות מיט'ן פנים פון אויבען. לערנט זיך אויס אָנ-  
צוואווענדען דעם פוידער פון האַלז אַרויף צו דעם פנים און זעט  
אז דער קאָליר פון פוידער זאָל זיין נאָענט צו דעם קאָליר פון  
אייער הויט.

אויב איר וועט זיך נעמען די מי און אכטונג געבען אויף  
אייער האַלז, וועט איר אפּשר דערהערען ווי מען שעפטשעט צו  
אייך מיט באַוואונדערונג, „אַד, אייער האַלז, מאַדאַם!“ אָבער  
דאמאָלסט וועט דאָס ניט זיין די שטימע פון תליון.

## חיים

### אלץ מיט א מאַם

זון-שטראלען און די פרייע לופט האָבען געוויס א גוטע ווירקונג אויפ'ן קערפער. אויף דעם איז דאָך געבויט דער גאנצער אלה-בית פון היגיענע. אבער די גוטע רעזולטאטען ווערען אינגאנצען צע-שטערט, ווען מען טרייבט איבער די מאַם. מעדיצינישע עקספער-טען איבער הויט-קראנקהייטען האָבען דעם פאקט גענומען אין אַכט. אזוי, למשל, האָט פראַפעסאָר זשאַנסאָן פון פאריז אַרויסגע-געבען א דערקלערונג אין 1933, אז אויסער דעם, וואָס צופיל זון קאָן פירען צו א זון-שלאַג, איז עס אויך די אורזאך פון פיל הויט-קראנקייטען. צופיל היץ פון דער זון, זאָגט דער פראַפעסאָר, האָט אַפט פאראורזאכט א קאנסער אין דער הויט, באַזונדערס דער סאָרט ראַק, וואָס הויט-ספעציאליסטען האָבען געפונען ביי פישערלייט און פאַרמערס.

דאָ ניט לאַנג, ביי א לעקציע איבער קאנסער, האָט א פּראָ-מינענטער מעדיצינער, דר. דזשאָזעף קאלט בלאַדגור, פון דזשאַנס האַפּקינס אוניווערזיטעט, דערציילט זיינע צוהערער, אז זעלטען שטארבט א שיינע פרוי פון א ראַק אין דער הויט. ער האָט עס דערקלערט דערמיט, וואס א שיינע פרוי שענקט באלד אויפמערק-זאמקייט, ווען זי באַמערקט דעם קלענסטען פלעק אָדער רייזונג אויף איר הויט, און כּדי אָנצוהאלטען איר שיינקייט באַשיצט זי

זיך מיט פארשיידענע רייניגונגס-מיטלען. ער האָט זיך נעשמיצט דערויף, וואס „מען קאָן פארמיידען פיל פאָרמען פון קאנסער, אויב מען נעמט זיך פאר דער היילונג אין די ערשטע סטאָדיעס“. ס'איז אפילו ניט נויטיג אויפצוקלערען פרויען איבער דער נויטיגקייט פון א ריינער, שיינער הויט. יעדע פרוי ווייסט, אז די ערשטע פאָ-דערונג פאר א שיינעם פנים איז א ריינע, גלאטע און געזונטע הויט. לאָמיר איצט באטראכטען דעם פראָבלעם פון זון-ברען און פארברוינטער הויט. ס'איז נוצלאָז צו פארשווענדען געלט, צייט און ענערגיע אָנצואווענדען כלי'ערליי קרעמען און מיטלען, נאָכדעם ווי מען האָט שוין אָנגעטאָן דעם שאָדען. איידער איר זאָלט צו-ערשט אויסשטעלען אייער קערפער אָן פאָרזיכטיגקייט און מאָס צו די דורכדרינגענדיגע שטראַלען פון דער זון, וואָס צעשטערען די געוועבען פון דער הויט, און דערנאָך זוכען א היילונג אין די פאר-שיידענע מיטלען, וואס ווערען ארויסגעבראכט אויפ'ן מאַרק, קאָנט איר אין פאָראַויס פארמיידען דעם עגמת-נפש. כאַט זיך ניט צופיל אויף דער זון, אפילו אויב דאָס מיינט, אז איר וועט זיך ניט קאָנען באַרימען מיט אייער פארברוינטער הויט.

ניט נאָר איז עס ניט היגייעניש, אומגעזונט און, אין מאַנכע פאַלען, די סיבה פון אויפרייצונג פון דער הויט און הויט-קראַנק-הייטען, נאָר ס'איז אויך ניט כדאי פון עסטעמישען שטאַנדפונקט. ס'איז ניטאָ קיין שיינקייט און אָנציהונג אין א טונקעל-ברוינער הויט, סיי אויפ'ן געזיכט, סיי אויפ'ן קערפער, באַזונדערס ווען די פערזאָן איז נאַטירליכערהייט העל, וואס מען רופט אויף ענגליש „פיטשעס ענד קריים“. געוויסע בלאַנדינקעס זעען אויס פיקאנט ווען זיי ווערען פארברוינט צוליב דעם קאָנטראַסט צווישען דער הויט און די האָר. דאָס איז אבער ניט גילטיג פאר א פרוי מיט א טונקעלער הויט. דער רויטליכער זון-ברען מאכט איר נאָר אויס-זען נאָך געלכליכער און עס פארניכטעט דעם חן פון אירע גע-זיכט-צוגען.

איך מיינ אָבער ניט, אז היינטיגע פרויען זאָלען זיך אויס-באַהאַלטען פון דער זון, אזוי ווי אונזערע באָבעס פלעגען טאָן. אדרבא, זיי דארפן אויסנוצען אלע געלעגענהייטען, וואס די נאָ-

טור שענקט זיי, און מען קאן נישט פארליקענען, אז די זון-שטראלען האבען א גוואלדיגען ווערט פאר'ן געזונט. נאך דאָ, ווי אומעטום, דאָרף מען וויסען ווען זיך אָפּצושטעלען. מעסיגקייט איז דער פרייז, וואס מיר צאלען פאר געזונט, ווי אויך פאר שיינקייט. אָבער ווי מעסיג מען זאל נישט זיין, מוז מען נישט און שטענדיג אכטונג געבען אויף דעם צושטאנד פון די האָר און הויט. מען דאָרף זיך נישט ארומקוקען און זען, וואס פון דער הויט און די האָר איז גע-וואָרען אונטער'ן איינפלוס פון זון. ווייל מען דאָרף אין זינען האָ-בען, אז פונקט ווי די זון קאן געבען דער הויט א געזונטען קאָליר, קאן זי צו דערזעלבער צייט זי אויסטרוקענען און באַרויבען פון אַסך נאַטירליכען אויף און פייכטקייט. ווען די הויט ווערט צו-טרוקען, האָט זי א נייגונג צו קנייטשען און איינקאָרמשען זיך. און איר ווייסט גאנץ נישט, אז אויסער דעם וואס דאָס איז אומבא-קוועט, נישט עס אויך נישט צו קיין חן. מ'דאָרף אלץ גלייך אָנגעמען מיטלען צו פארבעסערען דעם פעלער.

דער ערשטער בעסטער שריט צו באזייטיגען די טרוקענקייט פון דער הויט איז אָנצואווענדען אן אויף אָדער א ווייכע, „מישו קרים“. טאָמער האָט איר אין זינען אָפּצובלייבען אייער הויט, כדי צוריקצוברענגען דעם נאַטירליכען קאָליר, דארפט איר זיין זיכער, אז דער שטאַף, וואָס איר ווענדט אָן, אנטהאלט אויך אן אויף אָדער קרעם. דורך אויף ווערט די הויט באַשיצט, און די אויף-דריזען וואָס געפינען זיך אין דער הויט ווערען גלייכצייטיג געהאַלפּען, אז זיי זאלען ווידער קאָנען ארבייטען נאָרמאַל.

אויב אייער הויט איז זייער טרוקען, ווארימט אָן אַביסעל אויף, שמירט עס אָן אויף א שטיקעל „גאָז“ (אן אַנטיסעפטיש טיכעל) און לייגט-צו צו דער הויט פאר צען-פופצען מינוט. אויב איר ווילט אויך אַראָפּווישען דעם ברוינעם קאָליר, וואָס איר האָט גע-קראָנען פון דער זון, קאָנט איר נאָכדעם ווי איר האָט אַרונטערגע-נומען די „גאָז“, איינרייבען אין דער הויט א פאָר טראָפענס לע-מאָן-זאַפט, אָדער טאָמייטאָ-אָדער סטראָובערי-זאַפט. נאָך אַ מיטעל אויף אָפּצובלייבען די הויט איז א מאַסקע, געמאַכט פון אונערקע-שאַלעכץ, איינגעוויקט אין וואסער און אויסגעמישט מיט א פאָר

טראָפענס לעמאָן-זאפט. שניידט אויס א קוואַדראַט פון א ווייך שטיק לייווענט, טונקט עס איין אין דעם געמיש, לייגט אויס די אונערקע-שאַלעכץ אויף דעם פנים און האַלז און באַדעקט עס מיט דער איינגעטונקענער לייווענט, כדי צו האַלטען די שאַלעכץ אין פּלאַץ. זאָל די „מאַסקע“ בלייבען אויפ'ן פנים צען מינוט צייט. נאָך א גוטע מיטעל צו מאַכען די הויט ווייס איז צו וואַשען דאָס פנים איין מאל אין טאָג מיט פוטער-מילך. דאָס איז אויך גוט פאַר אן אויליגער הויט.

די אויבערדערמאנטע מיטלען זיינען אויך ווירקזאם, כדי פטור צו ווערען פון זומער-שפרענקעלאך, וואס שיטען זיך אויס אויף דער הויט א דאנק די שטראלען פון דער זון און דער ווירקונג פונ'ם ווינט.

אמת, איך האלט טאקע פון דעם אַלטען מיטעל — זייה און וואסער — פאַר אלע טאָג פון א גאנץ יאָר. דאָך ווייזט זיך מיר אויס, אז ווען די הויט הויבט שוין סיי-ווי אָן צו פארלירען די ערש-טע פרישקייט פון דעם ברוינעם קאָליר, וואָס די זון האָט געגעבען, האָט מען זיך ניט וואס צו שעמען, אויב מען וויל אָפּבלייבען די הויט צום נאַטירליכען קאָליר. אויב איר ווילט ניט באניצען די מיטלען, וואָס איך האָב פריהער אָנגעגעבען, קאָנט איר אָנווענדען אַ לעמאָן-קרים, וואס טוט צוויי ארבייטען מיטאמאָל: אי עס בלייבט אָפּ דעם קאָליר, אי עס גיט נאָרונג דער הויט. דערנאָך קאָנט איר וואַשען די הויט מיט זייה און וואסער און פאַרענדיגען מיט אייז (וויקעלט אלעמאָל איין דאָס אייז אין א טיכעל, ווען איר לייגט עס צו צו דער הויט).

און איצט א פאַר עצות וועגען אייערע האָר. אין מערסטע פאַלען ווערען אויליגע האָר נאָך אויליגער, וואָרים די זון-שטראַלען סטימולירען די אויל-דריזען צו ארבייטען פליסיגער ווי געוויינליך. טרוקענע האָר, ווידער, ווערען נאָך טריקענער און קנאָקדיגער. אויב איר האָט טונקעלע אויליגע האָר, וואשט זיי מיט „טאַר-זייה אָדער מיט „טינקטור אָוו גרין סאָפּ“ און שווענקט אָפּ מיט לעמאָן-זאפט. נוצט דעם זאפט פון איין לעמאָן צו צוויי גלעזער וואסער. דעם שאַמפו פון „טאַר-זייה קאָנט איר אליין צוגריימען. ער

איז אי ביליגער, אי בעסער ווי דער נעקויפטער „שאמפו“. קויפט א שטיקעל „טאר-זיף פאר צען אָדער פופצען סענט, צעשניידט עס אויף קליינע שטיקלאך, ווארפט זיי אַרײַן אין א קוואַרטײַנער מילך-פלאַש און גיסט אַרײַן הײס וואסער, וועט איר האָבען א פיי-נעם פליסיגען „שאמפו“.

אויב די האָר זיינען טרוקען, וואָשט זיי מיט א „קעסטיל שאַם-פו“ און שווענקט אָפּ מיט א „קאמאָמיל“-טיי. דעם „קעסטיל-שאַםפו“ קאָנט איר צוגרייטען פונקט אזוי ווי דעם „טאר-סאָפּ-שאַםפו“. קויפט א שטיקעל זיף פאר פופצען-צוואַנציג סענט, און עס וועט זיין נענוג אויף דריי מאָל. לייגט אַרײַן אַביסעל „קאמאָ-מיל“-טיי אין א ווייס טיכעל און באניסט עס מיט צוויי-דריי נלעזער הײס וואָסער. ווען איר האָט שוין אויסגעוואשען די האָר, שווענקט זיי אָפּ צום לעצטען מאָל מיט „קאמאָמיל“-טיי. פאַרגעסט נישט איינצושמירען א פעטקייט אין סקאַלפּ די נאכט פאר אייער שאַםפו. סיי די האָר און סיי דער סקאַלפּ וועלען ווערען אַביסעל אויליגער. טוט דאָסועלבע נאָכ'ן שאַםפו. איר וועט זען, אז די נאַטירליכע אוילען וועלען צוריקקומען צום סקאַלפּ, און צום סוף באַרשט די האָר נאָכאַמאָל און נאָכאַמאָל.

אויב איר ווילט באמת האָבען שיינע האָר, מוזט איר זיך איי-נעוואוינען צו באַרשטען די האָר, סיי ווען זיי זיינען אויליג און סיי זיי זיינען טרוקען. איר וועט אפשר זאָגען, אז ווען מען באַרשט אויליגע האָר, ווערען זיי נאָך פעטער — איז דאָס טאַקע אמת. פונדעסטוועגען, אויב איר וועט באַרשטען די האָר, וועט אייער סקאַלפּ ווערען געזונט, און במילא וועט די איבריגע פעטקייט פאַר-שווינדען.

## געבורט-צייכענס און הויט-פלעקען

אסך מענשען ווערען געבוירען מיט צייכענס אויף דער הויט — אמאָל ווארפען זיי זיך צופיל אין די אויגען און באַרױבען דעם



מענשען פון א היפש ביסעל שיינקייט, און אמאל זיינען זיי בלויז קליינע פינטעלאך אָדער פלעקען.

געזינטער איז, אז מען טראַכט וואָס ווייניגער ווענען די דאָ-זיגע קליינע געבורט-פלעקען און מען איילט זיך ניט זיי צו בא-זייטיגען.

די פארשיידענערליי געבורט-צייכענס ווערען אָפט אָנגערופען „שיינהייט צייכענס“. ס'איז אבער א פראגע פון געשמאק, צי זיי גיבען באמת צו חן צום געזיכט. די שיינקייט באשטייט אין דעם, וואָס די קליינע טונקעלע פלעקען מאכען א קאנטראסט מיט דער ווייסער הויט און בריינגען נאָך בולט'ער ארויס די שיינע קאליר פון פנים. פאר פילע דורות פלעגען שיינע פרויען צוקלעפען ברעק-לאך שווארצע פלאסטער, כדי צו מאכען דעם איינדרוק פון א חן-סימן.

אין אייערע אויגען קאָן עס אפשר זיין א נארישע מאָדע, און מעגליך, אז איר זייט גערעכט. ס'איז אָבער פאָרט אמת, אז דער געבורט-פלעק מאכט אייער הויט אויסזען שענער און ווייסער. טאָ לאָזט עס צורו.

ווען א מידעלע ווערט געבוירען מיט א געבורט-פלעק, ווערט געוויינליך די מוטער א צעטומעלטע, ווי קליין דער פלעק זאָל ניט זיין, און דערפאר, וואָס די מוטער מאכט א צו גרויסען וועזען דערפון, אנטוויקעלט זיך אָפט ביים קינד א קאמפלעקס. דערפאר, וואָס די מאמע האָט געמאכט יעדען פארזוך צו פארדעקען די „שאַנד“, איז דאָס מידעל, ווען זי איז אויסגעוואקסען, געוואָרען צופיל באוואוסטזיניג איבער דעם און געלייגט צופיל געוויכט אויף דער קלייניגקייט. מעגליך, אז דאָס מידעל איז א גאנץ שיינע און א חניעוודיגע, אבער איר גייט נאָר אין לעבען דער פלעק און זי בא-מערקט ניט איר אייגענע שיינקייט. זי פארלירט דעם מוט, באמיט זיך ניט אָנצוטאָן מיט געשמאק און וואקסט אויס א שעמעוודיגע מידעל, וועמען עס דוכט זיך אלע מאָל אויס, אז מענשען מאכען באַמערקונגען וועגען איר אויסזען. מען וואָלט דאָס אלץ געקאָנט אויסמידען מיט א קילגערער באנעמונג — ווען מען שענקט ניט קיין אויפמערקזאמקייט צו איר געבורט-פלעק.

אָנדרש איז, פארשטייט זיך, ווען מען האָט א גרויסען נע-  
וויקס אָדער אסך קליינע אויפ'ן פנים. דעמאָלט דארף מען זיך  
באַראַטען מיט א נוטען דאָקטאר אָדער א כירורג. וואס איז שייך  
דעם דורכשניטליכען געבורט-פלעק, איז עס ניט שעדליך, און עס  
קאן באזייטיגט ווערען ווי געהעריג דורך א געניטען עלעקטראָ-  
ליסיסט, אָבער עס איז פיל בעסער, ווען א כירורג מאכט די אָפע-  
ראַציע.

פאראן אויך געוויסע סאָרטען הויט-פלעקען, מיט וועלכע מען  
טאָר זיך אליין ניט ארומשפילען. אָדער מען דארף זיי אינגאנצען  
צורו לאָזען, אָדער מען דארף זיך באראטען מיט א ספעציאליסט  
אויף דעם געביט.

ברוינע פלעקען, וואס ווייזען זיך ערשט אין די מיטעלע יאָרען,  
זיינען שווער אויסצוראָטען אָדער צו מאכען העלער. די קליינע,  
אויבערשטע, פלאַכע, ברוינע פלעקען קאָנען אָבער לייכט באזייטיגט  
ווערען אָדער אָפגעבלייכט ווערען פון א הויט-ספעציאליסט. אַנ-  
דערע פאָרמען פון הויט „מאָולס“ זיינען אמאָל געפערליך. אויב  
מען באמערקט, אז זיי ווערען גרעסער, איז ראטזאם צו באזוכען  
א דאָקטאר. געבורט-פלעקען אָן א קאָליר, וועלכע שטייען אביסעל  
אָפ פון דער הויט, קאָנען אויך אויסגעראָטען ווערען. באָראָדעוו-  
קעס קאָנען ניט שאַדען, און געוויינליך פאַרשווינדען זיי פון זיך  
אַליין. טאָמער עקשניען זיי זיך אָבער איין, זאָל זיי דער דאָקטאר פון  
איין אַראָפנעמען. פאר קיין פאל טאָרט איר זיך אָבער ניט פאַרלאָ-  
זען אויף דער באַהאַנדלונג פון א „בייטי פאַרלאָר“. גייט נאָר צו א  
ספעציאליסט.

עס זיינען פאראן הויט-פלעקען, וואס וואקסען אויס ארום די  
אויגען-דעקלאך — קליינע, ווייסע, איינגעצויגענע פלעקען, וועלכע  
קלייבען זיך צונויף ארום אויבערשטען טייל פון באַק און ארום די  
אויגען-דעקלאך. זיי זיינען אין דער אמת'ן איינגעצאָממע „בלעק-  
העדס“ (שוואַרצע פרישטשעס), וואָס מען קאָן באזייטיגען דורך  
אויסשטעכען מיט א נאָדעל. טונקט איין די נאָדעל אין אן אנטי-  
סעפטישער אויפלייז און דריקט עס אויס.  
די פאָפולערסטע מכה, וואס פארמיאוס'ט דאָס מויל, איז דער

פארקילונג-נעשוויר אָדער פיבער-בלעזלאך. דער בעסטער מיטעל  
קענען דעם איז צו באַשמירען די ליפען מיט וואַזעלין אָדער קרים.  
אויב עס פאַרמירען זיך בלעזלאך, איז גוט אָנצואווענדען „ספיריטס  
אָו קעמפּאָר“.

א רויטע נאָז קומט אויך אָפט פון א הויט-פעלער, אָדער פון  
שטייפּע קליידער, וואס שטערען די צירקולאַציע פון די בלוטען.  
עס קאָן אויך קומען ווען עפעס איז ניט גלאט מיט דער פאַרדייאונג.  
איר דאַרפט דערפאַר אויסגעפינען די סיבה און פטור ווערען פון  
דער אומגעוויינטלעכער רויטקייט.

בכלל זיינען הויט-פעלערען מיאוס און אומאנגענעם פאר דעם,  
וואָס ווערט מיט זיי באַשטראָפּט. ווען מען נעמט זיך אַליין אויס-  
צוהיילען זיי, קאָנען זיי ערשט ווערען ערנסט. מאַכט עס דערפאַר  
פאַר אַ כּלל, אז סידען איר ליידט פון אן איינפאַכער צרה ווי א זון-  
ברען, זומער-שפּרינקלאַך, א טשיריקעל פון צייט צו צייט, אָדער א  
„בלעקהעד“. נעמט זיך ניט אָן אַליין אויסצוהיילען מיט זאַלבען  
און וואסערלאך. באַראַט זיך בעסער מיט א דאָקטאָר.

## אַקני, אַ הויט-קראנקהייט

עס זיינען פאַראַן אסך און פאַרשידענע הויט-קראנקהייטען, אָבער  
אַקני איז, ווי מיר דוכט, די ערנסטע. אַקני איז די ערנסטע פעסט  
פון אלע הויט-קראנקהייטען. כאַטש עס איז ניט זייער קיין ערנסטע  
הויט-קראנקהייט, איז עס שווער צו היילען און דער ליידענדער פילט  
זיך זייער אומבאַקוועם און ער ווערט אנטמוטיגט.

די סבות פון אַקני זיינען פאַרשידענע. פילע דאָקטוירים האַל-  
טען, אז עס קומט פון א באַציל (באַצילוס אַקני), אבער מער פון  
אלץ איז פאַראַנטוואָרטליך אן אויליגע אָדער פעטע הויט. מען קאָן  
דערפאַר ניט פטור ווערען פון אַקני, כל-זמן די הויט איז אויליג.  
אַקני הויבט זיך געוויינליך אָן אין דער פריהער יוגענט, צווישען  
קינדהייט און דערוואַקסענקייט. אין דעם פּעריאָד הויבען אָן די

דריזען צו ארבייטען פיל פלייסיגער, און דאָס זעלבע איז אמת ווע-  
גען די אויל-דריזען, וועלכע באַזאָרגען די הויט מיט די נויטיגע  
בוימלען. אין די יאָרען צווישען דרייצען און פופצען אַרבייטען  
די דאָזיגע דריזען אין פילע פאלען „אָווערטאָיס“, אזוי, אז די  
פאָרעם ווערען איבערגעשטאָפט און עס אנטוויקלען זיך שוואַרצע  
פרישטשעס, וועלכע רופען זיך „בלעקהעדס“. „בלעקהעדס“ נעמען  
זיך פשוט דערפון, וואס שמוץ און אויל קלייבט זיך אָן אין די  
פאָרעס, און מיר ווייסען גאנץ גוט, אז די פאָרעס פון דער הויט  
מוזען זיין פריי פון איבעריגער אויל, כדי צו האָבען א ריינע הויט.  
אַמאָל מאכט זיך, אז הויט-איבלען גייען אוועק פון זיך אליין,  
אַבער מען קאָן די זאכען ניט לאָזען שטענדיג צו דער נאטור. עס  
זיינען פאָרען אזוינע פרישטשעס און „בלעקהעדס“, צו וועלכע מען  
דאַרף אליין אָנווענדען מיטלען, סידען זיי נעמען אַן אזא פאָרם,  
אז מען קאָן זיך ניט באַגייין אָן א דאָקטאָר.

אז מען ליידט פון אַקני, דאַרף מען צוערשט אינגאנצען אויפ-  
געבען קאָסמעטיקס, וואס דאָס שליסט איין קרים, „לאָושאָנס“  
און שמינקע. איר קאָנט אליין באַזייטיגען די „בלעקהעדס“. זייט  
ניט גלייכנילטיג, דערפאר וואס זיי קאָנען זיך אומקערען. אמת, זיי  
וועלען זיך אומקערען, אבער איר דאַרפט זיין איינגעשפאָרט און ניט  
אַפלאָזען, און איר וועט זיין ערפאָלגרייך. אויב איר וועט אַרביי-  
טען אויף דעם נאכט נאָך נאכט, וועלען זיי מיט דער צייט פאר-  
שווינדען.

כדי אויסצורייניגען די מאַטעריע פון די פרישטשעס, דאַרפט  
איר האָבען א „קאָמידא“. דאָס איז אזא ספעציעלע נאָדעל, — א  
„בלעקהעד עקסטערעקטאָר“, — וואָס מען קאָן קויפען אין אפטייק  
פאר 35 ביז 50 סענט. וואָשט דעם פנים מיט ווארימע וואַסער און  
זייע. מיט דער עפענונג פון „עקסטערעקטאָר“ דריקט דעם פרישטש  
אָדער „בלעקהעד“ ביז עס גייט ארויס די מאַטעריע. זייט אבער  
פאָרזיכטיג צו מאכען דעם אינסטרומענט צוערשט אַנטיסעפטיש.  
דער איינפאכסטער וועג איז אַנצוצינדען א שוועבעלע און אַריינ-  
טאָן דעם אינסטרומענט אין דעם פלאם. טוט דאָס יעדעס מאָל  
אידער איר באנוצט די „קאָמידא“ און נאָכדעם ווי איר ווערט

פארטיג דערמיט. זעט, אז די הענט זאלען זיין זויבער. זייט בא-  
זונדערס פאָרזיכטיג, אז די מאַטעריע זאָל ניט אַרונטעריינען אויף  
די פינגער אָדער אויף אנדערע טיילען פון געזיכט, ווייל איר קאָנט  
זיך לייכט אָנשטעקען אין אן אנדער פלאץ דורך דער מאַטעריע  
אָדער אפילו פון דעם בלוט פון די פרישטשעס. קויפט זיך אַ פּעקעל  
פון דעם ווייכען פאַפּיר, וואס מען נוצט אויף אראָפּצואווישען קרים  
פון פנים. נעמט אריין אין דעם פאַפּיר די מאַטעריע.

דערנאָך וואשט דאָס געזיכט ווידער אַמאָל. עס איז אויך  
ראטזאם צו באנעצען דאָס פנים מיט אַ שטיקעל וואַטע איינגע-  
טונקט אין קאַלטע וואסער און באשפּריצט מיט אַ פאָר טראָפּענס  
געוויינליכען רייב-אַלקאָהאָל.

די בעסטע צייט פאר דער באהאנדלונג איז פאר'ן שלאָף, ווען  
איר קאָנט עס טאָן געלאסען און פאָרזיכטיג. וואשט דאָס געזיכט  
מיט אַ גוטען אַנטיסעפּטישען זיף איין מאָל אין טאָג, בעסער אין  
אַווענט. אין דער פריה קאָנט איר זיך וואשען מיט אַ געוויינליכען  
גוטען זיף. אויב איר וועט דורכגיין די פראָצעדורע יעדע נאכט,  
אָדער ניט ווייניגער ווי דריי מאָל אַ וואָך, וועט איר מוזען האָבען  
נינסטיגע רעזולטאַטען נאָך אַ געוויסער צייט. זאָל אייך ניט אַרען,  
וואָס די הויט ווערט צו טרוקען אָדער רויט פון אַזוי פיל זיף און  
וואַסער. דער צוועק פון דער באהאנדלונג איז ניט מער און ניט  
ווייניגער ווי אויסצוטריקענען די איבעריגע פעטס פון די פאָרעס און  
די מאַטעריע פון די פרישטשעס.

דיעטע איז אויך אַ וויכטיגער עלעמענט, אבער ניט אלע מאָל  
איז נויטיג אן ענדערונג אין דער דיעטע. עס זיינען פאַראַן בלוז  
געוויסע פאַלען, ווען אַקני קומט פון אַ שלעכטער דיעטע. בכלל  
קאָן מען זאָגען, אז די וואָס ליידען פון אַקני, דארפּען עסען גענוג  
פרוכט און גרינסען, אויסמיידען רייכע, פעטע שפייזען און צופיל  
זיסע זאַכען און טרינקען זעקס ביז אכט גלעזער וואסער אַ טאָג.  
ווי געזאָגט, וועגט זיך עס אָבער ניט בלוז אָן דער דיעטע. אַ יונגע  
מיידעל אָדער אַ פרוי קאָן זיין פולשטענדיג געזונט, און דאָך זאָל  
איר פנים זיין באדעקט מיט אַקני.

## די הויט אונטער דער זון

קאָן א לעמפערט בייטען זיינע פלעקען ? געוויס ניט. אָבער א פרוי, זעט איר, קען יאָ ענדערען איר אויסזען, לויט איר שטימונג נאָך, לויט דער מאָדע און סעזאָן. און פארוואס טאקע ניט ? בייטען מיר דען ניט די מאָדע פון אונזערע קליידער, פון אונזער שוכווארג און היטעלאך ? און מיר טוען דאָס ניט בלויז צוליב שיינקייט ווע-גען, נאָר אויך ווייל די נאטור אליין פאָדערט די ענדערונגען.

האָט דערפאר אין זינען, אז די הויט, די האָר און דער קער-פער אין אלגעמיין מוז צוגעפאסט ווערען צום סעזאָן. אויב איר ווילט אָנהאלטען א גוטע און געזונטע הויט, פאָלגט נאָך א פאָר איינפאכע רעגלען און פאסט זיך צו צו עטליכע נייע געוואוינהיי-טען. דאָס וועט ניט נאָר ענדערען אייער אויסזען, נאָר עס וועט אויך דערפרישען אייער גייסט.

אָט האָט איר אייניגע פאָרשלאגען פאר'ן זומערדיגען סעזאָן : אויב איר זייט איינגעוואוינט צו באנוצען זיך מיט „קלענזינג קרים“, דאָרף עס זיין פון א לייכטערען שטאָף. אייער פוידער דארף אויך זיין ווארימער אין טאָן ; אייער שמינקע און ליפ-פארב דארף אנט-האלטען אביסעל מער פון דעם געלען קאָליר. אויב איר פאָלירט אייערע נעגעל מיט א טונקעלען פאָליר, דארפט איר אין די זומער-דיגע חדשים אָנווענדען א העלערע פארב. פארקעמט די האָר איי-פאכער ווי אין די קילערע מאָנאטען, און זאָל די דופט פון אייער פארפיום זיין נאָר אן איידעלע.

אייער הויט איז גענייגט ניט צו זיין אזוי טרוקען אין די ווא-רימע וועטערס צוליב דער פרישער לופט און די פיזישע איבונגען. אייער הויט דארף ניט אויסשטיין קיין ביטערע ווינטען און עס ווערט אויך ניט געמאטערט פון קינסטליכער באהיטונג. און אוי-סער דעם עסט מען באלאנסירטע מאָלצייטען זומער-צייט. דערפאר נויטיגט זיך די הויט פון מערסטע פרויען אין מער זייער און ווא-סער און ווייניגער קרעם. אויב אייער הויט איז איידעל און ווערט לייכט אָפגעברענט פון דער זון, דארפט איר אָנשמירען אביסעל

בויםעל אָדער ווייכע קרעם, איידער איר גייט ארויס אויף דער זון  
(דאָס איז אָבער נאָר אין פאל, ווען ביי אייך איז ניטאָ קיין נייגונג,  
אז האָר זאָל וואַסען אויפ'ן געזיכט).

אזוי ווי אייער הויט וועט בלי ספּס טונקעלער ווערען אין  
פארלויף פון סעזאָן, דארפט איר קריגען א פוידער מיט א טונקע-  
לערען קאָליר. באשטעלט ניט גלאט א „טונקעלערען פוידער“,  
נאָר קלייבט אויס פאָרויכטיגעהייט דאָס, וואס עס פאסט זיך אַם-  
בעסטען פאר אייך — א ווארימען, ברוינעם קאָליר אָדער א קילען  
ברוינעם קאָליר, און אפשר נאָר ניט קיין טונקעלען נאָר א מער ראָ-  
זעווען. ס'וועט מאכען א גרויסען אונטערשייד אין אייער אויס-  
זען. אזוי ווי אייער הויט האָט א מער ווארימען טאָן, קענט איר  
שוין במילא זען פארוואס אייער שמינקע און ליפ-פאַרב זאָלען זיין  
מער געלכליך.

נאָך בעסער וואָלט געווען, ווען איר גיט אייער הויט אן אָפרו  
פון שמינקע. אייער הויט האָט נאטירליכערהייט מער קאָליר אין  
דער צייט און „רוזש“ מאכט אייך אויסזען שוין צו רויט. דאָס איז  
אויך אמת בנוגע צו נעגעל-פאָליר. אז מיר טראָגען קליידער, הי-  
טעלאך און באָד-קאָסטיומען פון פרייליכע קאָלירען, מיינט נאָך  
ניט, אז מיר דארפען זיך אויספוצען אין שטאַרק ראָזעווע נעגעל.  
פרוואווט אויס פארשיידענע קאָלירען, ביז איר געפינט אויס וועלכע  
פאַרב פאסט זיך אמבעסטען פאר אייערע הענט.

וויכטיגער פאר אלץ זומער-צייט איז די האָר. מאכט פאר זיך  
אליין קלאָר, אין וואס פאר א צושטאַנד אייער האָר און סקאַלפּ גע-  
פינען זיך. אויב דער סקאַלפּ איז טרוקען, דארפט איר איינשמי-  
רען א זאלב אין סקאַלפּ איידער איר גייט אויף דער זון, באַזונדערס  
אויב איר האָט א „פערמאַנענט“. אויב אייער סקאַלפּ איז פעט,  
ווענדט אָן א האָר-טאָניק אלס געגענווירקונג צו דער היץ, וואס קאָן  
נאָך מאכען די פעטס-דריזען צו ארבייטען „אָווערטאָם“. טאָמער  
ווייסט איר אָבער ניט וואָס פאר א סקאַלפּ איר האָט, פאַרזאָרגט  
זיך דערמיט, וואס איר וועט באשיצען די האָר מיט א היטעל.  
באָרט זיך קיינמאָל ניט אָן א באָד-היטעל.

אויב איר באנוצט זיך מיט פארפיום, האָט רחמנות אויף

איערע מיטמענשען און ווענדט ניט אָן קיין שווערע פארפיומען אין די הייסע טעג. קלייבט אויס א לייכטע, דערפרישענדיגע פאר-פיום, וואָס ניט די אילוויע פון קילקייט, ווי למשל: לאַווענדער, בעז, פיאַלעט און אנדערע איידעלע ריחות, וואס דערמאָנען אייך אָן א נאָרטען.

באשיצט אייערע אויגען פון די ברענענדיגע שטראלען פון דער זון, דערמיט וואס איר וועט אָנטאָן זון-גלעזער, און באַרט די אויגען צוויי מאָל א טאָג מיט אן אויפלייז פון באַריק עסיד: 1 טיי-לעפעל באַריק-עסיד צו איין גלאָז ווארימע וואַסער. באַוואָרענט זיך מיט באַקוועמע שיך, ווייל די פיס האָבען א טענדענץ צו ווערען אָנגעשוואַלען אין די ווארימע וועטערס. אַ גוטע זומערדיגע איבונג פאר שוואַכע פיס און „אינסטעפּס“ איז צו שפּאַ-צירען באַרוויסערהייט אויפ'ן זאמד-ברעג.

די אויבען דערמאָנטע שיינקייט געבאָטען פאר'ן זומער זיינען נאָר ניט שווער אָפּצוהיטען, און ווען ס'וועט קומען דער הערבסט, וועט איר זיך אליין דאנקבאַר זיין דערפאר וואָס איר האָט געפאָלגט.

## נאָכ'ן זומער

אויב איר זענט געווען פאָרויכטיג, בעת איר האָט פארבראכט אויף אייער וואַקאציע, און האָט אָנגעווענדט פארהיטונגס-מיטלען קעגען די זון-שטראַלען, וואס פארטריקענען די הויט, וועט אייך ניט אָנ-קומען אזוי שווער צו פארשענערען אייער אויסזען.

אויב איר האָט זומער-שפרענקעלאך אָדער אן אָפּגעברוינטע הויט, וועט איר זיך דארפן גלייך נעמען צו דער ארבייט. אויפ'ן מאַרק זיינען פאראן כל-ערליי זאָלען אויף אָפּצובלייבען די הויט. אָבער איידער איר הויבט אָן עפעס צו טאָן, דארפט איר פעסט-שטעלען, צי אייער הויט קאָן פארטראָגען א שטארקען מיטעל. אַ גוט, היימיש מיטעל קעגען זומער-שפרענקעלאך איז א גע-מיש פון קוקורוזע (קאָרן) און פוטער-מילך. איידער מ'לייגט צו די



מאסקע, דארף מען גוט אויסוואשען די הויט מיט א מילדער זייף און לעבליכען וואסער. דערנאך ווענדט אן א ווייכע קרעם. ווישט אראפ די קרעם און לאזט איבער א דינע שיכט ארום די אויגען און מויל. איצט גרייט-צו די מאסקע. גיט צו גענוג פוטער-מילך צו איין קאפ קוקורוזע, עס זאל זיך שאפען א דיקע, גלאטע שמירעכץ. איר דארפט ניצען אמת'ע פוטער-מילך, פון וועלכער די גאנצע פו-טער איז באזייטיגט. ווען דער „פעיסט" איז פארטיג, דאס מיינט—מ'קאן אים שוין שמירען, שמירט אן גענוג פון דעם שטאף איבער דעם גאנצען געזיכט און דעם האלז. לאזט טריקענען אביסעל, דאן באנעצט די הויט מיט נאך פוטער-מילך. איר קאנט דאס טאן אי-בערגייענדיג איבער דער מאסקע מיט א שטיקעל וואטע, אייננע-טונקט אין דער פוטער-מילך. חור'ט איבער עטליכע מאָל דעם פראָצעס פון טריקענען און פייכט מאכען, און צום סוף לאזט די מאסקע זיך גוט אויסטריקענען, איר קאנט זיך אוועקלייגען און רוהען בעת מעשה.

ווען די מאסקע איז פולקאם אויסגעטריקענט, און עס ווייזט זיך מער גיט קיין סימן פון פייכטקייט, דארף מען זי ארונטער-נעמען מיט א ווייך טיכעל, געטונקט אין לעבליכען וואסער, נאָכדעם לייגט צו אביסעל קרעם, כדי די הויט זאל גיט ווערען טרוקען פון גאנצען פראָצעס.

איר דארפט גערענקען, אז ווען די זון-שטראלען באדעקען אייך מיט א ברויגעם קאָליר, טריקענען זיי גלייכצייטיג די הויט און ציהען ארויס דעם נאטירליכען בוימעל אָדער פייכטקייט. און ווען די הויט ווערט זייער טרוקען, הויבט זי זיך אן צו קארטשען און קנייטשען. אויסער דעם וואס אזא צושטאנד איז אומבאקוועם, איז עס אודאי אויך גיט שוין. כדי צו מאכען די הויט פייכטער און ווייכער, ווענדט אן א ריינעם אָליו-אוויל אָדער א ווייכע „טישו קרים". מיט אנדערע ווערטער: אויב איר גייט אָפּלייכען אייער הויט, דארפט איר אויך גיט פארנאכלעסיגען דעם פראָצעס פון ווייכער מאכען די הויט מיט בוימעל אָדער קרעם. דאס פעטס בא-שיצט די הויט, און די בוימעל-דריזען הויבען אן צו ארכייטען נאָרמאל.

ווארימט אן דעם אָליו-אויף און לייגט אים צו צו דער הויט מיט א שטיק „גאָז“. זאָל עס בלייבען אויף דער הויט אן ערך צען-פופצען מינוט. דאן נעמט עס אראָפּ מיט ווארים וואסער און שווינקט אָפּ מיט קאלט וואסער. איידער איר לייגט זיך שלאָפּען, שמירט אן א ווייכע „טישו קרים“ אויף דער הויט און לאָזט עס אזוי א גאנצע נאכט. אינדערפרי וואשט עס אָפּ מיט זיף און וואסער.

א צווייטע מאסקע אויף אָפּצובלייבען די הויט איז אונערקע-שאַלעכץ, איינגעווייקט אין וואסער און אויסגעמישט מיט א פאָר טראָפּענס לעמאָן-זאפט. טונקט אין דעם איין א קוואדראנטע שטי-קעל ווייכע „גאָז“, קוועטשט אויס דאָס וואסער. לייגט צו די שטיקלעך שאַלעכץ איבער'ן פנים און האלז און דאן באַדעקט זיי מיט דער „גאָז“, כדי צו האַלטען די שאַלעכץ אויף אן אָרט. לאָזט די מאסקע בלייבען אויפ'ן פנים און האלז צוואנציג מינוט.

דיזעלבע מיטלען זיינען אויך ווירקזאם צו באזייטיגען זומער-שפרענקעלאך און אָפּבלייבען אזוינע שפרענקעלאך, פון וועלכע עס איז שווער פטור צו ווערען.

מיט דעם פאָרגיין פון זומער פארגייט אויך די מאָדע פון אַ ברוינער אָפּגעברענטער הויט. הערבסט קליידער פאָדערען אן איי-דעלע, ווייסע הויט, און די פרוי, וואָס פאָלגט נאָך דער מאָדע, מוז וויסען ווי אזוי פטור צו ווערען פון איר „סאָן-טען“. דער פראָצעס פון בלייבען די הויט איז ניט גענוג. איידער איר טוט דאָס, מוזט איר פריהער דערפרישען די הויט — אין א ריין טעכנישער שפראך הייסט דאָס — „טאָנינג אָפּ די סקין“. דאָס איז נויטיג כדי צו האַלטען די הויט פריש, ווייך און יונג.

נאָטירליך קאָן אייך יעדער שיינקייט-עקספערט באַזאָרגען מיט אַלע נויטיגע קרימס, הויט-מאָניקס, א. א. וו. און איר קענט מיר גלויבען, אז עס זיינען פאָראַן גענוג אַזעלכע פראָדוקטען אויפ'ן מאַרקעט, אָבער זיי קאָסטען אויך גאנץ גוטע פרייען.

איך באטראכט אבער די גאנצע פראגע פון דעם שטאַנדפונקט פון דער פרוי, וואס האָט ניט קיין געלט אַוועקצואוואַרפען, די פרוי וועלכע איז פארהייראט צו אן אַרבייטער אָדער אַרבייט אַליין. איך

גיב זיך אָפּ מיט די פרויען, וואָס האָבען ניט קיין צייט אָפּשטיין שטונדען-לאַנג אין ביוטי פארלאָר, און וועלכע האָבען אויך ניט די נויטיגע געלט-מיטלען אויסצוגעבען אויף באַשיינען זיך.

עס זיינען אָבער פאַראַן טאַניקס, וואס יעדע פרוי, ווי אַרים זי זאָל ניט זיין, קען זיך ערלויבען צו נוצען. זי דארף בלויז אויס-שטרעקען איר האנט צו דער סוף-פאַליצע, און דאָרט וועט זי גע-פינען דעם גאנצען אוצר פון שיינקייט. זי דארף בלויז וויסען ווי אזוי דאָס צו באנוצען. מילך, האָניג, פוטער-מילך, טאַמייטאָ דזשוס, אונערקעס, לעמאָנס, אייער און אליוו אויל זעען אפשר ניט אויס אזוי אָנציהענד ווי פארפיומירטער טאַניק אין א שוין געשליפענער באַטעל, אבער אין די ארטיקלען ליגט דער גאנצער סוד פון שיינקייט, און אויב איר וועט זיך אויסלערנען ווי אזוי זיי צו באנוצען, וועט איר האָבען דיזעלכע רעזולטאַטען, ווי די פרויען וואָס גיבען אויס אַן א שיעור געלט אויף זיי.

דאָס איז גאָר ניט אזא שפּאַגעל נייער און אַריגינעלער גע-דאַנק. מסתמא האָט איר געהערט אייער באַבען זאָגען, אז זי האָט באנוצט פוטערמילך און האָניג, ווען זי איז געווען א יונג מיידעל. און ניט גאָר אונזערע באַבעס האָבען געוואוסט דעם סוד, גאָר די יונגע, שיינע אַקטריסעס אין האַליוואוד נוצען אויך דיזעלכע מע-טאָדען, און איר ווייסט אליין וואָס פאַר א גרויסע ראָלע שיינקייט שפילט אין זייער לעבען. באַרבאַראַ פעפער, איינע פון האַליוואוד'ס אינגערע שיינקייטען, נוצט א מאַסקע פון האָניג איין מאָל אַ וואָך. פריהער רייניגט זי אָפּ די הויט מיט גרויס פאַרזיכטיגקייט, און דערנאָך שמירט זי ארויף דעם האָניג, אָנהויבענדיג פון דעם האַלז און ארויף ביז די האָר. זי לייגט זיך דאן צו אויף צוואנציג מינוט. גאָרדעם וואַשט זי אָפּ דעם האָניג מיט וואַרעם וואַסער, שמירט ארויף א מילדען קרים און גייט שלאָפען.

דזשין העמילטאָן, גאָר א מואווינג פיקטשור שיינקייט, באנוצט אן איי-מאַסקע. זי נעמט א פריש איי, קלאַפט אויף באַזונדער דאָס געלכעל און דאָס ווייסעל ביז זיי ווערען שוימיג. פריהער רייניגט זי אָפּ די הויט, דאן שמירט זי אַן אַביסעל פון דעם ווייסעל, לאָזט עס ווערען טרוקען, און דאן אַביסעל פון דעם געלכעל און לאָזט

דאָס ווערען טרוקען. דאָס טוט זי ביז זי נוצט אויס דאָס  
נאָנצע איי. זי רוט פאר א האַלבע שעה און דאן וואַשט זי אָפּ דאָס  
איי מיט וואַרימע וואַסער.

איר מוזט געדענקען, אז איידער איר שמירט אָן אַ מאַסקע,  
מוז דאָס פנים זיין פאַלקאָם ריין. און אויב אייער הויט איז ניט  
אויליג, מוזט איר איינשמירען דאָס פנים מיט קרים נאָך דעם ווי  
איר וואַשט אָפּ די מאַסקע.

נאַטירליך זיינען פאַראַן פאַרטיגע קרימס, וואָס זיינען פיל  
קאָמפּליצירטער און פילייכט לייכטער צו נוצען. אָבער ווי איר  
האָב פריער דערמאָנט, זיינען די פראָדוקטען ניט ביליג. די פרוי,  
וועלכע געפינט זיך ניט אין קיין גוטע אומשטענדען, און וויל דאָך  
זיין שיין, מוז דערפאר ארויסווייזען א שטארקען כאַראַקטער. מיט  
אַביסעל מי און ווילען קען זי זיך אליין מאַכען שיין. ניט נאָר  
איז עס ביליג, נאָר עס איז אויך אינטערעסאַנט צו זיין אן אייגענע-  
נער אַרטיסט. עס איז א פיינע באַשעפטיגונג צו מאַכען פון אייער  
קיך א מאָדערנעם ביוטי פארלאָר.

## די הויט ווינטער-צייט

אויב מען וויל האָבען א שיינע, געזונטע הויט, דאַרף מען ווינטער-  
צייט מער אויפפאַסען אויפ'ן געזונט אין אלגעמיין. וויכטיגער  
פאר אלץ איז גענוג שלאָף, אַביסעל פארוויילונג אין מיטען טאָג,  
אויב מעגליך, פיזישע איבונגען און א געזונטע דיעטע (טרינקט  
גענוג מילך).

איר קאָנט און איר דאַרפט שמירען דעם פנים מיט קרים און  
„לאָושאָנס“, כדי צו באַשיצען די הויט און מאַכען עס גלאַט. כדי  
אַנצוהאַלטען אייער שיינקייט, מוזט איר אָבער פאַר אַלעמען זיך  
היטען פאר פארקילונגען, מידקייט און אָפּגעשוואַכטקייט. ס'איז  
ניטאָ קיין ערגערע זאַך פאר דער הויט ווי א פארקילונג. אויסער  
דעם וואָס די נאָז ווערט רויט און די אויגען געשוואַלען, ווערט דאָס

פנים נעל און אָפּגעצערט. דערלאָזט ניט, אז עס זאָל קומען דערצו — ווערט איינגעוואוינט צו גימנאַסטישע איבונגען. אויב איר האָט ניט קיין צייט צו גיין צו א „דזשימנעזיום“ רעגעלמעסיג, מאכט „עקסערסייזעס“ ביי זיך אין דער היים אין דער פרי. דאָס וועט האָבען א גינסטיגע ווירקונג אויף אייער בלוט-צירקולאציע און אויף אייער פארדייאונג-סיסטעם. אויב איר נעמט א ווארימע וואַנע אין דער פרי, פארענדיגט מיט א קאלטען טוש. אז איר וועט זיין געזונט וועט איר לייכט קאָנען ווידערשטיין א פארקילונג. זייט באזונדערס פאָרויכטיג מיט אייער פנים ווינטער-צייט. אויב איר וועט ניט גרינטליך אָפטריקענען די הויט נאָכדעם ווי איר וואַשט זיך, וועט זיך עס איינס און צוויי שפאלטען און פאָרטרי-קענען אויפ'ן ווינט און קעלט. אויב איר נעמט א הייסע וואַנע און גייט גלייך ארויס אין נאס, וועט זיך אייער געזיכט אויך פאר-טריקענען. אזא צושטאַנד פון דער הויט ווערט נאָך מער אָנגעוויי-טאָגט דורך שמוץ. ס'איז א באקאנטער פאקט, אז מענשען, וועלכע וואוינען אין א קלימאט, וואס ענדערט זיך ווייניג, אָדער ביים ים, דערהויפּט אין די קליינע שטעטלעך, וואו די לופט איז ניט פאָר-פעסטעט מיט רויך און געזאָלן, האָבען א ריינערע און גלאַטערע הויט ווי גרויס-שטאָטישע מענשען. א טרוקענע הויט קומט אויך פון דעם, וואס די שווייס-דריזען און אויל-דריזען ארבייטען ניט ווי געהעריג, און פון דעם וואָס דאָס בלוט צירקולירט ניט ווי עס דאַרף צו זיין.

פאר דער באַלעבאָסטע איז פיל גרינגער אַכטונג צו געבען אויף איר הויט אין די ווינטערדיגע מאָנאַטען, ווי פאר דער ביז-נעם-פרוי, וועלכע דאַרף כסדר זיין אויסגעשטאַנען צו כל'ערליי שלעכטע וועטערען. די באַלעבאָסטע דאַרף זיך נאָר היטען ניט צו לויפען צו אן אָפּענעם פענסטער אָדער טיר גלייך נאָכ'ן וואַשען די געשיר אָדער אַרבייטען ביים הייסען אויווען. דער פּלוצ-לינגדיגער איבערגאַנג פון הייסער לופט אויף קאַלטער לופט, פון פייכטקייט אויף טרוקענקייט, ווירקט, אז די הויט פון פנים זאָל זיך שפאלטען.

קרעם איז זייער ניצליך אויף אָנצוהאַלטען א ריינע און

גלאטע הויט אין די ווינטערדיגע חדשים. ווען מען מאכט א נוי-טען מאסאזש אויפ'ן פנים, קאן מען אויפלעבען א פוילע הויט, באזייטיגען די קנייטשען ארום די אויגען און האלז און ווייכער מאכען א פארטריקענטע הויט. איידער מען ווענדט אָן די קרעם פאר א טרוקענער הויט, דארף מען אָבער גוט אויסוואשען דאָס געזיכט מיט זיף און ווארימער וואסער און אָפּווישען מיט א ווייכען טערקישען האנטוך. דערנאָך ערשט קאן מען זיך מאכען א מאסאזש פון קרעם. דער מאסאזש דארף געמאכט ווערען, לויט די באַרערפּענישען פון דעם פּערזאָן. אויב די הויט איז בלויז טרוקען, פּאָלנט נאָך די ליניעס פון די אָדערען. אויב איר האָט קנייטשען, מאסאזשירט די קרעם אין א פארקערטער ריכטונג צו די פּאָלדען פון די קנייטשען. אויב אייער הויט איז זייער טרוקען, חזר'ט איבער דעם פּראָצעס יעדען טאָג פאר א געוויסער צייט. דערנאָך קאנט איר אָנווענדען די קרעם בלויז צוויי, דריי מאל א וואָך פאר פופצען מינוט צייט. אויב די הויט איז אויסערגעווייני-ליך טרוקען, איז ראטזאם צו לאָזען אביסעל קרעם אויפ'ן פנים איבער נאכט. טאָמער איז דאָ א פארדאכט אז האָר זאָל אויסוואַקס-טען אויף אייער פנים, דארפט איר זיין באזונדערס פאָרויכטיג צו נוצען א גוטען קרעם.

איך וועט זיך אפשר אויסגעבען, אז דאָס איז אן אַרבייט פאר א לידיגנייער. ווילט איר אָבער זיין שיין, מוזט איר זיין גרייט אָפּצוגעבען אביסעל צייט און מי. די קונסט פון דערגרייכען שיינקייט באשטייט אין אויסראַטען די שלעכטע שטריכען און בולט'ער מאכען די גוטע שטריכען פון קערפּער. אמת, ס'איז א קינסטליכער פּראָצעס, אָבער מיר קאָנען דאָס ניט אויסמיידען, מיר מוזען העלפען אונזערע אייגענע באַרענע אייגענשאַפטען, און אָפּט-מאל פארבעסערען זיי. ענדערן זיי אינגאנצן — פון דעם האַלט איך ניט. און יעדער קערפּער איז באַרעכטיגט אַרויסצובריינגען דאָס בעסטע, וואָס אין אים געפינט זיך.

## די ניצליכקייט פון אייז פאר דער הויט

אויב א פרוי האָט א טרוקען געזיכט דאָרף זי זיין באַזונדערס פאַרויכטיג ווען זי ווענדט-אָן אייז. אייז איז גוט אויף צו פאַרמאָ-  
כען די פאַרעם. אָבער אין איר פאַל איז דאָס ניט אַזוי נויטיג, ווי  
ווען מען האָט אן אויליגע הויט, ווייל די פאַרעם זיינען ביי איר גע-  
וויינליך ניט פאַרגרעסערט און אויסגעצויגען. אויב זי פילט זיך  
אָבער פרישער נאָכדעם ווי זי נוצט אייז, מעג זי דאָס טאָן מיט  
דעם באדינג, אז זי וויקעלט פריהער איין דאָס אייז אין א מיכעל  
און לייגט עס ניט צו גלייך צום געזיכט. אויך דאָרף זי ניט האַל-  
טען די אייז צו לאַנג אויף איין פלאַץ. די געוויינליכע טרוקענע  
הויט איז אַזוי דעליקאַט, אז די אייז קאָן אַמאָל צעברעכען די  
קליינטשינקע אויבערפלעכליכע אָדערען, וואָס געפינען זיך גלייך  
אונטער די פאַרעם.

ווען די הויט, ניט נאָר פון דעם פנים, נאָר פון די הענט  
און פיס און דעם גאַנצען קערפער איז טרוקען, איז דאָס א סימן,  
אז מען עסט ניט גענוג פעטע שפייזען, ווי פוטער און סאַלאַד-  
אויף. די בלוטען אַרבייטען דאן ניט ווי געהעריג און עס איז נוי-  
טיג צוצוגעבען אויף צו דער הויט פון דרויסען. דאָס קאָן מען  
אַמבעסטען טאָן דורך א נאַרונגס-קרים, וואָס וועט סטימולירען  
די בלוט-צירקולאַציע און צו דער זעלבער צייט מאַכען ווייכער  
און מער בויגזאַם די הויט.

א טרוקענע הויט, מער ווי אן אויליגע, דאָרף מען באַשיצען  
פון ווינט און קעלט און צופיל זונשין, ווייל עס ווערט גלייך צע-  
שפאַלטען. אויך דאָרף מען זיין זיכער, אז די קרים, וואָס מען  
נוצט, איז געמאַכט פון א ריינעם אויף. מען קאָן איצט קויפֿען  
זייער גוטע קרים, געמאַכט פון לימענעס און מאַנדלען.

נאָך וויכטיגער ווי צו האַלטען ריין און בויגזאַם א טרו-  
קענע הויט, איז אָבער צו האַלטען אין א גוטען צושטאַנד אן אוי-  
לינע. אן אויליגע הויט פאַרשאַפט פיל מער אומאַנגעמליכקייטען  
ווי א טרוקענע, און אויסער דעם, איז עס שווערער צו פאַרבעסער-

רען דעם צושטאנד, ווייל האנט אין האנט מיט אן אויליגער הויט  
נייען פארגרעסערטע און אויסגעצויגענע פאָרעם. און פון די  
„בלעקהעדס“, וואָס זיינען אן אָפטע דערשיינונג ביי פרויען מיט  
אן אויליגער הויט, אנטוויקלען זיך פרישטשעם און אַמאָל ערנסטע  
אויסברוכען.

אויב מען באַמערקט דאָריבער, אַז די הויט האָט אַ טענדענץ  
צו זיין אויליג, דאָרף מען זי גלייך אָנהויבען באַהאַנדלען, איידער  
דער צושטאנד ווערט ערגער. דאָס געזיכט מוז מען וואַשען מיט  
זיף און וואַסער ניט ווייניגער ווי צוויי מאל אַ טאָג, נוצענדיג  
דערביי פריהער הייסע וואַסער, און דערנאָך קאַלטע. מען דאָרף  
אויסמידען צו-פעטע קרימס, ווייל זיי וועלען מאכען נאָך אוילי-  
גער דאָס געזיכט. עס זיינען פאַראַן ספּעציעלע קרימס פאַר אן  
אויליגער הויט. נאָכדעם ווי מען ווישט אָפּ די קרימס, דאָרף מען  
אָפּשווענקען דאָס געזיכט מיט וואַרימע וואַסער און צוזאַמען-  
שליסען די פאָרעם מיט אַ שטיקעל אייז (איינגעוויקעלט אין אַ  
טיכעל).

פאַר פאָרעם, וואָס זיינען שוין אויסגעצויגען, קאָן מען נאָ-  
צען דעם פאָלגענדען „לאָושאָן“ (פליסינקייט): צען טראָפּענס  
„מינקטשור אָוו בענזאָין“ אַריינגעטאָן אין קאַלטע וואַסער. וואַשט  
פריער דאָס געזיכט מיט וואַרימע וואַסער, טריקענט עס גוט, און  
לייגט צו די דאָזיגע פליסינקייט מיט אַ שטיקעל וואַסער.  
נאָך אַ גוטען מיטעל פאַר אויסגעצויגענע פאָרעם קאָן מען  
אליין מאכען אין דער היים פון איין דרעם „באָריק עסיד סאָלו-  
שען“, צעמישט מיט פיר אונצעס „דיסטילד וויטש הייזעל“.



## אויגען

### אונזער שפיגעל

דער צוועק פון א שפיגעל איז אפצושפיגלען כלערליי זאכען. דערפאר מוז דער שפיגעל זיין קלאָר, ריין און גלאט. אָבער מיר פארלאנגען נאָך מער, אונזער באַנער נאָך שיינקייט פאָדערט, אַז מיר זאָלען באַצירען דעם שפיגעל און עס איינפאַסען אין אַן עלע-גאַנטער ראם. אויב מיר קאָנען אַזוי אַכטונג געבען אויף אַ שפי-געל, וואָס היינט אויף דער וואַנט, טאָ וויפיל אויפמערקזאַמקייט דאַרפען מיר שוין שיינקען צום שפיגעל פון מענשליכען געזיכט—דעם שפיגעל פון דער נשמה, ווי מען רופט אָפּט אַן די אויגען? אַ לויטערע אויג זעט די וועלט קלאָר, און אויב מיר ווילען ניט די וועלט זאָל פאַר אונז ערשיינען אַ פאַרנעפעלטע, דאַרפען מיר פאַר אַלעמען אויפפאַסען אויפ'ן געזונט און אויסזען פון די אויגען.

מיר ווייסען אַלע, אַז די אויגען זיינען ניט בלויז דער אינ-סטרומענט פון אונזער ראיה, נאָר זיי שפּילען אויך אַ וויכטיגע ראָלע און מאַכען דעם פנים אָנציהענד. פרויען באַגריפען שוין גאַנץ גוט וויפיל חן און צוציהונג עס ליגט אין שיינע, שיינענדיגע און אָפּגעהיטע אויגען.

שיינע אויגען קענען אָבער זעלטען בלייבען שייך פון זיך אַליין, פונקט אַזוי ווי געוויינליכע אויגען קענען ניט ווערען שייך,

ווען מען לאזט עס אין גאנצען צו דער נאטור. אָט ווי אזוי איר קענט אַם בעסטען דינען אייערע אויגען. הויבט אָן אייער טעגליכע באַהאַנדלונג מיט אַן אויגען-בעכער. מאַכט אַן אויפלייז פון וואַרעמע וואַסער און באַריק עסיד. גרייט אויך אָן אַ קליין שייסעל נעאָדענע וואַסער און זאָל עס זיין אזוי הייס ווי אייער האַנט קען פאַרטראָגען, ווען איר לייגט עס צו צו די אויגען. גרייט אויך אָן עטליכע שטיקער וואַטע. צוערשט דאַרפט איר אָנווענדען אַביסעל „נאַרונגס-קרעם“ אַרום די אויגען, דערנאָך טונקט איין צוויי שטיק-לעך וואַטע אין די הייסע וואַסער און לייגט צו איינע צו יעדען אויג. האַלט די וואַסער וואַרים די גאנצע צייט איבער אַ קליינעם פּיער, ווען די וואַטע ווערט קייל, טונקט עס ווידער איין. די קרעם קענט איר צולייגען עטליכע מאל אין פאַרלויף פון דעם פּראָצעס, ווייל עס באַשיצט די איידעלע הויט אַרום די אויגען. דער פּראָצעס דאַרף אייך נעמען אַרום צען-פּופּצען מינוט. ווען איר זייט פאַרטיג מיט די הייסע אַפּליקאַציעס, באַדט די אויגען און אויגען-דעקלעך מיט קאַלטע וואַסער. דערנאָך וואַשט זיי אַויס מיט דער אויפלייז פון באַריק-עסיד מיט דער הייליג פון אויגען-בעכער. איר וועט זיין איבערראַשט פון דעם רעזולטאַט — פינקעלדיגע אויגען און ווייניגער קנייטשען.

כדי צו מאַכען אייערע וויעס און ברעמען צום וואַסען נע-דיכטער, קענט איר אָנווענדען ווייסע וואַזעלין אָדער אַליו-אויג, איינרייבענדיג יעדע נאָכט פאַר'ן שלאָף.

די ברעמען ביי מערסטע פרויען נויטיגען זיך אין באַזונדער-רעך אויפּמערקזאַמקייט. אויב איר ווילט אָנהאַלטען אַ שיינעם בויג אין אייערע ברעמען, דאַרפט איר באַזייטיגען די איבעריגע האָר, וואָס וואַסען ווילד, מיט אַ ספּעציעלען צווענגעל פאַר דעם צוועק. רייסט ניט אַרויס און ראַזירט ניט די האָר, ווייל זיי וועלען צוריקוואַסען זייער שנעל. אויסער דעם, ווען מען צופּט אַרויס די האָר איינציגווייז, קען מען די ברעמען פאַרמירען מער רעגעלמע-סיג און נעט. אַם בעסטען איז, אז דאָס ערשטע מאל זאָל עס פאַר אייך טאָן אַ שיינעם עקספּערט. דערנאָך קענט איר עס אַליין פאַרטזעצען, אויסצופּענדיג די אומרעגעלמעסיגע הערלעך, ווי נאָר

זיי וואקסען אויס. ס'איז ווערט צו האָבען אַ פאַרגרעכערונגס-  
גלאַז ביים אַרבייטען אויף די ברעמען.

קאָסמעטיק פאר די אויגען איז לעצטענס שטארק אַנטוויקעלט  
געוואָרען פון די פאַבריקאַנטען, וועלכע האָבען איינגעזען ווי  
שטאַרק די פרויען שאַצען אָפּ דעם אויסזען פון זייערע אויגען. די  
ערשטע זאך, וואס מען דאַרף אין זינען האָבען, איז צו זיין זייער  
איינגעהאַלטען, ווייל ווען איר וועט איבערכאַפּען די מאַס, וועט  
עס אייך מאַכען מיאוס.

„אויגען-שאַטען“ („אי-שעדאָו“) דאַרף מען אָנווענדען זייער  
לייכט מיט די שפיץ פינגער ביים ברעג פון די אויבערשטע דעק-  
לעך, אומזיכטבאַר לעבען גאָז, און אַביסעל טונקלער לעבען די  
אויסערליכע ווינקלען פון די אויגען. איר דאַרפט עס צולייגען אַזוי,  
אז עס זאָל ביסלעכווייז ווערען העלער און העלער אַרויפצוצו און  
ווייטער פון די אויגען-ווינקלען. מען טאָר קיינמאָל ניט פאַרשמי-  
רען דעם גאַנצען אויגען-דעקעל, און אונטער די אויגען דאַרף מען  
גאַרניט טשעפּען.

איר דאַרפט אויך זיין פאַרויכטיג ביים אויסגלייכען דעם  
ריכטיגען קאָליר פון „אויגען-שאַטען“. פאר דער פאַרבענדיקער  
ברונעטקע איז גוט אַ גרינער קאָליר; פאַר דער בלאַנדינקע —  
בלוי; פאַר דעם מיטעל-ברוינעם טיפּ — ברוין; פאַר אַ רויט-  
ברוינעם טיפּ (אובוירן) — בלאַ; פאַר דער פריצייטיג גראַהער  
פרוי — ברוין.

אויב איר ווילט פאַרבען די וויעס, דאַרפט איר אָנווענדען  
„מאַסקאַראַ“ צו די אויבערשטע וויעס, און עס מאַכען אַביסעל  
געדריכטער ביים אויסערליכען ברעג. דער צוועק איז צו מאַכען די  
וויעס אויסזען לענגער. מען דאַרף אָבער זיך היטען ניט צוצוליי-  
גען עס געדריכט, ווייל דעמאָלט זעען די וויעס אויס קלעפּיג. מאַס-  
קאַראַ קען מען קויפּען אין אַ געדריכטער אָדער פליסיגער פאָרם און  
מען ווענדט עס אָן מיט אַ בערשטעל.

פאַר אַ געוויסער צייט איז געווען אַ מאָדע צו פאַרבען די  
וויעס און ברעמען, אָבער פרויען האָבען שוין איינגעזען, אז אין  
דעם ליגט אַ געפאַר פאַר דער ראיה, האָבען זיי עס אויפגעהערט.

מען קען איצט קויפֿען אַ מיטעל אויף צו פֿארשענערען די וויעס. דאָס קומט אין דער פֿאָרם פֿון אַ קרעם און מען ווענדט עס אָן מיט אַ ברעם-בערשטעל, איר קענט עס באַקומען אין וועלכער עס איז דעפֿארטמענט סטאָר. (עס הייסט „לעש ביוטיפאיער“).

די פֿרויען, וועלכע ווילען נאָכפֿאָלגען די מאָדע פֿון גלאַנצ-גער קאָסמעטיק קענען באַקומען דעם זעלביגען עפעקט פֿאר די אויגען-דעקלעך, דערמיט וואָס זיי וועלען זיי באַשמירען מיט אַן אויליגער קרעם (ווי מען נוצט פֿאר די קנייטשלעך אַרום די אוי-גען), אָדער ווייסער וואַזעלין. ווען מען לאָזט אבער די פעטקייט אויף דעם אויבערשטען דעקעל, וועט דער שיינענדיגער איינדרוק בלייבען אויף אַ נאנצען טאָג. דאָס ניט די זעלביגע רעזולטאטען ווי די „אי-שעדאָו“.

די אלע קינסטליכע מעטאָדען, וואָס איך האָב אויבען אָנגע-געבען, מוזען אָבער דורכגעפֿירט ווערען מיט דער גרעסטער פֿאָר-זיכטיגקייט, ווייל דער אויג איז זייער אַ דעליקאטער און עמפֿינד-ליכער אָרגאַן און מען קען זיך דערמיט ניט שפּילען. ווען מען זאָל שעדיגען די אויגען, איז עס אַ הויז אויפֿ'ן נאנצען לעבען, און דאָס איז אַ קרבֿן, וואָס לוינט זיך ניט אַפֿילו פֿאר שיינקייט וועגען.

## אויגען - גלעזער

עס איז געווען אַ צייט, און ניט אזוי לאַנג צוריק, ווען אויגען-גלעזער זיינען געווען אַן אַמעריקאנער מאָדע, אזוי ווי למשל, שניי-דען טאַנסילס און טראָגען פֿאלשע ציין. מען האָט אפֿילו געהייסען קינדער טראָגען גלעזער כדי צו פֿארהיטען שלעכטע אויגען. די דאָזיגע מאָדע איז אָבער אַריבער, און מענשען האַלטען זיך אָפֿ פֿון טראָגען גלעזער אזוי לאַנג ווי זיי דאַרפען זיי באַמט ניט האָבען. אין עס איז שוין דערגאַנגען דערצו, אַז אפֿילו ווען מען מוז שוין טראָגען גלעזער, מאַכט מען אַזא טאַראַראַם, ווי דאָס וואָלט געווען אַ סימן פֿון אַלטקייט.

ספעציעל ווילען פרויען ניט צוגעבען אז זיי דארפן האָבען אויגען-גלעזער, אָדער אז זיי האָבען וועלכע עס איז צרות מיט די אויגען. זיי פאַרשטייען אָבער ניט, אז זיי דארפן נאָר ניט זאָגען, דאָס פנים אַליין דערציילט שוין די גאַנצע געשיכטע. די קנייטשען אַרום די אויגען, די שווער-אַנגעבלאָזענע אויגען-לעדלאַך, און דער אַלגעמיינער מידער און אָנגעשטרענגטער אויסזען פון פנים, ווייזט קלאַר, אז די אויגען זיינען ניט אין אָרדנונג.

די אויגען, מער ווי וועלכער עס איז אַנדערער טייל פון אונז-זער פנים, רעאגירען אַם שנעלסטען און אַם טיפסטען אויף אַלע אונזערע איבערלעבונגען, און דריקען אויס די מינדסטע ענדערונג אין אונזער פיזישען אָדער פסיכישען צושטאַנד. און דערפאַר איז אויגען-קראַנקהייט ניט אַלע מאָל בלוז אַן אָנווייז אויף אַ שטע-רונג אין דעם אָרגאַנישען צושטאַנד פון די אויגען, נאָר אויך סימפּטאָמאַטיש פאַר אַנדערע קראַנקהייטען, ספעציעל נערווען-קראַנקהייטען. ווען אַ מענש פילט זיך מיד און נערוועז, וועלען די אויגען טאַקע באלד אויסדריקען דעם דאָזיגען געפיל.

מידע, אָנגעשטרענגטע אויגען זיינען קיינמאָל ניט שוין, און אַראָפּגעלאָזטע אויגען-דעקלאַך באַהאַלטען דעם אמת'ן אויסדרוק פון די אויגען, און רויטע אנטצונדענע אויגען-זוימען גיבען דעם פנים אַן אומנאַטירליכען אויסזען. אַזאַ צושטאַנד קען אָבער זייער לייכט פאַרמידען ווערען, ווען דער גאַנצער קערפער איז אין אַ גע-זונטען און פרישען צושטאַנד. מיר קענען ניט ענדערן דעם קאָליר אָדער די פאַרם פון די אויגען, אָבער דאָס איז ווייט ניט אַזוי וויכ-טיג ווען מען נעמט אין אָנבאַטראַכט דעם אויסדרוק פון אויגען. און אַ געזונטער צושטאַנד פון קערפער אין אַלגעמיין שאַפט אַן אויסדרוק פון פרייד אַרום די אויגען, און דאָס איז אמת'ע שיינ-קייט. פאַסט אויף אויף אייער געזונט, גיט אכטונג אויף אייער דיעטע, פאַרנאַכלעסיגט ניט טעגליכע איבונגען, גייט שלאָפען אין צייט, און געניסט גענוג פרישע לופט און איר וועט אַליין זיין איבערראַשט ווי שנעל עס וועט קומען די ענדערונג אין אייערע אויגען. אי דער מידער אויסדרוק, און אי די שוואַרצע רינגען אונטער די אויגען וועלען אינגליכען פאַרשווינדען. אויב אבער די אָנגעשטרענגט-

קייט בלייבט נאך אלץ, דאמאלסט דארפט איר זיך ווענדען צו אן אויגען-דאקטאר, און זען אויב עס איז דא עפעס אן אָרנאנישע שטערונג.

מיט יונגע מענשען פאסירט אָפט, אז אפילו ווען דער דאקטאר הייסט זיי טראָגען ברילען איז עס בלויז א צייטווייליגע זאך. אָבער אפילו אויב מען מוז טראָגען ברילען אויפ'ן גאנצען לעבען איז אויך ניט קיין אומגליק. ספעציעל איצטער, מיט דער נייער טעכניק, קען מען צופאסען ברילען אז זיי זאלען נאך פארשענערען דעם אויסזען פון פנים, און געבען די אויגען א שטארקייט וואָס איז אסך שענער און אַנציהענדער ווי א מידער און אָנגעשטרענגטער אויסזען. דער סאָרט ברילען וואָס איר טוט אָן קען טאָן איינע פון צוויי זאכען: זיין א קאָנטראסט צום פנים און ווערען כמעט א טייל פון אייער קאָסטיום, אָדער אזוי האַרמאָנירען מיט דעם קאָליר פון פנים, אז זיי זאלען זיין כמעט אומזעבאר.

דורכ'ן טאָג, ווען איר שפילט טענים, גאָלף, אָדער טרייבט אן אויטאָמאָביל, קענט איר טראָגען ברילען מיט א טונקעלען ראַנד. ווען איר גייט ארויס ביינאכט אָבער, קענט איר טראָגען ברילען אינגאנצען אָן א ראַנד, און זיי זיינען כמעט אומזעבאר.

געוויינליך איז בעסער צו טראָגען ברילען וואָס נעמען אן דעם אלגעמיינעם פאָרמאט פון פנים. אויב אייער פנים איז רונד, דאר-פען די ברילען זיין רונדע. און אויב דאָס פנים איז שפיציג, איז גוט צו מאַכען די ברילען אויבען ברייטער און אונטען אַביסעל שמעלער. אין אלגעמיין קענט איר זיך וועגען דעם באַראטען מיט'ן אויגען-דאקטאר.

## הענט

### אונזערע באשיצער

ניט לאנג צוריק בין איך געווען ביי א אידישער פארשטעלונג און האב באמערקט, אז אויף דער פראגראם איז דא א נייע פיטשור. דאס איז געווען א ליד פון א אידישען פאָעט מיט'ן נאָמען „הענט“. און עס איז טאקע געווען א זייער איינדרוקספול ליד, דאָס ליד ווע-גען הענט, וואס בויען און הענט וואס צעשטערען, הענט וואָס אַר-בייטען און הענט וואָס ליגען אומבאשעפטיגט.

מאלער און סקולפּטאָרען ווייסען שוין פון לאנג דעם אמת'ען ווערט פון הענט, אָדער ריכטיגער געזאָגט, די פערזענליכקייט פון הענט. און ציגיינער זאָגען אונז, אז פון די קארבען אין אונזערע הענט קענען זיי לייענען אונזער צוקונפט און אונזער מזל. אפשר זיינען מיר ניט אינגאנצען איינפארשטאנען מיט זייער באהויפטונג, אָבער אַסך אמת ליגט דערין. פארוואָס-זשע גיבען מיר זיך אַזוי ווייניג אָפּ מיט אזא וויכטיגען טייל פון אונזער קערפער?

עס וואָלט שוין געווען צייט, אז מיר זאָלען אָנהויבען פאַר-שטיין, אז אכטונג געבען אויף די הענט מיינט ניט בלויז ליב האָ-בען זיך פוצען, נאָר עס מיינט פשוט צו פארשטארקען און פאַר-שענערען אזא אויסדרוקספולען טייל פון אונזער קערפער, פון וועל-כען מיר זיינען אַזוי שטאַרק אָפהענגיג, ווען עס קומט צו אונזערע באַסועמליכקייטען, געזונט און ריינקייט.

שיינע הענט, וועלכע באוועגען זיך מיט רוהיגקייט און גראַ-  
ציע, זיינען אלעמאל די הענט פון א מענשען, וואָס באזיצט פיינעם  
געשמאק און וועמען עס וואָלט קיינמאל נישט איינגעפאלען צו עסען  
אָדער לייגען זיך שלאָפען מיט אומגעוואָשענע הענט. און אזא  
מענש וועט אודאי אויך אויסאיבען אַט דעם פיינעם געשמאק אויף  
אלע זיינע קערפערליכע און גייסטיגע געוואוינהייטען און וועט זיך  
אָרומרינגלען אין זיין גאנצען לעבען מיט זאכען, וואָס זיינען פֿיין,  
ראַפּינירט און איידעל.

דאָס מיינט אָבער נישט, אז א פרוי, וואס האָט פארנאָכלעסיגטע  
הענט, איז בכלל א גאָלעסיגער מענש און האלט זיך נישט ריין, ווייל  
אין אסך פאלען איז עס די שולד פון דער ארבייט, וואָס די דאָזיגע  
פרויען טוען. עס זיינען דאָ געוויסע ארבייטען, ביי וועלכע מען  
דאַרף זיך באנוצען מיט כעמישע שטאָפען אָדער פאַרבען, און דע-  
מאָלט וואָלט געווען אן אומזין פאר די דאָזיגע פרויען צו קומען צו  
דער ארבייט מיט מאניקירטע הענט. אבער דאָס זיינען זעלטענע  
פאלען. די דורכשניטליכע פרוי ביי די אַרבייטען, וואָס זי דאַרף  
טאָן טעגליך, אפילו ווען עס איז שווערע הויז-ארבייט, קען דאָך  
האַבען פיינע הענט, אויב זי וויל זיך נעמען די מי דערצו.

די פאָרם פון די הענט האָט זייער ווייניג וואָס צו טאָן  
מיט זייער שיינקייט. פאר הענט איז וויכטיג די ווייכקייט און קאָ-  
ליר פון דער הויט, דער צושטאַנד פון די נעגעל און דער אופן ווי  
די הענט ווערען באנוצט. און די אלע זאכען זיינען כמעט אין פו-  
לער קאָנטראָל פון יעדען מענשען באזונדער. אסך פון די שענסטע  
און איידעלסטע הענט זיינען א גאנצען טאָג פארטאָן אין הויז-אַר-  
בייט. און דאָס איז נישט קיין גאָט-געשאַנק, ווי — לאַמיר זאָגען —  
שיינע האָר אָדער אויגען. עס האָט גענומען אסך מי צו מאכען די  
הענט אזוי אָנציהענד.

באַשיצט די הענט פון הייסע און קאלטע וואַסער מיט גומענע  
הענטשקעס. אויב עס איז אייך שווער צו ארבייטען אין זיי, קענט  
איר קויפען אין פינף-און-צען-סענט סטאָר קענוועסענע הענטשקעס.  
האלט לעבען זיך אלעמאל א צעשניטענע לימענע. די לימענע וועט  
אָרונטערנעמען פלעקען פון די הענט, וועט אָפּבלייכען די הויט און



וועט אויך רייניגען די נעגעל. שטופט אריין די נעגעל טיף אין דער  
שאַלעכץ פון דער לימענע, אזוי אז דער זאפט זאָל אריין אזוי טיף  
ווי מעגליך.

נאָכדעם ווי איר וואַשט געפּעס, רייבט איין די הענט מיט  
וועזעלין און אביסעל קאָלד-קרים. דאָס וועט געגענווירקען דעם  
טרוקענעם פּראָצעס פון די הייסע וואסער און וועט האַלטען די נעגעל  
אין א פרישען און געזונטען צושטאַנד. האַלט די הענט טרוקען,  
כדי די הויט זאל זיך ניט שפּאַלטען.

אויב איר טוט אזא ארבייט, פון וועלכער עס פארבלייבען אייך  
פלעקען אויף די הענט, קענט איר זיך באנוצען מיט דעם פאָלגענדען  
רעצעפט. איר קענט עס אריינגיסען אין א פלעשעל און דאָס נוצען  
ווען איר וועט דארפּען :

2 אונזעם גליצערין.

2 אונזעם וואסער.

4 גרויסע לעפעל לעמאָן זאַפט.

4 דרעמס אַלסאַהאַל.

אן אנדער קרים, וואָס איז זייער גוט פאר די הענט איז פאָל-  
גענדער :

1 אונז קאָקא-פוטער.

1 אונז אויל פון זיסע מאַנדלען.

1 דרעם אַקסאיד אָו זינק.

1 דרעם באָראַקס.

6 טראָפען אויל אָו בוינגאַמאַנט.

וואַרעמט אָן די קאָקא-פוטער און מאַנדעל-אויל אין א פאָר-  
צעליענער כלי, און ווען עס איז גוט צוזאַמענגעמישט טוט אַריין  
דעם זינק אַקסאיד און באָראַקס. מישט גוט אויס און לאָזט אָפּ-  
קילען, און דעמאָלט טוט אַריין דעם אויל אָו בוינגאַמאַנט.  
רייבט גוט אָן דעם קרים אין די הענט און טוט אָן הענטששעסען,  
ווען איר גייט שלאָפען.

פאַרשטייט זיך, אז דאָס אליין זיינען בלויז אויסערליכע מיט-  
לען. דער אמת'ער טריטמענט פאר די הענט איז אייער אייגענע  
פערזענליכקייט, אבער דאָס איז שוין, ווי מען זאָגט, א נאָט-זאָך.

## דער כאראקטער פון הענט

איך בין געוועסען אין א „באָס“, פאָרענדיג אפ-טאון שפעט נאָכ-מיטאָג, ווען דער „באָס“ איז אָנגעפאָקט געווען מיינסטענס מיט פרויען, און איך האָב זיך צוגעקוקט צו א רייע פרויען „סטריפ-הענגערס“, רייען פון הענט, ווייבליכע הענט, אין הענטשקעס פון אַלערליי קאָלירען און שטאַפּען, אָבער מיינסטענס אָן הענטשקעס. און מאָדנע: די בעסט-געקליידעטע, די עלעגאַנטסטע פרויען, האָבען געהאַט נאָעמע הענט — ווייסע מאָניקירטע הענט, פאָלירט מיט העל-ראָזעווע און טיף-רויטע פארבען. און מער פאר אלץ האָט גע-צויגען מיין אויפמערקזאמקייט דער פאקט, וואָס עס האָט כמעט אינגאנצען געפעלט צירונג אויף די הענט. קוים וואס מען האָט באַמערקט א פינגערל אָדער א בראַסלעט, אָדער אַן אַנדער גלאַנ-ציגען אָרנאַמענט, וואס איז אזוי איינגעבאקען יעדער פרוי אין האַרצען.

אפשר איז דאָס די ווירקונג פון דער דעפרעסיע, און אפשר איז עס א רעזולטאַט דערפון, וואס פרויען ווערען מער ראַפּינירט אין זייער געשמאַק. יעדענפאלס האָט די נאַטירליכע שיינקייט פון הענט, אָן דער הילף פון קינסטליכע מיטלען, געמאַכט אויף מיר אן אָנגענעמען רושם.

ס'איז בכלל אינטערעסאַנט צו באַמערקען, ווי מענשען הויבען אָן אָפּצושאַצען זייערע נאַטירליכע אוצרות און נוצען זיי אויס ביז'ן העכסטען גראַד. אַמאָליגע יאָרען איז די האנט געווען די פאַר-נאַכלעסיגסטע פון אלע מענשליכע גלידער. הענט און אָרעמס זיינען געווען איבערגעלאָדען מיט כל'ערליי מעטאַלענע מאַכערייקעס. וואָס מער, וואס שווערער און וואָס בלישטשענדיגער עס איז געווען די צירונג, אלץ בעסער האָט מען זיך געפילט. די פאָרמע, די גרויס פון די הענט האָבען אבער ניט אויסגעמאַכט. בלויז מאלער האָ-בען פאַרשטאַנען דעם קינסטליכען ווערט פון הענט. נאָר זיי האָ-בען געפילט, אז הענט זיינען ניט בלויז אן אינסטרומענט פון בא-דינונג, נאָר אויך אן אויסדרוק פון דער נשמה. דער אַלגעמיינער

עולם האָט אבער נישט באנומען, אז די הענט זיינען פונקט אזוי ווייכ-טיג ווי דער פנים און די אויגען, און אז זיי פאָדערען אויך שטענדיגע אויפמערקזאמקייט. זיי איז געווען פרעמד דער באגריף פון דער „קולטור פון די הענט“.

געוויסע קינסטלער האָבען אפילו אנמוויקעלט א נייע וויסענשאפט, וואס זיי רופען אָן „האַנט-קולטור“. אזוי, צום ביישפּיל, גלויבט די ענגלישע קינסטלערין, מיס עריקא מעי ברוקס, וועלכע וואוינט איצט אין ניו יארק, אז די פאָרמע פון א מענשענס הענט, די צעשפּרייטונג פון די פינגער, זייער אלגעמיינער כאַראַקטער זיינען פונקט אזוי א באשטימטע אָנווייזונג אויף זיין גייסטיגען צו-זאַמענשטעל, ווי „פינגער פרינטס“ זיינען א פיזישער סימן ווער דער מענש איז.

מיס ברוקס האָט אפילו אויסגעטראכט ספעציעלע טערמינען פאר איר „וויסענשאפט“. זי רופט אָן איין סאָרט הענט „ערד הענט“ און דעם אנדערען טיפ „ווינט הענט“. הענט מיט קורצע, שטומ-פיגע פינגער ווערען באצייכענט אלס „ערד הענט“. דאָס הייסט, אַז די אייגענטימער פון אזוינע הענט זיינען געבוירען געוואָרען צו זיין פארנומען מיט די פראַקטישע ענינים פון לעבען, ליב צו האָבען מענשליכע געזעלשאפט און צו זיין איינגעקניפט מיט מענש-ליכע פראָבלעמען.

ווידער, די וועלכע האָבען שלאָנקע, גראַציעזע פינגער געהערען צו דער צווייטער קאטעגאָריע, צו די אייגענטימער פון „ווינט הענט“, און זיי זיינען עס די טרוימער און דענקער. זיי האָבען ליב אין איינזאמקייט צו באטראכטען די וועלט. זיי ווילען האָבען רוים ארום זיך און א קאמין, ביי וועלכען צו זיצען און חלומ'ען. איך וועל זיך דאָ נישט אריינלאָזען אין די אלע קאָמפליצירטע טעאָריעס וועגען הענט און זייערע כאַראַקטער-שטריכען. איך וועל זיך באנוגענען מיט דער באַהויפטונג, אז אפילו ווען מען זאָל אַוועקמאכען מיט דער האנט די פארשיידענע שיינע פראָצען און פסיכאָלאָגישע עקסלערונגען פון דער „האַנט-קולטור“, בלייבט אלץ דער פאקט, אז די פאָרמע פון די הענט, די פאָרמע און גרויס פון די פינגער דינען אונז אלס וועג-ווייזער, ווען מיר פאָרשען אויס

דעם מהות פון אונזערע פריינט און זיי העלפען אונז אפילו מיט דער דערציהונג פון אונזערע קינדער.

יעדע מוטער דארף זיך פאָרויכטיג צוקוקען צו די הענט פון אירע קינדער, באמערקען זייער האלטונג, זייער אויסדרוק — צי זיי זיינען דראמאטיש אָדער פראקטיש, קינסטלעריש אָדער ניט, גע-זעלשאפטליך אָדער איינזאם אויב מען קען זיך אזוי אויסדריקען — און ציהען פון אירע באַאָבאכטונגען געוויסע שלוסען, וואס וועלען איר העלפען אין ערציהען איר קינד.

הענט זיינען די שטומע אָבער אמת'ע עדות פון דער פער-זענליכקייט. דער ערשטער פראָבלעם איז, אלזאָ, צו דערקענען די שטריכען פון די הענט. ווען מען האָט שוין דאָס דערנרייכט, קען מען אויפנעמען דעם צווייטען פראָבלעם — וואס צו טאָן מיט די הענט, צו וועלכער גרופע זיי זאלען ניט געהערען.

די ערשטע באדינגונג איז, זעלבסטפארשטענדליך, ריינליכקייט פון הויט און נעגעל. די ריינליכקייט פון די הענט זיינען א מאָס, מיט וועלכער צו מעסטען די אלגעמיינע ריינליכקייט פון קערפער און גייסט. אויב מען וויל אומבאדינגט אָנווענדען נעגעל-פאָליר, דארף מען אויך אין דער הינזיכט זיין פאָרויכטיג. פאר קורצע פינגער איז ניט פאסיג קיין פארבענרייכע פאָליר, ווייל עס שאפט דעם עפעקט פון רויטע לאַטעס. לאנגע פינגער, ווידער, קענען זיך ערלויבען א שטארקער רויט.

## וואָס מאַכט שיין די הענט

אכטונג געבען אויף די הענט מיינט ניט בלויז שענקען אויפ-מערקזאמקייט צו די נעגעל. די הענט אליין זיינען פיל וויכטיגער ווי די נעגעל. זייער שיינקייט ווערט גלייך באמערקט פון יעדען איי-נעם, ווייל מענשען האָבען שוין אזא טבע, אז זיי קוקען אויף די הענט, און שאצען אָפטמאָל אזוי אָפ אייער כאַראַקטער. די פאָרם פון די הענט איז ניט די הויפט-זאך וואָס מאַכט זיי

שיין. הענט קאנען זיין חני'עוודיג אפילו ווען די פינגער זיינען  
 ניט זייער לאנג און דין. דער קאליר און די ווייכקייט פון דער  
 הויט זיינען די הויפט-זאכען וואס מאכען זיי שיין, און די זאכען  
 זיינען אָפהענגיג פון גוטער באהאנדלונג.

אסך פרויען וועלכע טוען אליין אלע ארבייט אין הויז האָבען  
 זייער שיינע הענט. דאָס איז ניט אלעמאָל א גאָט'ס זאך, ווייל די  
 מערסטע פרויען ווערען ניט געבענשט מיט שיינע הענט פון דער  
 גאָט, פונקט אזוי ווי זיי ווערען ניט געבענשט מיט אלגעמיינער  
 אויסערליכער שיינקייט. זיי דארפען אליין ארויסבריינגען די שיינ-  
 קייט פון זייערע הענט און דערנאָך אויפפאסען אויף זיי, אז זיי זא-  
 לען ניט פארדריטעלט און פארהארטעוועט ווערען דורך די יאָרען.  
 ווען א באלעבאָסטע טוט אליין די שווערערע ארבייטען אין  
 הויז, דארף זי אלעמאָל טראָגען אויף אירע הענט גומענע הענטש-  
 קעס. אויב די גומענע זיינען איר אומבאקוועם, מעג זי נוצען ליי-  
 ווענטענע, אבער עפעס מוז זי טראָגען אויף די הענט. נאָכדעם ווי  
 זי ווערט פארטיג מיט וואַשען די געשיר, דארף זי גוט אָפטריקענען  
 אירע הענט און איינרייבען זיי מיט אביסעל ווייסע וואַזעלין אָדער  
 קאָלד-קרים. דאָס וועט ווירקען קעגען דעם טריקענדיגען עפעקט  
 פון אזוי פיל וואסער און וועט האלטען די הויט צאָרט. אין א בא-  
 קוועמען אָרט אין קיך דארף זי אויך האָבען גרייט א שטיקעל  
 לימענע. יעדעס מאָל ווען זי ארבייט מיט פרוכט אָדער מיט עפעס  
 אן אנדער זאך וואס פארפלעקט די הענט, דארף זי גלייך איינרייבען  
 אירע הענט מיט די לימענע. דאָס נעמט אראָפּ די פלעקען און  
 מאכט אויך ווייסער די הויט. דערנאָך קען זי איינגראָבען אירע  
 נעגעל טיף אין דער שאַלעכץ אריין. דאָס וועט זיי גוט אויסרייניגען.  
 פיל ערגער פאר די הענט ווי הויז-ארבייט, איז גאָרטען-אַר-  
 בייט אָדער אפילו שפיל אין דרויסען. די נעגעל ווערען דאָן אָפגע-  
 בראַכען, די הענט אינגאנצען פארפלעקט פון דער ערד, און די הויט  
 הארט. דאָ איז אויך אין פלאץ מיין עצה וועגען טראָגען הענטש-  
 קעס. א פאָר אלטע לעדערנע הענטשקעס וואָס זיינען מיט א האלבען  
 און אפשר מיט א גאנצען סייז צו-גרויס, זיינען זייער באקוועם פאר  
 גאָרטען-ארבייט. שטייפע הענטשקעס זיינען נוצלאָז — דאָס הייסט,

סידען אייער גארטען-ארבייט באשטייט פון שטיין אָן א זייט און צוקוקען זיך ווי אנדערע ארבייטען. נאָכדעם ווי מען ארבייט אין גארטען קען מען אראָפּנעמען די פעטס פון די הענט מיט אַביסעל באַראַקס, צעלאָזען אין וואַרימע וואַסער. די פלעקען קען מען אַראָפּנעמען אַמאָל מיט פשוט'ע זייף און וואַסער און אַמאָל מיט לימענע. אויב די הענט זיינען אבער שטארק פארפּלעקט, וועט די פּאָלגענדע פליסיגקייט זייער גוט צוניץ קומען. גרייט עס צו אליין, ניסט עס אריין אין א פלעשעלע, און האלט עס ביי אייער זייט, כדי איר זאָלט עס האבען לעבען זיך ווען נויטיג.

גליסערין — צוויי אונצעס.

וואַסער — צוויי אונצעס.

לימענע זאַפט — פיר גרויסע לעפעל.

אַלקאָהאָל — פיר דראַמס.

מענשען וועלכע האָבען ליב צו שפּילען טענים אָדער גאָלף, דארפּען אויך טאָן עפעס צו באַשיצען זייערע הענט פון צופיל אַרויסגעשטעלט ווערען צו דער זון און לופט. ווענישינג קרים אָדער היינדיס האָני און עמאַנד קרים (האָניג מיט מאַנדלען) זיינען אויסגעצייכענט פאר דעם צוועק. ווען מען שיט נאָך אַרויף אַבי-סעלע טאלקום פוידער אויף די הענט, נאָכדעם ווי מען רייבט זיי איין מיט דעם קרים, קאָן מען זיין פּאָלקאָם זיכער, אז די הענט וועלען ניט ליידען פון דעם, וואס מען פארברענגט לאַנגע שטונדען אין דרויסען.

אויב די הויט אויף די הענט איז אזוי סענסיטיוו, אז עס ווערט צעשפּאַלטען אזוי שנעל ווי עס דערפּילט נאָך דעם קלענסטען ווינט, וועט דער פּאָלגענדער מיטעל זיין זייער ווירקזאם. מישט צוזאַמען אַביסעלע פשוט'ע געלע מעל מיט קאסטיל זייף און וואַ-רימע וואַסער, און לייגט עס אַרויף אויף די הענט. זייט אויך פּאָר-זיכטיג ניט אַרויסצוגיין אין דרויסען איידער די הענט זיינען אַב-סאָלט טרוקען.

רויטע הענט זיינען א גאנץ געוויינליכע ערשיינונג ביי אידישע פרויען. עס קומט אָפט פון טונקעל די הענט אסך אין וואַסער און דערנאָך ניט טריקענען זיי גוט. אַמאָל ווערען די הענט אויך

רויט פון ווינט. קאָקא-באָטער (קאָקא-פוטער) איז א זייער גוטער מיטל צו רויטע הענט. רייכט עס איין פאר'ן גיין שלאָפֿען און טוט אָן א פּאָר הענטשקעס — אזעלכע וואָס מען קען אויסוואַשען. נאָך אזא מין באַהאנדלונג וועלען אייערע הענט אין א קורצער צייט ווערען ווייסער און אויך אסך גלאטער.

עס איז שוין איצט אַ געוויינליכע זאך צו באַהאנדלען די הענט און אָרעמס אין דער זעלבער צייט, וואס מען „מעניקירט“ די נע-געל. ווי שוין נעגעל זאָלען ניט זיין, וועלען זיי אָבער אויסזען מיאוס אין א פּאָר הענט, וואס זיינען ניט שוין. די פינגער פון די הענט דארפֿען זיין דין און גלאט. די דאָזיגע דינקייט קאָן מען לייכט באַקומען דורך מאַניפּולירען לאַנגזאָם די הויט ארום די קנאָכען, און ביסלעכווייז מאַכען גלאט דעם גאנצען פינגער. אויב דער שפיץ פינגער איז פלאך, קוועטשט איין דאָס פלייש פון ביידע זייטען און פרובירט דאָס מאַכען רונדער. דער פינגער דארף זיין ברייטער פון אונטען און שמעלער ביים שפיץ. אויב די קנאָכען זיינען שוין צו גרויס, איז כדאי אויסצוגלייכען די איבעריגע טיי-לען פון דעם פינגער, אנשטאט צו פרובירען פארקלענערען די קנאָכען.

די פלאך פון דער האַנט דארף זיין שטייף, ניט ווייך און פעט. אַ גוטער מאַסאַזש פון צייט צו צייט וועט פיל העלפֿען צו מאַכען שטייפֿער די פלאך.

הענט, וואס זיינען צו פעט אָדער צו דין, צייגען געוויינליך אָן אויף דעם אלגעמיינעם געזונט, און דער צושטאַנד פאַרבסערט זיך אָפט מיט אַן ענדערונג אין דער דיעטע אָדער אין דעם אומן פון לעבען. מאַסאַזש און עקסערסיזן קאָנען אבער דערווייל פיל ארויס-העלפֿען. אויב דער האַנט-געלענק איז גראָב, קאָן מען אים רעדו-צירען דורך א גרינגען עקסערסיזן: דרייט דעם גראָבען פינגער אין אַ צירקעל. די מוסקולען, וואס קאָנטראָלירען דעם גראָבען פינגער, געפינען זיך אין דעם האַנט-געלענק, און איר קאָנט אלליין לייכט באַמערקען, ווי עס ווירקט אויף זיי דאָס דרייען פון דעם פינגער. אויב דער עקסערסיזן מאַטערט אויס, דארף מען אָפּרוהען אויף א וויילע די גאנצע האַנט. מען דארף זיך אבער ניט אָפּרוהען

צו לאנג, ווייל דאן וועט דער עקסערסיוו ניט בריינגען די גע-  
ווינשטע רעזולטאטען.

די טעמפעראטור פון די הענט איז אויך אן אָנווייזונג פון  
דעם אלגעמיינעם געזונט-צושטאנד. הענט, וואס זיינען אלעמאל  
קאלט, צייגען אן אויף אן אָרעמער בלוט-צירקולאציע. אין אַזא  
פאל וועט יעדע פאָרם פון עקסערסיוו אָדער מאַסאַזש העלפֿען צו  
סטימולירען די צירקולאציע. הענט, וואס זיינען ווארעם און פייכט,  
צייגען געוויינליך, אז די פערזאָן איז מיד און „ראָן-דאָן“ און מוז  
צוריק אויפבויען דאָס געזונט דורך א גוטער דיעטע, פרישע לופט  
און אסך רו. שלאַפֿען אסך וועט פיל העלפֿען אָנצוזאמלען נייע  
ענערגיע.

באנוצט זיך קיינמאל ניט מיט קיין כעמישער צוגרייטונג, אָפּ-  
צושטעלען דאָס שוויצען פון די הענט. די שוויץ דרייען זיינען באַ-  
זונדערס דיק אין די פלאַכען פון די הענט און אין די פיאטעס פון  
די פיס, און מיר פארלאָזען זיך אויף די דאָזיגע דרייען צו רייניגען  
דעם קערפער פון די אלע איבעריגע מאטעריאלען, וואס ער ניט  
געוויינליך ארויס דורך שווייס. ווען די דאָזיגע דרייען וואָלטען ניט  
אזוי גוט געטאָן זייער ארבייט, וואלטען מיר בשום אופן ניט געקאָנט  
אַפּשטעלען דאָס שוויצען אונטער די אָרעמס אָן שעדליכע רעזול-  
טאטען. אויב אייערע הענט שוויצען זייער פיל, זעט גלייך צו פאר-  
בעסערען אייער אלגעמיינעם געזונט-צושטאנד און טוט קיין זאך  
ניט אַפּצושטעלען דאָס שוויצען. איר קאָנט זיך אזוי בלויז אָנטאָן  
שאַדען.

די פאַרשענערונג פון די הענט ווענדט זיך שוין אָן דעם סאָרט  
הענט וואס מען האָט. דאָס וואס ס'איז גוט פאר קורצע, גראָבע  
הענט, איז ניט פאסיג פאר ביינערדיגע פינגער און הענט.  
קורצע פינגער דארף מען וואס ווייניגער באפוצען, ווייל דע-  
מאָלט זעען זיי אויס נאָך קירצער. פון דער אַנדערער זייט, געוויינען  
לאנגע פינגער ווען זיי ווערען באצירט מיט פינגערלאך. מיט  
הענטשקעס דארף מען אויך זיין אויסקלייבעריש. יעדע פרוי דארף  
אויסקלייבען אזא פאָר, וואס פאסט זיך פאר אירע הענט: הענטש-  
קעס דארפֿען אויך זיין ענג צוגעפאסט צו דער האנט.



מיר קענען ניט איבערמאכען די הענט, אזוי ווי מיר קענען  
ניט איבערמאכען וועלכען עס איז פיזישען שטריך. די הויפט-זאך  
איז אבער צו אנערקענען דאָס רעכט פון די הענט אויף שיינקייט  
און צו באהאנדלען זיי ווי זיי פארדינען, אלס דער אויפריכטיגער  
אויסדרוק פון אונזער פערזענליכקייט.

## די פינגער

ווען מען רעדט פון די הענט, מיינען מערסטע מענשען די אויפפא-  
סונג פון די נעגעל. ס'איז אבער ניט גענוג צו האָבען שיינע נעגעל.  
ווען די הענט גופא זיינען מיאוס און פארנאכלעסיגט, וועלען די  
שיינע נעגעל ניט פארגרייטען דעם חסרון.

די פינגער דארפען זיין דין און שיין אויסגעפורמט. ווען מען ניט  
גוט אכטונג אויף זיי, קאָן מען ווירקען, אז די פלאַכע ברענען זאָ-  
לען צוריק ווערען רונד. אויב די געלענקען זיינען צו גרויס, קאָן  
מען זיי פארקלענערען, אָדער אויב דאָס איז שוין אוממעגליך,  
קאָן מען קנעטען די איבעריגע טיילען פון די פינגער כדי צו שאַפען  
די ריכטיגע פראָפּאָרציע.

די דאָלאַניעס פון די הענט דארפען זיין פעסט, ניט ווייך.  
דעם פעלער קאָן מען פארבעסערען דורך מאַסאַזש און עקסערסייז.  
די הויט דארף זיין גלאַט און ווייס, און אזא צושטאַנד קאָן מען  
אַנהאַלטען, ווען מען וועט באנוצען אויל. די געלענקען ווערען  
פארטריקענט הויפטזעכליך פון דער קעלט, פון נאסקייט, ווי אויך  
פון שמוץ. ווען מען ניט באזונדערס אכטונג אויף די הענט, ס'ט-  
מולירט מען די צירקולאַציע, אזוי אז עס קאָן ניט קומען דערצו.  
ווען מען שמירט מיט אויל און מען מאַסאַזשירט די הענט, ווערען  
זיי ציכטיגער, ווי מיט זייה און וואסער. דער פראָצעס באַזייטיגט  
גריבער, שרומפט איין די אָדערען, און מאכט בכלל די הענט פון  
אַן עלטערער פרוי אויסזען יונג. וואָרים אָן די הענט קאָן מען דער-

קענען א מעגשענס עלטער, אפילו ביי אזא מעגשען, וועמעס פנים נארט אפ.

דער האנט-וואָרצל דארף זיין לייכט בויג, גלאט און פעסט. ווען מען זאָל באהאנדלען בלוז די הענט ביזן געלענק, וואָלט מען נאָר געלאָזען אויף הפקר די פרוי אין איר אַווענט-קלייד. מען טאָר דערפאר ניט פארנאכלעסיגען די פאָדער-אַרעמס, וועלכע ליידען אַפטמאָל פון געשוואָלענע אָדערען, גריבלאך, און זיינען באזונדערס בייניג און פארהאַרטעוועט ארום די עלענבויגענס. די מאָדערנע מעטאָדע פון פארשענערען די הענט הויבט זיך דערפאר אָן פון די שפיץ פינגער ביז איבער די עלענבויגענס. כאָטש ס'איז מער ווירק-זאם אין די הענט פון אן עקספערט, קאָן מען עס אבער אויך נאָך-מאכען אין דער היים און האָבען צופרידענשטעלענדע רעזולטאַטען. מאַסאַזשירען די הענט און די אַרעמס איז גאנץ לייכט. די באַוועגונגען פון מאַסאַזש זיינען רונדע, ארום און אַרום ווי אין אַ קרייז פאר די אַרעמס, בעת די הענט, סיי די הינטערשטע טייל און סיי די דאָלאַניעס, קנעט מען איין. די באַהאַנדלונג איז באַ-זונדערס גוט כדי צו באַרוהיגען די נערווען, אַפצורוהען די הענט און פאר רומאַטיזם און געוויסע פאלען פון נירויטיס. איידער, אָבער, איר ווענדט אָן די מעטאָדע פאר א קראנקהייט, דארפט איר זיך באַראטען מיט א דאָקטאר.

די טעמפּעראַטור פון די הענט ווייזען אַפט אָן אויף דעם אַל-געמיינעם געזונט. ווען די הענט זיינען שטענדיג קאַלט, איז עס אַ סימן פון שלעכטער צירקולאַציע, און מאַסאַזשען העלפען אַסך צו פאַרבעסערען דעם צושטאַנד. פייכטע, ווארימע הענט באדייטען, אַז דער קערפער איז אַפגעשוואַכט, און דערצו העלפט ניט קיין לאַקאַלע באהאנדלונג. פאר דעם איז נויטיג א רעגולירטע דיעטע, פיזישע איבונגען, פרישע לופט און גענוג שלאָף און רו. דער פאָל-גענדער מיטעל איז אַפט ווירקזאם צייטווייליג: טונקט איין די הענט אין הייסע וואסער, אזוי הייס ווי איר קאָנט עס פארטראָגען, טריקענט עס פולשטענדיג און רייכט איין מיט טרוקענע באָריק-עסיד פוידער. איר טאָרט אבער ניט אָנווענדען קיינע כעמישע מיטלען אַפצושטעלען דאָס שוויצען אין די דאָלאַניעס פון די הענט,

ווייל דאָרטען, ווי אויך אין די פּיאַטעס פון די פּיס, זיינען די דרי-  
זען, וועלכע טראָגען אָפּ דעם אָפּפאל פון קערפּער, זייער ענג גע-  
בויט, און איר קאָנט דערמיט פארשטאָפּען די וויכטיגע אָרגאַנען.  
פאַרהאַרטעוועטע הענט זיינען אָפט דער רעזולטאַט פון הויז-  
אַרבייט, און צעבראַכענע אָדער האַרטע נעגעל, וועלכע ברעכען זיך  
לייכט איבער, געפינט מען ביי מענשען, וועלכע נוצען די הענט אַסך,  
שפּילענדיג פּיאנאָ, אָדער קלאַפענדיג אויף א שרייב-מאַשין, א. א. וו.  
די הענט און באַזונדערס די נעגעל, זעען זיך מער אָן ווי  
מערסטע טיילען פון קערפּער, און דערפאַר איז אזוי וויכטיג, אז  
זיי זאָלען אימער זיין אין גוטער אָרדנונג. מער פון אלץ דאַרף מען  
אַכטונג געבען אויף די „קיוטיקעלס“, די הויט, וואס וואַקסט אַרויס  
פון די וואַרצלען פון די נעגעל. אויב מען רוקט עס ניט אָפּ, ווערט  
די הויט אָפט צעריסען, און עס וואַקסען אָן מיאוסע שטיקלאך  
„הענגעליס“.

אויב איר וועט שטענדיג נוצען וואַזעלין, אויף אָדער „קאָלד  
קרים“, וועלען די „קיוטיקעלס“ ווערען ווייך, און דעמאָלט איז לייכט  
צוריקצושטופּען זיי מיט א הילצערנע שטעקלעך אָדער עלפּענבין  
(איינאָרד) אינסטרומענט. קוועטשט ניט צו שטאַרק, ווייל ס'איז  
גרינג צו שעדיגען דעם וואַרצלע פון נאָגעל. שניידט ניט די „קיו-  
טיקעלס“, סיידען איר האָט זיי שוין אזוי פאַרלאָזען, אז ס'איז אומ-  
מעגליך זיי צוריקצושטופּען. אין לעצטען פאַל, נעמט א גוטען  
„קיוטיקל“ שערעל אָדער מעסערעל, און שניידט פאַרזיכטיג, ניט  
צו טיף אין הויט אריין. טאָמער צעשניידט איר די הויט און עס  
באווייזט זיך בלוט, ווענדט גלייך אָן א „דיסינפּעקטאַנט“.

איך וויל דאָ ווידערהאַלען, אז אַ באַלעבאָסטע דאַרף שטענדיג  
טראָגען הענטשקעס ביי דער ארבייט, כדי צו באַשיצען די הענט  
און נעגעל. הייסע וואַסער און שטויב מאַכען די נעגעל האַרט און  
טרוקען. לעמאָן דאַרף אויך אלעמאָל זיין צו דער האַנט, ווייל עס  
רייניגט די נעגעל, מאַכט זיי ווייס און גרינג צו פּאָלירען, און דער-  
לאַזט אויך ניט, אז די „קיוטיקעלס“ זאָלען צו שנעל וואַקסען. אויב  
איר קאָנט זיך נאָר פאַרגינגען, גייט פון צייט צו צייט צו א פּראָ-  
פעסיאָנאַלער מאַניקיוּריסטקע, כדי זי זאל דערגענצען דאָס, וואס

איר קאנט אליין ניט פארפאלקאמען אין דער באהאנדלונג פון אייערע נעגעל.

דערלאזט ניט, אז מען זאל אייך די נעגעל אויספורעמען אין די נייע עקסטרעמע מאדעס, וואס מען זעט אמאל. די נעגעל דארפען האבען די אלגעמיינע פארמע פון די שפיץ-פינגער. די וויכטיגסטע זאך, וואס א פראפעסיאנעלער מאניקיוריסט קאן פאר אייך טאן, איז אפצושניידען די „קיוטיקלס“. ווען איר מאכט אייער אייגענע „מאניקור“, איז בעסער די „קיוטיקלס“ צו באזייטיגען מיט אן „אָרענדוש סטיק“ באדעקט מיט וואטע. אויב איר באנוצט זיך שוין יא מיט א שערעל, שניידט ניט אָפּ אין גאנצען די „קיוטיקלס“, נאָר די איינצעלנע שטיקלאך הויט, וואס הענגען אריבער, די „הענג-נעילס“. נאָכדעם ווי איר פארמירט די אויסערליכע נעגעל מיט א בויגזאמער, שטאַלענער „פאיל“, ענדיגט מיט אן „עמארי באָרד“. מאניקיוריסט די נעגעל אין דער פאלגענדער אָרדנונג: ווייט זיי אין הייסע, זיפֿיגע וואסער. רייניגט די הענט און די נעגעל מיט אַ נאָגעל-בארשט. מאניקירט די נעגעל, לויט די אויבערשטע אינ-סטרוקציעס — צוערשט פארמירט די נעגעל, דערנאָך רוקט אָפּ די „קיוטיקלס“, און צולעצט פאלירט די נעגעל מיט א קליי און אויך מיט א פוידער. ווען מען באנוצט בלויז טרוקענע פוידער אָן די קליי, ווערען די נעגעל טרוקען און ברעכען זיך לייכט איבער. אויב איר האָט ניט קיין ספעציעל בארשטעל אויף צו פאלירען, נאָכדעם ווי איר רייכט אָן די טרוקענע פוידער, נוצט די דאָלאַניעס (פאלמס) פאר דעם צוועק.

## די נעגעל

מען זאָגט, אז מען קען דערקענען אן איידעלע פרוי לויט אירע נעגעל און אירע נאָז-טיכלאך. נאטירליך מיינט מען דערמיט צו זאָגען, אז די פרוי, וואס גיט זיך אָפּ מיט זיך, וואָס גיט אַכטונג, אז זי זאל תמיד זיין אָנגעטאָן פאסענד און לויט דער לעצטער

מאדע, און וואָס היט אָפּ איר געזונט און איר שיינקייט — אזא פרוי קען מען גלייך דערקענען, ווען מען גיט בלויז א קוק אויף אירע נעגעל און אירע נאָז-טיכלאך.

די נעגעל פון א פרוי ציהען אלעמאָל די אויפמערקזאמקייט. אויב זיי זיינען צו קורץ, צו לאנג, צו רויט, אָדער די הויט אַרום זיי איז נישט גלאט, ווייסט מען, אז די פרוי איז אַביסעל נאַכלעסיג, אַז זי גיט נישט גענוג אכטונג אויף זיך. אויב איר ווילט דעריבער, אַז עס זאל אויף אייך נישט ארויפפאלען אזא חשד, טאָ היט אָפּ אייערע נעגעל.

וויפיל פרויען האָבען זיך באמת אויסגעלערנט די קונסט פון אויפפאסען אויף די נעגעל און הענט? ס'איז נישטאָ קיין האָקוס-פאָקוס צו דערווערבען שיינע הענט. אסך פרויען מיינען, אז דער-מיט וואס זיי וועלען א שמיר טאָן אַביסעל רוישיגען פאָליר אויף די נעגעל וועלען שוין זייערע הענט זיין אַנציהענד. אויב איר האָט אָפגעפליקטע „קיטסיקלס“, אויב שטיקלאך הויט הענגען אַרום איי-ערע נעגעל און די נעגעל גופא זיינען נישט גלאט און ברעכען זיך לייכט איבער, און דערצו זיינען נאָך די ווינקלען אונטער די נעגעל שוואַרצליך, וועט איר נאָר ציהען אויפמערקזאמקייט צו די נעגעל, אויב איר וועט זיי פאָלירען, אבער איר וועט נישט פאַרדעקען די מיאוס'קייט. די טיפערע פאַרבען פון פאָליר, ווי „אירידעסענט פינק“, אָדער „קאַראַל פינק“, „טאַמייטאַ-רויט“, דער נייער מאָ-האנגאני קאָליר, ראָזעווע פינק אָדער בלוי-רויט זיינען זייער פיין פאַר פרויען, וועלכע זיינען פראָפעסיאָנעל פאַרבונדען מיט דער בינע. מיט צוואנציג יאָר צוריק וואָלט א פרוי וועלכע וואָלט גע-פאַרבט די נעגעל מיט די שרייענדיגע קאָלירען, וועלכע זיינען היינט מאָדיש, באטראכט געוואָרען פאַר אן אויסגעלאָסענער פרוי און וואָלט אויסגעשלאָסען געוואָרען פון דער בעסערער געזעלשאפט, סיידען זי וואָלט אפשר געווען זייער רייך אָדער פראָמינענט. מיט צען יאָר צוריק איז אויפ'ן מאַרק בלויז געווען נעגעל-פאָליר פון דער נאַטירליכער פאַרב, וואָס ברענגט אַרויס דעם אייגענעבוירענעם ראָזעווען קאָליר פון די נעגעל.

אלס רעזולטאַט פון נאָכאַנאַנדיגער אדווערטייזינג, ווי אויך

דורך דער מיטהילף פון מאָדע-רעדאקטאָרען, זיינען פאראן אויפ'ן מאַרק אכט פארשיידענע קאַלירען, וואס מען קאָן צופאסען צו יעדע קאָסטום און צו יעדער באַזונדערער געלעגנהייט אין פאר-לויף פון טאָג. לויט די דאָזיגע מאָדע-רעדאקטאָרען קומט אויס, אַז ס'איז ניט פאסיג צו באווייזען זיך אויפ'ן טעגס-קאָרט אָדער אין א באַד-קאָסטום אָן א געוויסען קאַליר פון נעגעל-פאַליר.

אלע נאכט, פאר'ן גיין שלאָפּען, לייגט ארויף אויף די נעגעל אביסעל אליוו-אויף און רייבט עס איין אין דער הויט ארום די נעגעל. דאָס איז באזונדערס וויכטיג פאר אזעלכע נעגעל, וואָס ברעכען זיך אָפּ, ווייל די אויף מאכט די נעגעל וויכער. עס איז אויך גוט פאר קורצע נעגעל, דאָס הייסט נעגעל, אין וועלכע די „האַלבע לבנה“ זעט זיך ניט ארויס. אין אַזאַ פאל דארף מען צוריקשטופען די הויט ארום די נעגעל ביז וואנען די „האַלבע לבנה“ וועט זיך יא ארויסזען. דאָס קען אמבעסטען נעמאָן ווערען מיט אַן „אראנדזש סטיק“, א שטעקעלע, וואָס איז ספעציעל גע-מאַכט געוואָרען פאר דעם צוועק, און וואָס מען קען קויפּען פאר א פאַר סענט אין יעדען אפטייק. אזא באהאַנדלונג וועט אויך פירען דערצו, אז איר וועט ניט דארפּען שניידען דעם „קיוטיקעל“ (די הויט ארום די נעגעל), ווייל עס וועט אלעמאָל זיין ווייך און גלאט און וועט באמת זיין א שיינע ראם פאר די נעגעל.

די פאָרם פון אייערע נעגעל ווענדט זיך שוין אָן אייער פער-זענליכען געשמאק און אָן דעם פאָרם פון אייערע הענט. איך קען אייך בלוז ראטען צו פארמיידען עקסטערעמען. ניט אכטונג, אַז אייערע נעגעל זאָלען ניט זיין צו לאנג, אָדער צו שפיציג. נעמט אן „עמערי באַאָרד“ און גלאט אויס די נעגעל אלע טאָג. דאָס וועט זיי האלטען אין אָרדענונג, און וועט זיי פאַרהיטען פון ווערען צע-בראָכען. עס איז אויך ראטזאם צו נוצען א נאָגעל-בערשטעל ביים וואשען די הענט, כדי צו האלטען אזוי ריין די נעגעל, אז עס וועט ניט נויטיג זיין צו נוצען „נעיל ווהייט“, די ווייסע שטאַף, וואָס מען לייגט געוויינליך אונטער די נעגעל.

איין מאָל א וואך דארף מען זיך געבען א ריכטיגען „מעגני-קויר“, מען דארף „אַרומפילען“ די נעגעל, צוריקשטופען די „קיו-

טיקעל" און פאָלירען די נעגעל, אויב מען וויל, אז זיי זאלען זיין פאָלירט מיט א טרוקענעם פאליש. בלויז פרויען, וועלכע ווילען זיך ווארפען אין די אויגען, נוצען א „ליקוויד" פאליש פון א רויטען קאָליר. די מער-איידעלע פרוי, וואס ווייס ווי צו קליידען זיך מיט געשמאק, נוצט א טרוקענעם פאליש, ווייל עס זעט אויס מער נאָ-טירליך. אויב איר ווילט אָבער, אז דער גלאַנץ אויף אייערע נעגעל זאָל זיך האלטען עטליכע טעג, און דערפאר מוזט איר נוצען א נאָ-סען פאליש, קלייבט אויס אָדער די גאָר העלע פאליש, אָדער א מי-טעלמעסיגען קאָליר.

עס ווערען פארקויפט אין די דעפארטמענט סטאָרס קליינע מע-ניקירינג סעטס, וואס באטרעפען ניט מער ווי 25 אָדער 35 סענט, און זיי ענטהאלטען די אלע מאטעריאלען, וואס זיינען נויטיג פאר א מעניקיר. איר וועט געפינען פיל באפרידיגונג אין די רעזול-טאטען.

## דער קאָליר פון די נעגעל

עס ווייזט אויס, אז דער געשמאק פאר שרייענדע קאָלירען איז פאריבער, יעדענפאלס, פאר א געוויסער צייט. די נאָך-מלחמה יאָ-רען האבען מיט זיך געבראכט א נייגונג פאר אלץ, וואס איז געווען איבערגעטריבען, שרייענדיג, וואס האָט אויפגעריסען די אויגען. איבערהויפט האָט זיך די טענדענץ באוויזען אין די קאָלירען, וואס זיינען אריין אין דער מאָדע. רויט איז געוואָרען דער באַליבסטער קאָליר, א ראשענדער רויט, בלוט-רויט — אלע שאַטירונגען פון רויט. ניט נאָר זיינען קליידער געווען רויט, נאָר פרויען האָבען אָנגעהויבען צו נוצען אסך פארב אויפ'ן פנים, און זיי האָבען אפילו אָנגעהויבען שמירען זייערע נעגעל אויף רויט.

עס זיינען אבער צו יענער צייט אויך געווען פרויען, וואָס האָבען זיך ניט געלאָזט פארפירען פון דער מאָדע. דאָס זיינען גע-ווען פרויען מיט איידעלע געשמאקען און ראפינירטע מאַניערען, זיי האָבען זיך אנטזאגט צוצושטימען, אז רויט-געפאַרבעטע נעגעל האָבען צוגעגעבען דער פרוי שיינקייט און חן. זיי האבען געהאל-

טען נאָר פארקערט, אז דאָס נעמט אַוועק די שיינקייט פון א פרויס האַנט, און בכלל פון איר גאנצען אויסזען. ווען א פרוי האָט אוי-סערנעוויינליך לאנגע, דעליקאטע און פיין פאָרמירטע פינגער, קען זי אפשר זיך ערלויבען צו פארבען די נעגעל. אבער אפילו דאן קען מען צווייפלען צי דאָס איז ראטזאם. די דורכשניטליכע פרוי האָט אָבער ניט אזעלכע פינגער, און דורכשניטליכע פינגער זעען ניט אויס שיין ווען זיי זיינען געפארבט מיט א שטארק רויטען קאליר. רויטע נעגעל הארמאָנירען ניט מיט דעם קאליר פון דעם פנים און אויך ניט פון די הענט. אסך פרויען האָבען דאָס דער-פילט אינסטינקטיוו, און דאָך האבען זיי ניט געפאָלגט זייער גוטען שכל. די מאָדע איז א טיראן און פאָדערט, אז מען זאָל זי נאָך-פאָלגען. בלויז די שטארקסטע פרויען לאָזען זיך ניט מיטגיין מיט'ן שטראָם. און דערפאר גלויב איך, אז אסך פרויען פרייען זיך איצט מיט דעם, וואס מען דארף שוין מער ניט פארבען די נעגעל אויף רויט.

די פאָפולאריטעט פון געוויסע קאלירען האָט זיך געביטען. די ענדערונג האָט זיך באוויזען אין דעם קאליר פונ'ם פנים, און אויך פון די נעגעל. איצט נוצען פרויען זייער ווייניג שמינקע. בלאַסקייט איז אריין אין דער מאָדע, און אויך די נעגעל דארפען איצט זיין בלאַם. בלויז די שפיץ פינגער מענען זיין אביסעל רויז קאלירט.

וויפיל באלעבאָסטעם דארפען דען צופארבען די שפיץ פינגער? נאָר, נאָר ווייניג. וועלכע באלעבאָסטע, ליידער, האָט ניט עטוואָס רויטליכע שפיץ פינגער? זי באקומט דאָס, נעבאָך, פון וואַשען געפעס און פון נעצען כסדר די הענט מיט הייסע און קאלטע וואַסער. אָבער, אויב די מאָדע פארלאנגט, פיל איך עס פאר מיין פליכט אייך צו דערקלערען, וואָס איר מוזט טאָן כדי צו זיין „סטיליש". די מאָדע איז איצט צו נוצען פארבלאָזע קאלירען אויף די נעגעל. די נעגעל דארפען האָבען א גלאנץ, אבער זיי טאָרען ניט זיין טונקעלער ווי א דעליקאטע רויז-קאלירטע „סי-שעל", אָדער ווי די רויזקייט פון א קינדס הויט. די פרוי, וועלכע טוט ניט קיין הויז-אַרבייט, אָדער טוט בכלל ניט קיין שווערע אַרבייט מיט די



הענט, קען זיך ערלויבען צוצופארבען אביסעל די שפיץ-פינגער, דאָס הייסט, די קישעלאך פון די פינגער, מיט „ליפסטיק“ אָדער רוזש. דאָס עטוואס אַביסעל רויזקייט וועט מאכען די האַנט אויס-זען דעליקאטער און ווייכער. איר מוזט זיך אבער היטען ניט אָפּ-צושמירען די פינגער אויף רויט, ווייל זיי וועלען אויסזען ווי איר וואָלט זיי איינגעמונקט אין רויטען פאַרב. ווען איר טוט דאָס ריכ-טיג, האָט דאָס זייער א פיקאנטען עפעקט, און איז ווירקליך זייער שיין.

אויב איר ווילט דוקא יאָ נוצען „נעיל פאליש“, קענט איר דאָס טאָן, אָבער טוט דאָס מיט יושר, און זעט, אז עס זאל ניט זיין קיין שרייענדער רויט.

נאָך א וויכטיגע באמערקונג וועגען די נעגעל. זעט, אז אייערע נעגעל זאָלען האָבען די נאטירליכע פאַרמע, דאָס הייסט, פאַר-שפיצט זיי ניט צופיל, און זאָלען זיי אויך ניט זיין אויסערגע-וויינליך לאנג. אויב איר ווילט, קענט איר צודעקען דעם נאנצען נאָגעל מיט פאליש, דאָס מעגען אבער טאָן בלויז די פרויען, וועלכע פאַרען זיך כסדר אין קיך. איך באַטאָן דאָס, ווייל דער פאליש שוילט זיך אָפּ זייער שנעל פון די שפיץ-נעגעל, און דאָס זעט אויס מיאום, און ס'איז ווייט ניט חניעוודיג און איידעל.

## די הענט און הויז-אַרבייט

די פרוי וואָס גיט זיך אָפּ מיט הויז-אַרבייט, וואָס וואַשט די דישעס און פּאָלירט די מעבעל און רייניגט די פּלאַרס, דאַרף באַזונדערס אַכטונג געבען אויף אירע הענט. הויז-אַרבייט מאכט געוויינליך די הענט פון א פרוי הארט און צעקנייטשט און רויט, און זי מוז טאָן אַלץ וואס זי קען צו פארהיטען זיי פון אזא צושטאַנד, ווייל שיינע הענט זיינען א צירונג פאַר יעדער פרוי.

איינע פון די ערגסטע אַרבייטען אין הויז, וואָס אמבאלאנגט הענט, איז וואשען דישעס. די מערסטע פרויען וויסען ניט ווי

אזוי דאָס צו טאָן. דאָס הייסט, די דישעס וואָשען זיי, אָבער זיי פאַרנעמען זיך אינגאנצען וועגען זייערע הענט און פאַראורזאכען זיי אסך שאַדען. עס איז כדאי צו וויסען, אז עס איז ניט נויטיג צו נוצען קאָכיגע וואַסער אויף וואָשען דישעס. די דישעס ווערען דערפון ניט ריינער, און די הענט ווערען בלויז רויט און פאַרהאַר-טעוועט. עס איז גאנץ גענוג צו נוצען לעבליכע וואַסער. אידישע פרויען האָבען אויך א טבע אריינצולייגען די דישעס גלייך אין סינק אריין, און האלטען זיי גלייך אונטער דעם קראַן און אַראָפּ-שווענקען די שמוץ. דאָס איז בשום אופן ניט דער בעסטער מיטעל. עס איז פיל בעסער אריינצולייגען די דישעס אין א גרויסער שיסעל, וועלכע מען האָט שוין פריהער אָנגעפילט מיט וואַרימע וואַסער און אַביסעל צעלאָזמען זיין, און זיי לאָזען זיך דאָרטען וויסען אויף א פאַר מינוט. די זיין מאכט ווייכער די שמוץ און מען דאַרף כמעט ווי ניט צולייגען די הענט צו די דישעס. פרובירט וואָשען אייערע דישעס אויף דעם אופן און זעט צי עס וועט ניט זיין בעסער פאַר אייערע הענט.

אויב אייערע הענט זיינען רויט און ניט גלאַט, און ווערען לייכט צעשפּאַלטען אין ווינטער, איז דער בעסטער מיטעל דערצו א לימענע. האָט אלע מאָל א לימענע לעבען סינק. וואָשט איין די הענט מיט וואַרימע וואַסער און אסך זיין, טריקענט זיי נוט אָפּ מיט א ווייכען האַנטוך, און רייכט איין די לימענע. לאָזט די לימענע זיך טריקענען אויף אייערע הענט און נעמט עס ניט אַראָפּ ביז וואָנען איר דאַרפט ארויסגיין אין גאַס. וואָס לענגער איר וועט עס האלטען אויף די הענט, אַלץ מער ווירקזאם וועט עס זיין.

ווען איר נוצט אויל, אָדער וועלכע עס איז אַנדערע זאך וואָס קען באַפּלעקען די הענט, איז די בעסטע זאך צו טראָגען הענטש-קעס. אין אָנהויב וועט עס זיין אַביסעל אומבאַקוועם, אָבער עס איז א נוטע געוואוינהייט צו וועלכער יעדע פרוי דאַרף זיך צוגע-וויינען. ווען פרויען וואָלטען געוואוסט וויפיל דאָס קען זיי העלפען, וואָלטען זיי אלע מאָל געטראָגען הענטשקעס ביים טאָן די הויז-אַר-בייט, ווי ניט באקוועם אָדער שווער דאָס זאָל ניט זיין.

## פֿים

### היט אייערע מריט

די פים שיינען אונז צו זיין פון קליינער וויכטיגקייט ביז וואנען זיי הויבען אן וויי צו טאן און דאן ערשט באגרייפן מיר ווי אומ-גליקליך זיי קענען מאכען א מענשען. ווען די ווייטאָנען וואָלטען געווען באגרעניצט אין די פים אליין וואָלט עס נאָך געווען א האַל-בע צרה. אָפּט האָבען אבער שלעכטע פים א ווירקונג אויף אנדערע וויכטיגע טיילען פון קערפער און ניט זעלטען געפינט מען אויס, אז שטארקע ווייטאָנען אין קאָפּ, אָדער אין רוקען, אָרימע בלוט ציר-קולאַציע, שטארקע נערווען-ערשיטערונג, און אפילו ווייטאָנען וואס ווערען געוויינליך אָנגענומען פאר נירען קראנקהייט און רומאַטיזם, זיינען בלויז א רעזולטאַט פון דעם, וואָס די פים זיינען אָפּגע-שוואַכט געוואָרען. דער קערפער שטייט אויף די פים ווי א גרויסע געביידע שטייט אויף איר פונדאמענט. ווען א שטיין אין פונדא-מענט פאלט ארויס פון פלאץ קענען זיך שפאלטען די סטעליעס אויף דעם העכסטען שטאַק פון דער געביידע. אזוי איז אויך מיט'ן מענשליכען גוף: ווען די פים ווערען אָפּגעשוואַכט, אָדער א ביין גייט ארויס פון פלאץ רופט זיך דאָס אָפּ אויפ'ן גאנצען קערפער, אָפּטמאָל ביז צום קאָפּ. און ווען די פים טוען וויי, ווי קען מען זיך אָפּגעבען מיט שיינקייט און ווי קאָן מען בכלל הנאה האָבען פון לעבען? די ווייטאָנען זיינען אמאָל אזוי שטארק, אז זיי קענען ענדערען דעם גאנצען אויסדרוק פון פנים. אנשטאט אויסצוזען

פרייליך און מונטער, ווערט דאָס פנים אָנגעצויגען און פאַרעל-  
טערט. עס באווייזען זיך ארום די אויגען און מויל קלייניקע  
קנייטשען, וואס גיבען דעם געזיכט א פיינליכען אויסדרוק.  
אין די מערסטע פאלען הויבען אָן וויי צו טאָן די פיס ווען  
דער לאנגער „אַרטש“, וואס ציט זיך פון דעם קנאַפּעל ביז צו דעם  
גראָבען פינגער פון פוס, ווערט אָפגעשוואכט און פאלט אַרונטער.  
דער פוס ווערט דאן פלאַך, ווי מען קען גלייך באַמערקען פון די  
פוס-טריט. דער נאָרמאַלער פוס-טריט איז זייער שמאַל אין מי-  
טען, אבער ברייטער ביים קנאַפּעל און ביי די פינגער. דער פלאַכער  
פוס לאָזט איבער א צייכען, וואס איז די זעלבע ברייט פון די פינ-  
גער ביזן קנאַפּעל. געוויסע מענשען ווערען געבוירען מיט פלאַכע  
פיס און ליידען דערפון ניט, סידען זיי זיינען באַשעפטיגט ביי  
זייער שווערע פיזישע ארבייט. מענשען, וואס האָבען אָבער נאָר-  
מאַלע פיס, נאָר די אַרטשעס ווערען מיט דער צייט שוואַך, ליידען  
גרויסע שמערצען. זיי קענען זיך אָפט אפילו ניט אַוועקזעצען אָדער  
אַוועקלייגען באַקוועם, אזוי שטארק טוען זיי וויי די פיס.  
אין פוס איז אויך פאַראַן א קליינער „אַרטש“, וואָס ציט זיך  
איבער דער פיאַטע, פון דעם גראָבען פינגער ביז דעם קליינעם.  
פון דעם אַרטש, זאָגען דאָקטוירים, הויבען זיך אָן ניינציג פראָ-  
צענט פון די פוס-ליידען ביי פרויען. די ערשטע וואָרנונג, אַז דער  
דאָזיגער אַרטש ווערט אָפגעשוואכט איז א ווייטאָג אין די לעצטע  
דריי פינגער פון פוס און א שטארקער ווייטאָג אין דער פיאַטע.  
די דאָזיגע שמערצען נעמען זיך פון איין זאך — פון טראָגען אַ  
שוך מיט צו דינע פאָדעשוועס, וואס אנשטאָט אויפצוהאלטען דעם  
אַרטש, פאלט עס איין אין מיטען און ערלויבט דעם אַרטש אַרונ-  
טערצווינקען אין שוך. אויף אַזא אופן ווערען די נערווען פון פוס  
צעדרייט און זיי לאָזען גלייך פילען זייער אומצופרידענקייט. ווען  
דער אַרטש פאלט אַרונטער באווייזט זיך אויך אויף דער פיאַטע  
אַ שטימעל הארטע הויט (קאַלוס).

אַלזאָ, וואס איז די ערשטע זאך וואס מען דארף טאָן אום די  
פיס זאָלען ניט פאַרשאפען אזוי פיל ליידען? דער ענטפער איז —  
טראָגען די ריכטיגע שיך. די וויכטיגקייט פון דעם קען ניט צופיל

באמאנט ווערען, ספעציעל דא אין אמעריקע, וואו פרויען זיינען גרייט צו ליידען אלערליי שמערצען אבי צו קענען נאכטאנצען דער מאָדע. ניט לאנג צוריק איז עס געווען מאָדיש צו טראָגען לאנגע, שמאָלע שיד מיט דינע זיילען און גאָר הויכע קנאָפלען. דאָס איז געווען אן עכטער אמעריקאנער סטייל, וואס האָט אָנגעהאלטען יאָ-רען לאנג. אין יעדער אנדער הינזיכט האָבען די אמעריקאנער פרויען קאָפּירט די פאריזער מאָדעס, אבער ווען עס איז געקומען צו די פראנצויזישע שיד, וואס זיינען געווען ברייטער און רונדער ווי די אמעריקאנער, האבען זיי זיך אויסגעלאכט. מיט אמאָל האָט זיך אָבער געביטען די מאָדע און אמעריקאנער פרויען האָבען אָנגעהויבען טראָגען שיד מיט קורצע, רונדע שפיצען. דאָס איז געווען דער ערשטער שריט אויפ'ן ריכטיגען וועג. שפעטער זיינען אַריין אין מאָדע ספּאָרט קליידער, און מיט אזעלכע קליידער האָט זיך געפאסט צו טראָגען ברייטע ספּאָרט שיד מיט נידעריגע קנאָפלען. א גוטער שוך דארף זיין גרויס גענוג און ברייט גענוג, אז דער פוס זאל זיך אין אים קאָנען פילען באקוועם. ער דארף נאָכפאָל-גען די נאטירליכע ליניעס פון פוס און די אינווייניגסטע זייט דארף זיין גלייך, ניט געבויגען צו א שפיץ. דער קנאָפל דארף זיין הויך גענוג צו האלטען גלייך דעם קערפער. ווען מען זאָל נעמען א זייל אַזוי גרויס און אַזוי ברייט ווי א מענשען און אויפהויבען עס ארום דריי אינטשעס פון איין זייט, וואלט עס זיכער אראָפּגעפאלען. דער קערפער איז אויך אַזוי. די וואָג פון קערפער מוז ליגען גלייך אין מיטען פון פוס, אויפ'ן לאנגען אַרטש, וואס איז ספעציעל געבויט געוואָרען פאר דעם צוועק און קען אויפהאלטען די וואָג בעסער ווי וועלכער עס איז אנדער טייל פון פוס. די קנאָפלען דארפען זיין גענוג הויך צו האלטען דעם קערפער אין אַזא פאָזיציע. ווען זיי זיינען צו הויך פאלט די וואָג אויפ'ן קליינעם אַרטש פון פוס און מען מוז אָנשמערענגען געוויסע מוסקולען אין רוקען און אין בויך צו האלטען דעם קערפער גלייך.

עס איז ניט גוט פאר די פיס צו בייטען אלעמאָל פון הויכע צו נידעריגע קנאָפלען. די בעסטע זאך איז אויסצוגעפינען אַקוראַט וואָסערע שיד מען דארף טראָגען און דערנאָך טראָגען זיי כסדר.

אויב מען מיינט, אז מען קען ניט טאנצען אין נידעריגע קנאפלען, איז דאס א טעות, ווייל די גרעסטע טענצער אין דער וועלט טראָגען שיד מיט נידעריגע קנאפלען און באַלעט-טענצער טראָגען אין גאנ-צען קיין קנאפלען. ניט. מענער האָבען אלעמאָל געטראָגען שיד מיט פלאַכע קנאפלען און ווער קען דען זאָגען, אז זיי זיינען ניט קיין גוטע טענצער? פאר אזעלכע פרויען, וואָס פילען זיך ניט אויסגעפוצט סיידען זיי טראָגען שיד מיט הויכע קנאפלען, וואָלט איך געראַטען, אז זיי זאלען האָבען אזא פאָר „פענסי“ שיד, אבער טראָגען זיי בלויז ביי ספעציעלע געלעגנהייטען. דאָס איז א פיל בעסערער פלאן ווי טראָגען אזעלכע שיד אלע טאָג.

די שיד מוזען זיין גענוג לאנג און גענוג ברייט, אז די פינגער זאָלען ליגען גלייך און אביסעלע פאָנאָדערגעשפרייט, און זיי מוז-זען זיין שטייף ארום קנאפלע און איבער'ן „אינסטעפּ“. עס איז נויטיג, אז זיי זאלען זיין בויגזאם, אבער ניט צו בויגזאם. דער זייל מוז זיין דיק גענוג צו באַשיצען דעם קערפער פון א שאַס יע-דעם מאָל, וואס מען טרעט אויף די שטיינערנע גאסען. ראָבער-הילס העלפען אויך אויף אזא אופן. ווען מען גייט זיינען די פיס אביסעלע לענגער ווי אין רו, און זומער-צייט פאָדערען די פיס אביסעלע גרעסערע שיד ווי אין ווינטער. מיט אן „אינסאָל“ קען מען רעגולירען די גרויס פון די שיד, אזוי אז זיי זאָלען זיין פונקט גוט אי זומער, אי ווינטער.

## דער געבוי פון די פיס

יאָרען לאנג לערנט מען אונז ווי צו גיין, און דאָך צווייפעל איך צי האָבען מיר זיך באמת אויסגעלערנט די קונסט פון ריכטיג שטיין און גיין. מיר זיינען אלע געבוירען מיט גוט-געבויטע פיס און ווען מיר וועלען שטודירען ווי זיי צו באנוצען און גוט אכטונג גע-בען אויף זיי, וועט עס זיך אונז אודאי לוינען.

קודם-כל קומט די סטרוקטור פון פוס: דער פוס באַשטייט

פון זעקס און צוואנציג ביינער, וועלכע זיינען פאראייניגט דורך פיר מאָל אזוי פיל ליגאמענטען. פילע מוסקולען און נערווען פירען אָן די ארבייט פון פוס. פיר בויגונגען (אַרטשעס) זיינען דאָ אין פוס: די לאנגע בויגונג ביי דער אינערליכער זייט פון פוס, פון דעם קנאַפּעל ביז דעם גרויסען פינגער; די פאָדערשטע בויגונג, וועלכע ציט זיך איבער'ן באל; די בויגונג ביי דעם אויסערליכען טייל, פון קנאַפּעל ביז דער באזע פון קליינעם פינגער; און די פערטע בויגונג, וועלכע ציט זיך איבער'ן מיטען פון פוס אונטער דעם „אינסטעפּ" (די אויבערשטע אויסגעבויגענע טייל פון פוס-טראָט). דורך דעם וואָס מען טראָגט שייך, וועלכע זיינען אָדער שלעכט געבויט אָדער ניט גוט צוגעפאסט צו די פיס, פאָלען די בוי-גונגען איין און די ביינער ווערען ארויסגערופט פון זייער ריכטיגען פלאץ.

קיין זאך קען אזוי פיל ניט שטערען אין יעדער פאזע פון לעבען ווי שלעכטע פיס. דאכט זיך זיי זיינען גאָרניט אזוי וויכטיג, אָבער קוים איז מיט זיי עפעס ניט גלאט, זעען מיר איין, אז זיי קע-נען פארבימערען דאָס לעבען. קענט איר הנאה האָבען פון עפעס, ווען די פיס טוען אייך וויי? ניין, איר קענט אפילו ניט זיצען אָדער ליגען באקוועם. איר פילט אזוי ווי אלץ וואָלט אייך ווי געטאָן.

פיס, וואָס טוען וויי, פארדארבען דעם געמיט-צושטאנד ווי גוט ער זאל ניט זיין. זיי פירען אָפּט צו קאָפּ-שמערצען, ווייטאָגען אין דער פלייצע, אלגעמיינער מידקייט און צעשרויפטע נערווען. אָפּט ליידען אזוינע מענשען פון א קראנקען רוקענבײן און זיי מיי-נען גאָר, אז די גירען זיינען ניט אין אָרדנונג.

וועלכע ווייטאָגען איר זאָלט ניט האבען, וועט איר דערפון ניט שענער ווערען, ווייל יסורים ברענגען ארויס ליניעס אויפ'ן פנים ארום מויל און ארום די אויגען, וועלכע פארשווינדען ניט צוזאַמען מיט די שמערצען.

די געוויינליכסטע פוס-קראנקהייט איז באקאנט אונטער עט-ליכע נעמען: „איינגעפאלענע בויגונג", „פלאַכע פיס" און „שווא-כע פיס". די לאנגע בויגונג, וועלכע ציט זיך פון קנאַפּעל ביז דעם

גרויסען פינגער פאלט איין און ווערט פלאך. איינע פון די ערשטע סימפטאמען פון דער קראנקהייט איז א ווייטאג אונטער דער בוי-נונג. עס זיינען פאראן מענשען, וועלכע זיינען געבוירען געווארען מיט פלאכע פיס און זיי ליידען ניט דערפון, סיינען זיי שטייען אסך אויף די פיס. אויב זיי מוזען א גאנצען טאג שטיין אויף די פיס ביי דער ארבייט, קומט עס זיי אן פיל שווערער ווי צו שפאצירען. מענשען, וועמעס פיס ווערען פלאך, ווערען מיד נאך אביסעל שטיין אדער גיין און זייערע קנעכלאך האבען א גייגונג זיך איינצובויגען. אן אנדערע פיינליכע פוס-קראנקהייט, וועלכע ווערט ווייניג וואס פארשטאנען, באשטייט אין דעם, וואס די פאדערשטע בויגונג (אינטיריאָר אַרמטש), וועלכע ציט זיך אריבער דעם באל פון פוס, פון דער באַזע פון גרויסען פינגער ביז דער באַזע פון קליינעם פינגער, פאלט איין. דער פעלער געפינט זיך ביי פרויען. די ערשטע טע וואָרגונג קומט ווען ס'פילט זיך א ווייטאג אין די דריי אוי-סערליכע פינגער און גלייך אונטער דעם באל פון פוס.

ווי אזוי קענט איר באַוואָרענען אייערע פיס זאָלען ניט זיין אַ קוואַל פון צרות פאר אייך? טראָגט די ריכטיגע שיך. דאָס איז אַ זאך, וואס מען קען זיך ערלויבען איבערצו/חזר'ען נאָכאמאָל און נאָכאמאָל, באַזונדערס אין אונזער לאַנד, וואו פרויען זיינען שטאַלץ אויף זייערע שלאַנקע, אויסגעשפיצטע פיס און טראָגען דעריבער שמאַלע, שפיציגע שיך מיט הויכע קנאַפּעל.

אַ שוך דאָרף זיין געבויט לויט די נאַטירליכע ליניעס פון דעם פוס, וואס זיינען נאך אלעמען שענער ווי די צעקרימטע ליניעס פון אַ צענויפגעקאָרטשעטען פוס. דער פאָדערשטער טייל פון שוך דאָרף זיין גענוג ברייט, אַז די פינגער זאָלען קענען ליגען פלאך און ניט אריבערגעבויגען איינער איבער'ן אנדערען. אַמאָל איז שולדיג די מוטער דערמיט, וואס זי האָט געמאכט דעם ערשטען פאלשען שריט, קויפּענדיג פאר איר קינד אַ צו שמאַלען שוך. אויב דאָס קינד איז געגאנגען אויף דעם אויסגעטראָטענעם וועג און כסדר געטראָגען אַזוינע שיך, וואס האבען איינגעקוועטשט די פינגער, האָט עס אָנגעהויבען צו גלויבען, אַז זיינע פיס דארפן אַזוי אויסזען.



פרובירט נאָר טראָגען א ברייטערען שוך און איר וועט זען ווי שנעל אייערע פינגער וועלען זיך אויסגלייכען. דער קנאָפּעל דאַרף זיין אויף אזוי פיל נידעריג, אז דער געוויכט פון קערפער זאָל פאלען אויף דעם „אינסטעפּ“. אזא קאָנסטרוקציע מיינט וויי-ניג מי פאר די פיס און גוטע רעזולטאטען פאר דעם גאנצען קער-פער. שייך מיט הויכע קנאָפּעל ווארפען אייער געוויכט פאָר-ווערטס, און דאָס פירט אָפּט צו „געבראָכענע בויגונגען“.

עס איז מעגליך, אז די בויגונג פון אייערע פיס פאָדערען א העכערען קנאָפּעל ווי דער אזוי גערופענער „ספרינג הייל“, אָבער איר נויטיגט זיך קיינמאָל ניט אין א „פראנצויזישען“ קנאָפּעל.

פרויען, וועלכע האָבען זיך איינגעוואוינט צו טראָגען פא-סינע שייך, קענען אָפּשאצען די גרויסע באַסוועמליכקייט דערפון. זיי דארפען זיך דעריבער ניט לאָזען פארפירען פון נאָרישע מאָדעס, צוליב וועלכע זיי קאָנען אמאָל ליידען א גאנץ לעבען.

## ווי אָפּצוהיטען די פיס

עס איז נויטיג צו באַדען די פיס אָפּט, אי צוליב די פיס אַליין, אי צוליב דער אלגעמיינער רייניכקייט פון קערפער. די פיס ענטהאלטען אין דער הויט זייער פיל שווייס-דריזען, וואס טראָגען אָפּ די אָפּפאל פראָדוקטען פון דעם גאנצען קערפער. די דאָזיגע שווייס דאַרף מען אָפּוואשען אויב מעגליך יעדען טאָג אין וואַרימע ווא-סער, וואס האָט אין זיך אַביסעלע „בוירנט אַלום“. נוצט אַסך זייף און נאָכדעם, ווי איר ווישט גוט אָפּ די פיס, ווענדט אָן אַביסעלע באַראַטיק פוידער. דורך אזא טאָג-טעגליכער באַהאַנדלונג קען מען פארמיידען אַסך אומאנגענעמליכקייט צוליב די פיס.

די נענעל פון די פיס דאַרף מען שניידען אַנדערש ווי די נע-געל פון די הענט. פוס-נענעל דארפען אלעמאָל געשניטען ווערען גלייך. ווען מען שניידט זיי ארום ביי די זייטען קענען זיי דערנאָך אָנהויבען וואַססען דאָרט און מיט דער צייט אַריינװאַססען אין דער

פלייש אריין (אינגראָן טאָ-נעל). ווי שמערצליך דאָס איז קען אייך דערציילען יעדער איינער, וואס האָט אזא נאָגעל. די פוס-נעגעל דארפֿען אלזאָ וואקסען גלייך און דער איינציגער וועג ווי אזוי מען קען קאנטראָלירען זייער וואקס איז צו שניידען זיי אין א גלייכער ליניע אזוי שנעל ווי זיי וואקסען אביסעלע אונטער.

צו זאָסען דאָרף מען אויך שענקען פיל אויפֿמערקזאמקייט, ווייל זיי זיינען פאראנטוואָרטליך פאר מער פוס-ליידען, ווי מאַנכע מענשען מיינען. ווען זיי זיינען צו-קליין, דריקען זיי צוזאמען די פינגער, און ווען זיי זיינען צו-גרויס, קאָרטשען זיי זיך צוזאמען אונטער די פיס און פארנעמען צופיל פלאץ אין שוך. מ'דאָרף אויך האָבען אין זינען, אז ביליגע זאָסען ווערען געפאָרבט מיט א ביליגען פאָרב-שטאָף וואס קען גלייך אָנשטעקען דעם פוס, אויב עס איז דאָרט פאָראַן א ריטש אָדער א קליין שניט אין דער הויט. מען טאָר אויך קיינמאָל ניט אָנטאָן קיין זאָסען איידער מען וואַשט זיי פריהער ניט אויס אין ווארימע זאָלץ-וואַסער. דאָס באַפעסטיגט די פאָרב און אנב פארשטאָרט עס אויך די זאָסען אזוי, אז זיי טראָגען זיך בעסער דערנאָך.

ווען מען טראָגט שייך מיט אויסגעדרייטע אָפּצאָסען און אָפּנע-טראָגענע פאדעשוועס שטרענגט מען דערמיט איבעריג אָן דעם קערפער. פיל בעסער איז אוועקצוגעבען די שייך צום שוסטער אזוי שנעל, ווי זיי הויבען זיך אָן אָפּצוטראָגען. עס איז אויך ניט גוט צו טראָגען אַלטע שייך, אפילו ארום הויז. א פאָר גוטע שטעק-שייך זיינען פיל געזינטער פאר די פיס, ווי וועלכע-ניט-איז אויסגע-קרימטע אַלטע שייך, ווי באַקוועם איר זאָלט ניט מיינען, אז זיי זיינען.

די שייך דאָרף מען אויך בייטען אָפּט, פונקט אזוי ווי זאָסען. מען דאָרף האָבען ווייניגסטענס צוויי פאָר שייך פאר'ן טאָג-מעג-ליכען נוצען און מען מוז זיי טאקע איבערבייטען כמעט יעדען טאָג. אויף אזא אופן וועלען די שייך דויערען פיל לענגער, ווי ווען מען טראָגט כסדר איין פאָר, און די פיס וועלען אויך פיל געווינען דערפון אין באַקוועמליכקייט.

## עקסערסייז פאר די פיס

היינטיגע צייטען, ווען עס זיינען פאראן סאָבוועים, און ווען אזוי פיל פאמיליעס וואוינען אין עלעווייטאַר-אַפּאַרטמענטס און האָבען אויטאָמאָבילען, גייען מענשען זייער ווייניג צו-פוס. מען מיינט אויס א שפּאַציר, ווען מען קאָן פאר א ניקעל צופאַרען, וואו מ'דאַרף, מיט א קאר אָדער „באָס“.

גיין איז אָבער איינע פון די בעסטע עקסערסייזעס פאר דעם נאנצען קערפּער און ספּעציעל איז דאָס גוט פאר די פיס און אלע מוסקולען פון די פיס. די פיס זיינען באשאפן געוואָרען צום גיין, און א טעגליכער שפּאַציר איז דער איינציגער עקסערסייז, וואָס זיי פאָדערען, ווען זיי זיינען נאָרמאל און ניט צופיל אָנגעשטרענגט. אויב מען דאַרף אבער שטיין א נאנצען טאָג אויף די פיס, און די ארטשעס זיינען אָפּגעשוואכט געוואָרען און האלטען אין אראָפּ-פאלען, קאָן מען אמאָל פיל העלפּען צוריקצוברענגען די פיס צו א געזונטען צושטאַנד דורך עקסערסייז. אַזעלכע עקסערסייזעס מוזען אָבער פאַרשריבען ווערען פון א פוס-ספּעציאַליסט, נאָכדעם ווי ער מאַכט א גענויע אונטערזוכונג פון די פיס, ווייל פאַרשידענע פיס מוזען קאָרעגירט ווערען דורך פאַרשידענע עקסערסייזעס.

אז איך רעד שוין וועגען עקסערסייז, וויל איך באַטאָנען, אז טאנצען איז איינע פון די בעסטע עקסערסייזעס פאר די פיס. מען מוז אָבער טראָגען די ריכטיגע שיך, אום די עקסערסייז זאָל ווירקען אויף די פיס און פאַרשטאַרקען און פאַרשענערען זיי. פרויען קומען אהיים פון א טאָג מיט געשוואָלענע פיס, נאָר ווייל זיי האָבען געטראָגען שמאַלע, שפיציגע שיכעלאך מיט דינע פאָדעש-וועס און צו-הויכע קנאַפלען. ווען די שיך זיינען אבער באקוועם, קאָן מען פיל מער הנאה האבען פון דעם טאנצען און טאקע אויך העלפּען אַסך די פיס.

עס קלינגט אפשר אומגלויבליך, אָבער עס איז פונדעסטוועגען אַ פאַקט, אז מערסטע מענשען ווייסען ניט ווי צו גיין אָדער שטיין ריכטיג. מען קאָן זיך גלייך איבערצייגען אין דעם, ווען מען טוט א

קוק אויף די שיד. אויב די שיד זיינען אָפּגעטרָגנען גלייך איבער די אָפּצאסען און די פּאָדעשוועס, הייסט דאָס, אז מען האָט נישט פאר וואס מורא צו האָבען. אויב די אָפּצאסען זיינען אָפּגעטרָגנען אויף דער דרויסענדיגער זייט, און די זיילען זיינען אויך אויסגע-טרָגנען מער אויף איין זייט ווי אויף דער צווייטער, איז דאָס א סימן, אז מען גייט נישט גלייך. וואָרים ווען מען גייט, אָדער, אפילו ווען מען שטייט אויף אן אָרט, מוז מען האלטען די פיס גלייך פון די קנאָפלען ביז צו די שפיצען פינגער און נישט האלטען זיי אויסגעקרימט צו דער זייט. איבערהויפט דארף מען אָפהיטען דעם גאנג פון קינדער, און אויב מען באמערקט, אז זיי דרייען אויס זייערע שיכעלאך, דארף מען גלייך אָנהויבען קאַרעגירען זייער גאנג. אמאָל קאָן מען פארשפּאַרען דעם קינד פילע ליידען אין שפעטערדיגע לעבען דורך ארייננעמען אים צו א פוס-דאָקטאָר, ווען עס איז נאָך קליין, און באקומען פון דאָקטאר א ראט, ווי צו פארבעסערען דעם קינדס גאנג.

## שיד

דער איינפיר פון ספּאָרט קליידער אין די לעצטע יאָרען האָט אונז געבראכט מיט א שריט נענטער צו א געזונטע מאָדע אין שיד. אז מען טוט זיך אָן אין ספּאָרט קליידער, צי מען גיט זיך יא אָפּ מיט ספּאָרט אָדער נישט, מוז מען במילא טראָגען שיד מיט נידעריגע קנאָפּעל, וואס זיינען געבויט לויט די נאטירליכע ליניעס פון דער פוס. די גומענע אָפּצאסען, וואס גייען געוויינליך האנט אין האנט מיט אזוינע שיד שוואכען אָפּ דעם דרוק אויפ'ן רוקענביין, וואָס קומט פון גיין אויף שטיינערנע טראָטוארען.

די פרוי, וואס האָט זיך שוין אויסגעלערנט צו טראָגען פא-סיגע שיד, ווייסט ווי אָפּצושאצען די באקוועמליכקייט, וואָס זי גע-ניסט. זי דארף זיך דערפאר נישט קאליע מאכען מיט דעם, וואס זי וועט נאָכלויפען די נארישע מאָדעס. טאָמער איז איר כונה שיינ-

קייט, זאל זי זיך ניט נארען, וואָרום די נאטירליכע ליניעס פון דעם פוס זיינען אין מערסטע פאלען פיל שענער ווי די צעקריפעלטע ליניעס פון אן איינגעקוועטשטען פוס. און א פארמוטשעטען פוס קאָן מען ניט נאָר דערקענען באַרוויסערהייט, נאָר טאקע אין די שייך נופא. א גוט פאַרמירטער פוס איז אזוי שיין, ווי א גוט פאַרמירטע האַנט.

כדי צו האָבן געזונטע פיס, דארף מען צוערשט טראָגן די ריכטיגע מאָס זאַקען, ניט צו קורץ, אז זיי זאלען איינקוועטשען די פינגער, און ניט צו לאַנג, אז מען זאל זיי דארפן צונויפלייגען. און וויכטיקער פאר אלץ זיינען גוט צוגעפאסטע שייך.

האָט דערפאר אין זינען, אז די שפיצען פון אייערע שייך מוזען זיין גענוג ברייט, אז די פינגער זאלען קאָנען ליגען פלאך און ניט איינגעדריקט איינער איבער'ן צווייטען. עס קאָן זיין, אז אייער מוטער האָט געמאכט דעם טעות פון קויפען אייך שמאַלע שייך, ווען איר זיט געווען א קינד און איר האָט זיך איינגעוואוינט צום געדאנק, אז אייערע פיס-פינגער דארפן באמת אזוי אויסזען. אויב איר האָט אזוינע פיס, קאָנט איר נאָך איצט פארבעסערען דעם פעלער, ווען איר וועט אָנהויבען טראָגען גוט-צוגעפאסטע שייך. איר וועט באמערקען, ווי די פינגער פון אייערע פיס וועלען זיך מיט דער צייט אויסגלייכען.

מאכט א גוטען אָנהויב מיט אייערע קינדער. זעט, אז זיי זאלען האָבען די ריכטיגע שייך, אז זייערע פיס זאלען וואַקסען מיט גלייכע פינגער, אָן הארט-פלייש, הינער-אויגען און „באַניאָנס“ — אזוינע אָנשיקענישען, פון וועלכע די מערסטע מענשען ליידען נאָר צוליב שלעכטע שייך.

דער קנאַפעל פון שוין דארף זיין גענוג גידעריג, אז די וואָג פון קערפער זאל רוהען אויף דעם „אינסטעפּ“ (דער מיטען פון אויבערשטען טייל פון פוס). די הויפט-קונסט אין אויסאַרבייטען דעם „בריק“ פון א שוין באשטייט אין דעם, אז עס זאל טראָגען דעם קערפער מיט דער קלענסטער מי און מיט די בעסטע רעזולטאַטען. שייך מיט הויכע אָפּזאָצען ווארפען די געוויכט פון קערפער פאַראויס, אָנשטאַט אויפ'ן מיטען פוס, און דאָס פירט אָפט

צו אייגעבויענע רוקענס. מעגליך, אז דער הויפט בנין פון אייער פום פאָדערט עפעס מער ווי א „ספרינג היל“ (א זייער פלאַכער קנאַפּעל), אבער איר נויטיגט זיך בשום אופן ניט אין פראנצויזישע אָפּזאצן. און אפשר מיינט איר, אז איר קאָנט ניט טאָנען אויף נידעריגע קנאַפּעל, פרובט זיך נאָר, וועט איר זען וויפיל לייכטער און בעסער עס איז. די בעסטע טענצער פון דער וועלט טאָנען צען נאָר אַן שיד, אָדער מיט שיד, וואס האָבען ווייכע זיילען אָן קנאַפּעל.

## ווי צוצופאסען שיד

די וויכטיגסטע ראָלע אין דעם געזונט פון די פיס שפילען די שיד. איר מענט האָבען די שענסטע פיס, געזינטסטע פיס, קוים וועט איר זיי איינצאמען אין ענגע שיד מיט הויכע קנאַפּעל, הויבען זיי אָן וויי טאָן, ווערען ביסלאכווייז אָפּגעשוואכט און פארלירען די נאטירליכע פאָרמע.

א גוט-געבויטער פום איז אזוי שיין ווי א גוט-פאָרמירטע האַנט. די רוימער, גריכען און עגיפּטער האָבען געטראָגען אלערליי סאַנדראַלען, וועלכע האָבען געשיצט די פיס אנשטאט זיי איינצו-קראמפּען. האָבען זיי טאקע געהאט שענערע פיס ווי אונזערע היינטיגע אמעריקאנער.

מערסטע פום-פעלערען קומען דערפון, וואס מען גייט ניט אָדער שטייט ניט ריכטיג. אמאָל איז די פאָזיציע פון קערפּער ניט קיין ריכטיגע, צוליב דעם, וואס אן אומבאַקוועמער שוך קוועטשט די פום. א גוטער מיטעל, ווי אזוי צו פארבעסערען דעם גאנג אָדער פאָזיציע ביים שטיין איז אוועקצושטעלען א שפיגעל אויפ'ן דיל, ביי דער וואנט, אזוי, אז מען קאָן זען די פיס. פרובירט אויס די פאָלגענדע אינסטרוקציעס ווענען גיין און שטיין: רודערט אויף דעם קערפּער ווי אמווייניסטען. קלאפט נישט שטארק מיט די קנאַפּעל. פון צייט-צו-צייט קלאמערט איין די פינגער פון די פיס אין דיל. די דאָזיגע איבונג הויבט אויף די לאנגע בויגונג פון

פום און שטעלט די פינגער אין דעם דרויסענדיגען טייל פון פום  
אין דער ריכטיגער פאָזיציע.

מיט דער הילף פון אייערע שיד קאָנט איר פעסטשטעלען צי  
איר גייט אין דער ריכטיגער פאָזיציע, צי ניט. אויב זיי זיינען  
גלייך אראָפּגעטראָגען ארום קנעכעל און אונטער'ן באל פון דער  
פום, האָט איר העכסט ווארשיינליך ניט וואס מורא צו האָבען.  
אויב זיי זיינען אבער אָפּגעטראָגען בלויז אויף דעם דרויסענדיגען  
טייל פון קנאָפּעל און דעם אינערליכען ברעג פון דער פאדעשווע,  
דאן איז דאָ א סכנה, אז ביי אייך אנטוויקלען זיך פלאכע פיס.  
קוקט נאָך די שיד פון אייערע קינדער. אויב איר באמערקט,  
אז זיי זיינען ניט אָפּגעטראָגען ווי געהעריג איז, דארפט איר גלייך  
אָנהויבען אויסבעסערען דעם גאנג פון קינד. אין אזא פאל איז  
נויטיג זיך צו ווענדען צו א פוס-דאָקטאָר.

אויף געזונטע, נאָרמאלע פיס דארף מען אויך גוט אַכטונג  
געבען. עס איז וויכטיג צו באַדען די פיס יעדען טאָג, כדי צו פאר-  
קלענערען דעם געפיל פון מירקייט און בארוהיגען די נערווען. די  
זוילען פון די פיס און די לאדינע (פאָלס) פון דער האַנט האָבען  
מער שווייץ-דריזען, ווי וועלכער עס איז אַנדער טייל פון גוף. אויב  
עס שוויצען ביי אייך די פיס, באַדט זיי אין ווארימע וואסער און  
לייגט אריין געברענטע „אלס" אין די וואסער. דערנאָך שטויבט  
אָפּ די פיס מיט באראקס-פּוידער. פאר מידע פיס איז די בעסטע  
זאך א זיף-באָד. נאָך א מיטעל איז אריינצולייגען ים-זאלץ אין  
דער פוס-באָד.

איר קאָנט אויך אָנווענדען געוויסע איבונגען פאר דעם וואויל-  
זיין פון אייערע פיס. אַט, למשל, קאָנט איר ארונטערנעמען די שיד  
און זאָקען, זיך אויסציען פלאַך אויף דעם בעט, מיט'ן פנים אראָפּ.  
לייגט אונטער א קישען אונטער די „אינסטעפּס" פון די פיס, אזוי,  
אז די פיס וועלען ליגען העכער ווי דער קאָפּ. איר האָט אודאי  
באַמערקט, ווי דער מידער געשעפטסמאן לייגט ארויף זיינע פיס  
אויפ'ן טיש. ער טוט דאָס, כדי אָפּצורוהען די מידע גלידער. עס  
פארשטייט זיך, אז איך רעקאָמענדיר דאָס ניט אלס א געוואוינהייט.  
פרויען קאָנען זיך דאָס אודאי ניט פארגינען צו טאָן. די איבונג,

וועלכע איך האָב פריהער אָנגעוויזען, ערקלערט נאָר פארוואס אַסך מענער פילען די נויטווענדיגקייט אָפצורוהען די פיס אויף אַזאַ אופן.

פשוט'ער מאַסאַזשירען באַרוהיגט אויך די פיס זייער גרינג. רייכט לייכט מיט א פעסטע גלעט ארויף-צו-צו. איר קאָנט נוצען אַביסעל אַלסאַהאַל אָדער אַמינאַ, כדי צו פארמיידען דאָס שוויצען, וועלכע קומט פון רייבען. נאָך אן איבונג אויסצורוהען די פיס איז צו רייבען די פינגער מיט א קיילעכדיגער באוועגונג.

## שיך אויף דער פינפטער עוועניו

זייער אָפט, ווען מען גייט אויף פינפטער עוועניו, ספעציעל ערב אַ יום-טוב, זעט די גאס אויס ווי א קונסט-גאלעריע. די אויס-שטעלונגען אין די פענסטער פון גרויסע געשעפטען זיינען אן אמת'ע פרייד פאר די אויגען — אַזויפיל פראכטפול שיינע זאכען ווערען דאָרט געוויזען, אז די אויגען ווערען אפילו מיר, און נאנץ אָפט ווערט דער אפּעטיט צערייצט ביו גאָר. פאַרשטייט זיך, אז יעדער מענטש האָט זיך זיינע פערזענליכע גלוסטענישען, און זוכט אויס אין דער אויסשטעלונג דאָס, וואס געפעלט אים אמבעסטען. אַסך פרויען ווערען אויסער זיך ווען זיי זעען אן אויסשטעלונג פון צירונג, אַנדערע קאָנען זיך ניט אָנזעטיגען מיט זיידענע און אַטלעסענע אונטערוועש. איך אָבער האָב אן אויסערגעוויינליכע מאָניע פאר שיך, דאָס הייסט שיינע שיך. זינט איך בין געווען א קליין מיידל, דעלע האָבען מיך אלעמאָל צוגעצויגען אויסשטעלונגען פון שיינע, דעליקאטע שיך און טופליעס. און איך קאן נאָך איצטער ניט פאר-בייניין א פענסטער מיט שיך און זיך ניט אָפּשטעלען און וועלען אַריינגיין קויפען א פאָר.

ניט לאנג צוריק בין איך פאַרכייגעגאנגען איינעם פון אזעלכע פענסטער אויף דער פינפטער עוועניו. דאָרטען זיינען, פאַרשטייט זיך, פארקויפט געוואָרען שיך, אָבער שיך פאר די רייכע. עס איז אין דער אמת'ען געווען זייער אן אַרטיסטישע אויסשטע-



לונג. די פאליצעס אין פענסטער זיינען אוועקגעשטעלט געוואָ-  
 רען אין א האלב-קרייז און זיינען באַדעקט געווען מיט די שענסטע  
 מאַטעריאלען דראַפירט אין גראַציעזע פאלדען, און אויף זיי זיינען  
 געווען אויסגעשטעלט שיד אין אלערליי קאַלירען און אלערליי לע-  
 דערס, וואונדערבאר גענייט און געשניצט. און פונקט ווי די פאר-  
 שיידענארטיגקייט אין קאַלירען און לעדערען, אזוי אויך בנוגע די  
 מאָדעס — פון אינגאנצען פארמאכטע „אַקספּאָרדס“ ביז גאָר אָפּע-  
 נע סאַנדאַלען אין וועלכע דער גאנצער פוס זעט זיך ארויס. די  
 שיד האָבען אויסגעזען ווי זיי וואָלטען געפירט אן עקזיסטענץ פאר  
 זיך אליין, און וואָלטען גאָר ניט געהאט צו טאָן מיט די פיס, פאר  
 וועלכע זיי זיינען באשאפען געוואָרען.

קוקענדיג אזוי אויף די וואונדערליכע שיד, האָב איך אָנגע-  
 הויבען טראכטען וועגען דער באַרימטער סינדערעלאַ מעשה, וואו  
 א גאנץ קעניגרייך איז געגאנגען זוכען א פוס, וואס זאָל זיך אַריי-  
 פאַסען אין א געוויסער גאָלדענער טופליע — און די, וועמעס פוס  
 האָט זיך אַריינגעפאַסט אין יענער וועלט-באַוואוסטער טופליע איז  
 באַלוינט געוואָרען מיט דעם העכסטען כבוד וואס דאָס קעניגרייך  
 האָט געקאָנט געבען — די האנט פון דעם יורש צום טראָן.

איך האָב געקוקט אויף די שיד און געטראכט: פאר וועמען  
 זיינען זיי געמאכט געוואָרען? און עס ווייזט זיך ארויס א פאסט,  
 וואָס מאכט פרויען זייער גליקליך אבער צו דער זעלביגער צייט טוט  
 עס זיי אָן אן א שיעור צרות. מענער האָבען זיך אויסגעמאָלט אַזאַ  
 אידעאלע פרוי, און מיר, אַרימע נשמות, פרואווען זיך צופאַ-  
 סען צו זייער אידעאל אפילו בנוגע שיד.

עס איז באמת א רחמנות צו זען ווי פרויען, אלטע און יונגע,  
 קוועטשען איין זייערע גאנץ גאָרמאלע פיס אין קליינע שיכעלאך,  
 וואָס רייבען זיי, און דריקען און מאכען זיי אזוי אומבאַקוועם.  
 ווי נאכלעסיג זיי זיינען מיט זייערע פיס! ביז וואנען זיי באקומען  
 ניט קיין מאָאָליעס אָדער נאָך ערגערע צרות, קוקען זיי זיך ניט  
 אַרום, און גאנץ אָפט אפילו דאַמאָלט טוען זיי אויך גאָרנישט און  
 דענקען, אז אזוי איז שוין זייער גורל, און זיי מוזען דעם גאנצען  
 לעבען ליידען ווייטאָגען.

זייער אָפּט זעט מען אין טעאטער אָדער ביי א פארווילונג ווי  
א שוין-געקליידטע פרוי גייט ארום מיט א פארצאָרנטען פנים, און  
מען דענקט גאָט ווייסט וואס עס האָט מיט איר פאַסירט. די אור-  
זאך איז אבער א גאנץ פשוט'ע. זי טראָגט שיד, וואס זיינען בלויז  
אין מאָס צו קליין פאר אירע פיס. און עס איז שוין צייט, אז  
פרויען זאָלען ווייסען, אז איינע פון די וויכטיגסטע באדינגונגען  
פאר א געזונטען צושטאנד, איז באַקוועמע שיד. דער שוך דארף  
זיך צופאסען צום פוס און גיט פארקערט. אָבער עס איז נאָך גיט  
גענוג אז א שוך זאָל בלויז זיין באַקוועם, ער דארף אויך זיין פאסיג  
פאר דער אָדער יענער געלעגעהייט.

אסך פרויען דענקען, אז ארום הויז קאָן מען טראָגען וועלכע  
עס איז שיד, עס מאכט גיט אויס צי זיי זיינען באַקוועם אָדער גיט,  
ווייל קיינער זעט סיי-ווי גיט. עס איז א גרויסער פעלער. די הויז-פרוי  
איז אויף די פיס דעם גרעסטען טייל פון טאָג, און שפאַצירט ארום  
אין הויז עטליכע מיל א טאָג. עס איז דעריבער פון דער גרעס-  
טער וויכטיגקייט, אז זי זאל ביי דער אַרבייט טראָגען די באַקוועם-  
סטע שיד, מיט נידעריגע קנאַפּעל און ברייטע זיילען. אויף צו  
שפאַצירען אין גאס דארף מען אויך טראָגען שיד מיט נידעריגע  
קנאַפּעל און גערוים גענוג, אז די פיס זאָלען זיך פילען באַקוועם.  
איר מוזט האָבען אין זינען, אז די גאָר הויכע „פראנצויזישע“  
קנאַפּעל, ווי מען רופט זיי, זיינען אין אָנהויב געמאכט געוואָרען  
פאר די גאָר רייכע און אדעל-פרויען אין פראנצויזישען קעניגליכען  
הויף, וואס האָבען גאָרניט געטאָן, בלויז געזעסען און באוויזען זיך  
מיט זייער שיינקייט. אזעלכע קנאַפּעל זיינען גאָר גיט צוגעפאסט  
צו אונזער טאָג-טעגליכען לעבען.

די פרוי דארף באנוצען שכל ווען זי גייט זיך קויפען שיד,  
פונקט ווי פאר יעדער אנדערער באשעפטיגונג אין איר לעבען. און  
דער שכל וועט איר זאָגען, אז זי דארף קודם כל האָבען באַקוועם-  
ליכקייט און געזונט. פארנעסט גיט, אז די פיס טראָגען אייער גאנ-  
צע וואָג דעם גאנצען טאָג. האָט פאר זיי אויך אַביסעל איינזעעניש,  
און איר וועט זיך פארהיטען פון אסך צרות.

## דיעטע און פיזישע איבונגען

### געזונט און היגיעניע

דער ערשטער איינדרוק איז א דויערענדער איינדרוק, גלויבט דער אַמעריקאנער, און דערפאר סטאַרעט ער זיך תמיד צו שאַפֿען אַ גוטען איינדרוק מיט זיין חכמה, זיין חן און אפילו מיט זיין פער-זענליכען אויסזען. דאָס וואס מען וועט שפּעטער אויסגעפינען, ווען מען וועט זיך באַקענען מיט אים נענטער, אַרט אים ווייניג. אַבי דער ערשטער איינדרוק וואס מען האָט באַקומען פון אים איז געווען אַן אנגענעמער און ער האָט דורך דעם געשלאָסען נאָך אַ באַקאַנטשאַפט אָדער אויסגעפירט אַ געוויסע ביזנעס-אַנגעלעגענע-הייט — איז ער צופרידען.

קיינער וויל ניט זיין פון דעם טיפּ מענשען, וועלכע מען דארף קענען אויסגעצייכענט גוט, איידער מען קאָן אין זיי געפינען אַבי-סעל חן אָדער שיינקייט. אלע וואָלטען מיר בעסער געוואָלט האָ-בען אַ שיינעם אויסזען און מאַכען אַן אנגענעמען איינדרוק אפילו אויף די פּרעמדע מענשען, וועלכע גייען אונז פאַרביי אין גאַס. אַזאַ איינדרוק קאָן יעדער מענש שאַפֿען אפילו ווען ער איז פון דער נאַטור ניט געבענשט געוואָרען מיט אַ שיינעם געזיכט. כמעט אלץ וואס עס איז נויטיג פאַר דעם איז אַ קאָפּ געזונטע האָר, וואָס בלאַנקען אַזש פון ריינקייט, און אַ ווייכע, צאַרטע הויט, וואָס ווייזט גלייך אַן אויף אַ גוטער אויפפאַסונג. רעכענט-צו צו דעם

אלגעמיינע ריינקייט פון קערפער און נעמע קליידונג, און איר האַט, וואָס מען רופט, א מענש פון שיינעם אויסזען, א מענש וועלכער קאָן מאכען אן אנגענעמען איינדרוק, גלייך ביי דער ערשטער בא-געגעניש.

די ערשטע זאך וואס מען דארף טאָן, אויב מען וויל זיך בא-מיען צו שאפען אזא איינדרוק, איז אכטונג צו געבען אויף דעם געזונט-צושטאַנד, ווייל געזונט איז דער יסוד פון שיינקייט. אויב מען האָט ניט גענוג פיזישע איבונגען דורכ'ן טאָן, אויב מען עסט ניט די ריכטיגע שפיז, אויב מען שלאָפט ניט גענוג און מען שלאָפט ניט געשמאק, דארף מען קודם כל פארריכטען די פעלערען, ווייל אום צו זיין שוין מוז מען פריהער זיין געזונט און לעבען א נאָרמאלען געזונטען לעבען.

שיינקייט און חנ'עוודיגקייט איז ניט קיין צירונג וואָס מען קאָן איינקויפען און אָנטאָן. זיי זיינען אָרגאניש פארבונדען מיט'ן גאנצען מעכאניזם פון קערפער. און ווען דער קערפער איז פאר-נאכלעסיגט און דאָס געזונט ווערט אָפגעשוואכט מוז די שיינקייט אויך וועלכען. דאָס איז א כלל, וואָס יעדער איינער מעג אין זיינען האַבען, סאי די עלטערע, און נאך מער די אינגערע פרוי. די אינגערע פרוי איז אזוי זיכער מיט איר יוגענט, אז זי פארגעסט זיך גאָר, אז מען טאָר ניט צופיל אָנשטרענגען די לעבענס-קראפט. זי זאמעלט ניט אָן גענוג קאפיטאל, — כח און געזונט, — אין די יונגע יאָרען, און ווען די יאָרען קיימלען זיך אַוועק איז זי פיזיש באַנקראַט.

## די נאָרמאלע פאָזיציע פון קערפער

דאָ ניט לאַנג בין איך געזעסען אויף א באַנק אין דעם פארק לעבען מיין היים, און ניט האָבענדיג קיין אנדער זאך וואָס צו טאָן, האָב איך זיך צוגעקוקט צו די פילע פארבייגייער. ס'איז דאָך אימער אינטערעסאנט צו שטודירען די פנימ'ער, פיגורען און דעם אַרמ

גאנג פון מענשען און זיך פארשטעלען די מענשען, ווי זיי וואלטען  
נעדארפט אויסזען.

עס איז פארבייגעגאנגען א יונגע פרוי, וואס האט באזונדערס  
געצויגען מיין אויפמערקזאמקייט. זי איז געווען א וואונדערשיינע  
פרוי, מיט א באלויכטענעם געזיכט, מיט א קלארער הויט און  
פינקלענדיגע אויגען, אבער עפעס האט געשטערט דעם איינדרוק  
פון עכטער שיינקייט. דאס איז געווען איר גאנג, אדער בעסער  
געזאגט, די האלטונג פון איר קערפער. זי איז געגאנגען געבויגען,  
די אקסעלען אראפגעלאזען און אירע באוועגונגען זיינען געווען אומ-  
געלומפערט. אין א וויילע ארום איז זי צוריקגעקומען און זיך גע-  
זעצט אנטקעגען מיר. און ווידער האב איך געהאט דעם זעלבען  
איינדרוק, אז א שלעכטע האלטונג האט קאליע געמאכט איר שיינ-  
הייט. איך האב געפילט, אז זי אליין דערקענט נישט איר פעלער  
און אז זי באגרייפט אויך נישט וויפיל גלענצענדע געלעגענהייטען זי  
האט אָנגעוואוירען צוליב דעם.

נישט נאך איז א שלעכטער „פאסטור“ א חסרון פאר'ן אויס-  
זען, נאך עס ווירט שלעכט אויפ'ן געזונט, און אָט וואס א מע-  
דיצינישער עקספערט, דר. מ. בריי, האט צו זאָגען וועגען דעם  
ענין: „שלעכטע פאסטור“ האט די זעלבע שייכות צום מענשלי-  
כען קערפער, וואס שלעכטע אינזשינירינג האט צו א בריי. אויב  
די טראַג-באלענס זיינען נישט אין אָרדנונג, ווערט די בריי אָפגע-  
שוואַכט און די גאנצע סטרוקטור איז אין סכנה איינצופאלען.  
ווען מיר האָבען אן ענליכע ערשיינונג אין דעם מענשליכען געבוי  
צוליב נאכלעסיגער „פאסטור“, דארפען זיך די מוסקולען און  
נערווען איבערארבייטען. צום ביישפיל, נאָרמאלערהייט דארף דער  
קאָפּ רעהען גלייך איבער דער ביינערדיגער סטרוקטור פון דעם  
רוקענביין, און עס פאָדערט זיך נישט קיין באַמיהונג פון די מוס-  
קולען ער זאל זיך האלטען אין דער ריכטיגער פּאָזיציע. אבער ווען  
מען האלט נישט דעם קאָפּ ריכטיג, דארפען די מוסקולען פון האַלז  
שטיצען זיין וואָג, און דער מענשט מוז אויסגעמאָטערט ווערען פון  
דער לאַנג-דויערנדיגער אָנשטרענגונג פון די מוסקולען.  
„דעם זיצענדיגען מאן אָדער פרוי איז נאָך מער צו באַדויערען.

ער זינקט איין אין דער שטול, ווארפט איין קני איבער דער צוויי-טער און לאָזט פאלען די גאנצע וואָג פון קערפער אויף איין פונקט — אויף דער באַזע פון רוקענביין. ער מיינט גאָר אז ער רוט, נאָר אַן איינפאכער עקספערימענט וועט באווייזען, אז דאָס קען נאָר פירען צו אָנגעשטרענגטקייט. כדי צו מאכען דעם עקספערימענט, זיצט ווי געוויינליך אויף א באַקוועמען שטול אויף דער באַזע פון רוקענביין. איצט, אָן קיין שום ענדערונג פון דער בויגונג פון רוקען, ניט בייטענדיג די רעלאַטיווע פּאָזיציע פון דעם קאָפּ און די גלידער צום גאנצען קערפער, שטעלט זיך אַוועק. איין בליק אויף אייער איינגעהויקערטען קערפער וועט אייך איבערצייגען, אז איר דאַרפט זיך איינגעוואוינען צו א נייער טעכניק פון זיצען, באזונ- דערס ביי א שרייב-טיש, ניי-מאַשין אָדער עס-טיש.

„איצט פראוואוט אויס די פּאָזיציע, סיי איר זיט פאַרנומען און סיי איר ווילט רוהען. זיצט אין גאנצען אָנגעשפארט אָן דעם רוקען פון אייער שטול מיט דעם געוויכט אויף דעם אונטערשטען טייל פון די פּאָלקעס, און ניט אויף דער באַזע פון דעם רוקען. דער טייל פון קערפער, אויף וועלכען מיר זיצען, איז אינגאנצען פריי פון נערווען, אזוי אז ווען מיר זיצען גוט, רוט א גרויסער חלק פון גוף, און עס ווערען ניט אָנגעשטרענגט די נערווען, מוס-קולען אָדער רוקען-ביין. ווען איר ארבייט ביי א טיש, שטעלט איין פוס צוריק-צו אויף דער זייט פון דער שטול, בויגענדיג זיך פון די היפטען, ניט פון דער טאַליע אָדער פון האַלז, די אקסלען דאַרפען ניט זיין ווייטער פון טיש ווי די היפטען. אין דער פּאָזי- ציע שטרענגט איר ניט אָן די אויגען און איר דאַרפט ניט אָנ- בויגען די האַלז. אויף אזא אופן קענט איר אויך אַטעמען ווי געהעריג און די בלוט פליסט לייכט צום מאַרך דורך די אָדערען פון האַלז אין געגענזאץ צו דער ווערגענדיגער „פאסטיוור“ פון די מערסטע דעס ארבייטער.“

דר. בריל האָט גערעדט הויפטזעכליך וועגען פרויען און ער האָט זיך דערפאר אָפגעשטעלט אויף דער היגיענישער זייט פון דער פראגע. די פרוי דארף אויך אין זינען האָבען די עסטעטישע זייט.

מיר מוזען זיך לערנען די קונסט פון האלטען זיך גלייך ווי א סאָסנע פון יוגענט אָן.

ס'איז די פליכט פון מוטערס און לערער צו שענקען מער אויפמערקזאמקייט אויף דער האלטונג פון זייערע קינדער. נאָר טאָמער ווערט אונזער ערציהונג פארנאכעלעסיגט אין דער הינ-זיכט, איז עס קיינמאָל ניט צו שפעט אפילו דערוואַקסענערהייט זיך אויסצולערנען אויפדאָסניי ווי צו זיצען, שטיין און גיין אויפ'ן געזינטסטען און שענסטען אופן.

## איבעריגע וואָג

עס איז געווען צייטען אין דער געשיכטע, ווען דער אידעאל פון שיינקייט איז געווען די פרוי פון איידעלען, דעליקאטען, כמעט שוואַכען אויסזען. וואָס בלאַסער איר געזיכט, וואָס טיפער אירע אויגען און די צייכענס אונטער זיי, אלץ מער האָט מען גע-לויבט איר שיינקייט. היינטיגע טעג באַדויערט מען אַזא איידעלע פרוי, אָנשטאָט צו שענקען איר קאָמפלימענטען. מען סימפאטי-זירט מיט איר, ווייל עס איז קענטיג, אַז זי איז ניט אין דעם בעס-טען געזונט. בלויז א פרוי, וואָס איז פאַלקאם געזונט, קען היינ-טיגע טעג באַטראַכט ווערען אלס א שייננהייט.

ווען עס קומט צו געזונט, שפילט די דיעטע די הויפט-ראָל. צו-ערשט דאַרף מען זען צו עסען די ריכטיגע שפייז. דערנאָך קומט די פראַגע פון פיזישע איבונגען, ווייל אום צו פאַרדייען די שפייז, וואָס מען עסט און אויסנוצען די ענערגיע, וואָס ווערט דערביי באַשאַפען אויף צו פארשטאַרקען דאָס געזונט, דאַרף מען האָבען גענוג „עקסערסייז“. ווען מען האָט ניט גענוג איבונגען ווערט די דאָזיגע ענערגיע פאַרוואַנדעלט אין איבעריגע פלייש, און אנשטאָט צו ווערען שטאַרק פון עסען די ריכטיגע שפייז, ווערט מען בלויז פעט.

דער באַזיס פון אַ גוטע דיעטע איז דער אַפעטיט. אויב דער

געזונט-צושטאנד איז נאָרמאַל, קען מען זיך פאַרלאָזען אויפ'ן אַפּעטיט אויסצוקלייבען וואָס עס איז גוט צום עסען און וואָס ניט. ווען עס קומט אָבער צו עסען אַ געשמאַקען מאַכל, וואָס מען האָט באַזונדערס ליב, דאַרף מען זען צו קאָנטראָלירען דעם אַפּעטיט אויב מען וויל זיך ניט איבערעסען און פאַרדאַרבען דעם מאָגען. עס איז אין אַלגעמיין גוט צו געדענקען, אַז די צייט אויפצוהויבען זיך פון טיש איז ווען מען פילט אַז מען וואָלט נאָך געקענט עסען נאָך אַ פּאַרציע קאָמפּאַט. אזוי אָנעסען זיך, אַז מען זאָל דערנאָך זיך ניט קענען אויפהויבען פון טיש, איז זעלבסטפאַרשטענדליך זייער ניט גוט פאַר דעם געזונט.

עס איז שוין אַן אָנגענומענע זאַך ביי מענשען, אַז מען עסט דריי מאָלצייטען יעדען טאָג. דער בעסטער פּלאַן, דענק איך, איז צו עסען פּרוכט פאַר פּרישטאָג, אַ לייכטען לאַנטש ביטאָג און איבערלאָזען דעם שווערסטען מאָלצייט פאַר'ן אָווענט. כאַ-פען אַ ביס צווישען איין מאָלצייט און דעם צווייטען וועט קא-ליע מאַכען דעם אַפּעטיט און שעדיגען דאָס געזונט. וואַסער, אָבער, איז בעסער צו טרינקען צווישען די מאָלצייטען און ניט גראַד ביים טיש.

ביים אויסקלייבען שפּייזען פאַר אייערע מאָלצייטען, דאַרפט איר זען אויסצומידען שאַרפע און פעטע עסענס. אַסך בעסער זיינען איינפאַכע פּרישע סאַלאַדס, מיט לעמאָן-דזשוס אַנשטאָט עסיג צו געבען טעם. פּרוכט און וועדזשעטייבעלס זיינען זייער נאָרהאָפּטע שפּייזען. פלייש איז ניט גוט צו עסען מער ווי איין-מאָל אַ טאָג, און בעסער וואָלט געווען ווען מען עסט עס ניט מער ווי דריי-פיר מאָל אין וואָך. אַנשטאָט דעם קען מען צוזאַמענשטע-לען געשמאַקע מאָלצייטען פון ניס, קעז, פיש, אייער, מייטלען און פייגען. קארטאָפּעל, ווייסע רייז און אַנדערע ענליכע שפּייזען דאַרף מען זען אויסמידען אויף ווי ווייט מעגליך.

צופיל טיי און קאַפּע איז אויך שעדליך. עס איז פיל בעסער צו טרינקען אַ גלעזעל פּרישע אָרענדזש-דזשוס אָדער וועלכע עס איז אַנדער פּרוכט-דזשוס ווען מען איז דורשטיג. מען דאַרף אויך זען צו נוצען וואָס ווייניגער רייכע זופס אין דער דיעטע.



מאָגען-פאַרשטאָפּונג איז איינע פון די גרעסטע שטערונגען צו געזונט און במילא אויך צו שיינקייט. די דאָזיגע שטערונג קען אָבער באַזייטיגט ווערען דורך די פאַסענדע דיעטע און די ריכ-טיגע פיזישע איבונגען. אין אָט די צוויי זאַכען ליגט דער סוד פון אַ געזונטען מאָגען. מערצינען ברענגען בלוז צייטווייליגע הילף, אָבער זיי זיינען בשום אופן ניט קיין רפואה.

די שפייז וואָס איז צום גרעסטען טייל פאַראַנטוואָרטליך פאַר מאָגען-פאַרשטאָפּונג איז — ברויט. מיינט אויס צו עסען ווייסע ברויט און נוצט אַנשטאָט דעם „האַל וויט“ ברויט און קאָרן ברויט, וועלכע זיינען אַסך געשמאַקער. ברען-מאָפּינס זיינען אויך אַ מאַכל, וואָס איז אין דער זעלבער צייט אַ מיטעל געגען מאָגען-פאַרשטאָפּונג. עטליכע גרויסע לעפעל ברען, אַלס אַ סיריעל אין דער פרי, וועלען אויך פיל העלפען אָנצוהאַלטען אַ געזונטען מאָגען. פעטס קומט אָדער פון עסען צופיל אָדער פון ניט גענוג עקסערסיז. אויב איר זיינט פעט דאַרפט איר שטרענג אויפפאַסען אויף אייער דיעטע און טאָן אַסך מער עקסערסיז ווי איר טוט איצט. דיעטע אַליין וועט ניט זיין גענוג צו מאַכען אויך פאַרלי-רען וואָג.

אָט גיב איך אייך דאָ אייניגע איינפאַכע רעגעלען אָנצוהאַל-טען אייער נאָרמאַלען געזונט-צושטאַנד. געדענקט, אז אום צו זיין שוין מוזט איר פריהער זיין געזונט און ריין, ווייל נאָר די שוין-קייט וואָס קומט פון אינווייניג איז די אמת'ע שיינקייט.

1. שלאָפט ניט מער ווי עס איז נויטיג. 8 שטונדען איז גע-נוג. ספעציעל איז ניט גוט צו שלאָפען צופיל דורכ'ן טאָג.
2. עסט זיך ניט איבער, אפילו ווען איר זייט זיכער אז די שפייזען וואָס איר עסט וועלען אייך ניט מאַכען פעט.
3. אויב איר האָט ניט קיין אַפעטיט צום עסען, עסט ניט.
4. טרינקט ניט קיין וואַסער ווען איר עסט. עס איז פיל בע-סער צו טרינקען צווישען די מאָלצייטען.
5. מיינט אויס שנאָפּס און אַנדערע אַלקאָהאָל-געטראַנקען.
6. עסט בלוז „האַל-וויט“, קאָרן און ברען-ברויטען.
7. שפאַצירט אַסך יעדען טאָג.

## ווי צו רעדוצירען

אין די ווינטערדיגע מאָנאַטען, ווען די טעג זיינען קורץ און קאַלט, זיינען מיר גענייגט צו זיין ווייניג באַוועגליך און טעטיג. די פרוי איז מער צוגעבונדען צום הויז, ווי אין וועלכען ס'איז אנדער סע-זאָן. בכלל עסט מען ווינטער מער ווי אין די וואַרימע טעג, ווייל אזוי פאָדערט דער קערפער. און די נאַטירליכע פאָלגען זיינען מער וואָג און איבעריגע פעטס. עס איז אַ באַקאַנטער פאַקט, אַז צווי-שען 20 ביז 25 פראָצענט פון די ניו יאָרקער פרויען זיינען צו פעט. די פראָפאָרציע אין די קאָנטרי-געגענטען איז אַ קלענערע — איינפאַך דערפאַר, ווייל דאָרטען פאַרברענגען די פרויען מער אויף דער פרייער לופט.

גלייכליכערווייז האָבען מיר פרויען שוין אזא טבע, אַז מיר גיבען זיך נישט גלייך אונטער צו פיזישע חסרונות. נאָר מיר באַ-קעמפּען זיי מיט אַלע אונזערע כחות. ביי יעדער פרוי — רייך אָדער אַרים, יונג אָדער מיטעלעריג — איז באַהאַלטען אַ באַגער צו זיין שלאַנק און האַרמאָניש געבויט: עס ליגט אין איר פאַר-באָרגען אַ טיפּער דראַנג, אַ ווייבליכע ליידענשאַפט אויסצובעסערן די נישט-פולקאָמענע ליניעס פון קאָפּ ביז די פיס און צו פאַראייני-גען די אַלע גראַציעזע רונדליכקייטען אין איין איידעלער, וואונ-דערשיינער ווייבליכקייט. אמת, דאָס איז נישט נאָר קיין אַלטער טרוים. ביז אונזער יאָרהונדערט איז דער אידעאַל פון ווייבליכ-קייט געווען אַ פולע, גאנץ פליישיגע פיגור. אבער דער געשמאַק האָט זיך געביטען, און אין אָנהויב פון צוואַנציגסטען יאָרהונדערט איז מען געוואָרען משוגע פאַר דער דינער, מאַגערער פיגור. אָט דער אידעאַל איז געבליבען ביז אונזער דור, אָבער ער איז פיל פאַרענדערט געוואָרען, אזוי אַז מיר זיינען שוין אַוועק פון יענע נאָרישע איבערטרייבונגען. מיר האָבען געפונען דעם מיטעלענע צווישען דער פאַס און דעם שפינדעל.

לאָמיר איצט באַטראַכטען די אורזאַכען פון פעטקייט און ווי אזוי מיר קאָנען עס פאַרמיידען אָן שאַדען צום געזונט.

ווען די מאָדע פאר שלאַנקקייט האָט זיך צוערשט צעפלאָ-  
קערט צווישען די אַמעריקאַנער פרויען, האָבען זיך פיל מענשען  
געשטעלט אַנטקעגען דעם מיט דער טענה, אז עס איז אַ געפאַר  
פאַר'ן געזונט. מבינים האָבען אָבער פעסטגעשטעלט, אז שלאַנק-  
קייט איז גוט פאַר'ן געזונט און פאַר אַ לאַנג לעבען, און דערמיט  
איז פאַרשוואַנדען געוואָרען די אַפּאָזיציע. אַפנים, אז יענע געג-  
נער האָבען ניט באַגריפען, אז שעדליך איז ניט די שלאַנקקייט,  
נאָר די מעטאָדע, וואָס ווערט אָנגעווענדט אויף רערוצירען וואָג.  
פעטס ווערט באַשטימט לויט דער וואָג, דער גרויס פון די  
ביינער און דער עלטער פון אַ מענשען. ווען עס קלייבט זיך אָן  
פעטס אין געוויסע טיילען פון קערפער, ניט אין דער ריכטיגער  
מאָס בנוגע צו דער אַלגעמיינער פעטס פון קערפער, ווייסען מיר,  
אז דער מענש איז צו פעט. די געפאַר פון פעטקייט ליגט אין דעם,  
וואָס די וויכטיגסטע אָרגאַנען, ווי דאָס האַרץ, דער לעבער און די  
נירען ווערען פאַרלייגט מיט פעטס דאָרטען, וואו עס האָט גע-  
דארפט זיין מוסקול-געוועב. ווען פעטס פאַרנעמט דעם אָרט פון  
מוסקול ביים האַרצען, ווערט דאָס גליד ווייך און עס איז ניט פּע-  
היג צו דינען ווי דער ריכטיגער פּומפּ, און אויסער די אַנדערע רע-  
זולטאַטען פירט עס צו שלעכטער צירקולאַציע פון די בלוטען. נאָך  
אַן איבעל פון פעטקייט איז מאָגען-פאַרשטאָפונג — דער בויך  
ווערט אָנגעבלאָזען און די טאַליע צעשפּרייט זיך.  
צי ס'איז לייכט אַראָפּצונעמען פעטס אָדער ניט — דאָס  
ווענדט זיך שוין אָן דער עלטער פון מענשען און אָן זיין ווילענס-  
קראַפט. פרויען צווישען די יאָרען פון צוואַנציג און דרייסיג זיי-  
גען מער ערפּאָלגרייך ווי זייערע עלטערע שוועסטער. נאָך דער  
חתונה, ווי אויך נאָכ'ן קימפּעט, איז דאָ אַ טענדענץ צוצונעמען  
וואָג. קיין שוואַנגערע פרוי דאַרף זיך ניט אָפּשטעלען אָנצוגיין מיט  
איר געוויינליכער אַרבייט אָדער טעטיגקייט, סיידען דער דאָקטאָר  
הייסט איר. ס'וועט איר זיין גרינגער ביים גייען צו קינד און זי  
וועט זיין בעסער צוגעגרייט אַכטונג צו געבען אויף איר קינד נאָכ'ן  
געבורט. צווישען 30 און 45 איז עס שוין שווערליך צו פאַר-  
לירען וואָג אָבער מיט באַזונדערער אָנשטרענגונג קאָן מען עס

אפילו אויך דעמאלט אויספירען. נאך 45 איז עס שוין זייער שווער, און אין פיל פאלען איז עס אינגאנצען ניט ראטזאם צו פרובירען אָנווערען וואָג דורך פיזישע איבונגען.

יעדער פונט איבעריגע פלייש איז אן אומנויטיגער באגאזש. ווען א מענש זאָל דארפֿען טאָג און נאכט אַרומשלעפֿען אַ רענצעל, וואָס וועגט 20 פונט, וואָלט ער זיך ביסער באַקלאָגט אויף זיין שיקזאָל, און דאָך זיינען פאַראַן פרויען, וואָס טראָגען כסדר אויף זיך צוואַנציג פונט אָדער נאָך מער פון נוצלאָזען פעטס און עס וואַנדערט זיי נאָך פאַרוואָס זיי זיינען פֿלעגמאַטיש. צופיל פעטס מאַכערט אויס און פאַרקלענערט די געשיקטקייט פון מענשען, שוין ניט-ריידענדיג וועגען דעם, וואָס עס מאַכט אַ תל פון זיין שיינקייט. מיר האָבען דאָ אַרומגערעדט דעם פרינציפ פון פאַרקלענע-רען פעטס. ווי ווענדט מען עס אָבער אָן? ווי אזוי קאָנען מיר אויס-מירדען די קללה פון פעטקייט? גאנץ איינפאך: נאָר דורך נא-מירליכע מיטלען: פיזישע איבונגען און דיעטע.

פאַרלירען וואָג איז אָבער זייער אן איידעלע זאך. עס ווערען פאַרשפּרייט אלערליי מיטלען ווי אזוי צו דערגרייכען דעם דאָזיגען צוועק. מען אַגיסירט ספּעציעלע דיעטען, וואָס גאַראַנטירען אַראָפּ-צונעמען מער ווי א פונט א טאָג אין משך פון צוויי וואָכען צייט. עס ווערען אויך פאַרקויפט דערצו אלערליי מעדיצינען.

אזעלכע שטריינגע מיטלען אָבער זיינען ניט ראטזאם. זייער ווייניג פרויען קאָנען זיי אויסהאַלטען. אפילו די, וואָס פאַרלירען שוין יאָ אַסך וואָג דורך דיראָזיגע מיטלען, ליידען דערנאָך פון אן אָרגאַנישער קראַנקהייט, וואָס קומט אלס א דירעקטאָר רעזולטאַט פון רעדוצירען. זייער אָפט הערט מען אפילו פון פאלען, וואו פרויען, וועלכע האָבען אָנגענומען א שטריינגע רעדוצירונגס-דיעטע, ברעכען פלוצלונג צוזאַמען און ווערען שטארק נערוועז און קראַנק.

פאַר רעדוצירען וואָג איז ניטאָ קיין אלגעמיינער מיטעל, וואָס זאָל זיין גילטיג פאַר אלע פרויען. יעדע פרוי האָט אירע אייגענע פּראָבלעמען, ווען עס קומט צו דער פראגע. ניט אלע זיינען אין דעמזעבליגען געזונט-צושטאַנד, ניט אלע ווילען פאַרלירען דיזעלכע

צאל פונטען, ניט אלע זיינען געזונט גענוג צו קאנען זיך באנוצען מיט רעדוצירונגס-מיטלען. די בעסטע זאך וואלט דעריבער געווען, אויב מען וויל פארלירען וואג, זיך פריהער צו באראטען מיט א דאקטאר. מען דארף זיך צוערשט לאזען אונטערוועקען, כדי אויסצוגעפינען צי מען איז איממשטאנד צו קענען פארלירען וואג. דער דאקטאר וועט אייך געבען ספעציעלע אינסטרוקציעס, וואס איר אליין וועט דארפן נאכפאלגען מיט באזונדער אויפמערקזאמקייט, אויב איר ווילט ניט שפעטער ליידען.

דער בעסטער און נאטירליכסטער אופן צו האלטען דעם קערפער ביי א געוויסער וואג, איז דורך א דיעטע און פיזישע איבונגען. איר איך מיין, פארשטייט זיך, פאר נארמאלע, געזונטע מענטשען. מיר קאנען זיך ניט אלע אזוי לייכט צופאסען צו נייע באדינגונגען. אנדערע פון אונז זיינען זייער עמפינדליך צו געוויסע שפייזען. צום ביישפיל, אייער, פלייש, אדער געוויסע פרוכטען פאראורזאכען ביי זיי אן אויסשלאג אויף דער הויט, ווי אקני, פרישטשעס אדער „בלעקהעדס“. אזוינע מענטשען זיינען אבער אויסנאמען און זיי דארפן זיך ווענדען צו א דאקטאר פאר א פאסיגער דיעטע. מיר קאנען זיך ניט דורכאויס פארלאזען אויף דעם נאטירליכען אפעטיט, ווייל די געוואוינהייט פון איבערעסען זיך האט אונז קאליע געמאכט אין דער הינזיכט. כדי אנצורעגען דעם אפעטיט, אז מען זאל קאנען עסען און א שיעור, גרייט מען-צו שפייזען מיט כליערליי בשמים. פיל געזונטער וואלט געווען, ווען מען עסט ווייניגער און מען פארנוצט אסך פון דער אנגעזאמלטער שפייז אין קערפער דורך פיזישע איבונגען.

וואס פאר א שפייז זאלט איר עסען, ווען איר ווילט לעבען אויף א דיעטע? איר דארפט אין זינען האבען, אז עס זיינען פארגאסן דריי הויפט קאטעגאריעס פון שפייז: פעטס, קארבאהידרייטס און פראטעאין. אויב איר ווילט פארלירען וואג אין א קורצע צייט, דארפט איר ווייכען פון די ערשטע צוויי מינים שפייז. פראטעאין, וואס אנטהאלט ניט קיין פעטס, געפינט זיך אין מאגערע פלייש, פיש, עופות, דאס ווייסעל פון איי. ס'איז אבער אוממעגליך צו זיין פולקאם געזונט, ווען מען עסט בלויז פראטעאין-שפייזען.

אויסער דעם, דאָרף מען אויך אָנקומען צו אַזוינע שפּייזען, וואָס פאַרנעמען מער פּלאַץ, ווי סיריעלס, ווערזשעמייבעלס און פּרוכטען. די בעסטע ווערזשעמייבעלס פאַר דעם צוועק זיינען די בלעטערדי-גע. למשל: לעטוס, סעלערי, ספינאטש, קרויט, קאליפלאוער און בראקאלי.

לאָמיר אָנהויבען מיט א מוסטער פון פרישטיק: (1) פרוכט (גרעיפ-פרוכט, געבאָסטער עפּעל, געקאָכטע פלוימען אָדער וועלכע-ניט-איז געמריקענטע פרוכט — געקאָכט אָן צוקער) א גאַנץ-ווייצע-גע סעריעל — איר קאַנט אריינטאָן א ביסעל צוקער, אָבער בשום אופן ניט קיין סמעטענע. אָנשטאָט סיריעל קאַנט איר עסען איין איי. איין פענעצעל האָל-וויט טאָוסט. מיידט אויס הערינג, סאַרדינס אָדער אנדערע געזאַלצענע אָדער געפרעגעלטע מאכלים. שמירט נישט קיין פוטער אויף טאָוסט, און אויב איר טרינקט קאווע, טוט אַריין מילך וואָס איז פריי פון סמעטענע, און שיט ניט אריין קיין צוקער.

פאַר מיטאָג — לעטוס, טאָמייטאָס, האַרטע אייער, אונערקע, רעטעכלאָך, רויע מערען. דאָס מיינט ניט, אַז איר מוזט עסען די אַלע ווערזשעמייבעלס אויף איין מאָל. איר קאַנט קאָמבינירען צוויי אָדער דריי פון זיי. מאַכט א „דעסינג“ פון לימענע-זאַפט און א ביסעל אַליו-אויל. פאַרענדיגט מיט קאָמפאָט אָדער רויער פרוכט אין טיי אָדער קאווע אָדער פוטערמילך. אויב איר ווילט עסען א הייסען מאָלצייט, עסט געקאָכטע ווערזשעמייבעלס, א חוץ קארטאָפּעל אָדער רייז, ווי אויך פרוכט און איינע פון די דערמאָנ-טע געטראָנקען. אָנשטאָט די פרוכט, קאַנט איר עסען א שיטערע זופ. ביסקוויטען אָדער האָלויט טאָוסט דארפּען פאַרנעמען דעם פּלאַץ פון געוויינליכען ברויט.

אין אַווענט דאַרפט איר עסען א געקאָכטען מאָלצייט: מאָנע-רע פלייש, פיש, אָדער הון (ניט געפרעגעלט אָדער געבראָטען אין מעטס); צוויי געקאָכטע ווערזשעמייבעלס: א סאַלאַד און א גאָכ-שפּייז (ניט קיין רייכער); טיי אָדער קאווע.

אויב איר וועט זיך האַלטען אָן דער דיעטע, וועט איר מוזען פאַרלירען וואָג. האָט אַלעמאָל אין זינען, ווען איר פאַרלאָזט דעם

טיש, צו בלייבען א ביסעל הונגערדיג. אויב איר ווילט, און פאר אייך איז ניט שווער, פראווט אויס די שנעלע מעטאדע, וואָס קאָן אייך ניט פאַרשאַטען. עס באַשטייט דורכאויס פון פליסיגקייטען, אויסער איין געקאכטער מאַלצייט אין אַווענט אָדער צו מיטאָג (ווי אויבען אָנגעגעבען). טרינקט אַזוינע פליסיגקייטען ווי אָרענדזש-זאַפט, טאַמייטאָ-זאַפט, פלוימען-זאַפט, גרעיפפּרוכט-זאַפט אָדער פיינעפּעל-זאַפט (אָן צוקער), פוטערמילך, א שיטערע זופּ. די פלי-סינקייטען קאָנט איר טרינקען אַזוי אָפט ווי אייך פאַרווילט זיך. אין צוזאַמענהאַנג מיט אייער דיעטע, וואָלט איר געדאַרפט אָפּגעבען א פאָר מינוט יעדען טאָג פאַר פיזישע איבונגען. דאָס וועט האַלטען אייער קערפּער פעסט און פאַרהאַרטעווען די ווייכע מוסקולען.

## וואָס צו עסען וואַקיישאַן-צייט

ס'איז ניט איבעריג צו באַטאָנען נאָכאַמאָל און נאָכאַמאָל די וויכ-טיגקייט פון פאָרויכטיגען עסען אין די הייסע זומער-טעג, ווייל געהעריגע שפּייז איז דער שליסעל צו שיינקייט. דערלאָזט ניט, אַז איר זאָלט ווערען פעט, בעת איר פאַרברענגט אויף אייער וואַקיישאַן. שטרענגט זיך ניט אָן צו עסען וואָס מער. ווען די אכילה איז געשמאַק אין די זומער-פלעצער, פאַרנעמען מיר זיך אָפט אָן די רעזולטאַטען און מיר עסען זיך איבער. קיין איינ-ציגע זאך האָט ניט אַזאַ נאָהענטען שייכות מיט שלעכטען געזונט, ווי אומפאַסיגע שפּייז. פאַר א נוטער דיעטע איז נויטיג צום ער-שטען אַפעטיט. פאַרדייאונג איז סוף-כל-סוף א פראַגע פון דער ריכטיגער אַסימילאַציע פון שפּייז, וועלכע ווענדט זיך אָן געניגענ-דע פיזישע איבונגען. אויב איר פאַרווענדט ניט דורך „עקסער-סייז“ די איבעריגע געוועב, וועלכע קומט צו מיט'ן עסען, ליינט זיך עס איין אין קערפּער אין דער פאָרם פון פעטס. ביים נאָרמאַלען געזונט איז דער אַפעטיט א נוטער אָנווייזער

וואָס מען זאָל עסען. מערסטע מענשען עסען דריי מאָל אַ טאָג. די מענשען, אָבער, וועלכע געפינען אויס, אז צוויי מאָלצייטען זיינען פאַר זיי גענוג, קענען זיך האַלטען ביי דעם סיסטעם, אויב זיי עסען די ריכטיגע שפּייז.

ביים אויסקלייבען אייער שפּייז, מיינט אויס מאכלים, וואָס זיינען צופיל געמישט, „דרעסינג“ פון שטאַרקע בשמים, שפּייז, וועלכע אַנטהאַלט אַסך קראכמאַל, צופיל ברויט, פעטס, געדיכטע זופען, רייכע געבעקס („פעיסטריס“). מען דאַרף זיך שטענדיג הי-טען פון פעטע אכילות. פיל בעסער זיינען פשוט'ע סאַלאַדס באַ-טעמיט מיט „דרעסינגס“ פון לימענע-זאַפט אָנשטאַט עסיג. קיין זאַך איז נישט געזינטער ווי איינפאַכע שפּייז, צ. ב., אַסך פרוכט און גרינע וועדזשעמייבעלס. פאַר „דעזערט“ דאַרפען פעטע פרויען עסען קאָמפּאָטען פון פאַרשיידענערליי פרוכטען, געקאכט מיט ווייניג צוקער.

פלייש דאַרף מען נישט עסען מער ווי איין מאָל אַ טאָג. אויפ'ן אָרט פון פלייש קען מען עסען מאכלים געמאַכט פון ניש, קען, אייער, טייטלען, פייגען, קאָמבינירט מיט גרינסען. אזוינע שפּייז איז אי ליכטער זומער-צייט, אי עס איז געשמאַק. טרינקט נישט צו-פיל טיי אָדער קאַווע, ווייל מיט די געטראַנקען נוצט מען געוויינ-ליך צוקער. פרוכט-זאַפטען זיינען אי געזינטער, אי אנגענעמער אין וואַרימען וועטער.

איר האָט געוויס באַמערקט, אז מענשען, וועלכע האָבען אַ נייגונג צו מאַגען-פאַרשטאַפּונג זיינען מערסטענס פעט. מאַגען-פאַרשטאַפּונג איז איינע פון די גרעסטע שטערונגען צו געזונט און שיינקייט. בלאַסקייט, שוואַרצע רינגען אונטער די אויגען, געשוואַ-לענע אויגען-דעקלאַך — די אַלע זאַכען קומען טיילווייז פון מאַ-גען-פאַרשטאַפּונג. אַם בעסטען קען מען היילען דעם פעלער דורך דיעטע און פיזישע איבונגען. וואָס איז שייך דיעטע, איז ברויט איינע פון די שפּייזען וואָס איז צום גרעסטען טייל פאַראַנטוואָרט-ליך פאַר אַ פאַרהאַרטעוועטען מאַגען, נישט קוקענדיג אויף דעם, וואָס ס'איז אַלעמאַל באַטראַכט געוואָרען אַלס דער צענטער פון דעם עסען. אויב איר עסט שוין יאָ ברויט, געוואוינט זיך בעסער



איין צו גאנץ-ווייזענער ברויט, קארן-ברויט אָדער אנדערע ברוינע ברויטען, מיט איין וואָרט, מיידט אויס ווייס ברויט. „ברען מאָ-פינס“ זיינען זייער געשמאַק און זיי פארמיידען פארשטאָפונג. פאר דעם זעלבען צוועק איז אויך גוט קלייען („ברען“), אָדער הייסע וואַסער, אין וועלכע ס'איז אַריינגעקוועטשט אַ האַלבע לימענע. דאָס קענט איר נעמען צום אָנבייסען.

פעטס קומט נאָר פון עסען, פון שלעכטען עסען אָדער צופיל עסען. כדי אַראָפּצוטרייבען די פעטס אָדער ניט צו געווינען קיין וואָג, מוז מען זיין פאָרויכטיג מיט דער דיעטע. קיין אנדער אויס-וועג איז ניטאָ.

די נאָרמאַלע וואָג קען ניט פעסטגעשטעלט ווערען אויף אַ באַשטימטען ציפער. עס ווענדט זיך ניט נאָר אָן דער הויך, נאָר אויך אָן דער ביין-סטרוקטור, אלגעמיינעם טעמפעראמענט און איינגעבוירענע נייגונגען צו פעטקייט אָדער מאָגערקייט. אין מערסטע פאַלען קען די פרוי אַליין אַם בעסטען אורטיילען וויפיל זי דאַרף וועגען. בדרך כלל ווייס זי וויפיל פלייש פאַסט זיך אויף איר קער-פער און זי ווייס אויך ווען די פונטען הויבען אָן צו ווערען אַן איבעריגע לאַסט. עס איז דערפאַר די אויפגאַבע פון דער פרוי אַליין אַכטונג צו געבען אויף איר דיעטע.

אַט זיינען עטליכע איינפאַכע רעגלען נאָכצופאַלגען :

1. עסט זיך ניט איבער, אפילו אויב דאָס שאַפט ניט קיין פעטס אין אייער אָרגאַניזם.
2. שלאָפט ניט צופיל, באַזונדערס בייטאָג.
3. עסט ניט, סידען איר זייט הונגעריג.
4. וואַשט ניט אַראָפּ אייער שפייז מיט וואַסער אין פאַר-לויף פון דעם מאָלצייט. טרינקט בעסער גענוג וואַסער צווישען די מאָלצייטען.
5. פאַרט ניט, ווען איר קענט גייען צו-פוס.
6. הויבט זיך אויף פון טיש אַביסעל הונגעריג.

## ווען איז נויטיג צו געווינען וואָג

אַ דיקליכע פרוי קאָן פארלירען וואָג דורך נאָכפאלגען די ריכטיגע דיעטע און אָפגעבען זיך מיט ספעציעלע פיזישע איבונגען. עס זיינען אבער פאראן אסך פרויען, אויסגעדארטע און קרענקליך-אויסזענדיגע, וואָס זיינען נייגערין צו געווינען וואָג. ניט אלעמאל איז אויסגעדארטקייט א רעזולטאַט בלויז פון שלעכטער נארוג. אין פילע פאלען האָט דאָס א שייכות אויך מיט דעם טעמפּערא-מענט פון דער פרוי. אמאל איז דאָס אפילו א כאַראַקטעריסטיק פון דער משפּחה, וואָס ווערט אריבערגעטראָגען פון איין דור צו דעם צווייטען. אזעלכע פאלען זיינען אָבער אויסנאָמען. א ניט גוט צוגעפאַסטע דיעטע איז צום גרעסטען טייל פאראנטוואָרטליך ווען מען איז צו-דיין.

פרויען, וואָס מאַכען א פארווך צוקריגען וואָג, דארפען זיין פאָרויכטיג דאָס צו טאָן לאַנגזאַם און לויט א סיסטעם אזוי, אז די פונטען זאָלען צוקומען איינציגווייז. צו-שנעלע מיטלען פירען צו דעם, אז מען פארלירט אינגאנצען דעם אפּעטיט. אסך פרישע לופט און ניט צו שטרענגע איבונגען העלפען צו אנטוויקלען דעם אפּעטיט און בעסער פארדייען דאָס עסען, אבער אויך דאָ דאַרף מען זיין פאָרויכטיג ניט איבערצוכאפּען די מאָס. שווערע איבונגען קאָנען שאַרען מער ווי העלפען.

באַזונדערס וויכטיג איז עס צו האָבען גענוג רו, גייסטיגע אַזוי גוט ווי פיזישע. אזוי ווי דינע מענשען זיינען געוויינליך זייער גערוועזן און אָנגעשטריינגט, איז עס פאר זיי נויטיג צו האָבען אסך רו. באַדען זיך אין וואַרימע וואַסער איז זייער גוט אויף אָפצורוהען די גערווען. באַפרייען זיך פון אלע זאָרגען איז אן אבסאָלוטע נויטווענדיגקייט, אויב מען וויל געווינען וואָג. פעטע מענשען זיינען אין דורכשניט גוט-מוטיג, צופרידען און מונטער, אבער דינע ווערען געוויינליך אויפגערעגט פון יעדער קלייניגקייט. זיי דארפען זיך לערנען צו קאָנטראָלירען זייערע געפילען און ניט דערלויבען זיך צו ווערען מער גערוועזן. דאָס קאָן מען טאָן נאָר דורך דעם

אייגענעם ווילען. דאָס איז דער איינציגער וועג בייצוקומען נער-וועזיטעט — איינע פון די וויכטיגסטע סיבות פון אויסגעדארט-קייט. מען דארף קולטיווירען א געלאָסענעם און רוהיגען אויסזען. דאָס וועט אנב פארשענערען ניט נאָר די פיגור, נאָר עס וועט אויך מאכען מער אנגענעם דאָס גאנצע לעבען.

עס פארשטייט זיך, אז עס איז אויך וויכטיג אָפצורוהען דעם קערפער. אכט שטונדען שלאָף איז געוויינליך גענוג פאר דעם דורכשניטליכען מענשען, אָבער א פרוי וואָס איז דין און גערוועז דארף האָבען ווייניגסטענס צען שעה שלאָף. אויב מעגליך, דארף זי זיך אויך צולייגען אין מיטען טאָג. אין דעם פאל דארף זי זען פולקאם אָפצורוהען דעם קערפער, ווייל זיצען אָדער ליגען ווען די גערווען זיינען אָנגעצויגען, איז ניט קיין רו.

געוויינליך זיינען דינע פרויען זייער אקטיוו. זיי קאָנען ניט זיין רוהיג ווען עס איז דאָ עפעס צו טאָן אין הויז, אָדער פאר די קינדער. זיי וועלען אבער קיינמאל ניט קאָנען געווינען וואָג און אַנטוויקלען זייער פיגור אויב זיי וועלען זיך ניט אויסלערנען ווי אָפצורוהען זיך. ווען זיי ציהען זיך אויס פלאַך אויפ'ן רוקען פאר 10 מינוט צייט, פארגעסענדיג וועגען אלע ארבייטען און זאָרגען, וואָלטען זיי זיך דערפרישט. די בעסטע צייט פאר דעם איז כאלד נאָכ'ן עסען. אַחוץ רוהען און אויפפאסען אויף דער דיעטע, איז אויך וויכ-טיג פאר א דינע פרוי רעגעלמעסיג צו מאכען מילדע איבונגען. דער צוועק פון די דאָזיגע איבונגען איז צו פארוואנדלען די רייכע שפייען וואָס מען עסט, אין פעסטע מוסקולען. די פאָלגענדע אי-בונגען קאָן מען דורכפירען אין צען מינוט, אָבער מען מוז זיי מאכען רעגעלמעסיג, און ביי אן אָפענעם פענסטער.

(1) פארשטייט די מוסקולען פון האַלז און וואָרפט דעם קאָפּ פון איין זייט צו דער אנדערער (ניט צו ווייט) דריי מאל. איצט בויגט דעם קאָפּ אראָפּ און אויף צוריק דריי מאל. דרייט דערנאָך דעם קאָפּ פון רעכטס צו לינקס און דאן פון לינקס צו רעכטס. טוט דאָס אויך דריי מאל.

(2) ציט אויס די אָרעמס הויך איבער'ן קאָפּ — אַזוי הויך ווי איר קאָנט. איצט שטייפט אָן די אָרעמס און ציט זיי לאַנגזאָם

אַרונטער, ביז זיי ליגען ווייטער ביי די זייטען. רוט אָפּ די אָרעמס,  
ווידערהאַלט די איבונג דריי מאָל.

(3) שפּרייט פּאַנאַדער די אָרעמס אין א גלייכער ליניע מיט  
די אַקסלען. שטרענגט-אָן די מוסקולען פון די אַקסלען און דעם  
ברוסט-קאַסטען און ציהט די אָרעמס לאנגזאַם צוזאַמען ביז וואָנען  
די הענט קומען זיך צונױף. לאָזט אראָפּ די הענט און רוט זיי אָפּ.  
טוט די זעלביגע זאַך דריי מאָל.

(4) די הענט זיינען ביי דער זייט. שטייפט אָן די מוסקלען  
פונם אויבערשטען טייל פון די אָרעמס און ציט אַרױף די הענט,  
איינבױגענדיג זיי ביי די עלענבױגענס, ווי ווייט איר קאָנט. לאָזט  
אראָפּ די הענט און ווידערהאַלט די איבונג דריי מאָל.

(5) האַלט די הענט ביי דער זייט, מיט די פלאַכעס אָפּגעקערט  
פון קערפּער. איצט מאכט שטייף די מוסקולען פון די אָרעמס  
און דרייט די הענט, פון די עלענבױגענס, צום קערפּער צו. רוט  
אַ סעקונדע, שטייפט ווידער אָן די מוסקולען און דרייט אױס די  
הענט אין דער אַנדערער ריכטונג. טוט דאָס דריי מאָל.

(6) שטייט פעסט מיט ביידע פיס גלייך אױף דער ערד. לייגט  
אַריבער די הענט איבער'ן ברוסט-קאַסטען. מאכט שטייף די מוס-  
קולען פון בױך און בױגט אײן דעם קערפּער פאַרווערטס (ניט  
ווייט). רוט זיך אָפּ און בױגט דעם קערפּער אױף צוריק. טוט דאָס  
דריי מאָל, ניט אראָפּנעמענדיג די הענט פון דעם ברוסט-קאַסטען.  
דערנאָך קענט איר אױך בױגען זיך רעכטס און לינקס, צו דריי  
מאָל אין יעדער ריכטונג.

(7) ציט אױס די אָרעמס אין פּראָנט און לייגט צוזאַמען  
ביידע הענט. מאכט שטייף די מוסקולען פון בױך און די היפטען  
און גיט א דריי דעם גאַנצען קערפּער אױף רעכטס. רוט זיך אָפּ  
און ווידערהאַלט די איבונג צו דער לינקער זייט. טוט דאָס דריי מאָל.

## די פיגור

ווייסט איר, אז די ריכטיגע האלטונג פון דעם קאפ, דער ריכטיגער נאנג, און דער ריכטיגער אופן פון אַטעמען האָבען מער צו טאָן מיט דעם אויסזען פון פיגור, ווי אפילו וואָג? האָט איר ווען עס איז באַמערקט, אז א דיקע פרוי קאָן אויסזען מער גראַציעז און לייכטער אויף אירע פיס, ווי די דארע מיידעל?

דער סוד ליגט אין דעם, ווי אזוי מען האלט דעם קערפער, און ווי אזוי מען אַטעמט. טיף אַטעמען מאַכט דאָס בלוט ציר-קולירען ווי עס באַדאַרף צו זיין, און ווען די בלוט-צירקולאַציע איז גוט, איז דער גאנצער קערפער געזונט, עס קומט צו קאָליר אין די באַסען, און אַלע טיילען פון דעם גוף פונקציאָנירען ריכטיג.

פרויען שטרענגען זיך אָן אזויפיל צו „רעדיוסען“, צו עסען בלוז אַזעלכע זאַכען, וואס וועלען זיי ניט צוגעבען קיין איבריגען אונז וואָג, און פונדעסטוועגען מאַכען זיי ניט די מינדסטע אָג-שטרענגונג צו זיין גראַציעז, צו אנטוויקלען א שיינעם גאנג, וואס וועט זיין אנגענעם צו זען. ספּעציעל איז דאָס דער פאל מיט אי-דישע מיידלאך. פון דער נאטור זיינען זיי קירצער און מער דיקליך געבויט, ווי זייערע ניט-אידישע שוועסטער. זיי האבען ניט די הויכע, שלאנקע פיגורען פון די אמעריקאנער מיידלאך, און די בלאַנדע האָר און בלויע אויגען. די דאָזיגע פיזישע אונטערשיידען האָבען אין די מער סענסיטיווע אידישע מיידלאך אנטוויקעלט אַ מין „אינפּעריאָריטי קאָמפּלעקס“, און ווען זיי באַגעגענען איינע פון די הויכע, דינע מיידלאך, קוקען זיי אויף איר מיט קנאה, און אַפּטמאָל בויגען זיי אפילו איין דעם קאָפּ און לאָזען אַרונטער די הענט. זיכער איז עס שוין צו האבען א הויכע, שלאנקע פיגור, אָבער אידישע מיידלאך האָבען א באזונדער חן און זיי האָבען זיך ניט מיט וואָס צו שעמען. פאַרקערט, זיי מענען זיין פונקט אזוי שטאַלץ און האַלטען זייערע קעפּ פונקט אזוי שטאַלץ און הויך, ווי אַנדערע ניט-אידישע מיידלאך. אַלץ, וואָס זיי דאַרפֿען טאָן איז אַנטוויקלען אַן אנגענעמע פערזענליכקייט און אַנטאָן זיך

מיט געשמאקט. און אָנשטאַט צו זיצען איינגעבויגען מיט'ן מאָרדע אויף די הענט און מיט איין פוס פארלייגט אויפ'ן אַנדערען, זאָלען זיי זען צו זיצען גלייך און האַלטען די פיס גלייך. אפילו, ווען זיי שלאָפען, דאַרפען זיי זען צו ליגען אויסגעצויגען גלייך אויפ'ן בעט און ניט שלאָפען אין א צוזאמענגעדרייטער פּאָזיציע.

אויף דעם אופן וועלען אידישע מיידלאך אנטוויקלען מער גלויבען אין זיך און אין זייער אויסזען. דאן ערשט וועלען זיי זיך פילען גליקלאך. סיי-ווי זיינען שוין ארויס פון דער מאָרדע די גאָר דינע מיידלאך. איצט דאַרף א מיידעל האָבען אן אמת ווייבליכע פיגור אויב זי וויל זיין פאָפולער און דאָ האָבען אונזערע אידישע מיידלאך א געלעגנהייט צו קומען צו דעם פראָנט.

דער בעסטער וועג ווי אזוי אָפצושטויסען דעם עלטער און אויסזען פיל אינגער ווי מען איז אין דער ווירקליכקייט, איז צו נאָכפאלגען די פונדאמענטאלע כללים פון א געזונטען לעבען, מא-כען עקסערסיזן, און זיין פאָרזיכטיג מיט קליידען זיך און מיט אָנווענדען קאָסמעטיקס. עס זיינען ניטאָ קיין וואונדערליכע מיט-לען, וואס זאָלען איבערנאכט קאָנען ענדערען די פיגור, אויספער-סען אלע קנייטשען פון געזיכט, אָדער מאכען פון גרויע האָר שווארצע. מען דאַרף טראכטען וועגען שיינקייט און יוגענטליכען אויסזען אלס רעזולטאַטען פון א געזונטען קערפערליכען צושטאַנד, אלס באווייזען, אז די גרויסע וואונדערליכע מאשין, וואס איז דער מענשליכער גוף, ארבייט ווי געהעריג און האַלט שוין און ליכטיג און יונג דעם געזיכט. וואָרים די הויט פארלאָזט זיך דאָך אויפ'ן קערפער פאר נאָרונג, און די האָר זיינען איינע פון די ערשטע קער-פער-טיילען צו לאָזען אייך וויסען, אז אייער געזונט איז ניט אזוי גוט ווי עס וואָלט באדארפט זיין, און אז אייער קערפער באקומט אין אלגעמיין ניט די אויפמערקזאמקייט, וואס ער פאָדערט. דער איינציגער יסוד, אויף וועלכען מען קאָן בויען א שיינעם אויסזען, איז געזונט. קונסט קאָן העלפען אביסעל, אבער מיט דעם אליין, וואָס מען פארבט אָן דעם פנים וועט מען קיינמאָל ניט קאָנען אָן-האַלטען דעם פרישען אויסזען פון די יוגענטליכע יאָרען. דאָס קאָן

מען טאן נאך דורך פירען א געזונטען לעבען און דורך מאכען די ריכטיגע עקסערסיזעס.

עקסערסיז אין נויטוענדיג פאר אלע מענשען, וואס ליידען ניט פון ערנסטע קראנקהייטען. פאר אייניגע איז נויטיג אביסעל מער עקסערסיז, פאר אנדערע ווייניגער. מען קאן דאס אויך נעמען אין וועלכער פאָרם עס איז באקוועם. די ארבייטער-פרוי מעג נעמען א לאנגען שפאציר אין אָווענט, אָדער פארברענגען א שעה צייט אין א „דזשימס“. די מאמע קאן ארומגיין מיט איר בייבי עטליכע שעה אין טאג. סקול-קינדער קאנען זיך גיין גליטשען אָדער נאך שפי-לען פוטבאָל, און דער ביזנעסמאן קאן זיך אויך אריינכאפען אמאָל אין א „דזשימס“ אָדער לערנען זיך שפילען גאָלף. וואס עס זאל אָבער ניט זיין דער פאָרם פון עקסערסיז, מוז מען הנאה האָבען דערפון און קיינמאָל ניט אונטערנעמען די זאך אויב מען איז צו מיד אָדער הונגעריג. עקסערסיז מוז זיין א פארגעניגען, אויב מען וויל דערפון ארויסקריגען די מאקסימום גוטע פאָלגען. עס מוז זיין פריי פון וועלכען עס איז געפיל פון צוואנג.

עס איז פאראן איין פאָרם פון עקסערסיז, וואָס איז נוט פאר פרויען אין אלע צייטען פון יאָר. דאָס איז שפאצירען. אויב מען האָט ניט די מעגליכקייטען אָדער דעם פארלאנג צו שפילען גאָלף אָדער טעניס, צו גליטשען זיך אויף דעם אייז, אָדער צו שיפ-לען זיך, אָדער נאך צו קריכען אויף בערג, דאן קאן מען דאָך אמ-ווייניגסטענס נעמען א לאנגען שפאציר. און אויב מען וויל, קאן מען נאך אויסזוכען אנגענעמע פריינט אָדער אינטערעסאנטע ווע-גען, אויף וועלכע צו שפאצירען, און אויף דעם אופן אנטוויקלען דעם כח אין דער זעלבער צייט וואס מען סטימולירט דעם קערפער. די פאָלגענדע עקסערסיזעס וועלען ניט צונעמען ביי אייך קיין סך צייט און וועלען אייך דערפרישען און מאכען שטאר-קער און געזונטער.

1) שטייט מיט אייערע פיס צוזאמען און מיט אייערע אַרעמס פּעסט ביי דער זייט. הויבט אויף די אַרעמס צו דער זייט, ביז וואָנען זיי זיינען העכער פון אייער קאָפּ. אָטעמט איין לאנגזאם די גאנצע צייט, ביז וואָנען אייערע אַרעמס דערגרייכען דעם

העכטסטען שפיץ. בריינגט זיי אראפ לאנגזאם און אטעמט אויס.  
טוט דאס צען אָדער פופצן מאל, ביי אן אָפענעם פענסטער.  
(2) אַטעמט איין טיף און הויבט אויף די הענט פאָרווערטס  
ביו איבער דעם קאָפּ. אַטעמט אויס און בויגט זיך איבער, פון די  
היפּטען. די קני און עלענבויגענס מוזען זיין שטייף, ביו וואנען איר  
לייגט צו די שפיץ פינגער צו דער ערד. אַטעמט איין נאָכאמאל  
און הויבט ווידער אויף די הענט, איבער'חזרט די עקסערסיז צען  
מאל.

- (3) אַטעמט טיף צוויי אָדער דריי מאל.  
(4) הויבט אויף דעם רעכטען פוס און באַוועגט די פינגער.  
אַטעמט איין, 1, 2, 3. אַטעמט אויס 1, 2, 3. לאָזט אראָפּ דעם פוס  
און ווידערהאַלט די עקסערסיז מיט דעם לינקען פוס.  
(5) שטרעקט אויס דעם לינקען פוס. הויבט אים אויף אזוי  
הויך ווי איר קאָנט. אַטעמט איין 1, 2, 3 און אַטעמט אויס 1, 2, 3.  
לאָזט אראָפּ דעם פוס און טוט דאָסזעלבע מיט דעם רעכטען פוס.  
(6) גייט דורך דיזעלבע פראָצעדור מיט דער רעכטער האנט,  
אַרעם און שולטער, און טוט דאָס נאָכאמאל מיט דער לינקער האנט,  
אַרעם און שולטער.  
(7) אַטעמט טיף און צעשפרייט דעם ברוסט קאסטען — 1, 2, 3.

- (8) ציט אויס דעם גאנצען קערפער און רוט זיך אָפּ.  
ווען איר וועט ציילען 1, 2, 3, וועט איר צוגעבען א ריטם,  
וואָס וועט אייך ביייהלפּיג זיין און וועט די עקסערסיז אויך מאכען  
פיל אנגענעמער פאר אייך.  
(1) שטייט גלייך, דעם קאָפּ אויפגעהויבען, דעם בויך אריין-  
געצויגען, ציט אויס די אַרעמס איבער'ן קאָפּ. בויגט די קני. האַלט  
די פיס א פאָר אינטשעס צעשפרייט איינע פון דער אנדערער .  
(2) איצט בויגט אייער קערפער פון דער טאָליע, ביו די שפיץ  
פינגער רירען אָן דעם די. דערנאָך באוועגט דעם קערפער פון דער  
טאָליע צו דער רעכטער זייט אזוי ווייט ווי איר קענט, בעת די פינג-  
ער בארירען דעם די. דערנאָך מאכט די זעלביגע באוועגונג צו  
דער לינקער זייט.



(3) אז איר האָט שוין געמאכט די באוועגונגען צו דער לינ-  
קער און רעכטער זייט, קאָמבינירט אלע באוועגונגען אינאיינעם.  
פון דער איינגעבויגענער פּאָזיציע אויף דער רעכטער זייט דרייט  
זיך מיט די אויסגעצויגענע אָרעמס אויף צוריק, ניט בויגענדיג די  
קני, דערנאָך צו דער לינקער זייט, צום פּאַרענט, און נאָכאמאָל  
אַרום און אַרום. דערנאָך הויבט אָן דעם עקסערסיוו, דרייענדיג זיך  
צו דער לינקער זייט. איר וועט זען וואס פאר א גוטע ווירקונג דאָס  
וועט האָבען אויף די בויך מוסקולען. די גאנצע באוועגונג איז פון  
דער טאליע.

אין אָנהויב וועט דאָס זיין אביסעל שווערלאך. דארפט איר עס  
ניט טאָן ביז אייך פארדרייט זיך דער קאָפּ. מאכט דעם עקסערסיוו  
אזוי אָפט ווי איר קענט, און לאָזט אייער קערפער זיך גוט אויס-  
שוויצען.

### „טשינינג“ עקסערסיוו

„טשינינג“ מיינט ארויפהויבען מיט די אָרעמס דעם גאנצען  
וואָג פון קערפער. דאָס איז א וואונדערבארע עקסערסיוו צו פאַר-  
שטארקערען און ענטוויקלען די מוסקולען פון די אָרעמס, די פליי-  
צעס און דער ברוסט. איר קענט אליין צוזאמענשטעלען אן אַפּא-  
ראט אין אייער צימער פון דעם שטעקען פון א בעזיס, אָדער וועל-  
כען עס איז אנדער שטעקען. לייגט דאָס ארויף אויף צוויי שטולען,  
אָדער אויף צוויי פּאָליצעס, אויב זיי זיינען באַקוועם, אָבער זעט, אז  
דער שטעקען זאל זיין פעסט און זאָל זיין שטארק גענוג אויפצו-  
האַלטען אייער וואָג. דער שטעקען מוז זיין אזוי הויך, אז איר זאָלט  
עס קענען דערגרייכען מיט די הענט ווען איר זיצט אויף דער פּאָד-  
לאָגע. און איצט, אז איר האָט אלץ צוגעגרייט, טוט אָט וואָס:

זעצט זיך אוועק אויף דער פּאָדלאָגע מיט די קני איינגעבויגען  
און די פיס צוגעצויגען אזוי נאָהענט צו זיך ווי מעגליך. די פיאטעס  
מוזען זיין גלייך אויף דער ערד. נעמט אָן דעם שטעקען מיט ביידע  
הענט און הויבט זיך אָן ארויפצוציהען צום שטעקען מיט די  
אָרעמס, ביז איר דערגרייכט עס מיט אייער מאָרדע.  
נאטירליך וועט דאָס אין אָנהויב זיין גאנץ שווערליך. מיט

דער צייט אָבער וועלען אייערע מוסקולען ווערען אזוי שטארק, אז איר וועט זיך קענען לייכט אויפהויבען און איר וועט אפילו קענען אויסשטרעקען די פיס דערביי. נאטירליך דארף די עקסערסיז נע-טאָן ווערען זייער לאנגזאם. אויב איר וועט זיך דעם ערשטען אָדער צווייטען מאל ניט קענען אויפהויבען פון דער פאָדלאָגע, דארפט איר די עקסערסיז ניט אויפגעבען. עס לוינט זיך אוועקצוגעבען אויף דעם אַביסעל מי, ווייל די רעזולטאטען פון אַזאַ עקסערסיז זיינען באמת וואונדערליך.

#### „פּוּש - אַפּ“ ע ק ס ע ר ס י ז

די „פּוּש-אַפּ“ עקסערסיז ווערט אויך נעטאָן מיט די אָרעמס, נאָר עס ווירקט אויף אנדערע מוסקלען אין די אָרעמס, פלייצעס און ברוסט ווי די „טשינינג“ עקסערסיז.

שטעלט זיך אוועק אנטקעגען א וואנט אין אייער צימער עט-ליכע טריט אוועק פון וואנט. ווארפט זיך פלוצלונג צום וואנט און שטרעקט דערביי אויס אייערע אָרעמס, אזוי, אז אייערע הענט ווע-לען בלייבען פלאך אויף דער וואנט און אייערע עלענבויגענס ווע-לען זיין געבויגען, גלייכט לאנגזאם אויס אייערע אָרעמס, ביז וואנען איר וועט ווידער שטיין גלייך.

דאָס איז זייער א גרינגע עקסערסיז און אום צו מאכען עס אַביסעל שווערער קענט איר טאָן דאָס פאָלגענדע: ווארפט אייער קערפער פאָרווערטס, נאָר אנשטאט צו פאלען אויף א וואנט, שטעלט אונטער א בענקעל אָדער א שטול און כאפט עס אָן מיט די הענט, אזוי ווי אין דער פריהערדיגער עקסערסיז. געדענקט, די הענט מוזען ליגען פלאך אויף דעם בענקעל. גלייכט דערנאָך אויס די הענט און זעט ביסלעכווייז אויפצוהויבען אייער נאנצען קערפער פון דער פאָדלאָגע. ווען איר וועט דאָס פרובירען טאָן וועט איר גלייך זען, אז מען דארף דערצו האָבען גוט ענטוויקעלטע מוסקולען.

#### ר ו ק ע ז ע ק ס ע ר ס י ז

מיט דעם פאָלגענדען עקסערסיז קענט איר אויספרובירען די מוסקולען פון אייער רוקען. איר קענט זיי אויך אויסרוהען מיט

דער עקסערסיז יעדעס מאָל ווען איר פילט שמערצען אין רוקען פון אן אומבאקוועמער פאָזיציע אָדער פון אלגעמיינער מידקייט. הויבט אויף אייערע הענט איבער'ן קאָפּ, האַלטענדיג די עלענ-בויגענס שטייף. ברענגט זיי פאָרווערטס און אראָפּ ביז וואַנען איר רירט אָן די פאָדלאָגע מיט די פינגער. בויגט ניט איין די עלענבויגענס און אויך ניט די קני, אויב מעגליך. אויב איר קענט בשום אופן ניט דורכפירען דעם עקסערסיז מיט גלייכע פיס, בויגט איין די קני. ווען איר וועט אבער פראקטיצירען דעם עקסערסיז, וועט איר מיט דער צייט עס קענען דורכפירען אָן דעם. איך וויל אייך אָבער וואַרענען גענען טאָן צופיל עקסערסיז מיט אמאָל מיט דעם רוקען. מען דארף אלעמאָל זיין פאָרויכטיג ניט איבערצו-שטרענגען די איידעלע מוסקולען פון דעם רוקען.

#### ס א ג ע נ ע ק ס ע ר ס י ז

די מוסקולען פון מאָנען זיינען כמעט די וויכטיגסטע אין דעם נאנצען קערפער. זיי באשיצען און קאָנטראָלירען אייניגע פון די וויכטיגסטע אָרגאנען אין דעם קערפער, און ווען זיי ווערען אָפגע-שוואַכט, פאַרשאפּען זיי אַסך ליידען.

לייגט זיך אוועק פלאַך אויף דער פאָדלאָגע. ציט אויס דעם נאנצען קערפער און זעט, אז די פיס זאָלען ליגען גלייך אויף דער ערד. ציט אויך אויס די אָרעמס און לאָזט זיי ליגען אויף דער פאָדלאָגע איבער'ן קאָפּ. איצט הויבט אויף די אָרעמס און ברענגט זיי אין דער הויך, איבער'ן ברוסט. דאן פרובירט זיך אויפהויבען פון דער ערד, לאנגזאם, ביז וואנען איר דערגרייכט א זיצענדיגע פאָזיציע. פארענדיגט דעם עקסערסיז מיט א בויג פאָרווערטס פון די היפטען, אין וועלכער איר פרובירט אָנרירען די פיס מיט די שפיץ פינגער פון די הענט. ציט זיך אויס נאָכאָמאָל און הויבט ווידער אָן די עקסערסיז אויף דאָס ניי.

#### פ א ל ק ע ק ס ע ר ס י ז

די מוסקולען פון די פאָלקעס זיינען זייער שטארק און איר דארפט ניט מורא האבען זיי איבערצושטרענגען. עס נעמט פיל מער עקסערסיז ווי איר קענט טאָן אויסצומאטערען די דאָזיגע מוסקלען.

לויגט די הענט אויף די זייטען און בויגט איין די קני, אזוי, אז אייער קערפער איז אין א זיצענדיגע פאָזיציע. הויבט אויף די פיא-טעם און שפרייט פאנאנדער די קני אום אָנצוהאלטען אייער גלייכ-געוויכט. שטעלט זיך דערנאָך אויף גלייך און לאָזט זיך ווייטער אראָפּ און ווידערהאַלט דעם עקסערסיז עטליכע מאָל ביז איר פילט, אז איר האָט שוין מער ניט קיין כח.

#### פּוּט עקסערסיז

דער דאָזיגער עקסערסיז איז זייער אן איינפאכער און איז גע-צילט צו ענטוויקלען די מוסקלען פון די פיס. ער באשטייט אין אויפהויבען זיך אויף די שפיץ פינגער, פריהער מיט ביידע פיס צוזאמען, און דערנאָך מיט יעדען פוס באַזונדער. האַלט דאָס אָן ביז אייערע פיס ווערען מיד.

#### א יבונגען פאר דער מאַרדע

ווען א פרוי קומט אריין אין די מיטעלע יאָרען הויבען אָן גע-וויסע טיילען פון איר קערפער פארלירען זייער פעסטקייט און שטארקייט. איין טייל אזא, וואס פאַרשאפט אסך ליידען צו פיל פרויען, ווען עס הויבט אָן ווערען פעט און אראָפּפאלען, איז די מאַרדע. ווען די מאַרדע הויבט אָן פארלירען איר פאָרם קאָן דאָס ענדערען דעם גאנצען אויסזען פון פנים. אזוי שנעל ווי מען בא-מערקט דאריבער אזא טענדענץ, דארף מען גלייך אָנהויבען צו נעמען די זאך אונטער קאָנטראָל. דער בעסטער וועג ווי אזוי דאָס צו טאָן איז דורך עקסערסיז, און איך גיב אייך דאָ דריי עקסערסיזעס, וואס ווען מען זאָל זיך אָפגעבען מיט זיי און מאכען זיי רעגל-מעסיג, וועלען זיי ארויסברענגען א באשטימטע פאַרבעסערונג.

עקסערסיז נומער 1. — שטייט גלייך, מיט די הענט אויף די היפטען. קערט דעם קאָפּ רעכטס, ביז וואנען די מאַרדע איז איבער דעם שולטער. האַלט אָן די דאָזיגע פאָזיציע פאר א פאָר סעקונדען און דאן, לאַנגזאם, בויגט אראָפּ דעם קאָפּ אויף הינטען, ביז וואנען דער פנים קוקט ארויף. לאָזט איצט אראָפּ די מאַרדע צוריק אויפ'ן שולטער, ווי פריהער. ווידערהאַלט די עקסערסיז צען מאָל, נאנץ

לאנגנזאם, ביז איר פילט, אז עס ווירקט אויף אייך. דערנאך שטעלט זיך ווידער אוועק גלייך און הויבט אן טאן די זעלבע זאך צו דער לינקער זייט.

עקסערסיז נומער 2. — שטייענדיג גלייך אויף ביידע פיס, מיט די הענט אויף די היפטען, שטרענגט אן די מוסקולען פון האלז און מאכט א פולקאמענעם צירקעל מיט'ן קאפ. קערט עס צו דער לינקער זייט, הויבט עס אויף, לאזט עס פאלען, קערט עס אום רעכטס, און קומט צוריק צו דער אריגינעלער פאזיציע. רוט אפ די מוסקולען. הויבט אן איצט פון דער רעכטער זייט און מאכט א צירקעל לינקס. טוט דאס צען מאל אדער מער, אבער שטרענגט זיך ניט איבער.

עקסערסיז נומער 3. — לייגט זיך אוועק אויפ'ן רוקען, מיט די הענט פעסט ביי די זייטען. מיט אייערע פלייצעס צוגע-דריקט צו דער פאדלאנגע, הויבט אויף דעם קאפ אזוי ווייט ווי נאך מעגליך, און פרובירט זען די שפיץ פון די פיס. פאלט לאנגזאם צוריק אויף א פאר סעקונדען רו. הויבט נאכאמאל אויף דעם קאפ און ווידערהאלט די עקסערסיז צען מאל.

צוזאמען מיט די אויבערערמאנטע דריי עקסערסיזעס איז פארטאן נאך א מיטעל, וואס האלט צוריק די אנטוויקלונג פון א „דאבעל טשין“. דאס איז פשוט צולייגען א „פער“ אויף דער מאָרדע, וואס זאל האלטען די פלייש אין פלאץ און ניט ערלויבען, אז עס זאל זיך אויסשפרייטען. נעמט א שטיקעל ווייסע „טשיז-קלאָט“ ארום זעכצען אינטשעס לאנג און פערצען אינטשעס ברייט. לייגט עס צוזאמען אין דער ברייט פיר מאל. פון ביידע זייטען גייט צו בענדלאך, וואס זאלען זיין ארום פערצען אינטשעס לאנג. איצט לייגט צו דעם „פער“ צו דער מאָרדע און פארבינדט די בענד-לאך אויפ'ן קאפ, מאכט דאס גאנץ שטייף און זעט, אז די „טשיז-קלאָט“ זאל צודעקען ניט נאך די גאנצע מאָרדע, נאך א היפשען טייל פון האלז אויך. טוט דאס אן נאך יעדען מאל, וואס איר מאכט א געזיכטס-מאסאזש, און טראָגט עס א שעה-צוויי צייט. טראָגט דאס אויך אלע נאכט בעת איר שלאָפט. זעט אז עס זאל

תמיד זיין ריין (מען קאן דאָס זייער לייכט אויסוואַשען עטליכע מאָל אין וואַך). דער דאָזיגער „פּעד“ וועט ניט נאָר איינהאלטען די מאָרדע, נאָר עס וועט אויך אויסגלייכען וועלכע עס איז קנייטשען, וואָס געפינען זיך אויף דער האַלז.

די איינציגע צוויי עקסערסיזעס, וואָס זיינען ניט געציילט צו אַנטוויקלען אָדער רעדוצירען באשטימטע טיילען פון קערפּער, זיי-נען שפּאצירען און שווימען. זיי דערלויבען ניט, אז עס זאל זיך אָנקלייבען צופיל פעטס אין איין אָרט. זיי זעען דערצו, אז די פלייש זאל זיין סימעטריש פאַנאָרענעטיילט איבער'ן גאנצען קערפּער.

## שווימען

א וואונדערבארער ספּאָרט פאר פרויען איז — שווימען. דאָס איז איינע פון די בעסטע איבונגען, מיט וועלכע פרויען קאָנען זיך פאר-נעמען, און עס איז אויך א ספּאָרט, אין וועלכער פרויען קענען לייכט קאָנקורירען מיט מענער. מענער האבען מער כח, זיינען זיי אָפט שנעלערע שווימער ווי פרויען, אבער ווען עס קומט צו גראַציע און אפילו צום אויסדויער, שטייגען כמעט אלעמאָל די פרויען ארי-בער די מענער.

אויב איר האָט זיך ביז איצט ניט אויסגעלערענט שווימען, דאַרפט איר זיך איצט נעמען צו דעם. עס זיינען פאַראַן פילע סווימינג-פּולס, וואו איר קענט זיך אין עטליכע לעסאָנס פון ער-פאַרענע לערער אויסלערנען שווימען. דאן, ווען איר וועט פאַרען אין אייער פרייער צייט צום ים-ברעג אָדער אין דער קאָנטרי, וועט איר ערשט אמת'דיג הנאה האבען פון דער נאַטור.

אויסער דעם וואס שווימען פאַרשאפט אסך פאַרענגיגען, איז עס אויך זייער א געזונטער ספּאָרט. אין אים ווערען קאָמבינירט די פיר הויפט זאכען, וואס זיינען נויטיג פאר דעם געזונט: עקסער-

סיין, פרישע לופט, זונשיין און וואסער. דאָס זיינען די בעסטע מע-  
דיצינען, וואס די נאטור קאן נאָר געבען. קיין בעסערער „טאָניק“  
פאר דעם גאנצען קערפער ווי א שוויים אין קאלטע וואסער אויף  
דער פרישער לופט און זונשיין איז ניטאָ.

שווימען אנטוויקעלט אויך א קאָנטראָל איבער די מוסקולען  
אין דעם קערפער — א קאָנטראָל וואס איז נויטיג פאר גראַציע און  
פאר דער שיינער האַלטונג פון פיגור. און גלייכצייטיג מיט דער  
דאָזיגער אנטוויקלונג, קומט געוויינליך שטאַלץ און א גרעסערער  
גלויבען אין זיך אליין — וואָס מען רופט אין ענגליש „סעלף-  
קאָנפידענס“.

די ווירקונג פון שווימען אויף געוויסע וויכטיגע אָרגאנען פון  
קערפער איז מערקווירדיג. שווימען העלפט צו באַזייטיגען צעשטע-  
רונגען, וואס האָבען א ווירקונג אויף דעם אויסזען. שווימען איז  
אויך א מיטעל קעגען פארשטאַפונג, ווייל עס העלפט צו שטארקען  
די מוסקולען פון דעם מאָגען און גיט זיי די איבונגען, וואס זיינען  
נוטיג פאר גוטער פארדייאונג. פון שווימען ווערט אויך דער  
ברוסט-קאסטען בעסער אנטוויקעלט; די האַלז מער אויסגעפילט,  
און די איבעריגע פלייש ארום דער טאַליע פארשווינדט. דער רע-  
זולטאַט איז, אז דער קערפער אנטוויקעלט זיך און די גאנצע פיגור  
ווערט געזינטער און מער פראָפאָרציאָנעל, און די גאנצע צייט האָט  
דער שווימער אפילו גיט די מינדסטע אנונג, אז וועלכע עס איז  
ענדערונגען קומען פאַר אין זיין קערפער. ער ווייסט בלויז, אז ער  
האָט פארגעניגען פון שווימען און אז ער פילט זיך גוט.

אַם בעסטען וואָלט געווען, ווען יעדער איינער קאָן זיך אויס-  
לערנען צו שווימען נאָך אין דער קינדהייט. קינדער דארפען דער-  
פאר דערמוטיגט ווערען גיט מורא צו האבען פאר וואסער און צו  
לערנען זיך שווימען. דערוואַקסענע מענשען קענען זיך אָבער  
אויך אויסלערנען שווימען, אויב זיי האבען ביז איצט גיט געהאט  
קיין געלעגענהייטען דאָס צו טאָן. וואס פאָפולערער דער דאָזיגער  
ספאָרט ווערט, אלץ מער זעט מען, אז אפילו מענשען אין די מי-  
טעלע יאָרען הויבען זיך אָן צו לערנען שווימען. און זיי וועט קיינ-

מאָל ניט פארדריסען וואס זיי האבען זיך אביסעל באמיט אויף דער דאָזיגער דערנרייכונג.

ווען איר שווימט, זעט ניט איינצונעצען אייערע האָר, אויב מעגליך. קויפט א שטייפֿע באד-הוט, געמאכט פון שווערע נומע. איידער איר טוט דאָס אבער אָן, בינדט פריהער ארום דעם קאָפּ מיט א באנד פון „שעמי“ אָדער וועלכע עס איז אנדער וואָרע, וואס קאָן איינזאפען אסך וואסער. אויף דעם טוט אָן דעם באָד-הוט און איר וועט קאָנען זיין זיכער, אז אייערע האָר וועלען ניט ווערען נאַס. אויב עס וועלען זיך אפילו יא אריינכאפען עטליכע טראָפּענס וואסער אונטער דעם הוט, וועלען זיי גלייך איינגעזאפט ווערען פון דעם באנד. ווען איר קומט ארויס פון וואסער, טוט אינגאנצען אויס דעם באָד-הוט, אָדער בינדט אים ארום מיט א קאָלירטער פאטשילע, וואס וועט מאכען אייער אויסזען פיל מער אָנגעלייגט. קורם-כל קומט אבער באקוועמליכקייט, וואס עס לוינט זיך ניט מקריב צו זיין אפילו פאר שיינקייט. א שיינע באד-הוט וועט ניט פארהיטען אייערע האָר פון ווערען נאַס.

## ט א נ צ ע ן

וואו לינט דער וועג, וואס פירט צו גראַציע? אמאָל איז עס אַ שווערער וועג, וואס פאָדערט אָנשטרענגונג, אונטערריכט און קרבנות. נאָר נאנץ אָפּט איז דער וועג צו גראַציע און שיינקייט נאָר א לייכטער און אן אנגענעמער, און אויף יענעם וועג וויל איך אייך פירען: — איר קאָנט אייער פיגור מאכען בוינזאם און גראַציע — דורך טענען.

יא, נאנץ פשוט, דורך טאנצען. און וואס פאר א גרעסערער פארגעניגען קאָן זיך א פרוי ווינשען, ווי טאנצען? ווער קאָן ליי- קענען דעם אומענדליכען גענוס, וואס קומט פון וויגען זיך, וויגען און בויגען דעם קערפער צו די טענער פון מוזיק. דאָס בלוט הויכט אזש אָן צו זינגען אין די אָדערען:



„טאנץ, מיידעלע טאנץ,  
 אז דו טאנצט, האָב איך דײַך לײַב,  
 טאנץ, אלטיטשקע, טאנץ,  
 אז דו טאנצט, ביזטו ווידער יונג.“

טאנצען איז ניט נאָר א קונסט, נאָר עס האָט א גרויסען ווערט  
 אלס א פיזישע איבונג. עס לערנט אויך ווי אזוי צו פאראייניגען  
 האַרמאָניש די באַוועגונגען פון פארשיידענע גלידער פון קערפער  
 צו דערזעלבער צייט. די באַוועגונגען האָבען א פילזייטיגע ווירקונג  
 אויפ'ן קערפער: זיי קרעפטיגען שוואַכע מוסקולען, שטארקען  
 שוואַכע קנעכעל און היילען אויס פארווייטאָנטע מוסקולען. און  
 וואָס רירט אָן אונזער ענין אס מערסטען, זיי העלפען פארשענערען  
 דעם קערפער. פאר אלעמען, ווערען די פיס מער ביינזאם און גלייכ-  
 צייטיג שענער אין פאָרם, און ס'איז דאָך א באקאנטער פאקט, אז  
 שיינע פיס זיינען וויכטיג פאר דער פרוי.

ווען איך רייד פון טאנצען, מיינ איך ניט דוקא פאָפּולערע  
 דזשעז-טענץ, צו דער באַגלייטונג פון אַן אָרקעסטער. די ראדיאָ,  
 אפילו אן אלטע וויקטאָראַלא איז פונקט אזוי גוט. איר דארפט  
 ניט גיין צו קיין ספעציעלע קלאסען אָדער וואַרטען אויף אן אייני-  
 לאדונג אין א פּלאַץ, וואו מען טאנצט. איר קאָנט גאנץ איינפאך  
 ביי זיך אין דער היים אָפּרוקען דעם „קארפּעט“, אָנשטעלען וועל-  
 כען אינסטרומענט איר האָט נאָר און אוועקלאָזען זיך טאנצען.  
 ס'איז געזונט פאר אלעמען, באַזונדערס פאר יונגע מענשען. און  
 טאָמער זענט איר אן עלטערער מענש און האָט זיך נאָך ניט אויס-  
 געלערענט די פארשיידענע נייע, קונציגע טענץ, מיינט ניט, אז  
 ס'איז שוין צו-שפּעט פאר אייך אָנצוהויבען.

טאנצען איז א גוטער מיטעל אויף אָנצוהאלטען די יוגענט.  
 דער סוד פון גוטען טאנצען ליגט ניט אין די פארשיידענע טריט,  
 וואָס מען דארף שטעלען, נאָר אין צוהערען זיך צו דער מוזיק  
 און נאָכפּאָלגען דעם ריטם און זיין ניט אָנגעשטרענגט און ניט  
 איינגעהאלטען. די מוזיק דארף אייך רירען, און דעמאָלט וועט  
 עס אייך אָנסומען זייער לייכט אויסצולערנען זיך ווי צו טאנצען.

די בעסטע טענץ פאר'ן קערפער זיינען די מאָדערנע טענץ, וועלכע זוכען אויסצומייטשען די מוזיק, און די איינפאכע פאָלקס-טענץ. די ביידע סאָרטען טענץ דערלויבען מער פרייקייט פון בא-וועגונג צו די פארשיידענע טיילען פון קערפער, ווי באַל-טענץ. איר וועט אפשר זאָגען, אז איר זענט ניט גענוג גראַציען, אז אייערע קנעכעל זיינען ניט שיין געבויט, אז איר ווילט זיך ניט מאכען נאָ-ריש און נאָך אזוינע איינריידענישען. איר דארפט אָבער מאכען אַ פארזוך בייצוקומען אייער שעמעוודיגקייט. טאַנצט ווען איר זיט אליין און איר וועט זיך ביסלעכווייז באַפרייען פון דעם. ווי איך האָב פריהער באַמערקט, האלט איך שטארק פון די פאָלקס-טענץ. זיי זיינען אן אומענדליכער קוואל פון הנאה. לערנט זיך אויס די פשוט'ע פויער-טענץ, אזוינע טענץ, ווי די קאָזא-קען, די פאָלקע אָדער די איטאַליענישע טאַראַנטעלאַ, און איר וועט זיך אליין איבעראשען פון אייערע פרייע, ניט געפענטעמע בא-וועגונגען.

אָרגאניזירט א טאַנץ-קרייז פון אייערע פריינט, און איך וועט זיך אָפּגלויבטען דער „ברידזש" קלוב און די אלע אַנדערע קאָרטען-שפילען. איר קאָנט אין אייער פראָגראַם איינשליסען באַל-טענץ אזוי נוט ווי פאָלקס-טענץ.

טאַנצען איז באַזונדערס ראַטזאם פאר פרויען און מיידלאך, וועלכע זיצען א גאנצען טאָג ביי דער ניי-מאַשין אָדער אין אַ אָפּיס און נויטיגען זיך מער אין פיזישע איבונגען ווי אין רן. פאראן נאָך אלטמאָדישע היימען, וואו מען באַטראַכט טאַנצען פאר אוממאָדאליש. עס לוינט זיך אפילו ניט ברייטער זיך אָפּצו-שטעלען אויף דער פראגע, ווייל עס איז דורכאויס אן אבסורד. טאַנצען איז איינע פון די עלטסטע פאָרמען, דורך וועלכע מענשען האָבען זיך אויסגעדריקט, און ס'איז אפילו געווען א וויכטיגע פאָרם פון גאָטעסדינסט. דער איבעל פון טאַנצען ליגט ניכער אין די מוחות פון מענשען, וועלכע האָבען אזעלכע געדאנקען, ווי אין די כוונות פון די טענצער. טאַנצען מאכט פרייליך דעם געמיט, און אויב די עלטערן זיינען צו אלט פאר אזוינע פארוויילונגען, דאַרפען זיי ניט שטערען די קינדער פון דעם פארגעניגען.

באזונדערס איז טאנצען וויכטיג פאר מענשען, וועלכע האָבען  
 ניט קיין מיטלען און ניט קיין צייט פאר אנדערע פיזישע איבונגען  
 און פארוויילונגען. מען דארף זיי דערפאר דערמוטיגען צו טאנצען  
 און דורך דעם וועלען זיי דערווערבען געזונט און גראציע.  
 ווי איך האָב פריהער באמערקט, האָט מען אין די אור-אַלטע  
 צייטען געדינט גאָט דורכ'ן טאַנץ. מרים הנביאה האָט געטאַנצט  
 פאר די אידען אין דער מדבר, און דוד המלך האָט געטאַנצט פאר'ן  
 מזבח. דעמאָלט האָט מען באגריפען די שיינקייט פון א געזונטען  
 הארמאָנישען לעבען. מיר מענען אראָפּנעמען א מוסר-השכל פון  
 אונזערע אור-עלטערען.

## דער געמיט-צושטאַנד

מיר לעבען א געיאָנט און אָנגעשטרענגט לעבען, און עס מאכט ניט  
 אויס וואו מיר זיינען און וואס מיר טוען. די פרוי אין הויז יאָגט  
 זיך אָפּצוטאָן איר באַלעבאטישקייט אין צייט, כדי צו האָבען עט-  
 ליכע פרייע שעה פאר זיך אליין, און די פרוי אין ביזנעס האלט  
 זיך אין איין איילען פארטיג ווערען מיט איר ארבייט. אפילו ווען  
 מיר גייען אין טעאטער אָדער צו וועלכער עס איז אנדער פאר-  
 וויילונג, איז אויך א גרויסע אָנשטרענגונג דאָס גייען און דאָס  
 פאָרען, ספּעציעל אין אַזאַ שטאַט ווי ניו יארק. און עס איז ניט קיין  
 וואונדער, וואָס די אמעריקאנער האָבען אנטוויקעלט א ווערטעל  
 אלס א גענעזאָץ צו דער אינטענסיווקייט. „טעיק איט איזוי“,  
 זאָנען זיי (נעם זיך צייט, שטרענג זיך ניט אָן), אָבער ריכטיגער  
 וואָלט נאָך געווען, ווען זיי זאָנען „בי עט איז“, האלט זיך געמיט-  
 ליך, האלט זיך רוהיג.

עס איז א גרויסער געווינס פאר א מענשען, וואָס קאָן זיך  
 האלטען רוהיג און געמיטליך ביי יעדער געלענענהייט, ווייל דע-  
 מאָלט איז ער זיכער, אז ער וועט לייווען זיינע פראָבלעמען אויפ'ן  
 בעסטען אופן. פארשטייט זיך, אז איך קאָן זיך דאָ ניט אריינלאָזען

אין דער פראגע פון רוהיגקייט פון נייסט און געדאנק, אָבער ווי זאָגט מען, אז דער קערפּער איז געזונט, איז שוין דער מוח במילא אין גוטען צושטאנד, דאָס הייסט, ביי א נאָרמאלען מענשען.

צו האלטען דעם קערפּער אין א געזונטען און קרעפטיגען צו-שטאַנד נעמט אבער צייט און מי. איך וועל אייך דאָ פרובירען אָנ-ווייזען אויף אייניגע איבונגען, וואָס וועלען מאכען אייער קערפּער מער בויגזאם און מער גראַציעז, און דאָס וועט שוין ווירקען אזוי, אז איר זאָלט זיך פיזיש פילען געמיטליך. טוט די איבונגען ווען איר ווילט, אבער נישט ווי איר ווילט. איר קאָנט זיי טאָן אין דער פרי, בייטאָג אָדער ביינאכט, אָבער איר מוזט זיי טאָן אויפ'ן ריכטיגען אופן און ענדיגען יעדע באַוועגונג באַזונדער.

ווען איר שטייט אויף אין דער פרי, ציט אויס יעדען מוסקל אין אייער קערפּער, פון די שפיצען פינגער פון די הענט ביז די שפיצען פינגער פון די פיס. בויגט זיך איין אויף איין זייט און דאָן צו דער צווייטער, ווען איר האלט זיך אין ציהען. עס טאָר נישט זיין קיין סימן פון אָנגעשטרענגטקייט ביי די איבונגען. דאָס אויס-ציהען זיך בריינגט אלע טיילען פון קערפּער אין א מין האַרמאָ-נישער גאנצקייט.

און אַט זיינען דריי פשוט'ע איבונגען פאר דעם צוועק :

בויגט איין איין קני פאָראַויס און בויגט איין די אַרעמס אויף צוריק אויף דער ברוסט; בויגט איין דעם קערפּער אַביסעל אויף צוריק און ציט די הענט אויס צו דער זייט. נאָך דעם ווי איר וועט מאכען די איבונגען עטליכע מאל, וועט אייך אַנקומען לייכטער און איר וועט קאָנען איינבויגען דעם קערפּער אויף צוריק מיט ווייניגער אָנגעשטרענגטקייט און צו דערזעלבער צייט הויבען די אַרעמס אַרויף און צו דער זייט.

עס איז נישטאָ קיין באַשטימטע מאָס וויפיל מען זאָל די אי-בונגען טאָן און נישט קיין ספעציעלע אָרדנונג, אין וועלכער זיי מוזען געטאָן ווערען. עס איז בלויז נויטיג, אז יעדע באַוועגונג זאָל פאַרענדיגט ווערען צו איר גאנצקייט, און איר זאָלט נישט מיד ווערען מאכענדיג די איבונגען. פאר די, וואס קאָנען עס ביישטיין, איז זייער גוט צו מאכען די איבונגען גאנץ פרי. עס איז אָבער נישט

געזונט פאר מאַנערע מענשען, ווייל זיי זיינען שוין גענוג סטימו-  
לירט פאר דער ארכייט פון טאָג. איבונגען סטימולירען די נערווען  
נאָך מער. דערפאר איז אויך ניט ראטזאם צו טאָן איבונגען פאר'ן  
שלאָפּען, ווייל דערנאָך קאָן זיין שווער איינצושלאָפּען. פון דער  
צווייטער זייט אָבער איז אויך שלאָף-אַרימקייט זייער אָפט א רע-  
זולטאַט פון צו ווייניג פיזישער אקטיוויטעט און א צו גרויסע אָנ-  
שטרענגונג פון מח. דערפאר איז מעסיגקייט די ראטזאמסטע זאך.  
עס איז אויך אומגעזונט צו מאכען די איבונגען באלד נאָכ'ן  
עסען. איר מוזט דעריבער ווארטען כאַטש א שעה צייט נאָכ'ן עסען,  
ווייל די איבונגען ציהען אָפּ די בלוטען פון די אָרגאנען, וואס דאר-  
פען פארדייען דאָס עסען און קאָנצענטרירען זיי אין די העכערע  
טיילען פון קערפער. טראָגט ווייניג קליידונג, ווען איר טוט די אי-  
בונגען, כדי איר זאָלט ניט האבען קיין שום שטערונג פאר די בא-  
וועגונגען. פרובירט טאָן די איבונגען אין א דושים סוט אָדער א  
באד-קאָסטיום, וועט איר זען וויפיל מער פארגעניגען איר וועט  
דערפון האָבען.

עס איז ניט נויטיג, אז דער צימער, וואו איר מאַכט די אי-  
בונגען, זאל זיין אינגאנצען א קאלטער, אבי איר האָט גענוג לופט  
און די ווענטילאציע איז א גוטע. עס איז אויך ראטזאם, אז איר  
זאָלט מאכען די איבונגען ניט אויף א קישען אָדער אויף א ווייכען  
מאַטראַץ, נאָר אויף א הארטען טעפּיך, אויפ'ן דיל, ווייל ווען איר  
טוט איבונגען ליגענדיג אויפ'ן רוקען, איז וויכטיג, אז דער רוקען-  
ביין זאָל זיין גלייך און זיך ניט לאָזען איינבויען אויף א ווייכער  
זאך.

ווען איר הויבט אָן מאכען די איבונגען, נעמט זיך ניט צו  
דעם צו האסטויג, ווייל דאָס מיינט, אז איר וועט גיך אויפהערען.  
הויבט אָן מיט פינף מינוט א טאָג און מאכט בלויז די באַוועגונגען  
אויף אויסצוציהען אייערע גלידער און ביסלעכווייז פארגרעסערט  
די צייט און פארשטאָרקט די באַוועגונגען, ביז איר וועט עס טאָן  
רעגלמעסיג און האָבען אן ערנסטע באציהונג צו דער זאך, וועט  
איר גיך אויסגעפינען ווי גוט עס האָט געווירקט אויף אייער פיגור.

## קאסמעטיקס

### די מעלות פון קאסמעטיקס

די היינטיגע פרוי ווייס זייער גוט ווי אפצושאצן די וויכטיגקייט פון קאסמעטיקס — שיינהייטס-מיטלען. עס איז שוין לאנג פאר-שוואונדען דער אלטמאדישער קוק, אז פאדער און פארפיוס ווערען ניט גענוצט פון דער אַנשטענדיגער פרוי, נאָר פאַסען זיך בלויז פאר דער פרוי פון א צווייפּעל־האַפּטען כאַראַקטער.

די מאָדערנע פרוי פארשטייט וויפיל קאסמעטיקס קאָנען ביי-מראָגען צו פארשענערען איר אויסזען, און דעריבער נוצט זי עס אויף א ברייטען שטייגער.

און פארוואס ניט? קאסמעטיקס קאָנען בשום אופן ניט שאַ-דען דעם געזיכט, אויב (און דאָס איז זייער וויכטיג) מען האלט דאָס געזיכט פולשטענדיג ריין. דאָס געזיכט מוז גערייניגט ווערען אלע נאכט פאר'ן גיין שלאָפּען. דער פאדער און „רוזש“ מוזען אומ-באדינגט אראָפּגענומען ווערען. ווען ניט, וועלען זיי פארשטאַפּען די פאָרס פון דער הויט און פאראורזאכען אויסברוכען.

די קונסט ווי צו נוצען קאסמעטיקס ליגט אין דעם וואס מען מוז זיי אָנווענדען אויף אזא אופן, אז דער אויסזען זאָל ניט זיין וואלנאַר. נאָר אסך פון אונזערע אידישע פרויען מיינען, אז וואָס מער פאדער מען נוצט און וואס מער שמינקע מען לייגט ארויף, אַלץ שענער זעט מען אויס. אז די דאָזיגע מיינונג איז פאלש, קאָן

מען זיך לייכט איבערצייגען פון דעם פאקט וואס כאָטש די רייך-  
נעקליידטע פרויען נוצען אסך קאָסמעטיקס, איז דאָס קיינמאל אויף  
זיי ניט קענטיג, ווייל עס ווערט ניט אָנגעשמירט דיק, און די קאל-  
רען וואָס ווערען גענוצט זיינען אזוי צוגעפאסט צו זיי, אז עס זעט  
ניט אויס אומנאַטירליך.

איידער איר ווענדט-אָן אייערע קאָסמעטיקס, באטראכט צו-  
ערשט אייער געזיכט אין שפיגעל. וואָס פאר א טיפ פנים האָט איר ?  
איז אייער פנים א רונדער, א קיילעכדיגער אָדער איז ער גאָר א  
לאנגער, א שמאַלער ? אויב איר האָט הויכע באַקעננדיגער, מוזט  
איר זיין פאָרזיכטיג אין ארויפלייגען אייער „רוזש“. אויב איר וועט  
עס אָנווענדען גלייך אונטער די באַקעננדיגער און עס פאַרשפרייטען  
כמעט ביז די אויערען, וועט עס מאכען אייער פנים אויסזען פיל  
רונדער. אויב איר האָט א קיילעכדיגער פנים, דארפט איר נוצען  
אייער שמינק אביסעל העכער אויף די באַקען, כמעט אונטער די  
אויגען, און אייער פנים וועט אויסזען לענגער.

קויפט ניט קיין „רוזש“, וואס איז צו העל פאר אייער פנים.  
גייט אריין אין אן אפטייק און פרובירט עטליכע קאָלירען, ביז  
וואנען איר וועט געפינען, וואָס עס פאסט זיך אַם בעסטען פאר אייך.  
עס זיינען פאַראַן איצט אזוי פיל שאַטירונגען פון שמינק, אז עס  
איז ניטאָ קיין אורזאך פארוואָס א פרוי זאָל ניט קאָנען צוטראַג-  
פּען דעם ריכטיגען סאָרט. ביים קויפּען „רוזש“ מוז מען אויך האָ-  
בען אין זינען דעם צושטאַנד פון דער הויט, פונקט אזוי ווי ביים  
קויפּען א קרים. אויב די הויט איז אויליג, איז גוט צו נוצען א  
טרוקענעם „רוזש“, אזא, וואס קומט אין א „קאָמפּאקט“ ; אויב די  
הויט איז טרוקען, איז ראטזאם צו נוצען א „רוזש“ אין דער פאָרם  
פון א קרים.

אין יעדען פאל איז וויכטיג צו פאדערען דעם גאנצען געזיכט  
איידער מען ווענדט אָן די „רוזש“. עס איז ניט גענוג צו פאדערען  
בלויז די נאָז און די קיין און דערנאָך אָנווענדען די שמינק גלייך  
אויף די באַקען. פאדער איז אן אויסגעצייכענטער באַזיס פאר  
שמינק און דאָרף גענוצט ווערען פאַר'ן גאנצען געזיכט. דערצו  
היט עס אָפּ די הויט פון ארייננעמען אין זיך די פאַרב פון די

„רוזש“, וואס איז שעדליך פאר געוויסע סאָרטען הויט. דער נאנ-  
 צער „מייק-אפ“ זעט אויך אויס מער נאטירליך, ווען מען נוצט  
 פוידער אונטער דער שמינקע און אויף דער שמינקע, אַוועקצונעמען  
 די שאַרפע ליניע צווישען די רויטע באַסען און די ווייסע הויט.  
 אז מיר רעדען שוין פון פאָדער, איז עס אים פלאץ צו ציהען  
 אייער אויפמערקזאמקייט צו דער נויטיגקייט פון נוצען א שטיקעל  
 וואַטע אויף אַנצוואווענדען פאָדער אָנשטאָט דעם געוויינליכען  
 „פאָדער פּאָף“. פרויען נוצען א געוויסען „פּאָף“ פאר א לאנגע  
 צייט, פארנעסענדיג ווי שעדליך עס איז ארויפצולייגען א שמו-  
 ציגען „פּאָף“ אויף א געזיכט, וואָס מען האָט נאָך וואָס געפּוצט  
 און וואס מען וויל, אז עס זאל אויסזען שיין און פריש. עס איז  
 אסך ריינער און באַקוועמער צו נוצען א שטיקעל וואַטע. מען קאָן  
 עס בייטען זייער אָפט, און עס קאָסט נאָך ביליגער ווי א „פאָדער-  
 פּאָף“.

אויב איר ארבייט און איר נוצט אסך אייערע אויגען צו לעזען  
 און שרייבען, וואָלט עס געווען זייער א גוטע זאך, ווען איר רום  
 זיי אביסעל אָפּ אלע נאכט פאר'ן גיין שלאָפּען מיט אויגען-וואַסער.  
 צעמישט א טייל-לעפּעלע באָריק עסיד אין א גלאָז הייסע וואַסער  
 און שווענקט מיט דעם אויס די אויגען אין אן אויגען-גלעזעל (איי-  
 קאָפּ). דאָס וועט גלייך אוועקנעמען די אָנגעשטרענגטקייט פון איי-  
 ערע אויגען. אויב איר ווילט האָבען לענגערע אויגען-ברעמען, קאָנט  
 איר זיי מאַכען וואַסען דורך אָנווענדען אביסעל אַליוו-אויף אָדער  
 וואַזעלין מיט א קליין אויגען-בערשטעל פאר'ן גיין שלאָפּען. אין  
 א קורצע צייט וועט איר באַמערקען, אז אייערע ברעמען וואַסען  
 אסך לענגער.

## פאָדער

נאָכדעם ווי מען ווענדט אָן שמינק אויפ'ן געזיכט איז ראַטזאָם צו  
 פארפאָדערען עס מיט א גוט-צוגעפאסטען קאָליר, כדי צו מאַכען



דעם פנים אויסזען גלאט און נאטירליך. עס ווערען פארקויפט צענדליגער קאלירען פאדער. פאר דעם דורכשניטליכען געזיכט זיינען „פלעש“ און „קרים“ די בעסטע קאלירען. א זייער פאפולער-רער קאליר פאר אידישע פרויען פון טונקעלען געזיכט איז „ראשעל“, א פאדער וואס פארשענערט פיל דעם אויסזען פון טונקעלער הויט. אָנווענדען קאָסמעטיקע איז א קונסט. עס איז ניט גענוג אָנ-צושמירען פאדער אויף דער נאָז און מאָרדע און מיינען, אז מיט דעם איז מען שוין פטור. אזא אופן פון אָנווענדען פאדער מאכט בלויז דאָס געזיכט אויסזען פארפֿלעקט. פאדער דארף אָנגעווענדט ווערען אזוי, אז עס זאל ניט קאָנען באַמערקט ווערען, עס זאָל ווע-רען א טייל פון דעם געזיכט. אין אלע גרויסע שטעט געפינען זיך איצט ספעציעלע געשעפטען, וואו פאר אומזיסט אָדער פאר א קליי-נער סומע געלט באַטראַכט מען אייער געזיכט און מען מיסט פאר אייך אויס א פאדער, וואָס איז ספעציעל צוגעפאסט פאר אייער געזיכט. דער דאָזיגער פלאן האָט אזוי שטארק אויסגענומען ביים עולם, אז מאַנכע גרויסע דעפאָרטמענט סטאָרס האַבען איצט איי-נעפירט אזעלכע אָפטיילונגען.

## ל י פ - ס ט י ק

אויב מען נוצט ליפען-פאָמאדע מוז עס זיין פון דעמועלכען קאליר ווי די שמינק, אָניט וועט עס ניט אויסזען נאטירליך און יעדער איינער וועט גלייך קאָנען דערקענען, אז דאָס איז „מעיק-אַפּ“. אין הויז איז ניט אלעמאָל דאָ גענוג ליכט אויף צו באַמערקען דעם אונטערשייד אין די קאלירען און עס איז דערפאר א גוטע זאך צו מאַכען עס פאר א געוואוינהייט א קוק צו טאָן אין שפּיעלע גלייך ווי מען טרעט ארויס אין גאס. בלויז אזוי קאָן מען זיין זיכער, אז דאָס געזיכט זעט אויס ווי עס דארף צו זיין, ווייל אונטער אן עלעקטרישען לעמפלע קאָן מען ניט אלעמאָל זען אקוראט ווי אָנ-צואווענדען די קאָסמעטיקע.

דער צוועק פון אָנווענדען ליפען-פּאָמאדע איז צו פאררויטלען די ליפען און ניט איבערצואַנדערשען זייער פאַרם. איך האָלט, אז עס איז זייער מיאום ווען מען באַפאדערט דאָס מויל מיט א ווייסען פאדער און מען ווענדט דערנאָך אַן „ליפ-סטיק“ ניט נאָכפאָלגענדיג די נאטירליכע פאַרם פון די ליפען.

ליפען וואס זיינען בלאַס, צייגען געוויינליך אַן אויף בלוט-אַרימקייט. אזוי שנעל ווי דער אלגעמיינער צושטאַנד ווערט פאר-בעסערט באקומען די ליפען מער קאָליר.

קיין סך פּאָמאדע איז ניט נויטיג אויף צו געבען די ליפען דעם געוויינטלען קאָליר. גאָר א קליין ביסעלע „ליפ-סטיק“ קען צעשמירט ווערען אויף די ליפען אזוי, אז זיי זאלען זיין גענוג רויט. נאָכדעם ווי מען ווענדט אַן די פּאָמאדע דארף מען עס גלייך אָפּ-ווישען מיט דעם פינגער אָדער מיט א רויט טיכעלע, אום דאָס מויל זאָל ניט זיין צו אָנגעשמירט. צופיל „ליפ-סטיק“ מאכט דער פרוי אויסזען ניט שיין.

וואָס איז שייך קאָסמעטיקס פאר די אויגען, וועט זיך דער לעזער באקענען מיט דעם אין דעם קאפיטעל איבער אויגען.

## פ א ר פ י ו ם

פלעשלאך, קליינע, באצעמטעלע, אלערליי פלעשעלאך פון קאָלירטען, שיינ-קינסטלעריש אויסגעהאקטען גלאָז, זיינען אויסגעשטעלט אויף די קאנטאָרען פון קראָמען, און פרויען וואָרפען אויף זיי בענקענדי-גע בליקען. וואָס געפינט זיך אין אַט די פלעשלאך? אויף די צעטלאך לייענט מען, מערסטענס אין פראנצויזישע ווערטער: „נאכט פון ליבע“, „טויזענט בלומען“ און נאך אזוינע דיכטערישע אויסדרוקען. און די נעמען זיינען טאקע פאסיגע, ווייל אין אַט די קרישמאָלענע פלעשלאך ליגט באהאלטען דער עסענץ און די דופט פון די גערטנער פון דרום-פראנקרייך, שפּאַניע און איטאַליע. טוי-זענטער בלומען זיינען אויסגעקוועמטשט, דורכגעזיט און צוזאמען-

נעפרעסט געוואָרען, אזוי, אז עס האָט זיך באַקומען אַ קוואַל פֿון פֿליסיגען גענוס. מיר רופֿען עס אָן „פֿאַרפֿיום“, אָבער אין דער אַמת'ן איז עס אַ פֿליסיגע פֿאַרם פֿון ליליעס, וויאָלעטען, קאַנ-דענסירטע זונענשיין און פֿרילינג געפֿאַנגען אין אַ פֿלאַש — אַ טרוים פֿון טראָפֿענס.

אין די בלומען ליגט דער סוד פֿון דער גוואַלדיגער מאַכט און צויבער, וואָס פֿאַרפֿיום איבט אויס איבער פֿרויען און, אומדירעקט, אויך איבער מענער. דער כּשוף פֿון פֿאַרפֿיום איז אזוי אַלט ווי די ציוויליזירטע געזעלשאַפט. אין די טראַדיציעס פֿון פֿאַרגאַנגענע דורות האָט פֿאַרפֿיום געשפּילט אַן אומגעהויער גרויסע ראָלע. ס'איז גענוג צו דערמאנען דעם ווירויך, וואָס פֿריסטער פֿלענען ברענגען פֿאַר די מזבחות פֿון זייערע געטער. אפילו אין אונזער תנ"ך רעדט זיך וועגען „מור“ (א שמעקעדיגער פֿעך-זאַפט, וואָס קומט ארויס פֿון געוויסע בוימער) און אַלאַענזאַפט (אַ ביטערער פֿעכיגער שטאַף געמאַכט פֿון אַלאַענבלעטער). מיר ווייסען פֿון די טייערע פֿאַר-פּיומען פֿון עגיפּטען און פֿון דעם גרויסען פֿאַרגעניגען, וואָס די פֿרויען פֿון ירושלים האָבען געשעפט פֿון די פֿאַרפּיומען פֿון יענע צייטען. דאָס איז געווען ניט בלויז זייער צויבער, נאָר אויך זייער וואַפען פֿון „נצחון“.

און ווער האָט ניט געהערט וועגען קלעאַפֿאַטראַ'ן און אירע גרויסע זיגען איבער מענער? מען דערציילט, אז זי האָט עס אַלץ געהאַט צו פֿאַרדאַנקען אַ זעלטענעם פֿאַרפֿיום, וואָס איר מוטער, סילין, האָט איר געלערענט צוצוגרייטען. אָט די גלאַררייכע מלכה פֿון מצרים איז ניט געווען קיין אויסערנעוויינליכע שיינקייט. זי איז געווען אַ קליינע, בלאַנדע פֿרוי, אָן באַזונדערע אויסערליכע מעלֶות, און דאָך האָט זי זיך אַרומגעשפּילט מיט קרוינען און געהאַלפֿען צו שאַפען געשיכטע אין די אור-אַלטע צייטען. איר קראַפט ווערט צוגעשריבען צו דעם סוד, וואָס זי האָט מיטגענומען מיט זיך אין קבר. ווי די לעגענדע דערציילט, זיינען אין איר פֿאַרפֿיום געווען פֿאַראַייניגט די זעלטענסטע שטאַפען אין כל-ערליי קאָמבינאַציעס. צום ביישפּיל, פֿאַר דער ברוסט האָט זי באַנוצט דעם עסענץ פֿון רויזען, פֿאַר דער האַלז און דעם הינטערשטען טייל פֿון די האָר —

וויאָלעטען, פאר די אָרעמס — יאָסמין, פאר די דאָלינעס — מינץ און פאר די קני — אַן אנדער עסענץ. אומעטום האָט זי זיך אַרומ-גערינגעלט מיט פאַרפיומען, אפילו אויף אירע קישעלאַך, פאַכערס און אויף די זעגלען פון איר שיפעל. אָט אזוי האָט זי, נעבאך, פאַרשיכור'ט אַנטאָניוס'ן פון רוים.

פאַרשטייט זיך, די עקזאָטישקייט פון יענע צייטען איז ניט פאר אונזערע היינטיגע פרויען. אפילו די, וואס קאָנען זיך דער-לויבען דעם לוקסוס, וואָלטען עס באַטראַכט פאר שלעכטען גע-שמאַק צו מאַכען פאַרשיידענערליי געמישען פון פאַרפיום. אונזער מאָדערנער געשמאַק איז מער איינפאַך און געזונט. מיר פאַרלאַנג-גען פון יעדען אויסדרוק אין לעבען בלוז אַן אָנצוהערעניש און ניט אַן אָפּענע קאָרט. אונז געפֿעלט בעסער דאָס מיסטערעזע, ווי דאָס אויבענאויפֿגע — און דאָס זעלבע ערוואַרטען מיר אויך פון פאַרפיום.

ווען עס גייט פאַרביי א פרוי, וועלכע ווענדט אַן די ריכטיגע מאָס פאַרפיומען, דאָס היסט, די פאַסיגסטע פאר איר טיפ, שוועבט אַרום איר אַן אַטמאָספֿערע פון געהיימניש און ראָמאַנס. איר קאָנט זיך ניט העלפֿען, איר מוזט באַצוואונגען ווערען דערפון. געוויס זיינען פאַראַן פרויען, וועלכע נוצען קיינמאָל ניט קיין פאַרפיום, צוליב דעם, ווייל זיי באַטראַכטען עס פאר איבעריג, אָדער ווייל זיי קאָנען זיך דאָס ניט פאַרגינגען, אָדער גאָר ווייל זיי ווייסען ניט וואָס פאר א פאַרפיום צו קויפֿען.

עס איז ניט נויטיג צו קויפֿען א טייערען סאָרט פאַרפיום. פיל וויכטיגער איז צו וויסען וועלכען סאָרט פאַרפיום, ווען און ווי אזוי דאָס צו נוצען. אָט זיינען עטליכע ניצליכע כללים: ווינטער קאָן מען נוצען פאַרפיום מיט א שטאַרקערען גערוך, אבער אין די וואַרימע טעג איז בעסער א מיַלדער בלוֹמען-פאַרפיום. פאר דער פרוי מיט העלער הויט און האָר איז פאַסיג „שאַנעל" אָדער „געַרלעין"; פאר דער פרוי פון טונקעלען טיפ פאַסט זיך גיכער א שווערערען סאָרט ווי „מאַי סין" אָדער „ביזאַנס", אָדער איינער פון די פרינץ מאַטשאַוועלי פּראָדוקטען. ס'זיינען פאַראַן פילע אַנ-דערע גוטע פאַרפיומען אויפ'ן מאַרק און פיל ביליגערע, און אַביסעל

וועט אייך קלעקען אויף א לאנגער צייט. האָט אבער אימער אין זינען, אז ווי טייער עס זאל אייך ניט קאָסטען, אויב איר טוט ארויף צופיל, אָדער ניט פון דעם ריכטיגען סאָרט פאר אייער טיפ, אָדער ניט אין דער פאסיגער צייט, דעמאָלט איז עס ארויסגעוואָר-פענע געלט און איר וועט ארויסווייזען א ביליגען געשמאק. ס'איז שוין בעסער זיך צו באגיין אין גאנצען אָן פארפיום, ווי צו מאכען איינעם פון די דערמאָנטע טעות'ן.

אויב איר זייט פון די פרויען, וואס האָט ניט ליב קיין פארפיום אויף די קליידער, קאָנט איר אנשטאָט דעם אריינלייגען א ספעציע-לען סאָרט באָד-זאלי אָדער פארפיומירטע „טאבלעטס" אין אייער וואַנע. א פאָר ברעקלאך פון אזא זאלי אָדער איין „טאבלעט" וועט פארוואַנדלען אייער באָד אין א גאָרטען. עס העלפט אויך צו מאכען די וואסער ווייכער, אָפצופרישען די הויט און אויפצומונ-טערען דעם גאנצען קערפער. ס'וועט אייך דערמאָנען אָן אייער ערשטען שפאציר דורך די וועלדער נאָך א פריילינג-רעגען. אין אייערע שטאָמישע צימערן וועט אויפלעבען די דופט פון דער נא-טור און אין אייער נשמה וועט אויפוואכען א יוגענד-פרייד.

## די קונסט פון „מעיק-אפ"

דער הויפט צוועק פון פוצען דעם פנים איז צו הארמאָניזירען און איינארביימען די קאָלירען פון פנים אויף אזא אופן, אז מען זאָל אונטערשטרייכען איין געזוכט-צוג און טיילווייז פארדעקען א צוויי-טען. דאָס איז א גרויסע קונסט, מיט וועלכער עס גיבען זיך אָפּ ספעציעלע מענשען אין דער טעאטער וועלט. ס'איז ניט קיין איינ-פאכע ארבייט, ווייל מען דארף דערצו האבען אן אויג פאר קא-לירען און ליניעס, א חוש פאר פראָפאָרציע און א פיינעם קינסטלע-רישען געשמאק.

דער הויפט געדאנק איז, אז די קאָסמעטיקע זאל זיך כמעט ניט אָנזען. מיט אנדערע ווערטער, מען דארף קליידען דעם פנים

אזוי, אז דער צושויער זאל נאָר באַמערקען די עפעקטען, אבער ניט די ארבייט גופא.

ס'איז זייער לייכט איבערצוטרייבען, ווען מען פוצט דעם פנים — א צו-טיפער קאָליר, א צו-שטארקע שאַטירונג פון רויט אָדער ווייס, און עס ענדערט זיך דער גאנצער פנים צוזאמען מיט'ן אויסדרוק. א גאנץ שיינע פרוי קען ווערען וואולגאר און אפילו מיאוס, ווען זי שמירט אָן צופיל פארב, שמינקע אָדער פאודער.

## פאַרפיום און פאָדער לייט די שטימונגען

פאָדער און פארפיום זיינען אָן שום צווייפעל זייער וויכטיג פאר פרויען. עס זיינען דאָ מאַנכע מענשען, וואס האבען מורא אז פאָדער איז עשדלאך פאר דער הויט, אבער דאָס איז אַ טעות. פאָדער איז ניט נאָר ניט שעדלאך, נאָר עס איז נוצליך אין וויי-טער, אזוי גוט ווי אין זומער, כאָטש אין די הייסע טעג דארף מען דאָס באַנוצען פיל אָפּטער ווי אין די קאלטע וועטערען.

פאָדער האָט א סך מעלות. עס קילט די הויט און עס העלפט ביז א גרויסען גראד, אז מען זאל ניט צופיל שוויצען. יעדע פרוי ווייסט אויך פון איר אייגענער ערפארונג, אז פאָדער איז זייער ווירקזאם, כדי עס זאל זיך פילען אן אנגענעמער ריח פון קערפער, אָנשטאָט דעם כאַראַקטעריסטישען שווייס-ריח, וואס מען פילט פון מענשען, סיי פרויען און סיי מענער, ניט נאָר אין די הייסע זומער-טעג, נאָר אַמאָל אפילו אויך אין די קאלטע טעג פון ווינטער. מען דארף אבער אין זינען האבען, אז צו אלץ איז דאָ א מאָס, און מען דארף ניט אָנשיטען צופיל פאָדער אויפ'ן קערפער, הויפט-זעכליך ווען מען איז פארשוויצט. עס וואָלט געווען ראַטזאם פרי-הער זיך גוט אַרומוואשען און נאָכדעם זיך באַפאָדערען.

מען פארקויפט אלערליי סאָרטען פאָדער. עס זיינען דאָ אפ-טייקען וואס שטעלען ארויס פאָדער פאר'ן קערפער אין פענסטער, וואָס קאָסטען אסך געלט און וועלכע זיינען, הייסט דאָס, אויסער-

געוויינליך געזונט פאר דער הויט. דער אמת איז, אָבער, אז מען דאַרף גאָרניט אויסגעבען אזוי פיל געלט פאר דעם דאָזיגען צוועק. יעדער פאָדער קען דינען דעם זעלבען צוועק. קיין שום פאָדער קען ניט שעדיגען די הויט פון דעם קערפער. דאָס מיינט אבער ניט, אז מען דאַרף מיט דיזעלבע פאָדער אויך באַשיטען דאָס פנים. ניין, פון דעם דאַרף מען זיך כמעט אלעמאָל אויסהיטען. די געזיכטער פון די מערסטע פרויען זיינען זייער צאַרט. די הויט איז זייער דין און איידעל, און דער געוויינליכער קערפער-פאָדער איז ניט צוגעפאסט פאר דער הויט פון געזיכט. ווען מען וויל און ווען מען דאַרף באַפאָדערען דאָס פנים, דאַרף מען שוין באַ-נוצען געזיכט-פאָדער, און טאקע אויסקלייבען דעם ספעציעלען סאָרט געזיכט-פאָדער, וואס איז צוגעפאסט פאר דער הויט.

פאַרפיום איז ניט אזוי וויכטיג ווי פאָדער פאַר'ן פרויען קערפער. אבער דאָך איז עס ניט נאָר אנגענעם, נאָר טאקע זייער ניצליך אויך. עס זיינען דאָ פרויען, כאַטש גליקליכערווייז איז דער פראָצענט זייערער ניט קיין גרויסער, וועלכע האָבען א מאָדנעם ספעציפישען ריח פון זייער קערפער. אין זומער-טעג איז דער ריח פון זיי כמעט אומערטרעגליך. זיי פילען זיך אומצופרידען און נער-ווען דערפאַר, וואס זיי ווייסען אליין אז ניט נאָר מענער, נאָר אפילו זייערע אייגענע שעוסטער האָבען ניט קיין פארגעניגען צו זיצען נאָהענט לעבען זיי. פאָדער אליין העלפט ניט אין אזעלכע פאַלען. און עס זיינען אפילו דאָ זעלטענע פאַלען ווען וואַשען זיך און פאָ-דערען זיך נאָכדעם, איז אויך ניט קיין אבסאָלוטע הילף. דאן איז פאַרפיום אן אמת'ע מתנה. דאָס פאַרפיום איז אזוי פיל שטאַרקער פון דעם קערפער-ריח, אז עס איז א מחיה.

פרויען האָבען אלעמאָל ליב געהאט צו באנוצען פאַרפיום. ניט נאָר היינטיגע צייטען, נאָר אפילו מיט הונדערטער און טוי-זענטער יאָהרען צוריק. פאַרפיום איז דער זאנפטער אָדער זאפ-טיגער ריח פון די פאַרשידענסטע בלומען און ווער האָט ניט ליב צו הערען דעם ריח פון א ראָז, פון בעז, פון ליליען, פון היי-אַצינטען, אָדער פון די אנדערע בלומען? דער פאקט איז, אז אפילו די פויערטעם אין דייטשלאַנד און אין פראַנקרייך באנוצען אויך

פארפיום. אין פראנקרייך ווערען טאקע פאבריצירט די בעסטע פארפיומען אין דער וועלט, די ריינסטע, די געזינטסטע. זאָלען אבער מיינע לעזער ניט מיינען, אז מען דארף דוקא קויפֿען נאָר די אימפּאַרטירטע פארפיומען פון פראנקרייך. מען קען ביי אונז אין אמעריקע קריגען אמעריקאנער פארפיום-פראָ-דוקטען, וואס זיינען כמעט אזוי גוט ווי די פראנצויזישע און זיי קאָסטען אסך ביליגער. מען דארף אויך זיך ניט קוואַפֿען צו קויפֿען דאָס ביליגסטע פון די פארפיומען. בעסער צו קויפֿען א קליין פלע-שעלע אמת-גוטע פארפיום, איידער א גרויסע פלאש מיט פאר-וואַסערטע פארפיום. דער אמת-גוטער פארפיום וועפט זיך ניט אויס שנעל און מען דארף קיין סך ניט באנוצען אויפ'ן קערפער. עס איז גענוג ווען מען גיסט ארויף איין טראָפֿען אויפ'ן אויער און נאָך איין טראָפֿען אויפ'ן האַלז אָדער אויפ'ן נאָז-טיכעל, אז עס זאָל וועהען ארום דער פרוי אן אנגענעמער און מחיה'דיגער ריח. עס וואלט זיין זייער ווינשענסווערט אז פרויען זאָלען זיך ניט פאָדערען אָדער באַנוצען „ליפסטיק“ אין דער צייט ווען זיי גייען אין גאס אָדער זיינען אין טעאטער, פאר וועמען אין די אוי-גען. עס זיינען דאָ צוויי אורזאכען פארוואס מען זאָל דאָס ניט טאָן. ערשטענס דערפאר, ווייל עס איז ניט געוונט. די לופט איז פול מיט שטויב און מיקראָבען און אויב מען דארף זיך פאָדערען אין איילעניש, קען מען נאָך צוליב די מיקראָבען, וואס כאַפֿען זיך אַריין אין דעם פאָדער-שאַכטעלע אָדער אין דעם פאָדער-פּאָף, שעדיגען די הויט. איך ווייט פערזענליך פון פילע פרויען וועלכע האָבען זיך פארגיפֿטעט זייער הויט דורך נאכלעסיגקייט, ווייל זייער פאָדער-שאַכטעל איז געווען פיל מיט שטויב און מיקראָבען. עס איז דאריבער זייער וויכטיג, אז מען זאָל האָבען עטליכע ריינע פאָדער-פּאָפּס. פשוט'ע וואַטע איז אויסגעצייכענט פאר דעם צוועק. און אזוי שנעל ווי איין פּאָף ווערט שמוציג, זאל מען עס אַוועקוואַרפֿען און באנוצען אן אַנדערע. די צווייטע אורזאך איז, ווייל עס איז איינפאך ניט אָנגענעם פאר'ן אויג. דאָס הייסט ניט פאר אונז פרויען, נאָר טאקע פאר די מענער. יעדער מאן, אויב ער זאָל נאָר וועלען זאָגען דעם גאנצען אמת, וועט צוגעבען, אז כאַטש



ער קימערט זיך ניט ווען זיין פרוי אָדער זיין באגלייטערין פאָדערט זיך אָדער באנוצט שמינקע אויף איר פנים, האָט ער עס אבער פיינט צו זען מיט זיינע אייגענע אויגען. ער האָט ניט ליב די פראָ-צערדור דערפון. ווען מיידלאך און פרויען וואָלטען זיך גוט צוגע-קוקט צו די מענער וואָלטען זיי באמערקט, אז זיי קערען אָפּ זייערע בליקען ווען די פרוי פאָדערט זיך אָדער באפארבט זיך. פרויען דארפען אבער האָבען אין זינען, אז מער וויכטיג פון פאָדער, פארפיום און טואַלעט-וואַסערען איז איינפאכע זייה און וואַסער. די מערסטע הויט-קראנקהייטען נעמען זיך פון אומריי-קייט. פרויען וואס ארבייטען שווער ביי הויז-ארבייט אָדער אין אַפּיסעס, מענען וואשען זייער פנים עטליכע מאל א טאָג. אויב מעגליך זאָלען זיי דאָס טאָן מיט ווארימע וואַסער און גוטען זייה, און נאָכדעם כדי אַפּצופרישען די הויט זיך אַפּשווענקען מיט קאל-טען וואַסער. געוויס איז זיך נויטיג צו באַדען, און אויב מען האָט ניט אלעמאל קיין גרייטע הייסע וואַסער, זאָל מען כאַטש איינמאל א טאָג „ספּאַנדרזשען“ דעם קערפער. דאָס וועט אויך האַלטען ריין די הויט, כאַטש עס איז זעלבסטפאַרשטענדליך, אז דער קערפער וועט ניט זיין אזוי ריין ווי נאָך א באַד.

## זייה און קרים

זייער אָפט קומט מיר אויס צו הערען ווי א פרוי באַקלאַגט זיך, אז איר געזיכט איז ניט קלאָר. „איך קאָן ניט פאַרשטיין פאַרוואָס דאָס איז אזוי“, טענה'ט זי. „איך גוז קיינמאל נישט קיין זייה אויף מיין געזיכט, און דאָך האָב איך גרויסע „פאַרס“ אין דער הויט, בלעקהעדס און אַלערליי אויסברוכען.“

ווען איך באמערקט צו אזא פרוי, אז נאנץ ווארשיינליך קומען די אַלע זאכען צוליב דעם, וואָס זי נוצט נישט קיין זייה, בלייבט זי שטיין א פארוואונדערטע. עס איז א פאקט, אז נאָר אַסך פון אונזערע אידישע פרויען מיינען, אז זייה איז אומגעזונט פאר'ן

געזיכט. דאָס איז אָבער אַן איינגערעדטע זאך. זייה איז נאָך אַלץ דער בעסטער מיטעל צו רייניגען די הויט און עס איז בשום אופן נישט שעדליך, אויב מען נוצט אַ זייה וואָס איז צוגעפאַסט צו די אינדיווידועלע נויטען פון יעדער פרוי. און אָט ווי איר קאָנט אויס-נעפינען, וועלכע זייה עס איז גוט פאַר אייער געזיכט. עס זיינען דאָ פיר סאַרטען הויט: אויליגע, טרוקענע, דיקע און דינע.

די אויליגע הויט איז אויך אַ דיקערע, אַ גלאַנציגע, און די טרוקענע הויט איז געוויינליך די דינע, די צאַרטע. באַטראַכט אייער געזיכט אין שפיגעל און איר וועט גלייך זען צו וועלכען קלאַס אייער הויט געהערט.

די אויליגע הויט פאַדערט אַסך זייה און וואַסער. מען דאַרף רייניגען דאָס געזיכט עטליכע מאל אַ טאָג, און נוצען דערביי אַסך קאלטע וואַסער און אפילו אייז. פאַלען, ווען די הויט אַליין אַנטהאַלט שוין אין זיך אַסך אויל, דאַרף מען זיין פאַר-זיכטיג מיט די זייה און קויפען בלויז אַזאַ זייה, וואָס האָט כמעט אינגאנצען נישט קיין אויל אין זיך. פון צייט-צו-צייט איז אויך ראַטזאָם צו רייניגען דעם געזיכט מיט אַ רייניגונגס-קרים, וואָס מאַכט די הויט ניט נאָר ריינער, נאָר אויך ווייכער און מער גלאַט און צאַרט. די קרים פאַר אַן אויליגער הויט מוז אָבער זיין אַ לייכטע, אַ ניט זייער פעטע, אַ קרים, וואָס איז ספּעציעל צוגעגרייט פאַר אַן אויליגער הויט. אַזאַ קרים וועט ניט פאַרשטאָפען די פּאָרס פון דער הויט און וועט דאָריבער פאַר-היטען די ענטוויקלונג פון בלעקהעדס און אַנדערע אויסברוכען, וואָס זיינען געוויינליך אַ רעזולטאַט פון נוצען אַ צו-אוייליגע קרים אויף אַן אויליגער הויט.

ווען די הויט איז טרוקען און דין דאַרף מען שוין נוצען אַ זייה, וואָס אַנטהאַלט אין זיך אַסך אויל און אַ קרים וואָס איז שווער און פעט. די קרים קאָן מען נוצען אַזוי אָפט ווי מעגליך: אַלע טאָג אויב מען וויל און אפילו צוויי מאל אַ טאָג. אָבער מען דאַרף זיין פאָרזיכטיג נישט צו האַלטען די קרים צו לאַנג אויפ'ן פנים. און קיינמאל נישט איבער נאָכט, ווייל אויב עס איז דאָ אַ

טענדענץ אז עס זאלען וואקסען האָר אויפ'ן געזיכט, וועט די קרים  
עס ערגער מאַכען.

עס איז זייער לייכט אויסצוגעפינען, וועלכע זייה עס איז אַם  
בעסטען צוגעפאַסט צו אייער הויט. פרובירט אויס צוויי אָדער  
דריי סאָרטען זייה און זעט פאר זיך אַליין, וועלכער בריינגט די  
בעסטע רעזולטאַטען. פאַר אן אויליגער הויט, וועט איר אויסגע-  
פינען, אז איר וועט קאָנען נוצען כמעט יעדע ווייסע זייה פון דעם  
בעסערען סאָרט. די פרוי, וואָס האָט אַ טרוקענע הויט, וועט מוזען  
אַ ביסעל מער עקספערמענטירען ביז וואָנען זי וועט אויסגעפינען  
די ריכטיגע זייה. זי קאָן וואשען איר געזיכט עטליכע מאל אַ טאָג,  
אַבער בלויז איין מאל מיט זייה, און זי קאָן נוצען אַזויפיל קרים  
וויפיל נאָר זי וויל.

אין יעדען פאַל לוינט זיך עס אויסצוגעבען אַ ביסעל מער  
געלט אויף אַ שטיק זייה וואָס מען וועט נוצען בלויז פאַר'ן גע-  
זיכט, ווייל ערשטענס וועט מען טאקע קריגען בעסערע סחורה, און  
צווייטענס קאָן מען האַלטען אַזאַ שטיק זייה פאַר אַ לאַנגער צייט.

## פאַרשענערען זיך — איז ניט אויסבריינגעריש

פאַר דער קליינער סומע פון איין דאָלאַר קאָן יעדע פרוי איינשאַ-  
פען גענוג מיטלען צו פאַרשענערען איר אויסזען אין דרייסיג טעג  
צייט. אויב זי וועט אָננעמען דעם שיינהייטס-פראָגראַם, וואָס מיר  
וועלען דאָ באַשרייבען און וועט עס דורכפירען געהעריג, וועט זי  
זיין אַזוי איבערראַשט און צופרידען פון די רעזולטאַטען, אז זי  
וועט דעם פראָגראַם נאָכפאָלגען איר גאַנצען לעבען לאַנג.

פרעגט אָן ביי וועלכען עס איז שיינהייטס-ספעציאַליסט און  
ער וועט אייך זאָגען, אז יעדע פרוי קאָן זיין שיין אויב זי וועט  
טאָן די פאַלגענדע צוויי זאַכען:

האַלטען די פאַרעם ריין, ווייל די ניט ריכטיגע רייניגונגס-  
מעטאָדע קאָן פירען צו אומאַנגענעמע הויט-אויסברוכען.

האלטען ריין דעם סקאלפ און וואשען אים אזוי אפט ווי עס איז נויטיג אום ער זאל זיין ריין.

דאקטוירים און שיינהייט-ספעציאליסטען וועלען זיכער ניט זיין איינשטימיג וועגען די פארשידענע מעטאדען, וואס קאנען געניצט ווערען אום צו באקומען די דאזיגע רעזולטאטען, אבער אלע וועלען זיי צוגעבען, אז אויב מען וויל זיין שיין, מוז מען פריהער זיין ריין.

און ווי אזוי, פרעגט איר, קאן מען אט דעם דאזיגען שיינ-הייט-אידעאל דערגרייכען? וואס דארף מען טאן אקוראט, אויב מען וויל זיך באמת נעמען אין די הענט און אנהויבען א רעגעל-מעסיגען פראגראם פון שענקייט?

דעם ענטפער גיבען מיר דא, אין דער פאָרם פון אן אויסגע-ארבייטען פראגראם:

א י נ ד ע ר ר י : וואשט דאס פנים מיט קאלטע וואסער, אָדער מיט זיף און וואסער, ווי איר טוט געוויינליך. אויב איר נוצט זיף, נוצט א גוטען קעסטל זיף. דערנאך קאנט איר אַנטאן אייער „מעיק-אפ“ און מאַכען זיך גרייט פאר'ן גאַנצען טאָג. בערשט גוט אויס די האָר און פאַרקאַמט זיי ווי עס פאַסט אייך.

טוט אָן ריינע קליידער.

ד ו ר כ ' י ט א ג : וואשט די הענט ווי אפט עס איז נאָר נויטיג. ספּעציעל איז עס וויכטיג אָפּצוואַשען די הענט איידער מען זעצט זיך עסען.

נאָך יעדען מאָלצייט, אָדער ווייניגסטענס צוויי מאל אין טאָג, וואשט אויס די ציין.

זייט זיכער אַראָפּצונעמען די אַלטע „מעיק-אפ“ איידער איר טוט אָן פרישע.

נעמט אַ באָד ווייניגסטענס איינמאל אין טאָג.

רייניגט די גענעל פון די הענט און פיס און שטופט צוריק די „קיטיקעל“.

פ א ר ' א ר ו י ס ג י י : רייניגט נאָכאַמאל דאָס געזיכט,

דאס-מאָל מיט קאָלד קרעם אויב מעגליך. „פּוצט“ נאָכאמאָל אויס דאָס פנים.

בערשט ווידער די האָר און פאַרקאמט זיי.

וואָשט די הענט און נעגעל.

פ א ר ' י ג י י ש ל א פ ע י : וואָשט דאָס פנים מיט זייה און וואָסער.

בערשט אויס די האָר און מאַסאַזשירט דעם סקאַלפּ.

קוט-איבער אייערע קליידער און גרייט צו וואָס איר דאַרפט

האַבען אויף מאָרגען.

וואָשט אויס אייערע זאָקען, אונטערוועש און אנדערע קליי-

נינקייטען.

איינמאָל אַ וואָך דאַרפט איר אָפּגעבען אַ האַלבע שעה צייט

אויף פּוֹלֶקָמֶנעם „מעניקור“ און אויף א „שאַמפּו“ פאַר די האָר.

אַט דאָס איז דער גאַנצער פּראָגראַם. דאַכט זיך אַז ער איז

אַזוי איינפאַך, דאָך ליגט אין אים באַהאַלטען דער גאַנצער סוד

פון שיינקייט. אויב איר וועט אים נאָר אויספּרובירען אויף דריי-

סיג טעג וועט איר זיין אַזוי אנגענעם איבערראשט פון די רעזול-

טאַטען, אַז איר וועט עס מאַכען פאַר אַ געוואוינהייט אָפּצוטאָן

די אַלע זאַכען.

די מאַטעריאַלען, וואס איר דאַרפט האָבען דורכצופירען דעם

דאָזיגען פּראָגראַם, קאָנט איר קויפּען אין דער פינף און צען

סענט סטאָר אין אייער נאָכבאַרשאַפט פאַר בלוזי איין דאָלאַר און

אַפּשר נאָך ווייניגער. גייט צו צו דעם „קאָסמעטיקס“ טיש און

שאַפט איין די פּאַלגענדע זאַכען :

אַ גוטע שטיקעל קעסטיל זייה ; קאָלד קרים ; „טישוס“ אויף

אַראָפּצונעמען די קרים פון פנים ; „אַסטרינדזשענט“ — צו פאַר-

מאַכען די פּאָרעס ; פּוידער ; זעקס קלייניקע פּוידער-פּאַפּס, אייני-

געוויקעלט אין איין פעקעדזש פאַר 10 סענט ; נעגעל-פּייל ; קליי-

נעם „אַראַנדזש סטיק“ מיט נעגעל-באַרשט אויף צו רייניגען די

נעגעל ; האַנט קרים, צו מאַכען ווייך די הויט פון די הענט ; „מאָמ“

אַדער אַן אנדער „דעאָדעראַנט“ אָפּצושאַפּען קערפּער-גערוך.

מאַכע פון די זאַכען האָט איר שוין געוויס אין אייער היים.

זיי שטעלען אָבער צונויף אַ צעטעל פון די וויכטיגסטע זאַכען, וואָס איר דאַרפט האָבען דורכצופירען דעם שיינהייטס-פּראָגראַם. זיי וועלען אייך קלעקען אויף די דרייסיג טעג פון דער פּראָבע. די פאָדער-פּאַפּס, האַלט איך, זיינען פון דער גרעסטער וויכ-טיגקייט. דאָס איז אַנב אַ פונקט, וואָס ווערט אָפט פאַרנאַכלעסיגט אפילו פון פרויען, וועלכע זיינען פאַרזיכטיג אין יעדער אַנדער הינזיכט. זיי נוצען אַ פּאַפּ וואָס איז אָפט שוואַרץ מיט שמוץ און לייגען עס אַרויף אויף אַן ערשט אָפּגעוואַשענעם געזיכט. ס'איז לייכט צו פאַרשטיין, אַז אזא האַנדלונג איז שעדליך פאַר דער הויט. די קלייניקע פּאַפּס, וועלכע מיר האָבען געזען אין דער צען סענט סטאָר זיינען אויסגעצייכענט צו פאַרריכטען דעם פעלער, זיי זיינען אזוי ביליג, אַז איר וועט זיי ניט זשאַלעווען צו נוצען. די זעקס, וואָס קאָסטען צען סענט, קאָנען אייך קלעקען אויף זעקס וואָכען צייט און ווען איר וועט זיך צוגעוואוינען צו דעם געפיל פון נאָ-צען אַלעמאַל אַ ריינעם פּאַפּ, וועט איר דערנאָך ניט קאָנען טאָן אַנדערש.

די האַנט קרים איז זייער וויכטיג, באַזונדערס אויב איר טוט וועלכע עס איז אַרבייט. נוצט עס, אויב מעגליך, צוויי מאָל אַ טאָג. עס וועט מאַכען אייערע הענט ווייס און ווייך. אויב איר קאָנט זיך פאַרגינגען צו קויפּען אַ גוטע האָר-באַרשט איז געוויס גוט. אויב ניט, קאָנט איר קויפּען איינע פאַר צען סענט. עס איז ראַטזאַם צו האָבען צוויי באַרשטען פאַר יעדען מענשען, אזוי, אַז מען זאָל אַלעמאַל האָבען צוגעגרייט אַ ריינע באַרשט. אַ האָר-באַרשט מוז גערייניגט ווערען נאָך יעדען מאָל, וואָס מען נוצט איר.

## דער צויבער פון פארפיום

דער כישוף פון פארפיומען איז שוין אַלט ווי די וועלט, ספּעציעל די ציוויליזירטע וועלט. אין די אַלטע צייטען האָבען פארפיומען

געשפילט א גרויסע און וויכטיגע ראָל. מען דאַרף בלויז דערמאָנען די טראַדיציע פון רויכערען וויררויך, וואָס איז איינגעשטעלט גע- וואָרען אין פילע רעליגיעס. אפילו אין דער ביבעל ווערט דערמאָנט אלאענזאָפּט און מירעה, און די שטאַרקע פאַרפיומען, וואָס פלע- גען פון זיי געמאַכט ווערען פאַר די פרויען פון ירושלים. פאַרפיו- מען האָבען שטאַרק באַ-הניט א פרוי, עס איז אָבער אויך געווען איר וואַפען פון „זיג“.

מאָדערנע פרויען האָבען א מער סובטילען און דעליקאַטען געשמאַק ווען עס קומט צו פאַרפיומעריע. מיר האָבען זיך צוגע- וואוינט צו א מער פשוט'ען און געזונטען געשמאַק אפילו אין פאַרפיומען. מיר זוכען ניט אזוי פיל פאַרשיידענאַרטיגקייט, און מיר פרובירען צו לאָזען בלויז א שפור, אַן אַנדייט פון שיינקייט אין יעדען אויסדרוק פון לעבען. מיר פראווען אויסמיידען דאָס, וואָס איז אויפ'ן פלאַך אזוי קלאָר און דייטליך, און ווילען זיין מיסטעריעז אָנציהענד. און אָט די אייגענשאפט פון מיסטעריע, גע- היימיספולקייט דערוואַרטען מיר פון פאַרפיומען.

ווען א פרוי וואס טראָגט דעם ריכטיגען פאַרפיום גייט פאַר- ביי, דערפילט זיך גלייך ווי אַן אָנציהענדע ראָמאַנטישקייט, א פאַר'כישופ'ענדיגע מיסטעריע וואָלט דורכגעשוועבט אין דער לופ- טען, און מען דערפילט זיך גלייך אונטער דעם כח פון איר צויבער. יעדע פרוי וויל זיך באשפּריצען מיט אַביסעל פאַרפיום ווען זי איז פאַרטיג מיט'ן טואַלעט. אפילו די וואס זיינען מער צוריק- געהאַלטען זיינען אמת צופרידען ווען זיי באקומען א פיין פלע- שעלע פאַרפיום אלס מתנה. עס זיינען אבער דאָ פרויען, וואס באַנו- צען ניט קיין פאַרפיום. זיי האַלטען, אז עס איז גאָר ניט נוי- טיג, און אַסך פון זיי קאָנען זיך פשוט ניט פאַרגינגען אַזא לימסוס. עס איז ניט נויטיג צו קויפען א טייערען פאַרפיום, עס איז בלויז וויכטיג, אז דער פאַרפיום זאָל זיין פאַסענד צו דער פערזענליכקייט פון דער פרוי.

דאָ האָט איר עטליכע רעגלען ווי אזוי זיך צו באַנוצען מיט פאַרפיום.

קינער טאָר ניט קויפען קיין פאַרפיום, ווייל עס איז אין

דער מאָדע, אָדער ווייל עס איז געווען אָנציהענד אויף אַן אַנדער מענשען. א פארפיום וואס עס נוצט א בלאַנדינקע, וועט זיך ניט פאסען פאר א ברונעטין, און פארפיום וואָס איז גוט פאר א פריי-ליכען טיפ מענשען, וועט זיך ניט פאסען פאר א פלעגמאטישען מענשען. דער אויסוואל פון פארפיומען איז פונקט אזוי א פראגע פון געשמאק, ווי קליידער, איר דארפט דאָס קלייבען פונקט ווי איר קלייבט די קאלירען, וואָס זיינען פאר אייך אַם מערסטען פא-סיג.

עס איז ראטזאם, אַז איר זאָלט זיך אַלעמאָל באנוצען מיט צוויי אַראָמאַטען, איינעם אויף בייטאָג, ווי דעם גערוך פון אַן איינצעלנער בלום, רויז, לאַנדיש, בעז, אָדער וועלכע עס איז אַנדער בלום, און אין אַווענט טראָגט אַ מער פאַרשטעלטען אַראָמאַט, פון אַריענטאַלישע בלומען, אין געהיימניספולע קאָמבינאַציעס, וואָס לאָזען זיך ניט באַשטימען.

אויב דאָס פאַרפיום-פלעשעל האָט אַ גלעזערנעם שטאָפּער, טינקט איין דעם שטאָפּער און רירט אַן מיט דעם ביידע אויערען. ווישט אויך אָפּ מיט'ן שטאָפּער די האָר-ליניע פון אונטען אויפ'ן האַלז. דאָס וועט געבען די האָר אַן אָנגענעמען ריח. אַ פלעשעלע וואָס שפּריצט דעם פאַרפיום (אַטאָמיזער) איז דער בעסטער און עקאָנאָמישסטער אופן פון אָנווענדען פאַרפיום, ווייל עס צעשפּרייט דעם אַראָמאַט גלייך. מיט אַ שטיקעל וואַטע קאָנט איר אַרויפּטאָן אַביסעל פאַרפיום אויפ'ן אונטערוועש. דעמאָלט וועט דער ריח זיך האַלטען לענגער.

נאָך אַ רעגעל וואָס איר קאָנט נאָכפּאָלגען, איז אַז ווינטער-צייט זאָלט איר נוצען אַ שווערערען פאַרפיום ווי זומער. פרויען מיט ליכטיגע האָר און קאָליר פון הויט וועלען געפינען שאַנעל אָדער גערליין אַ פאַסיגען פאַרפיום. טונקעל-הויטיגע פרויען דאָר-פען זיך באנוצען מיט שטאַרקערע פאַרפיומען.

עס מאַכט ניט אויס ווי קאָסטבאַר דער פאַרפיום איז, אויב איר נוצט צופיל פון דעם, אָדער ווען עס איז ניט אַם פלאַץ, איז עס פשוט אַרויסגעוואָרפֿען דאָס געלט, ווייל איר וועט דערגרייכען פונקט דעם היפּוך וואָס איר האָט געוואָלט, ווען איר האָט דעם



פארפיום געקויפט. עס איז שוין בעסער אינגאנצען ניט נוצען קיין פארפיום.

די פרויען וואָס האַלטען ניט פון פארפיום קאָנען זיך באַנו-  
צען מיט באַד-זאַלצען, אָדער — באַד-אויַל. דאָס איז זייער דער-  
פרישענר. אַביסעל פון די שמעקענדיגע זאַלצען אָדער אַ פאָר טראָ-  
פען אויַל וועט ווייך מאכען די וואסער, און איר וועט זיך פילען  
ווי איר וואָלט זיך געבאָדען אין אַ שמעקענדיגען גאָרטען.  
אָבער איר מוזט געדענקען, אז ווען עס קומט צו פארפיום,  
דאַרפט איר זיין זייער שפּאַרזאַם, ווייל פונקט ווי מיט וועלכער  
אַנדערער עס איז אייגענשאַפט פון שיינקייט, דאַרף עס זיין ניט  
צו בולט. בלויז אַן אַנדייטונג, אַ שפור, און — דאָס איבעריגע  
לאָזט איבער צו דער פאָרשטעלונגס-קראַפט.

## וועגען קינדער

### ציכטיגקייט — איז שיינקייט

עס איז כמעט אומגלויבליך, אז עס זאל זיין אזוי שווער צו געבען איינפאכע עצות און אנווייזונגען צו דערוואקסענע מענשען. און דאך האט יעדער פראפעסיאנאל, צי ער איז א מוזיק-לערער, א טאנץ-לערער אדער א שיינקייט-עקספערט, דיזעלבע ערפארונג מיט זיינע קליענטען. יעדער איינער, וועמעס אויפגאבע עס איז צו פאר-בעסערען די פעלערען פון דער נאטור, אדער אויסבעסערען שלעכטע געוואוינהייטען, איז קלאר איבערצייגט, אז עס איז שווער צו לער-נען א בער צו טאנצען.

אין מיין אייגענער פראקטיק האב איך געהאט אן א שיעור פאלען פון פרויען, וועלכע קאנען בשום אופן ניט באגרייפען די פשוט'ע גרונטלאגען פון היגיענישער שיינקייט-קולטור, כאטש די אמת'ן וואס איך גיב זיי איבער זיינען גאר עלעמענטארע. אט קומט מיר אויפ'ן געדאנק דער פאל פון א יונגער פרוי, אין די מיטעלע צוואנציגער יארען, וועלכע איז געקומען זיך באקלאגען אויף איר הויט — זי האט פרישטשעס און „בלעקהעדס“, איר הויט איז הארט, וואס טוט מען דערצו?

ווייזט אויס, אז זי האט דערווארטעט, אז איך וועל איר געבען א צויבערליכען זאלב, זי וועט אנווענדען דעם מיטעל און שוין ווערן אזוי שיין ווי די מלכה שבא. איך האב איר אָנגעקוקט און

נעפרענט א נאטירליכע פראגע וועגען היגיעניע, און דערנאך גע-  
 זאגט, אז זי זאל אזוי און אזוי האנדלען פאר און נאך איר באד.  
 „אבער וואס האט א באד צו טאן מיט מיינע פרישטשעס?“ האט  
 זי מיט א ציטערנדיגער שטימע געפרעגט. איך האב דאן געפונען  
 פאר נויטיג צו פרעגען איר, ווי אפט זי באדט זיך אויס און צי  
 האט זי בכלל א וואנע אין הויז. זי האט געענטפערט מיט פאר-  
 דרום: „געוויס, וואס מיינט איר, בין איך? אבער ווער נעמט עס  
 א וואנע מער ווי איין מאל אין וואך אדער אין צוויי וואכען?“  
 איך האב איר דאמאלט געדארפט לערנען דעם אלף-בית פון  
 היגיעניע, אז א פרוי מיט זעלבסטרעספעקט גיט אכטונג אויף איר  
 קערפער, זי מוז פאר אלעמען זיין ריין, וואשען און בארשטען די  
 האר, בארשטען די ציין און אז. וו. איך האב זיך כמעט געשעמט  
 וואס איך מוז איר זאגען אזוינע עלעמענטארע זאכען, און זי האט  
 זיך געפילט געקרענקט דערפון.

דער פאל איז ניט קיין אויסנאם. אין א מילדערער פארם  
 טרעף איך אן אזוינע פרויען יעדען טאג. און וואס מער איך  
 טראכט זיך אריין אין די פאלען און רייד זיך דורך מיט די פרויען,  
 אלץ מער ווער איך איבערצייגט, אז די הויפט צרה ליגט אין זייער  
 דערצייהונג. זייערע מוטערס האבען ניט געמאכט קיין פארזוך אייג-  
 צופלאנצען אין זייערע קינדערשע מחות די גרונט-פרינציפען פון  
 היגיעניע. געוויס וויל יעדע מוטער, אז איר מיידעלע זאל זיין שוין.  
 זי שטאלצירט מיט דער שיינקייט פון איר קליין קינד, לויבט זי  
 ביזן הימעל און שמעלט זי ארויס וואו נאך מעגליך, אז מענשען  
 זאלען זי באמערקען. זי איז גרייט אפצוגעבען איר לעצטען סענט,  
 מקריב צו זיין איר אייגענע באקוועמליכקייט, אבי נאך צו פאר-  
 שענערען איר קינד מיט נייע קליידלאך, שיינע היטעלאך און כל-  
 ערליי פוז.

זי פאדנעסט אבער אן דעם עיקר, אז איר קינד דארף אויס-  
 וואקסען צו זיין א פרוי, אז איר שיינקייט איז אן אוצר, וואס  
 דארף אפגעהיט ווערען, און אז כדי דאס צו דערגרייכען, דארף זי  
 לערנען איר קינד צו האלטען זיך ריין, נעט, פונקט אזוי ווי זי  
 לערנט איר צו שמעלען טריט און צו ריידען. ווען מוטערס בארא-

טען זיך מיט מיר וועגען זייערע קינדער, קומט מיר אָפּט אויס איבערצו/חזרין די ווערטער פון א קינדער-ספעציאַליסט, מיט ווע-מען איך האָב געשמועסט וועגען דעם ענין: „א קלאַרע הויט, גלאַנציקע האָר, פערלדיגע ציינער, א בויגזאמע פיגור — די אַלע אייגענשאפטען, וואס וועלען שפילען אזא גרויסע ראָלע אין איר שפּעטערדיגע לעבען, זיינען פיל געווענדט אָן דעם ווי אזוי איר פלאַנצט איין אין קינד קליינערהייט א באַוואוסטזיין וועגען זיין אויסזען. דאָס מיידעלע, וועלכע שטאַלצירט מיט איר אויסזען, האָט בעסערע אויסזיכטען צו זיין שיין צו זעכצען, ווי אזא קינד, וואָס פאַרנאַכלעסיגט די אַלע קלייניגקייטען פון פערזענליכער ריי-ליכקייט.“

דאָס מיינט לחלוטין ניט, אז איר דאַרפט פאַרמיאוסין דאָס לעבען פון קינד צוליב איר צוקינפטיגער שיינקייט. עס מאַכט ניט אויס וויפיל זי קלעמערט אויף בוימער און שמירט איין איר פנים און נענעל, אזוי לאַנג ווי זי נעמט אָן פאַר גוט, אז נאָך די שפי-לערייען מוז זיך גוט ארומרייניגען און ארומפוצען.

איר דאַרפט געדולדיג איר ערקלערען, אז באַדען זיך, באַרש-טען די האָר, רייניגען די ציין, רייניגען און פוצען די נענעל זיינען פרווילעגעס און ניט קיין אומאָנגענעמע פליכטען. מאַכט איר צו פאַרשטיין, אז אירע חבֿריטעס וועלען איר ניט באַטראַכטען פאַר א ליאַלע דערפאַר, וואָס זי נעמט א טעגליכע וואַנע.

איר קאָנט די אַלע זאַכען מאַכען פאַר מער אָנגענעם דערמיט, וואָס איר וועט קויפּען די פאַרבענרייכע בערשטלעך, וואָס זיינען דאָ אויפ'ן מאַרק — קליינע ציין-בערשטלעך מיט פיגורקעלעך אויסגעמאָלט אויף די הענטלעך, וואַנע-בערשטלעך מיט לאַנגע הענטלעך אָנשטאַט די געוויינליכע טיכלעך, און קליינע נענעל-בערשטלעך.

דאַכט זיך, אז דאָס איז אַלץ אזוי איינפאַך, און דאָך קומט עס אָן אזוי שווער פאַר פילע מוטערס. אָפּט זיינען זיי פאַרנומען מיט באַלעבאמישקייט-פליכטען און דאגות, אזוי, אז זיי לאָזען עס גיין ווי עס גייט. דערצו האָבען די קינדער לכתחילה פיינט צו האַל-טען זיך ריין. אָבער, נאָך אַלעמען, האָבען קינדער קיין זאך ניט

ליב אויסער צו שפילען. עס איז דערפאר די אויפגאבע פון דער מוטער צו מאכען אויף ווי ווייט מעגליך א שפיל פון דער היגיע-נישער דערציאונג. זי קאן לערנען די קינדער די נויטיגע געוואוינ-הייטען אויף א לייכטען און אָנגענעמען אופן, אזוי, אז עס פאלט ניט ווי א שווערע לאסט אויף די קינדערשע פלייצעס.

עס איז שווער פאר דער מוטער בלויז אין די ערשטע פאר יאָר, דערנאָך איז שוין דער וועג א גלאטער. פאר מוטערס, וועלכע זיינען געוואוינט געוואָרען צו בריינגען קרבנות, מיינט עס בלויז נאָך איין קרבן פאר א וויכטיגען ציל, צו האָבען געזונטע, שיינע קינדער. און וואָס נאָך קאן זיך א מוטער ווינשען? סוף-כל-סוף איז די דערציאונג פון געזונטע און שיינע קינדער די העכסטע בא-דינונג פון דער געזעלשאפט.

## דערציהונג און שיינקייט

אייענע פון די גרעסטע און שווערסטע דאגות פון דער מוטער איז אויפצופאסען אויף דער שיינקייט פון אירע קינדער, באַזונדערס די מיידלעך. זייער אָפט זעט איר, ווי א מוטער איז שטארק פאַר-זאָרגט, ווייל איר אסתר אָדער חיה שרה איז ניט אזוי שיין ווי זי וואָלט געוואָלט. לויפט זי צו א דאָקטאָר אָדער צו א שיינהייט-עקספערט צו געפינען א רפואה, און זי באַוויינט און באַקלאָגט איר, ביז זי פארמיאוסט איר דאָס לעבען. אָט-אָ די נאָרישע איבערגעגעבענע מאמעס האלטען אין איין זוכען דעם סוד פון שיינקייט.

נאָר וואָס איז באמת דער סוד פון שיינקייט? מען האָט די פראגע אַרומגערעדט פון די פריסטע צייטען אָן, ביז די לעצטע דורות האָבען באוויזען, אז דאָס איז ניט מער ווי אן איינרעדעניש, אן אבערגלויבען, מיט א קליין קערענדעל אמת. די באַרימטע עניף-טישע מלכה, קלעאָפאטראַ, וועמעס אויסטערלישע שיינקייט איז גע-וואָרען א לעגענדע אין דער געשיכטע איז גאָרניט געווען אזא שיין

קינד. זי האָט אבער געהאט א שטארקען דראַנג צו שיינקייט און זי האָט דערגרייכט איר ציל דורך אומדערמידליכער אַרבייט. זי האָט זיך געבאָדען אין כל'ערליי פאַרפיומען, בוימלען און מילך, כדי אָנצוהאלטען איר מיידעלשען חן. זי האָט גוט געוואוסט, אז אין שיינקייט ליגט קראפט, און איר שטארקער ווילען האָט גע-זיגט. עס זיינען פאַראַן אסך אנדערע ביישפילען אזוינע אין דער געשיכטע, אין וועלכע מיר קענען זיך איצט ניט אריינלאָזען.

עס איז אינגאנצען אָפּהענגיג אָן דער מוטער צו אנטוויקלען אין איר קינד א פרייליכען געמיט, באַזונדערס אין איר מיידעלע. זי דארף איר העלפען ארויסבריינגען דעם נאַטירליכען חן און די פערזענליכקייט. דאָס מיינט ניט, אז זי דארף איר לערנען צו זיין גייציג, פארבלענדט ווערען פון פוסטער גאווה, און פאָדערען שיינע קליידער. דאָרטען וואו דאָס קינד פארדינט נאָר, דארף זי געלויבט ווערען פון ביידע עלטערען. ווען א קינד איז נאַטירליך שוין, דארף מען איר אָנווייזען, ווי אָנצוהאלטען און אנטוויקלען איר שיינקייט. אויב זי איז ווייניגער מזל'דיג, טאָר מען ניט דערלאָזען, אז ביי איר זאָל אויסוואקסען א געפיל פון מינדערווערטיגקייט. מען דארף איר דערמוטיגען ביי יעדער געלעגענהייט.

א קינד איז ווי א בלומ, וואָס בלייט אין דער זון, און מען דארף עס האלטען אין א גוטער שטימונג, וועט עס ניט ווערען גער-וועזן און אָנגעשטרענגט, און זיין געזונט וועט אויך זיין בעסער. לערענט אייער קינד צו האלטען זיך ריין און נעט, און עס וועט ניט זיין נאכלעסיג און אָפּגעלאָזען אין אַנדערע זאכען. ווען א מיידעל קומט אין סקול מיט א ריינעם פנים, די האָר גלאט פאר-קעמט, נעמט זי אויס ביי די לערער און חבר'טעס. אויב אייער קינד איז ניט באגליקט מיט גלייכע געזיכטציגע, געקרייזעלטע האָר און א בליהענדיגער הויט, איז עס אייער פליכט נאָכצוטראכטען דעם ענין און זען וואס עס פעלט איר. אויב איר וועט יעדען טאָג אָפּ-געבען א פאָר מינוט צו דעם, וועט איר העלפען, אז זי זאל אויס-וואקסען א נאַטירליכע, חנ'עוודיגע פרוי, און זי וועט ניט דארפן אָנקומען צו געסינצעלטע מיטלען אין איר שפעטערדיגע לעבען. ווייזט איר אָן, ווי צו באַרשטען די האָר, ווי צו האלטען עס

ריין, און אויף אזא אופן צו פארבעסערען דעם קאליר און גלאנץ.  
 לערנט איר צו וואשען דעם פנים צוויי, דריי מאל א טאג מיט זיף  
 און ווארימע וואסער, כדי אָנצוהאלטען א גלאַטע, געזונטע הויט.  
 זאָל זי וואשען די ציין לבל הפחות צוויי מאל אין טאָג. קויפט איר  
 די ריכטיגע שיך, וועט זי שטיין און גיין מיט א נאטירליכער גרא-  
 ציע. לערענט איר ווי אכטונג צו געבען אויף די הענט און נעגעל.  
 פארהיט איר פון דער קינדערשער געוואוינהייט צו בייסען די נע-  
 געל. אויב דאָס וועט פארלאָזען ווערען, וועלען אירע נעגעל אויף  
 אייביג ראינירט ווערען. די געוואוינהייט קומט פון נערוועזקייט,  
 און מען קען עס באזייטיגען בלויז דורך דעם, וואס מען וועט בא-  
 זייטיגען די סיבה, און דורך עקשנות. אָט זיינען עטליכע מיטלען,  
 ווי אזוי דאָס צו באקעמפען. באשמירט די שפיץ פינגער מיט יאָד.  
 דער אומאנגענעמער טעם און דער קאליר וועלען האָבען א ווירקונג  
 אויפ'ן קינד. קאסטאָר אויל איז אויך א ווירקזאמער מיטעל. וויקעלט  
 איין די פינגער אָדער טוט אָן הענטשקעס אויף די הענט ביינאכט,  
 ווייל אין אן אומבאוואוסטזיניגען אָדער האַלב-באוואוסטזיניגען  
 צושטאַנד צעשפילט זיך די געוואוינהייט פראנק און פריי. רייד  
 וועלען ניט העלפען, ווייל דאָס קינד טוט עס ניט בכיון. אַנדערע  
 קינדער בייסען ניט די נעגעל, נאָר די הויט ארום די ברעג נעגעל,  
 און פון דעם וואקסען אויס שטיקלאך הויט, וואָס הענגען אַריבער  
 די נעגעל. אויב די געוואוינהייט ווערט איינגעוואַרצעלט ביז די  
 דערוואַקסענע יאָרען, קען דאָס אויסגעראַט ווערען נאָר פון א פעם-  
 טען ווילען מצד דעם מענשען אליין.  
 געדענקט, אז א מידעל איז ניט קיין ליאַלע אָדער א וואָס-  
 סענע פיגור, וואס מען קען קנעמען און בייגען ווי מען וויל. זי  
 איז א לעבעריגער, זעלבסטשטענדיגער יחיד, וואָס קען זיך שמעלען  
 אנטקעגען. מען דארף איר ניט צווינגען אָדער דערגיין די יאָרען.  
 זי מוז זיך פילען פריי, און זי דארף האָבען א געלעגענהייט אכטונג  
 צו געבען אויף איר קערפער. אָט דעם פרינציפ פון פרייהייט און  
 פרייליכקייט ווענדען מאָדערנע דערציהער אָן צו דער גייסטיגער  
 אנטוויקלונג פון קינד. דאָס פרייד פון קינדהייט טאָר מען ניט  
 מקריב זיין אויפ'ן מזבח פון שיינקייט.

## דאָס געזיכט ביי דערוואקסענע קינדער

קינדער אין דעם עלטער צווישען 13 און 18 יאָר האָבען א נאָר-באַזונדערען שינהייטס-פּראָבלעם. אסך אינגלאַך און מיידלאַך אין דעם עלטער האָבען אויסשלאגען אויפ'ן פנים, פרישטשעס און בלעקהערס, און ליידען אויך פון דעם, וואס זייערע האָר פאלען אויס.

דער צושטאַנד איז אן אומפארמיידליכער. עס נעמט זיך דער-פון, וואס עס קומען פאָר געוויסע ענדערונגען אין די קערפערס פון די קינדער, וועלכע פאראורזאכען אַט די אלע אומאנגענעמע געזיכט-אויסברוכען. מען קען אַזעלכע קינדער טרייסטען בלויז דערמיט, וואס דער צושטאַנד איז א צייטווייליגער און וועט פאר-שווינדען מיט דער צייט. עס זיינען אבער דאָ אייניגע זאַכען, וואס אַזעלכע קינדער קאָנען טאָן, וואָס וועלען פיל העלפען צו פאַר-בעסערען זייער לאַגע.

צוערשט — די דיעטע. קינדער אין דעם עלטער האָבען גע-וויינליך א שטארקע נייגונג צו עסען נאַשערייען און בכלל עסענס, וואָס זיינען זייער רייך אין קראַכמאַל און צוקער. די מערסטע פון זיי דארפען גיין אין סקול ווייט פון דער היים און זיי דארפען מיט-נעמען מיט זיך זייערע טרוקענע לאַנטשעס, וועלכע זיי פארבייסען מיט א שאַרלאָט-רום אָדער מיט א שטיקעל טשאַקאָלאַד. אַנדערע גייען אריין אין דער דעליקאַטעסען סטאָר לעבען זייער סקול און עסען זיך אָן מיט אלערליי געווירצטע זאַכען, און פאַר גאַכשפייז קויפען זיי אייזקרים. אַזעלכע קינדער האָבען ליב די שעדליכע עסענס און עס איז זיכער זייער שווער פאַר זיי אָפּצוהאַלטען זיך פון זיי. זיי דארפען אָבער אויפגעקלערט ווערען, אז אויב זיי ווילען האָבען א גלאט און שיין געזיכט, מוזען זיי אויפהערען צו שטאַפען זיך מיט אַזעלכע נאַשערייען. זיי מוזען עסען זייערע מאָלאַציטען באַשטימט צו דער צייט און זיי מוזען זיין באַזונדערס פאַרזיכטיג מיט זייער דיעטע און אויסמיידען אַזעלכע זאַכען, וואָס ענטהאַלטען אסך סטאַרטש און אסך צוקער. די מוטער דאַרף אויך זיין פאַר-



וויכטיג מיט די מאָלצייטען, וואָס זיי גרייט צו פאר די וואַסערנרע  
 קינדער אין דער היים. זיי דארף זיי ניט קאַרמענען מיט קיין סך  
 קאַרטאָפּעל און אויך ניט מיט צופיל „סיריעלס“, נאָר זיי מוז צו-  
 גרייטען פאר זיי נאָרהאפטע מאָלצייטען מיט אסך גרינע און גע-  
 קאַכטע וועדזשעטייבעלס און זיי טאָר קיינמאָל ניט שטעלען צום  
 טיש געווייזטע עסענס. אויב דאָס קינד וועט נאָכפאלגען א  
 שטרענגע דיעטע פאר א צייט און מען וועט ניט באַמערקען קיין  
 פארבעסערונג אין דעם צושטאַנד פון זיין געזיכט, דארף מען עס  
 נעמען צו א דאָקטאָר.

מיידלאך אין די יאָרען ווערען זייער שטארק באַאיינפלוסט פון  
 אַדווערטייזמענטס וועגען פארשיידענע מיטלען, וואס פארשפּרעכען  
 צו באַפרייען די הויט פון אַלערליי אויסברוכען. זיי גלויבען, ווען  
 זיי לייענען די אַדווערטייזמענטס, אז אזעלכע צוגרייטונגען קענען  
 אויפטאָן וואונדער פאר זיי. דאָס איז אבער ארויסגעוואָרפּען געלט.  
 די לאַגע מוז זיך פאַרבסערען פון זיך אַליין, און דאָס קאָן ניט פאַ-  
 סירען איבער נאכט. אַ קינד, וועמעם געזיכט איז אין אַזאַ צו-  
 שטאַנד, קאָן בלויז אָפּהיטען זיין דיעטע און האַלטען די הויט פול-  
 שטענדיג ריין דורך וואַשען עס עטליכע מאל א טאָג מיט זייער און  
 וואַסער.

וואָס איז ספּעציעל וויכטיג איז, אז דער בחור אָדער די מיידעל  
 זאָל קיינמאָל ניט צולייגען א האנט צום פנים סידען מען זאָל זיי  
 פריהער וואַשען, ווייל די הענט זיינען קיינמאָל ניט ריין גענוג. זיי  
 וועלען בלויז פארשפּרייטען די פרישטשעם אָדער אויסשלאגען און  
 וועלען פארערגערען די לאַגע, אנשטאט צו פארבעסערען זיי.

## ווי אָפּצוהיטען דעם קאָפּ און די האַר פון שול-קינדער

יעדע מוטער פארשטייט אַליין די וויכטיגקייט פון אויפפאַסען אויף  
 דעם קאָפּ פון איר ניי-געבוירענעם קינד. זיי ווייסט, אז דאָס קינד

מוז געבאָדען ווערען אלע טאָג, אז דאָס קעפעלע מוז אָפגעוואשען ווערען מיט דער בעסטער קאסטיל זיף, און די הערעלאך מוזען גלאט פארקעמט און פאַרבאַרשט ווערען. זייער ווייניג מוטערס פארשטייען אבער, אז עס איז נאָך פיל מער וויכטיג אויפצופאסען אויף דעם קאָפּ פון איר וואקסענדען קינד. ווען קינדער הויבען-אָן צו שפילען זיך אין גאס מיט זייערע פריינט, ווען זיי הויבען-אָן צו גיין אין סקול און קומען אין בארירונג מיט פרעמדע קינדער, דארה'ן מען זיין באזונדערס פאָרויכטיג מיט זייערע קעפּ.

עס קומען צו מיר לערערינס און דערציילען מיר אומגלויבליכע געשיכטעס ווענען די קעפּ פון מיידלאך און אינגלאך אין די פאָב-ליק-סקולס. אין איין סקול האָט מען עקזאמינירט די קעפּ פון 75 קינדער און פון די אלע זיינען בלויז 3 קעפּ געווען נישקשה און בלויז איין קאָפּ איז געווען צופרידענשמעלענד. אזא צושטאנד שמעלט אין א פארלעגענהייט ניט בלויז די לערערין, נאָר אויך דאָס קינד און די מוטער. דאָס קינד הויבט פריציטיג אָן צו פארלירען די האָר און די מוטער האָט אסך ענמת-נפש. אין אזעלכע פאלען ליידען די קינדער פון דענדראָף און אויסברוכען אויפ'ן סקאלפּ אין שפעטערדיגען לעבען און דאָס אלץ האָבען זיי צו פאַרדאנקען די נאכלעסיגקייט פון זייערע מוטערס, וועלכע האָבען ניט געשאַנ-קען גענוג אויפמערקזאמקייט צו זייערע קעפּ און זייערע זאָר אין די יאָרען ווען זיי זיינען געווען צו יונג צו טאָן די זאכען פאר זיך אליין.

די קעפּ פון סקול-קינדער מוז מען רייניגען אלע וואָך. אין דעם פאל פון א אינגעל וואס שפילט זיך אסך אין דרויסען און טראָגט ניט קיין הוט, איז אפילו ראטזאם צו וואשען די האָר צוויי מאל א וואָך. יעדענפאלס איז עס די פליכט פון דער מוטער צו ווא-שען די האָר פון איר קינד און זי טאָר עס קיינמאל נישט איבער-געבען צו דעם קינד אליין אָדער אפילו צו אן עלטערען ברודער אָדער שוועסטער, ווייל זיי וועלען עס ניט קענען טאָן געהעריג. זייפט איין די האָר דריי מאל (מער אויב נויטיג, אבער זיכער ניט ווייניגער), מיט דעם שאמפו פון קאסטיל זיף, און נאָך יעדעס מאל שוויינקט גוט אויס דעם קאָפּ. פאר'ן שווענקען דארה'ן מען נוצען אַ

קליינעם שפּרײַז, וואָס איר קאָנט אַלײן צוטשעפּען צו אייער סינק. אויב דאָס איז פאַר אײך נישט מעגליך קאָנט איר נוצען א גרויסען קרוג אָדער א שיסעל. איינע פון די זאכען מוזט איר אבער נוצען, אום ארויסצושווענקען די גאנצע זײַף פון די האָר. פאַר די האָר פון מײדלאך וואלט איך פאַרגעשלאָגען א ספּעציעלע אָפּשווענקונג, וואָס זאל מאכען שײן און גלאנציג די האָר. קויפט אין אפטיק אַביסעל קעמאמײל-טײ. פאַרבינדט עס אין א טיכעל און גיסט אויף דעם ארויף א גלאַז הייסע וואסער, אָדער וויפיעל עס איז נויטיג צו פאַרדעקען דאָס טיכעל. לאָזט עס זיך אָפּקילען אויף א פאַר מינוט און גיסט עס גלייך ארויף אויף די האָר.

עס איז אויך וויכטיג צו ענטוויקלען אין קינדער די געוואוינ-הייט פון באַרשטען די האָר. קינדהייט איז די בעסטע צײַט צו פאַר-מירען א געוואוינהייט און דאָס באַרשטען פון די האָר איז איינע פון די גאָר וויכטיגסטע, און איינע פאַר וועלכע דאָס קינד וועט אלע-מאָל דאנקבאַר זײן דער מוטער. יעדעס קינד מוז האבען זײן איי-גען קאם און באַרשט און מוז געלערענט ווערען ניט צו נוצען די קאם אָדער די באַרשט פון אן אנדערען, אפילו פון נאָך א מיט-גליד פון דער פאמיליע, ווייל אויב אימיצער אין דער פאמיליע האָט דענדראָף קאן ער מיט אזא אויפפירונג אָנשטעקען די גאנצע פא-מיליע. דענדראָף איז אנשטעקענדר, און אויב איינער איז ניט פאַר-זיכטיג מיט זײן קאם און באַרשט קאָנען זיך אנדערע אָננעמען פון אים. ווען דאָס קינד איז נאָך צו קליין צו באַרשטען זײן קאָפּ איז עס די פליכט פון דער מוטער דאָס צו טאָן אלע פרימאָרגען איידער דאָס קינד גייט אין סקול און אלע אָווענט, איידער עס לייגט זיך שלאָפּען. פון צײַט צו צײַט איז אויך גוט דורכצוקאמען דעם קינדס האָר מיט א געדיכט קעמעל כדי ארויסצוציהען די אויבערשטע שמוץ און שטויב.

די מוטער, וואס גיט אכטונג אויף די קעפּ און די האָר פון אירע קינדער איז א קלוגע פרוי. אירע קינדער וועלען אויסוואקסען מיט קעפּ פול מיט שיינע, געדיכטע האָר, מיט וועלכע זיי וועלען אלעמאָל זײן שטאַלץ, און די מוטער וועט האבען דערפון אסך בא-פרידיגונג.

